

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย

METAL DESIGN (JEWELRY): THE CONSERVATION OF CHINESE (CHAOZHOU) TRADITION IN THAILAND

T106219

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 106219
วันเดือนปี 15 ส.ค. 2553

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2551

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรม
จีนแต่จิวในประเทศไทย

JEWELRY DESIGN: THE CONSERVATION OF CHINESE

(CHAOZHOU) TRADITION IN THAILAND

นักศึกษาเจ้าของโครงการ

นางสาว ปริณูธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186

ปีการศึกษา

2551

วิทยานิพนธ์สาขา

การออกแบบงานโลหะ (METAL DESIGN)

บทคัดย่อ

เครื่องประดับเปรียบเสมือนเป็นสื่อสัญลักษณ์ที่บอกถึงวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ประกอบกับอารยธรรมจีนแต่จิวที่มีประวัติศาสตร์มายาวนาน และกำลังจะสูญสลายไป จึงเกิดเป็น “โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย” ผู้ทำโครงการจึงอาศัยเครื่องประดับ เข้ามาเป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้คอยเตือนใจให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ตระหนักถึงความสำคัญของอารยธรรมจีนที่บรรพบุรุษชาวจีนแต่จิวได้สืบทอดต่อกันมา และกำลังบิตเบียนเลือนหายไป พร้อมกับอาศัยการออกแบบเข้ามาพัฒนารูปลักษณ์ของเครื่องประดับเพื่อคอยชี้แนะ ให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนรุ่นใหม่ รับรู้ถึงความเป็นมา ความเจริญ และความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิวได้อย่างถูกต้อง พร้อมกับสามารถนำสิ่งดีเหล่านั้น ไปพัฒนาและประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวในยุคนปัจจุบัน และเกิดความรัก ความภูมิใจ ห่วงแหนในอารยธรรมบรรพบุรุษของตน อันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมนั้นๆต่อไป เนื่องจากเครื่องประดับนั้นเป็นสื่อสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมและส่งผลต่อจิตใจของผู้สวมใส่ได้เป็นอย่างดี

คำนำ

“เมื่อยังเด็ก

ข้าพเจ้าเคยนึกน้อยใจในความเป็นลูกคนจีน
แต่เมื่อถึงวันนี้ ข้าพเจ้ากลับภูมิใจ
และตั้งใจที่ได้เกิดเป็นลูกคนจีนบนแผ่นดินไทย
เป็นคนไทยเชื้อสายจีนที่ทำให้ได้เห็นและได้รู้ถึง
สองวัฒนธรรมที่ยิ่งใหญ่”

(จิตรา ก่อหนันทเกียรติ, 2544)

ชาวจีนได้ชื่อว่าเป็นชาติที่ยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างเคร่งครัด เมื่อบรรพบุรุษจีนที่อพยพเข้ามาสู่ประเทศไทย ได้นำอารยธรรมจีนเข้ามาเผยแพร่ และลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนต่างยังคงยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น เกิดการผสมผสานวัฒนธรรมไทย-จีน

ชาวจีนในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นชาวจีนแต้จิ๋ว ซึ่งเป็นชนพื้นเมืองทางภาคใต้ ตั้งอยู่ที่มณฑลกวางตุ้งของประเทศจีน โดยมีวัฒนธรรมและภาษาเป็นของตนเอง สิ่งเหล่านี้เข้ามามีบทบาทต่อวัฒนธรรมของจีนในเมืองไทยมาก จนคนไทยเข้าใจว่า วัฒนธรรมจีนเป็นวัฒนธรรมแต้จิ๋ว ภาษาจีนคือภาษาแต้จิ๋ว

จากระยะเวลาอันยาวนานทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม สิ่งที่ยึดถือกันมาเริ่มขาดการสานต่อ ประกอบกับวัฒนธรรมตะวันตกได้เข้ามาแพร่กระจายในสังคมไทยอย่างรวดเร็วและรุนแรง ส่งผลให้วัฒนธรรมของรากเหง้าบรรพบุรุษ เป็นสิ่งล้าสมัย ยุ่งยาก สำหรับคนรุ่นใหม่ ก่อให้เกิดการสูญสลายทางอารยธรรมของจีนในประเทศไทย

อาจกล่าวได้ว่า สนธิยากาสของอารยธรรมจีนในประเทศไทย

(ดวงรัตน์ เขียมอุดมรักษ์, 2543)

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

.....
คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ บรรเจิด เอี่ยมเมตตา)

M. Tan

กรรมการ

(อาจารย์ ทวีศักดิ์ มูลสวัสดิ์)

Adm A

กรรมการ

(อาจารย์ สมนึก กมลเสวีกุล)

กรรมการ

(อาจารย์ สมประสงค์ รุ่งเรือง)

กรรมการ

(ว่าที่ร้อยตรี ชัยรักษ์ ดีปัญญา)

กรรมการ

(อาจารย์ นกมล ชะนะ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ นกมล ชะนะ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นโครงการออกแบบเครื่องประดับ เพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีน แต่จิวในประเทศไทย ซึ่งผู้ทำได้ตั้งใจ เก็บรวบรวม วิเคราะห์และสรุปข้อมูล เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบ และผลิตชิ้นงานต้นแบบจริง โดยแต่ละขั้นตอนนั้น จะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้เลยถ้าขาดกำลังใจ ความร่วมมือ ความช่วยเหลือ จากหลายๆท่านที่คอยสนับสนุน คอยสอบถาม คอยให้กำลังใจด้วยดีมาตลอด จึงขอขอบคุณทุกท่านจากใจจริงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ “ป้าป้า มาม้า” สำหรับสิ่งที่ดีที่สุดที่มอบให้เป็นตลอดเวลา ป้า มา อบรมเลี้ยงดูป้ามา ภายใต้การอบรมของคนจีน ซึ่งทำให้เกิดเป็นหัวข้อวิทยานิพนธ์นี้ (สำนักที่บ้านเกิด)

ขอขอบพระคุณ “อ.นกกมล” ที่เป็นมากกว่าแค่อาจารย์ที่ปรึกษา คอยดูแลเป็นตลอด คอยแนะนำสิ่งดีๆ คอยช่วยเหลือในทุกๆเรื่อง รักอาจารย์มากๆเลยนะค่ะ
“อ.ทวีศักดิ์” ที่เป็นแรงผลักดันให้เลือกเรียนออกแบบเครื่องประดับ อาจารย์เปิดมุมมองใหม่ๆ ให้กับหนู ให้ความรู้ และแง่คิดมากมาย หนูจะเอามาปรับใช้ในอนาคตค่ะ
“อ.สมนึก อ.สมประสงค์ อ.ชัยวัชร อ.บรรเจิด” ขอขอบพระคุณมากๆค่ะ สำหรับความรู้ทุกๆเรื่อง แง่คิดดีดีในการดำเนินชีวิต และความเอ็นดูที่มอบให้ ขอขอบคุณค่ะ คุณครู และอาจารย์ทุกๆท่านที่คอยพาสอน ให้ความรู้มาตั้งแต่เด็กจนมาถึงวันนี้

ขอขอบคุณ “เจ๊มิ่ง เจ๊เมธ” พี่สาวที่แสนดี เจ๊มิ่งขอบคุณสำหรับป๊อคเล่มนี้ ไม่มีเจ๊เล่มนี้คงไม่เอาไหน เจ๊เมธสำหรับสองคนที่ไม่ได้นอนด้วยกัน รีไฟล์มัน และแรงบันดาลใจในการเรียนคณะนี้ เสนอหัวข้อที่ลิส และทุกอย่าง ขอบคุณในทุกๆเรื่อง เพราะที่ไม่สามารถเขียนในนี้ได้หมดจริงๆ รักเจ๊ทั้งสองคนมากๆนะ (ต้องขอบคุณ “พี่อ้อฟ” และ “พี่หนูน” ด้วย)
“ทีอป” รู้ว่าแอบให้กำลังใจเจ๊อยู่ในใจ ถึงแม้ว่าทีอปจะไม่ค่อยแสดงออก.....^^
“อามา ไชยเจ็ก ซาอ์ ไชยอิ์ เจ๊ฝน น้องแพท น้องพันธ์” และทุกคน ที่คอยถามด้วยความรักและเป็นห่วงตลอดมา
ครอบครัว ลลิตกาญจนกุล “แม่ต้า อามา อาภา อาอิ” ทุกคน ที่ให้ความเอ็นดู และพร้อมที่จะช่วยเหลือเป็นด้วยความเต็มใจตลอดเวลา ขอขอบคุณมากๆนะค่ะ

ขอบคุณ เพื่อนๆทั้งสิบคนที่สู้ๆด้วยกันมาตลอดเทอม “แพร ปอ ตีก ใฝ่ บิว มิงค์ ออย”
“แพร”ขอบคุณมากที่ไปด้วยกันทุกๆที่ตลอดเทอม “ปอ ตีก ใฝ่” ด้วยจบกันซะที เย^^
เพื่อนบ้านสินทร “ก๊ฟ” เพื่อนรหัสขอบคุณมากๆสำหรับรีไฟล์มันตอน midterm การไปเดินเยาวราช และหัวข้อที่เงินเหมือนกัน “จ๊วย อ้อม แอม เดิ้ล” สำหรับทุกๆเรื่องนะจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"ไผ่สูง" สำหรับการเป็นฮีโร่ในวันนั้น ไม่งั้นอาจจะไม่ได้ส่ง T T ซึ่งใจมาก ๆ

"พี่พีช" และ "บอสส์" ขอบคุนมาก ๆ สำหรับรูปสวย ๆ ใครสนใจติดต่อได้เลยนะ รับรอง
ไม่ผิดหวัง สวยจริง ๆ <http://www.studiocharcoal.com/> (แอปโปรโมต)

"น้องฤทธิ์" และ "พีช" นายแบบและนางแบบของเรา ร่วมเหนื่อยด้วยกันมาตั้งสองวัน

"น้องดล" และน้องๆรหัสดำทุกคนที่ช่วยทาสี ขอบคุนจริงๆนะ ^^

"นุ่น กะ พี่เอ็กซ์" และ "พี นักรหัส 24 และ 29" ทุกคนที่คอยถามด้วยความเป็นห่วง
เสมอๆ ขอบคุนจริงๆจ๊ะ

"พี่ไชย กับ อิก" ที่ให้ยืมที่ลิสเล่มจริงมาตลอดปี เดียวจะรีบคืนนะ

"พี่เดี่ยว พี่จิ้น พี่นาถ" และพี่ช่างทุกคน รวมถึง "ลุงขอบ" ด้วย (คุนพี่ประวัติ และคุน
พี่ประวัติ ประจำขอบเมท) ขอบคุนมาก ๆ ค่ะ

"เพื่อนๆอัลบั้ม" ขอบคุนที่เป็นห่วงตลอดมานะจ๊ะ ที่ลิสจบแล้วได้ไปเที่ยวกันซะทีเนอะ
ขอบคุน "เพื่อนๆทุกคน" สำหรับเรื่องราวมากมาย และความทรงจำดีๆตลอด 5 ปีที่
ผ่านมา T T ซึ่ง.....

ขอบคุน ดำ สำหรับทุกๆเรื่อง ที่เคยร่วมทุกข์ ร่วมสุขกันมา จะ 5 ปีแล้วนะ ขอบคุนจริงๆ ^^

สุดท้ายขอบคุน กำลังใจ กำลังกายในตัวปิ่นเองที่สู้ไหว จนจบ 5 ปี มาได้ เย่เย่ เหนื่อยแต่คุ้มนะ

ยังมีอีกหลายท่าน ที่ไม่ได้กล่าวในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ ที่คงจะกล่าวไม่หมด แต่
อย่างไรก็ตามแต่ ต้องขอขอบคุนทุกสิ่ง ทุกสิ่งจริงๆค่ะ ^ _ ^

(และ.....ขอขอบคุนทุกท่านที่กำลังสนใจอ่านวิทยานิพนธ์ฉบับนี้)

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางสาวบริญธร รัตนทวีโสภณ (ปิ่นเอง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

บทคัดย่อ

คำนำ

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

สารบัญภาพประกอบ

สารบัญตารางประกอบ

บทที่ 1 บทนำ

1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2	วัตถุประสงค์ของโครงการ	10
1.3	ความเป็นไปได้ของโครงการ	11
1.4	ขอบเขตของโครงการ	15
1.5	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	17
1.6	แนวทางการศึกษาวิจัย	18
1.7	ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา	23

บทที่ 2 การค้นคว้าและสรุปข้อมูล

2.1	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศจีน	25
2.1.1	ประวัติความเป็นมาและลักษณะทางกายภาพ	25
2.1.2	ลำดับเหตุการณ์อาณาจักรจีน	28
2.1.3	ข้อมูลพื้นฐานมณฑลกว๋างตุ้ง และเมืองแต้จิ๋ว	29
2.1.4	วัฒนธรรมพื้นบ้านของแต้จิ๋วและชาวเถา	34
2.2	ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับไทย	36
2.2.1	ภูมิหลังความเป็นมาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนในอดีต	36
2.2.2	ประวัติชาวจีนในประเทศไทยโดยสังเขป	37

2.2.2.1 การอพยพเข้ามาของชาวจีน

37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

2.2.2.2 ประเภทของผู้อพยพ	39
2.2.2.3 มูลเหตุของการอพยพเข้ามายังประเทศไทย	40
2.2.3 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนชาวจีนในภาคตะวันออกเฉียงใต้และภาคใต้ของประเทศไทย	42
2.2.4 ลักษณะของสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนชาวจีนในประเทศไทย	43
2.2.4.1 ภาษาและวัฒนธรรม	48
2.2.4.2 ศาสนาและความเชื่อ	48
2.2.5 ลักษณะครอบครัวจีน	48
2.2.5.1 บทบาทของสมาชิกในครอบครัว	50
2.2.5.2 การอบรมเลี้ยงดูเด็ก	52
2.2.5.3 การตั้งชื่อ	53
2.2.5.4 การสมรสของจีนโบราณ	53
2.2.6 ลักษณะครอบครัวจีนในสังคมไทย	55
2.2.6.1 การประกอบอาชีพ	55
2.2.6.2 การสมรส	56
2.2.6.3 การตาย	57
2.3 บุรณการของความเป็นจีนในประเทศไทย	57
2.3.1 ผลกระทบการอพยพของชาวจีน	57
2.3.2 บุรณการของเยาวชนจีนในประเทศไทย	58
2.4 ลักษณะและองค์ประกอบความเป็นมาของของจีนแต่จิว	62
2.4.1 ถิ่นกำเนิดของชาวจีนแต่จิวในประเทศไทย	62
2.4.1.1 ที่มาของชาวจีน	63
2.4.1.2 ลักษณะและกระบวนการอพยพ	69
2.4.2 วัฒนธรรมจีนแต่จิว	71
2.4.3 ความเป็นแต่จิว	74
2.5 ลักษณะทางสังคมและอารยธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว	82
2.5.1 ลักษณะทางด้านวิถีชีวิต สังคม และคติความเชื่อ	82
2.5.2 ลักษณะทางด้านประเพณีและพิธีกรรม	84
2.5.2.1 ตรุษจีน	84
2.5.2.2 หยวนเจียว	87

2.5.2.3 เติ้งนัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

2.5.2.4 เทศกาลขนมจ้าง	89
2.5.2.5 สารทจีน	90
2.5.2.6 ไหว้พระจันทร์	91
2.5.2.7 เทศกาลกินเจ	92
2.5.2.8 ไหว้เจ้าประจำปี	93
2.5.2.9 พิธีกรรมในรอบชีวิต	94
2.6 ข้อมูลทางด้านจิตวิทยาและความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว	100
2.6.1 ความเชื่อและโชคลางของจีน	100
2.6.1.1 ปบเกิดแห่งความเชื่อและโชคลาง	100
2.6.1.2 รากฐานแห่งความเชื่อของชาวจีน	101
2.6.1.3 สัญลักษณ์แห่งความเชื่อ	101
2.6.2 สัญลักษณ์ความเชื่อของจีน	101
2.6.3 ความหมายและเรื่องราวของสัญลักษณ์มงคล	102
2.6.4 ความเชื่อเรื่องสีของคนจีน	111
2.7 ข้อมูลของวัสดุพื้นฐานที่ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ	113
2.7.1 ความรู้พื้นฐานของวัสดุที่นำมาใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ	113
2.7.2 อัญมณี และ ความเชื่อ	116
2.8 ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประดับ	117
2.8.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเครื่องประดับ	117
2.8.2 ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประดับในอดีต-ปัจจุบัน	118
2.8.3 ประเภทของเครื่องประดับ	122
2.8.4 ชนิดของเครื่องประดับ	124
2.8.4.1 สร้อยคอ	124
2.8.4.2 ต่างหู	126
2.8.4.3 แหวน	126
2.8.4.4 เข็มกลัด	128
2.8.4.5 เครื่องประดับสำหรับข้อมือ	129
2.8.5 ชิ้นส่วนทางอุตสาหกรรม	129
2.8.5.1 อุปกรณ์สร้อย	129
2.8.5.2 อุปกรณ์ต่างหู	131
2.8.5.3 อุปกรณ์เข็มกลัด	131

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

2.8.5.4 อุปกรณ์เชื่อมต่อ	131
2.9 ข้อมูลด้านการตลาด	132
2.9.1 วิเคราะห์ช่องว่างทางการตลาด	132
2.9.2 รูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประดับที่มีอยู่ในตลาด	135
2.9.3 การวางตำแหน่งของผลิตภัณฑ์	139
2.9.4 ช่องทางการจัดจำหน่าย	140
2.9.5 ข้อมูลแผนการตลาด	141
2.10 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริโภค	141
2.10.1 ลักษณะของผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย	141
2.10.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้สวมใส่	143
2.10.3 ทศนคติและค่านิยมของกลุ่มเป้าหมาย	144
2.10.4 ข้อมูลรสนิยมในการแต่งกายของกลุ่มเป้าหมาย	144
2.10.5 ข้อมูลรสนิยมและทัศนคติที่มีต่อเครื่องประดับ	145
2.11 ข้อมูลด้านการผลิตเครื่องมือ การขึ้นรูปและเครื่องจักรของโลหะที่เป็นตัวเรือนเครื่องประดับ	145
2.11.1 เครื่องมือที่ใช้ในงานเครื่องประดับ	145
2.11.2 การขึ้นรูปโลหะ	148
2.11.2.1 การหล่อโลหะ (Casting)	148
2.11.2.2 การตีโลหะ (Forging)	153
2.11.2.3 การขึ้นรูปแบบ Anticlastic	153
2.11.3 การประกอบชิ้นงานโลหะ	154
2.11.3.1 การเชื่อม (Soldering)	154
2.11.3.2 การยึดติดโดยไม่ใช้ความร้อน (Cold connection)	156
2.11.3.3 เครื่องมือการฝังหุ้มและการฝังหุ้มแบบต่างๆ	160
2.11.4 ข้อมูลด้านพื้นผิวและการทำขั้นตอนสุดท้ายของโลหะ	163
2.11.4.1 การขัดเงา (Polishing)	163
2.11.4.2 การแกะลาย (Engraving)	163
2.11.4.3 การฝังโลหะ (Inlay)	164
2.11.4.4 การกัดกรด (Acid Etching)	164
2.11.4.5 การชุบ (Plating)	165
2.11.4.6 การมดำ (Oxidization)	165

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

2.12 ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับในระบบอุตสาหกรรม	166
2.13 วิเคราะห์และสรุปผลเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบ	171
2.13.1 สรุปข้อมูลเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางการออกแบบ	171
2.13.3.1 วิเคราะห์ความเชื่อและรากฐานทางวัฒนธรรมจีน	171
2.13.3.2 วิเคราะห์รูปแบบงานศิลปะของจีน	173
2.13.3.3 วิเคราะห์ศิลปะแบบจีนประเพณี (Chinese Tradition)	174
2.13.2 สรุปผลจากแบบสอบถามเบื้องต้นครั้งที่ 1	175
2.13.3 สรุปข้อกำหนดโดยรวมเพื่อใช้เป็นแนวทางการออกแบบ	190

บทที่ 3 การออกแบบ

3.1 สรุปแนวทางการออกแบบชิ้นงานเครื่องประดับ	193
3.2 วิเคราะห์และสรุปข้อมูลเพื่อหาแนวทางการออกแบบชิ้นงานเครื่องประดับ	199
3.3 ขั้นตอนแบบร่าง	209
3.3.1 การระดมความคิดของเครื่องประดับตุ้มหู	209
3.3.1.1 แบบร่างเครื่องประดับตุ้มหูแนวความคิดที่ 1	211
3.3.1.2 แบบร่างเครื่องประดับตุ้มหูแนวความคิดที่ 2	212
3.3.1.3 แบบร่างเครื่องประดับตุ้มหูแนวความคิดที่ 3	213
3.3.2 พิจารณาเลือกแบบร่างเครื่องประดับตุ้มหู	214
3.3.3 การระดมความคิดของเครื่องประดับแหวน	215
3.3.3.1 แบบร่างเครื่องประดับแหวนแนวความคิดที่ 1	216
3.3.3.2 แบบร่างเครื่องประดับแหวนแนวความคิดที่ 2	217
3.3.3.3 แบบร่างเครื่องประดับแหวนแนวความคิดที่ 3	218
3.3.4 พิจารณาเลือกแบบร่างเครื่องประดับแหวน	219
3.3.5 การระดมความคิดของเครื่องประดับเข็มกลัด	220
3.3.5.1 แบบร่างเครื่องประดับเข็มกลัดแนวความคิดที่ 1	221
3.3.5.2 แบบร่างเครื่องประดับเข็มกลัดแนวความคิดที่ 2	222
3.3.5.3 แบบร่างเครื่องประดับเข็มกลัดแนวความคิดที่ 3	223
3.3.6 พิจารณาเลือกแบบร่างเครื่องประดับเข็มกลัด	224
3.3.7 การระดมความคิดของเครื่องประดับกำไล	225
3.3.7.1 แบบร่างเครื่องประดับกำไลแนวความคิดที่ 1	226
3.3.7.2 แบบร่างเครื่องประดับกำไลแนวความคิดที่ 2	227

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

3.3.7.3 แบบร่างเครื่องประดับกำไลแนวความคิดที่ 3	228
3.3.8 พิจารณาเลือกแบบร่างเครื่องประดับกำไล	229
3.3.9 การระดมความคิดของเครื่องประดับสร้อยคอ	230
3.3.9.1 แบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอแนวความคิดที่ 1	231
3.3.9.2 แบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอแนวความคิดที่ 2	232
3.3.9.3 แบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอแนวความคิดที่ 3	233
3.3.10 พิจารณาเลือกแบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอ	234
3.3.11 ข้อเสนอแนะของอาจารย์	235
3.4 การพัฒนาแบบปรับปรุงครั้งที่ 1 (Development 1)	236
3.4.1 แบบปรับปรุง 1 เครื่องประดับตุ้มหู	236
3.4.2 แบบปรับปรุง 1 เครื่องประดับแหวน	237
3.4.3 แบบปรับปรุง 1 เครื่องประดับเข็มกลัด	238
3.4.4 แบบปรับปรุง 1 เครื่องประดับกำไล	239
3.4.5 แบบปรับปรุง 1 เครื่องประดับสร้อยคอ	240
3.5 การพัฒนาแบบปรับปรุงครั้งที่ 1 (Development 1)	241
3.5.1 แบบปรับปรุง 2 เครื่องประดับตุ้มหู	241
3.5.2 แบบปรับปรุง 2 เครื่องประดับแหวน	242
3.5.3 แบบปรับปรุง 2 เครื่องประดับเข็มกลัด	243
3.5.4 แบบปรับปรุง 2 เครื่องประดับกำไล	244
3.5.5 แบบปรับปรุง 2 เครื่องประดับสร้อยคอ	245
3.6 แบบที่เลือก (Fix Design)	246
3.6.1 เครื่องประดับตุ้มหู	246
3.6.2 เครื่องประดับแหวน	247
3.6.3 เครื่องประดับเข็มกลัด	248
3.6.4 เครื่องประดับกำไล	249
3.6.5 เครื่องประดับสร้อยคอ	250
3.7 วิเคราะห์และสรุปผลการออกแบบชิ้นงานเครื่องประดับ	251
3.8. การออกแบบบรรจุภัณฑ์ในโครงการ	252
3.8.1 แนวทางการออกแบบบรรจุภัณฑ์	252
3.8.2 ตราสัญลักษณ์สำหรับเครื่องประดับในโครงการ	253
3.8.3 ตัวอย่างกล่องบรรจุภัณฑ์	253

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

บทที่ 4	การนำเสนอผลงานการออกแบบเครื่องประดับในโครงการ	255
4.1	ขั้นตอนการผลิตชิ้นงานต้นแบบเครื่องประดับในโครงการ	255
4.1.1	ขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับตุ้มหู	255
4.1.2	ขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับเข็มกลัด	257
4.1.3	ขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับแหวน	259
4.1.4	ขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับสร้อยคอ	260
4.1.5	ขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับกำไล	262
4.2	ผลงานการออกแบบเครื่องประดับในโครงการขั้นสุดท้าย (Final Design)	264
4.3	การนำเสนอผลงานการออกแบบเครื่องประดับในโครงการขั้นสุดท้าย	267
4.3.1	การนำเสนอผลงาน Display Presentation	267
4.3.2	การนำเสนอผลงาน Microsoft Power Point Presentation	268
4.6	แบบแสดงรายละเอียด (Working Drawing)	315
บทที่ 5	บทสรุปผลงานการออกแบบเครื่องประดับในโครงการ	317
5.1.	สรุปผลงานการออกแบบเครื่องประดับในโครงการ	317
5.2.	ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการ	319
5.3.	ข้อเสนอแนะของนักศึกษา	319
5.4.	แนวทางแก้ปัญหาจากข้อเสนอแนะของอาจารย์	320

บรรณานุกรม

นิยามศัพท์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ตัวอย่างแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข ประวัติผู้เขียน

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่

หน้า

1	โครงการกระดูกในหลุมศพชาวจีนโบราณ	1
2	เครื่องถ้วยชามลายครามที่ขุดค้นพบในเรือ ยุคปลายของราชวงศ์หมิง	2
3	ศาลเจ้าปู่เท่ากง ในสมัยอยุธยา บริเวณวัดทรงวาดในปัจจุบัน	3
4	เอกลักษณ์อันโดดเด่นของจีนแต่จีวในด้านต่างๆ	4
5	ลักษณะสุสานของชาวจีนแต่จีวที่มีลักษณะเป็นทรงโค้ง	5
6	การผสมผสานพิธีกรรมแบบจีนและแบบไทยเข้าไว้ด้วยกัน	5
7	ลักษณะประเพณีจีนที่มีการแปรเปลี่ยนไปตามสภาพสังคมและยุคสมัยในปัจจุบัน	7
8	เครื่องประดับในยุคโบราณทำจากกระดูกสัตว์	8
9	เครื่องประดับจีนโบราณที่ขุดค้นพบทางตอนใต้ของจีน	8
10	เครื่องประดับทำจากโลหะสำริด พบในทวีปแอฟริกา	9
11	เครื่องประดับของประเทศจีน	9
12	กลุ่มเป้าหมาย คือกลุ่มลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จีว (ช่วงรุ่นอายุที่ 3)	16
13	ที่ตั้งประเทศจีน	25
14	แผนที่เมืองต่างๆ ภายในประเทศจีน	26
15	แผนที่แสดงขอบเขตและเมืองที่สำคัญของมณฑลกว่างตุง	29
16	เขตการปกครองของมณฑลกว่างตุง	31
17	ซากเรือสำเภาที่ต่อในไทยซึ่งขุดได้ในแคว้นของจีน	62
18	แผนภาพแสดงโครงสร้างครอบครัวจีนตามอุดมการณ์ขงจื้อ	74
19	วัดมังกรกมลาวาส	82
20	การเซ่นไหว้ และของขวัญของชาวจีนในประเทศไทย	82
21	หุ่นขี้ผึ้ง ที่พิพิธภัณฑ์จังหวัดนครปฐม และแสดงศาลเจ้าของชาวจีน	83
22	พิธีกินเจที่จังหวัดตรัง และการประกอบพิธีกรรมในงานศพ	83
23	เจ้าแม่กวนอิม	84
24	ประทัด	102
25	ต้นไผ่	103
26	ลูกคิด	104
27	เชือกถัก	105
28	เครื่องแต่งกายบุรุษและสตรีสมัยราชวงศ์ชิง	107
29	ถังจวง (เสื้อคอจีน)	107
30	ฉีมว (ชุดกี๊เพ้า)	108
31	ลวดลายฟ้งเล้ง	109

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
32	ลวดลายหุຍວຸ້ນ	109
33	ลวดลายอินโกล	110
34	ทองและ เครื่องประดับทอง	114
35	Alloy และเครื่องประดับ Pink Gold	114
36	เครื่องประดับ White Gold	115
37	เครื่องประดับทองคำขาว	115
38	เครื่องประดับที่ทำจากเงิน	116
39	เครื่องประดับสมัยอียิปต์ และเครื่องประดับสมัยกรีกโรมัน	118
40	เครื่องประดับสไตส์เรเนซองส์	119
41	เครื่องประดับสไตส์บารอค	119
42	เครื่องประดับสมัยวิกตอเรียน	120
43	เครื่องประดับสไตส์อาร์ตนูโว	121
44	เครื่องประดับสไตส์อาร์ตเดโค	121
45	ตัวอย่างเครื่องประดับไทยในสมัยก่อน	122
46	ตัวอย่างเครื่องประดับในปัจจุบัน	122
47	ตัวอย่างเครื่องประดับมีค่า	123
48	ตัวอย่างเครื่องประดับแฟชั่น	124
49	สายสร้อยที่เป็นแบบโครงแข็ง	124
50	สายสร้อยแบบที่สามารถเคลื่อนไหวได้	125
51	สร้อยแบบไม่มีจี้ห้อย และสร้อยแบบมีจี้ห้อย	125
52	สร้อยแบบมีจี้ห้อยอันเดียว และ สร้อยแบบมีจี้ห้อยหลายอัน	125
53	สร้อยแบบเส้นเดี่ยว และ สร้อยแบบหลายเส้นรวมกัน	125
54	ต่างหูสำหรับหูที่เจาะรู	126
55	ต่างหูแบบหนีบ	126
56	ต่างหูแบบเกาะหรือเกี่ยวที่ใบหู	126
57	แหวนที่มีหัวแหวน	127
58	แหวนที่ไม่มีหัวแหวน	127
59	แหวนแบบเต็มวง	127
60	แหวนแบบไม่เต็มวง	127
61	แหวนแบบปรับขนาดได้ และแหวนแบบปรับขนาดไม่ได้	127
62	แบบแหวนเดี่ยว และแบบแหวน set	127

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
63	เข็มกลัดแบบที่ใช้อุปกรณ์เข็มกลัด	128
64	เข็มกลัดแบบที่กลัดด้วยตัวเอง	128
65	เครื่องประดับแบบที่มีลักษณะแข็งแรงไม่ทั้งตัว	129
66	เครื่องประดับแบบที่มีความอ่อนไหวทั้งตัว	129
67	ตัวอย่างอุปกรณ์สร้อยแบบต่างๆ	130
68	ตัวอย่างสายสร้อยแบบต่างๆ	130
69	ตัวอย่างอุปกรณ์ต่างหูแบบต่างๆ	131
70	ตัวอย่างอุปกรณ์เข็มกลัดแบบต่างๆ	131
71	ตัวอย่างอุปกรณ์เชื่อมต่อแบบต่างๆ	131
72	เครื่องประดับจากแบรนด์ SHANGHAI TANG	133
73	กลุ่มลูกค้า ของแบรนด์ SHANGHAI TANG ในประเทศไทย	133
74	การตกแต่งภายในร้าน และสินค้าของแบรนด์ มังกร	134
75	กลุ่มลูกค้าของแบรนด์ มังกร	134
76	สินค้าของร้าน "ไหมจีน" ที่สวนลุมไนท์บาร์ซ่า	135
77	ตัวอย่างเครื่องประดับจากแบรนด์ต่างๆ	136
78	เครื่องประดับแฟชั่นตลาดระดับล่าง	136
79	เครื่องประดับแฟชั่นตลาดระดับกลาง	137
80	เครื่องประดับแฟชั่นตลาดระดับสูง	138
81	เครื่องประดับ Traditional Thai jewelry	138
82	เครื่องประดับ Contemporary jewelry	138
83	แผนภูมิเปรียบเทียบการวางตำแหน่งของผลิตภัณฑ์	139
84	บรรยากาศโดยรอบภายในร้านที่ห้าง CENTRAL WORLD	140
85	กลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิ๋ว (ช่วงรุ่นอายุที่ 3)	142
86	ลักษณะการใช้เวลาว่างของกลุ่มเป้าหมาย	143
87	การแต่งกายของกลุ่มเป้าหมายในโอกาสทั่วไป	144
88	การแต่งกายของกลุ่มเป้าหมายในโอกาสพิเศษ	144
89	ตัวอย่างเครื่องประดับตามรสนิยมของกลุ่มเป้าหมาย	145
90	เครื่องมือที่ใช้ในงานเครื่องประดับ (กลุ่มที่ 1)	145
91	เครื่องมือที่ใช้ในงานเครื่องประดับ (กลุ่มที่ 2)	146
92	เครื่องมือที่ใช้ในงานเครื่องประดับ (กลุ่มที่ 3)	147
93	เครื่องมือที่ใช้ในการอบอ่อน (Annealing) และการเชื่อม (Soldering)	147

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
94	ตัวอย่างงานหล่อที่ใช้การหล่อแบบไลซ์ฝั่ง	148
95	เครื่องประดับที่ใช้การหล่อแบบไลซ์ฝั่ง	148
96	การหล่อโลหะแบบไลซ์ฝั่ง	149
97	การหล่อโดยใช้แบบหล่อโฟมหาย	150
98	การหล่อเหวี่ยง	150
99	Horizontal centrifugal casting machine	150
100	การหล่อเหวี่ยงและตัวอย่างชิ้นงานที่ได้	151
101	ภาพตัดขวางของแบบหล่อทราย	151
102	เครื่องจักรที่ใช้ในการหล่อ	152
103	เครื่องหลอมโลหะระบบ Induction	152
104	เครื่องผสมปูนพร้อมดูดอากาศ 4 ใบ	153
105	ผลิตภัณฑ์ที่ใช้การขึ้นรูป	153
106	เครื่องมือที่ใช้และวิธีการขึ้นรูปแบบ Anitclastic	153
107	เครื่องประดับที่ใช้การขึ้นรูปแบบ Anitclastic	154
108	เปลวไฟที่ใช้ในการเชื่อม	155
109	การเชื่อมด้วยก๊าซ	155
110	เครื่องเชื่อม AC/DC Pulsed TIG	156
111	การเชื่อมด้วยเลเซอร์	156
112	การเรียงต่อกันโดยใช้หัวเชื่อม	156
113	การเรียงต่อกันโดยใช้เคียวเป็นแกนกลาง	157
114	การใช้เส้นหลักเป็นแกนกลาง	157
115	การเรียงต่อกันโดยการพับม้วน	157
116	การประกอบแบบการย้าหมุด	158
117	การประกอบแบบขดลวดตัวยู	158
118	การประกอบแบบบานพับ	158
119	การประกอบแบบเส้นตรง	158
120	การประกอบแบบลูกเหล็กและท่อนโลหะ	159
121	การประกอบแบบห่วงและแป้น	159
122	การประกอบแบบด้ามและกระเปาะ	159
123	การประกอบแบบ Double arm slide	160
124	เครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการฝัง	160

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
125	การฝังแบบหนามเตย	160
126	การฝังแบบเหยียบหน้าล๊อค	161
127	การฝังแบบหุ้มกระเปาะ	161
128	การฝังแบบเกาะเกี่ยว	161
129	การฝังรึดหรือฝังหนีบ	162
130	การฝังยึด	162
131	การฝังแบบหนามเตยร่วม	162
132	การฝังแบบไร้หนาม	163
133	เครื่องขัดเงาที่ใช้ลูกผ้าและการขัดเงาที่ใช้เครื่องจักร	163
134	ชิ้นงานที่ทำผิวด้วยการขัดเงา	163
135	ชิ้นงานที่ทำผิวด้วยการแกะลาย	164
136	ขั้นตอนการทำผิวด้วยการฝังโลหะ	164
137	ชิ้นงานที่ทำผิวด้วยการฝังโลหะ	164
138	ขั้นตอนการกัดกรด	165
139	ชิ้นงานที่ทำผิวด้วยการกัดกรด	165
140	ชิ้นงานที่ทำผิวด้วยการชุบ	165
141	ชิ้นงานที่ทำผิวด้วยการรมดำ	165
142	แม่พิมพ์โลหะพร้อมก้านรูเข้า (A) ขนาดเล็กไป (B) ขนาดพอดี	166
143	การผ่าพิมพ์ยางด้วยใบมีด	167
144	การฉีดเทียน	167
145	การติดดินเทียน ดินเทียนที่เสร็จสมบูรณ์ (จากซ้ายไปขวา)	168
146	ระยะห่างที่เหมาะสมระหว่างดินเทียนและกระบอก ปูนที่ถูกเทลงกระบอก	168
147	ชิ้นงานหล่อที่ผ่านการล้างแล้ว	170
148	การตัดโลหะโดยใช้แท่งพันธ์และด้าย	171
149	รูปแบบงานศิลปะของจีนประเพณี	173
150	เครื่องหมายหยินหยาง	174
151	ตัวอย่างงาน Narrative design	193
152	ตัวอย่าง jewelry ที่อาศัยแนว Narrative Design	194
153	การระดมความคิดชิ้นงานตุ้มหู	209
154	แบบร่างตุ้มหูแนวความคิดที่ 1	211
155	แบบร่างตุ้มหูแนวความคิดที่ 2	212

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
156	แบบร่างตุ้มหูแนวความคิดที่ 3	213
157	การระดมความคิดชิ้นงานแหวน	215
158	แบบร่างแหวนแนวความคิดที่ 1	216
159	แบบร่างแหวนแนวความคิดที่ 2	217
160	แบบร่างแหวนแนวความคิดที่ 3	218
161	การระดมความคิดชิ้นงานเข็มกลัด	220
162	แบบร่างเข็มกลัดแนวความคิดที่ 1	221
163	แบบร่างเข็มกลัดแนวความคิดที่ 2	222
164	แบบร่างเข็มกลัดแนวความคิดที่ 3	223
165	การระดมความคิดชิ้นงานกำไล	225
166	แบบร่างกำไลแนวความคิดที่ 1	226
167	แบบร่างกำไลแนวความคิดที่ 2	227
168	แบบร่างกำไลแนวความคิดที่ 3	228
169	การระดมความคิดชิ้นงานสร้อยคอ	230
170	แบบร่างสร้อยคอแนวความคิดที่ 1	231
171	แบบร่างสร้อยคอแนวความคิดที่ 2	232
172	แบบร่างสร้อยคอแนวความคิดที่ 3	233
173	แบบปรับปรุงตุ้มหูครั้งที่ 1	236
174	แบบปรับปรุงแหวนครั้งที่ 1	237
175	แบบปรับปรุงเข็มกลัดครั้งที่ 1	238
176	แบบปรับปรุงกำไลครั้งที่ 1	239
177	แบบปรับปรุงสร้อยคอครั้งที่ 1	240
178	แบบปรับปรุงตุ้มหูครั้งที่ 2	241
179	แบบปรับปรุงแหวนครั้งที่ 2	242
180	แบบปรับปรุงเข็มกลัดครั้งที่ 2	243
181	แบบปรับปรุงกำไลครั้งที่ 2	244
182	แบบปรับปรุงสร้อยคอครั้งที่ 2	245
183	หุ่นจำลองชิ้นงานเครื่องประดับตุ้มหู	246
184	หุ่นจำลองชิ้นงานเครื่องประดับแหวน	247
185	หุ่นจำลองชิ้นงานเครื่องประดับเข็มกลัด	248
186	หุ่นจำลองชิ้นงานเครื่องประดับกำไล	249

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
187	หุ่นจำลองชิ้นงานเครื่องประดับสร้อยคอ	250
188	บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับในโครงการ	252
189	รายละเอียดบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับในโครงการ	253
190	ลักษณะการใช้งานของบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับในโครงการ	254
191	ภาพต้นแบบตัมหูที่ทำการขึ้นต้นแบบจากเรซิน	255
192	ภาพต้นแบบตัมหูเรซินที่ตกแต่งผิวเรียบร้อย	255
193	ภาพต้นแบบตัมหูที่ฝังอัญมณีเรียบร้อย เตรียมลำนนำไปชุบ	256
194	ภาพต้นแบบก้านตัมหูเตรียมนำไปประกอบ	256
195	ภาพต้นแบบก้านตัมหูประกอบเสร็จเรียบร้อย	256
196	ภาพต้นแบบตัมหูทั้งสองส่วนเตรียมนำไปชุบ	257
197	ภาพชิ้นงานตัมหูที่เสร็จสมบูรณ์	257
198	ภาพต้นแบบเข็มกลัดที่ขึ้นด้วยการแกะซีผึ้ง	257
199	ภาพเข็มกลัดที่หล่อและตกแต่งผิวเรียบร้อย เตรียมนำไปชุบ	258
200	ภาพขั้นตอนการชุบชิ้นงานเข็มกลัด	258
201	ภาพชิ้นงานเครื่องประดับเข็มกลัดที่เสร็จสมบูรณ์	258
202	ภาพต้นแบบแหวนที่ขึ้นด้วยการแกะซีผึ้ง	259
203	ภาพแหวนที่หล่อ และตกแต่งผิวเรียบร้อย เตรียมนำไปฝังอัญมณี	259
204	ภาพชิ้นงานเครื่องประดับแหวนที่เสร็จสมบูรณ์	259
205	ภาพต้นแบบข้อไม้ที่ขึ้นด้วยการแกะซีผึ้ง	260
206	ภาพต้นแบบข้อไม้ที่หล่อเสร็จสมบูรณ์ กำลังตกแต่งผิว	260
207	ภาพต้นแบบใบไม้ที่ขึ้นรูปด้วยการตัดโค้ง	261
208	ภาพใบไม้ที่เลเซอร์ลวดลายเรียบร้อยแล้ว	261
209	ภาพการประกอบสร้อยคอด้วยการเลเซอร์	261
210	ภาพต้นแบบเครื่องประดับสร้อยคอที่เสร็จสมบูรณ์	261
211	ภาพต้นแบบกำไลที่ขึ้นต้นแบบด้วยเรซิน	262
212	ภาพต้นแบบกำไลที่ขึ้นต้นแบบด้วยเรซิน และตกแต่งผิว เตรียมนำไปหล่อ	262
213	ภาพกำไลที่หล่อด้วยทองเหลือง เตรียมนำไปตกแต่งผิวและประกอบ	263
214	ภาพต้นแบบกำไลที่ประกอบแม่เหล็กเรียบร้อย และเลเซอร์ปิดตามกรอบชิ้นงาน	263
215	ภาพต้นแบบกำไลที่ประกอบชิ้นงานสมบูรณ์ เตรียมนำไปขัดเงา และชุบตัวเรือน	263
216	ภาพต้นแบบเครื่องประดับกำไลที่เสร็จสมบูรณ์	264
217	ภาพชิ้นงานเครื่องประดับตัมหู	264

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
218	ภาพชิ้นงานเครื่องประดับเข็มกลัด	265
219	ภาพชิ้นงานเครื่องประดับแหวน	265
220	ภาพชิ้นงานเครื่องประดับเข็มกลัดเมื่อประกอบเข้าด้วยกันทั้งสองเรือน	266
221	ภาพชิ้นงานเครื่องประดับสร้อยคอ	266
222	ภาพชิ้นงานเครื่องประดับกำไล	267
223	ภาพรวมการนำเสนอผลงานจริง	267
224	ภาพการนำเสนอชิ้นงานเครื่องประดับแต่ละชนิด	268

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนชาวจีนในกรุงเทพฯ ร.ศ.128 (ค.ศ.1909)	3
2	แสดงรุ่นอายุของชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย	16
3	เขตการปกครองของมณฑลกว่างตุง	31
4	การเทียบขนาดกับเบอร์แวน	128
5	รุ่นอายุของชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย	142
6	รุ่นอายุของชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย	180
7	การวิเคราะห์ชนิดของเครื่องประดับ (เพศชาย)	188
8	การวิเคราะห์ชนิดของเครื่องประดับ (เพศหญิง)	189
9	สรุปข้อกำหนดที่ได้จากแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ	190
10	เลือกแนวทางการออกแบบที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตด้านความกตัญญู	199
11	เลือกชนิดของเครื่องประดับที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตด้านความกตัญญู	200
12	เลือกแนวทางการออกแบบที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขาย	201
13	เลือกชนิดของเครื่องประดับที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขาย	202
14	เลือกแนวทางการออกแบบที่เหมาะสมกับประเพณีตรุษจีน	203
15	เลือกชนิดของเครื่องประดับที่เหมาะสมกับประเพณีตรุษจีน	204
16	เลือกแนวทางการออกแบบที่เหมาะสมกับประเพณีเซ่งเม้ง	205
17	เลือกชนิดของเครื่องประดับที่เหมาะสมกับประเพณีเซ่งเม้ง	206
18	เลือกแนวทางการออกแบบที่เหมาะสมกับพิธีกรรมการแต่งงาน	207
19	เลือกชนิดของเครื่องประดับที่เหมาะสมกับพิธีกรรมการแต่งงาน	208
20	พิจารณาการเลือกแบบร่างเครื่องประดับตั้มหู	214
21	พิจารณาการเลือกแบบร่างเครื่องประดับแหวน	219
22	พิจารณาการเลือกแบบร่างเครื่องประดับเข็มกลัด	224
23	พิจารณาการเลือกแบบร่างเครื่องประดับกำไล	229
24	พิจารณาการเลือกแบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอ	234

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“จีนกับไทย ไม่ใช่ถิ่นไกล เป็นพี่น้องกัน” ท่อนหนึ่งของเพลงที่หลวงวิจิตรวาทการ แต่งไว้ ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2482

“จีน” เป็นชื่อที่คนไทยเรียกชนกลุ่มหนึ่งที่มีพื้นที่ประเทศกว้างใหญ่ไพศาล ซึ่งความกว้างใหญ่ไพศาลของพื้นที่ประเทศนี้เอง ทำให้มีความแตกต่างทางสภาพภูมิศาสตร์ที่ส่งผลให้เกิดทรัพยากรล้ำค่าหลายประการ เกิดประชากรจำนวนมากและหลากหลายเผ่าพันธุ์ (อย่างน้อย 56 เผ่าพันธุ์) ด้วยทุนทางธรรมชาติและผู้คน จีนจึงสามารถสร้างสรรค์และสั่งสมวัฒนธรรม (Culture) จนนำมาสู่ความเป็นอารยธรรม (Civilization) อันหมายถึงวิถีชีวิตวัฒนธรรมที่เจริญสูงสุด และมีความละเอียดซับซ้อนเกินกว่าที่จะเรียกวัฒนธรรมได้ (ผศ.แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย, 2550)

ประเทศจีน เป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานนับพันๆ ปี และคนจีนก็เป็นชนชาติหนึ่งที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในเรื่องขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนวิถีทางในการดำเนินชีวิตของคนในชาติ จึงสามารถกล่าวได้ว่า “ประเทศจีน เปรียบได้ดัง อู่อารยธรรมแหล่งใหญ่ของโลก”

ภาพที่ 1 โครงกระดูกในหลุมศพชาวจีนโบราณ มีการทำเป็นสัตว์ ข้ามมือคือมังกร ขวามือคือเสือ สะท้อนความเชื่อเรื่องที่ดี ต้องมีมังกรและเสือขนาบข้างเพื่อคุ้มครอง

นับได้ว่า 2 ศตวรรษแล้วที่บรรพบุรุษชาวจีนเดินทางท่องเที่ยวผจญภัยสร้างความสัมพันธ์กับดินแดนต่างๆ ทั่วโลก และชาวจีนจำนวนไม่น้อยก็ตัดสินใจฝังรากฝากชีวิตลง ณ ดินแดนห่างไกลที่เดินทางไปถึง เมื่อศึกษาจากประวัติศาสตร์จีนจะพบว่าบรรพบุรุษชาวจีนนั้น ได้กระจายไปยังเกือบทุกดินแดนในโลก แต่ไม่ว่าชาวจีนจะไปอยู่ดินแดนใดบนแผนที่โลกก็ตามแต่ชาวจีนก็ยังได้ชื่อว่าเป็นชาติที่ยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างเคร่งครัด ยังยึดถือเอาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ประเพณี อันทรงคุณค่าของพวกเขา เหมือนครั้งที่บรรพบุรุษของพวกเขาเคยกระทำมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศไทย ก็เป็นอีกดินแดนหนึ่งที่บรรพบุรุษชาวจีนจำนวนไม่น้อยเดินทางหลังไหลเข้ามาสร้าง ความสัมพันธ์ ผังรากผากชีวิตไว้ สังเกตได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีที่พบในประเทศไทย มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย แต่เป็นเพียงสัมพันธ์ไมตรีในด้านการค้า การอุตสาหกรรมและวัฒนธรรมเสียเป็นส่วนใหญ่ เห็นได้จาก “ถ้วย-ชามสังคโลก” ที่เป็นงานอุตสาหกรรม ของไทยนั้นได้เรียนรู้จากประเทศจีน

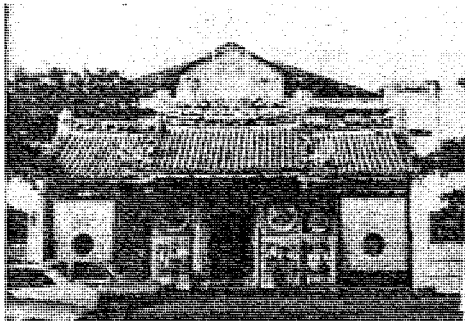
ความสัมพันธ์ไทย-จีนแน่นแฟ้นมากขึ้นในสมัยอยุธยา มีผลมาถึงการขยายตัวและการตั้งหลัก แหล่งของคนจีนในเมืองไทย ซึ่งส่งเสริมให้สังคมไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยีวิทยา ชาวจีนที่มาพำนักในเมืองไทยได้รับความไว้วางใจจากพระมหากษัตริย์และขุนนางไทยเป็น อย่างดี ภายหลังเสียกรุงครั้งที่ 2 แล้ว พระเจ้าตากสินได้ทรงกอบกู้เอกราชคืนมาได้ โดยได้รับความ ช่วยเหลือจากทหารจีนอาสาสมัครถึง 500 คน เมื่อพระองค์เสด็จขึ้นครองราชย์ ทรงพระราชทานที่ดินฝั่ง ตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา (ฝั่งบางกอก) ให้เป็นที่ตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในไทย โดยเฉพาะจีนแต้จิ๋ว ซึ่ง มีฐานะเป็นจีนหลวง เนื่องจากสมเด็จ พระเจ้ากรุงธนบุรีทรงมีเชื้อสายจีนแต้จิ๋ว จึงทำให้ชาวจีนเป็น จำนวนมากอพยพเข้ามาในประเทศไทยเป็นระลอกแรก ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการฟื้นฟูประเทศหลัง สงคราม

ภาพที่ 2 เครื่องถ้วยชามลายครามที่ขุดค้นพบในเรือ ยุคปลายของราชวงศ์หมิง ซึ่งยุคนั้นนับได้ว่าเป็นยุคทองของการส่งออกสินค้าเครื่องปั้นดินเผาของจีน

จนถึงสมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกฯ ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ได้ทรงย้าย ราชธานี มายังฝั่งบางกอก ได้ทรงขอให้พระยาราชเศรษฐีและชาวจีนย้ายไปอยู่ที่บริเวณวัดสามปลื้มตลอดจนถึง วัดเกาะ (สำเพ็งในปัจจุบัน) ตลอดสมัยการปกครองโดยพระมหากษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างไทยกับจีนมีความสนิทสนมแนบแน่นกันเสมือนพี่น้อง บทบาทและฐานะของ ชาวจีนในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์คล้ายคลึงกับสมัยอยุธยา โดยมีสิทธิพิเศษผิดไปจากชาวต่างชาติอื่นๆ โดยเฉพาะในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4, รัชกาลที่ 5, รัชกาลที่ 7 และ รัชกาลที่ 8 มีชาวจีนจำนวนมากอพยพเข้า มาอีกเป็นระลอกที่ 2 และระลอกที่ 3 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 ศาลเจ้าปู่ท่ากง ในสมัยอยุธยา บริเวณวัดทรงวาดในปัจจุบัน

ชาวจีนส่วนใหญ่ที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยนั้น มีภูมิลำเนาเดิมแถบภาคตะวันออกเฉียงใต้ และภาคใต้ของจีน โดยเดินทางมากับเรือสินค้า ด้วยเหตุที่ว่าชาวจีนไม่ได้มีฐานะเป็นคนต่างด้าวในสายตาคนไทย ปรับตัวเข้ากับชนบประเพณีไทยง่าย จนได้รับสิทธิพิเศษเกือบจะมีฐานะเท่าเทียมคนไทย ทำให้เป็นเหตุผลหนึ่งที่ชาวจีนอพยพเข้าสู่ประเทศไทยมากที่สุดในเอเชียอาคเนย์ เมื่อมีคนจีนอพยพเข้ามา มากจึงมีการขึ้นนโยบาย “จีนควบคุมจีน” โดยให้ “จีนเก่า” คนจีนที่เคยอยู่เมืองไทยมาก่อน เป็นผู้ควบคุม “จีนใหม่” หมายถึงคนจีนที่เพิ่งอพยพเข้ามาอยู่ใหม่ การชักชวนกันเข้ามาของญาติพี่น้องที่เข้ามาอยู่ก่อน ทำให้ชาวจีนหลั่งไหลเข้ามาในประเทศไทย เป็นจำนวนมากเป็นระยะๆ เกิดความต่อเนื่องของการรักษาความเป็นชุมชนจีนไว้ได้ต่อมา

ชาวจีนที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยสามารถแบ่งได้เป็น 5 กลุ่มภาษาใหญ่ๆ ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของจีนคือ จีนฮกเกี้ยน จีนแต้จิ๋ว จีนกวางตุ้ง จีนแคะ และจีนไหหลำ การจำแนกความแตกต่างของจีนกลุ่มภาษาเหล่านี้พิจารณาจากภาษาพูดเป็นสำคัญ ส่วนวัฒนธรรมด้านอาหารการกิน ประเพณีในวงจรชีวิตบางประเพณี โดยเฉพาะในพิธีงเด็กจะมีความแตกต่างกันไปบ้าง(ผศ.แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย, 2550)

ตารางที่ 1 จำนวนชาวจีนในกรุงเทพฯ ร.ศ.128 (ค.ศ.1909)

กลุ่มภาษาพูด	จำนวน		
	ชาย	หญิง	รวม
แต้จิ๋ว	78,091	8,207	86,298
ฮกเกี้ยน	19,823	2,367	22,190
กวางตุ้ง	25,978	4,151	30,192
ไหหลำ	12,165	903	13,068
แคะ	9,411	1,409	10,820

ที่มา : หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ร.5 น.30/9 ยอดสำมะโนครัว มณฑลกรุงเทพฯ คก.128

โดยชาวจีนในประเทศไทยนั้นส่วนใหญ่เป็นชาวจีนแต้จิ๋ว ซึ่งเป็นชนพื้นเมืองทางภาคใต้ตั้งอยู่ที่มณฑลกว่างตุงของประเทศจีน ซึ่งมีประวัติศาสตร์ยาวนานนับ 1,000 ปี โดยมีวัฒนธรรมพื้นบ้าน ภาษาท้องถิ่น อาหารและขนม ที่เป็นของตนเอง และที่ขึ้นชื่อมากคือ นิทานคำกลอน เรียกว่า “ก๊วเฉะ” แม้วรรณศิลป์จะไม่สูง แต่เรื่องสนุก มีคุณค่าสะท้อนสังคมและความนึกคิดของผู้คนอยู่ไม่น้อย “การดื่มชาแบบแต้จิ๋ว เรียกว่า “กั่งฮูเต้” ที่มีวิถีแห่งชาอันโดดเด่น คือ อุปกรณ์และวัสดุ ประณีตงดงาม พิถีพิถันจายา มารยาทในการชงและดื่ม ซึ่งผสมผสานศิลปะเข้ากับวิถีชีวิตได้อย่างกลมกลืน จึงเป็นยอควิถีแห่งชาจีน ศิลปหัตถกรรมของแต้จิ๋วที่โดดเด่นคือ “เครื่องเคลือบแต้จิ๋ว” โดยมีจุดเด่นคือ เนื้อขาวราวหยก บางดูกระจ่างใสดังแก้ว เสียงแกร่งกังวานเหมือนระฆังหิน ลวดลายที่เขียนก็แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร “ผ้าปักไหมจีน” ที่เห็นประดับตามสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และสิ่งสำคัญที่โดดเด่นทางด้านศิลปะอีกอย่างหนึ่งคือ “จิวแต้จิ๋ว” ซึ่งเป็นจิวท้องถิ่นที่มีความผูกพันกับชีวิตความเป็นอยู่ของคนจีนแต้จิ๋วในประเทศไทยเป็นอย่างมาก และวิถีชีวิตชาวแต้จิ๋ว ที่ล้วนมีเสน่ห์ และคุณประโยชน์ต่างๆมากมาย เช่น

- การไหว้เจ้าและบรรพบุรุษ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความกตัญญูกตเวที
- อาหารการกินที่ล้วนมีประโยชน์และแพร่หลาย กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการกินอยู่ของคนไทย
- สมุนไพรจีน และอาหารบำรุงที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพร่างกาย
- ลักษณะนิสัยการทำงาน ที่คนไทยพยายามสอนลูกหลานให้เอาอย่างคนจีน โดยเฉพาะนิสัยขยัน อดทน รักการพัฒนาตน
- โหราศาสตร์ ฮวงจุ้ย ที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อของคนในสังคมเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 4 เอกลักษณะอันโดดเด่นของจีนแต้จิ๋วในด้านต่างๆ ทั้งศิลปะการดื่มชาแต้จิ๋ว ผ้าไหมปักจีนแต้จิ๋ว และจิวแต้จิ๋ว

ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเข้ามามีบทบาทต่อวัฒนธรรมจีนในเมืองไทย จนเป็นเหตุให้ผู้คนต่างเข้าใจว่า “วัฒนธรรมจีนคือวัฒนธรรมแต้จิ๋ว ภาษาจีนคือภาษาแต้จิ๋ว”

กล่าวโดยรวมคนแต้จิ๋วเป็นจีนที่ฉลาด หลักแหลม มีไหวพริบปฏิภาณสูง จนคนจีนต่างถิ่นพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “ทั้งฉลาดทั้งเจ้าเล่ห์” แต่ในความฉลาดหลักแหลมนั้นมีความสุขละเอียดอ่อนอยู่ด้วย จึงมีความสามารถทางศิลปะสูงเป็นพิเศษ และมีชั้นเชิงการค้าแพรวพราว และที่สำคัญคือ จีนแต้จิ๋วจะอยู่กับความจริง ปรับตัวยืดหยุ่นไปตามสถานการณ์ได้เก่งมาก แต่ไม่ทิ้งอุดมการณ์ของตน คือ จีนโพ้นทะเลชาวแต้จิ๋วจะบอกว่า อยู่ที่ใดก็ได้ ขอให้ทำมาหากินได้มั่งคั่งและกลับไปเยือนแต้จิ๋วได้สะดวกก็พอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จีนแคะเป็นคนยึดมั่นในอุดมการณ์ “ยอมหักไม่ยอมงอ” แต่จีนแต้จิ๋ว “ไม่ยอมงอไม่ยอมหัก” หนีไปตั้งหลักแล้วกลับมาเอาคืน” เรื่องเงินทองและการค้าจีนแต้จิ๋วมักจะยอม “เสียกำไรได้กอบ” แต่จีนแคะ “ไม่ยอมเสียกำไรและไม่ยอมให้กอบ”

โดยตามวัฒนธรรมของชาวแต้จิ๋วนั้นจะแยกหน้าที่ชายหญิงไว้ชัดเจน ผู้ชายทำมาหาเลี้ยงครอบครัว ผู้หญิงไม่ต้องรับภาระทำมาหากินแต่ต้องทำงานบ้านทั้งหมด ปณิธิสามีและบุพการี เลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดีมีความรู้ความสามารถ ผู้หญิงแต้จิ๋วจึงเก่งด้านการบ้านการเรือนรอบตัว มีฝีมือทางด้านศิลปะ เป็นศรีภรรยาที่ดีและมารดาที่ประเสริฐ (ถาวร สิกขโกศล, 2551)

ภาพที่ 5 ลักษณะสถานที่ของชาวจีนแต้จิ๋วที่มีลักษณะเป็นทรงโค้งต่างจากแบบของฮกเกี้ยนที่เป็นแบบเหลี่ยมดัดตรง

บรรพบุรุษชาวจีนแต้จิ๋วมีการดำรงชีวิตในรูปแบบวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งมีการผสมผสานรูปแบบของพุทธศาสนานิกายมหายาน (เน้นการมีปัญญาและกรุณาควบคู่ไปกับการทำประโยชน์ส่วนรวม) ลัทธิขงจื้อ (เน้นความกตัญญูต่เวทีต่อบรรพบุรุษ) ลัทธิเต๋า (สอนให้บุคคลดำเนินชีวิตโดยไม่ฝืนธรรมชาติ) และการบูชาเทพเจ้าเข้าไว้ด้วยกันได้อย่างลงตัว ลักษณะความเชื่อจึงเป็นความเชื่อแบบสังเคราะห์ เป็นการยอมรับระบบความเชื่อหลายอย่างซึ่งมีที่มาจากแหล่งที่แตกต่างกัน โดยนำมาผสมผสาน จนเกิดรูปแบบเฉพาะของชาวจีนแต้จิ๋ว เมื่อบรรพบุรุษชาวจีนแต้จิ๋วเหล่านี้อพยพเข้าสู่ประเทศไทย ก็ได้นำความเชื่อในความสัมพันธ์ต่างๆ เหล่านี้ติดตัวมาด้วย (เสฐียรโกเศศ และ นาคะประทีป, 2475)

ภาพที่ 6 การผสมผสานพิธีกรรมแบบจีนและแบบไทยเข้าไว้ด้วยกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และความสัมพันธ์นี้ได้ดำเนินสืบเนื่องเรื่อยมาจวบจนปัจจุบัน จนไม่อาจปฏิเสธได้เลยว่าชาวจีนแต่จิวที่ได้เข้ามาตั้งรกรากอยู่ในประเทศไทยนั้น มีความเกี่ยวข้องกับคนไทยอย่างใกล้ชิด ทั้งทางด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม สำหรับสังคมไทยนั้น ชาวจีนแต่จิวและ อารยธรรมจีนแต่จิวไม่ใช่สิ่งแปลกแยกหรือมีความเหลื่อมล้ำทางชนชาติแต่อย่างใด ในทางตรงกันข้าม อารยธรรมจีนแต่จิวกลับแทรกเข้ามาประสานกับวัฒนธรรมไทยได้อย่างกลมกลืนอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นกับชาติใดในโลก กลายเป็นแบบแผนพฤติกรรมของคนในสังคมที่มีลักษณะเฉพาะ และควรค่าแก่การยึดถือปฏิบัติสืบทอดต่อกันแบบรุ่นต่อรุ่น

เมื่อมีการถ่ายทอดอารยธรรมจีนแต่จิวจากรุ่นพ่อแม่สู่รุ่นลูกหลาน สาระสำคัญก็ยิ่งสูญหายไป จนไม่สามารถอธิบายให้ลูกหลานรู้ได้ว่าอารยธรรมนั้นมีความเป็นมาอย่างไร แก่นแท้ที่ถูกต้องมีอะไรบ้าง และผลที่ต้องการคืออะไร ที่มากกว่าการปฏิบัติตามบรรพบุรุษ ลูกหลานจีนแต่จิวจึงรับความรู้ความเข้าใจในอารยธรรมจีนแต่จิวมาเพียงรูปแบบเท่านั้น เมื่อไม่คอยคำนึงถึงแก่นสารของอารยธรรมจีนแต่จิว การดำรงรักษาเพื่อคงความเป็นจีนแต่จิวก็เป็นไปได้ยาก

โดยการเปลี่ยนแปลงทางอารยธรรมที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบันนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 2 ด้านหลักๆ ดังนี้

- ทางด้านวิถีชีวิตและความเชื่อ ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวส่วนใหญ่ยังเคารพคำสอนของลัทธิขงจื้อ คือมีความกตัญญูต่อบุพการี และผู้อาวุโส ทำให้ยังคงมีการบูชาบรรพบุรุษ เพื่อแสดงความกตัญญูต่องานที่มีให้แสดงถึงความเชื่อเรื่องวิญญาณและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้เกิดการละเลยรูปแบบความเชื่ออันดีงามบางประการเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตไปตามธรรมชาติ ทำบุญทำทานแก้กรรมผิดวิญญาน และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รวมถึงแก้คำสอนอันดีงาม เช่นความเชื่อเรื่องการค้าขายว่า "การค้าขายที่ปราศจากความสุจริตนั้น ย่อมไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากบุคคลใดที่คิดชั่วทำชั่ว ฟ้าดินย่อมเป็นพยาน" ความเชื่อดังกล่าวนี้นี้มีการอ้างอิงถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนสมัยใหม่จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญ ซึ่งแท้ที่จริงแล้วประเด็นหลักของคำสอนนี้คือสอนให้เราทำการค้าขายกันอย่างสุจริต แล้วจะประสบแต่ความสำเร็จ

- ทางด้านประเพณีและพิธีกรรม ในปัจจุบันลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวไม่ค่อยทราบแก่นแท้ของประเพณีกรรมนั้นๆ ทราบแต่เพียงขั้นตอนการปฏิบัติคร่าวๆ เข้าใจว่าเป็นเพียงการบูชาบรรพบุรุษขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ด้วยความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมทางตะวันตกได้แพร่กระจายเข้ามา มีอิทธิพลมากในปัจจุบัน ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวจึงไม่ค่อยให้ความสำคัญมากนักกับเรื่องประเพณีและพิธีกรรมที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยหลักการที่ทันสมัย มีผลทำให้ประเพณีและพิธีกรรมอันดีงามเหล่านั้นจึงค่อยๆ บิดเบือนเลือนหายไป ทั้งๆ ที่แก่นแท้และสาระอันดีงามที่แฝงอยู่กับประเพณีและพิธีกรรมนั้นๆ มีคุณประโยชน์ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นหลักในการพัฒนา ชัดเจนจิตใจเพื่อดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข เช่น เทศกาลวันสารทจีน ลูกหลานชาวแต่จิวส่วนใหญ่ไม่มีความหมายที่แท้จริงว่าเป็นวันทำบุญทำทานของชาวจีนแต่จิว (Coughlin, 2503) ซึ่งเป็นวันทำบุญทำทานให้แก่ผีไร้ญาติ (บรรพบุรุษชาวจีนรุ่นแรกๆ ที่เดินทางมาที่ประเทศไทย และต้องถึงแก่กรรมไปอย่างเดี๋ยวตาย ด้วยเหตุที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่ายหรือเผยแพร่ในที่สาธารณะได้ หากมีการนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารจะถือว่าผิดกฎหมาย

เพียงวันหยุดพักผ่อนครั้งปีของชาวจีน จึงเป็นเหตุทำให้วันสารทจีนมีแนวโน้มที่จะถูกกลืน เลือนหายไปในอนาคต ทั้งๆที่การทำบุญแก้ผีไร้ญาตินั้นได้แฝงคติเพื่อเป็นการให้ลูกหลานรู้จักความกตัญญูต่อแผ่นดินต่อสิ่งรอบตัว รวมถึงต่อบรรพบุรุษของเรา ไม่หลงลืมบุญคุณของแผ่นดิน และวีรชนรุ่นแรกๆ (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2529)

จากระยะเวลาอันยาวนานที่เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม อารยธรรม ซึ่งควรค่าแก่การศึกษา และดำรงรักษาไว้ แต่ดูเหมือนว่าเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวมากเกินไป สามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน ทำให้มองไม่เห็นคุณค่าความสำคัญ สิ่งที่สืบทอดกันมาก็เริ่มขาดการสานต่อ ประกอบกับวัฒนธรรมตะวันตกได้แพร่กระจายในสังคมไทยอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้อารยธรรมของรากเหง้าบรรพบุรุษ เป็นสิ่งที่ล้าสมัย ยุ่งยาก สำหรับลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีน แต่จิวุ่นใหม่ คลื่นลูกใหม่ไม่เห็นคุณค่าและมิได้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของบรรพบุรุษ เมื่อหมดช่วงคนจีนแต่จิวุ่นแรกๆไป ความเชื่อ ประเพณี และศิลปวัฒนธรรมต่างๆ ก็กลับกลายเป็นเรื่องยุ่งยากสำหรับคนไทยเชื้อสายจีนแต่จิวุ่นในปัจจุบัน เป็นที่น่ากลัวว่าอารยธรรมจีนแต่จิวุ่นดั้งเดิม กำลังจะเสื่อมสลายไปในไม่ช้า

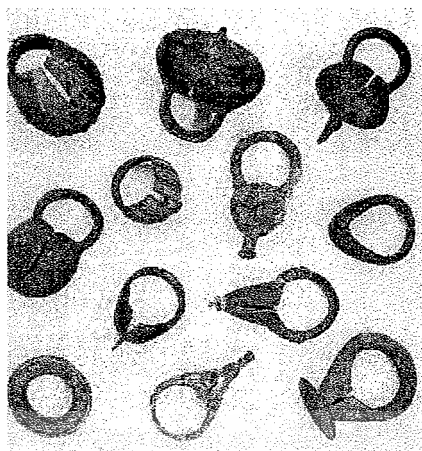

ภาพที่ 7 ลักษณะประเพณีจีนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมและยุคสมัยในปัจจุบัน

“เครื่องประดับเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ที่ใช้ควบคู่มากับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายอื่นๆ ในสมัยโบราณการตกแต่งร่างกายใช้วิธีสักร่างกาย หรือใช้สีเขียนบนผิวหนัง การเขียนสีบนผิวหนังพบครั้งแรกในสมัยอียิปต์โบราณเมื่อประมาณ 2000 ปีก่อนคริสตกาล จากนั้นพบหลักฐานมีการตกแต่งร่างกายด้วยวัสดุอื่น” (วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ, 2526)

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เครื่องประดับถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของความเลอค่า ความสวยงาม ความร่ำรวย หลายชนชาติหลากหลายวัฒนธรรมนิยมใช้เครื่องประดับในพิธีต่างๆ อย่างแพร่หลาย เช่น ประเพณีแต่งงานใช้ในพิธีแต่งงานเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของความผูกพันระหว่างคนสองคน จึงนับได้ว่าเครื่องประดับเปรียบเสมือนชิ้นงานที่สามารถบันทึกวัฒนธรรมของคนในสังคมนั้นๆ ได้ จากวัสดุ ลวดลาย การออกแบบ และกรรมวิธีการผลิต หรือเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่าศิลปะการทำเครื่องประดับเป็นสิ่งที่สามารถบันทึกวัฒนธรรมและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 10 เครื่องประดับทำจากโลหะสำริด พบในทวีปแอฟริกา

จวบจนกระทั่งมาถึงปัจจุบัน มนุษย์ได้สร้างกฎใหม่ มาใช้กำหนดระดับชั้นของผู้ใช้และครอบครองเครื่องประดับ อาทิเช่น ราคา ราคานิยม การเปลี่ยนแปลงของแฟชั่น ความเชื่อ เครื่องประดับจึงแปรเปลี่ยนสถานะภาพเป็นตัวชี้วัดสภาพทางสังคมมีการส่งผลกระทบในด้านจิตใจของผู้สวมใส่ หากกล่าวถึงความสำคัญของเครื่องประดับ มีการมองในมุมมองที่มีความหลากหลายบ้างว่า ไม่ได้มีความสำคัญไปกว่าของฟุ่มเฟือยชนิดหนึ่ง มีใช้ปัจจัย 4 ที่มนุษย์ต้องการ เครื่องประดับเป็นลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับสุนทรีย์ภาพ มีความงดงามสมบูรณ์ในตัวเครื่องประดับเอง ในขณะเดียวกันเครื่องประดับเป็นสื่อสัญลักษณ์ อาทิเช่น ความรัก ความมั่นคง การเกิดชัยชนะ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่าเครื่องประดับไม่เพียงแต่มีคุณประโยชน์ทางด้านเครื่องแต่งกาย มีความงามภายนอกเท่านั้น เครื่องประดับนั้นมีคุณค่าภายในตัวเอง มีคุณค่าโดยตรงทางด้านจิตใจของผู้ใส่ มีจุดสัมพันธ์ภาพระหว่างวัสดุกับสภาพจิต โดยมีร่างกายเป็นพาหนะ (สุภาวี ศิรินคราภรณ์, 2547)

ภาพที่ 11 เครื่องประดับของประเทศไทย ทำจากหยกซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งอุดมคติและจิตใจงดงาม

“เครื่องประดับมีความหมายเสมือนเป็นสิ่งที่สามารถบอกประวัติความเป็นไปในสมัยประวัติศาสตร์ เป็นสื่อสัญลักษณ์ที่บอกถึงวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม นิสัยใจคอของผู้ใช้เป็นอย่างดี เครื่องประดับนอกจากใช้ประดับร่างกายเพื่อความสวยงามแล้ว ยังบอกตำแหน่ง ฐานะ ยศศักดิ์ และ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องประดับทำให้เกิดความรู้สึกมั่นใจ เสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง บ่งบอกรสนิยมของผู้สวมใส่"
(วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ, 2526)

จากมุมมองของเครื่องประดับที่เปรียบเสมือนเป็นสื่อสัญลักษณ์ที่บอกถึงวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ประกอบกับอารยธรรมจีนแต่จีวที่มีประวัติศาสตร์มายาวนาน และกำลังจะสูญสลายไป จึงเกิดเป็น "โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จีวในประเทศไทย" ผู้ทำโครงการจึงอาศัยเครื่องประดับ เข้ามาเป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้คอยเตือนใจให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จีว ตระหนักถึงความสำคัญของอารยธรรมจีนที่บรรพบุรุษชาวจีนแต่จีวได้สืบทอดต่อกันมา และกำลังบิดเบือนเลือนหายไป พร้อมกับอาศัยการออกแบบเข้ามาพัฒนารูปลักษณ์ของเครื่องประดับเพื่อคอยชี้แนะ ให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนรุ่นใหม่ รับรู้ถึงความเป็นมา ความเจริญ และความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จีวได้อย่างถูกต้อง พร้อมกับสามารถนำสิ่งดีๆ เหล่านั้น ไปพัฒนาและประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาสังคมในยุคปัจจุบัน และเกิดความรัก ความภูมิใจ ห่วงแหนในอารยธรรมบรรพบุรุษของตน อันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมนั้นๆต่อไป เนื่องจากเครื่องประดับนั้นเป็นสื่อสัญลักษณ์ที่บ่งบอกรสนิยม และส่งผลต่อจิตใจของผู้สวมใส่ได้เป็นอย่างดี

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ออกแบบเครื่องประดับสำหรับลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จีว เพื่อเตือนใจให้ตระหนักถึงความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จีวในประเทศไทย ที่บรรพบุรุษได้ส่งสม สืบทอดต่อกันมา และในปัจจุบันนี้กำลังบิดเบือนและเลือนหายไป
2. เพื่อให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จีวรุ่นใหม่ รับรู้ถึงความเป็นมา ความเจริญ และความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จีวในประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง โดยอาศัยการออกแบบเข้ามาพัฒนารูปลักษณ์ของเครื่องประดับ
3. เพื่อให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จีว เกิดความรัก ความภูมิใจ และความห่วงแหนในอารยธรรมบรรพบุรุษของตน อันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมจีนแต่จีวในประเทศไทย ที่ดีงามนี้ต่อไปจากรุ่นหนึ่งสู่อีกหนึ่งรุ่นหนึ่ง
4. เพื่อให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จีว สามารถนำสิ่งดีๆ ของบรรพบุรุษ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และแก้ไขปัญหาสังคมในยุคปัจจุบัน เช่นแง่คิดในเรื่องการกตัญญูต่อบุคคลที่ และเรื่องความซื่อสัตย์ มาใช้กับแผ่นดินไทยที่เป็นบ้านเกิดเมืองนอนของชาวไทยเชื้อสายจีนทั้งหลาย โดยให้มีความกตัญญูต่อแผ่นดิน และซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงานในการรับใช้บ้านเมือง ไม่โกงกิน เอารัดเอาเปรียบพี่น้องชาวไทยในสังคม
5. เพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จีวในประเทศไทย ที่หล่อหลอมเป็นสายสัมพันธ์อันดีเสมือนเป็นพี่เป็นน้องกับสังคมไทยมาช้านาน และใช้เรื่องสายสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมนี้เป็นกุศโลบายในการสร้างความสมานฉันท์ ประองตองกันแก่ประชาชนชาวไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ความเป็นไปได้ของโครงการ

1. ด้านนโยบาย

- 1.1 โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการตอบสนองนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ ของสำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) ตามประกาศของสำนักนายกรัฐมนตรี ในด้านการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ รวมทั้งรู้จักเลือกสรรวัฒนธรรม โดยนำมากลั่นกรอง ประยุกต์ให้เหมาะสมกับวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยและความมั่นคง ปลอดภัยของชาติ
- 1.2 รัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐและเอกชน ที่ดำเนินงานด้านวัฒนธรรม ได้ประสานงานกันอย่างใกล้ชิด โดยการระดมกำลังทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อส่งเสริม ให้วัฒนธรรมที่มั่นคงเป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตของประชาชนในปัจจุบัน และให้วัฒนธรรมมีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง
- 1.3 โครงการนี้จะมีส่วนในการส่งเสริมสนับสนุน ปลุกจิตสำนึกให้กับลูกหลานชาวไทย เชื้อสายจีนแต่จ้าว ที่ถือได้ว่าเป็นกลุ่มชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย ให้สร้างสรรค์สิ่งดีงามตอบแทนให้แก่สังคมไทย เช่นมูลนิธิของชาวไทยเชื้อสายจีนจำนวนมากในสังคมไทยที่ช่วยเหลือ เกื้อกูลผู้ทุกข์ยาก เช่น มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง

2. ด้านเศรษฐกิจ

- 2.1 ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จ้าวได้เข้ามามีบทบาททางสังคม ในระบอบเศรษฐกิจมากขึ้น โครงการนี้มีจุดประสงค์หลักให้ทราบถึงความสัมพันธ์อันยาวนานของอารยธรรมจีนในประเทศไทย โดยนำหลักวัฒนธรรมอันดีงามของจีนนั้นมาประยุกต์ใช้ในสังคมไทยอย่างถูกต้อง เช่นเรื่องความ กตัญญูกตเวที และความซื่อสัตย์ คือการสำนึกบุญคุณในแผ่นดินไทยที่เป็นบ้านเกิดเมืองนอนของเหล่าชาวไทยเชื้อสายจีนทั้งหลาย และความซื่อสัตย์ในหน้าที่การงานต่อสังคมไทย ด้วยการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เอารัดเอาเปรียบ หรือมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องจนเบียดเบียนคนกลุ่มใหญ่ในสังคม เช่นคนจีนในฐานะพ่อค้าก็ไม่ควรเอารัดเอาเปรียบ ชาวไร่ ชาวนาในสังคมไทย
- 2.2 จากการศึกษาและวิจัยของสถาบันวิจัยและพัฒนาอณูมณีและเครื่องประดับแห่งชาติระบุว่าชาวไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทย เป็นตลาดผู้ซื้อเครื่องประดับที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และพบว่าลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีน(วัยหนุ่มสาว) มีกำลังซื้อเครื่องประดับมากกว่าวันกลางคนขึ้นไปโดยเหตุผลที่ซื้อจะอาศัยโอกาสสำคัญๆมาเป็นจังหวะในการซื้อเครื่องประดับ ซึ่งส่วนใหญ่ยังมีค่านิยมของการรักษา "หน้าตา" เมื่อมีรายได้จึงมักนำไปซื้อเครื่องประดับเพื่อเป็นการแสดงสถานะทางสังคม โดยโครงการนี้มีกลุ่มเป้าหมายหลักเป็นลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีน จึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการเป็นเอกสารลับอยู่ภายใต้เงื่อนไขของนโยบายด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนหันมาบริโภคสินค้าภายในประเทศ ทดแทนการนำเข้าสินค้าเครื่องประดับจากต่างประเทศ จึงมีความเป็นไปได้ในการลดเงินตราของประเทศไม่ให้รั่วไหลไปสู่ต่างประเทศมากขึ้น

3. ด้านสังคมและสภาพแวดล้อม

3.1 โครงการนี้มีส่วนในการสนับสนุนให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ซึ่งนับได้ว่าเป็นคนกลุ่มใหญ่ในสังคม มีส่วนช่วยในการพัฒนาสังคม โดยผ่านการขัดเกลาจิตใจ

3.2 ปลุกจิตสำนึกให้กับลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ให้สร้างสรรค์สิ่งดีงามคืนกลับให้แก่สังคมไทย ที่ถือได้ว่าเป็นบ้านเกิดเมืองนอนด้วยการเตือนใจจากเครื่องประดับ ให้ตระหนักถึงความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย และรับรู้ถึงความเป็นมา ความเจริญความสำคัญอย่างถูกต้อง รวมถึงเกิดความรัก ความภูมิใจ และความหวงแหนในอารยธรรมบรรพบุรุษของตน อันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย และสามารถนำสิ่งดี ๆ ของบรรพบุรุษ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และแก้ไขปัญหาสังคมในยุคปัจจุบัน พร้อมกับใช้เรื่องสายสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมเป็นกุศโลบายในการสร้างความสามัคคีปรองดองกันภายในสังคมไทยที่ช่วยเหลือหลอมวัฒนธรรมที่ต่างของชาวไทยและจีนไว้อย่างแนบแน่น เช่น มุลนิธิของชาวไทยเชื้อสายจีนจำนวนมากในสังคมไทยที่ช่วยเหลือ เกื้อกูลผู้ทุกข์ยาก เช่น มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง , สมาคมแต่จิวแห่งประเทศไทย เป็นต้น

3.3 โครงการนี้ส่งเสริมให้อารยธรรม หรือวัฒนธรรมมีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง โดยอาศัยอารยธรรมที่สั่งสมจากบรรพบุรุษมาอย่างยาวนาน และมั่นคง เป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิต เพื่อให้อยู่ในจารีต ขนบธรรมเนียมของอารยธรรมจีนแต่จิวที่สั่งสมในสังคมประเทศไทย

3.4 โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการแสดงให้เห็นว่าชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ได้มีบทบาทต่อการสร้างสรรค์สังคมไทย นับจากอดีตมาสู่ปัจจุบัน ซึ่งผลพลอยได้จากข้อนี้ คือการกระชับความสัมพันธ์ที่ดีต่อชาวจีนในดินแดนมาตุภูมิด้วย ซึ่งนั่นย่อมรวมถึงความร่วมมือทางด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ อันเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่สันติภาพภายในโลกด้วย

4. ด้านการออกแบบ

4.1 เน้นการออกแบบที่สื่อถึงเรื่องราว คล้ายการเล่าเรื่อง ผ่านงานศิลปะ โดยออกแบบให้เครื่องประดับในโครงการมีคุณค่ามากกว่าแค่ใช้ประดับเพื่อความสวยงาม แต่ยังสามารถบอกเล่า อธิบาย เหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ที่อยู่เบื้องหลังของชิ้นงานนั้นๆ ซึ่งอาจจะสื่อด้วย การเขียนบรรยาย กรรมวิธี รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่ง (Narrative Design) ให้กับลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวรับรู้ถึงความเป็นมาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเจริญ แก่นแท้และความสำคัญของ อารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย ได้อย่างถูกต้อง รวมถึงเกิดความรัก ความภูมิใจ และความหวงแหนในอารยธรรม บรรพบุรุษของตน อันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสาน อารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทยต่อไป

- 4.2 การออกแบบในโครงการนี้ได้นำแนวคิด “การกลายของอารยธรรม ภายใต้การผสมผสานอย่างกลมกลืน” ซึ่งแสดงถึงการหลอมหลอมทางอารยธรรมระหว่าง อารยธรรมจีนแต่จิวโบราณ วัฒนธรรมไทย โดยเกิดเป็นอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทยที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น จวบจนกระทั่งปัจจุบันได้มีการซึมซับ และรับเอาวัฒนธรรมจากฝั่งตะวันตกเข้ามา มาก ส่งผลให้อารยธรรมอันดีงามของ บรรพบุรุษชาวจีนแต่จิวค่อยๆ กลายหายไป โดยการออกแบบนั้นอาศัยหลักการ อารยธรรมจีนแต่จิวที่บรรพบุรุษได้ส่งสืบทอดต่อกันมา ภายใต้ผืนแผ่นดินไทย มาประยุกต์เป็นแนวทางการออกแบบเชิง

ศิลปะ+ ปรัชญา

เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงถึงความเป็นกลุ่มก้อนในสังคม และอารยธรรมของ สังคมนั้นๆ โดยให้แนวคิด เตือนใจให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวตระหนักได้ ถึงความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย และสามารถนำสิ่งดี ๆ ของ บรรพบุรุษ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และแก้ไขปัญหาสังคมในยุคปัจจุบัน พร้อมกับใช้เรื่องสายสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมเป็นกุศโลบายในการสร้างความ สมานฉันท์ ปองดองกันภายในสังคมไทย

5. ด้านการค้นคว้าข้อมูล

5.1 การเรียนรู้ทางอารยธรรม

5.1.1 จากศิลปะ ศิลปะเป็นสิ่งที่ส่งสมภูมิปัญญาของอดีต เป็นสิ่งที่สืบทอด มรดกทางวัฒนธรรมผ่านความงาม ทั้งทางด้านกิจกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม คีตกกรรม ฯลฯ ซึ่งบ่งบอกถึงอุปนิสัยของชนชาตินั้นๆ ได้เป็นอย่างดี รวมถึงค่านิยมของสังคม การได้เสพศิลปะถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ วัฒนธรรม เช่น ศิลปะการดื่มชาแบบแต่จิว เรียกว่า “กังสุเต้” ศิลปะหัตถกรรม ของแต่จิวที่โดดเด่นคือ “ผ้าปักไหมจีน” ที่เห็นประดับตามสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และ “จิวแต่จิว” ซึ่งเป็นจิวท้องถิ่นที่มีความผูกพันกับชีวิตความเป็นอยู่ของคน จีนแต่จิวในประเทศไทยเป็นอย่างมาก

5.1.2 จากชีวิตประจำวัน อารยธรรมเป็นสิ่งที่สืบทอดกันมารุ่นต่อรุ่น ดังนั้น การที่เราจะเข้าใจถึงจิตวิญญาณ ความคิด ความเชื่อได้นั้น เราจะต้องมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์จากการปฏิบัติ พบเห็นเป็นประจักษ์ เช่น การทวนซ้ำเหมือน การจะโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทานก้วยเตี่ยว การไหว้บรรพบุรุษ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนอยู่ในชีวิตประจำวันของคนไทยเชื้อสายจีน เพราะอารยธรรมคือเอกลักษณ์อันดีงามของชนชาติ เป็นสิ่งที่ยึดถือปฏิบัติต่อกันมา เช่น การไหว้เจ้าและบรรพบุรุษของชาวจีนแต่จิว ที่สะท้อนให้เห็นถึงความกตัญญูตเวที, อาหารการกินที่ล้วนมีประโยชน์และแพร่หลาย กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการกินอยู่ของคนไทย, สมุนไพรจีน และอาหารบำรุงที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพร่างกาย, ลักษณะนิสัยการทำงานที่คนไทยพยายามสอนลูกหลานให้เอาอย่างคนจีน โดยเฉพาะนิสัย ขยัน อดทน รักการพัฒนาตน และ โหราศาสตร์ ฮวงจุ้ย ที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อของคนในสังคมเป็นอย่างมาก

5.2 รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ

5.2.1 ขั้นปฐมภูมิ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลโดยตรงจากการสังเกต สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ที่ เช่น สังเกตสภาพแวดล้อม สภาพความเป็นอยู่ วิถีชีวิตชาวจีนแต่จิว สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้ข้อมูลและแนวทางในการนำมาวิเคราะห์แนวทางในการออกแบบ เช่น สัมภาษณ์ลูกหลานชาวจีนแต่จิวที่มีชื่อเสียงในสังคมตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบัน เช่น ทายาทตระกูลจิราธิวัฒน์ (เจ้าของกิจการห้างเซ็นทรัล) หรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาวจีนแต่จิวในประเทศไทย เช่น อาจารย์สุภางศ์ จันทวานิช เจ้าของผลงานวิจัยเรื่อง "ชาวจีนแต่จิวในประเทศไทยและในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" เป็นต้น

5.2.2 ขั้นทุติยภูมิ ได้แก่ การเก็บข้อมูลจากสถิติตัวเลขต่างๆ สื่อสิ่งพิมพ์ ข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และข้อมูลเชิงวิชาการ ได้แก่ ข้อมูลทางด้านอารยธรรมจีนในด้านต่างๆ ข้อมูลเกี่ยวกับชาวจีนแต่จิวในประเทศไทย เช่น รายงานการวิจัยเรื่อง "บูรณาการของเยาวชนจีนในประเทศไทย" ของ รศ.ดร. พลศักดิ์ จิรไกรศิริ และรายงานการวิจัยเรื่อง "ชาวจีนแต่จิวในประเทศไทยและในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" ของอาจารย์สุภางศ์ จันทวานิช เป็นต้น

6. สรุปความเป็นไปได้ของโครงการ

"โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย"

ผู้ทำโครงการอาศัยเครื่องประดับเข้ามาเป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้คอยเตือนใจให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ตระหนักถึงความสำคัญของอารยธรรมจีนที่บรรพบุรุษชาวจีนแต่จิวได้สืบทอดต่อกันมาเป็นเวลานาน และกำลังปิดเบือนเลือนหายไป พร้อมกับอาศัยการออกแบบที่สื่อถึงเรื่องราวคล้ายการเล่าเรื่องผ่านงานศิลปะ (Narrative Design) ให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว รับรู้ถึงความเป็นมา ความเจริญ และความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทยอย่างถูกต้อง โดยนำแนวคิด "การกลายของอารยธรรม ภายใต้การผสมผสานอย่างกลมกลืน" ซึ่งอาศัยหลักอารยธรรมจีนแต่จิว ประยุกต์เป็นแนวทางการออกแบบเชิง ศิลปะ+ ปรัชญา เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงถึงความเป็นกลุ่มก้อนในสังคม

โดยออกแบบเครื่องประดับให้มีความร่วมสมัยแต่ไม่ทิ้งความเป็นจีน เพื่อให้เข้ากับสังคมในยุคปัจจุบันที่เอกลักษณะเฉพาะตัวต่างๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความงามนั้นควรมีความร่วมสมัย และใช้งานได้จริงในชีวิตประจำวัน พร้อมกับสามารถนำสิ่งดีๆ เหล่านั้นไปพัฒนาและประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาในสังคม และก่อให้เกิดความรัก ความภูมิใจ ห่วงเห่นใน อารยธรรมบรรพบุรุษของตน อันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมนั้นๆต่อไป เนื่องจากอารยธรรมจีนแต่จีมีประวัติศาสตร์มายาวนาน และกำลังจะสูญสลายไป ประกอบกับเครื่องประดับที่เปรียบเสมือนเป็นสื่อสัญลักษณ์ที่บอกถึงวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง และส่งผลต่อจิตใจของผู้สวมใส่ได้เป็นอย่างดี

1.4 ขอบเขตของโครงการ

1. ออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จีในประเทศไทย เพื่อปลูกจิตสำนึก ให้สร้างสรรค์สิ่งดีงามคืนกลับให้แก่สังคมไทย ที่ถือได้ว่าเป็นบ้านเกิดเมืองนอน ด้วยการเตือนใจจากเครื่องประดับ ให้ตระหนักถึงความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จีในประเทศไทย และรับรู้ถึงความเป็นมา ความเจริญความสำคัญอย่างถูกต้อง รวมถึงเกิดความรัก ความภูมิใจ และความห่วงเห่นในอารยธรรมบรรพบุรุษของตน อันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมจีนแต่จีในประเทศไทย และสามารถนำสิ่งดีๆ ของบรรพบุรุษมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และแก้ไขปัญหาสังคมในยุคปัจจุบัน พร้อมกับใช้เรื่องสายสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมเป็นกุศโลบายในการสร้างความสมานฉันท์ ประองดองกันภายในสังคมไทยที่ช่วยหล่อหลอมวัฒนธรรมที่ดีงามของไทยและจีนไว้อย่างแนบแน่น
2. ออกแบบเครื่องประดับซึ่งเน้นการออกแบบที่สื่อถึงเรื่องราว โดยการเล่าเรื่องผ่านงานศิลปะ เพื่อให้เครื่องประดับมีคุณค่ามากกว่าแค่ใช้ประดับเพื่อความสวยงาม แต่ยังสามารถบอกเล่า อธิบาย เหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ที่อยู่เบื้องหลังของชิ้นงานนั้นๆ ซึ่งอาจจะสื่อด้วยการเขียนบรรยาย กรรมวิธี รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ต่างๆ (Narrative design) ให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จีรับรู้ถึงความเป็นมา ความเจริญ และความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จีในประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง
3. ออกแบบเครื่องประดับให้มีความร่วมสมัยแต่ไม่ทิ้งความเป็นจีนแต่จี ที่มีอารยธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ที่สืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อประยุกต์ให้เข้ากับสังคมในยุคปัจจุบัน ที่ความงามนั้นควรมีความร่วมสมัย ใช้งานได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยเลือกวัสดุและกรรมวิธีการผลิต ให้สอดคล้องกับแนวทางการออกแบบ
4. โดยมีการนำแนวคิดหลักในการออกแบบผสมผสานกับแนวคิดรอง คือ “การกลายของอารยธรรม ภายใต้การผสมผสานอย่างกลมกลืน” โดยมาประยุกต์เป็นแนวทางการออกแบบเชิงศิลปะ+ ปรัชญา เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงถึงความเป็นกลุ่มก้อนในสังคม
5. ออกแบบผลงานที่มีวิธีการผลิตที่เหมาะสม สามารถผลิตได้จริงในระบบอุตสาหกรรม โดยมีส่วนประกอบหลักเป็นโลหะ (ไม่น้อยกว่า 70%)
6. กลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จีทั้งชายและหญิงที่มีสัญชาติไทยอาศัยอยู่ในประเทศไทยในเขตกรุงเทพมหานคร(ชุมชนเมือง) อายุตั้งแต่21-30 ปี เป็นช่วงรุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารภายในประเทศไทยในเขตกรุงเทพมหานคร(ชุมชนเมือง) อายุตั้งแต่21-30 ปี เป็นช่วงรุ่น ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อายุที่ 3 (generation3) มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาขึ้นไป ฐานะปานกลางถึงค่อนข้างดี เป็นลูกหลานชาวจีนแต่จิวที่เติบโตมาภายใต้วัฒนธรรมไทย-จีน เรียนโรงเรียนไทย ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางด้านภาษาจีน แต่มีความสนใจในอารยธรรมจีนแต่จิวของรากเหง้าบรรพบุรุษของตน อยากทราบความเป็นมา และแก่นแท้ที่ถูกต้อง โดยมีความสนใจในงานศิลปะ จึงเลือกซื้อเครื่องประดับที่เน้นการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ ไม่ยึดติดอยู่กับกรอบความคิดแบบเดิมๆ เพื่อนำมาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพสังคมในปัจจุบัน

ตารางที่ 2 รุ่นอายุของชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

ปีที่อพยพเข้ามาอยู่	อายุ (ปี)	ลำดับรุ่น	สัญชาติ	ช่วงรุ่นอายุ (GENERATION)
2461-2490	60-90	ปู่ย่า	จีน	รุ่นที่ 1
2491-2500	51-60	พ่อแม่	จีน/ไทย	รุ่นที่ 2
2501-2510	41-50	พ่อแม่	จีน/ไทย	
2511-2520	31-40	พ่อแม่-ลูก	จีน/ไทย	
2521-2530	21-30	ลูก-หลาน	ไทย	รุ่นที่ 3
2531-2540	11-20	หลาน	ไทย	รุ่นที่ 4
2541-2550	1-10	หลาน-เหลน	ไทย	

ที่มา : บุรณการของเขาวงกตจีนในประเทศไทย (รศ.ดร.พลศักดิ์ จิรากรศิริ)

ภาพที่ 12 กลุ่มเป้าหมาย คือกลุ่มลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว (ช่วงรุ่นอายุที่ 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยกลุ่มเป้าหมาย (ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวช่วงรุ่นอายุที่ 3) จะเป็นผู้ซื้อเครื่องประดับเอง เนื่องจากด้วยมีความสนใจในอารยธรรมของบรรพบุรุษ และอยากทราบความเป็นมา รวมถึงแก่นแท้ที่ถูกต้อง เป็นวัยที่ชอบค้นหาคำตอบด้วยตนเอง และจากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามของลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน พบว่า ประมาณร้อยละ 99 มีความสนใจจะซื้อเครื่องประดับที่ช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย (แบบสอบถามแสดงในภาคผนวก) โดยรูปแบบของเครื่องประดับนั้นจะต้องดูร่วมสมัย เหมาะสมกับวัย แต่ยังคงกลิ่นอายความเป็นจีน

7. ออกแบบเครื่องประดับที่มีโลหะเป็นส่วนประกอบหลัก (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70) จำนวน 2 คอลเลคชั่น โดยเป็นเครื่องประดับบนร่างกายบริเวณต่างๆ และเครื่องประดับบริเวณเสื้อผ้า ของชาย 1 คอลเลคชั่น และหญิง 1 คอลเลคชั่น ซึ่งรายละเอียดในแต่ละ คอลเลคชั่น ประกอบด้วย

1. คอลเลคชั่นของเพศชาย	- เครื่องประดับนิ้วมือ	1 ชิ้น
	- เครื่องประดับตกแต่งเสื้อผ้า	1 ชิ้น
2. คอลเลคชั่นของเพศหญิง	- เครื่องประดับข้อมือ	1 ชิ้น
	- เครื่องประดับนิ้วมือ	1 ชิ้น
	- เครื่องประดับหู	1 คู่
	- เครื่องประดับคอ	1 ชิ้น

รวมทั้งสิ้น 7 ชิ้นงาน (ซึ่งประเภทของเครื่องประดับและรายละเอียดนั้นศึกษามาจากการวิเคราะห์แนวทางการออกแบบและความเหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะการใช้งานจริงของกลุ่มเป้าหมาย ที่วิเคราะห์จากแบบสอบถามของลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว จำนวน 200 คน โดยแบ่งเป็น ชาย 100 คน และหญิง 100 คน แบบสอบถามแสดงในภาคผนวก

8. ออกแบบเครื่องประดับในโครงการ ให้มีรูปแบบที่สอดคล้องกับการใช้งานตามตำแหน่งต่างๆ และการเคลื่อนไหวของผู้ใช้งาน มีความทนทาน และไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่
9. ออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับใส่เครื่องประดับทุกชิ้น ดังที่กล่าวมาข้างต้น เนื่องจากเน้นการออกแบบที่สื่อถึงเรื่องราว โดยเล่าเรื่องผ่านทางผลงานศิลปะ องค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับชิ้นงานเครื่องประดับจึงมีผลส่งเสริมให้ เครื่องประดับนั้นสามารถเล่าเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ที่อยู่เบื้องหลังของชิ้นงานนั้นๆ (Narrative design) ให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวรับรู้ถึงความเป็นมา ความเจริญ และความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง และชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นเครื่องประดับที่ให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว รับรู้ถึงเรื่องราวความเป็นมา ความเจริญ และความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง
2. เพื่อเตือนใจให้ตระหนักถึงความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย ที่บรรพบุรุษ ได้สั่งสม สืบทอดต่อกันมา และในปัจจุบันนี้กำลังบิดเบือนและเลือนหายไป
3. เพื่อให้เกิดความรัก ความภูมิใจ และความหวงแหนในอารยธรรมบรรพบุรุษของตน อันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย ที่ตั้งมานี้ต่อไปจากรุ่นหนึ่งสู่อีกหนึ่งรุ่น
4. เพื่อให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว สามารถนำสิ่งดีๆของบรรพบุรุษ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และแก้ไขปัญหาสังคมในยุคปัจจุบัน
5. เพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย ที่หล่อหลอมเป็นสายสัมพันธ์อันดีเสมือนเป็นพี่เป็นน้องกับสังคมไทยมาช้านาน และใช้เรื่องสายสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมนี้เป็นกุศโลบายในการสร้างความสมานฉันท์ ปองดองกันแก่ประชาชนชาวไทย
6. เพื่อส่งเสริมให้อารยธรรม หรือวัฒนธรรมมีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง
7. เพื่อกระชับความสัมพันธ์ที่ดีต่อชาวจีนในดินแดนมาตุภูมิ ซึ่งนั่นย่อมรวมถึงความร่วมมือทางด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ อันเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่สันติภาพภายในโลกด้วย

1.6 แนวทางการศึกษาวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ประกอบการวิจัยเครื่องประดับในโครงการ

1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศจีน

- 1.1.1 ประวัติความเป็นมาและลักษณะทางกายภาพ
- 1.1.2 ลำดับเหตุการณ์อาณาจักรจีน
- 1.1.3 ข้อมูลพื้นฐานมณฑลกว๋างตุ้ง และเมืองแต้จิ๋ว
- 1.1.4 วัฒนธรรมพื้นบ้านของแต้จิ๋วและซัวเถา

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับไทย

- 1.2.1 ภูมิหลังความเป็นมาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนในอดีต
- 1.2.2 ประวัติชาวจีนในประเทศไทยโดยสังเขป
 - 1.2.2.1 การอพยพเข้ามาของชาวจีน
 - 1.2.2.2 ประเภทของผู้อพยพ
 - 1.2.2.3 มูลเหตุของการอพยพเข้ามายังประเทศไทย
- 1.2.3 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนชาวจีนในภาคตะวันออก

เขียนได้และภาคได้ของประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรืออาจมีเนื้อหาที่ผิดกฎหมายหรือไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.4 ลักษณะของสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนชาวจีนในไทย

1.2.4.1 ภาษาและวัฒนธรรม

1.2.4.2 ศาสนาและความเชื่อ

1.2.5 ลักษณะครอบครัวจีน

1.2.5.1 บทบาทของสมาชิกในครอบครัว

1.2.5.2 การอบรมเลี้ยงดูเด็ก

1.2.5.3 การตั้งชื่อ

1.2.5.4 การสมรสของจีนโบราณ

1.2.6 ลักษณะครอบครัวจีนในสังคมไทย

1.2.6.1 การประกอบอาชีพ

1.2.6.2 การสมรส

1.2.6.3 การตาย

1.3 นวนิยายของความเป็นจีนในประเทศไทย

1.3.1 จีนหลังเกิดรัฐชาติไทย

1.3.2 จีนโพ้นทะเลสมัยใหม่

1.3.3 จีนกับความเป็นไทยในบริบทโลกาภิวัตน์

1.3.4 ชาวไทยเชื้อสายจีนผู้มีชื่อเสียง

1.3.5 ผลกระทบการอพยพของชาวจีน

1.3.6 นวนิยายของเยาวชนจีนในประเทศไทย

1.4 ลักษณะและองค์ประกอบความเป็นมาของของจีนแต่จิว

1.4.1 ถิ่นกำเนิดของชาวจีนแต่จิวในประเทศไทย

1.4.1.1 ที่มาของชาวจีน

1.4.1.2 ลักษณะและกระบวนการอพยพ

1.4.2 วัฒนธรรมจีนแต่จิว

1.4.3 ความเป็นแต่จิว

1.5 ลักษณะทางสังคมและอารยธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว

1.5.1 ลักษณะทางด้านวิถีชีวิต สังคม และคติความเชื่อ

1.5.2 ลักษณะทางด้านประเพณีและพิธีกรรม

1.5.2.1 ตรุษจีน

1.5.2.2 หยวนเจียว

1.5.2.3 เถ็งเม้ง

1.5.2.4 เทศกาลขนมจ้าง

1.5.2.5 สารทจีน

1.5.2.6 ไหว้พระจันทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ 1.5.2.6 ไหว้พระจันทร์ ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.5.2.7 เทศกาลกินเจ
- 1.5.2.8 ไหว้เจ้าประจำปี
- 1.5.2.9 พิธีกรรมในรอบชีวิต
- 1.6 ข้อมูลทางด้านจิตวิทยาและความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว
 - 1.6.1 ความเชื่อและโชคลางของจีน
 - 1.6.1.1 บ่อเกิดแห่งความเชื่อและโชคลาง
 - 1.6.1.2 รากฐานแห่งความเชื่อของชาวจีน
 - 1.6.1.3 สัญลักษณ์แห่งความเชื่อ
 - 1.6.2 สัญลักษณ์ความเชื่อของจีน
 - 1.6.3 สัญลักษณ์ภาพมงคลจีน
 - 1.6.4 ความเชื่อเรื่องสีของคนจีน
 - 1.6.5 จิตวิทยาที่นำมาใช้ในงานออกแบบ
- 1.7 ข้อมูลของวัสดุพื้นฐานที่ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
 - 1.7.1 ความรู้พื้นฐานของวัสดุที่นำมาใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
 - 1.7.2 อัญมณี และ ความเชื่อ
 - 1.7.2.1 อัญมณีประจำราศี
 - 1.7.2.2 อัญมณีประจำเดือนเกิด
 - 1.7.2.3 อัญมณีประจำวันเกิด
- 1.8 ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประดับ
 - 1.8.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเครื่องประดับ
 - 1.8.2 ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประดับในอดีต-ปัจจุบัน
 - 1.8.3 ประเภทของเครื่องประดับ
 - 1.8.4 ชนิดของเครื่องประดับ
 - 1.8.4.1 สร้อยคอ
 - 1.8.4.2 ตุ้มหู
 - 1.8.4.3 แหวน
 - 1.8.4.4 เข็มกลัด
 - 1.8.4.5 เครื่องประดับสำหรับข้อมือ
 - 1.8.5 ชิ้นส่วนทางอุตสาหกรรม
 - 1.8.5.1 อุปกรณ์สร้อย
 - 1.8.5.2 อุปกรณ์ตุ้มหู
 - 1.8.5.3 อุปกรณ์เข็มกลัด
 - 1.8.5.4 อุปกรณ์เชื่อมต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.9 ข้อมูลด้านการตลาด

1.9.1 รูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประดับที่มีอยู่ในตลาด

1.9.2 สถิติการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับไทย

1.10 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริโภค

1.10.1 ลักษณะของผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

1.10.2 ลักษณะและพฤติกรรมทั่วไปในการใช้งานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องประดับ

1.10.3 ข้อมูลด้านสรีระที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการสวมใส่เครื่องประดับ

1.11 ข้อมูลด้านการผลิตเครื่องมือ การขึ้นรูปและเครื่องจักรของโลหะที่เป็นตัวเรือนเครื่องประดับ

1.11.1 เครื่องมือที่ใช้ในงานเครื่องประดับ

1.11.2 การขึ้นรูปโลหะ

1.11.2.1 การหล่อโลหะ (Casting)

1.11.2.2 การปั๊ม (Press)

1.11.2.3 การกด

1.11.2.4 การตีโลหะ (Forging)

1.11.2.5 การขึ้นรูปแบบ Anticlastic

1.11.2.6 การถักและการทอ (Knitting and Weaving)

1.11.2.7 การขึ้นรูปด้วยกระบวนการชุบขึ้นสูง (Electroforming)

1.11.3 การประกอบชิ้นงานโลหะ

1.11.3.1 การเชื่อม (Soldering)

1.11.3.2 การยึดติดโดยไม่ใช้ความร้อน (Cold connection)

1.11.3.3 เครื่องมือการฝังหุ้มและการฝังหุ้มแบบต่างๆ

1.11.4 ข้อมูลด้านพื้นผิวและการทำขั้นตอนสุดท้ายของโลหะ

1.11.4.1 การขัดเงา (Polishing)

1.11.4.2 การรีดเพื่อให้เก็ตรอยหยัก (Mill - Pressing)

1.11.4.3 การปิดผิวด้วยเงินหรือทองคำเปลว (Leaf & Foil)

1.11.4.4 การแกะลาย (Engraving)

1.11.4.5 การฝังโลหะ (Inlay)

1.11.4.6 การกัดกรด (Acid Etching)

1.11.4.7 การพ่นทราย (Sandblasting)

1.11.4.8 การชุบ (Plating)

1.11.4.9 การรมดำ (Oxidization)

1.11.4.10 การทำสียบนผิวโลหะโดยใช้ไฟฟ้า (Anodizing)

1.11.4.11 การลงยา (Enameling)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ 1.11.4.11 การลงยา (Enameling) นั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.11.4.12 การทำสีบนผิวโลหะ (Patina)

1.12 ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับในระบบอุตสาหกรรม

1.12.1 การผลิตเครื่องประดับในระบบอุตสาหกรรม

2. สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย (กลุ่มลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่กำเนิดในประเทศไทย ทั้งชายและหญิง ที่มีสัญชาติไทย อายุตั้งแต่ 20-30 ปี ช่วงรุ่นอายุที่ 3)

2.1 กำหนดกรอบเครื่องมือ (แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม)

2.2 สร้างข้อคำถาม

2.3 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา

2.4 ปรับแก้เครื่องมือ

2.5 จัดทำต้นฉบับเครื่องมือ เพื่อใช้ปฏิบัติการภาคสนาม

3. สัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สมาคมต่างๆ (สมาคมแต่กำเนิด, สมาคมฮากกา, สมาคมฮกเกี้ยน, สมาคมกวางตุ้ง, สมาคมชาวไทยเชื้อสายจีนตระกูลแซ่ต่างๆ) พิพิธภัณฑ์ความสัมพันธ์ไทย-จีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

4. วิเคราะห์และสรุปผลที่ได้จากการสำรวจและการเก็บข้อมูลในด้านต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและการนำไปพัฒนาทางแนวความคิดต่อไป

5. ดำเนินการออกแบบและพัฒนาทางแนวความคิดตามกรณีศึกษา เป็นการนำข้อมูลที่วิเคราะห์ออกมา เป็นแนวความคิดหลักในการออกแบบ และนำมาออกแบบตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ขั้นตอนร่างลายเส้น 2 มิติ เพื่อหาแนวทางในการออกแบบ

5.2 ขั้นตอนทำแบบร่างโมเดล 3 มิติ (Study model)

6. วิเคราะห์และทำการสรุปแบบผลงานสุดท้ายที่ต้องการ

7. ผลิตผลงานจริง

8. นำเสนอผลงานการออกแบบ เป็นการนำเสนอผลงานทั้งหมดที่ได้จากการออกแบบ โดยนำเสนอผลงานออกแบบและรูปเล่มเอกสาร

1.7 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา
1. ด้านสังคมและวัฒนธรรม สังคมในปัจจุบันนี้มองไม่เห็นคุณค่า ความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิวที่สืบทอดต่อกันมารุ่นต่อรุ่น ประกอบกับวัฒนธรรมตะวันตกได้แพร่กระจายในสังคมไทยอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้อารยธรรมของรากเหง้าบรรพบุรุษ เป็นสิ่งที่ล้าสมัย ยุ่งยาก สำหรับลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีน ทำให้ไม่เห็นคุณค่าและมีได้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของบรรพบุรุษ เมื่อหมดช่วงคนจีนแต่จิวรุ่นแรกๆ ไป ความเชื่อ ประเพณี และศิลปวัฒนธรรมต่างๆ ก็กลั้บกลายเป็นเรื่องยุ่งยากสำหรับคนไทยเชื้อสายจีนแต่จิวในรุ่นปัจจุบัน เป็นที่น่ากลัวว่าอารยธรรมจีนแต่จิวอันดีงาม กำลังจะเสื่อมสลายไปในไม่ช้า	1. ด้านสังคมและวัฒนธรรม ออกแบบเครื่องประดับที่ปลูกจิตสำนึกให้กับลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ให้ตระหนักถึงความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย และรับรู้ถึงความเป็นมา ความเจริญ ความสำคัญอย่างถูกต้อง รวมถึงเกิดความรัก ความภูมิใจ และความหวงแหนในอารยธรรมบรรพบุรุษของตน อันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทยต่อไป
2. ด้านจิตใจ ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ส่วนใหญ่มักไม่มีความรู้เกี่ยวกับอารยธรรมของรากเหง้าบรรพบุรุษตน อย่างถูกต้องและถ่องแท้ จึงอาจเกิดการสับสน การนำมาประยุกต์ใช้อย่างไม่ถูกวิธี จึงจำเป็นต้องขยายความให้ความเข้าใจอย่างถูกต้องแก่ชาวไทยเชื้อสายจีนรุ่นใหม่เหล่านั้น	2. ด้านจิตใจ ออกแบบโดยอาศัยการเล่าเรื่อง ผ่านงานศิลปะ (Narrative Design) ให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว รับรู้ถึงความเป็นมา ความเจริญ แก่นแท้ และความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทยอย่างถูกต้อง พร้อมกับนำเสนอแนวคิด “การกลายของอารยธรรม ภายใต้อารยธรรมจีนแต่จิว” ซึ่งอาศัยหลักอารยธรรมจีนแต่จิวที่บรรพบุรุษได้สั่งสมสืบทอดต่อกันมา ประยุกต์เป็นแนวทางการออกแบบเชิง ศิลปะ+ ปรัชญา เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ด้านความงาม และคุณค่า

เนื่องจากสังคมในยุคปัจจุบันมีการผสมผสานของวัฒนธรรมทั้งตะวันออกและตะวันตก อย่างที่ไม่สามารถควบคุมได้ ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ทำให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนดั้งเดิมได้รับอิทธิพลทางด้านความงามจากฝั่งตะวันตก รสนิยม การบริโภค อาจเปลี่ยนแปลง ไม่เหมือนกับคนไทยเชื้อสายจีนดั้งเดิมในรุ่นแรกๆ

3. ด้านความงาม และคุณค่า

ออกแบบเครื่องประดับให้มีความร่วมสมัย แต่ไม่ทิ้งความเป็นจีนแต่จิว ที่มีอารยธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ที่สืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อประยุกต์ให้เข้าไปสังคมในยุคปัจจุบันที่ความงามนั้นควรมีความร่วมสมัย ใช้งานได้จริงได้ชีวิตประจำวัน

บทที่ 2

การค้นคว้าและสรุปข้อมูล

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศจีน

2.1.1 ประวัติความเป็นมาและลักษณะทางกายภาพ

ประเทศจีน หรือ สาธารณรัฐประชาชนจีน

Zhonghua Renmin Gongheguo คือ ชื่อเป็นทางการของสาธารณรัฐประชาชนจีน คนทั่วไปมักจะเรียกกันสั้นๆ ว่า "จิ้งกั๋ว" ซึ่งแปลว่า "อาณาจักรกลาง"

ที่ตั้ง: ประเทศจีนตั้งอยู่ทางตะวันออกของทวีปเอเชีย ทางตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิก มีพื้นที่ทั้งหมด 9,600,000 ตารางกิโลเมตร เป็นประเทศที่ใหญ่เป็นอันดับสามของโลก รองจากประเทศรัสเซียและแคนาดา

ภาพที่ 13 ที่ตั้งประเทศจีน

ประเทศจีนมีชายแดนติดกับประเทศอื่นถึง 22,800 กิโลเมตร มีชายแดนติดกับประเทศต่าง ๆ ดังนี้

ทิศตะวันออก: ติดประเทศเกาหลี

ทิศเหนือ: ติดประเทศมองโกลเลีย

ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ: ติดประเทศรัสเซีย

ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ: ติดประเทศคาซัคสถาน Kazakhstan, เคอร์กิสถาน Kyrgyzstan

และทาจิกิสถาน Tajikistan

ทิศตะวันตกและตะวันตกเฉียงใต้: ติดประเทศอินเดีย อัฟกานิสถาน เนปาล ภูฏาน และ

ปากีสถาน

ทิศใต้: ติดประเทศพม่า ลาว และเวียดนาม

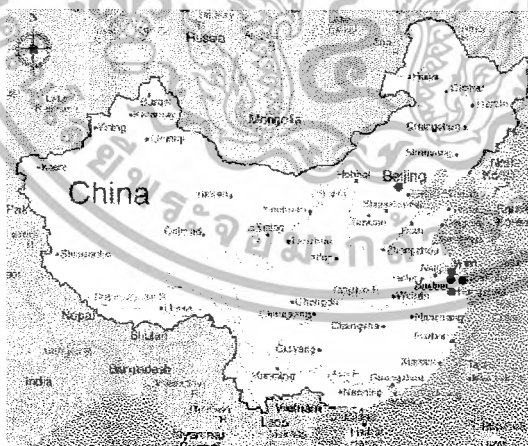
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมืองหลวง: เป่ย์จิง (Beijing) 北京 (มีพื้นที่ 16,800 ตร.กิโลเมตร ประชากร 12.59 ล้านคน)

สภาพอากาศ: สภาพอากาศของประเทศจีนส่วนใหญ่ยึดตามสภาพอากาศในเขตภาคเหนือที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม โดยในเดือนกันยายนและตุลาคมไปจนถึงเดือนมีนาคมและเมษายนของปีถัดไป จะได้รับลมมรสุมจากที่ไซบีเรียและที่ราบสูงมองโกเลียพัดเข้าสู่ประเทศจีน ทำให้เอากาศแห้งและหนาวเย็น และทำให้อุณหภูมิแตกต่างกันถึง 40 องศาเซลเซียสระหว่างทางเหนือกับทางใต้ของประเทศ อุณหภูมิในฤดูหนาวจะอยู่ที่ระหว่าง 5-18 องศาเซลเซียสซึ่งหนาวกว่าประเทศอื่น ๆ ที่อยู่ในเส้นละติจูดเดียวกัน ในฤดูร้อนนั้น ลมมรสุมพัดจากมหาสมุทรเข้าสู่แผ่นดินจึงนำเอาความอบอุ่นและความชุ่มชื้นซึ่งก่อให้เกิดฝนตก

ภูมิอากาศของประเทศจีนในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันอย่างมาก อย่างทางเหนือของเฮยหลงเจียง 黑龙江 ซึ่งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศจะไม่มีฤดูร้อน ที่เกาะไห่หนาน 海南岛 หรือไห่หลำทางใต้มีฤดูร้อนอันยาวนานแต่ไม่มีฤดูหนาว ที่ลุ่มน้ำฮวยเหอมีคราบสีฤดู ทางตะวันตกของประเทศแถบที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบต มีหิมะปกคลุมทั้งปี ทางตอนใต้แถบที่ราบสูงหยุนหนาน-ก๊วยโจวมีอากาศเย็นสบายเหมือนฤดูใบไม้ผลิตลอดทั้งปีเช่นกัน ด้านปริมาณน้ำฝนต่อปีก็แตกต่างกันตามแต่ละภูมิภาคเช่นกัน เช่นปริมาณน้ำฝนต่อปีสูงถึง 1500 มม.ในแถบชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ และลดลงเหลือแค่ 50 มม. ในแผ่นดินตอนในในภาคตะวันตกเฉียงเหนือ

ประชากร: มีจำนวนทั้งสิ้น 1.30756 ล้านล้านคนในปี 2005 หรือเท่ากับ 22% ของจำนวนประชากรโลก

ภาพที่ 14 แผนที่เมืองต่างๆ ภายในประเทศจีน

การแบ่งเขตการปกครอง

ประกอบด้วย 23 มณฑล 5 เขตปกครองตนเอง 4 เขตเศรษฐกิจพิเศษ และ 2 เขตปกครองพิเศษ (ฮ่องกงและมาเก๊า)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาษาประจำชาติ: ภาษาจีนกลาง หรือ ภาษาธรรมดา (ผู้ทงฮว่า-Putnghua) เป็นภาษาประจำชาติ ซึ่งเป็นภาษาหนึ่งในห้าภาษาอย่างเป็นทางการที่ใช้ในสหประชาชาติ คนเผ่าต่าง ๆ ทั้ง 55 ชนเผ่าส่วนใหญ่จะมีภาษาประจำเผ่าของตัวเอง ภาษากว๋างตุ้งเป็นหนึ่งในภาษาถิ่นที่ใช้พูดในทางใต้ของประเทศ สำหรับภาษาเขียนนั้น ภาษาจีนได้มีมากกว่า 6000 ปีแล้ว

ชนชาติ: ประเทศจีนเป็นประเทศที่ประกอบด้วยชนเผ่าต่าง ๆ ทั้งหมด 56 เผ่า โดยมีชนเผ่าฮั่น 汉 เป็นชนเผ่าที่ใหญ่ที่สุดมีจำนวนประชากรถึง 91.02% ของประชากรทั้งหมด ที่เหลืออีก 8.98% เป็นชนกลุ่มน้อยซึ่งประกอบไปด้วย 55 เผ่าคือ เผ่ามองโกลเลียน ฮุย, ทิเบต,เออเกุย, แม้ว, หยี่,จ้วง, Bouyei, เกาหลี่, แมนจู Dong, เย้า, Bai, Tujia, Hani, Kazak, ไต, ลี, Lisu, ว้า, She, Gaoshan, Lahu, Shui, Dongxiang, Naxi, Jingpo, Kirgiz, Tu, Daur, Mulam, Qiang, Blang, Salar, Maonan, Gelo, Xibe, Achang, Pumi, Tajik, Nu, Uzbek, Russian, Ewenki, Benglong, Bonan, Yugur, Jing, Tatar, Drung, Oroqen, Hezhen, Moinba, Lhoba and Gelo โดยทุกชนเผ่ามีสิทธิเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย

ตระกูลแซ่: นามสกุลหรือแซ่จีนมีมากกว่า 5000 ปีที่ผ่านมา ปัจจุบันจึงมีมากกว่า5000 ตระกูลแซ่ แต่มีเพียง 200-300 ตระกูลแซ่เท่านั้นที่ได้รับความนิยมใช้กัน อย่างแพร่หลาย การเรียกขานชื่อจีน จะเรียงจากแซ่ก่อน แล้วตามด้วยชื่อตัวแซ่ นลี้เสี่ยวหลง 李小龙 โดยนลี้ หรือ นลี้คือแซ่ เสี่ยวหลง คือชื่อตัว แซ่ที่มีการใช้กันมากที่สุดมี นลี้ 李 จาง 张 ฮวง 黄, จ้าว 赵, หลิว 刘, เฉิน 陈 จากสถิติอย่างเป็นทางการล่าสุด ตระกูลแซ่ที่มีคนใช้มากที่สุดคือ นลี้ จ้าว ฮวง และจาง ซึ่งมีถึง 7.9% (97 ล้านคน), 7.4% และ 7.1% ตามลำดับ ของประชากรทั้งหมด

สภาพทางภูมิศาสตร์

ประเทศจีนเป็นดินแดนที่มีสภาพทางภูมิศาสตร์ลึบซับซ้อน สภาพโครงสร้างพื้นดินลาดสูงชันทางตะวันตก และค่อย ๆ ลาดต่ำลงทางตะวันออก ร้อยละ 65 ของแผ่นดินเป็นพื้นที่ภูเขาสูง มีเทือกเขาหลักทั้งหมด 5 แห่ง ยอดเขาสูงที่มี ความสูงมากกว่า 8000 เมตรจากระดับน้ำทะเล 7 แห่ง ทะเลรอบชายฝั่งตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้มี 4 แห่งคือ ทะเลบัวไบ (Bohai Sea) ทะเลจีนตะวันออก (East China Sea) ทะเลเหลือง (Yellow Sea) และทะเลจีนใต้ (South China Sea)

ศาสนา และความเชื่อ

ในสมัยโบราณ จีนนับเป็นดินแดนที่มีศาสนาและปรัชญารุ่งเรืองเฟื่องฟูอยู่มากมาย ชาวจีนเชื่อในพระเจ้า เป็นอย่างมาก เชื่อว่ากษัตริย์ เป็นผู้ที่มาจากพระเจ้า ซึ่งเชื่อกันว่า มาจากต้นตระกูลของลูกคนสุดท้ายของโนอา (หลังจากโนอาลงจากเรือนาวา เขาได้ประกอบอาชีพ ปลูกต้นองุ่น แต่มีวันหนึ่ง เขาได้เมาเหล้าองุ่น และ เปลือยกาย เมื่อลูกคนกลางเข้ามาเห็น ก็ได้ไปป่าวประกาศให้พี่ชายและน้องชายของตนรู้ แต่พี่ชายและน้องชายได้นำผ้าวางที่ไหล่และนำมาคลุมบิดาของตัวเองโดยที่เขาทั้งสองหันหลังให้ขณะออกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คลุม เมื่อโนอาฟื้นขึ้น ก็ได้ สถาปนาต้นตระกูลลูกชายคนกลางให้เป็นทาสของพี่ชายคนโตซึ่งเป็นต้นตระกูลของคนขาวในปัจจุบัน และลูกชายคนรองที่ป่าวประกาศสิ่งที่น่าอัศจรรย์ของบิดาของเขา ก็เป็นต้นตระกูลของคนดำ ที่เป็นทาสของคนขาว สำหรับน้องคนเล็กก็เป็นต้นตระกูลของคนเหลือง หรือ คนจีนนั่นเอง ซึ่งเราจะเห็นได้จากคำว่า "เรื่อ" ในภาษาจีน ซึ่งเป็นอักษรภาพ ประกอบด้วย คำว่า "เรื่อลำเล็ก" + "ปาก" ซึ่งหมายถึง คน + "ตัวเลข 8" ซึ่งคือแปดคนที่ลงจากเรื่อนาวาซึ่งก็คือโนอา ภรรยาของเขา ลูกชาย 3 คน และภรรยาของลูกชายทั้ง 3 คน รวมทั้งสิ้น 8 คนที่ลงจากเรื่อ และคนที่ชื่อ แซม คือต้นตระกูลของชาว (จีน) ก่อนนี้ ชาวจีน เป็นอันมาก เชื่อ ในศาสนาคริสต์ แต่เนื่องจาก ยุคคอมมิวนิสต์ ศาสนากลับถูกว่าเป็น วัฏจักรต่อลัทธิทางการเมืองโดยตรง ทำให้ในยุคนั้นมีการเผา พระคัมภีร์ และ ฆ่ามิชชันนารี หรือซังคูก และ ทรมาน รวมถึงผู้ที่ยอมรับและยึดในศาสนา ทำให้ขณะนั้น กลุ่มคนที่มีการศึกษา นำโดย ชุนยัดเชน เจียงไคเช็ค ได้หนีไปยัง ประเทศไต้หวัน ในขณะนี้ ซึ่งพวกเขาล้วนแต่เป็นคริสเตียน ทั้งสิ้น

สิ่งนี้ทำให้ชาวจีน เป็นผู้ที่ไม่มีความเชื่อ และความเชื่อ เขาจะเชื่อในตัวเอง และรัฐบาล แต่ในช่วง หลังๆ นี้ทางการก็ได้ยอมผ่อนปรนให้ กับการนับถือศาสนาและความเชื่อต่างๆ ของประชาชนมากขึ้นอีกครั้ง เนื่องจากถ้าประเทศจีนไม่เปิดประเทศ และให้มีความอิสระทางด้านศาสนาแล้ว องค์การ WTO จะทำการกีดกันทางการค้ากับจีน

2.1.2 ลำดับเหตุการณ์อาณาจักรจีน

ก่อนพุทธศักราช 2514 ปี – 592 ปี

-ยุคแห่งการรวมชนเผ่าต่างๆ เข้ามาเป็นชนชาติจีน

ก่อนพุทธศักราช 591 ปี – พุทธศักราช 591 ปี – พุทธศักราช 296

-ยุคราชวงศ์จิ่วจวินธรรมขงจื้อเริ่มปรากฏ

พุทธศักราช 297 – 762

-จีนซึ่งองค์ปกครองประเทศจีนในนามราชวงศ์จิ้น การสถาปนาราชวงศ์จิ้นหลังราชวงศ์จิ้น ล่มสลาย และการแตกแยกของแผ่นดินใหญ่จีนกลายเป็นนครรัฐหรือยุค 3 ก๊ก

พุทธศักราช 808 – 1131

-ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงราชวงศ์และการโค่นล้มกันภายในแผ่นดินใหญ่เกิดจีนตะวันออก จีนตะวันตก ราชวงศ์เหนือและราชวงศ์ใต้

พุทธศักราช 1132 – 1448

-การกำเนิดราชวงศ์ซุยและการล่มสลาย ราชวงศ์ถึงสถาปนากองปกครองในแผ่นดินจีน

พุทธศักราช 1450 – 1819

-ยุคระส่ำระสายของ 5 ราชวงศ์ และการสถาปนาราชวงศ์ซ้อง

พุทธศักราช 1819 – 1910

-การล่มสลายของราชวงศ์ซ้องนำมาซึ่งการยึดอำนาจปกครองแผ่นดินจีน โดยชาวมองโกล สถาปนาราชวงศ์หยวนขึ้นปกครองประเทศจีนทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พุทธศักราช 1911 – 2186

- จักรพรรดิเฉียนซุ่นได้รวบรวมดินแดนตั้งราชวงศ์หมิงขึ้นปกครองแผ่นดินใหญ่

พุทธศักราช 2187 – 2454

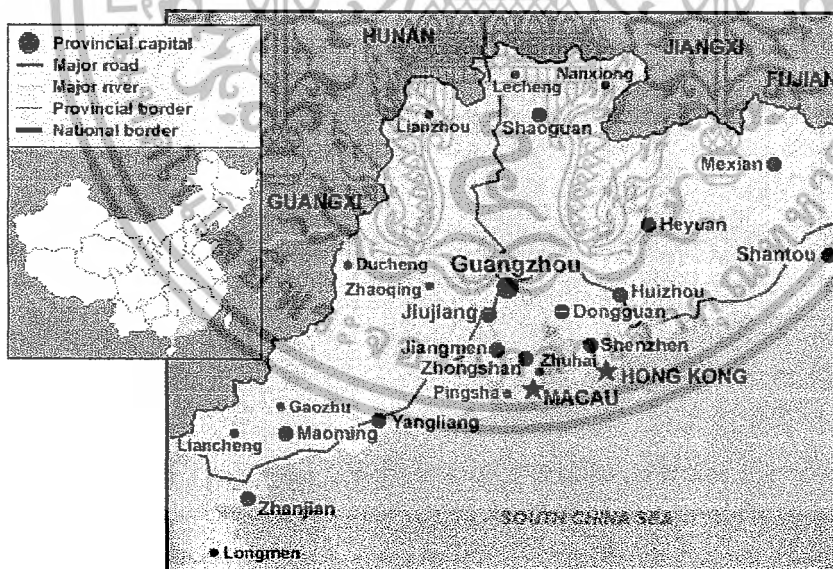
- แมนจูเรียส่งคนเข้าปราบกบฏในแผ่นดินจีน แล้วยึดครองประเทศ ในที่สุดก่อตั้งราชวงศ์ ชิง ขึ้นปกครอง

พุทธศักราช 2455 – ปัจจุบัน

- ราชวงศ์ชิงมอบอำนาจการปกครองให้กับสาธารณรัฐ หม่า เจ๋อ ตง ยึดแผ่นดินใหญ่ได้ และประเทศจีนใหม่ในแบบ 1 ประเทศ 2 ระบบ

2.1.3 ข้อมูลพื้นฐานมณฑลกวางตุ้ง และเมืองแต้จิ๋ว

มณฑลกวางตุ้งหรือมณฑลกวางตง (广东省) ตั้งอยู่ทางแนวชายฝั่งทะเลทางตอนใต้ของจีน มีพื้นที่ 179,756.5 ตร.กม. มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 15 ของประเทศจีน ถ้าเทียบกับไทยแล้วมีพื้นที่ประมาณ 35% ของประเทศไทย แต่มีประชากรมากกว่าประเทศไทยถึง 49.90% (ปี 2550 ไทยมีประชากร 63.04 ล้านคน) ทิศเหนือติดกับมณฑลหูหนานและเจียงซี ทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดกับมณฑลฝูเจี้ยน ทิศตะวันตกติดกับเขตปกครองตนเองชนชาติจ้วงกวางสี และตลอดแนวชายฝั่งทิศใต้ติดกับทะเลจีนใต้ ใกล้กับฮ่องกงและมาเก๊าและเป็นประตูสู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ภาพที่ 15 แผนที่แสดงขอบเขตและเมืองที่สำคัญของมณฑลกวางตุ้ง

มณฑลกวางตุ้งมีลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ทางเหนือยกตัวสูงทางใต้ต่ำ มีเทือกเขาและภูเขาขนาดเล็กตัดสลับกับที่ราบ มีที่ราบเพียง 23% และที่ราบสูง 19% ของพื้นที่รวม ที่เหลือเป็นพื้นที่ภูเขา มีชายฝั่งทะเลยาว 3,368.1 กิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านมณฑลกว๋างตุ้งคือ แม่น้ำจูเจียง (珠江) หรือ Pearl River ซึ่งเป็นแม่น้ำสายที่ยาวเป็นอันดับ 4 ของจีน ไหลผ่านเมืองต่างๆ เป็นระยะทาง 2,214 กม. ความยาวรองจากแม่น้ำแยงซี (长江) แม่น้ำฮวงโห (黄河) และแม่น้ำซ่งฮัวเจียง (松花江)

มณฑลกว๋างตุ้งแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 21 เมืองใหญ่ 23 เมืองระดับอำเภอ 41 อำเภอ และ 3 เขตปกครองตนเอง โดยมีเมืองสำคัญคือ เมืองกว๋างโจว

ประชากร

ในปี 2550 มณฑลกว๋างตุ้งมีประชากร 94.49 ล้านคน (นับรวมทั้งที่รายงานตัวและไม่ได้รายงานตัวกับทางราชการ มี 81.56 ล้านคนที่รายงานตัวกับทางราชการ) เป็นมณฑลที่มีประชากรมากเป็นอันดับ 3 ของจีน รองจากมณฑลเหอหนานและซานตง หรือคิดเป็น 7.2% ของประชากรรวมทั้งประเทศ โดยมีสัดส่วนของผู้ชายมากกว่าผู้หญิง คิดเป็นชาย 107 คนต่อหญิง 100 คน มีความหนาแน่นประชากร 526 คน ต่อตร.กม. มีอัตราการเกิด 11.96% และอัตราการตาย 4.66% นครกว๋างโจวมีประชากรประมาณ 10.05 ล้านคน

ภาษาราชการคือ ภาษาจีนกลาง และยังมีภาษาท้องถิ่นอีกมากมายที่สำคัญ คือ ภาษากว๋างตุ้ง ภาษาแต้จิ๋ว ภาษาแคะ เป็นต้น

ภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบมรสุมเขตร้อนชื้น ทำให้มีฤดูร้อนที่ยาวนานและฤดูหนาวที่อบอุ่น โดยฤดูฝนจะอยู่ในช่วงเดือนเมษายนถึงกันยายน อุณหภูมิต่ำสุดอยู่ระหว่าง 8-17 องศาเซลเซียสในเดือนมกราคม และสูงสุด 28-30 องศาเซลเซียสในเดือนกรกฎาคม โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 22.4 องศาเซลเซียส

การปกครอง

การแบ่งเขตการปกครองของจีนจะแบ่งเป็นแต่ละมณฑล ซึ่งแต่ละมณฑลก็จะมีเมืองสำคัญ และเมืองต่างๆ โดยแต่ละเมืองจะแบ่งเป็นเขตและอำเภอ โดยถ้าบริเวณนั้นอยู่ใกล้เมืองจะเรียกว่าเขต ถ้าอยู่ไกลออกไปจากเมืองจะเรียกว่าอำเภอ และในแต่ละเขตหรืออำเภอ ก็จะประกอบด้วยตำบล ชุมชนและหมู่บ้าน โดยหมู่บ้านที่อยู่ในเขตเมืองก็จะเรียกว่าเป็นชุมชน ทั้งนี้อำเภอเมื่อมีการพัฒนามากขึ้นก็สามารถยกระดับขึ้นเป็นเมืองระดับอำเภอได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 16 เขตการปกครองของมณฑลกวางตุ้ง

ตารางที่ 3 เขตการปกครองของมณฑลกวางตุ้ง

ชื่อเมือง	ชื่อเขต อำเภอ และเมืองระดับอำเภอ	จำนวนตำบล ชุมชน และหมู่บ้าน
เมืองกวางโจวหรือกวางเจา (广州市) (10 เขต 2 เมืองระดับอำเภอ)	เขตเยี่ยตง (越秀区) เขตไห่จู (海珠区) เขตลี้วาน (荔湾区) เขตเทียนเหอ (天河区) เขตไป๋ยูน (白云区) เขตหวงผู่ (黄埔区) เขตฮั่วตู (花都区) เขตฟานอวี่ (番禺区) เขตหลัวกัง (萝岗区) เขตหนานซา (南沙区) เมืองจิงฮั่ว (从化市) เมืองเจิงเจิง (增城市)	33 ตำบล 129 ชุมชน
เมืองเซินเจิ้น (深圳市) (6 เขต)	เขตฝูเถียน (福田区) เขตหลัวหู (罗湖区) เขตเหยียนเถียน (盐田区) เขตหนานซาน (南山区) เขตเป่อัน (宝安区) เขตหลงกัง (龙岗区)	51 ชุมชน
เมืองจูไห่ (珠海市) (3 เขต)	เขตเซียงโจว (香洲区) เขตจินวาน (金湾区) เขตไต้เหมิน (斗门区)	15 ตำบล 8 ชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมืองชานโถวหรือหัวเถา (汕头市) (6 เขต 1 อำเภอ)	เขตจินผิง (金平区) เขตหลงหู (龙湖区) เขตเจิงไห่ (澄海区) เขตเหาเจียง (濠江区) เขตเฉาหยาง (潮阳区) เขตเฉาหนาน (潮南区) อำเภอหนานไฉว (南澳县)	32 ตำบล 37 ชุมชน
เมืองฝอซาน (佛山市) (5 เขต)	เขตฉานเจียง (禅城区) เขตหนานไห่ (南海区) เขตซุ่นเต๋อ (顺德区) เขตเกาหมิง (高明区) เขตซันส่วย (三水区)	20 ตำบล 16 ชุมชน
เมืองเสากวน (韶关市) (3 เขต 4 อำเภอ 1 อำเภอปกครองตนเอง 2 เมืองระดับอำเภอ)	เขตเจินเจียง (浚江区) เขตอู่เจียง (武江区) เขตฉีเจียง (曲江区) เมืองเล่อซัง (乐昌市) เมืองหนานโถง (南雄市) อำเภอเหียนฮัว (仁化县) อำเภอซือซิง (始兴县) อำเภออิงหยวน (翁源县) อำเภอซินเฟิง (新丰县) อำเภอปกครองตนเองหลูหยวน-ชนกลุ่มน้อยเผ่าเหยา (乳源瑶族自治县)	96 ตำบล 10 ชุมชน 1 หมู่บ้านชนกลุ่มน้อย
เมืองเหอหยวน (河源市) (1 เขต 5 อำเภอ)	เขตหยวนเจียง (源城区) อำเภอตงหยวน (东源县) อำเภอเหอผิง (和平县) อำเภอหลงชว่น (龙川县) อำเภอจีจิ้น (紫金县) อำเภอเหลียนผิง (连平县)	97 ตำบล 4 ชุมชน 1 หมู่บ้านชนกลุ่มน้อย
เมืองเหมยโจว (梅州市) (1 เขต 6 อำเภอ 1 เมืองระดับอำเภอ)	เขตเหมยเจียง (梅江区) เมืองซิงหนิง (兴宁市) อำเภอเหมย (梅县) อำเภอผิงหยวน (平远县) อำเภอเจียวหลิง (蕉岭县) อำเภอต้าผู่ (大埔县) อำเภอเฟิงซุน (丰顺县) อำเภอฮั่วหัว (五华县)	104 ตำบล 6 ชุมชน
เมืองฮุ้ยโจว (惠州市) (2 เขต 3 อำเภอ)	เขตฮุ้ยเจียง (惠城区) เขตฮุ้ยหยาง (惠阳区) อำเภอฮุ้ยตง (惠东县) อำเภอปัวหว่ (博罗县) อำเภอหลงเหมิน (龙门县)	50 ตำบล 16 ชุมชน 1 หมู่บ้านชนกลุ่มน้อย
เมืองชานเหว่ย (汕尾市) (1 เขต 2 อำเภอ 1 เมืองระดับอำเภอ)	เขตเจิง (城区) เมืองลูเฟิง (陆丰市) อำเภอไห่เฟิง (海丰县) อำเภอหลู่เหอ (陆河县)	42 ตำบล 10 ชุมชน
เมืองตงกว่าน (东莞市)		28 ตำบล 4 ชุมชน
เมืองจงซาน (中山市)		18 ตำบล 6 ชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมืองเจียงเหมิน (江门市) (3 เขต 4 เมืองระดับอำเภอ)	เขตผิงเจียง (蓬江区) เขตเจียงไห่ (江海区) เขตซินห้วย (新会区) เมืองไทซาน (台山市) เมืองไคผิง (开平市) เมืองเหอซาน (鹤山市) เมืองเอนผิง (恩平市)	66 ตำบล 17 ชุมชน
เมืองหยางเจียง (阳江市) (1 เขต 2 อำเภอ 1 เมืองระดับอำเภอ)	เขตเจียงเจิง (江城区) เมืองหยางชุน (阳春市) อำเภอหยางตง (阳东县) อำเภอหยางซี (阳西县)	39 ตำบล 11 ชุมชน
เมืองจั้นเจียง (湛江市) (4 เขต 2 อำเภอ 3 เมืองระดับอำเภอ)	เขตซือชาน (赤坎区) เขตเสี่ยชาน (霞山区) เขตหม่าจาง (麻章区) เขตพั่วโถว (坡头区) เมืองเหลยโจว (雷州市) เมืองเหลียนเจียง (廉江市) เมืองอู่ชว่น (吴川市) อำเภอซูยซี (遂溪县) อำเภอซีเหวิน (徐闻县)	85 ตำบล 32 ชุมชน 2 หมู่บ้าน
เมืองเม่าหมิง (茂名市) (2 เขต 1 อำเภอ 3 เมืองระดับอำเภอ)	เขตเม่าหนานหมิง (茂南区) เขตเม่ากั่ง (茂港区) เมืองซินอี้ (信宜市) เมืองเกาโจว (高州市) เมืองฮั่วโจว (化州市) อำเภอเตี้ยนไป๋ (电白县)	87 ตำบล 20 ชุมชน
เมืองจ้าวชิง (肇庆市) (2 เขต 4 อำเภอ 2 เมืองระดับอำเภอ)	เขตตวนโจว (端州区) เขตต่งหู (鼎湖区) เมืองซือห่วย (四会市) เมืองเกาเหยา (高要市) อำเภอกว่างหนิง (广宁县) อำเภอเต๋อชิง (德庆县) อำเภอเฟิงไค (封开县) อำเภอหวยจี (怀集县)	95 ตำบล 12 ชุมชน 1 หมู่บ้านชนกลุ่มน้อย
เมืองชิงหย่วน (清远市) (1 เขต 3 อำเภอ 2 อำเภอปกครองตนเอง 2 เมืองระดับอำเภอ)	เขตชิงเจิง (清城区) เมืองอิงเต๋อ (英德市) เมืองเหลียนโจว (连州市) อำเภอฝอกัง (佛冈县) อำเภอชิงซิน (清新县) อำเภอปกครองตนเองเหลียนชาน-ชนกลุ่มน้อยเผ่าจ้วงและเผ่าเย้า (连山壮族瑶族自治县) อำเภอปกครองตนเองเหลียนหนาน-ชนกลุ่มน้อยเผ่าเย้า (连南瑶族自治县) อำเภอหยางชาน	77 ตำบล 5 ชุมชน 3 หมู่บ้านชนกลุ่มน้อย

เมืองเจาโจวหรือแต้จิ๋ว (潮州) เขตเซียงเจียว (湘桥区) อำเภอเหยาผิง (饶平县) อำเภอเจา

41 ตำบล 9 ชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

市) (1 เขต 2 อำเภอ)	อัน (潮安县)	
เมืองเจียหยาง (揭阳市) (1 เขตทรงเจิง (榕城区) เมืองผู่หนิง (普宁市) อำเภอเจียตง (揭 เขต 3 อำเภอ 1 เมืองระดับ อำเภอ)	东县) อำเภอเจียซี (揭西县) อำเภอหุ้ยไหล (惠来县)	65 ตำบล 16 ชุมชน 2 หมู่บ้าน
เมืองหยุนฝู (云浮市) (1 เขต 3 อำเภอ 1 อำเภอระดับ เมือง)	เขตหยุนเจิง (云城区) เมืองหลวตั้ง (罗定市) อำเภอซินซิง (新 兴县) อำเภออวิ๋หนาน (郁南县) อำเภอหยุนอัน (云安 县)	55 ตำบล 10 ชุมชน
สรุปรวมทั้งมณฑล	มี 21 เมือง 23 เมืองระดับอำเภอ 41 อำเภอ 3 อำเภอปกครองตนเอง 54 เขตภายใต้การ ควบคุมของเมือง 4 หมู่บ้าน 7 หมู่บ้านของชนกลุ่มน้อย 1145 ตำบล และสำนักงานชุมชน 429 แห่ง	

2.1.4 วัฒนธรรมพื้นบ้านของแต้จิ๋วและชาวเถา

เมืองแต้จิ๋วและเมืองชาวเถาอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ของมณฑล กวางตุ้งทางภาคใต้ของจีน ชาวแต้จิ๋วและชาวชาวเถาดำรงชีวิตอยู่ในแถบนี้เป็นเวลานานร้อยนับพันปีมาแล้ว และได้สร้างวัฒนธรรมพื้นเมืองที่มีเอกลักษณ์ของตนเองขึ้น

เมืองแต้จิ๋วและเมืองชาวเถามีประวัติมายาวนาน จากข้อมูลโบราณคดี ยืนยันว่าในยุคสมัยเครื่องหินใหม่เมื่อสามพันกว่าปีก่อนโน้น ชาวบ้านที่ อาศัยอยู่ในเขตท้องที่แต้จิ๋วและชาวเถามาแต่เดิมนั้นได้มีการทำการเกษตร แบบดึกดำบรรพ์แล้ว เริ่มแต่ราชวงศ์ฉินเมื่อสองพันกว่าปีก่อน ชาวจีนที่ อยู่ทางภาคกลางของจีนเริ่มทยอยกันอพยพมาตั้งหลักแหล่งกันที่เขตแต้จิ๋วและเขตชาวเถา พวกเขาได้นำวัฒนธรรมและเทคนิคการผลิตที่ก้าวหน้าจากเขตภาคกลางมาสู่เขตนี้ ซึ่งได้แสดงบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทางการเมือง เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของแต้จิ๋วและชาวเถา หลังสมัยราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิง แต้จิ๋วและชาวเถาได้ค่อยๆ กลายเป็นเขตท้องที่ที่มี ประชากรอยู่กันอย่างแออัดหนาแน่น มีคนมากแต่มีพื้นที่น้อย ดังนั้น ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ชิง ชาวแต้จิ๋วและชาวชาวเถาก็เริ่มค้าขายข้าวเจ้ากับ สยามประเทศ และจากนี้ก็เริ่มมีการข้ามน้ำข้ามทะเลอพยพไปพำนักยัง ประเทศต่างๆ ในเอเชียอาณันย์และท้องที่ต่างๆ ทั่วโลก

ปัจจุบัน ทั่วโลกมีชาวแต้จิ๋วและชาวชาวเถาประมาณ 30 ล้านคน ในจำนวนนี้ มี 10 ล้านคนอาศัยอยู่ในเมืองชาวเถาและเมืองแต้จิ๋ว อีก 10 ล้านคนใช้ชีวิตและทำงานในท้องที่ต่างๆ ทั่วประเทศจีน และอีก 10 ล้านคน กระจัดกระจายอยู่ทั่วโลก แต่ไม่ว่าจะอยู่ในสถานที่ใด ชาวแต้จิ๋วและชาว ชาวเถาต่างก็เอาใจใส่ ความเจริญรุ่งเรืองและการพัฒนาของถิ่นฐานบ้านเกิดของตนอยู่เสมอ และแปรความคิดถึงบ้านเกิดเมืองนอนนี้ให้เป็นรูปแบบวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งได้ค่อยๆ กลายเป็นวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ของแต้จิ๋วและชาวเถาไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัฒนธรรมพื้นเมืองของแต้จิ๋วและชาวฮกเกี้ยนเป็นดอกผลวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ของตนที่ชาวแต้จิ๋วและชาวฮกเกี้ยนกว้างไพศาลสร้างขึ้นและ ส่งอิทธิพลอย่างกว้างขวางทั้งในจีนและในโพ้นทะเล อาทิ ดนตรีและงิ้วแต้จิ๋ว ขนบธรรมเนียมประเพณี อาหารการกินและศิลปะการช่างใน ส่วนของแต้จิ๋ว นอกจากนี้ ยังรวมถึงจิตสำนึกด้านวัฒนธรรม ค่านิยม และรูปแบบความนึกคิดที่เป็นเฉพาะของชาวแต้จิ๋วและชาวฮกเกี้ยนด้วย ด้วยเหตุนี้ นักวิชาการก็ได้ขนานวัฒนธรรมพื้นเมืองของแต้จิ๋วและชาวฮกเกี้ยนว่า วัฒนธรรมของชาวแต้จิ๋วและชาวฮกเกี้ยน

นาง ฉินเชียน อธิบดีกรมวัฒนธรรมของเมืองฮกเกี้ยนเห็นว่า วัฒนธรรมแต้จิ๋วและชาวฮกเกี้ยนรำลึกในวัฒนธรรมการทำไร่ไถนาของแถบบริเวณที่ราบที่มีอยู่เดิมของท้องถิ่นและประสานเข้ากับวัฒนธรรมลักษณะเปิดขยายไปสู่ภายนอกคือ มีทั้งวัฒนธรรมสีเขียวของที่ราบและวัฒนธรรมสีครามของมหาสมุทร โดยเฉพาะในยุคปัจจุบัน สภาพการเปิดขยายกว้างไปสู่ชนนอกและการหลั่งไหลกันสู่ถิ่นฐานบ้านเกิดได้กลายเป็นลักษณะพิเศษอีกประการหนึ่งของวัฒนธรรมแต้จิ๋วและชาวฮกเกี้ยนไป

เนื้อหาของวัฒนธรรมพื้นเมืองแต้จิ๋วและชาวฮกเกี้ยนที่มีลักษณะพิเศษเด่นชัดที่สุดคือ ภาษาท้องถิ่นของแต้จิ๋ว ภาษาแต้จิ๋วเป็นภาษาที่เก่าแก่โบราณที่สุดและมีลักษณะพิเศษที่สุดในบรรดาภาษาท้องถิ่นอื่นๆของจีนในปัจจุบัน เพลงแต้จิ๋วและงิ้วแต้จิ๋วซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญของวัฒนธรรมพื้นเมืองแต้จิ๋วและชาวฮกเกี้ยนล้วนแสดงออกด้วยการใช้ภาษาแต้จิ๋วทั้งนั้น

ดนตรีแต้จิ๋วก่อรูปขึ้นในขั้นต้นในสมัยราชวงศ์หมิงเมื่อหกหรือกว่าปีก่อน หลังจากได้ผ่านการวิวัฒนาการเป็นเวลายาวนาน ได้ค่อยๆก่อรูปเป็น ระบบดนตรีที่ค่อนข้างสมบูรณ์แบบ ซึ่งรวมดนตรีประเภทสาย ประเภทตี ประเภทเป่า และดนตรีที่บรรเลงในศาลเจ้าเป็นเฉพาะเป็นต้น เครื่องดนตรี ที่ใช้ในการบรรเลงดนตรีพื้นเมืองแต้จิ๋วนั้นมีหลากหลายชนิด ทำนองเพลงของ ดนตรีพื้นเมืองแต้จิ๋วฟังคลาสิกงดงาม ไพเราะและได้รักษาไว้ซึ่งท่วงทำนองดนตรีสมัยโบราณของจีนไว้เป็นอย่างดี บวกกับมีกลิ่นอายของความร่ำรวยหรูหราของพื้นเมืองและความบันเทิงของประชาชนที่มีเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นอย่างเห็นได้ชัด เมื่อปีค.ศ.2000 สมาคมนักดนตรีจีนได้จัดดนตรีพื้นเมืองของแต้จิ๋วเป็นดนตรีที่หายากและสามารถพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องนาง ฉินเชียน แนะนำว่า ดนตรีพื้นเมืองของแต้จิ๋วเป็นดนตรีประจำชาติเพียงหนึ่งเดียวของจีนที่ยังคงใช้โน้ตเพลงแบบโบราณอยู่ ทำนองและจังหวะหนักเบาของดนตรีพื้นเมืองแต้จิ๋วก็มีลักษณะเฉพาะที่ดนตรีพื้นเมืองอื่นๆไม่มีส่วนงิ้วแต้จิ๋วนั้นก่อรูปขึ้นในกลางสมัยราชวงศ์หมิง เนื้อหาของงิ้วแต้จิ๋วมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับชีวิตความเป็นอยู่ของชาวแต้จิ๋ว เข้มข้นไปด้วยสีสันและเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น ได้ผสมผสานข้อดีของวัฒนธรรมทางภาคกลางของเขตแดนชั้นในของจีนและวัฒนธรรม

ทางมหาสมุทรของเอเชียอาคเนย์เข้าไว้ด้วยกัน อีกทั้งได้รักษาไว้ซึ่ง ลักษณะพิเศษของความสะดวกและประณีต พิถีพิถันและมีความเป็นแบบ ชาวบ้านที่เข้าใจง่าย เป็นงิ้วที่ผู้ใหญ่เด็กเล็กต่างนิยมชมชอบกัน ดนตรีและงิ้วพื้นเมืองแต้จิ๋วเป็นบุปผาขอแปลกประหลาดในอุทยาน ศิลปะของจีน งิ้วแต้จิ๋วได้มีการเผยแพร่ไปยังท้องที่ต่างๆทั่วประเทศจีน กระทั่งทั่วโลก แต่สิ่งที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือ ดนตรีและงิ้วแต้จิ๋วได้ซึมซับ เข้าสู่ชีวิตประจำวันของชาวแต้จิ๋วทั่วไปอย่างลึกซึ้งแล้ว ที่เมืองฮกเกี้ยน ตามสวนสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือตามถนนและตรอกซอย มักจะได้เห็นผู้คนมาร่วม เล่นดนตรีหรือฝึกหัดร้องจ๊วแต่จ๊วกันในช่วงเช้าและบ่ายทุกวัน

นาง ฉินเซียน กล่าวว่า ดนตรีและจ๊วแต่จ๊วเป็นปัจจัยวัฒนธรรมที่ดำรงอยู่คู่กันไปเรื่อย ๆ กับชีวิตความเป็นอยู่ของชาวแต่จ๊วและชาวชวเถาอย่างไม่รู้จบสิ้น และนี่เป็นรากฐานในการประกอบขึ้นของวัฒนธรรมชาวแต่จ๊ว นับเป็นเวลาหลายร้อยปีแล้ว ดนตรีและจ๊วแต่จ๊วมีแรงดึงดูดอันเกรียงไกรและแรงควบแน่นพิเศษในหมู่ชนที่พูดภาษาแต่จ๊วในท้องที่ต่างๆทั้งในจีนและในทั่วโลก กลายเป็นดนตรีและจ๊วแห่งบ้านเกิดเมืองนอนที่เป็นของชาวแต่จ๊วทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นสายสัมพันธ์ที่เชื่อมความสัมพันธ์ของชาวแต่จ๊ว

เมื่อ 200 กว่าปีก่อนนั้น ดนตรีและจ๊วแต่จ๊วก็ได้เผยแพร่ไปยังต่างประเทศแล้ว ชาวแต่จ๊วที่อยู่โพ้นทะเลนั้นถือศิลปะดังกล่าวมาฝากฝัง ความระลึกถึงบ้านเกิดเมืองนอนและให้มีกำลังใจแก่ตนเพื่อต้อนรับชีวิตใหม่ พร้อมๆกับการปฏิรูปและการเปิดประเทศของจีนได้พัฒนาไปอย่าง ต่อเนื่อง และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างจีนกับต่างประเทศ ได้มีมากขึ้น คณะดนตรีและจ๊วแต่จ๊วมักจะไปแสดงหรือดำเนินการแลกเปลี่ยนยังต่างประเทศ ทุกปี เขตแต่จ๊วและชวเถาจัดส่งคณะดนตรีและ จ๊วแต่จ๊วไปต่างประเทศคิดเป็นจำนวนเกิน 500 คนครั้ง คณะดนตรีและ จ๊วแต่จ๊วเคยไปเยือนไทย สิงคโปร์ เวียดนาม รวมทั้งประเทศและเขต แคว้นเอเชียอาคเนย์อื่นๆ และเคยไปแสดงหรือดำเนินการแลกเปลี่ยน ทางวัฒนธรรมที่ฝรั่งเศสและอเมริกาเป็นต้น ทุกครั้ง ที่ไปแสดงที่ต่างประเทศ คณะดนตรีและจ๊วแต่จ๊วมักจะก่อเกิดเสียงสะท้อนอันแรงกล้า ไปทั่วทุกแห่งหน ขณะทบทวนสภาพที่คณะดนตรีพื้นเมืองแต่จ๊วไป เข้าร่วมขบวนแห่แห่ที่เขตฮ่องกงตามคำเชิญของรัฐบาลเขตบริหารพิเศษ

ฮ่องกงในช่วงตรุษจีนเมื่อปีค.ศ.2001 นั้น นาง ฉินเซียน กล่าวอย่าง ตื่นเต้นว่า เมื่อได้ยินเสียงฆ้องเสียงกลอง ชาวฮ่องกงอดไม่ได้ที่จะกล่าวด้วยภาษาแต่จ๊วว่า ภาקי๋นังไ้เหลี้ยว คือ คนกันเองมาแล้ว นี่เป็นความรักในญาติสนิทมิตรสหาย เป็นความรักในบ้านเกิดเมืองนอน ไม่ว่าวัฒนธรรมอะไรก็ตาม ล้วนไม่ใช่ศิลปของคนใดคนหนึ่งสร้างขึ้น วัฒนธรรมแต่จ๊วและชวเถาก็เช่นกัน ล้วนเป็นผลึกแห่งสติภูมิปัญญาของชาวแต่จ๊วและชาวชวเถาหลายชั่วคน การเผยแพร่และการพัฒนาของวัฒนธรรมแต่จ๊วและชวเถานั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่ผูกโยงแรงควบแน่นของชาวแต่จ๊วและชาวชวเถา คู่ขนานไปกับการพัฒนาของสังคม และด้วยการสนับสนุนของรัฐบาลและทั่วทั้งสังคม เชื่อมั่นว่า วัฒนธรรมพื้นเมืองของแต่จ๊วและชวเถา ย่อมจะได้รับการอนุรักษ์และการส่งเสริมเชิดชูให้ดียิ่ง

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับไทย

2.2.1 ภูมิหลังความเป็นมาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนในอดีต

ประเทศไทย หรือที่รู้จักกันในสมัยโบราณว่าสยาม และประเทศจีน เป็นประเทศเพื่อนบ้าน ใกล้เคียงมาช้านาน ชาวไทยและชาวจีนได้ไปมาหาสู่และติดต่อสัมพันธ์กันทั้งทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองตั้งแต่โบราณ แม้ว่าประเทศจีนเป็นประเทศที่ใหญ่กว่าและมีพลเมืองมากกว่าประเทศไทยก็ตาม แต่ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองส่วนมากจะมีลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อกันฉันญาติมิตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลอดระยะเวลาอันยาวนานของประวัติศาสตร์ ประเทศไทยกับประเทศจีนได้มีความสัมพันธ์อันใกล้ชิด บางขณะอาจไปมาหาสู่กันบ่อยครั้ง ในบางคราวอาจห่างเหินไปบ้าง อันเนื่องมาจากปัญหาภายในของแต่ละประเทศและสถานการณ์ระหว่างประเทศ

เมื่อพรรคคอมมิวนิสต์จีนภายใต้การนำของเหมาเจ๋อตงยึดอำนาจบนแผ่นดินใหญ่จีน และเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นคอมมิวนิสต์ โดยสถาปนาประเทศเป็น "สาธารณรัฐประชาชนจีน" ในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2492 ไทยมิได้รับรองรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน จนกระทั่งวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 เมื่อ ฯพณฯ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรีของไทยในขณะนั้นเดินทางไปเยือนกรุงปักกิ่ง และลงนามในแถลงการณ์สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต อย่างเป็นทางการกับใจเหินไหหล นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาชนจีน นับตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ทวีความใกล้ชิดยิ่งขึ้น โดยมีการเดินทางไปมาหาสู่กันทั้งในระดับประชาชนทั่วไปและระดับผู้นำของทั้งสองประเทศ อีกทั้งความสัมพันธ์ก็ขยายครอบคลุมไปทุกๆ ด้าน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรม

ในการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา และแนวโน้มในอนาคต จำเป็นต้องเข้าใจความเป็นมาหรือประวัติภูมิหลังของความสัมพันธ์ไทยและจีนในอดีตด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและจีนในอดีตก่อนการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการใน พ.ศ. 2518 นั้น ได้พัฒนามาเป็น 3 ระยะดังนี้คือ

1. ความสัมพันธ์ในสมัยโบราณ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างจีนราชวงศ์ต่างๆ กับไทย ตั้งแต่สมัยที่อาณาจักรไทยโบราณตั้งเมืองหลวงอยู่ที่สุโขทัยใน พ.ศ. 1825 ต่อมาย้ายเมืองหลวงมาอยู่ที่อยุธยา ธนบุรี และกรุงเทพฯ จนถึง พ.ศ. 2396 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแห่งราชวงศ์จักรีที่กรุงเทพฯ

2. ความสัมพันธ์สมัยใหม่ ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับไทยที่เผชิญกับจักรวรรดินิยมตะวันตกระหว่าง พ.ศ. 2400 - 2488 ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2

3. ความสัมพันธ์หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2489 จนถึง พ.ศ. 2517 ก่อนการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการใน พ.ศ. 2518

2.2.2 ประวัติชาวจีนในประเทศไทยโดยสังเขป

ได้มีผู้ศึกษาและกล่าวถึงความเป็นมาของชาวจีนในประเทศไทยในแง่มุมต่างๆ มากมายนับไม่ถ้วนแล้ว ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงจะขอกกล่าวถึงประวัติชาวจีนในประเทศไทยเฉพาะประเด็นที่เห็นว่าสำคัญและจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเรื่องนี้ อันจะเป็นการช่วยปูพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นมาของชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทย ซึ่งได้แก่ การอพยพเข้ามาของชาวจีน ประเภทของผู้อพยพ และมูลเหตุของการอพยพ

2.2.2.1 การอพยพเข้ามาของชาวจีน การเดินทางเข้ามาในประเทศไทยของชาวจีนนั้นเริ่ม

ตั้งแต่สมัยใดไม่ปรากฏแน่ชัด แต่มีหลักฐานปรากฏว่าพ่อค้าชาวจีนได้เข้ามาขายตามบริเวณเมืองท่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลายแห่งแถบอ่าวไทยก่อนที่ชาวไทยจะตั้งตัวเป็นปึกแผ่นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและคาบสมุท
มลายูในพุทธศตวรรษที่ 18 และความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างไทยกับจีนปรากฏเรื่อยมานับตั้งแต่
สมัยสุโขทัยมาจนกระทั่งทุกวันนี้

ในสมัยสุโขทัย พ่อค้าชาวจีนได้เข้ามาค้าขายในบริเวณเมืองชุมพร สุราษฎร์ธานี และ
นครศรีธรรมราช เป็นต้น โดยนำสินค้าจากจีนบรรทุกเรือสำเภาเข้ามาในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงเหนือ
และซื้อสินค้าจากชาวพื้นเมืองกลับไปขายในประเทศจีนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (Skinner 1957 : 1-
2) การไปมาค้าขายระหว่างจีนและไทยดำเนินต่อมาและเจริญรุ่งเรืองขึ้นในสมัยอยุธยา ทั้งนี้เพราะพวก
ฝรั่งติดต่อกับค้าขายกับจีนไม่สะดวกจำเป็นต้องพึ่งไทยทำการค้าขายกับจีนแทน ในสมัยพระเจ้าปราสาท
ทองและพระนารายณ์มหาราช การค้าของไทยกับต่างประเทศได้เจริญถึงขีดสุด โดยมีการจัดเรือสำเภา
หลวงออกติดต่อกับค้าขายกับจีนและญี่ปุ่น รวมทั้งประเทศอื่นๆ ด้วย (Skinner 1957 : 8-11) ใน
ระยะแรกๆ พ่อค้าจีนจะเข้ามาตั้งหลักแหล่งอยู่ชั่วคราว แต่ต่อมาเมื่อได้รับผลประโยชน์ทางการค้ามาก
ขึ้นรวมทั้งได้รับอุปถัมภ์จากพระมหากษัตริย์ตลอดจนขุนนางไทยเป็นอันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัย
พระเจ้าปราสาททองซึ่งได้มีการตั้งกรมพระคลังสินค้าเพื่อจัดการเรื่องการค้าเรือสำเภาหลวงกับ
ต่างประเทศและรับบรรดาชาวจีนผู้ชำนาญทางการค้าเข้ามาเป็นพนักงานในหน่วยงานนี้ กิจการค้า
สำเภาของไทยเจริญรุ่งเรืองขึ้นจนเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญแห่งหนึ่งของ
ภาคตะวันออกไกล ในขณะนี้ชาวจีนมิได้มีฐานะแตกต่างไปจากชาวไทย และมีชาวจีนเป็นจำนวนมากได้
เข้ามาตั้งถิ่นฐานในกรุงศรีอยุธยา รวมทั้งได้สตรีไทยเป็นภรรยาเสียเป็นจำนวนมาก โดยรัฐบาลไทยได้
แต่งตั้งชาวจีนที่มีชื่อเสียงและเป็นที่นับถือเป็นผู้ควบคุมดูแลชาวจีน ไหยศ และบรรดาคักดีเป็นขุนนาง
ไทย สังกัดอยู่ในกรมท่าซ้าย ชาวจีนที่เข้ามาอยู่ในกรุงศรีอยุธยานั้นนอกจากจะเป็นพ่อค้าแล้ว บางคนก็
ยังเข้ารับราชการเป็นขุนนางไทย แพทย์ ศิลปิน ตลอดจนประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม เช่น ทำสวน
ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งเป็นกรรมกรรับจ้างในกิจการต่างๆ (Skinner 1957 : 3)

ครั้นต่อมาในสมัยกรุงธนบุรี ชาวจีนได้รับความเอาใจใส่และได้รับความไว้วางใจจากทางการ
ไทยเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวจีนแต้จิ๋ว ซึ่งมีฐานะเป็น "จีนหลวง" เพราะพระเจ้ากรุงธนบุรีทรง
มีเชื้อสายจีนแต้จิ๋ว (Skinner 1957 : 21) จึงทำให้ชาวจีนจำนวนมากอพยพเข้ามาในประเทศไทย ซึ่ง
ถือว่าการอพยพเข้ามาครั้งใหญ่เป็นระลอกแรก

ในสมัยรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่รัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกเป็นต้นมา ได้
ปรากฏมีชาวจีนปะปนกับชาวไทยอยู่ในกรุงเทพฯ มาโดยตลอด ในสมัยนี้บทบาทและฐานะของชาวจีนก็
คล้ายคลึงกับสมัยอยุธยา คือ ทางการไทยต้องการให้ชาวจีนเข้ามามีบทบาททางด้านเศรษฐกิจของ
ประเทศ โดยให้สิทธิพิเศษผิดไปจากชาวต่างชาติอื่นๆ เป็นการตอบแทน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีชาวจีน
อพยพเข้ามาในกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นศูนย์กลางกิจการต่างๆ มากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในช่วงรัชสมัย
พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ภายหลังจากการทำสนธิสัญญาเบาริงกับอังกฤษในปี พ.ศ.
2398 เป็นต้นมา สืบต่อมาจนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในช่วงนี้มีชาวจีน
อพยพเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ถือเป็นการอพยพเข้ามาในระลอกที่ 2 ส่วนการอพยพครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใหญ่ของชาวจีนเข้ามายังประเทศไทยในระลอกสุดท้ายนั้น อยู่ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ระหว่างปี พ.ศ. 2469-2473 (เจษฎา โลหะนิจิตร และสมบุญ ศรีประชัย ใน คนจีน 200 ปี ภายใต้พระบรมโพธิสมภาร 2527 : 101) การที่มีชาวจีนอพยพเข้ามาเป็นระลอกใหญ่ๆ ทั้ง 3 ครั้งนี้เป็นเหตุให้ชุมชนชาวจีนที่เข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ ตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ซึ่งกำลังจะมีความผสมกลมกลืนกับชาวไทยไปนั้น เกิดความต่อเนื่องของการรักษาความเป็นชุมชนชาวจีนไว้ได้ต่อมา เนื่องจากการเข้ามาของชาวจีนระลอกใหม่เป็นระยะๆ นี้เอง

2.2.2.2 ประเภทของผู้อพยพ ชาวจีนโพ้นทะเลส่วนใหญ่ที่อพยพเข้ามาทำมาหากินอยู่ในประเทศไทยนั้น มีภูมิลำเนาเดิมแถบภาคตะวันออกเฉียงใต้และภาคใต้ของประเทศจีน เช่นเดียวกับชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศอื่นๆ แถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยชาวจีนซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยที่สำคัญในประเทศไทย สามารถแยกออกเป็นกลุ่มตามความแตกต่างของสำเนียงภาษาพูดได้ดังนี้

ชาวจีนแต้จิ๋ว ชาวจีนแต้จิ๋วมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ตามตำบลต่างๆ รอบๆ เมืองซัวเถา และตามบริเวณชายฝั่งแม่น้ำฮั่นหรือเรียกรวมกันว่า “บริเวณเฉาซาน” ซึ่งตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของมณฑลกวางตุ้ง ชาวจีนแต้จิ๋วตั้งหลักแหล่งอยู่กันหนาแน่นที่สุดในแถบภาคกลางของประเทศไทย และเป็นชาวจีนกลุ่มใหญ่ที่สุดในประเทศไทย รวมทั้งมีบทบาทครอบงำทางเศรษฐกิจของประเทศแทบทุกสาขา ตั้งแต่การค้าขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดย่อม อุตสาหกรรมทั่วไป การธนาคาร และอื่นๆ

ชาวจีนแคะ ชาวจีนแคะไม่เหมือนกับชาวจีนแต้จิ๋ว ภูมิลำเนาดั้งเดิมไม่มีแน่นอนเป็นของตนเองในประเทศจีน หากอยู่กันเป็นหมู่ๆ ตามชานเมืองแถบตะวันตกของมณฑลก๊กเกี้ยนและมณฑลกวางสี และในระหว่างหุบเขาที่เป็นแนวไปจนถึงทางเหนือของมณฑลกวางตุ้ง ดังนั้นคนจีนบางกลุ่มจึงถือจีนแคะเป็นพวกเร่ร่อนไม่มีหลักฐานอย่างพวกจีนอื่นๆ มีหมู่บ้านชาวนาของชาวจีนแคะกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปในแถบตอนใต้ของประเทศจีนโดยตลอด นอกจากนี้ยังอาศัยอยู่รอบเกาะฮ่องกงและเกาะไหหลำอีกด้วย (กาญจนา โลหะนิจิตร 2517 : 33) ชาวจีนแคะส่วนใหญ่มีอาชีพในด้านช่างฝีมือ เช่น ช่างเย็บเสื้อผ้า ช่างทำหมัน ช่างทำเงินทำทอง รวมทั้งเป็นพ่อค้าขายสิ่งของเหล่านี้ด้วย

ชาวจีนไหหลำ ชาวจีนไหหลำเป็นประชากรส่วนใหญ่ของเกาะไหหลำ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมณฑลกวางตุ้ง แต่ไม่ใช่ชาวพื้นเมืองเดิม ชาวจีนไหหลำส่วนใหญ่มีอาชีพในด้านบริการ เช่น ขายน้ำแข็ง กาแฟ เครื่องดื่ม ภัตตาคาร โรงแรม และบริการในด้านอื่นๆ

ชาวจีนกวางตุ้ง ชาวจีนกวางตุ้ง ได้แก่ ประชากรส่วนใหญ่ของมณฑลกวางตุ้ง และตามภาคต่างๆ ทางตะวันออกเฉียงใต้ของมณฑลกวางสี ส่วนใหญ่มีอาชีพในด้านช่างฝีมือเกี่ยวกับการพิมพ์ โรงงานเหล็ก โรงซ่อมรถยนต์ ตลอดจนดำเนินการค้าในกิจการอื่นๆ ด้วย

ชาวจีนฮกเกี้ยน ชาวจีนกลุ่มนี้เดิมอาศัยอยู่ทางตอนใต้ของมณฑลก๊กเกี้ยนมีเมืองไถหนิงเป็นศูนย์กลาง ชาวจีนฮกเกี้ยนเป็นกลุ่มชาวจีนที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย ส่วนมากอาศัยอยู่ตามจังหวัดต่างๆ ทางภาคใต้ของประเทศไทย เป็นพวกแรกที่อพยพเข้ามาทำเหมืองแร่ดีบุก ยางพารา และพ่อค้าทั่วไป ซึ่งยังคงมีความมั่งคั่งและมีอิทธิพลทางเศรษฐกิจอยู่มาก (Skinner 1957 : 51)

นอกจากชาวจีน 5 ประเภทใหญ่ๆ นี้ ยังมีชาวจีนอพยพมาจากมณฑลอื่นๆ ในประเทศจีน ในระยะหลัง เช่น สมัยหลังสงครามโลกครั้งที่สอง แต่มีเพียงจำนวนเล็กน้อย เช่น จากเกาะไต้หวัน ส่วนใหญ่มีอาชีพในการส่งสินค้าจากญี่ปุ่น ผ้าไหม และทองคำ เป็นต้น จากเมืองเซี่ยงไฮ้ และบริเวณฉงชิ่ง ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นครู หมอ และช่างฝีมือ เป็นต้น

2.2.2.3 มลเหตุของการอพยพเข้ามายังประเทศไทย เหตุผลที่สำคัญอันทำให้ชาวจีนจำนวนหนึ่งละทิ้งมาตุภูมิของตนเดินทางออกแสวงโชคในประเทศต่างๆ มีสาเหตุหลายประการด้วยกัน ซึ่งสามารถแยกออกได้เป็นมูลเหตุ 2 ด้านใหญ่ๆ คือ มูลเหตุจากปัจจัยที่ผลักดันภายในประเทศจีนเอง และมูลเหตุจากปัจจัยที่ดึงดูดของประเทศที่เขาเหล่านั้นจะเข้าไปแสวงโชค สำหรับกรณีประเทศไทยสามารถสรุปปัจจัยมูลเหตุต่างๆ ได้ดังนี้ คือ

ปัจจัยผลักดันภายในประเทศจีน ประกอบไปด้วยปัจจัยทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ เป็นสำคัญ ในทางการเมืองปรากฏว่าในช่วงระยะเวลาที่ชาวจีนอพยพออกนอกประเทศมากนั้นเป็นช่วงที่การเมืองจีนวุ่นวายมาก ภัยสงครามเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นสงครามกลางเมืองอันก่อเหตุการณวุ่นวายทางภาคใต้ของประเทศจีนในเวลานั้น หรือสงครามกับต่างชาติ เช่น สงครามฝิ่นกับอังกฤษ สงครามอันยืดเยื้อกับญี่ปุ่น นอกจากนี้ผลของการยกเลิกคำสั่งห้ามชาวจีนเดินทางออกนอกประเทศ ซึ่งมีแต่เดิมและถูกยกเลิกโดยสนธิสัญญาปักกิ่ง (พ.ศ. 2403) ปัจจัยทางการเมืองดังกล่าวได้ผลักดันให้ชาวจีนเดินทางออกนอกประเทศ

ด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจ ประเทศจีนในขณะนั้นมีประชากรมากมายในขณะที่ทรัพยากรในประเทศมีอยู่ค่อนข้างจำกัดประกอบกับมีภัยพิบัติตามธรรมชาติเกิดขึ้นบ่อยครั้ง พืชผลเสียหายและภัยจากโจรผู้ร้ายชุกชุม สามัญชนจีนในยุคก่อนการเปลี่ยนแปลงเป็นสาธารณรัฐจึงมีสภาพชีวิตที่แร้นแค้นอดอยากจากระบบการเมืองภายใต้ราชวงศ์แมนจู ตลอดจนระบบเศรษฐกิจที่ไม่เอื้ออำนวยให้สามัญชนสามารถยืนหยัดอยู่ได้จึงมีคนยากจนจำนวนหนึ่งที่เกิดถึงการเดินทางออกนอกประเทศเพื่อแสวงหาชีวิตใหม่ที่ดีกว่า (เจษฎา โทหฺณจิตร และสมบุญ ศรีประชัย, ใน คนจีน 200 ปี ภายใต้พระบรมโพธิสมภาร 2527 : 100) ประกอบกับในเวลานั้นมีความก้าวหน้าทางด้านการคมนาคมระหว่างประเทศจีนและดินแดนต่างๆ ภายนอกมากขึ้น ค่าโดยสารก็ถูกลงกว่าเดิม ความปลอดภัยในการเดินทางก็มีมากขึ้น รวมทั้งอุปสงค์แรงงานในดินแดนต่างๆ เพิ่มขึ้น ทำให้ชาวจีนที่เข้าไปอยู่ก่อนหน้านั้นตั้งตัวเป็นคนกลางรับเอากรรณการจีนเข้าไปในดินแดนใหม่ แม้ว่าจะไม่มีเงินทุนก็สามารถเดินทางออกไปหาที่ทำกินแหล่งใหม่นอกประเทศจีนได้โดยง่าย (Skinner 1957 : 32)

ปัจจัยที่ดึงดูดชาวจีนให้เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ประกอบไปด้วยปัจจัยทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งต่างก็เอื้อประโยชน์ต่อชาวจีนที่อพยพเข้ามา เช่น ในขณะที่ประเทศจีนวุ่นวาย และประเทศไทยมีแต่ความสงบสุข อีกทั้งไม่มีนโยบายที่กีดกันการเข้ามาของชาวจีนแต่อย่างใด นอกจากนั้นแล้วนับตั้งแต่ไทยทำสนธิสัญญาเบาริง (พ.ศ. 2398) สภาพเศรษฐกิจของไทยที่เฟื่องฟูขึ้นโดยเฉพาะทางด้านการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งได้ยกเลิกการค้าสำเภาหลวง และการขาดแคลนแรงงานรวมทั้งผู้ประกอบการค้าที่จะเป็นคนกลางระหว่างผู้ผลิตและผู้ซื้อไม่ว่าในระดับระหว่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือภายในประเทศเองก็ตาม จึงเป็นโอกาสอันดีที่ชาวจีนจะเข้ามาในขณะที่การค้าขายยวดยาวมากขึ้น สังคมศักดินาของไทยก็มีความสามารถในการดูดซับคนจีนให้อยู่ในระบบเศรษฐกิจอย่างค่อนข้างกลมกลืน มีชาวจีนจำนวนหนึ่งสามารถเข้าสู่ราชสำนัก โดยรับราชการในตำแหน่งที่มีความเกี่ยวข้องกับกิจการค้าระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังปรากฏว่าชาวจีนมีบทบาทเป็นทั้งพ่อค้าคนกลางซื้อสินค้ามาขายต่อ ขณะเดียวกันก็เป็นพ่อค้าปลีกในการจำหน่ายสินค้าอีกด้วย พร้อมๆ กันนั้น ชาวจีนอีกเป็นจำนวนมากยังเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ มีความขยันขันแข็ง อดทนและตั้งใจทำงานเพื่อรับผลประโยชน์จากค่าตอบแทน ซึ่งแตกต่างไปจากแรงงานชาวไทยที่ถูกเกณฑ์ตามระบบไพร่ (สาวิตรี ทัพพะสุต 2527 : 32-34) ดังนั้น ทางกรมไทยจึงหันไปจ้างชาวจีนเข้ามาด้วยเช่นกัน เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลไทย รวมทั้งประชาชนชาวไทยมิได้ถือว่าชาวจีนเป็นชาวต่างชาติ ชาวจีนสามารถมีสิทธิต่างๆ ไม่แตกต่างไปจากชาวไทยและไม่ปรากฏมีการรังเกียจหรือกีดกันชาวจีนแต่อย่างใด นอกจากนี้ทั้งชาวไทยและชาวจีนยังมีความคล้ายคลึงกันในด้านแนวความคิด และความเป็นอยู่ เช่น การนับถือศาสนาพุทธ การรับประทานข้าวและปลาเป็นอาหารหลัก จึงเป็นการง่ายที่ชาวจีนจะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ นี้ รวมทั้งการชักชวนกันเข้ามาของบรรดาญาติพี่น้องชาวจีนที่เข้ามาอยู่ก่อน ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เข้ามาอยู่ใหม่ อันเป็นหลักประกันความมั่นคงทางจิตใจอย่างหนึ่ง

ด้วยปัจจัยผลักดันจากภายในประเทศจีนผนวกกับปัจจัยที่เป็นเหตุจูงใจของประเทศไทย จึงทำให้ชาวจีนหลังไหลเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น และส่วนมากจะอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของผลประโยชน์จากเหตุจูงใจต่างๆ ที่ชาวจีนจะสามารถแสวงหาได้ การอพยพเข้ามาของชาวจีนในระลอกสุดท้ายระหว่าง พ.ศ. 2469 - 2473 อันเป็นช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ชาวจีนในประเทศไทยอดตายและแร้นแค้นมาก จึงมีการเดินทางออกนอกประเทศเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งรัฐบาลไทยในขณะนั้นจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2470 เพื่อสกัดกั้นการอพยพเข้ามาในระลอกนี้ โดยกำหนดคุณสมบัติและเงินประจำตัวของคนต่างด้าวที่จะเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทย นับเป็นกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองฉบับแรกของไทย และแก้ไขเพิ่มเติมอีกหลายคราว นับตั้งแต่ได้มีการตราพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองเมื่อ พ.ศ. 2470 แล้ว ปริมาณการอพยพของชาวจีนก็ค่อยๆ ลดลง แต่ก็ยังคงมีการอพยพเข้ามาอยู่สม่ำเสมอ และมาสิ้นสุดเมื่อปี พ.ศ. 2492 ภายหลังจากจีนคอมมิวนิสต์ประสบชัยชนะบนผืนแผ่นดินใหญ่ ทำให้รัฐบาลสาธารณรัฐจีนซึ่งเป็นรัฐบาลที่ประเทศไทยรับรองถอยร่นมาอยู่ที่เกาะไต้หวัน ในขณะเดียวกันกับที่ประเทศไทยได้กำหนดจำนวนโควตาคนเข้าเมืองเฉพาะประเทศที่มีสัมพันธไมตรีขณะนั้นเพียงปีละ 200 คน (Skinner 1957 : 177) ดังนั้นชาวจีนโพ้นทะเลที่ยังคงมีชีวิตอยู่ในประเทศไทยปัจจุบันจึงเป็นชาวจีนที่อพยพเข้ามาในระลอกสุดท้ายนี้เป็นส่วนใหญ่ และด้วยเหตุผลทางการเมืองระหว่างประเทศ ชาวจีนอพยพเหล่านี้จึงขาดการติดต่อไปมาหาสู่กับญาติพี่น้องในจีนแผ่นดินใหญ่นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2492 เนื่องจากนโยบายการเป็นปฏิปักษ์กับคอมมิวนิสต์ทุกวิถีทางของรัฐบาลไทย จวบจนกระทั่งปี พ.ศ. 2518 ชาวจีนในประเทศไทยจึงมีโอกาสได้ติดต่อไปมาหาสู่กับญาติพี่น้องอีกครั้งหนึ่ง หลังการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนชาวจีน ในภาคตะวันออกเฉียงใต้และภาคใต้ของประเทศไทย

ชาวจีนโพ้นทะเลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยส่วนใหญ่มาจากทางภาคตะวันออกเฉียงใต้และภาคใต้ของประเทศไทย จำนวนผู้อพยพเข้ามาจะเป็นชาวแต้จิ๋วมากที่สุดและยังคงเป็นกลุ่มชาวจีนที่มีบทบาททางด้านการส่งเงินทางโพยก๊วนในปัจจุบันที่สำคัญ ในส่วนนี้เป็นความพยายามของผู้วิจัยที่จะเสนอภาพของลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนชาวจีนในภาคตะวันออกเฉียงใต้และภาคใต้ของประเทศไทย โดยจะเน้นหนักในกลุ่มของชาวจีนแต้จิ๋ว ซึ่งจะเป็นประโยชน์และมีความสำคัญอย่างมากในการวิเคราะห์ปัญหาในการวิจัยนี้ เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจในโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวจีนที่ก่อตัวขึ้นเป็นชุมชนจีนในประเทศไทย ลักษณะดังกล่าวได้แก่ สภาพความเป็นอยู่ทั่วไป ลัทธิศาสนาและระบบความเชื่อ แบบแผนทางเครือญาติ และโครงสร้างครอบครัว พิธีกรรมและเทศกาลวันสำคัญทางศาสนาอันเกี่ยวกับการบูชาบรรพบุรุษ และการรวมกลุ่มช่วยเหลือกันเองเหนือระดับครอบครัว

ชาวจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่มาจากภาคตะวันออกเฉียงใต้และภาคใต้ของจีน โดยเฉพาะในมณฑลฮกเกี้ยนและกวางตุ้ง ภูมิภาคบริเวณนี้ของจีนส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีที่ราบทำการเพาะปลูกได้เพียงเล็กน้อย คือ ประมาณร้อยละ 7 ของพื้นที่ทั้งหมด และมีภูเขาคั่นอยู่ทำให้การไปมาติดต่อภายในประเทศไม่สะดวก ชาวจีนในบริเวณนี้จึงอพยพออกไปตั้งหลักแหล่งทำมาหากินในต่างประเทศ โดยทั้งครอบครัวไว้ในภูมิภาคเดิม ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวที่อพยพไปทำมาหากินในต่างประเทศต้องส่งเงินทองที่หาได้ไปจุนเจือครอบครัวของตนในประเทศจีนอยู่เสมอ ชุมชนชาวจีนในต่างประเทศจึงพัฒนาควบคู่ไปพร้อมกับชุมชนชาวจีนในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงใต้และภาคใต้ของประเทศไทย มีผู้คนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและเลี้ยงตัวเองไม่ได้ ต้องอาศัยการจุนเจือจากหัวหน้าครอบครัวของตนที่ไปตั้งชุมชนชาวจีนในต่างแดน ชาวจีนเหล่านี้บางคนค้าขายร่ำรวยขึ้นก็ทำกาช่วยเหลือชุมชน โดยการสร้างสิ่งอันเป็นสาธารณประโยชน์แก่ท้องถิ่นเดิมของตนนอกเหนือไปจากการจุนเจือครอบครัวตนเอง เช่น สร้างโรงเรียน สร้างถนนหนทางให้กับหมู่บ้าน สร้างสะพาน สร้างโรงพยาบาล ตลอดจนบริจาคเงินเพื่อการกุศลแก่บุคคลในหมู่บ้านที่ยากจน ฉะนั้นชาวจีนผู้ประสบความสำเร็จจากการประกอบการค้าในต่างประเทศจึงเป็นบุคคลที่ได้รับการยกย่องจากสังคมดั้งเดิมของตนเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้เองคนหนุ่มที่แข็งแรงจึงนิยมเดินทางออกไปเสี่ยงโชคหาเงินในดินแดนโพ้นทะเล

จากข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ปรากฏว่าชาวจีนในมณฑลฮกเกี้ยนและกวางตุ้งนั้น ส่วนใหญ่เป็นพวกที่อพยพมาจากดินแดนตอนเหนือในสมัยราชวงศ์ฮั่น เนื่องจากมณฑลทั้งสองมีดินแดนติดกับฝั่งทะเล ชาวจีนในบริเวณดังกล่าวจึงมีความสนใจในการใช้ทะเลติดต่อกับดินแดนภาคอื่นของจีน และติดต่อค้าขายกับต่างประเทศด้วย (Skinner 1957 : 28) คำว่า "ชาวแต้จิ๋ว" เป็นคำรวมๆเรียกชาวจีนกลุ่มที่พูดภาษาจีนสำเนียงแต้จิ๋วในมณฑลกวางตุ้ง ชาวจีนแต้จิ๋วส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยส่วนใหญ่อพยพมาจากอำเภอต่างๆ ประมาณ 10 อำเภอด้วยกัน คือ อำเภอไผ่แดง เขียวเพ็ง เตี้ยฮั่น เพ่ง

ไฮ เตี้ยเอี้ย ฮงฮุน เก็กเอี้ย กิกไซ ลำฮ่อ และฮุยไ้ โดยใน 7 อำเภอแรกเป็นภูมิสำเนาที่ชาวจีนแต้จิ๋วในประเทศไทยส่วนใหญ่อพยพมาและเป็นผู้มีบทบาททางเศรษฐกิจที่สำคัญกว่า 3 อำเภอหลัง ในหมู่ชาวจีนแต้จิ๋วทั้ง 10 อำเภอนี้ยังคงมีความแตกต่างทางด้านสำเนียงที่ผิดเพี้ยนกันอยู่บ้าง ผู้มีความชำนาญเมื่อฟังเพียงสำเนียงที่พูดก็พอจะรู้ว่ามาจากอำเภอใด และสำเนียงที่เพี้ยนกันอยู่บ้างนี้ไม่ถือเป็นอุปสรรคที่ทำให้สื่อสารกันไม่เข้าใจแต่อย่างใด ชาวจีนแต้จิ๋วเองมีความเชื่อว่าพวกเขาเข้าได้อพยพลงมาจากมณฑลฮกเกี้ยน ซึ่งก็หมายความว่า ชาวจีนฮกเกี้ยนซึ่งเป็นชาวจีนที่อาศัยอยู่ในอีกมณฑลหนึ่งทางเหนือมณฑลกว๋างตุ้งเป็นบรรพบุรุษของชาวจีนแต้จิ๋วที่บางส่วนได้อพยพลงมาจากไ้จนกระทั่งกลายเป็นชาวจีนแต้จิ๋วในปัจจุบัน แต้จิ๋วอยู่ห่างจากเมืองกลางกว๋างเซาซึ่งถือเป็นเมืองหลวงของมณฑลกว๋างตุ้งประมาณสองร้อยกว่ากิโลเมตรมีท่าเรือใหญ่ที่สำคัญในปัจจุบันอยู่ที่ซัวเถา ในสมัยก่อนที่จะเปิดซัวเถาเป็นเมืองท่าอย่างเป็นทางการบรรพบุรุษของชาวดั้จิ๋วจะเดินทางโดยเรือสำเภาจากฮ่าวจ้งหลินที่ออกแสวงโชคในดินแดนโพ้นทะเล ปัจจุบันจ้งหลินอยู่ห่างจากทะเล 8 กิโลเมตร เมื่อสองร้อยปีที่แล้วเคยเป็นปากแม่น้ำที่แม่น้ำหานเจียงไหลลงสู่ทะเล เป็นอ่าวน้ำลึกเรือขนาดใหญ่สามารถจอดเทียบได้ ถัดเข้าจะเป็นบริเวณที่ราบแต้จิ๋วมีประชากรอยู่หนาแน่น แต่มีพื้นที่ทำกินน้อยและประชากรส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำงานเป็นหลัก (ตัวน ลี เสง, ในคนจีน 200 ปีภายใต้พระบรมโพธิสมภาร 2527 : 27) ในสมัยก่อนที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นคอมมิวนิสต์นั้น การถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน มีทั้งเกษตรกรรมที่มีที่ดินเป็นของตัวเองและเช่าที่ดินทำกิน และมีความเหลื่อมล้ำระหว่างรายได้ของผู้ที่เป็นเจ้าของที่นาและผู้เช่าที่นาอยู่มาก ชาวนาที่ยากจนส่วนใหญ่ไม่พอใจการเรียกเก็บภาษีของรัฐบาลและการกดขี่จากค่าเช่าที่นา (Lang 1946 : 5) ดังคำกล่าวที่ว่า "...รายได้จากที่นาแม้จะเป็นปีที่อุดมสมบูรณ์ก็ยังไม่พอบริโภคในสามเดือน..." (ตัวน ลี เสง, ในคนจีน 200 ปีภายใต้พระบรมโพธิสมภาร 2527 : 27) ทำให้ในสถานะที่ประชากรเพิ่มขึ้นทุกวันแต่ผลผลิตกลับร่อยหรอลง ประชาชนจำนวนมากจึงต้องอาศัยท้องทะเลเพื่อดำรงชีพอีกทางหนึ่งและอาหารหลักของชาวจีนแต้จิ๋ว คือ ข้าวและปลา นอกจากนี้พื้นที่ในบริเวณนี้มักจะมีภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นอุทกภัย วาตภัย โรคระบาด และแผ่นดินไหวเป็นผลให้ชาวนาส่วนใหญ่ต้องล้มละลายต้องหลบหนีภัยไปที่แห่งอื่นบ่อยครั้ง รวมทั้งการออกมาแสวงโชคในดินแดนโพ้นทะเลด้วย โดยทิ้งครอบครัวไว้ในประเทศจีน เมื่อออกมาแสวงโชคเก็บหอมเงินได้ก็จัดส่งกลับไปจุนเจือครอบครัวของตน

2.2.4 ลักษณะของสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนชาวจีนในไทย

เมื่อชาวจีนได้อพยพเข้ามาสู่ประเทศไทยเป็นระลอกๆ ดังกล่าวมาแล้ว และได้นำเอาแบบแผนทางสังคมและวัฒนธรรมในสังคมดั้งเดิมติดตัวเข้ามาด้วย นานเข้าก็ได้พยายามประยุกต์ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของตน จนเกิดเป็นรูปแบบเฉพาะในสังคมไทย ชาวจีนมีสถานภาพทางสังคมที่สามารถเข้าได้กับสังคมไทย สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิด สามารถปรับและรับวัฒนธรรมของจีนได้ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนและผสมกลมกลืนอีกด้วย การอยู่ร่วมกันในสังคมระหว่างชาติไทยกับชาวจีนจึงมีปัญหาค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นบางกลุ่ม อย่างไรก็ตามในอดีตก็เคยมีความขัดแย้งอยู่ รัฐบาลไทยได้เคยจำกัดควบคุมการจัดตั้งโรงเรียนจีนและการสอนภาษาจีน (อ่านรายละเอียด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายละเอียดใน พิชัย รัตนพล 2512) เพื่อมิให้ต้องกลายเป็นเครื่องมือทางการเมืองหรือเป็นแหล่งเสริมสร้างให้เกิดความรู้สึกที่เป็นจีนมากขึ้น ส่วนในด้านอื่นๆ เช่น การตั้งถิ่นฐาน การได้รับความคุ้มครองป้องกัน การนับถือศาสนา การจัดตั้งสมาคม และการแสดงออกทางวัฒนธรรม มิได้มีการจำกัดอย่างเข้มงวดแต่ประการใด ซึ่งในส่วนนี้ผู้วิจัยจะเสนอข้อมูลในแง่ของหลักการดำเนินชีวิตตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี ที่ก่อให้เกิดรูปแบบของการจัดระเบียบสังคมชาวจีนในไทย

ในสมัยรัชกาลที่ 5 ชาวจีนได้เข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพเป็นจำนวนมาก ดังคำชี้แจงในเอกสารของกระทรวงนครบาล ความว่า "...ที่คิดจะปกครองจีนด้วยจีนในบางกอกมากกว่าไทยแลชาติอื่นๆ..." (คัดจาก หจข., ร.5 น.8.7/27 การจัดการปกครองจีนตอน 1 (เกี่ยวที่ตั้งกรมท่าซ้ายปกครองจีน)) ชาวจีนทั้ง 5 พวก ที่เข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพประกอบไปด้วยชาวจีนแต้จิ๋วมากที่สุด และต่างก็ประกอบอาชีพตามแต่ที่ตนถนัด ผู้ใดมีวิชาชีพติดตัวก็จะประกอบวิชาชีพนั้นๆ ส่วนผู้ที่ไม่มีวิชาชีพก็จะเริ่มต้นด้วยการใช้แรงงานและอาจมีการเลื่อนฐานะของตนขึ้นมาเป็นเจ้าของกิจการได้ในภายหลัง ดังนั้นภาพรวมของการประกอบอาชีพจึงเห็นได้ชัดว่าแบ่งออกเป็น 2 พวกใหญ่ๆ คือ กู๊หลี่ และพ่อค้า และในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าเป็นพ่อค้าเป็นส่วนใหญ่ ชาวจีนที่เข้ามาอยู่ในกรุงเทพนี้ได้นำเอาขนบธรรมเนียมประเพณีของตนเข้ามาด้วย ที่สำคัญคือความเชื่อในทางศาสนา ชาวจีนกลุ่มนี้ได้ชื่อว่าเป็นนักจารีตนิยม ดังคำกล่าวของนายอันลีหู่ อดีตเอกอัครราชทูตจีน (ได้หน้า) ประจำประเทศไทยได้กล่าวไว้ดังนี้ "...ชาวจีนในประเทศไทยส่วนมากมาจากมณฑลกวางตุ้งซึ่งเป็นพวกที่มีนิสัยจารีตนิยม (conservative)..." (คัดจากหจข., สร.0201 ธน./114 "บันทึกการสนทนากับเอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศไทยและบุคคลสำคัญของจีน") ด้วยมีความเชื่อพื้นฐานทางศาสนาที่สำคัญ 3 ประการ คือ ขงจื้อ เต๋า และพุทธศาสนานิกายมหายาน ความเชื่อทั้ง 3 นี้ผสมกลมกลืนเป็นความเชื่อของคนจีนทั่วไป ในทางปฏิบัติลัทธิขงจื้อเน้นความสำคัญของการเซ่นบูชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเซ่นบูชาบรรพบุรุษและการเซ่นบูชาเจ้าเป็นการขอบคุณที่ให้การปกป้องรักษา สำหรับลัทธิเต๋านั้นเน้นธรรมชาติเป็นสำคัญ รวมทั้งถือว่าคนดีถ้าตายไปแล้วจะได้รับการยกย่องให้เป็นเจ้า ดังนั้นลัทธิเต๋าก็จึงนับถือเจ้าเป็นจำนวนมาก ส่วนพุทธศาสนาของจีนนั้นเป็นนิกายมหายานซึ่งมีพระพุทธรูปเจ้าพระโพธิสัตว์ ตลอดจนพระอรหันต์ที่จะต้องเคารพนับถือมากมาย (สาวิตรี ทัพพะสุต 2527 : 92) จากความเชื่อทั้ง 3 นี้ทำให้เกิดสถานที่สำคัญทางศาสนาในชุมชนจีนในกรุงเทพ อันได้แก่ ศาลเจ้าและวัดจีนในพุทธศาสนาอันเป็นการเซ่นไหว้เจ้าที่นับถือ การเซ่นไหว้บรรพบุรุษซึ่งส่วนใหญ่จะกระทำภายในบ้าน (ยกเว้นการเซ่นไหว้ที่ฮวงจุ้ยในวันเซ็งเม้ง) และถือเป็นการกิจที่สำคัญที่สุดที่ชาวจีนจะละเลยมิได้ การเซ่นไหว้บรรพบุรุษและเจ้าที่ทั้งศาลเจ้าวัด และภายในบ้านนี้ชาวจีนจะกระทำในโอกาสเทศกาลต่างๆ โดยมีเทศกาลตรุษจีนเป็นเทศกาลที่สำคัญที่สุด ชาวจีนในประเทศไทยที่มีฮวงจุ้ยของบรรพบุรุษและมีญาติพี่น้องที่จะกระทำการเซ่นไหว้บรรพบุรุษแทนตนอยู่ในประเทศจีน เมื่อถึงเทศกาลที่สำคัญก็ต้องทำการส่งเงินไปเพื่อช่วยเหลือในการนี้ การเซ่นไหว้เจ้าและบรรพบุรุษ ชาวจีนถือว่ามีความสำคัญมากและเป็นตัวกำหนดโชคชะตาและวิถีชีวิตของตนซึ่งจะละเลยมิได้ แม้ในปัจจุบันรูปแบบการเซ่นไหว้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามความจำเป็นหรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีการผสมผสานกลมกลืนกับวัฒนธรรมไทยไปบ้าง แต่ความสำคัญในเชิงบวกเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตบุตรหลานก็ยังคงปรากฏให้เห็นอยู่

ชาวจีนที่อพยพเข้ามาส่วนมากจะเป็นชาย เมื่อเข้ามาอยู่ในสภาพแวดล้อมใหม่ กลุ่มเครือญาติ และการรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือกันจึงเป็นองค์การทางสังคมที่สำคัญ โดยชาวจีนในประเทศไทยได้นำเอารูปแบบของการรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือกันเองในสังคมดั้งเดิมของตนมาใช้ในสังคมไทยด้วย ในช่วงรัตนโกสินทร์ตอนต้นรูปแบบการรวมตัวปรากฏในรูปของสมาคมลับฮั้งฮี้ โดยมีสาเหตุการรวมตัวกันเพื่อสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน เนื่องจากต้องการคุ้มครองป้องกันตนเองจากขุนนางท้องถิ่นหรือผู้ที่กดขี่ตน และในแง่เศรษฐกิจเพื่อเป็นการช่วยเหลือกันในการทำมาหากิน และในทางสังคมก็เพื่อช่วยเหลือกันในยามที่ตกทุกข์ได้ยาก (สรุปและเรียบเรียงจากศุภรัตน์ เลิศพานิชยกุล 2524 : 36-45) การรวมตัวในรูปของสมาคมลับฮั้งฮี้เริ่มเสื่อมสลายไปในรัชสมัยสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่มิได้หมายความว่าชาวจีนจะเลิกรวมกลุ่มกัน อุปนิสัยนี้ยังคงมีอยู่เช่นเดิม จากรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา ชาวจีนได้พัฒนาปรับปรุงการรวมกลุ่มของตนเป็นการตั้งสมาคมที่ถูกต้องตามกฎหมายและชาวจีนยังคงรวมกลุ่มในรูปของสมาคมจนถึงทุกวันนี้ในรูปของสมาคมแซ่ สมาคมภาษาพูด สมาคมเพื่อการศึกษาและสมาคมท้องถิ่น และในจำนวนสมาคมทั้งหมด สมาคมแซ่และสมาคมท้องถิ่น มีบทบาทและมีความสำคัญต่อชาวจีนในการดำรงรักษาขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของชาวจีนไว้มากที่สุด เป็นความสัมพันธ์ระหว่างชาวจีนที่มาจากท้องถิ่นเดียวกัน และมักจะมีแซ่เดียวกับสืบเชื้อสายต้นตระกูลเดียวกันก่อนที่จะเดินทางเข้ามาในประเทศไทย แต่ละกลุ่มจะรวมตัวกันประกอบกิจการเพื่อกลุ่มของตน รวมทั้งจัดสวัสดิการแก่ชาวจีนด้วย เช่น สถานพยาบาล สุสาน โรงเรียน ข้าราชการบำนาญ และศาลเจ้า โดยช่วยกันสนับสนุนทางด้านเงินทุนจากเงินบริจาคของสมาชิกในกลุ่ม และมีการนัดพบปะสังสรรค์กันเพื่อในรูปของสมาคมจัดไปก็มี แต่อย่างไรก็ตามจากสถานการณ์ในปัจจุบันมีแนวโน้มว่าองค์การสมาคมจีนเหล่านี้คงจะค่อยๆ เสื่อมสลายไปจากเดิมมากนับแต่การลดจำนวนของชาวจีนต่างด้าวลง การเสื่อมถอยนี้เนื่องมาจากการร่วมตระกูลหรือร่วมภูมิภาคแล้ว การประกอบธุรกิจในรูปแบบสมัยใหม่ และการห่างเหินจากวัฒนธรรมการศึกษาแบบจีนยิ่งขึ้นทำให้สมาคมเหล่านี้ขาดผู้สืบทอดดำเนินการและอาจเสื่อมสลายไปในที่สุด แต่สิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นใหม่ในสังคมไทยและมีลักษณะจำลองมาจากโครงสร้างสังคมจีนดั้งเดิมในลักษณะนี้ นั่นคือการร่วมมือกันช่วยเหลือเพื่อบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่นของตนดังเช่นหน่วยงานอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัยชาวเจ้าพ่อเสือ ชาวเทเวศร์ ชาวโบ๊เบ๊สำราญราษฎร์ ฯลฯ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นการรวมตัวกันของคนจีนในท้องถิ่นต่างๆ ของกรุงเทพ เพื่อช่วยเหลือกันในยามเกิดเภทภัย เช่น เพลิงไหม้ ธรณีพิบัติ หรือยามรักษาการณ์ต่างๆ ทั้งนี้พื้นฐานของการรวมตัวมิได้ขึ้นอยู่กับแซ่ ตระกูล เครือญาติ หรือกลุ่มภาษาพูดเดียวกัน ดังเช่นในประเทศจีน แต่เป็นการรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือกันเองในท้องถิ่นนั้นๆ ของกรุงเทพ อันถือได้ว่าเป็นการประยุกต์รูปแบบของการรวมตัวเพื่อช่วยเหลือกันเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ นับว่าสิ่งที่ควรได้รับการสนับสนุนอย่างยิ่งเพราะนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมแล้วยังเป็นการแสดงถึงความมีจิตใจ

ผูกพันต่อท้องถิ่นต่อประเทศชาติ ต่อสังคมที่ตนอาศัยอยู่ หวังที่จะช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นของตนในประเทศไทยมากกว่าที่จะคิดกลับไปประเทศจีน

จากประวัติศาสตร์จะเห็นได้ว่า ชาวไทยส่วนใหญ่ยังไม่ปรากฏข้อขัดแย้งหรือความไม่พอใจชาวจีน ต่างก็อยู่ร่วมกันอย่างสันติ ทั้งนี้เนื่องจากชาวไทยและชาวจีนมีความสัมพันธ์กันมาเป็นเวลานานแล้วนับตั้งแต่สมัยอยุธยา วัฒนธรรมต่างๆ ของชาวจีนก็เป็นที่ยอมรับในสังคมไทย แม้กระทั่งในงานพระราชพิธีต่างๆ ก็ได้นำเอาวัฒนธรรมจีนเข้ามาประกอบด้วย เช่น พิธีงเด็ก และแซ่ด เป็นต้น ครั้นถึงสมัยกรุงธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น ชาวไทยและชาวจีนก็อยู่ร่วมกันมาโดยตลอด รวมทั้งมีการแต่งงานระหว่างชายจีนกับหญิงไทยอยู่เสมอ ฉะนั้นการอพยพเข้ามาเป็นระลอกๆ ในระยะต่อมาจึงไม่เป็นเรื่องแปลกสำหรับชาวไทยทั่วไป มีแต่จะเริ่มมีความคิดรังเกียจกันในหมู่ชาวไทยบางกลุ่มที่ได้รับการศึกษาจากต่างประเทศและรับเอาเรื่องชาตินิยมเข้ามา รวมทั้งแนวความคิดเรื่อง "การต่อต้านภัยเหลือง" (หมายถึงชาวจีน) จากทางยุโรป ทำให้เกิดความไม่พอใจชาวจีนที่เข้ามาแสวงหาผลประโยชน์อย่างมากมาจากเมืองไทย และในช่วงตอนปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวสืบเนื่องมาจนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ชาวจีนที่เข้ามาบางกลุ่มเริ่มมีการศึกษาและการเข้ามามีการแทรกแซงทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง และเป็นช่วงที่ชาวจีนในไทยได้รับลัทธิชาตินิยมเช่นกัน จึงเกิดเหตุการณ์ก่อความไม่สงบต่างๆ เช่น การนัดหยุดงานเพื่อประท้วงการขึ้นภาษีเมื่อวันที่ 1-6 มิถุนายน พ.ศ. 2453 การก่อการจลาจลต่างๆ อยู่เนืองๆ แต่ก็ไม่ร้ายแรงมากนัก หากเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในเวลาเดียวกัน

การผสมผสานทางวัฒนธรรมระหว่างชาวไทยและชาวจีนในระดับสามัญชนนอกจากจะเป็นไปในลักษณะของการแต่งงานกันแล้ว ยังมีสาเหตุมาจากการติดต่อกันอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งมีกิจกรรมร่วมกันในสังคมอีกด้วย จึงทำให้มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมระหว่างกันขึ้น (Two-Way Process) คือ มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมเกิดขึ้น กล่าวคือ ชาวไทยและชาวจีนต้องมีการติดต่อกันทางการค้าในฐานะผู้ซื้อและผู้ขาย อีกทั้งในเวลาว่างจากการงานทั้งชาวไทยและชาวจีนต่างก็หาความสุขกันในสถานที่แห่งเดียวกัน เช่น ในสมัยก่อนก็ไปตามโรงบ่อน โรงหวย และในปัจจุบันก็ตามสถานที่บันเทิงต่างๆ เช่น โรงภาพยนตร์ โรงละคร ร้านอาหาร หรือในวัดวาอาราม ศาลเจ้าต่างๆ ในโอกาสที่มีเทศกาลรื่นเริง ทำให้ชาวจีนและชาวไทยได้มีโอกาสพบปะกันอยู่เสมอๆ แหล่งชุมชนของชาวจีนซึ่งประกอบด้วยสถานที่ประกอบธุรกิจการค้า ตลาด โรงงาน และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจต่างๆ -จึงได้กลายเป็นที่ชุมชนชาวไทยไปด้วย (สาวิตรี ทัพพะสุต 2527 : 172-173) ดังนั้นจึงทำให้มีการผสมผสานทางด้านวัฒนธรรมกันมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณชุมชนชาวไทยที่อยู่ใกล้เคียงกับชุมชนชาวจีน เช่น ในเขตกำแพงพระนครตอนใต้ เป็นต้น การอยู่ร่วมกันทำให้เกิดการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมความเป็นอยู่ ฯลฯ ตลอดจนวิถีชีวิตในด้านต่างๆ นอกจากนี้ทางการไทยก็ไม่มีมาตรการแต่อย่างใดที่จะเป็นการกีดกันการกระทำใดๆ ที่แสดงออกทางวัฒนธรรมหากไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง เช่น การอนุญาตให้มีขบวนแห่ตามถนน หรือการเชิดสิงโต การเผากระดาษเงินกระดาษทองพิธีทั้งกระเจด เหล่านี้เป็นต้น และชาวไทยชาวจีนมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องความเชื่อประเพณีต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อันมีพื้นฐานมาจากการนับถือศาสนาพุทธเช่นกัน ความเชื่อพื้นฐานที่ใกล้เคียงกันนี้นำไปสู่การประกอบพิธีกรรมทางศาสนาร่วมกัน ซึ่งชาวจีนต่างมีความเห็นว่าพิธีกรรมใดๆ ก็ตามที่ทำแล้วก่อให้เกิดความมั่นคงสบายใจชาวจีนก็จะนับถือศรัทธาเช่นไหว้ไปด้วย ดังจะเห็นได้จากชาวจีนส่วนหนึ่งประกอบพิธีทางศาสนาตามแบบไทย เช่น ทำบุญตักบาตร ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า การกราบไหว้บูชาพระพุทธรูปและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ตามสถานที่สำคัญๆ รวมถึงการอุปสมบทและการทำพิธีต่างๆ ตามแบบไทยในวัดไทย แม้แต่สถานภาพของหญิงจีนก็เริ่มสูงขึ้น เมื่อหญิงจีนได้อาศัยอยู่ในสังคมไทย สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมแก่กันและกัน

จากการกล่าวถึงข้อมูลเบื้องต้น ในประเด็นประวัติชาวจีนในประเทศไทยโดยสังเขป ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนชาวจีนในไทยที่กล่าวมาแล้วนั้นทำให้สามารถเห็นภาพอย่างกว้างในแง่ประวัติความเป็นมาชาวจีนในประเทศไทยถึงการอพยพเข้ามา ประเภทของผู้อพยพทั้งกลุ่มชาวจีนซึ่งต่างก็อพยพเข้ามาโดยนำเอาวิชาชีพเฉพาะตัว ความถนัดเฉพาะด้านที่แตกต่างกันเข้ามาในสังคมไทย ด้วยมีมูลเหตุของการอพยพเข้ามาทั้งในแง่ของปัจจัยผลักดันจากภายในประเทศจีนและปัจจัยดึงดูดจากประเทศไทยในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของทั้งสองประเทศ เมื่อทราบถึงประวัติชาวจีนในประเทศไทยพอสังเขปแล้วจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนชาวจีนในภาคตะวันออกเฉียงใต้และภาคใต้ของประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ทั่วไปในท้องถิ่นดั้งเดิม ลัทธิศาสนาและระบบความเชื่อที่ได้ปลูกฝังมาทั้งขงจื๊อ เต๋า ศาสนาพุทธ นิกายมหายาน และระบบความเชื่อในเรื่องการเซ่นไหว้ผีและวิญญาณ ซึ่งเน้นในเรื่องของความกตัญญู กตเวทิตะ โดยแสดงออกด้วยการเซ่นไหว้บูชาบรรพบุรุษ ตามหลักความเชื่อทางศาสนาเพื่อก่อให้เกิดสิริมงคลแก่ตนเอง รวมทั้งช่วยคุ้มครองป้องกันและบันดาลให้มีโชค ลัทธิศาสนาและระบบความเชื่อเหล่านี้เมื่อนำมาผนวกเข้ากับแบบแผนทางเครือญาติและโครงสร้างครอบครัวแบบดั้งเดิมของชาวจีนซึ่งก็เน้นในเรื่องของการกตัญญูต่อบุพการี การนับถืออาวุโสและความแตกต่างกันของสถานภาพทางเพศ เกิดเป็นลักษณะทางบุคลิกภาพของชาวจีนตามแบบวัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิม ซึ่งให้ความสำคัญต่อการแสดงออกในเชิงของพิธีกรรม และเทศกาลทางศาสนาอันเกี่ยวแก่การบูชาบรรพบุรุษ ทั้งพิธีงัดเต็ก การสร้างฮวงจุ้ย และการประกอบพิธีกรรมในเทศกาลวันตรุษจีน สารทจีน เซ็งเม้ง และการระลึกถึงในวันครบวันตายของบรรพบุรุษ การแสดงออกถึงความกตัญญูในเชิงพิธีกรรมเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งต่อวิถีชีวิตของชาวจีนในประเทศไทย นอกจากนี้ชาวจีนยังมีลักษณะทางสังคมที่สำคัญในลักษณะของการรวมกลุ่มช่วยเหลือกันเองเหนือระดับครอบครัว สำหรับมูลเหตุของการรวมกลุ่มในลักษณะนี้เนื่องจากค่านิยมทางสังคมเกี่ยวกับระบบเครือญาติ การถือแซ่ตระกูล ซึ่งต้องให้ความช่วยเหลือแก่กันและกัน ตลอดจนภาวะความจำเป็นทางสังคมที่ช่วยผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มในท้องถิ่นของตน จากลักษณะทางบุคลิกภาพและสังคมแบบดั้งเดิมของชาวจีนนี้เองทำให้เมื่อชาวจีนได้อพยพเข้ามาในประเทศไทย ก็ได้นำลักษณะดังกล่าวนี้ติดตัวเข้ามาและได้แลกเปลี่ยนผสมผสานกลมกลืนกันในสังคมไทย เกิดเป็นลักษณะเฉพาะทางบุคลิกภาพและสังคมของชาวจีนในประเทศไทยขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4.1 ภาษาและวัฒนธรรม

ภาษาไทย และภาษาจีนนั้นมีหลักภาษาที่คล้ายกัน จึงทำให้ผู้ที่อพยพเข้ามาเรียนรู้ภาษาไทยได้เร็วกว่าภาษาอื่นๆ ภาษาไทยก็มีคำภาษาจีนจำนวนมาก ในปัจจุบันชาวไทยเชื้อสายจีนจะพูดภาษาไทยผสมภาษาจีนในการติดต่อกันเอง โดยเฉพาะชาวแต้จิ๋วที่อยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นส่วนมาก และก็จะใช้ภาษาไทยติดต่อกับสังคมภายนอกได้ดีขึ้น แต่ลูกหลานจีนในปัจจุบันมีน้อยมากที่ยังพูดภาษาจีนของบรรพบุรุษได้ เนื่องจากอยู่กับสังคมภายนอกและที่บ้านเองก็พูดภาษาจีนกับตนน้อยลง ยังคงเหลือแต่ผู้อาวุโสในครอบครัวเท่านั้นที่ยังพูดภาษาจีนกับลูกหลาน อย่างไรก็ตามประเพณีและค่านิยมบางอย่างที่ยังคงปฏิบัติได้ ครอบครัวลูกหลานจีนก็ยังยึดถือปฏิบัติอยู่ เช่น การไหว้เจ้าในโอกาสต่างๆ ซึ่งถือเป็นการแสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ ปัจจุบัน กระแสความนิยมภาษาจีนกลาง กำลังมีสูง เนื่องจากเป็นภาษาที่สำคัญในการติดต่อธุรกิจระหว่างไทย-จีน และฮ่องกง ไต้หวัน และสำหรับลูกหลานจีนที่เป็นวัยรุ่นก็ได้รับสื่อต่างๆ จากประเทศไต้หวัน มาก ทั้งละคร และเพลง ทำให้ในปัจจุบันมีโรงเรียนสอนภาษาจีนเปิดสอนอยู่มากขึ้นตามเพื่อสนองความต้องการ

2.2.4.2 ศาสนาและความเชื่อ

ชาวไทยเชื้อสายจีนนับถือทั้งความเชื่อดั้งเดิม ได้แก่ ลัทธิเต๋าและลัทธิขงจื้อ เช่น การไหว้บรรพบุรุษและเทพเจ้าต่างๆ และพระพุทธศาสนา นิกายมหายานแบบจีน แต่ปัจจุบันชาวไทยเชื้อสายจีนจะยึดถือความเชื่อดั้งเดิมดังกล่าวน้อยลง โดยพระพุทธศานานิกายเถรวาทแบบไทยจะมีอิทธิพลเหนือกว่า ดังนั้น ชาวไทยเชื้อสายจีนจึงไหว้บรรพบุรุษและเทพเจ้าตามประเพณี และเข้าวัดไทยเหมือนชาวไทยทั่วไป ส่วนเรื่องงานศพ ชาวไทยเชื้อสายจีนยึดถือแบบจีนดั้งเดิม เช่น การทำงาดำและฝังศพน้อยลง เนื่องจากค่าใช้จ่ายสูงมาก และนิยมการเผาศพแบบไทยมากขึ้น

วัฒนธรรมชาวจีนโพ้นทะเลในไทยนั้นจะต่างกับชาวจีนโพ้นทะเลในสิงคโปร์และมาเลเซียบางส่วน ซึ่งจะหันไปนับถือศาสนาคริสต์ และพูดภาษาจีนกลาง ชาวไทยเชื้อสายจีนบางส่วนกลับไม่ยึดติดกับวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนมากนักและนิยมวัฒนธรรมที่กลมกลืนไปกับคนไทย

2.2.5 ลักษณะครอบครัวจีน

หลักปรัชญาของขงจื้อ (Confucius) มีอิทธิพลต่อครอบครัวจีน โดยเฉพาะในเรื่องหลักเกี่ยวกับความดี ความชั่ว เป็นการสอนให้คนทำความดี เพื่อ "เป็นการเน้นถึงความดี เรียนรู้ด้วยดี เพื่อพัฒนาตนเองให้ดี"

ปรัชญาของจีนส่วนใหญ่ เน้นไปในทางความประพฤติและข้อควรปฏิบัติ เช่น ประพฤติตนอย่างไร จึงจะนับว่าเป็นคนดี ตลอดจนมีการเน้นถึงความรักระหว่างบิดา มารดา ลูก และญาติพี่น้อง จีนถือความรักเหล่านี้เป็นความรักบริสุทธิ์ เป็นความรักตามธรรมชาติ

ตามประเพณีจีน ทุกคนในครอบครัวต้องอยู่ร่วมกัน ถ้าแตกแยกกันบรรพบุรุษจะเสียใจ ครอบครัวจีนแต่เดิมจึงเป็นครอบครัวขยาย หรือขนาดใหญ่ (Extended Family) ซึ่งคล้ายกับในอินเดีย ญี่ปุ่น เปอร์เซีย ตุรกี โรม อีสราเอล และกรีซ

ครอบครัวจีนจะพยายามร่วมมือกันในระหว่างเครือญาติ เพื่อครอบครัวจะได้มีชื่อเสียง หากมีเหตุการณ์ไม่คาดฝันเกิดขึ้น สมาชิกจะยิ่งกลมเกลียวกันมากขึ้น เช่น การตายของสมาชิกอาวุโสในครอบครัว ญาติพี่น้องจะรีบมาร่วมแสดงความเสียใจและช่วยในงานอย่างแข็งขัน

การที่ครอบครัวจีนเป็นครอบครัวขยายมีที่มาจากกรณีอาชีพเกษตรกรรมแรงงานในครอบครัวมาก Notestein ได้สำรวจครอบครัวชนบท 38,256 ครอบครัว ในชุมชน เมื่อ ค.ศ. 1929-1931 ซึ่งแต่ละชุมชนมีประชากรมีตั้งแต่ 396-6,260 คน เขาให้ข้อคิดว่า ครอบครัวที่พอเป็นใหญ่จะมีมากในจีนตอนเหนือ มีพื้นดินอุดมสมบูรณ์ และสมาชิกอยู่ร่วมกันเพราะอิทธิพลของประเพณี แต่ติดต่อกับชุมชนอื่นน้อย

ปัจจุบันครอบครัวขยายของจีน ประกอบด้วยสมาชิกเพียง 2 ชั่วอายุ มี 3 ชั่วอายุอยู่บ้าง ส่วน 5 แทบไม่ปรากฏ จากการศึกษาคือครอบครัวขยายในชนบท 2,422 ครอบครัว และในเมือง 2,027 ครอบครัว Smythe ได้ให้ข้อมูลไว้ดังต่อไปนี้

ครอบครัวมี	2	ชั่วอายุ	มี	54.8%
ครอบครัวมี	3	ชั่วอายุ	มี	29.9%
ครอบครัวมี	1	ชั่วอายุ	มี	3.4%
ครอบครัวมี	4	ชั่วอายุ	มี	1.8%
ครอบครัวมี	5	ชั่วอายุ	มี	0.1%

ครอบครัวชนบทมีสัดส่วนของ 3 ชั่วอายุ และ 4 ชั่วอายุในระดับสูง และมีสัดส่วนของช่วงอายุเดียว และ 2 ช่วงอายุ ในระดับต่ำ ส่วนลูกชายที่แต่งงานแล้วมีโอกาสเป็นหัวหน้าครอบครัวเพียง 10% ในครอบครัวชนบท และในเมืองมี 6% ส่วนลูกชายที่แต่งงานแล้วไม่มีโอกาสเป็นหัวหน้าครอบครัวถึง 38% และผู้ที่อยู่กับช่วงอายุโดยไม่มีโอกาสเป็นหัวหน้าครอบครัวมีถึง 38%

จากข้อมูลของ Smythe ได้อธิบายต่ออีกว่า ในจีนตอนใต้ มีครอบครัวขยายเพียง 30% เพราะมีประเพณีว่า หากบุตรชายแต่งงานจะต้องนำภรรยาไปอยู่ร่วมกับบิดามารดา แต่การแต่งงานของบุตรชายคนที่สองจะนำไปบุตรชายคนโตมีโอกาสเป็นหัวหน้าครอบครัวของตน เนื่องจากครอบครัวขยายได้สิ้นสุดลง

Hsu ได้อธิบายไว้ว่า แต่เดิมครอบครัวจีนเน้นในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา โดยไม่ค่อยให้ความสนใจในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส แต่ปัจจุบันแนวโน้มที่ลูกชายแต่งงานมักจะสร้างครอบครัวใหม่ขึ้น ซึ่งปกติบิดามารดามักจะห่วงใยในบุตร ไม่อยากให้แยกไปอยู่อย่างโดดเดี่ยวและขัดสน แต่ปัญหาก็มีมากหากไม่แยกครอบครัวออกไป เพราะลูกสะใภ้มักจะได้รับความกดดันจนถึงกับหนีออกจากบ้านหรือไม่ก็ฆ่าตัวตาย โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในเมืองมีแนวโน้มจะแยกครอบครัวมาอยู่อย่างอิสระ

สรุปแล้วครอบครัวจีนแต่เดิมนั้นมีลักษณะ

1. เป็นครอบครัวขยายหรือขนาดใหญ่ ที่ประกอบด้วยพ่อ แม่ ลูก บวกรวมศาสนาญาติ ในครอบครัวหนึ่งจะประกอบด้วยสมาชิกเกินกว่า 1 ช่วงอายุ โดยมีพ่อเป็นใหญ่ (Patriarchal) เป็นผู้ควบคุมกิจการของครอบครัว (แต่ปัจจุบันอำนาจมีไม่มากเหมือนอย่างแต่ก่อน)

2. เป็นศูนย์รวมหรือหน่วยงานทางเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา และความมั่นคงปลอดภัย

3. มีการนับถือตามลำดับอาวุโส เช่น ระหว่างบิดากับบุตร ระหว่างสามีกับภรรยา ระหว่าง
เช่น ระหว่างบิดากับบุตร ระหว่างสามีกับภรรยา ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน ระหว่างผู้มีอาวุโสกับผู้เยาว์

การนับถือระหว่างบิดากับบุตร ออกไปในรูปของความรักอย่างแท้จริง (Love)

ระหว่างสามีและภรรยาเป็นการทำไปตามหน้าที่ (duty)

ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน เป็นแบบซื่อตรงต่อกัน (loyalty)

ระหว่างผู้มีอาวุโสกับผู้เยาว์ เป็นแบบเคารพเชื่อฟังกัน (respect)

ฉะนั้นบุคคลที่อยู่ในแต่ละครอบครัวจะต้องรู้จักว่าตนเป็นใคร และควรจะทำพฤติกรรมอย่างไรในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม¹

4. ครอบครัวสำคัญกว่าบุคคล ทุกคนต้องพยายามทำเพื่อครอบครัวด้วยการยึดหลักที่ว่า
ความคิดของบุคคลไม่สำคัญเท่ากับครอบครัว เมื่อมีอะไรเกิดขึ้นเสี่ยงส่วนใหญ่ว่าอย่างไร ก็ต้องทำตาม

5. กลุ่มสำคัญกว่าบุคคล โดยถือว่า แต่ละครอบครัวเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม² หากมีอะไร
เกิดขึ้นในสังคม ก็เป็นการกระทบกระเทือนต่อตัวเขาและครอบครัวด้วย

6. มีความกตัญญูต่อบุคคล บุตรจะต้องมีความกตัญญู ให้ความรักเคารพแก่บิดามารดา ผู้มี
อุปการะคุณ

การแสดงความกตัญญูในขณะที่บิดามารดายังมีชีวิตอยู่ก็โดยการเชื่อฟังคำสั่งสอน โดยไม่
ขัดขึ้น หรือโต้แย้งแต่อย่างใด

ในกรณีที่บรรพบุรุษตาย ลูกหลานจะมีพิธีต่างๆ ที่แสดงถึงการเคารพบรรพบุรุษ การเคารพ
นี้เป็นสิ่งที่ชาวจีนยึดมั่นมาก เพราะเขาถือว่า ยิ่งเซ่นไหว้บรรพบุรุษเคร่งครัดเท่าไร จะทำให้บุคคลนั้นมีความ
เจริญรุ่งเรืองมากขึ้นเท่านั้น

โดยทั่วไป หัวหน้าจะอบรมสั่งสอนลูกหลานให้รู้จักกตัญญูรู้คุณบรรพบุรุษ

จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันจีนยังเคารพบูชา เช่นไหว้บรรพบุรุษในเทศกาลต่างๆ เพื่อเป็นการ
ระลึกถึงและแสดงความเคารพ นอกจากนี้ยังมีการเผาศพเงินกระดาษทองส่งไปให้ผู้ที่ยายแล้วหรือ
ทำงเด็ก

2.2.5.1 บทบาทของสมาชิกในครอบครัว

สมาชิกของครอบครัวจะมีบทบาทตามกรอบวิถีประเพณีและกฎศีลธรรม และกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่
กำหนด

1. หัวหน้าครอบครัว (The Family Head) บิดาหรือหัวหน้าครอบครัวจะมีสถานภาพสูง
และมักจะได้รับยกย่องเป็น “ผู้อาวุโส” (Old Man) โดยเป็นผู้ที่มีบทบาทในการดูแลกิจการต่างๆ
ทั่วไป มีอำนาจเด็ดขาดทุกอย่างในบ้าน อำนาจนี้จะตกทอดไปยังลูกชายคนโต เมื่อตนชราภาพมากจน

¹ สารสิน วีระผล, อารยธรรมจีน (คำบรรยาย), คณะรัฐศาสตร์, จุฬาฯ, 2518.

² เอกสาร² Albert Feuerwerker, Modern China (Prentice Hall, 1965), p.27.

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่สามารถจะปกครองสมาชิกได้ หรือหากบุตรชายเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพ มีความสามารถและประสบผลสำเร็จในการทำงาน

ครอบครัวจีนแบบเก่า ถือว่าชายเป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นผู้รักษาทรัพย์สมบัติของบรรพบุรุษสืบต่อมา และเป็นผู้ที่คนในบ้านต้องให้ความเคารพ เกรงกลัวเชื่อฟัง

ชายจึงเป็นใหญ่กว่าหญิง ซึ่งในบางแห่งหญิงไม่อาจจะร่วมรับประทานอาหารห้องเดียวกับชาย นอกจากนี้หัวหน้าครอบครัวมีสิทธิจะมีภรรยาได้มากกว่า 1 คน สภาพของภรณาน้อยไม่ต่างกับคนใช้เท่าไรนัก บางครั้งภรณาน้อยก็คือ คนรับใช้ในบ้านนั่นเอง นี่เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้คนที่ยากจนไม่น้อยอยากมีโอกาสเลื่อนฐานะของตนบ้าง ด้วยการพยายามเป็นคนใช้ในบ้านของผู้มีฐานะ

นอกจากนี้ หากหญิงคนใดเติบโตขึ้นในบ้านของนาย หญิงคนนั้นจะกลายเป็นหญิงรับใช้ อาจจะต้องแต่งงานกับคนที่นายเลือกให้ บางครั้งอาจจะแต่งงานกับคนรับใช้ชายในบ้าน หากมีบุตรบุตรนั้นจะอยู่ในความอุปการะของนายและถือเป็นสมบัติของนาย

2. มารดา (The Mother) มารดามีหน้าที่ดูแลกิจการภายในบ้านและเลี้ยงดูบุตร โดยเฉพาะบุตรชาย

ประเพณีจีนโดยทั่วไป ยกย่องให้บิดามีอำนาจสูงสุด แต่ในทางปฏิบัติแล้ว มีการแบ่งความรับผิดชอบกัน โดยบิดามีหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัว และสร้างชื่อเสียงให้แก่วงศ์ตระกูล มารดาเป็นศูนย์กลางของบ้าน ดูแลลูก ดูแลกิจการภายในบ้าน เตรียมการแต่งงานให้ลูก สร้างความสัมพันธ์อันดีในหมู่เครือญาติ ตลอดจนมีหน้าที่เกี่ยวกับพิธีต่างๆ เช่น เกิด แต่งงาน ตาม ฯลฯ เป็นต้น

ในขณะที่มารดายังมีชีวิตอยู่ ลูกๆ จะให้การยกย่องเชื่อฟัง หากตายไปแล้วลูกจะให้ทุกขให้ เช่น ไหว้ระลึกถึงเป็นประจำ และหากสามีตายไปก่อน ตัวหญิงหม้ายนั้น จะทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัวต่อไป

บทบาทที่เห็นเด่นชัดอีกประการหนึ่งของมารดา โดยเฉพาะมารดาฝ่ายชาย คือ การเป็นแม่สามี ครอบครัวจีนถือว่า หญิงมีสามีแล้วต้องเข้ามาอยู่ในบ้านของสามี และต้องคอยปรนนิบัติรับใช้บิดามารดาของสามี รวมทั้งญาติๆ ที่อยู่ภายในบ้านของสามี หญิงเหล่านี้จึงมีลักษณะคล้ายๆ ทาสที่ถูกซื้อ มา³ สิทธิต่างๆ ที่เคยมีอยู่ในครอบครัวเดิมจะหมดไป มารดาสามีจะมีสิทธิเหนือลูกสะใภ้ทุกอย่าง ลูกสะใภ้จะรู้สึกตัวตนเสมือนทาส เป็นคนแปลกหน้า จะต้องทำอะไรทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ของครอบครัวสามี โดยมีมารดาสามีเป็นผู้สั่งการควบคุมให้ทำงาน ลูกสะใภ้จึงต้องมีความอดทนมาก แม้จะต้องเสียน้ำตาไปบ้าง ก็ต้องทนเพื่อหวังให้แม่สามีรักใคร่⁴ บางคนทนไม่ได้ก็หนีออกจากบ้านหรือฆ่าตัวตายไปก็มี

3. บุตรชาย (The Son) บุตรชายมีบทบาท 2 อย่าง คือ ให้ความเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ และทำผลประโยชน์ให้กับครอบครัว เช่น ทำนาหรือทำงานนอกบ้านแล้วส่งเงินไปให้บิดา การเป็นลูกที่ดีเป็นสิ่งที่สำคัญในสายตาของชาวจีน ลูกคนใดละเลยไม่เอาใจใส่พ่อแม่ จะได้รับการประณามหรือถูกตรา

³ สารสิน วีระผล, เรื่องเดิม.

⁴ Albert Feuerwerker, op.cit., p.33.

หน้าว่าเป็นคนอกตัญญูและอาจถูกปลดออกจากการงาน (หากทำงานกับคนอื่น) โดยเฉพาะตอนบิดามารดาตาย จะต้องกลับมาบ้านเกิดและไว้ทุกข์ให้

4. บุตรหญิง (The Daughter) บุตรหญิงอยู่ในฐานะต่ำกว่าบุตรชาย แต่เมื่อบุตรหญิงอยู่วัยใกล้จะแต่งงาน สถานภาพจะดีขึ้น เพราะบิดามารดาจะได้รับค่าตอบแทนจากครอบครัวที่ขอบุตรหญิงไปเป็นลูกสะใภ้ อย่างไรก็ตาม สถานภาพของบุตรหญิงยังดีกว่าบุตรสะใภ้

5. บุตรสะใภ้ หรือ ลูกสะใภ้ (The Daughter-in-law) ลูกสะใภ้มีหน้าที่ต้องปรนนิบัติบิดามารดาของสามี น้องสาวของสามีที่ยังไม่ได้แต่งงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมารดาของสามี เธอจะต้องทำงานรับใช้มารดาของสามีเป็นการส่วนตัว ซึ่งสุภาวดีจินมีว่า "ลูกเขยต้องทำงานครึ่งหนึ่งของลูกชาย แต่ลูกสะใภ้ต้องทำงานเป็น 2 เท่าของลูกสาว (A son-in-law must do one half the duty of a son, but a daughter-in-law must do twice as much as a daughter)" ลูกสะใภ้จะมีสถานภาพสูงขึ้นต่อเมื่อมีบุตรชายคนแรกให้กับครอบครัว เพื่อจะได้เป็นผู้สืบสกุลแทน (ในสมัยนั้นชายใดเป็นหมัน จะรู้สึกอับอายขายหน้ามาก บางคนจึงไปขอบุตรคนอื่นมาเลี้ยงในกรณีที่ไม่อาจมีบุตรกับภรรยาของตนได้) การมีบุตรชายนี้ทำให้ลูกสะใภ้ได้มีโอกาสเป็นมารดาสามีของลูกสะใภ้ สามารถมีอำนาจเหนือลูกสะใภ้ในอนาคตต่อไป แต่ถ้ามีบุตรหญิงจะถือว่าโชคร้าย ถ้าเป็นครอบครัวที่ยากจน บุตรหญิงอาจจะทำให้ครอบครัวไม่มีทางก้าวหน้าได้เลย

Milam ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างแม่ของสามี ลูกสะใภ้ และลูกสาวที่ยังไม่ได้แต่งงานไว้ในหนังสือ A Study of the Student Homes of China ว่า ทุกคนในบ้านต่างทำงานเพื่อครอบครัว ลูกสะใภ้ที่อายุน้อยอยู่ในความดูแลของแม่สามี โดยต้องให้ความเคารพยำเกรงอย่างไม่มีปากเสียง สำหรับลูกสาวที่ยังไม่ได้แต่งงาน เมื่อมีลูกสะใภ้ที่ไม่ต้องทำงานบ้าน ส่วนลูกสาวที่อายุเกิน 10 ปีไปแล้ว มักจะได้รับการดูแลอย่างดี เพราะในไม่ช้าก็ต้องแต่งงานแยกครอบครัวไป

2.2.5.2 การอบรมเลี้ยงดูเด็ก

ครอบครัวจีนถือว่า ลูกเป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุด หากมีลูกชายจะถือว่าโชคดี การดูแลเอาใจใส่จะเริ่มตั้งแต่วัยตั้งครรภ์ มารดาจะมีความระมัดระวังในบุตรของตนมาก ไม่ทำอะไรที่เป็นภัยแก่ทารกในครรภ์และตนเอง จะบำรุงร่างกายด้วยอาหารที่ไม่เป็นภัยแก่ทารกในครรภ์และตนเอง จะบำรุงร่างกายด้วยอาหารที่เป็นประโยชน์ บางคนอาจจะเตรียมของใช้ไว้ให้บุตรก่อนคลอด เมื่อถึงเวลาคลอด บุตรจะถือเป็นนิมิตอันดี ผู้ที่เข้าไปในห้องคลอดได้นอกจากหมอก็คือ ผู้มีอาวุโสมากที่สุดในครอบครัว⁵ เพราะถือเป็นผู้นำโชคของครอบครัว ถ้าเป็นลูกชายจะนำความชื่นชมแก่บิดามารดา เนื่องจากแซ่หรือสกุลไม่สูญสิ้นไป

หลังจากคลอดแล้ว บิดามารดาจะเลี้ยงดูลูกอย่างใกล้ชิด เพราะต้องการอบรมเด็กให้เป็นไปตามความต้องการของตน และต้องการปลูกฝังเด็กให้เป็นคนดีต่อไป บิดามารดาจึงมักหอบหิ้วลูกไปด้วยทุกหนทุกแห่ง แม้ว่าจะยากลำบากเพียงไร เพราะต้องการให้ลูกรู้ว่าเลี้ยงมาด้วยมือของบิดามารดาเอง ความผูกพันระหว่างบิดามารดาและลูกจึงสูง

ถ้าเป็นลูกชาย โตขึ้นสามารถทำให้วงศ์ตระกูลมีชื่อเสียง บิดามารดาจะมีหน้าตาและชื่นชมยินดีที่มีลูกดี หากลูกสามารถรักษาทรัพย์สมบัติของบิดามารดาได้

อย่างไรก็ตาม ลูกจะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับบิดามารดาที่จะปลูกฝังความคิดให้กับลูก เพราะเป็นผู้ใกล้ชิดลูกมาก ข้อเสียก็คือ ลูกไม่มีสิทธิโต้แย้งหรือทำอะไรเท่ากับบิดามารดา (ซึ่งผิดกับครอบครัวตะวันตกที่ให้ลูกแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งได้)

อย่างไรก็ตาม บิดามารดาจีนจะพยายามทำทุกอย่างเพื่อลูก พยายามเลี้ยงลูกให้เป็นคนดี พยายามส่งเสริมทุกวิถีทาง เช่น ครอบครัวไหนฐานะไม่ดีจะพยายามให้ลูกได้ศึกษาเล่าเรียนสูงๆ เพื่อจะได้ทำให้ลูกและตนมีหน้ามีตา โดยพยายามให้ลูกได้สอบเป็นขุนนาง หรือรับราชการเพื่อความก้าวหน้า ถึงแม้บิดามารดาจะต้องลำบากเพียงไรก็ตาม

2.2.5.3 การตั้งชื่อ

เด็กจีนจะมีหลายชื่อ ชื่อแรกเกิด (Milk Name) บิดามารดาหรือญาติผู้ใหญ่จะเป็นคนตั้งให้ ต่อมาได้รับชื่อจากโรงเรียน (Book Name) และเมื่อแต่งงาน จะได้รับชื่อตอนแต่งงาน (Style Name หรือ Great Name) พอเข้าทำงานก็จะได้รับชื่อใหม่อีก (Studio Name หรือ Office Name) ซึ่งเท่ากับคนๆ เดียว มีหลายชื่อ⁶ ซึ่งผิดกับการตั้งชื่อของชนชาติอื่นที่มักมีชื่ออย่างมากเพียง 2 ชื่อ และมีนามสกุลเดียวใช้ตลอดชีพ หากแต่งงานก็ใช้นามสกุลสามีหรือใช้เดิมก็ได้ ส่วนคนใดได้ยศถาบรรดาศักดิ์นั้นๆ ก็เพิ่มขึ้นอีก

สำหรับหญิงไม่มีชื่อมากอย่างชาย จะมีเพียงชื่อแรกเกิด (Milk Name) ชื่อตอนแต่งงาน (Married Name) ชื่อเล่น (Nick Name) เท่านั้นและหลังแต่งงานใส่ชื่อสามีไปด้วย

2.2.5.4 การสมรสของจีนโบราณ

ประเพณีการแต่งงานของจีนมีมาตั้งแต่สมัยราชวงศ์จิ่ว ในรัชกาลของพระเจ้าจิ่วเซ่งอ๋องที่กำหนดให้ชายต้องเกิน 20 ปี หญิงจะต้องเกิน 15 ปี จึงจะแต่งงานกันได้

การแต่งงานนั้น บิดามารดาหรือแม่สื่อจะเป็นผู้จัดการเรื่องการแต่งงาน โดยหนุ่มสาวอาจจะเห็นหน้ากันแต่งงานเพียงครั้งหรือสองครั้งเท่านั้น ยกเว้นว่าเป็นคู่หมั้นหรือเด็กหญิงที่ถูกนำมาอยู่ที่บ้านฝ่ายชายตั้งแต่เด็ก หรือเป็นญาติกัน หรือชายสามารถจะแต่งงานกับคนที่ตนรักที่ลูกน้องได้ ชายหนุ่มในสังคมจีนจึงไม่ต้องห่วงว่าจะผิดหวังในความรัก ส่วนหญิงสาวก็ไม่ต้องเกรงว่าจะไม่มีคู่

จีนเพ่งเล็งเรื่องความเฉลียวฉลาดมากกว่าความต้องการทางเพศ และยังเชื่ออีกว่า ความรักเกิดหลังการแต่งงานได้ ถ้าคู่ใดอยู่ยืนยาวมีความเจริญก้าวหน้าจะได้รับการยกย่อง และยังถืออีกว่า การหย่าร้างเป็นการทำให้วงศ์ตระกูลเสียหาย การหย่าร้างจึงไม่ค่อยปรากฏ

ครอบครัวจีนยึดมั่นในประเพณีมาก โดยเฉพาะคำสั่งสอนของบรรพบุรุษ การแต่งงานจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเป็นการหาสะใภ้มาช่วยให้มีการสืบตระกูลต่อไป และยังเป็นการหาสะใภ้มาช่วยทำงานให้กับพ่อแม่ รับใช้บิดามารดา มีสมาชิกใหม่ให้กับครอบครัว

⁶ V.R. Burkhardt, Chinese Creeds and Customs (South China Morning Post, Ltd., 1967), pp. 191-192. ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ส่วนมากการแต่งงานของจีนโบราณ หนุ่มสาวมีโอกาสพบปะกันน้อยมาก มีบ้างเหมือนกันที่หนุ่มสาวมีโอกาสติดต่อกับพบกันได้ แต่ต้องอยู่ในขอบเขตของประเพณี การแต่งงานจึงเป็นเรื่องของบิดามารดาที่จะจัดการให้ และพยายามป้องกันมิให้ลูกชายรักในสาวลูกสะใภ้มากเกินไป ด้วยการสนับสนุนให้ลูกชายมีภรรยาบ่อยหลายๆ คน เพื่อเป็นการแบ่งความรัก ไม่ม่งมายอยู่กับภรรยาเพียงคนเดียว จนเกิดความเหินออกเห็นใจ ทำให้เขาอกเอวใจบิดามารดาน้อยลงหรือไม่มีความกตัญญูต่อบิดามารดา

ประเพณีแบบนี้ จึงแตกต่างกับชาติอื่น เพราะเป็นการมีครอบครัวในขณะที่บางครั้งตนอาจจะไม่สมควรใจ แต่ต้องปฏิบัติตามบิดามารดา โดยเฉพาะชาวจีนถือเรื่องเชื้อชาติกับสัญชาติเดียวกันเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าลูกของตนไปรักกับคนต่างชาติ จะถูกคิดกันขัดขวางอย่างมาก ตลอดจนนิยมให้แต่งงานกับชาวจีนด้วยกัน แม้จะยากจนก็ยังดีกว่าไปแต่งงานกับคนต่างชาติ

ปกติเมื่อพ่อแม่เห็นว่าลูกอายุสมควรจะมีคู่ได้ จะให้แม่สื่อไปเจรจาแล้วเอาดวงชะตาของหนุ่มสาวมาเปรียบเทียบกันว่าเหมาะสมกันหรือไม่⁷ หากเห็นว่าเหมาะสมกันดีก็จะตกลงกันเรื่องสินสอด (betrothal price) เป็นการให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของพิธีการแต่งงาน เพราะการแต่งงานเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นงานที่มีหน้ามีตาที่สุดของชาวจีน มีทรัพย์สินเท่าไร มักจะนำมาทุ่มเทให้กับงานนี้ เพื่อให้ชาวบ้านได้รู้เห็นเป็นพยาน และเป็นความภูมิใจครั้งเดียวในชีวิตของพ่อแม่⁸ บิดามารดาบางคนถึงกับยอมขายไร่นาหรือเป็นหนี้สินเพื่อจัดงานแต่งงานให้ลูก ถ้าเป็นประเพณีโบราณ บิดามารดา ผู้ปกครองฝ่ายชายจะเป็นผู้จัดให้ที่บ้าน จะเป็นพิธีใหญ่โตหรูหรามาก ส่วนแขกที่ได้รับเชิญจะส่งของขวัญล่วงหน้าไปก่อน หรือนำไปวันเลี้ยงก็ได้

การทุ่มเงินทองให้กับการแต่งงานนั้น ทำให้บุตรชายได้ได้สำนึกถึงบุญคุณของบิดามารดาที่ต้องขายทรัพย์สิน จำนำที่ดิน เพื่อจะเป็นสินสอดทองหมั้นซื้อลูกสาวคนอื่นมาเป็นภรรยาของตน ซึ่งหากเป็นครอบครัวร่ำรวยจะไม่มีปัญหาอะไร แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าเป็นครอบครัวที่ยากจน ไม่สามารถแต่งงานใหญ่โตได้ก็จำต้องใช้วิธีแต่งงานแต่เด็ก (Child Bride)⁹ ซึ่งชาวจีนในเมืองจีนนิยมมาก โดยฝ่ายชายจะหาเด็กหญิงมาเลี้ยงเอาไว้พร้อมกับลูกชายของตนแต่เด็กๆ พอทั้งสองอายุพอที่จะแต่งงานได้ พ่อแม่จะจัดพิธีแต่งงานอย่างง่ายๆ ซึ่งการแต่งงานชนิดนี้ทำให้ความสัมพันธ์ของลูกสะใภ้ที่มีต่อบิดามารดาแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เพราะได้เลี้ยงดูมาแต่เล็กๆ เป็นการผูกมัดมิให้ลูกชายแต่งงานแล้วย้ายไปอยู่ที่อื่น

ข้อน่าสังเกต การแต่งงานจะไม่มีพระมาเกี่ยวข้องด้วย แต่ต้องมีการสวดให้กับสวรรค์และโลกหรือตามด้วยการไหว้บรรพบุรุษที่แทนบูชา¹⁰

อย่างไรก็ตาม ครอบครัวจีนมีแนวโน้มเปลี่ยนรูปเป็นครอบครัวขนาดเล็ก เป็นการเปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญของโลกยุคใหม่ แม้แต่ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวก็เปลี่ยนไปมาก โดย

⁷ Richard J. Coughlin, Double Identity the Chinese in Modern Thailand (Houghton Press, 1960). P.75.

⁸ สารสิน วีระผล, เรื่องเดิม.

⁹ C.K. Yang, The Chinese Family in the Communist Revolution (The Technology Press, 1959). P.23.

¹⁰ Francis L.K. Hsu, Clan, Caste and Club (D. Van Nostrand Co., 1963). P.31.

บิดามารดาและบุตรจะช่วยทำงานในครอบครัว ไม่ได้ใช้สะใภ้ทำงานหนักเหมือนแต่ก่อน และยังยอมให้ลูกเขยเข้ามาอยู่ในบ้านได้ หรือการที่บิดามารดาเป็นคนหาญก็ค่อยๆ หดไปด้วย เป็นการยอมให้แต่ละคนมีสิทธิเลือกคู่ครองของตนตามความพอใจ ตามกฎหมายสมรส (Marriage law) ที่มีการยกเลิกการแต่งงานแบบบังคับให้เสรีภาพแก่บุคคล และให้มีการจดทะเบียนสมรสโดยมีการกำหนดอายุขั้นต่ำ เช่น ชายไม่ต่ำกว่า 20 ปี หญิงไม่ต่ำกว่า 18 ปี และห้ามมิให้แต่งในขณะที่เป็นนักศึกษาจนกว่าจะได้ปริญญา และให้หลีกเลี่ยงการแต่งงานกับวงศ์วานเดียวกัน คือ แซ่เดียวกัน

จะเห็นได้ว่า การเปลี่ยนแปลงนี้ ทำให้สังคมจีนมีความเป็นอยู่ภายในครอบครัวใกล้เคียงกับประเทศอื่นและสามารถปรับตัวให้เข้ากับทุกชาติทุกภาษาได้ โดยการเข้าไปทำมาหากินในประเทศต่างๆ เกือบทั่วโลก โดยเฉพาะในไทย ชาวจีนมีอยู่เป็นจำนวนมาก

อย่างไรก็ตาม แม้ชาวจีนจะเปลี่ยนแปลงไป แต่ก็ยังมีเอกลักษณ์ของความเป็นจีนอยู่ เช่น การรับประทานอาหารด้วยตะเกียบมากกว่าช้อนส้อม ภาษาพูดก็ยังคงใช้ภาษาเดิม การเซ่นไหว้บรรพบุรุษก็ยังคงเหมือนเดิม เป็นต้น

2.2.6 ลักษณะครอบครัวจีนในสังคมไทย

ชาวจีนที่อยู่มาหลายชั่วอายุคนจะไม่ค่อยยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีเดิมอย่างเคร่งครัด¹¹ เพราะถูกวัฒนธรรมของชาติอื่นมาผสมผสาน นอกจากนี้ชาวจีนในไทยมีฐานะแตกต่างทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ และอาชีพที่นิยมกันมาก คือ การค้าขาย

ครอบครัวจีนไม่ว่าจะมีหรือยากจน จะมีแนวโน้มที่จะให้พ่อเป็นใหญ่ เป็นผู้นำและเป็นผู้มีอาวุโสสูง ไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้องหรือไม่ จะได้รับการเคารพนับถือ โดยเฉพาะบิดามารดาจะไม่ถูกทอดทิ้งและได้รับการเลี้ยงดูอย่างดี

ส่วนคู่สมรสที่แต่งงานกันแล้ว ก็ย้ายไปอยู่กับฝ่ายชาย แต่หากมีความจำเป็นก็สามารถแยกมาอยู่ต่างหากได้ และเมื่อแต่งงานแล้วแต่ละคนจะรับผิดชอบตามอายุและเพศของตน

มารดามีบทบาทไม่ต่างกับประเพณีโบราณ คือ มีหน้าที่เลี้ยงดูบุตร โดยเฉพาะบุตรชายจะต้องมีระเบียบวินัยมากกว่าบุตรหญิง¹² บุตรมักจะกลัวบิดามากกว่ามารดา แต่ความสัมพันธ์แบบนี้อาจจะไม่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเสมอในทุกครอบครัว หากเป็นครอบครัวที่ได้เข้ามาอยู่ในไทยหลายชั่วอายุคน

2.2.6.1 การประกอบอาชีพ

ชาวจีนนิยมประกอบอาชีพค้าขาย ซึ่งเห็นเด่นชัดในเมืองมากกว่าในชนบท เช่น ในกรุงเทพฯ ชาวจีนส่วนมากจะมีบ้านอยู่กลางใจเมือง เป็นห้องแถวสูงสองถึงสามชั้น สร้างด้วยไม้ไม่ทาสี หรืออิฐหรือเป็นตึกแถวแบบห้องแถวทันสมัยแล้วแต่กำลังความสามารถ

ผู้มีฐานะดีจะอยู่แบบตึกใหญ่ ซึ่งก็มีไม่มากนัก¹³ ภายในบ้านจะไม่ทาสีหรือทาสีตื้น ส่วนที่สดใที่สุดคือ โต๊ะบูชา ซึ่งชาวจีนจะบูชาพระเจ้าต่างๆ (พระเจ้าดิน บ้าน ครีว ท้องฟ้า นอกจากบูชาพระ

¹¹ Coughlin, op. Cit., p. 67.

¹² Hsiao Tung fei, Pleasant Life in China (Lowe and Brodone Ltd., 1963), P. 37.

¹³ Coughlin, op. Cit., p. 68.

เจ้าสำคัญๆ แล้ว ยังบูชาพระเจ้าที่รองๆ ลงมาด้วย) ตามฝาผนังบางบ้านจะมีกระดาษสีแดงแผ่นเล็กๆ ปิดอยู่ทั่วไป หรือมีรูปปั้นติดไว้หน้าบ้าน โดยเชื่อว่าสามารถไล่ภูติผีปีศาจได้ แต่ส่วนใหญ่จะใช้พัดอันเล็กๆ กางติดไว้กับฝาผนังและมีที่ปักธูปอยู่ข้างใต้ สิ่งที่ชาวจีนขาดเสียมิได้ คือ ที่บูชาเจ้าบ้านเจ้าเรือน (God of House) ซึ่งเป็นกระดาษสีแดงติดไว้ข้างในมาบ้านใกล้กับพื้นห้อง¹⁴ หรือติดกับประตูหน้าบ้านก็ได้ การบูชาจะมีธูป เหล้า และอาหาร

นอกจากนี้ ยังมีหิ้งบูชาบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นกระดาษสีแดงยาว 10x12 นิ้ว เขียนชื่อบรรพบุรุษด้วยสีดำหรือสีทอง กระดาษนี้จะผูกติดกับฝานบ้านด้านในเหนือประตูที่เปิดออกสู่ถนน โดยมีหิ้งบูชาอยู่ใต้กระดาษอีกที บางทีก็ประดับประดาตกแต่งด้วยหลอดไฟสีต่างๆ

สิ่งเหล่านี้ จะมีในบ้านชาวจีนส่วนใหญ่ในกรุงเทพฯ และชนบท แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าทุกบ้านจะต้องมีเช่นนี้เสมอไป เพราะถ้าเป็นหนุ่มสาวจีนสมัยใหม่ที่เปลี่ยนจากเข้ามาใช้นามสกุล มักจะไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเรื่องเหล่านี้ บางคนรู้สึกอับอายด้วยซ้ำไป หากที่บ้านติดกระดาษแดงเต็มบ้านไปหมด

2.2.6.2 การสมรส

ชาวจีนไม่นิยมแต่งงานกับผู้ที่เป็นคนต่างชาติ หรือที่มีแซ่สกุลเดียวกัน แต่ก็ไม่ได้เป็นข้อห้ามตายตัว เพราะชาวไทยส่วนใหญ่มีเลือดจีนผสมอยู่บ้าง ชาวไทยที่ไม่มีสายโลหิตต่างชาตินิยมแทบจะไม่เลย รวมทั้งบรรพบุรุษของไทยหลายท่านและบุคคลชั้นนำไม่น้อย มีเชื้อสายชาวจีนผสมอยู่ แต่ก็มีข้อสังเกตว่า หญิงจีนที่ใช้แซ่อยู่แต่งงานกับหนุ่มไทยน้อยมาก (อาจจะเปลี่ยนเป็นนามสกุลก็ได้) และหนุ่มจีนก็แต่งงานกับหญิงจีนมากกว่าหญิงไทย

เมื่อบิดามารดาเห็นว่าลูกอายุสมควรจะมีคู่ได้ บิดามารดาก็ยังอยากเป็นผู้เลือกและเป็นผู้จัดการหาคู่และทำพิธีต่างๆ ให้ ซึ่งอาจจะอยากให้ลูกได้คู่ครองที่ดีหรือด้วยความรักความเป็นห่วง หรือต้องการจะให้ลูกของตนได้มีชีวิตตามที่ตนเห็นสมควร หากเห็นว่าหนุ่มสาวคู่ใดมีดวงชะตาเหมาะสมกันก็จะมีการแต่งงานให้สมฐานะ (บางครั้งก็เกินฐานะ) โดยผู้ที่ร่ำรวยก็จะหาคู่ที่มีฐานะใกล้เคียงกับตนหรือสูงกว่า ส่วนครอบครัวที่ยากจนก็จะพยายามยกฐานะของตนให้สูงขึ้น ส่วนผู้ที่ไม่มีการศึกษาหรือมีการศึกษาน้อย จะนิยมแต่งงานตั้งแต่อายุน้อย ส่วนผู้ที่มีการศึกษาจะแต่งงานอายุมากขึ้น แต่ถ้าหญิงอายุเกิน 25 ปี จะแต่งงานยากขึ้นเป็นลำดับ

อย่างไรก็ตาม ชาวจีนในไทยมีแนวโน้มจะเป็นคนไทยมากขึ้น โดยมีการเปลี่ยนชื่อ สกุล บางครั้งมีการผสมผสานกันมากจนเราดูกันไม่ออกว่าใครเป็นไทยหรือจีน เพราะรูปร่างหน้าตาคล้ายๆ กัน จะมีที่ให้สังเกตก็เพียงแต่นามสกุล คือ นามสกุลของชาวไทยจะสั้นกว่าของชาวจีนเป็นส่วนใหญ่

การผสมผสานระหว่างเชื้อชาติไม่มีปัญหา ก็เพราะสังคมไทยไม่กีดกันคนต่างชาติต่างภาษา โดยถือว่าผู้ที่เกิดในไทย เราถือเป็นคนไทยทุกคน โดยไม่มีข้อรังเกียจ เช่น หญิงจีนแต่งงานกับชายไทยก็จะกลายเป็นไทย นี่เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ชาวจีนชาวไทยแต่งงานกันมากกว่าแต่ก่อน

¹⁴ Ibid., p.101

2.2.6.3 การตาย

ชาวจีนถือว่าความตายเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้เสมอไม่วันใดก็วันหนึ่ง ผู้ที่ร่ำรวยจึงมักจะซื้อที่สร้างฮวงซุ้ยหรือที่บรรพบุรุษ (the hall of the ancestors) ไว้ ซึ่งอาจจะสร้างด้วยไม้หรือหินก็ได้ เป็นการเตรียมการล่วงหน้าสำหรับวงศ์ตระกูลของตน หากมีการตายเกิดขึ้นจะจัดงานใหญ่โต

ส่วนผู้ที่ยากจนไม่อาจซื้อที่หรือสร้างฮวงซุ้ยได้ ก็จะเช่าฮวงซุ้ยเป็นปีๆ ไป แล้วแต่จะตกลงกันว่าเอากี่ปี เมื่อมีการตายเกิดขึ้นก็จะทำศพเท่าที่พอจะทำได้

ความตายจึงถือเป็นเรื่องสำคัญในสังคมจีน โดยเฉพาะแก่ลูกหลานญาติพี่น้อง และผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งจะต้องแสดงความเศร้าโศกเสียใจที่สูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักของตนไป การแสดงความอาลัยหรือกตัญญูแก่ที่ ก็ด้วยการแต่งกายด้วยสีขาวทั้งเสื้อและกางเกงและสวมหมวก หากเป็นชายก็ต้องโกนศีรษะด้วย (แต่หนุ่มสมัยใหม่หายากที่จะยอมโกน) เพื่อเป็นการแสดงความสักการะ

ส่วนหน้าศพ มีการประดับประดาด้วยสีขาว เพราะเป็นสีที่แสดงถึงความตาย แต่ในบางครั้งหรือบางครอบครัวจะใช้สีประจำครอบครัว ซึ่งอาจจะเป็นสีเทา ดำ หรือสีอื่นๆ ก็ได้

การจัดพิธีอาจจะทำที่บ้านหรือที่วัดแล้วแต่ความสะดวก ปัจจุบันนิยมทำที่วัดมากกว่า ถ้าเป็นผู้ที่ร่ำรวยก็จะทำทางเด็ก มีพระจีนมาสวดให้กับศพ และมีญาติพี่น้องมิตรสหายมาร่วมในพิธี

เมื่อถึงเวลาบรรพศพ ชาวจีนส่วนมากนิยมนำไปฝังที่ฮวงซุ้ยที่ได้เตรียมไว้แล้ว โดยมีญาติมิตรสหายร่วมในขบวนด้วยความอาลัยเป็นจำนวนมาก หากเป็นชาวกรุงเทพฯ ฮวงซุ้ยที่นิยมมากจะอยู่แถบเมืองชลบุรี เพราะเป็นที่สูงน้ำไม่ท่วม อากาศดี ผู้ตายจะได้อยู่อย่างสงบสุขอย่างแท้จริงในนั้นปลายแห่งชีวิต

2.3 บุรณการของความเป็นจีนในประเทศไทย

2.3.1 ผลกระทบการอพยพของชาวจีน

ทางเศรษฐกิจ

รัฐบาลไทยในขณะนั้นกำลังถูกแรงบีบคั้นจากประเทศทางตะวันตก ให้ล้มเลิกระบบผูกขาดทางสินค้ามาเปิดการค้าเสรี โดยสินค้าที่ต้องการจากไทย คือ น้ำตาล พริกไทย เกล็ด ดังนั้นทางไทยต้องหาวิธีที่ไม่ให้เห็นว่าเป็นการผูกขาดโดยรัฐเช่นเดิม ต้องมีผู้อื่นมากระทำแทนรัฐเป็นเสมือนตัวแทนรัฐ

การลงทุนในไทย ผู้ที่รับผิดชอบในการดำเนินอุตสาหกรรมน้ำตาล คือ คนจีนแต่จิว ทั้งนี้เพราะคนแต่จิวคุ้นเคยกับสินค้าตัวนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเขตเขาใจ ดังนั้นก็สามารถตัดปัญหาเรื่องการตลาดและการติดต่อกับชาติตะวันตกด้วย

การส่งโพยก๊วน ชาวดัตช์ที่มาจากในเมืองไทย มีภาระต่อบ้านเกิดเมืองนอนของตน คือ การส่งโพยก๊วน หมายถึง การส่งจดหมายพร้อมเงินไปเมืองจีน แสดงออกถึงความกตัญญูและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว รวมถึงการสร้างสิ่งอันเป็นสาธารณประโยชน์ในท้องถิ่นเดิม

การถ่ายทอดเทคโนโลยี บ้านเมืองต้องการความรู้ความชำนาญของคนจีนแต่จิวมาพัฒนาการหลายด้าน เช่น ทำเครื่องมือเกษตรกรรม การทำน้ำตาลทราย การค้าและการคลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลกระทบทางสังคม การเมือง วัฒนธรรม

การพึ่งพาตนเอง ชาวจีนมีการพึ่งพาตนเองโดยการรวมตัวจัดตั้งเป็นสมาคมลับฮั้วเพื่อช่วยเหลือสงเคราะห์แก่สมาชิกซึ่งกันและกัน เพื่อการดำรงชีวิตในต่างแดน การรวมกลุ่มในลักษณะโครงสร้างครอบครัว ถิ่นเชื้อภาษา มีความสัมพันธ์ทางอาชีพ การรวมพลังกันทางเศรษฐกิจยากที่คนนอกจะเข้าแข่งขันได้ แสดงถึงเอกลักษณ์เป็นวัฒนธรรมการค้า

สวัสดิการสังคม ในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ เป็นสมัยสร้างบ้านสร้างเมือง แรงงานจีนทั้งการจ้าง การเกณฑ์ แรงงานจีนทั้งการจ้าง การเกณฑ์ ตลอดจนรายได้จากการผูกปี้ ถูกนำมาสร้างวัง วัด ป้อม บ้านเรือน ขุดคลอง ทำถนน เป็นลำเป็นสัน

2.3.2 บุรณาการของเยาวชนจีนในประเทศไทย

การศึกษาบุรณาการของเยาวชนจีนในแนวการศึกษาแบบการเมืองพลวัต เป็นการศึกษาที่เน้นพฤติกรรมของชาวไทยที่มีต่อชาวจีน ซึ่งมีลักษณะเป็นการเมืองและพฤติกรรมของชาวจีนที่มีต่อชาวไทย ซึ่งมีลักษณะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางชุมชนชาวจีน รวมทั้งความคาดหวังของเยาวชนจีนเกี่ยวกับบูรณาการทางวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งมีลักษณะเป็นการพัฒนาการแห่งค่านิยมในการมีส่วนร่วมทางสังคมไทย

การศึกษาบุรณาการของเยาวชนจีนที่ผ่านมา ได้พิจารณาบุรณาการในลักษณะระบบการเมืองไทยทั้งระบบ ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของชุมชนชาวจีน ดังจะเห็นว่า บุรณาการแห่งชาติไทยเป็นกระบวนการที่มีการกำหนดนโยบายสาธารณะมาตั้งแต่สมัยการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ด้วยความใจกว้างของผู้นำไทยในอดีต และด้วยพฤติกรรมแห่งการปรองดองด้วยเมตตาธรรมของชาวไทย ส่วนชาวจีนได้ตระหนักถึงนโยบายการเมืองเหล่านี้ และได้นำไปสู่การเกิดพฤติกรรมยอมรับวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองไทย โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสัญชาติของชาวจีนในชั้นบุตรหลาน ได้มีส่วนผลักดันให้กระบวนการบุรณาการ ได้ก้าวไปถึงขั้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ คือ การระดมสรรพกำลังของเยาวชนจีนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองไทย โดยที่กระบวนการบุรณาการเป็นไปในลักษณะสร้างสรรค์ ทำให้เยาวชนจีนปัจจุบัน มีความคาดหวังที่จะบูรณาการเข้าอยู่วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจและการเมืองไทย ดังนี้

1. ความคาดหวังเกี่ยวกับบุรณาการทางวัฒนธรรม มีจุดเริ่มต้นมาจากการเปลี่ยนแปลงหลักความเชื่อทางศาสนาของเยาวชนจีนเป็นสำคัญ เนื่องจากศาสนาเป็นที่มาแห่งพิธีกรรมและเทศกาลเป็นส่วนใหญ่ เมื่อเยาวชนจีนยอมรับความเชื่อแบบเถรวาทของชาวไทยบางส่วน โดยเริ่มจากการคลาไคลความเชื่อในลัทธิขงจื๊อ เต๋า และมหายาน การปฏิบัติตามรูปแบบของศาสนาทั้งสาม จะคงเหลือแต่ที่เป็นหลักๆ แล้วหันไปรับการปฏิบัติตามแบบเถรวาทเข้ามาผสมผสานบางส่วน การปรองดองทางความเชื่อในศาสนานี้ ถือเป็นการพัฒนาบุรณาการทางวัฒนธรรมในระดับรากเหง้าที่สำคัญ ซึ่งมีผลทำให้ความคาดหวังทางวัฒนธรรมของเยาวชนจีนมีลักษณะบุรณาการมากยิ่งขึ้นดังนี้

1.1 บุรณาการทางศาสนา เยาวชนจีนยังคงยึดมั่นในหลักความกตัญญูต่อบุพการี จึงยังเชื่อการบูชาบรรพบุรุษตามลัทธิขงจื๊อ ในขณะเดียวกันก็ให้เจ้าตามลัทธิเต๋าและกราบไหว้พระโพธิสัตว์ตามนิกายมหายาน โดยเชื่อว่าจะอำนวยการให้ทำมาค้าขึ้น และคุ้มครองให้ครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุข นอกจากนั้นเยาวชนจีนยังเคารพพระพุทธรูป ทำบุญตักบาตร อุทิศบิณฑบาต และทอดผ้าป่าและทอดกฐินตามหลักเถรวาทแบบไทย ซึ่งเป็นศรัทธาที่สืบทอดกันมาที่สำคัญ เยาวชนจีนไม่เชื่อเรื่องวิญญาณอีกต่อไป และมีพระภิกษุและวัดเถรวาทเป็นภาพแห่งชีวิตที่บริสุทธิ์ เยาวชนจีนจึงได้มาถึงจุดแห่งการปรองดองทางความเชื่อระหว่างลัทธิขงจื๊อ ลัทธิเต๋า มหายานและเถรวาทจนแยกกันไม่ออก

1.2 บุรณาการทางพิธีกรรม เยาวชนจีนยังมีความเชื่อในพิธีกรรมจีน 3 พิธี คือ แต่งงาน แซ่บิด และกงเต็ก ทั้งสามพิธีนี้ เยาวชนจีนได้ตัดรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับพิธีด้านวิญญาณออกไป แล้วนำพิธีแบบเถรวาทเข้ามาเสริม กล่าวคือพิธีแต่งงานเน้นการคารวะน้ำชาแบบจีนและทำบุญตักบาตรแบบไทย พิธีกงเต็กเน้นการสวดศพแบบมหายานและเผาศพแบบเถรวาท และพิธีแซ่บิดเน้นการเลี้ยงโต๊ะจีน และการทำบุญตักบาตร การผสมผสานพิธีกรรมแบบจีน-ไทยนี้ น่าจะเกิดขึ้นมาในสมัยชาวจีนรุ่นพ่อแม่ ส่วนเยาวชนจีนได้รับทอดทัศนะที่ผสมผสานเหล่านี้มาอีกทอดหนึ่ง

1.3 บุรณาการทางเทศกาล ในบรรดาเทศกาลจีนนั้น เยาวชนจีนมีความเห็นด้วยกับเทศกาลตรุษจีนและเซ็งเม้งมากที่สุด เพราะเยาวชนจีนถือว่า ตรุษจีนเป็นเทศกาลปีใหม่ที่ต้องรักษาไว้เช่นเดียวกันเทศกาลสงกรานต์ของไทย ส่วนเซ็งเม้งก็ต้องรักษาไว้ เพราะเป็นเทศกาลที่แสดงถึงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ ทั้งสองเทศกาลนี้ เยาวชนจีนได้มีความเชื่อที่จะนำพิธีกรรมแบบไทยเข้ามาผสมผสาน ในเทศกาลตรุษจีนจะมีการกราบไหว้พระพุทธรูปและทำบุญตักบาตร นอกเหนือจากการบูชาบรรพบุรุษและไหว้เจ้า ในเทศกาลเซ็งเม้งจะมีการทำบุญอุทิศกรวดน้ำแก่ส่วนกุศลไปถึงบรรพบุรุษ นอกเหนือจากการไปเคารพขงจื๊อที่สุสานจีน แสดงว่าความคาดหวังในเทศกาลจีนของเยาวชนจีน เป็นความคาดหวังแบบบูรณาการ ที่สามารถปรองดองรูปแบบจีน-ไทยเข้าด้วยกัน ส่วนเทศกาลสารทจีนขนมจ้าง ไหว้พระจันทร์ กินเจ เป็นเทศกาลที่เยาวชนจีนมีแนวโน้มว่า จะไม่เห็นด้วยมากขึ้นในอนาคต

เยาวชนจีนที่เติบโตขึ้นมาในสังคมไทย ย่อมได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากสถาบันทางสังคมไทยเป็นธรรมดา การที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรมจีนสู่เยาวชนจีนจึงกระทำได้ทางเดียวคือผ่านสถาบันครอบครัวจีน แต่ครอบครัวจีนกับหน้าที่ไม่ได้เต็มที่ เพราะเยาวชนจีนมีเวลาอยู่กับครอบครัวน้อยกว่าอยู่ที่โรงเรียนและอยู่กับเพื่อน บิดามารดาของเยาวชนจีน จึงเลือกถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูต่อบรรพบุรุษเป็นหลัก และการมีจิตใจค้าขายเป็นรองแก่บุตรหลาน เยาวชนจีนจึงยังคงมีความเชื่อในรูปแบบทางศาสนา พิธีกรรม และเทศกาลจีน เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูต่อบรรพบุรุษและการอำนวยการให้การค้าขายมีความเจริญรุ่งเรือง

2. ความคาดหวังเกี่ยวกับบูรณาการทางสังคม บุรณาการทางสังคมของเยาวชนจีนในปัจจุบัน เป็นผลพวงของนโยบายจำกัดจำนวนชาวจีนอพยพและโรงเรียนจีนในอดีต กล่าวคือการจำกัดจำนวนโรงเรียนจีน ทำให้การศึกษาและการใช้ภาษาจีนไม่สามารถสืบทอดต่อไปได้ เยาวชนจีนที่เติบโตมาในสถานะเช่นนี้ ย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะต้องบูรณาการกับสังคมไทยดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 บุรณาการทางครอบครัว เยาวชนจีนในปัจจุบันไม่เห็นด้วยกับครอบครัวขนาดใหญ่ การถือบุตรชายเป็นหลักของครอบครัว การนับญาติตามแซ่ การเลือกคู่ครองที่มีเชื้อชาติจีนและการนำสะใภ้เข้าบ้านฝ่ายชาย ตามคติจีนเกี่ยวกับครอบครัว ในเรื่องนี้ เยาวชนจีนกลับเห็นว่าครอบครัวขนาดเล็กจะเหมาะสมกับการครองชีพในปัจจุบัน บุตรชายบุตรสาวมีความมาเท่าเทียมกันทุกด้าน การนับญาติตามนามสกุลไทย ความมีอิสระในการเลือกคู่ครองและการแยกครอบครัวหลังจากแต่งงาน หรือยินยอมให้นำลูกเขยเข้าบ้านฝ่ายหญิง ตามคติไทย แม้ว่าเยาวชนจีนจะมีความเห็นเช่นนี้ แต่แนวการปฏิบัติมีการมีการอะลุ่มอล่วยระหว่างคติจีนกับคติไทย แสดงว่าความคาดหวังเกี่ยวกับครอบครัวของเยาวชนจีนจึงมีลักษณะบูรณาการ คือการมีความปรองดองทางความเชื่อตามสภาพแวดล้อม

2.2 บุรณาการทางการศึกษา เยาวชนจีนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับคติจีนที่ว่า การศึกษาจำเป็นสำหรับชาย งานบ้านจำเป็นสำหรับหญิงและชาวจีนต้องเรียนหนังสือจีน เพราะภาษาจีนมีความศิวิไลซ์กว่าภาษาอื่น เยาวชนจีนปัจจุบันกลับมีความเห็นว่า ชายและหญิงควรมีโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกัน และการเรียนหนังสือไทยเป็นสิ่งจำเป็น เพราะสามารถเรียนจนถึงระดับสูงทางวิชาชีพได้ แต่หนังสือจีนในไทยเรียนได้เพียงชั้นประถมศึกษาเท่านั้น นอกจากนั้นเยาวชนจีนยังนิยมเรียนภาษาต่างประเทศ เพื่อสามารถทำงานในระดับสูงได้ เยาวชนจีนเกือบทั้งหมดจึงได้ผ่านขั้นตอนการบูรณาการทางการศึกษา เข้าสู่ขั้นการผสมกลืนกลายกับการศึกษาไทยอย่างแนบแน่น

2.3 บุรณาการทางภาษา เมื่อเยาวชนจีนผสมกลืนกลายกับการศึกษาไทยได้ส่งผลให้เยาวชนจีนเกือบทั้งหมดเขียนหนังสือจีนไม่ได้ มีเพียงครึ่งหนึ่งที่อาจจะฟังภาษาจีนได้บ้าง และมีไม่ถึง 1 ใน 4 ที่สามารถพูดภาษาจีนได้ ในขณะที่เยาวชนจีนทั้งหมดเขียน ฟัง และพูดภาษาไทยได้อย่างดี ภาษาไทยจึงกลายเป็นภาษาการค้าที่เข้ามาทดแทนภาษาจีน ที่นิยมใช้เป็นภาษาการค้าในสมัยชาวจีนรุ่นพ่อแม่ จึงกล่าวได้ว่า เยาวชนจีนได้พัฒนาการมาถึงขั้นการผสมกลืนกลายทางภาษาไทยแล้ว

เมื่อพิจารณาความเปลี่ยนแปลงในครอบครัว การศึกษาและการใช้ภาษาของเยาวชนจีนอย่างค่อยเป็นค่อยไปและอย่างต่อเนื่อง ภาพแห่งการพัฒนากิจการทางพฤติกรรมที่เยาวชนจีนบูรณาการเข้าสู่ตัวแบบครอบครัวไทย และการผสมกลืนกลายเข้าสู่ระบบการศึกษาและการใช้ภาษาไทย ได้ปรากฏออกมาอย่างเด่นชัด จนสามารถกล่าวได้ว่า ด้วยพื้นฐานแห่งบูรณาการทางสังคมของเยาวชนจีน ความคาดหวังของเยาวชนจีนมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมไทยมากยิ่งขึ้นในอนาคต และถอยห่างออกจากชุมชนชาวจีนยิ่งขึ้น

3. ความคาดหวังเกี่ยวกับบูรณาการทางเศรษฐกิจ บูรณาการทางเศรษฐกิจของเยาวชนจีนในปัจจุบัน เป็นผลของนโยบายสงวนอาชีพและรัฐนิยมในอดีต กล่าวคือชาวจีนรุ่นพ่อแม่ได้ประสบกับภาวะที่รัฐบาลได้ส่งเสริมและกระตุ้นให้ชาวไทยเข้าสู่วงการค้าขาย เพื่อแข่งขันกับชาวจีน โดยใช้มาตรการทางกฎหมายต่างๆ ซึ่งเป็นการสร้างกระแสกดดันให้ชาวจีนรุ่นพ่อแม่บูรณาการทางเศรษฐกิจเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของชาติ กระแสกดดันนี้เป็นกระแสต่อเนื่องมาถึงเยาวชนจีนด้วย โดยเยาวชนจีนมีแนวโน้มที่จะบูรณาการเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่ของไทย ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 บัณฑิตทางการค้าอาชีพ เยาวชนจีนในปัจจุบันไม่เห็นด้วยกับรูปแบบการค้าอย่างครอบครัวจีน ที่ทำบ้านเป็นร้านค้า นำบุตรภรรยามาเป็นลูกจ้าง มีหัวหน้าครอบครัวเป็นเจ้าแม่ แม้ว่าเยาวชนจีนส่วนใหญ่จะยังคงช่วยพ่อแม่ทำงานค้าขายที่บ้าน เยาวชนจีนก็ยังเห็นว่าการค้าขายควรเป็นรูปแบบสมัยใหม่ ในลักษณะบริษัทห้างร้าน โดยแยกที่อยู่อาศัยกับสถานที่ประกอบการค้า เยาวชนจีนจึงไม่ต้องการดำรงอาชีพค้าขายของบิดามารดาที่ไม่ต้องการความรู้ความสามารถระดับสูง แต่ต้องการประกอบอาชีพด้านธนาคาร ประกันภัย แพทย์ พยาบาล อาจารย์ หนายความ ช่าง รัฐวิสาหกิจและรับราชการ ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องมีความรู้จึงจะทำได้ อย่างไรก็ตาม เยาวชนจีนยังมีความคิดเห็นที่ตรงกับบิดามารดา ตรงที่ว่าไม่ต้องการเป็นลูกจ้างตลอดไป เมื่อประกอบอาชีพไประยะหนึ่ง ก็จะสะสมทุนเพื่อตั้งกิจการของตนเอง การเปลี่ยนแปลงในอาชีพนี้ถือได้ว่าเป็นบัณฑิตทางการค้าอาชีพที่สำคัญ ซึ่งจะมีผลต่อวงการค้าของไทยในอนาคต

3.2 บัณฑิตทางการศึกษา เยาวชนจีนส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวชนชั้นกลางขึ้นไป จึงไม่เห็นด้วยกับการให้ความสำคัญแก่ทรัพย์สินมากกว่าการศึกษา ในลักษณะที่ต้องออกจากโรงเรียนมาเป็นเด็กฝึกงานตั้งแต่เรียนสำเร็จในชั้นมัธยมศึกษา เยาวชนจีนส่วนใหญ่ในปัจจุบันต้องการเรียนสูงๆ จนถึงระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นความคาดหวังเช่นเดียวกับครอบครัวชนชั้นกลางของชาวไทย แสดงว่าเยาวชนจีนมีแนวโน้มที่จะบูรณาการเข้ากับชนชั้นกลางของไทยในอนาคต

3.3 บัณฑิตทางการเกษตร เยาวชนจีนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการทำการค้าแบบเก่า ที่ภายในห้างร้านมีพี่น้องทำงานร่วมกัน และมีหน้าที่รวมๆ กันไป รวมทั้งต้องจ้างลูกจ้างชาวจีนและร่วมมือกับสมาคมกลุ่มภาษาพูดจีน เยาวชนจีนปัจจุบันกลับเห็นว่า บริษัทห้างร้านควรมีลักษณะทันสมัย ที่มีการแบ่งหน้าที่กันทำงานแน่นอน มีลูกจ้างเป็นชาวไทยได้ และเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมธุรกิจเฉพาะสาขา ซึ่งถือได้ว่าเป็นการบูรณาการเข้าสู่กิจกรรมเศรษฐกิจแบบสมัยใหม่ของไทย

พัฒนาการแห่งความคาดหวัง ในบัณฑิตทางการเกษตรของเยาวชนจีนเกิดจากสภาวะที่มีการค่อยๆ หล่อหลอมอาชีพ ชนชั้นและกิจกรรมทางเศรษฐกิจเข้าด้วยกันระหว่างเยาวชนจีนกับสังคมสมัยใหม่ โดยมีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้ว่า ความคาดหวังของเยาวชนจีนมีลักษณะเป็นไปตามความเป็นจริงของระบบเศรษฐกิจไทย ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ที่ชี้ทำให้เกิดบัณฑิตทางการเกษตรขึ้นในหมู่เยาวชนจีน

4. ความคาดหวังเกี่ยวกับบัณฑิตทางการเมือง บัณฑิตทางการเมืองของเยาวชนจีนในปัจจุบัน เป็นภาวะที่เกิดขึ้นตามเงื่อนไขอายุและสภาพแวดล้อมทางการเมืองไทย กล่าวคือ ตามนโยบายการเมืองในสมัยชาวจีนรุ่นปู่ย่า ได้ปิดกั้นมิให้ชาวจีนต่างด้าวเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการเมือง ต่อมาชาวจีนรุ่นพ่อแม่ที่มีสัญชาติไทยและมีสิทธิทางการเมือง แต่สภาพแวดล้อมทางการเมืองไทยในสมัยอำมาตยาธิปไตย ไม่เปิดโอกาสให้ ชาวจีนรุ่นพ่อแม่จึงเข้าสัมพันธ์กับผู้นำทางการเมืองไทย เพื่อหาเกราะคุ้มครองการค้าจนกระทั่งถึงเยาวชนจีน ซึ่งเป็นรุ่นที่เติบโตมาในสภาพการเมืองแบบประชาธิปไตย จึงมีโอกาสบูรณาการเข้าสู่ระบบการเมืองไทยได้ดังนี้

4.1 บุรณาการมีส่วนร่วมทางการเมือง เยาวชนจีนที่เติบโตขึ้นมาในสภาพแวดล้อมที่มีการบูรณาการทางวัฒนธรรม สังคมและเศรษฐกิจ ย่อมมีความรู้สึกเป็นพลเมืองไทย และย่อมมีความคาดหวังที่จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและการสมัครชิงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งความรู้สึกเช่นนี้ไม่เกิดขึ้นกับชาวจีนรุ่นพ่อแม่ แสดงว่าเยาวชนจีนมีแนวโน้มจะบูรณาการเข้ากับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

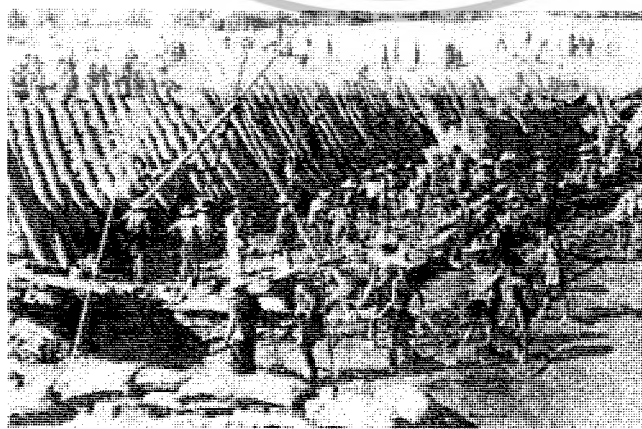
4.2 บุรณาการในสถานภาพทางการเมือง เยาวชนจีนส่วนใหญ่มีความรู้สึกเป็นพลเมืองไทยอย่างเต็มที่ เยาวชนจีนจึงมีแนวโน้มที่จะรับราชการและเป็นสมาชิกของกลุ่มผลประโยชน์และพรรคการเมืองมากขึ้น เพื่อที่จะแสวงหาโอกาสเข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองและราชการในระดับสูงในอนาคต ซึ่งถือเป็นแนวโน้มของการบูรณาการเข้าสู่สถานภาพทางการเมืองอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน

4.3 บุรณาการในความนิยมเชิงทางการเมือง เยาวชนจีนปัจจุบันสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มทัศนภาพ กลุ่มแรกมีทัศนภาพที่คับแคบ ที่ต้องการแยกการค้าออกจากการเมือง ถือว่างานการเมืองเป็นเรื่องสิ้นเปลือง ไม่คุ้มค่า กลุ่มสองมีทัศนภาพกว้าง ที่รู้ว่าการเมืองแบบประชาธิปไตย เป็นกระบวนการเมืองที่ครอบคลุมสารัตถะในรัฐทั้งหมด อันเกี่ยวกับการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าทางสังคม โดยเฉพาะเยาวชนจีนที่มีการศึกษาสูงขึ้นจะมีความนิยมเชิงทางการเมืองแบบสร้างสรรค์ จึงมีแนวโน้มที่เป็นไปได้ว่า เยาวชนจีนที่กำลังเติบโตขึ้นและมีการศึกษาสูงขึ้น จะมีบูรณาการในความนิยมเชิงทางการเมืองแบบสร้างสรรค์มากขึ้น

ในปัจจุบันนี้ เยาวชนจีนเป็นผู้มีสิทธิของพลเมืองไทยอย่างเต็มที่ จึงมีสิทธิทางการเมืองเช่นเดียวกับคนไทยทั่วไป แต่ด้วยการอบรมสั่งสอนของชาวจีนรุ่นพ่อแม่ที่ต้องการให้ลูกหลานเอาดีทางด้านค้าขาย จึงมีเยาวชนจีนบูรณาการเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจมากกว่าระบบการเมือง นอกจากเยาวชนจีนจะได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะ ก็จะมีแนวโน้มบูรณาการเข้าสู่ระบบการเมืองมากขึ้น

2.4 ลักษณะและองค์ประกอบความเป็นมาของของจีนแต่จิว

2.4.1 ถิ่นกำเนิดของชาวจีนแต่จิวในประเทศไทย

ภาพที่ 17 ชากรเริ่มเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยตั้งแต่ในแผ่นดินของจีน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คนไทยรู้จักคำว่าแต้จิ๋วในฐานะของชาวจีนกลุ่มหนึ่งที่มีภาษาถิ่นเฉพาะของตน ทำให้ต่างไปจากชาวจีนไหหลำ จีนกวางตุ้ง จีนแคะ และจีนฮกเกี้ยน ซึ่งเป็นกลุ่มคนจีนที่รู้จักกันในประเทศไทย ชาวจีนเหล่านี้ได้เริ่มอพยพเข้ามาอาศัยในประเทศไทยตั้งแต่สมัยราชวงศ์หยวนของจีนหรือสมัยสุโขทัยในกลางคริสต์ศตวรรษที่13

ดังปรากฏว่าได้มีการส่งคณะทูตจากจีนมายังราชสำนักแห่งอาณาจักรสุโขทัยและมีการส่งคณะทูตไทยไปยังปักกิ่งเช่นกันในสมัยนี้ชาวจีนที่อพยพมาในระยะแรกส่วนใหญ่มาจากทางตอนใต้ของจีนเราอาจจำแนกชาวจีนอพยพจากกลุ่มภาษาและภูมิภาคได้ดังนี้

กลุ่มจีนแต้จิ๋ว มาจากตะวันออกเฉียงเหนือของมณฑลกวางตุ้ง

กลุ่มจีนฮกเกี้ยน มาจากตอนใต้ของมณฑลฝูเจี้ยน

กลุ่มจีนไหหลำ มาจากตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะไหหลำ

กลุ่มจีนกวางตุ้ง มาจากตอนกลางของมณฑลกวางตุ้ง

กลุ่มจีนแคะ มาจากตอนเหนือของมณฑลกวางตุ้ง

จากบันทึกทางประวัติศาสตร์ไทยกล่าวว่าชาวจีนที่เดินทางมาไทยในสมัยอยุธยาส่วนใหญ่เป็นจีนฮกเกี้ยนมักมีอาชีพราชการแต่หลังสมัยอยุธยานั้นจะมีชาวจีนแต้จิ๋วอพยพเข้ามาเป็นจำนวนมาก จีนฮกเกี้ยนมีเป็นจำนวนมากแถบภาคใต้ของจังหวัดภูเก็ต ปัตตานี สงขลา และระนอง สำหรับจีนแต้จิ๋ว อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ฉะเชิงเทรา และชลบุรี เป็นส่วนใหญ่ ชาวจีนแต้จิ๋วอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ในระยะหลังปี 2310 (1767) เนื่องจากได้รับการสนับสนุนและได้รับสิทธิพิเศษบางประการเพราะพระเจ้าตากสินทรงมีพระบิดาเป็นชาวแต้จิ๋ว และชาวแต้จิ๋วได้มีบทบาทในการสู้รบเพื่อกอบกู้เอกราช พวกแต้จิ๋วส่วนใหญ่จะอพยพมาทางเรือ และตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ได้แก่เมืองต่าง ๆ ในอ่าวไทยฝั่งตะวันออก ได้แก่ ตราด จันทบุรี บางปลาสร้อย (ชลบุรี) แปรริ้ว และในกรุงเทพฯ ต่อมาภายหลังในคริสต์ศตวรรษที่19พวกแต้จิ๋วจึงขยับขยายออกไปตั้งถิ่นฐานใหม่นอกเขตดังกล่าว ได้แก่ อุดรดิตถ์ ปากน้ำโพ (นครสวรรค์) ตลอดจนพิจิตร พิษณุโลก สุวรรณโลก เด่นชัย เมื่อมีการสร้างทางรถไฟไปถึงแก่งคอยและขึ้นไป

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นหลักฐานจากแหล่งใดก็ตามต่างระบุว่า ในบรรดาชาวจีนเหล่านี้มีชาวจีนแต้จิ๋วมากที่สุด ชาวจีนแต้จิ๋วจึงเป็นชาวจีนกลุ่มที่สำคัญที่สุดกลุ่มหนึ่ง เมื่อมีการศึกษาเกี่ยวกับชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทย

2.4.1.1 ที่มาของชาวจีน

ชื่อแต้จิ๋วนอกจากจะเป็นชื่อของกลุ่มชาวจีนที่พูดภาษาถิ่นเดียวกัน คือ ภาษาแต้จิ๋วแล้วยังเป็นชื่อเมืองเก่าแก่อันเป็นต้นกำเนิดของชาวแต้จิ๋วทั้งหลาย ได้แก่ เมืองแต้จิ๋ว (Teochiu) หรือเมืองเฉาโจว (Chaozhou) ตามที่ออกเสียงในภาษากลาง เมืองแต้จิ๋วเป็นเขตการปกครองที่เป็นศูนย์กลางของภาคตะวันออก ของมณฑลกวางตุ้งมาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 5 ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ.413 ในราชวงศ์จินตะวันออก เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ การปกครอง และวัฒนธรรมของภูมิภาคตลอดมา จนมีคำกล่าวกันว่า "หากมา กวางตุ้งแล้วมิได้เห็นเมืองแต้จิ๋วก็เสียเที่ยวเปล่า" เมืองแต้จิ๋วเป็นที่รู้จักกันดีในด้านทรัพยากรธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เช่น ส้มแต้จิ๋ว ชาแต้จิ๋ว น้ำตาลแต้จิ๋ว ในด้านวัฒนธรรม เช่น อาหารแต้จิ๋ว จั๊วแต้จิ๋ว ผ้าปักลูกไม้แต้จิ๋ว ตลอดจนงานหัตถกรรมอื่น ๆ แต่เดิมแต้จิ๋วเป็นเมืองใหญ่สำคัญเมืองหนึ่ง

มีอำเภออยู่ในปกครอง 9 อำเภอ (จากคำบอกเล่าของเงินอิงเฉ ประธานสมาคมจีนโพ้นทะเล อำเภอเฉาโจว) แต่สกินเนอร์ระบุว่าแต้จิ๋วมีเซียน (hsien) หรืออำเภอ ที่ชาวแต้จิ๋วอพยพกันมามากอยู่ 6 อำเภอ ได้แก่ เฉาอัน เฉาหยาง เจิงห่าย ผู๋หนิง เจ้หยาง และเหราผิง Chaoan, Chaoyang, Chenghai, Puning, Chiehyang และ Jaoping)

ชื่อแต้จิ๋วเป็นชื่อโบราณ คำว่าเตี้ย (แต้) เป็นคำโบราณแปลว่า ทะเล คำว่า โจว (จี้ว) แปลว่าเมือง แต้จิ๋วจึงแปลว่า เมืองชายทะเล คล้าย ๆ ชื่อจังหวัดชลบุรี ของไทยเรา ชาวจีนแต้จิ๋วรุ่นเก่า ๆ ที่อพยพมาเมืองไทยบางคนยังบอกว่าตนมาจากเมืองแต้จิ๋ว แต่คนรุ่นหลังจะเรียกชื่อใหม่คือ เตี้ยอัน ซึ่งเป็นชื่อที่ออกสำเนียง แต้จิ๋วของอำเภอเฉาอัน (Chaoan) ปัจจุบันอำเภอเฉาอันคือ ที่ตั้งของเมืองแต้จิ๋วโบราณ เมืองแต้จิ๋วในระยะหลังเมื่อผ่านยุครุ่งเรืองแล้วได้กลายเป็นอำเภอเฉาอันสังกัดเทศบาลนครซานโถว (ซัวเถา) จนกระทั่งปี 2532 (1989) จึงได้รับการตั้งเป็นเทศบาลเมืองสังกัดมณฑลกว่างตุง รัฐบาลจีนได้ประกาศให้เมืองแต้จิ๋วเป็นเมือง ประวัติศาสตร์ ในปี 2529 (1986)

อย่างไรก็ตาม เขตวัฒนธรรมแต้จิ๋วมิได้มีขอบข่ายอยู่เฉพาะเมืองแต้จิ๋ว เมื่อครั้งที่แต้จิ๋วยังเป็นมณฑลมีอำเภออยู่ในสังกัด อำเภอเหล่านั้นก็ล้วนเป็นเขตวัฒนธรรมแต้จิ๋วและเป็นบริเวณที่คนไทยเคยได้ยินชื่อคุ้นหูทั้งสิ้น เช่น เท่งไห่ ซัวเถา ไผ่ไฉ้ง ฯลฯ อำเภอเจิงห่าย หรือทำให้เป็นอำเภอสำคัญ เพราะได้มีท่าเรือใหญ่เกิดขึ้นที่นั่นในต้นราชวงศ์หมิง (คริสต์วรรษที่ 15) ชื่อว่าจางหลินหรือจิงลิมชาวแต้จิ๋วที่อพยพมาเมืองไทยในช่วงแรก ๆ ล้วนลงเรือที่ท่าจางหลินทั้งสิ้น ในสมัยต่อมาเมื่อมีการเปิดท่าเรือซัวเถาที่เมืองซัวเถาหรือซานโถว (Shantou) ชาวแต้จิ๋วจึงออกเดินทางจากท่าเรือซัวเถา เมืองซัวเถากลายเป็นศูนย์กลางของเขตวัฒนธรรมแต้จิ๋ว และยังเป็นมาจนทุกวันนี้ ชื่อเฉาซาน (Chaoshan) ที่ใช้เรียกบริเวณที่เป็นแต้จิ๋ว ในปัจจุบันมาจากการนำคำต้นของเมืองสำคัญในอดีตสองเมืองมาต่อกัน ได้แก่คำว่า ซาน จากซานโถว (Shantou) ชื่อที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ชื่อเฉาซานอันได้แก่บริเวณดังกล่าวนั่นเอง

เนื่องจากการค้นคว้าเรื่องชาวแต้จิ๋วในสมัยที่หนึ่งนี้ครอบคลุมระยะเวลาตั้งแต่ ค.ศ.1767-1850 ซึ่งตรงกับสมัยธนบุรีจนถึงรัชกาลที่ 3 ของรัตนโกสินทร์ หรือหากเทียบกันจีนก็อยู่ในราชวงศ์ชิงในสมัยพระเจ้าเฉียนหลง (Chienlung) ถึงสมัยพระเจ้าเจียชิ่ง (Chiaching) รายละเอียดของชุมชนแต้จิ๋วที่จะนำเสนอในส่วนนี้ จึงจะเน้นในเขตวัฒนธรรมแต้จิ๋วเก่า โดยจะกล่าวถึง เฉาโจว จางหลิน เจิงห่าย และเฉาหยาง (หรือเตี้ยเอี้ย)

เฉาโจว (Chaozhou) หรือเฉาอัน (Chaoan)

เฉาโจวคือเมืองแต้จิ๋วดังได้กล่าวมาแล้ว เป็นชื่อเมืองสมัยโบราณเหมือนเมืองซุซันท์ หรืออุทองของไทยปัจจุบันมีชื่อเป็นทางการว่าเฉาอัน เมืองแต้จิ๋วนี้ตั้งอยู่ห่างจากอ่าวซัวเถาสักเข้าไป 40 กิโลเมตร มีภูเขาล้อมรอบเมืองสามด้านและมีแม่น้ำหานเจียงไหลผ่านเมือง แต้จิ๋วเป็นเมืองรากเหง้าของวัฒนธรรมแต้จิ๋ว ในสมัยราชวงศ์ถังได้มีการสร้างวัดมหายานคือวัดค้ายหยวน (Kai Yuan Temple) และมีการสร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สะพานข้ามแม่น้ำหานเจียงเชื่อมเมืองแต้จิ๋วทั้งสองฝั่ง ชื่อสะพานเซียงจื่อเฉียว (Xing Zi) ทั้งวัดและสะพานนี้มีอายุกว่า 800 ปี การสร้างสะพานเซียงจื่อใช้เวลา 60 ปี โดยการถมหินลงไปแม่น้ำจนสูงพอระดับน้ำเป็นระยะ ๆ เหมือนเสาดอหม้อ แล้วจึงสร้างสะพานเชื่อมเสาดอหม้อหินแต่ละจุด

ในสมัยราชวงศ์ถังเช่นกัน หานหยี่ (Han Yu) ขุนนางผู้ใหญ่กระทำความผิดจึงถูกเนรเทศให้มาปกครองแต้จิ๋ว เพราะถือว่ากันว่าแต้จิ๋วเป็นเมืองกันดารห่างไกลเมืองหลวง แต่หานหยี่เป็นขุนนางที่มีความสามารถและรอบรู้ในเรื่องวัฒนธรรม การเนรเทศหานหยี่มาที่แต้จิ๋วจึงกลับก่อให้เกิดคุณูปการแก่ชาวแต้จิ๋วชั่วระยะเวลาเพียง 8 เดือนที่ปกครองเมืองแต้จิ๋ว หานหยี่ได้ริเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ ที่นำความเจริญมาสู่เขตนี้ ชาวแต้จิ๋วจึงรักใคร่ยกย่องหานหยี่มาก ได้ตั้งชื่อแม่น้ำชื่อว่า “แม่น้ำหาน” ต่อมาได้มีการตั้งศาลบูชาหานหยี่เรียกว่า ศาลหานเหวินกง มีอนุสาวรีย์ของหานหยี่ขนาดใหญ่ตั้งอยู่ในศาล มีเรื่องเล่าลือต่อกันมาว่า เดิมเขาโจวเป็นที่ต่ำอยู่ในทะเล มีกระแซะเข้ามาอาศัยอยู่ชุกชุม หานหยี่ได้ปราบกระแซะได้หมด ต่อมาพื้นที่บริเวณนี้ยกสูงขึ้นพ้นระดับน้ำทะเลกลายเป็นชุมชนใหญ่ เมืองแต้จิ๋วรุ่งเรืองมาจนสมัยราชวงศ์ซ่งได้เมื่อเมืองท่าจางหลินซึ่งอยู่ติดทะเล มากกว่าเมืองแต้จิ๋วกลางเป็นเมืองท่าสำคัญขึ้นมาแต้จิ๋วจึงกลายเป็นเขตวัฒนธรรมเก่ามากกว่าเป็นเขตเศรษฐกิจในศตวรรษที่ 18 และ 19

เมืองแต้จิ๋วเป็นเมืองทำน้ำตาล มีการปลูกอ้อยกันมาแต่โบราณ การค้ำน้ำตาลในสมัยก่อนมีมาที่ตำบลเจียงตุง (กังต้ง) ของเมืองนี้ คนแต้จิ๋วเริ่มทำน้ำตาลเพื่อจะใช้เป็นเครื่องปรุงในการทำขนมอีกก่อนเทศกาลตรุษจีน พันธุ์อ้อยที่ปลูกกันสมัยก่อนเป็นพันธุ์ดั้งเดิมชื่อเด็กเจีย (แปลว่าอ้อยไม่ไฟ) เป็นอ้อยพันธุ์แข็งสีขาวออกเขียว ข้อยาว ไล่ ปัจจุบันไม่ใช้พันธุ์นี้แล้ว

ปัจจุบันมีคนแต้จิ๋วจากอำเภอเตี้ยอันเป็นชาวจีนอพยพอยู่โพ้นทะเลจำนวนถึง 6 แสน-7 แสนคน (ข้อมูลจากสมาคมจีนโพ้นทะเลอำเภอเตี้ยอัน) ในจำนวนนี้อยู่ในประเทศไทยประมาณ 3 แสนคน คนจีนจากเมืองแต้จิ๋วที่เป็นที่รู้จักกันดีคือ ยี่ก่อง ซึ่งได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ในสมัยรัชกาลที่ 6 เป็นพระอนุชากรมราชินยม (สง เตะชะวานิชย์) เป็นบุตรของชาวจีนโพ้นทะเลจากอำเภอเตี้ยอัน ลูกหลานชาวจีนที่เป็นที่รู้จักกันดีในปัจจุบันก็มีเช่น นายศุภสิทธิ์ มหาคุณ นายสวัสดิ ไตรรัตนมดุงพร ผู้ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งนายกสมาคมเตี้ยอันในประเทศไทย

จางหลิน(Zhanglin)

เมืองท่าจางหลิน ซึ่งเรียกในสำเนียงแต้จิ๋วว่า จิงลิ้ม เคยเป็นเมืองที่อยู่ติดทะเล แต่ปัจจุบันตื้นเขินและงอกออกไปจนอยู่ห่างจากทะเลถึง 8 กิโลเมตร กลายเป็นตำบลหนึ่งอยู่ในอำเภอเจียงหย่าย จางหลินเริ่มเป็นเมืองสำคัญทางใต้ของจีนในศตวรรษที่ 15 ในสมัยราชวงศ์หมิงต่อต้านราชวงศ์ชิง การค้าสำเภาระหว่างไทยกับจีนในสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้นล้วนเป็นการค้าจากท่าเรือจางหลินทั้งสิ้น และชาวแต้จิ๋วที่อพยพมาประเทศไทยก็เดินทางออกจากท่าเรือนี้เอง ในยุคที่รุ่งเรือง จางหลินมีถนน มีโกดังสินค้า มีตลาด มีคลังสินค้าใหญ่ และมีท่ารับส่งสินค้าจากเรือ การปลูกบ้านเรือนของพ่อค้าที่จางหลินจะหันด้านหน้าออกถนน ด้านหลังติดแม่น้ำซึ่งไหลไปออกทะเล การขนส่งสินค้าจึงทำได้โดยนำเรือมาเทียบหลังบ้านแล้วก็นำสินค้าเข้าไปไว้ที่บน (เล่าเต่ง) ได้เลย แม่น้ำหลังบ้านจะมีน้ำลึกมากเพื่อให้เรือล่องเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ ที่จางหลินมีด้านศุลกากรตั้งอยู่ด้วย ปัจจุบันนี้แม่น้ำได้ตื่นขึ้นหมดเหลือเพียงลำน้ำเล็ก ๆ เรือสำเภาที่แล่นค้าขายระหว่างไทยกับชาวแต้จิ๋วเป็นเรือสำเภาตรงหัวเรือทาสีแดง มีรูปตาเหมือนตาปลาอยู่ด้วย ชาวแต้จิ๋วเรียกเรือนี้ว่าอั้งเก๋จุง (หงโถวฉวน) ซึ่งแปลได้ว่าเรือสำเภาหัวแดง เรือสำเภาหัวแดงจึงเป็นสัญลักษณ์ของการค้าระหว่างไทยกับจีนแต้จิ๋ว เราอาจดูตัวอย่างเรือนี้ได้ที่วัดยานนาวา เมื่อปี 2514 (1971) มีการขุดพบซากโครงกระดูกเรือสำเภาหัวแดงได้ที่บริเวณกันคูนอกท่าเรือจางหลิน ที่กระดูกเรือมีข้อความสลักว่า

"เรือหลังไควมีสองเสากระโดง ชื่อเรือฉ่ายวานลี่ เป็นเรือสินค้าของเมืองแต้จิ๋ว มณฑลกว๋างตุ้ง"

ไม้โครงกระดูกเรือนี้ทำด้วยไม้สัก ซึ่งเป็นไม้จากประเทศไทย ยาวถึง 39 เมตร มี 5 ชั้น สันนิษฐานว่าเรือดังกล่าวสร้างที่ประเทศไทยมีความเป็นไปได้มาก เพราะในสมัยนั้นมีการสร้างเรือสำเภาที่กรุงเทพฯ ดังที่ Crawford เล่าไว้ว่า

"Almost all the junks employed in the commerce between the Indian Islands and China are built at Bangkok on the great river (Chaopraya) of Siam, and the capital of that kingdom. This is chosen for its convenience, and the extraordinary cheapness and abundance of fine timber, especially teak, which it affords. The parts of the vessel under water are constructed of ordinary timber, but the upper works of teak...."

คอร์ดเพริต ยังได้ระบุอีกว่า ค่าต่อเรือขนาด 476 ตันในกรุงเทพฯ คิดเป็นเงินเพียง 7,400 เหรียญสเปน ในขณะที่เรือขนาดเดียวกันจะมีราคา 16,000 เหรียญสเปน ถ้าต่อที่จางหลิน และราคาถึง 21,000 เหรียญสเปน ถ้าต่อที่ไห่หนิง ในปี 2363 (1820) ถึง 2373 (1830) ค่าต่อเรือที่กรุงเทพฯ คิดเป็นเงินไทยประมาณ 20,000 บาท สำหรับเรือระวาง 400 ตัน

ภายในเรือสำเภาที่ขุดได้นี้ยังพบเครื่องปั้นดินเผา และเงินโบราณสมัยราชวงศ์หมิง และราชวงศ์ชิงอยู่ด้วย หลังจากที่ถูกขุดพบซากเรือแล้วไม่ได้มีการเก็บรักษาไว้ เมื่อเกิดการปฏิวัติวัฒนธรรมซากเรือก็ถูกทำลายไปหมด มีแต่รูปภาพที่มีผู้บันทึกไว้ เพราะเหตุที่จางหลินเป็นเมืองท่า ผู้คนที่พักอาศัยอยู่จึงเป็นพ่อค้าและชาวเรือเป็นส่วนใหญ่ ชาวแต้จิ๋วเป็นนักเดินเรือที่เชี่ยวชาญเพราะอยู่ติดทะเล และมีนิสัยชอบผจญภัย แต่ชาวเรือก็ยังต้องการที่พักพิงทางใจ จึงพบว่ามีศาลเจ้าขนาดใหญ่ ชื่อศาลหามาโจ้ว (ชิกเซี้ยม่า) หรือมาจู่ หามาโจ้วเป็นเทพธิดาที่คุ้มครองชาวเรือให้เดินทางโดยปลอดภัย ขอบใส่เสื้อแดง ช่วยชีวิตผู้คนกลางทะเล ชาวแต้จิ๋วจะไหว้ศาลหามาโจ้วก่อนออกเรือ และเมื่อมาถึงประเทศไทยแล้วก็ได้มาสร้างศาลหามาโจ้วที่จากหลินทุกวันนี้เป็นที่พักอาศัยของชาวจีน 20 ครอบครัว ถึงแม้รัฐบาลจีนจะได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแล้ว แต่ก็ยังไม่ได้มีการบูรณะซ่อมแซม ที่เสาประตูเสาทงเข้าศาลสองด้านจะมีภาพปูนปั้นเคลือบขนาดใหญ่เป็นรูปมังกรข้างหนึ่งและหงส์ข้างหนึ่ง

จางหลินเป็นเมืองท่าที่มีความสำคัญ อยู่จนกระทั่งเมื่อมีการเปิดท่าเรือชานโถวในปี 2401 (1858) เป็นท่าเรือเปิด และการเกิดเรือกลไฟแทนที่เรือสำเภา บทบาทของจางหลินก็ลดน้อยลง ประกอบกับสภาพภูมิศาสตร์ที่เปลี่ยนไปทำให้จางหลินไม่ใช่เมืองติดทะเลดังแต่ก่อน การเดินทางของ ชาวแต้จิ๋ว มาสู่ประเทศไทยจากท่าเรือนี้จึงหมดไปในที่สุด

เจิ้งห่าย (Shenghai)

อำเภอเจิ้งห่ายหรือหงั๊วไฮ้ในสำเนียงแต้จิ๋วเป็นอำเภอเก่าแก่ตั้งอยู่ในตอนกลางของเขตเฉาซานบน บริเวณพื้นที่สามเหลี่ยมตอนล่างของแม่น้ำหาน อยู่ห่างจากนครชานโถว (ซัวเถา) 16 กิโลเมตร ประกอบด้วยตำบล 13 ตำบล อำเภอเจิ้งห่ายตั้งขึ้นในปี 2106 (1563) ในสมัยราชวงศ์หมิง มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นมากถึงจำนวน 1,000 คน ต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร เป็นอำเภอที่ตั้งของท่าเรือจางหลิน เจิ้งห่ายแปลว่าทะเลใส เพราะอำเภอนี้ อยู่ติดทะเล ชาวแต้จิ๋วจำนวนมากในประเทศไทยอพยพมาจาก เจิ้งห่าย โดยเฉพาะในระหว่างปี ค.ศ. 1767-1781 ซึ่งเป็นรัชสมัยของพระเจ้าตากสินในประเทศไทย ที่เป็นเช่นนี้เพราะพระบิดาของพระเจ้าตากสินเป็นจีนแต้จิ๋วจากอำเภอเจิ้งห่าย ชื่อเจิ้งหย่ง หรือที่คนไทย โดยทั่วไปรู้จักกันในชื่อไหฮอง เมื่อมา อยู่เมืองไทยเป็นนายอากรบ่อนเบี้ยและมีภรรยาชาวไทย พระเจ้าตากสินจึงทรงมีพระญาติชาวแต้จิ๋วจากเจิ้งห่ายท่านเป็นที่รู้จักในหมู่ชาวจีนในนามเจิ้งซิ่น ในภายหลังเมื่อ พระเจ้าตากสินรวมกำลังเพื่อต่อสู้กับพม่าและปราบก๊กอื่นๆ ที่ตั้งตนเป็นใหญ่ก็ได้อาศัยกำลังจากคนจีน แต้จิ๋วที่จันทบุรี เมื่อราชวชิรเสกเป็น พระมหากษัตริย์แล้วชาวเจิ้งห่ายจำนวนมากก็อพยพมาประเทศไทย เพื่อหาเส้นทางทำมาหากิน คนเหล่านี้ได้รับการยกย่องเป็นจีนหลวง รายละเอียดของพระเจ้าตากสินกับชาว แต้จิ๋วจากเจิ้งห่ายมีปรากฏอยู่ในรายงานวิจัยฉบับนี้ ปัจจุบันนี้ที่เจิ้งห่ายมีอนุสาวรีย์ของพระเจ้าตากสิน อีกเช่นกัน ตระกูลแต้จิ๋วเก่าแก่ตระกูลหนึ่งได้อพยพออกมาตั้งแต่ปี 2383 (1840) ตระกูลนี้คือตระกูลหวัง หลี่ ตระกูลหวังหลี่อพยพมาเมืองไทยหลังระยะที่หนึ่งของการวิจัยชุดนี้ หวังหลี่เป็นตระกูลใหญ่และเก่าแก่ ผู้นำของตระกูลที่ไปตั้งรากฐานในประเทศไทยได้กลับมาสร้างบ้านใหญ่โตถึง 3 หลังที่เจิ้งห่าย และได้ กลับมาพำนักอยู่ ในบางระยะ ผู้ที่ศึกษาเรื่องชาวแต้จิ๋วที่เจิ้งห่ายจึงจะต้องรู้จักบ้านของตระกูลหวังหลี่ที่ ตำบลหลงโตว ซึ่งสร้างโดยเงินลิกเหมย กับญาติอีกสองคนจากฮองกงและเวียตนาม มาสร้างใน ระยะเวลาไล่ ๆ กัน นอกจากตระกูลหวังหลี่แล้ว ชาวไทยเชื้อสายแต้จิ๋วที่มีบรรพบุรุษเป็นชาวเจิ้งห่ายก็มี เช่น ปรีดี พนมยงค์ ประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ วรณ ชันชื้อ

เฉาหยาง (Chaoyang) หรือเตียเอีย

อำเภอเฉาหยางเดิมชื่ออำเภอไห่หยาง เป็นอำเภอที่ประชากรมีความสัมพันธ์กับชาวจีนโพ้นทะเล ในต่างประเทศมากที่สุด เมื่อเทียบกับอีก 10 อำเภอในนครซัวเถาปัจจุบันที่เป็นเช่นนี้ เพราะมีชาวเตียเอีย อยู่ในต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ประมาณกันว่ามีอยู่ในเมืองไทย 7 แสนคน ฮองกง 6 แสนคน ปัจจุบัน เฉาหยางมีประชากรประมาณ 1 ล้าน 8 แสนคน ความสำคัญของเฉาหยางสำหรับประเทศไทยก็คือ เฉา หยางเป็นถิ่นกำเนิดของชาวแต้จิ๋วที่อพยพไป ประเทศไทย และกลายเป็นเศรษฐกิจและผู้มีชื่อเสียงหลาย

คน อาทิเช่น ชิน ไสภณพนิช อุเทน เตชะไพฑูริย์ วัฒนา อัครเหม ประมาณ อติเรกสาร บ้านเกิดของชิน ไสภณพนิชอยู่ที่ตำบลเฉียนซาน (ทับซัว) ชินได้สร้างบ้านขึ้นในปี 2391 (1948) และสร้างโรงเรียนเฉียนซาน จงฮักขึ้นเมื่อปี 2527 (1984) ส่วนบ้านเกิดของเจิ้งจื่อปินบิดาของอุเทน เตชะไพฑูริย์ อยู่ที่ตำบลซัวเล้ง เจิ้งจื่อปินสร้างบ้านไว้ตั้งแต่ประมาณปี 2482 (1939) ต่อมาอุเทนได้สร้างโรงเรียน ชื่อโรงเรียน ตงเฉียน ขึ้นในปี 2524 (1981)

ศูนย์รวมอย่างหนึ่งของชาวแต้จิ๋วในประเทศไทยก็มีกำเนิดมาจากอำเภอเฉาหยาง ได้แก่พระภิกษุ ได้อองกง มีตำนานเล่ากันว่าเมื่อปี 1638 (1095) สมัยราชวงศ์ชิง เกิดโรคระบาดในเขตเฉาหยาง ผู้คนล้มตายกันมาก พระภิกษุได้อองกงซึ่งเดิมเป็นนายอำเภอแล้วลาออกมาบวช ได้จาริกมาจำพรรษาอยู่ ณ วัด ปักซัวในอำเภอเฉาหยางนี้ ท่านเห็นผู้คนล้มตายศพเกลื่อนกลาดทั้งบนถนนและตามลำน้ำ จึงให้ลูกศิษย์ ช่วยกันเก็บศพนำไปฝังไว้ที่วัดและตัวท่าน เองก็ลงมือเก็บศพด้วยตนเอง ไม่ละเว้นแม้จะเป็นศพที่เน่าเฟะ แล้ว พระภิกษุได้อองกงชวนชาวบ้านให้บริจาคเงินซื้อ***ศพบรรจุศพ ไม่มีญาติเหล่านี้แล้ว ท่านก็นำไป ขุดหลุมฝังศพด้วยตนเอง การกระทำดังกล่าวทำให้ชาวบ้านเกิดความซาบซึ้งและเลื่อมใส จึงขอสมัครเป็น ลูกศิษย์และช่วยประกอบกุศลกิจในด้าน เก็บศพและฝังศพอย่างแพร่หลาย หลังจากนั้นเมื่อท่านย้ายไป จำพรรษาในตำบลฮั่วเฟ็งก็ได้ชักชวนชาวบ้านสร้างสะพานข้ามแม่น้ำกว้างถึง 300 วาเสร็จภายใน 1 ปี และสร้างตลอดจนซ่อมแซมถนนสำคัญ เมื่อท่านมรณภาพ ชาวเฉาหยางหรือเตี้ยเฉี่ยถือท่านเป็นปูชนีย บุคคลมาโดยตลอด มีการสร้างศาลเจ้าถวาย เรียกว่า ป้อเต็ก แปลว่า คุณานุสรณ์ และเรียกชื่อท่านว่า ได้อองโจวซือ แปลว่าบูรพาจารย์ได้ออง ภายหลังได้มีการตั้งมูลนิธิเพื่อเป็นการแสดงคารวะต่อท่าน มากมายถึง 500 แห่ง ไนเมณฑลกวางตุ้ง มูลนิธิป้อเต็กตั้งเริ่มที่ตำบลฮั่วเฟ็ง ในปี 2454 (1911) และตั้งใน ประเทศไทยเมื่อปี 2493 (1950) โดยการที่ชาวเตี้ยเฉี่ยผู้หนึ่งนำรูปจำลองของพระภิกษุได้อองกงจากฮั่ว เฟ็งมาประดิษฐานไว้ที่ร้านค้าของตนและประชาชนจำนวนมากพากันมาสักการะบูชา ในที่สุดชาวจีน ในประเทศไทย 12 คน จึงได้ร่วมกันจัดตั้งสถานที่บูชาได้อองโจวซือขึ้นที่ศาลเจ้าได้อองข้างวัดคณิกาผล ถนนพลับพลาไชย และได้จัดมูลนิธิป้อเต็กตั้งขึ้น มูลนิธิกับชาวจีนแต้จิ๋วจึงแยกกันไม่ออกและจุดกำเนิด ของป้อเต็กตั้งก็มาจากอำเภอเฉาหยางหรือเตี้ยเฉี่ยนี้เอง ที่เฉาหยางก็มีศาลเจ้าได้อองโจวซือซึ่งสร้างขึ้นใน ปี 2524 (1981) โดยอุเทน เตชะไพฑูริย์ได้บริจาคเงินจำนวน 5 แสน เหรียญฮ่องกง ส่วนศาลเจ้าเดิมซึ่งเป็นฮวงซุ้ยของท่านพระภิกษุด้วยนั้นอยู่นอกเมืองเฉาหยาง

ในการปูพื้นให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานที่สำคัญในเขตเฉาซานในบทนำนี้ได้ครอบคลุมถึง อำเภอทั้งหมดในเขตซานโถว ปัจจุบันนครซานโถวมีอำเภออยู่ในปกครอง 11 อำเภอ ดังรายชื่อดังต่อไปนี้

ชื่อในภาษาจีนกลาง ชื่อในภาษาแต้จิ๋ว

ซานโถว (Shantou) ชัวเถา

เจิงไห่ (Shenghai) เท่งไฮ่

เฉาอัน (Chaoan) เตี้ยอัน

- เฉาหยาง (Chao yang) เตี้ยเฉี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนานอ้าว (Nan Ao) ลำซ้อ
 เจียหยาง (Jieyang) กิกเอี้ย
 ผู้หมิง (Puning) ไผ่เล้ง
 เจียซี (Jiexi) กิกไท
 ฮุยหลาย (Huilai) ฮุยไ้
 ลกซง (Lufeng) ลกซง
 ไฮเฟง (Haifeng) ไฮซง

2.4.1.2 ลักษณะและกระบวนการอพยพ

เมื่อชาวแต้จิ๋วอพยพลงเรือสำเภาหัวแดงจากท่าเรือจางหลินแล้วก็จะมาขึ้นเรือที่กรุงเทพฯ ที่ท่าน้ำใกล้ลำเพ็ง บางกลุ่มอาจจะไปขึ้นเรือที่ฉะเชิงเทรา หรือบางปลาสร้อย (ชลบุรี) หรือจันทบุรี คำว่า เรือสำเภา (Junk) ที่หมายถึงเรือของชาวจีนนี้ สันนิษฐานว่ามาจากคำภาษาชวาว่า จอง (Jong) หรือคำภาษามลายูว่า อาจอง (ajong) ซึ่งแปลว่าเรือหรือเรือใหญ่ แต่ในภาษาจีนเองคำว่า ชวน (Chuan) ก็หมายถึงเรือเช่นกัน ส่วนคำว่า "สำเภา" หรือ "ตะเภา" ในภาษาไทยที่ใช้เรียกชื่อเรือชนิดนี้ สารสิน วีระผลได้อ้างข้อสันนิษฐานของ Gerini ว่าอาจจะมาจากคำว่า โป (Pho) หรือ โบ (boh) ในภาษาจีน ซึ่งแปลว่าเรือเดินสมุทร แล้วคนไทยเติมคำว่า "สำ" และ "ตะ" ลงไป คำว่า "สำ" หมายถึงสามเพราะเรือเหล่านี้ต้องมีเสากระโดงไม้ต่ำกว่าสามเสา ส่วนคำว่า "ตะ" หมายถึง ตา เพราะเรือนี้จะมีรูปตาขนาดใหญ่ ระบายด้วยสีไว้ที่หัวของเรือ ส่วนคำว่า "ภา" นั้นก็เพี้ยนมาจากคำว่า "โบ" นั่นเอง ลักษณะเรือสำเภาจีนต่างจากเรือในตะวันตก คือสายระยางของเรือและใบเรือใช้เสื่อสานด้วยไม้ไผ่ ท้องเรือรูปกลมไม่มีกระดูกงูเป็นส่วนใหญ่ เรือสำเภาจีนที่ใช้เดินสมุทรต้องมีขนาดใหญ่ถึง 3 เสากระโดงขึ้นไป ถ้าเป็นเรือหัวเขียวจะเป็นเรือจากมณฑลฝูเจี้ยน ส่วนเรือหัวแดงมาจากมณฑลกว๋างตุ้ง ที่ทาสีต่างกันก็เพื่อให้สะดวกในการเรียกเก็บภาษีและการตรวจค้นทางทะเล เรือเหล่านี้มักมีระวางบรรทุกเฉลี่ย 350 ตัน เมื่อชาวแต้จิ๋วอพยพมาเมืองไทยมากขึ้น ก็ได้ใช้ไม้โดยเฉพาะไม้สักที่เมืองไทยต่อเรือสำเภาเช่นกัน ในเวลาต่อมา เรือที่ต่อในเมืองไทยได้ชื่อว่าถูกที่สุดและคงทนที่สุด เรือสำเภาเหล่านี้แล่นลงสู่ทะเลได้ (หนานหยาง) เพื่อทำการค้าขายกันประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในระบะที่ยังไม่มีเรือกลไฟนั้น การเดินทางจากจางหลินมายังประเทศไทยใช้เวลานานถึงหนึ่งเดือนส่วนใหญ่การเดินทางจะเป็นไปในลักษณะเรือสำเภาขนส่งสินค้า โดยเฉพาะข้าว) จากประเทศไทยมายังประเทศจีนแล้วชนชาวจีนอพยพไปยังประเทศไทย แต่มีโชว่าการเดินเรือขามจะมีแต่สินค้าและ ขากลับจะมีแต่ผู้โดยสารแต่อย่างเดียว เพราะในเที่ยวขามาก็จะมีชาวจีนอพยพบางคนเดินทางไปมาค้าขายโดยสารกลับมาประเทศจีนด้วยในขณะเดียวกันในเที่ยวขากลับก็มีสินค้าจากจีนส่งไปขายที่ประเทศไทยด้วย โดยเฉพาะผ้าไหม ชาและผักดองเค็มต่าง ๆ รายละเอียดของการค้าสำเภานี้มีอยู่ในงานของคุชแมนแล้วและจะนำไปเสนอในบทที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างจางหลิน ประเทศไทยจึงจะไม่นำมากกล่าวถึงในบทนี้ จะกล่าวถึงแต่เฉพาะการเดินทางของชาวแต้จิ๋วเท่านั้น

พวกแต่จิวได้ชื่อว่าเดินเรือเก่งและต่อเรือเก่งมานานแล้ว จึงเข้าดำเนินกิจการค้าสำเภาส่งเป็นวิธิต่างเดียวของการพอยพการเดินเรือสมัยนั้นต้องเป็นไปตามฤดูกาล กล่าวคือ อาศัยลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในการเดินทางจากจีนมาไทย ระยะเวลาดังกล่าวจะอยู่ระหว่างเดือนมกราคมถึงเมษายน ส่วนการเดินทางไปจีนก็ต้องอาศัยลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งจะพัดระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม สกินเนอร์ได้อ้างเงิน ตำ ว่าได้มีการจัดเรือสำเภา สำหรับผู้โดยสารเป็นพิเศษเมื่อมีผู้อพยพจำนวนเพิ่มขึ้นอัตราค่าโดยสารจากจางหลินมากรุงเทพฯ เป็นเงิน 6 เหรียญสเปนและเมื่อผู้อพยพมารับจ้างทำงานในกรุงเทพฯ เขาจะได้ค่าจ้างประมาณเดือนละ 3-4 เหรียญสเปนเงินเหล่านี้จะถูกหักไปชดใช้เป็นค่าโดยสาร

เงินตำ ได้บรรยายสภาพของการเดินทางเรือสำเภาของชาวจีนผู้หนึ่งเมื่อปี 2413 (1870) ไว้ดังนี้

"เมื่อข้าพเจ้าเป็นเด็กชาย หมู่บ้านของเรามีเรือสำเภาเดินทะเลแปดลำ ในการเดินทางลงไปทางใต้เรือสำเภาเหล่านี้มักไปยังกรุงเทพฯ บรรทุกข้าว ชา และไหม เป็นสินค้าที่สำคัญเรือสำเภาลำใหญ่ที่สุดบรรทุกผู้โดยสารกว่าสองร้อยคน ผู้โดยสารคนหนึ่งๆ มักจะนำไหน้ำซึ่งทำในท้องถิ่น พร้อมกับเสื้อผ้าหนัง ร้อนสองชุด หมวกฟางกลม ๆ หนึ่งใบ และเสื้อฟางหนึ่งผืนติดตัวมาด้วย การเดินทางจากชัวเถามากรุงเทพฯ กินเวลาหนึ่งเดือน หลังจากที่เราลงเรือสำเภาแล้ว เราทำอะไรไม่ได้นอกจากภาวนาสวรรค์ให้เราเดินทางตลอดรอดฝั่งโดยปลอดภัย"

การเดินทางเป็นไปด้วยความกั้นดารและลำบาก ชาวแต่จิวอพยพไม่น้อยที่ล้มตายไป เพราะความอดอยากส่วนใหญ่ผู้อพยพจะถูกจัดให้อยู่บนดาดฟ้าเรือเพราะท้องเรือใช้บรรทุกสินค้าจนเต็ม ผู้อพยพจึงต้องตากแดดตากลมตลอดทาง และมักขาดอาหารและน้ำเพราะการเดินทางกินเวลานาน

เนื่องจากมีความต้องการแรงงานสำหรับการเกษตรและการก่อสร้างในไทย ผู้อพยพชาวแต่จิวเหล่านี้จึงพากันเดินทางมาหางานกันเป็นจำนวนมาก Crawford กล่าวว่า "ผู้โดยสารเป็นสินค้าเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดจากเมืองจีนมายังสยาม" และได้ประมาณไว้ว่ามีชาวจีนจำนวนประมาณ 7,000 คน อพยพมายังประเทศไทยในแต่ละปี สกินเนอร์เองประมาณตัวเลขใกล้เคียงกันคือ 6,000-8,000 คน เมื่อถึงปี 2392 (1849) ซึ่งเป็นปีก่อนสุดท้ายของรัชสมัยรัชกาลที่ 3 มัลลอคได้ประมาณว่ามีชาวจีนอยู่ในประเทศไทยถึง 1 ล้าน 1 แสนคน ในขณะที่ประชากรทั้งหมดของไทย ขณะนั้นมีประมาณ 3,653,150 คน ซึ่งถ้าเป็นตามที่มัลลอคคาดคะเน ชาวจีนอพยพในสมัยนั้นจะมีถึงหนึ่งในสามของประชากรทั้งหมด แต่สกินเนอร์คิดว่ามัลลอคประมาณสูงเกินไป เพราะได้พบเห็นชาวจีนจำนวนมากในสยามสกินเนอร์มีความเห็นว่าการประมาณการของราเคซที่ระบุจำนวนประมาณหกแสนคนในปี 2443 (1900) นั้นน่าจะใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด ไม่ว่าจะยึดถือข้อมูลของใครก็ตาม เราคงยืนยันได้ว่า มีคนจีนจำนวนมากในประเทศไทยในกลางและปลาย คริสตศตวรรษที่ 19 แต่เราไม่อาจจะระบุได้ว่ามีชาวแต่จิวจำนวนเท่าใดในกลุ่มนี้นอกจากยืนยันได้ว่าเป็นชนกลุ่มใหญ่ที่สุดในกรุงเทพฯ เมื่อหมอบรัดเลย์ไปเยือนเมืองชายฝั่งทะเลตะวันออกในปี 2379 (1836) ก็ได้กล่าวไว้ว่าจันทบุรีและบริเวณใกล้เคียง "แผ่นดิน..เกือบจะเต็มไปด้วยจีนแต่จิว (ผู้ซึ่ง) ..ปลูกอ้อย พริกไทย และยาสูบเป็นส่วนใหญ่" ชาวแต่จิวได้ขยายขึ้นไปตั้งหลักแหล่งถึงจังหวัดตากและเชียงใหม่ในกลางคริสตศตวรรษที่ 19 เพราะความดึงดูดทางการค้าที่เชื่อมโยงยาวนาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พม่า และลาว ถึงแม้ชาวจีนไหหลำจะเป็นกลุ่มแรกที่เสี่ยงภัยออกไปตั้งหลักแหล่งอยู่ตามเมืองในชนบทต่าง ๆ ก็ตามแต่หลังจากที่ได้มีการสร้างเส้นทางคมนาคมแล้ว ชาวแต้จิ๋วก็ขยับขยายไปตั้งหลักแหล่งในเมืองเหล่านั้นบ้าง และในที่สุดก็ช่วงชิงบทบาททางการค้าจากชาวไหหลำ ดังที่สกินเนอร์ได้อ้างข้อมูลจากผู้เฒ่าคนหนึ่งในเมืองพิจิตรว่า

“เมื่อพวกแต้จิ๋วมาถึง พวกนี้ก็สามารถเอาชนะพวกไหหลำได้หมด เพราะว่าพวกแต้จิ๋วมีความอดทนที่จะทำธุรกิจด้วยทุนรอนเล็กน้อยที่สุด ดังนั้นพวกไหหลำจึงต้องโยกย้ายเข้าไปอยู่ในถิ่นที่ไกลออกไปพวกแต้จิ๋วมีความเฉลียวฉลาดในทางการค้า”

หลังจากเดินทางมาถึงประเทศไทยแล้ว ชาวแต้จิ๋วต่างก็มีโชคชะตาที่ต่างกันไป บางคนประสบความสำเร็จในชีวิตได้กลายเป็นเจ้าสัวฝั่งรกรากอยู่ในเมืองไทยตลอดมา บางคนหลังจากทำมาหากินอยู่ในเมืองไทยระยะหนึ่งก็กลับคืนไปสู่อบ้านเกิดเมืองนอน และบางคนที่โชคร้าย มีชีวิตที่ลำบากยากแค้นและตายไปในเมืองไทยเหมือนไร้ญาติขาดมิตร ชาวแต้จิ๋วจึงมีคำกล่าวเล่น ๆ ที่เรียกว่า ซาซัว หรือซัวสามประการ ประการแรกได้แก่ จ้อซัว หมายถึงการเป็นเจ้าสัว คือคนกลุ่มแรกที่กล่าวมาแล้ว ประการที่สองได้แก่ต้งซัว หมายถึงการได้กลับไปเมืองจีน คือคนกลุ่มที่สอง และประการสุดท้ายได้แก่ จั้งซัว หมายถึงสุสานวัดดอน คือการถูกฝังเป็นผีไม่มีญาติอยู่ในสุสานใหญ่ของชาวแต้จิ๋วในวัดดอนกุศล ยานนาวา ของคนกลุ่มที่สามนั่นเอง ตัวหนังสือได้พบคำกลอนสลักไว้ที่อุ้งซุ้มสุสานนี้ว่าวัดดอนนี้มีใจความดังนี้

“เคยล่องผ่านน้ำดำ เคยกินน้ำขม ความในใจอันเต็มอุระไหลไปกับสายน้ำ หวังจะเป็นเจ้าสัว ไม่สามารถกลับสู่แผ่นดินเกิด เมื่อแก่ลงก็ฝังกระดูกที่ซัว”

2.4.2 วัฒนธรรมจีนแต้จิ๋ว

วัฒนธรรมจีน คืออะไร

วัฒนธรรมคือ

“ผลงานที่มวลมนุษย์ในสังคมพยายามสร้างสรรค์ขึ้น ตั้งแต่สมัยป่าเถื่อนมาสู่อารยธรรม เช่น วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ระบบการปกครอง การผลิต ศิลธรรม กฎหมาย ศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี สิ่งปรากฏอยู่ในการดำเนินชีวิตทุกๆด้าน”

วัฒนธรรมสามารถครอบคลุมการดำเนินชีวิตทั้งหมดของมนุษย์ ทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ วัฒนธรรมของมนุษยชาติเริ่มตั้งแต่สมัยที่มนุษย์ยังป่าเถื่อน พยายามวิวัฒนาการมาสู่อารยธรรม ฉะนั้นเมื่อกล่าวถึงวัฒนธรรม จึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กันอารยธรรม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

- 1.ทางด้านวัตถุ ครอบคลุมถึงอาณาภาพของสรรพวัตถุที่มีอยู่ตามธรรมชาติ
- 2.ทางด้านจิตใจ หมายถึงความเฉลียวฉลาดของเผ่าชนตลอดทั้งความรู้สึกนึกคิดและอุดมการณ์

วัฒนธรรมมีเอกลักษณ์เฉพาะตน 2 ประการ คือ

- 1.ลักษณะภูมิประเทศ(PLACE)
- 2.ยุคสมัย(TIME)

วัฒนธรรมกับลักษณะภูมิประเทศ เนื่องจากวัฒนธรรมมีส่วนเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ ด้วยเหตุนี้ชาวเอเชียจึงมีวัฒนธรรมเอเชีย ชาวยุโรปก็มีวัฒนธรรมยุโรป ไม่มีหนทางที่วัฒนธรรมแต่ละแห่งเหมือนกันหมด การดำรงชีพของมนุษย์ไม่อาจแยกออกจากภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม

วัฒนธรรมกับยุคสมัย การพัฒนาวัฒนธรรมแต่ละชนเผ่าเปรียบเสมือนการเจริญเติบโตของมนุษย์ มีการเกิด การเจริญเติบโต และแก่ชรา การค้นคว้าศึกษาวัฒนธรรมแต่ละชนเผ่าจะละเอียดยุคสมัยไม่ได้ ต้องนำลักษณะแต่ละยุคสมัยมาประกอบด้วย "การเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอทำให้เกิดความแตกต่างมากขึ้น" เช่น วัฒนธรรมในสมัยศตวรรษที่19 จึงแตกต่างจากวัฒนธรรมในสมัยศตวรรษที่20

โดยสรุปแล้ว วัฒนธรรมต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศดังนั้นวัฒนธรรมของแต่ละชนเผ่าในโลกจึงมีลักษณะเด่นของตนเอง และก็จะแตกต่างกันตามยุคสมัยอีกด้วย

จีนคือ

อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและภูมิประเทศอันมีผลกระทบต่อวัฒนธรรม ดังนั้นทราบกันอยู่แล้วว่าศูนย์กลางวัฒนธรรมโลกสมัยโบราณมีอยู่ 4 แห่ง ได้แก่ อียิปต์ บาบิโลน อินเดียและจีน ซึ่งเป็นบริเวณลุ่มแม่น้ำทั้งสิ้น

เหตุผล 2 ประการที่ศูนย์กลางวัฒนธรรมโลกก่อตัวขึ้นในบริเวณลุ่มแม่น้ำ คือ

1. บริเวณ 2 ผืนแม่น้ำได้รับประโยชน์จากการชลประทาน มีดินที่อุดมสมบูรณ์ มีประโยชน์ในการพัฒนาการเกษตรกรรม
2. แม่น้ำอำนวยความสะดวกต่อการคมนาคมและการพัฒนาเศรษฐกิจ และยังสะดวกต่อการเผยแพร่วัฒนธรรมอีกด้วย

ขนาดพื้นที่

จีนเป็นประเทศที่มีขนาดกว้างใหญ่ไพศาล เป็นอันดับ 1 หนึ่งของเอเชีย ประกอบด้วยลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีความแตกต่างกันทั่วประเทศ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตภูมิอากาศร้อน ภูมิประเทศของจีนอาจแบ่งได้คร่าวๆดังนี้

1. ภาคเหนือ มีแม่น้ำฮวงโหสำคัญสุด พื้นที่ส่วนใหญ่อุดมสมบูรณ์ แต่อากาศแห้งและหนาวเย็น ลักษณะดินฟ้าอากาศและภูมิศาสตร์ทำให้คนจีนต้องสร้างระบบชลประทานป้องกันการไหลท่วมป่าของแม่น้ำฮวงโห ครั้นพอฝนมีปริมาณน้อยก็ก่อให้เกิดความแห้งแล้ง ภาคเหนือนี้เป็นแหล่งอารยธรรมของจีน มีกรุงปักกิ่งเป็นเมืองสำคัญ เป็นศูนย์กลางอำนาจและการปกครองของจีน มีพรมแดนจดมองโกเลีย, แมนจูเรียและรัสเซีย ซึ่งมักถูกรุกรานพรมแดน ดังนั้นพรมแดนทางเหนือจึงมีความสำคัญต่อเสถียรภาพความมั่นคงของประเทศ

2. ภาคกลาง ในแม่น้ำแยงซี แม่น้ำสายนี้เป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญยิ่ง มีการเดินเรือและการชลประทาน มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น เป็นแหล่งเกษตรกรรมและพาณิชยกรรมที่สำคัญ เมืองสำคัญได้แก่ นานกิง, เซี่ยงไฮ้

3. ลุ่มแม่น้ำแยงซีตอนบน เป็นเขตเกษตรกรรม มณฑลที่ทำการเกษตรที่ไดผลมากคือ มณฑลเสฉวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ภาคใต้ เป็นแหล่งเกษตรกรรมและพาณิชยกรรม ซึ่งมักได้รับการเหยียดหยามจากชาวจีนภาคเหนือว่าเป็นบ้านนอก ทำให้กระด้างกระเดื่องไม่ยอมรับอำนาจการปกครองจากปักกิ่งโดยตรง ลักษณะเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาตามลักษณะภูมิศาสตร์และภัยธรรมชาติ จะเห็นได้ว่าวิถีชีวิตคนจีนขึ้นอยู่กับความปราณีของดินฟ้าอากาศ คนและที่ดินต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ที่ดินเป็นแหล่งเพาะปลูกและเครื่องยังชีพ เป็นที่มาตำแหน่ง อำนาจวาสนาของบุคคล ที่ดินจึงมีคุณค่าสุดประมาณที่คนจีนนิยมลงทุนสะสมมากกว่าธุรกิจประเภทอื่น ดังนั้นเศรษฐกิจจีนจึงยึดหลักเกษตรกรรม ทำให้สังคมจีนโดยทั่วไปเป็นสังคมชาวนา

สังคมจีนแบ่งโดยคร่าวๆดังนี้

1. ชนชั้นขุนนางปัญญาชน เป็นชนชั้นที่มีการศึกษาสูงได้รับปริญญา โดยผ่านการสอบไล่แผนการศึกษายึดตำราขงจื้อ มีจำนวนประมาณ 1.5-2% ของประชากรจีนทั้งหมด ได้รับการยกเว้นแรงงาน, ลดหย่อนภาษี พวกนี้มีบทบาทนำในสังคมจีนมากที่สุด มีอำนาจขีดเส้นชะตาวาสนาของราชวงศ์ต่างๆ เป็นชนชั้นที่อยู่กึ่งกลางระหว่างจักรพรรดิเบื้องบนและไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินเบื้องล่าง สามารถกุมหัวใจเศรษฐกิจ สังคม การเมืองจีนไว้ทุกๆด้าน

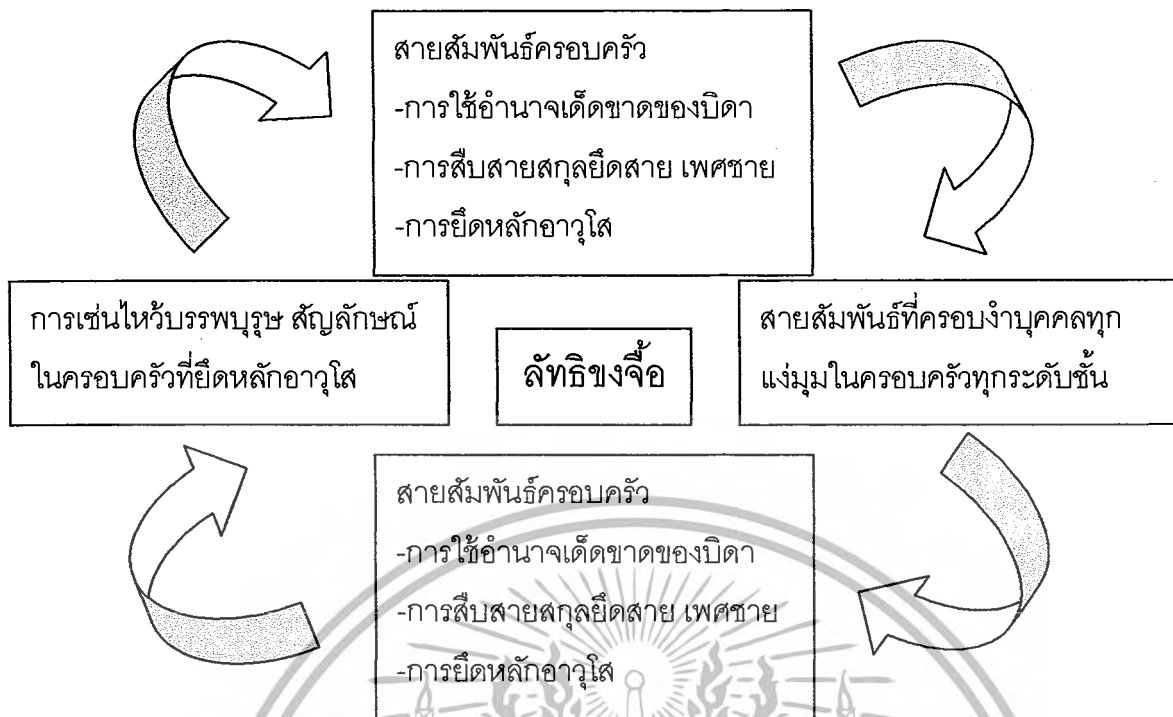
2. ชนชั้นนักสิกร เป็นพื้นฐานของสังคมจีนเป็นสังคมชาวนา เพราะประมาณเกือบ 100% เป็นของประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรม จัดได้ว่าเป็นพลเมืองดีของจีนที่สุด เสียภาษีให้รัฐบาล ถูกเกณฑ์ใช้แรงงาน เคารพกฎหมายบ้านเมืองอย่าเคร่งครัด มีทัศนคติต่อรัฐบาลในแง่ที่ต้องเป็นหน้าที่ จักรพรรดิสูงส่งยิ่งนัก ทรงคุณประเสริฐสูงสุดเกินกว่าที่จะเทียบกับประชาชนได้ "ฟ้าสูงแผ่นดินต่ำ" ชาวนามักจะอดกลั้นเก็บความไม่พอใจไว้ในใจ จนถึงขีดสุดก็จะเปิดออกมาในรูปแบบก่อความไม่สงบเป็นกบฏ กบฏชาวนาถือเป็นหายนะสิ้นสະเหือนราชวงศ์ทุกยุคทุกสมัย

3. ชนชั้นพ่อค้าและทหาร ทั้ง 2 อาชีพเป็นที่รังเกียจสำหรับชาวจีนโดยธรรมชาติของลัทธิขงจื้อ ชนชั้นพ่อค้าประกอบการค้ามุ่งกำไรเอาเปรียบเพื่อนมนุษย์ ส่วนทหารประหัตประหารชีวิตและทำลายทรัพย์สิน

วัฒนธรรมจีน

ชาวจีนยึดมั่นในหลักการของขงจื้ออย่างเหนียวแน่น ซึ่งได้เน้นการลำดับชั้นตอนของมนุษย์สัมพันธ์ในสังคมเริ่มตั้งแต่ระดับบุคคล โดยเอกเทศไปจนถึงระดับครอบครัว ครอบครัวเป็นหน่วยเบื้องต้นที่สร้างสังคมจีน ดังนั้น "รากฐานของประเทศคือครอบครัว" ถ้าทุกคนมาจากครอบครัวที่ดี สังคมย่อมมีระเบียบและวินัยที่ดีงาม

โครงสร้างของครอบครัวยึดหลักสร้างครอบครัวใหญ่ ประกอบด้วยญาติพี่น้อง ลูกหลานอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน ผู้นำครอบครัวคือฝ่ายชาย บิดาเป็นหลักของครอบครัว มีหน้าที่ให้ปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิตแก่สมาชิกในครอบครัว ให้ความคุ้มครอง หาคู่ครองให้ ตลอดจนรับผิดชอบความประพฤติของสมาชิก

ภาพที่ 18 แผนภาพแสดงโครงสร้างครอบครัวจีนตามอุดมการณ์ขงจื้อ

ระบบครอบครัวสร้างเอกลักษณ์แก่อุปนิสัยแก่คนจีนคือ ค่อนข้างมีความอดกลั้น เก็บความไม่พอใจมากกว่าที่จะแสดงออกมา รักพวกพ้องของตนมากกว่าสิ่งอื่นใด ทำให้คนจีนยึดมั่นกับระเบียบของบังคับตลอดจนธรรมเนียมจารีตประเพณีตั้งแต่ดั้งเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

2.4.3 ความเป็นแต่จิว

คนจีนในไทยหากกลุ่มใหญ่ คือแต่จิว ฮกเกี้ยน และ ไหหลำ และกวางตุ้งนั้น จีนแต่จิวมีมากที่สุด แต่ในประเทศจีน จีนแต่จิวเป็นจีนกลุ่มน้อย มีประชากรน้อย กว่าจีนกวางตุ้ง และ และ ฮกเกี้ยน มากกว่า ไหหลำซึ่งมีประมาณ ๖ ล้านคน เพียงกลุ่มเดียว จีนแต่จิวในประเทศจีนมีประมาณ ๑๔ ล้านคน รวมทั่วโลกก็ประมาณ ๒๐ กว่าล้านคน นับว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับกวางตุ้งและแคะซึ่งมีกลุ่มละประมาณ 80 ล้านคนฮกเกี้ยนรวมทั่วโลกก็ราว ๔๐ ล้านคน อนึ่งเมื่อเทียบกับจีนกลุ่มที่พูดภาษาถิ่นอื่น เช่น ภาษาอู๋ (พูดในมณฑลเจียงซูและเจ้อเจียง) รวม 100 ล้านคน ภาษาเซียง (หูหนาน) ราว ๕๐ ล้านคน ภาษาฮกเกี้ยน (เจียงซี) ราว 40 ล้านคน และภาษาจีนกลางราว 800 ล้าน คนแล้ว แต่จิวเป็นจีนกลุ่มน้อยอย่างเห็นได้ชัดเจน

แม้แต่จิวจะเป็นจีนกลุ่มน้อยแต่ยิ่งใหญ่ด้วยชื่อเสียงที่โด่งดังไปทั่วประเทศ จีนและทั่วโลก ไม่เป็นรองจีนอื่นที่มีคนมากกว่า คนแต่จิวยิ่งใหญ่ด้วยสติปัญญา ความปราดเปรื่องปรีชา ความรู้ความสามารถ และความละเอียดอ่อนลึกซึ้ง มีภาษาและ ศิลปวัฒนธรรมของตัวเองโดดเด่นเป็นที่รู้จักกันทั่วไปภาษาจีนแต่จิวเป็นภาษาที่มีเอกลักษณ์พิเศษ รักษาเสียงและศัพท์ภาษาจีนโบราณ (ภาษายุคราชวงศ์โจว-ฮั่น) และภาษาจีนยุคกลาง (ภาษายุคราชวงศ์สุย-ถัง-ซ่งเหนือ) ไว้ได้มาก มีเสียงวรรณยุกต์ถึง ๔ เสียง ฟัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะเสนาะดุเสียงดนตรี ว่าเป็นว่าเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนยุคราชวงศ์ถัง ฉะนั้นการอ่านบทกวีสมัย
 ดังเป็นภาษาจีนแต่จีวจึงไพเราะเสนาะหูยิ่งนัก ทั้งถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์ดีกว่าภาษาจีนกลางอย่างมาก
 อีกด้วย ในการเรียนภาษาจีนโบราณถ้ารู้ภาษาจีนแต่จีวจะช่วยให้เรียนได้รวดเร็วเข้าใจง่ายยิ่งขึ้น ภาษา
 แต่จีวเป็นภาษาถิ่นหนึ่งใน ๒๐ ถิ่นที่ใช้เป็นหลักในการสืบสาวหาเสียงและความหมายของคำภาษาจีนยุค
 กลางและยุคโบราณ ถ้าเทียบกับภาษาจีนแคะแล้วภาษาแต่จีวรักษารากภาษาเสียงและศัพท์ภาษาจีน
 โบราณไว้ได้มากกว่า ส่วนภาษาจีนแคะรักษารากภาษาจีนยุคกลางไว้ได้มากกว่าภาษาจีนยุคโบราณ
 นอกจากนี้ภาษาแต่จีวยังรักษารากภาษาเยว่ซึ่งเป็นต้นธารภาษาตระกูลจ้วง-ไทไว้มากกว่าภาษาพื้นถิ่นแต่จีวจึงมี
 ประโยชน์ในการศึกษา ศัพท์ภาษาไทโบราณอีกด้วยแม้จะเป็นภาษาถิ่นเล็ก ๆ ของจีนแต่คนแต่จีวก็เอาใจ
 ใส่ศึกษาภาษาของตน มีพจนานุกรมแต่จีวมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๖ ปัจจุบันมีฉบับต่าง ๆ เกือบ ๑๐ ฉบับ
 และยังมีตำราภาษาแต่จีวประเภทอื่นอีกมาก ทำให้ศึกษาภาษาจีนถิ่นน้อย ๆ นี้ได้สะดวกยิ่งแค้นก็พอจะ
 เห็นได้ว่าภาษาแต่จีวยิ่งใหญ่ไม่น้อยกว่าภาษาจีนถิ่นอื่นแม้แต่จีวจะไม่มีวรรณคดีและกวีใหญ่ระดับชาติ
 อย่างจีนแคะ แต่ก็มีวรรณคดีท้องถิ่นของตนที่โดดเด่นมากคือ "กั๋วแฉะ" อันได้แก่นิทานคำกลอน แม้
 วรรณศิลป์จะไม่สูง แต่เรื่องสนุก มีคุณค่าด้านสะท้อนสังคมและความนึกคิดของผู้คนอยู่ไม่น้อย ที่สำคัญ
 คือทำให้ผู้หญิงแต่จีวอ่านหนังสือแตกเพราะชอบอ่านวรรณกรรมประเภทนี้ "กั๋วแฉะ" แพร่ไปทุกถิ่นที่มีคน
 แต่จีว ในเมืองไทยสมัยก่อนก็มีมาก ทั้งยังอ่านทำนองเสนาะส่งกระจายเสียงทางวิทยุเสียงตามสายอีก
 ด้วย

ชา "กังฮูเต้ (กังฟูฉา)" ของแต่จีวมีชื่อเสียงโดดเด่นเหนือชาของจีนถิ่นอื่น คำว่า "กังฮูเต้" แปลว่า
 "ชาประณีต" เพราะวิถีแห่งชาแบบนี้คือ อุปกรณ์ประณีตงาม วัสดุ(คือใบชาและน้ำ) ประณีตดีเยี่ยม
 วิธีการประณีตละเอียดละอ่อน พิถีพิถันจรรยาบรรณในการชงและดื่ม แสดงความสูงส่งทั้งวัฒนธรรม
 ทางวัตถุและวัฒนธรรมพร้อมจิตใจพร้อมสรรพ ลักษณะเด่นที่เห็นได้ชัด เป็นรูปกายของกังฮูเต้ก็คือ ใช้
 ป้านและถ้วยเล็กประณีตงามชงชาอุณหภูมิขุ่นดี (ซึ่งมีหลายชนิด เช่น ทิกวนอิม จุยเจียน ตัวอึ้งฟ้า ฯลฯ)
 ด้วยน้ำขุ่นดี แต่หัวใจอยู่ที่ให้ความประณีต สุภาพ กลมกลืนและเบิกบาน ชากังฮูเต้ประสาณศิลป์ปะเข้ากับ
 วิถีชีวิตได้อย่างกลมกลืน จึงเป็นยอดของวิถีแห่งชาจีนดังที่มีกล่าวไว้ในหนังสือ "ชิงไต้ซุ้อ" (เล่าเรื่องแปลก
 สมัยราชวงศ์ชิง) "ว่า "ประเทศจีนพิถีพิถันเรื่องกรรชงชา คือได้ว่าชากังฮูเต้ของแต่จีวเป็นสุดยอด"อาหาร
 แต่จีวก็มีชื่อเสียงเป็นหนึ่งในอาหารอร่อยของจีน ปัจจุบันจีนจัดอาหารที่มีชื่อเสียงตามชื่อมณฑลเป็น ๔
 กลุ่ม คืออาหารเสฉวน ชานตง เจียงซู เจ้อเจียง อานฮุย หูหนัน และกวางตุ้ง อาหารในที่นี้เน้นเรื่องกับข้าว
 กับข้าวของมณฑลกวางตุ้งภาษาจีนเรียกตามชื่อย่อของมณฑลว่า "เยว่ไซ่ (กับข้าวมณฑลกวางตุ้ง) " มี
 กับข้าวอร่อยอยู่ 2 กลุ่ม คือ ของจีนกวางตุ้งและจีนแต่จีว กับข้าวของจีนสองพวกนี้แม้จะมีส่วนคล้ายกัน
 แต่ก็แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดทั้งชนิดของอาหารและรสชาติ คนแต่จีวเชื่อมั่นในฝีมือทำอาหารของตน
 จนกล้าแขวนป้ายชื่อ "ร้านอาหารแต่จีว" คู่กับ "ร้านอาหารกวางตุ้ง" ที่อยู่ย่านเดียวกันมาตั้งแต่อดีตจน
 ปัจจุบันกับข้าวและอาหารแต่จีวมีประเภทและรสชาติเป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง ของเด่นที่เห็นได้ง่ายคือ
 ข้าวต้ม เป็นอาหารเด่นชนิดหนึ่งของแต่จีวทั้งข้าวต้มเครื่องและข้าวต้มขาวกับกับข้าวประเภทผัดของ
 จีนก็โดดเด่นมาก กานาไฉ่นั้นจีนแต่จีวทำขึ้นก่อนแล้วจีนอื่นทำตามอย่าง แต่จีวมีอาหารอร่อย ๆ มากมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งกับข้าว ของว่าง และขนม อาหารแต่จีวถึงพร้อมด้วย สี กลิ่น รสการจัดวาง ล้วนประณีตเป็นศิลปะจนมีผู้กล่าวว่าอาหารแต่จีวเป็น “กังฮูไ่ (กังฟูไช)” คืออาหารประณีตเช่นเดียวกับ “กังฮูเตี” ของแต่จีวปัจจุบัน มีร้านอาหารของแต่จีวอยู่ทั่วไปในจีนและทั่วโลก ทั้งได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้นทุกวัน

ดนตรีแต่จีวก็เป็นที่โดดเด่นสะดุดหูสะดุดตามาก วงดนตรีแต่จีวหลากหลายไพเราะล้ำ แบ่งออกเป็น 6 ประเภท คือ วงเครื่องสายปี่กลอง วงเครื่องสาย วงเครื่องเป่า วงจุลสังคีต วงดนตรีทางศาสนา วงดนตรีจีวและคีตศิลป์ต่าง ๆ ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นมาก คือวงเครื่องสายปี่กลองซึ่งแบ่งเป็นอีกหลายประเภท แต่วงปี่กลองใหญ่ที่เรียกกันว่า “ตัวหล่อไ้ว” มีเอกลักษณ์เด่นเป็นตัวแทนดนตรีแต่จีวได้ดีที่สุด เพลง “ตัวหล่อไ้ว” แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ เพลงขบวนแห่และเพลงบรรเลงฟังทำนองซึ่งมักมีที่มาเกี่ยวข้องกับเพลงจีว วงตัวหล่อไ้วหรือปี่กลองใหญ่มีทั้งความอ่อนหวานและความคึกคักเร้าอารมณ์ มีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตประชาชนในวงกว้างจึงได้รับความนิยมแพร่หลายตลอดมา เมื่อรวมวงดนตรีทุกประเภทแล้ว ดนตรีแต่จีวมีความหลากหลายประณีตไพเราะเสนาะโสตยิ่งจนได้รับยกย่องว่าเป็น “มรดกมรดกวัฒนธรรมในอุทยานศิลปะแห่งแดนใต้”

จีวแต่จีวยังเปี่ยมด้วยศิลปะสูงเด่นจนเป็น “หนึ่งในสิบจีวที่ยิ่งใหญ่ของจีน” ปัจจุบันจีนมีจีว 300 กว่าชนิด ที่แพร่หลายในวงกว้างมี 200 กว่าชนิด ที่ติดหนึ่งในสิบจีวที่ยิ่งใหญ่ ได้แก่

1. จีวปักกิ่ง เกิดจากจีวต่างถิ่นที่เข้ามาเล่นในกรุงปักกิ่ง ผสมผสานกันแบบ “คัดแก่นทั้งกาบ” จนเกิดเป็นจีวชนิดใหม่ มีสัมฤทธิ์ภาพทางศิลปะสูงสุด เป็นจีวเมืองหลวงและได้รับยกย่องว่าเป็นจีวประจำชาติของจีน

2. จีวคุนจีว หรือ คุนจีว เป็นจีวหลวง สมัยราชวงศ์หมิง เก่าแก่กว่า 400 ปีและมีศิลปะประณีตสูงส่ง ได้รับยกย่องจากสหประชาชาติให้เป็น “มรดกโลก” ประเภทศิลปะการแสดงเมื่อ พ.ศ. 2548

3. จีวผิงจีว เดิมเป็นจีวท้องถิ่นของมณฑลเหอเป่ย์ ต่อมาแพร่หลายออกไปอย่างกว้างขวาง

4. จีวจิ้นจีว เป็นจีวของมณฑลซานซี แต่แพร่หลายไปในอีกหลายมณฑล

5. จีวกุ้ยจีว เป็นจีวของมณฑลกวางสี แต่ได้รับความนิยมแพร่หลายในอีกหลายถิ่น

6. จีวจินเจียง เป็นจีวของมณฑลซานซี แต่แพร่หลายในมณฑลข้างเคียงอีกหลายมณฑลไปจนถึงซินเจียง มีชื่ออื่นอีกหลายชื่อเช่น “ชีอานล่านถัน-จีวลั่นถันแห่งชีอาน”

7. จีวหวงเหมย เกิดที่มณฑลอานฮุย แต่ได้รับความนิยมแพร่หลายไปทั่วประเทศจีน ฮองกง ไต้หวัน ตลอดจนจีนโพ้นทะเล ซอรัปราเธอร์ส ถ่ายทำจีวชนิดนี้เป็นภาพยนตร์หลายเรื่อง เช่น ความรักในหอแดง (ความฝันในหอทองแดง) ม่านประเพณี สายยิ้มพิมพิใจ เจ้าแม่โคมิวเศษ

8. จีวเยวจีว เกิดที่เมืองเส้าชิงมณฑลเจ้อเจียง ได้รับความนิยมแพร่หลายในนครเซี่ยงไฮ้ มณฑลเจ้อเจียง เจียงซู และถิ่นอื่นๆ อีกรวม 16 มณฑล ตลอดจนจีนโพ้นทะเล เคยมีผู้เชิญจีวประเภทนี้มาแสดงในไทยแล้วหลายครั้ง จีวเยวจีวเป็นเจ้ายุทธจักรเรื่อง “ความฝันในหอแดง” ถ่ายทำเป็นภาพยนตร์แพร่หลายไปทั่ว ในไทยก็เคยเข้ามาฉายที่โรงภาพยนตร์ศรีราชาวงศ์ประชันกับภาพยนตร์จีวหวงเหมยเรื่องเดียวกันของซอรัปราเธอร์สที่นิวโอเดียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. จี๊ววางตุ้ง เป็นจี๊วของจีนกวางตุ้ง กวางสี ฮองกง มาเก๊า ถิ่นจีนโพ้นทะเล ที่มีกวางตุ้งอยู่มาก สหรัฐอเมริกา ในไทยก็เคยมีจี๊ววางตุ้งหลายคน แต่ปัจจุบันเหลือคณะสมัครเล่นของสมาคมจีนกวางตุ้งคนเดียว

10. จี๊วแต้จิ๋ว จี๊วที่ยิ่งใหญ่ทั้งสิบนี้มีจี๊ววางตุ้งกับจี๊วแต้จิ๋วเท่านั้นที่เล่นด้วยภาษาถิ่นของตัวเอง อีก 8 ชนิดเป็นจี๊วภาษาจีนกลางทั้งสิ้น แต่สำเนียงต่างกันไปตามถิ่นกำเนิดการคัดเลือกสิบจี๊วที่ยิ่งใหญ่พิจารณาคุณภาพทางศิลปะและความนิยมแพร่หลายเป็นหลัก

จี๊วแต้จิ๋วแม้จะเป็นจี๊วท้องถิ่นเล็ก ๆ แต่ได้รับความนิยมในวงกว้างไม่เฉพาะกลุ่มจีนแต้จิ๋วเท่านั้น จีนแคะโดยเฉพาะแคะตั้นก็ชอบดูจี๊วแต้จิ๋วไม่น้อยกว่าจี๊วจ้วง หรือฮั่นจี๊ว ของตัวเอง จีนฮกเกี้ยนก็ชอบดูจี๊วแต้จิ๋ว ปัจจุบันคนใน 4 อำเภอทางใต้ของจังหวัดจางโจวซึ่งพูดภาษาฮกเกี้ยนชอบดูจี๊วแต้จิ๋วมากกว่าจี๊วที่เล่นเป็นภาษาฮกเกี้ยนซึ่งมีหลายชนิด ทั้งได้รับความนิยมแพร่หลายไปถึงฝั่งใต้และเหนือแม่น้ำแยงซี เช่น ที่เซี่ยงไฮ้ ในถิ่นจีนแต้จิ๋วโพ้นทะเลก็ล้วนมีคณะจี๊วแต้จิ๋วแม้กระทั่งในแคนาดา ปารีสที่สำคัญยิ่งคือศิลปะของจี๊วแต้จิ๋วในปัจจุบันสูงมาก เมื่อ พ.ศ. 2498 เหมยหลันฟาง (พ.ศ. 2437 - 2504) ปรมาจารย์จี๊วปักกิ่งได้ดูจี๊วแต้จิ๋วครั้งแรกที่กว้างโจวถึงกับชมว่า "ฉันดูจี๊วทั่วประเทศจีนมาแล้วกว่า 200 ชนิด ไม่มีดนตรีของจี๊วชนิดใดเพราะเท่าดนตรีแต้จิ๋วศิลปะการแสดงก็สูง ควรจะไปแสดงที่กรุงปักกิ่งด้วย" ในปี พ.ศ. 2500 คณะจี๊วแต้จิ๋วของทางกรมมณฑลกวางตุ้งไปแสดงที่กรุงปักกิ่งก็ได้รับคำชมเชยจากผู้ชม ผู้นำและผู้รู้ทางศิลปะมาก เช่น เหมาเจอตง โจวเอิน ไหล กัวมั่วญัว

จี๊วแต้จิ๋วมีความโดดเด่นเป็นพิเศษหลายอย่าง ตัวตลกของจี๊วแต้จิ๋ว (โจ่ว) มีหลากหลายถึง 20 ประเภท มีชั้นเชิงและศิลปะการแสดงเหนือจี๊วอื่น ทุก ชนิดแม้กระทั่งจี๊วปักกิ่ง ตัวนางประเภทสาวใช้และสาวชาวบ้านก็โดดเด่นมาก เรื่องที่เล่นกันหลากหลาย แสดงเรื่องร่วมสมัยก่อนจี๊วอื่น เป็นต้นแบบให้จี๊วอื่นเอาอย่าง ที่สำคัญจี๊วแต้จิ๋วเป็นจี๊วที่เก่าแก่มากถึงกว่า 450 ปี รุ่นเดียวกับจี๊วคุณฉี๋มรดกโลก แต่มีพัฒนาการอยู่ตลอดเวลาจึงมีศิลปะสูงเด่นยิ่งขึ้น จนได้รับยกย่องเป็นหนึ่งในสิบจี๊วที่ยิ่งใหญ่ของจีน

ความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของจี๊วแต้จิ๋วนี้เมืองไทยมีส่วนร่วมอยู่ด้วยมาก ดังจะกล่าวถึงรายละเอียดในตอนที่ว่าด้วยเรื่องจี๊วแต้จิ๋วโดยเฉพาะเครื่องเคลือบแต้จิ๋วก็มีชื่อเสียงมากเมื่อดินเป็นอันดับสองรองจากกังไสเท่านั้นแต่ความงามทางศิลปะ เช่น รูปทรงลวดลาย ไม่เป็นรองใครเลย เทคนิคการเผาที่สูงเป็นเลิศ จึงได้เครื่องเคลือบที่ "เนื้อขาวราวหยก บางดูกระจาดาช สีตั้งแก้ว เสียงแกร่งกังวานเหมือนระฆังหิน" ลายที่เขียนก็แปลกใหม่ไม่ซ้ำกัน เส้นคมพลิ้วไหว สีสันสวยงาม มีชีวิตชีวาอารมณ์ของผู้เขียนทรงคุณค่าทางศิลปะสูงยิ่ง ในการฉลอง 10 ปีสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อ พ.ศ. 2502 มีงานแสดงเครื่องเคลือบที่ศาลาประชาชนกรุงปักกิ่ง เครื่องเคลือบแต้จิ๋วฝีมือหลินหงส์ได้รางวัลชั้นที่หนึ่งในปี พ.ศ. 2521 แจกันฉลุลายสูง 1.2 เมตร ของแต้จิ๋วได้รับคัดเลือกให้เป็นของขวัญที่รัฐบาลจีนมอบแก่ประธานาธิบดีเกาหลีใต้เหนือกว่าเครื่องเคลือบของถิ่นอื่น คือ นอกจากเป็นของใช้แล้ว คนแต้จิ๋วยังทำเครื่องเคลือบประกอบหรือประดับอาคารสถานที่ได้เป็นเลิศ มีทั้งกระเบื้องเคลือบรูปสี่ตามวรรณคดี ประวัติศาสตร์ นิทาน, แล้วมาเรียงต่อกันเป็นเรื่องราวเหมือนจิตรกรรมฝาผนัง ตึกตากระเบียงเคลือบสีประดับหลังอาคาร เครื่องเคลือบลาย

ลอยตัวติดระดับอาคาร และยังมีแบบอื่น ๆ อีกปัจจุบันศูนย์กลางหรือเมืองหลวงของเครื่องเคลือบจีนก็อยู่ที่ตัวเมืองแต้จิ๋ว

ชนิดของจิว โดยทั่วไปแบ่งได้ 2 ประเภท

1. จิวหลวง ถือเป็นจิวประจำชาติ การแสดงมีลีลาการร่ายรำ ท่วงทำนอง ดนตรีที่ประกอบเนื้อหา การแต่งกาย การแต่งหน้าเป็นไปตามแบบแผนที่ครูจิวกำหนดมาแต่โบราณอย่างเคร่งครัด ตัวแสดงต้องมีความชำนาญ จิวหลวงเป็นกระจกที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม จารีตประเพณีของคนจีนโบราณได้ถูกต้อง เนื้อร้องและบทสนทนาเป็นภาษาจีนกลาง

2. จิวท้องถิ่น เป็นจิวที่มีวิวัฒนาการมาจากการละเล่นของชาวพื้นเมืองในท้องถิ่นนั้นๆ เมื่อมีการละเล่นของถิ่นอื่นเข้ามาจะดัดแปลงเข้ามาเป็นแบบอย่างของตน สำหรับจิวท้องถิ่นทางใต้ที่คนไทยรู้จักดี มี จิวฮกเกี้ยน จิวแต้จิ๋ว จิวไหหลำ จิวกวางตุ้ง การแสดงจิวท้องถิ่นมิได้ยึดเคร่งครัดเช่นจิวหลวง มีความเป็นพื้นเมืองปะปนอยู่มาก

ความเป็นมาของจิวแต้จิ๋ว

จิวแต้จิ๋วเป็นจิวท้องถิ่นชนิดหนึ่งทางตอนใต้ของจีน ซึ่งเจริญขึ้นที่เมืองแต้จิ๋ว มณฑลกวางตุ้ง ในปลายราชวงศ์หมิง วิวัฒนาการแต้จิ๋วมีมากจากจิวหลวงร่วมกับเพลงพื้นเมืองของพวกฮี้ และ ตัน ดังนั้น ภาษาที่ใช้จะไม่ไพเราะสละสลวยเท่าจิวหลวง ในระยะแรกผลการศึกษาจึงไม่ใส่ใจที่จะอุปถัมภ์ให้จิวชนิดนี้เจริญเติบโตเต็มที่ เมื่อขาดผู้อุปถัมภ์ไม่ซึกก็เสื่อมจนกระทั่งถึงปลายราชวงศ์ชิงในต้นรัชกาลกวงสูโยการอุปถัมภ์ของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่แห่งตระกูลฟิง ชาวโผวเล้ง โดยเฉพาะไปฮุยฮิน ภรรยาคนในตระกูลมีคณะจิวในครอบครอง 80 คณะด้วยกัน เป็นเหตุให้จิวแต้จิ๋วเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว ถือเป็นยุคทองก็ว่าได้ นอกจากนี้พระนางซุสึไทเฮาทรงโปรดปรานจิวมาก เจ้านายเมืองแต้จิ๋วจึงนำคณะจิวไปถวาย เป็นเหตุให้เจ้านายทั้งหลายในพระราชวังหันมาชื่นชมจิวแต้จิ๋วกันมากขึ้น เมื่อพระนางซุสึไทเฮาและพระเจ้ากวงสูสวรรคตต่อเนื่องกัน ทางราชการสั่งการบ้านทั้งประเทศเป็นเวลา 200 วัน ประกอบกับไปฮุยฮินสิ้นชีวิต ระยะนี้เองที่เป็นความเสื่อมของวงการจิวแต้จิ๋ว พวกนักแสดงต่างเปลี่ยนอาชีพ บ้างก็ออกเดินทางไปต่างประเทศเพื่อแสวงโชค

จิวแต้จิ๋วในเมืองไทย

จิวแต้จิ๋วคณะแรกที่เข้ามาเมืองไทย 2 คณะคือ เล่าเจียฮัวและเล่าซิงฮี้ โดยเดินทางเข้าประเทศไทยในสมัยพระเจ้ากวงสู โยสารเรือหัวแดงจากเมืองซัวเถามายังกรุงเทพ เป็นเหตุให้คณะจิวกวางตุ้งและฮกเกี้ยนที่มีอยู่เดิมเสื่อมความนิยมลง ปัจจัยที่สำคัญคือ ชาวจีนในเมืองไทยส่วนใหญ่เป็นชาวแต้จิ๋ว ภาษาแต้จิ๋วเป็นภาษากลางของคนจีนในเมืองไทย จิวแต้จิ๋วมีความผูกพันกับชีวิตความเป็นอยู่ของคนจีนในกรุงเทพโดยเกี่ยวข้องกับพิธีทางศาสนาตามศาสนสถานของชาวจีนในแต่ละแห่ง โดยมีการว่างจ้างให้มาแสดงในโอกาสต่างๆดังต่อไปนี้

- 1.ฉลองวันเกิดของเจ้าประจำศาล
- 2.ฉลองวันสร้างศาลเจ้า
- 3.ฉลองวันสารทเดือน7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ฉลองวันเทศกาลกินเจ เดือน9 ที่โรงเจ

5. ฉลองวันตอนแทนคุณของเจ้า ซึ่งชาวจีนจะจัดขึ้นปีละครั้งเป็นประจำทุกปี มักนิยมจัดขึ้นในเดือน10-11 ทำให้ว่าจ้างจิวช่วงนี้แพงเป็นพิเศษ บางแห่งเลื่อนไปจัดก่อนหรือหลังเวลาดังกล่าว งานนี้มีจัดทุกศาลเจ้า

6. ฉลองเทศกาลหยวนเซียว บางที่มีการประกวดโคมไฟด้วย

7. ฉลองเก๋บน

8. ฉลองเพื่อระลึกถึงวันตายของเจ้า

โดยทั่วไปจิวที่ว่าจ้างในวันเกิดเจ้า วันตายเจ้า วันระลึกถึงการสร้างศาล มักนิยมจ้าง 3 วัน 3 คืน วันกลางจะเป็นวันจริงของงานและจิวแต่ละเรื่องจะพิเศษออกไป สำหรับงานฉลองคุณเจ้า งานเทศกาลหยวนเซียว งานฉลองเก๋บนจะกินันไม่มีกำหนด แต่จิวที่โรงเจต่าง ๆ ว่าจ้างให้มาแสดงในเทศกาลกินเจให้เล่น 10 วัน 10 คืน

ผ้าปักแต่จิว ถือเป็นศิลปะจีนเยี่ยมของแต่จิวที่มีชื่อเสียงมาช้านาน คืองานเย็บปักถักร้อย เป็นหนึ่งในสี่ผ้าปักที่มีชื่อเสียงของจีน คือ ผ้าปักจูโจว เสฉวนหนูนัน และกวางตุ้ง ซึ่งมีชื่อเสียงอยู่ 2 กลุ่มคือ กวางโจวของจีนกวางตุ้งและแต่จิวผ้าปักแต่จิวมีเอกลักษณ์และความประณีตงดงามไม่ด้อยกว่าของจีน กวางตุ้ง ในหนังสือ"หลิงหนันจงซู (พรรณนาเรื่องแดนหลิงหนัน) " สมัยราชวงศ์ชิงกล่าวว่า "ผ้าปักของมณฑลกวางตุ้ง คนงานส่วนมากอยู่ที่กวางโจวและแต่จิว โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่แต่จิวฝีมือปักเป็นยอดล้วนผู้ชายปักฝีมือเหนือผู้หญิง หากดูได้ยากในมณฑลอื่น"ศิลปะการทำ ผ้าปักของแต่จิวมีเทคนิคมากมายหลายวิธี ทั้งปัก สอด(เส้นด้าย) ดึง (เส้นด้ายออก) พักฉลุ งานเย็บปักถักร้อยอื่น ๆ คนแต่จิวก็เชี่ยวชาญมากการตัดกระดาษเป็นศิลปะพื้นบ้านที่คนแต่จิวชำนาญมาก ทำกันได้ดีทั่วทุกหนทุกแห่ง ศิลปะการตัดกระดาษของแต่จิว มี 6 ประเภท คือ สีเดียว หลายสี รองซ้อนหลากสี และตัดสลักเขียนลาย ประเภทหลังนี้มีเรื่องฉลุลายและเขียนลายรวมอยู่ด้วย มีความงามวิจิตรงดงามมาก การตัดแบบอื่นแม้จะง่ายกว่าแต่ก็มีชั้นเชิงทางศิลปะน่าชมยิ่งไม้แกะสลักแต่จิวก็มีความวิจิตรเป็นเลิศ ไม้แกะลงรักปิดทองของแต่จิวเป็นหนึ่งในสองสุดยอดไม้แกะสลักของจีนคู่กับของเมืองตงหยาง มณฑลเจ้อเจียง (เมืองตงหยง ในเรื่องสามก๊ก) แบ่งตามลักษณะการแกะเป็น 3 แบบ คือ แกะสลักนูน (นูนสูงและนูนต่ำ) แกะสลักลอยตัว และแกะโปร่งซ้อนแบบหลังนี้โดดเด่นเป็นตัวแทนของไม้แกะสลักแต่จิวได้ดีที่สุด ไม้แกะสลักลงรักปิดทองรวมฝีมือแกะสลัก ลงรักปิดทองและการเขียนลายของแต่จิวไว้ได้กลมกลืน สวยงามยิ่ง มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วประเทศและทั่วโลก

หินแกะสลักของแต่จิวก็งดงามเช่นเดียวกับไม้แกะสลัก มีทั้งแกะนูนแกะสลักลอยตัว และแกะโปร่งซ้อนราวกับฉลุ ซึ่งทำได้ยากมาก แต่คนแต่จิวก็ทำได้วิเศษอย่างน่าอัศจรรย์ ทั้งเขียนลายและเดิมสีสันประกอบได้สวยงามอย่างยากที่จะหาของถิ่นอื่นและประเทศอื่นเทียบได้ยากด้วยเหตุที่คนแต่จิวเชี่ยวชาญศิลปะอย่างรอบด้าน บ้านของคนแต่จิวจึงสวยงามยิ่งด้วยงานศิลปะซึ่งรวมอยู่ในตัวอาคารอย่างลงตัว ฝาผนังช่วงบนมักเป็นกระเบื้องเคลือบรูปสี หรือไม้ก็เขียนจิตรกรรมฝาผนัง เครื่องไม้มักมีงาน

แกะสลักประกอบดูราวกับตำหนักเจ้านาย จนถึงกับมีคำกล่าวว่า “ทางเหนือคือพระราชวัง ในถิ่นใต้คือบ้านประชาชน”

การทำนาของคนใต้ ตั้งแต่ราชวงศ์ถังเป็นต้นมาคนใต้ได้รับการกล่อมเกลามาจากลัทธิขงจื้อ ทำให้เป็นคนสุขุมละเอียดอ่อน ประณีตแม้กระทั่งการทำนา ตั้งแต่ราชวงศ์หมิงเป็นต้นมาแต่จื๋อมีปัญหานา “คนมาก ที่น้อย” ต้องใช้ความละเอียดอ่อนพิถีพิถันปรับปรุงการทำนา เพื่อเพิ่มผลผลิตจนถึงกับมีคำกล่าวว่า “คนแต่จื๋อทำนาประณีตราวกับปักผ้า” ตั้งแต่ พ.ศ.2495 เป็นต้นมา ถิ่นแต่จื๋อเป็นเขตที่ทำนา ปีละ 2 ครั้ง ได้ผลผลิตสูงเกิน 1000 ชั่ง(600 กิโลกรัม) ต่อหนึ่งหมู่ (หนึ่งไร่จีน666 ตร.ม.) ชาวนาเผ่าผู้เชี่ยวชาญของแต่จื๋อเชิญไปแนะนำการทำนาในมณฑลต่างๆ 13 มณฑล ถึง 12232 คน และถิ่นแต่จื๋อเป็นเมืองที่ “มีข้าวเปลือกตุนเป็นตัน”สูงสุดติดต่อกันมาถึง 10 กว่าปี ทั่วโลกยอมรับว่าคนจีนเป็นคนขยันประหยัด เชี่ยวชาญธุรกิจการค้า จนมีสมญาตามที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงขนานให้ว่า “พวกยิวแห่งบูรพาทิศ” แต่ปัจจุบันในประเทศจีนยกให้คนแต่จื๋อเป็น “ยิวแห่งประเทศจีน” เพราะคนแต่จื๋อทำธุรกิจและการค้าเก่งที่สุดออกไปทำการค้าและธุรกิจคุมเศรษฐกิจทั่วจีนและในถิ่นจีนโพ้นทะเลทั่วโลกคล้ายยิว ในฮ่องกง แม้เป็นถิ่นจีนกว้างต้ง แต่จื๋อเป็นจีนกลุ่มน้อย แต่นักธุรกิจที่รวยที่สุดกลับเป็นคนแต่จื๋อ คือ “หลี่เจียเจิง (หลี่เกียเจิง)” ที่รวยในระดับต้น ๆ ยังมีอีกหลายคน เช่น “หลินไป๋ซัน (ลิ้มเป๊ะซิง)” ในจีนแผ่นดินใหญ่ หวงกงอู๋ (ฮึงกงหยู) นักธุรกิจชาวก๊กเกียของแต่จื๋อก็เป็นนักธุรกิจผู้มั่งคั่งที่สุดในประเทศจีนเมื่อปี พ.ศ. 2449 แม้ในจีนปัจจุบันพ่อค้าชาวเวินโจวจะเป็นคู่แข่งสำคัญของพ่อค้าแต่จื๋อ แต่ก็ไม่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจนอกประเทศจีนอย่างนักธุรกิจแต่จื๋อปัจจุบันในถิ่นแต่จื๋อเป็นแหล่งผลิตสินค้าระดับโลกของจีนหลายอย่าง แหล่งผลิตของเด็กเล่นใหญ่ที่สุดในโลกอยู่ที่อำเภอท่งไต้ (เจิ้งไห่) เสื้อผ้าผลิตมาที่อำเภอโผวเล้ง (ผู่หนิง) อำเภอเก็กเกียเป็น “เมืองหลวงของหยกจีน” เหล่านี้ล้วนแสดงถึงความสามารถด้านอุตสาหกรรม ศิลปะ และพาณิชย์กรรมของคนจีนแต่จื๋อการไปทำมาหากินในโพ้นทะเล จีนแต่จื๋อก็ประสบความสำเร็จไม่น้อยกว่าจีนอื่นเพราะมีนิสัยกล้าเสี่ยงภัยกล้าได้กล้าเสีย จึงมีคนแต่จื๋อไปอยู่ทั่วทุกถิ่นของจีนโพ้นทะเลถึงกับมีคำกล่าวว่า “มีกระแสน้ำขึ้นลงที่ไหนมีจีนแต่จื๋อที่นั่น” ส่วนมากไปมีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจการค้าของที่นั่น แม้ไม่ได้เป็นจีนกลุ่มใหญ่ในถิ่นนั้นก็ตาม อนึ่ง จีนโพ้นทะเลทั่วโลกนั้นเป็นจีนแต่จื๋อมากที่สุด

แม้แต่จื๋อจะเป็นเพียงเมืองน้อยในมณฑลกวางต้งแต่มีของดีน่าชมมากมายจนถึงกับมีคำกล่าวในภาษาจีนว่า “เต้ากว่วปี้เต้าเฉา เต้าเฉาปี้เต้าเฉียว” คือ “ไปถึงมณฑลกวางต้งแล้วต้องไปให้ถึงแต่จื๋อ ไปถึงแต่จื๋อแล้วต้องไปสะพานเซียงจื่อเฉียว” เพราะสะพานอันเป็นสัญลักษณ์ของแต่จื๋อแห่งนี้ เป็นหนึ่งในสี่สะพานที่ยิ่งใหญ่ของจีนอันประกอบด้วยสะพานเจ้าโจวเฉียวของมณฑลเหอเป่ย์ สะพานหลูโกวเฉียวของมณฑลปักกิ่ง สะพานลั่วหยางเฉียวของมณฑลฮกเกี้ยน (ฝูเจี้ยน) และสะพานเซียงจื่อเฉียวซึ่งแต่จื๋อเรียกเซียงจื่อเกีย ด้วยเหตุที่อุดมด้วยศิลปะและวัฒนธรรมอันโดดเด่น ปี พ.ศ.2529 รัฐบาลจีนจึงประกาศให้เมืองแต่จื๋อเป็นเมืองสำคัญทางวัฒนธรรมเมืองหนึ่งใน๓๔ เมืองกล่าวโดยรวมคนแต่จื๋อเป็นจีนที่ฉลาดหลักแหลม มีไหวพริบปฏิภาณสูงจนคนจีนต่างถิ่นพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า“ทั้งฉลาดทั้งเจ้าเล่ห์” แต่ในความฉลาดหลักแหลมนั้นมีความสุขละเอียดอ่อนอยู่ด้วย จึงมีความสามารถทางศิลปะสูงเป็นพิเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และมีชั้นเชิงการค้าแพรวพราว นิสัยที่โดดเด่นประการหนึ่งของจีนแต่จิ๋วคือ อยู่กับความจริง (Practical) ปรับตัวยืดหยุ่นไปตามสถานการณ์ได้เก่งมากแต่ก็ไม่ทิ้งอุดมการณ์ของตน คนจีนมามณฑล กวางตุ้งคือจีนแคะ แต่จิ๋ว และกวางตุ้งที่ไปอยู่ต่างถิ่นนั้น จีนกวางตุ้งส่วนมากอยากกลับบ้านเดิม จีนแคะ ไปไกลกว่านั้นคืออยากกลับ “ตงจ้วน(จงหยวน)” อันเป็นถิ่นดั้งเดิมของจีนแคะ ส่วนจีนแต่จิ๋วบอกว่าอยู่ที่ ไหนก็ได้ ขอให้ทำมาหากินได้มั่งคั่งและกลับไปเยือนแต่จิ๋วได้สะดวกก็แล้วกัน จีนแคะเป็นคนยึดมั่นใน อุดมการณ์ “ยอมหักไม่ยอมงอ” แต่จีนแต่จิ๋ว “ไม่ยอมงอไม่ยอมหัก หนีไปตั้งหลักแล้วกลับมาเอาคืน” เรื่อง เงินทองและการค้าจีนแต่จิ๋วมักจะยอม “เสียกำไรได้กอบ” แต่จีนแคะ “ไม่ยอมเสียกำไรและไม่ยอมให้กอบ” ตามวัฒนธรรมเดิมของแต่จิ๋วแยกหน้าที่ชายหญิงไว้ชัดเจน ผู้ชายทำมาหากินเลี้ยงครอบครัว ผู้หญิงไม่ ต้องรับภาระทำมาหากินแต่ต้องทำงานบ้านทั้งหมด ปرنินิตีสามีและบุพการี เลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดีมี ความรู้ความสามารถ ผู้หญิงแต่จิ๋วจึงเก่งกาจงานบ้านการเรือนรอบตัว มีฝีมือทางศิลปะช่างปرنินิตี เป็น “ศรีภรรยาและมารดาประเสริฐ” อย่างสมบูรณ์ เป็นที่หมายปองของคนต่างถิ่นมากรวมความว่าทั้งชายทั้ง หญิงแต่จิ๋วต่างมีดีโดดเด่นไปคนละด้าน แต่คุณสมบัติร่วมคือ “ฉลาดหลักแหลม สุขุมละเอียดอ่อนและอยู่ กับความเป็นจริง”

ข้อไม่เด่นของคนแต่จิ๋วที่เห็นได้ชัดคือ ไม่ชอบทำราชการ ในประวัติศาสตร์จึงมีคนแต่จิ๋วเป็นขุน นางผู้มีชื่อเสียงและนักปราชญ์ราชบัณฑิตระดับชาติได้น้อยมากสอบได้ตำแหน่งจอหงวนเพียง 2 คน แต่คน หนึ่งก็ถูกฮองเต้ “ขอ” ตำแหน่งจอหงวนไปให้คนอื่น ขณะที่จีนแคะ ฮกเกี้ยน กวางตุ้ง ต่างก็มี “คนดัง” ระดับชาติของตนเช่น จูชี หลินยู่ถิง ของฮกเกี้ยน โอวหยางชีว เหวินเทียนเสียง ดิงญื่อซาง หงชีวฉวน กัว มั่ววู่ว ลี้กวนยู เป่เจี้ยนอิง ของจีนแคะขุนยัดเซินก็เป็นจีนแคะ แต่ไปอยู่ถิ่นกวางตุ้งแม้กระทั่งไหหลำซึ่งเป็นจีนกลุ่มน้อยกว่าแต่จิ๋วก็ยังมีใหญ่ และมาตามตระกูลซ่งทั้งสอง คือซ่งชิงหลิง (ภรรยาขุนยัดเซิน) และซ่งเหมยหลิง (ภรรยาเจียงไคเช็ก) เป็น “คนดัง” ในประวัติศาสตร์แต่ไม่ได้หมายความว่าคนแต่จิ๋วไร้ ความสามารถทางอักษรศาสตร์หรือขาดการศึกษา คนแต่จิ๋วก็ไปศึกษามากมาตั้งแต่วังวังค์ถึง สมัย ราชวงศ์ซ่ง ได้รับยกย่องว่าเป็น “ไหปิ่นโจวหลู” คือเมืองขงจื้อและเม่งจื้อชายทะเล เพราะคนเมืองนี้มี วัฒนธรรมและการศึกษาตามจารีตขงจื้อ-เม่งจื้อสูงมาก แต่คนแต่จิ๋วเพื่อ “พัฒนาตน” มากกว่าไปเป็นขุน นาง เรื่องนี้จะกล่าวโดยละเอียดอีกครั้งในตอนที่ว่าด้วยวัฒนธรรมแต่จิ๋วและแม้จะไม่ได้ใช้วิธีการสร้าง ฐานอำนาจและความยิ่งใหญ่ให้พวกตนทั้งทางดีและร้าย แต่คนแต่จิ๋วก็มีปรีชาสามารถสร้าง ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมของตนตลอดจนชื่อเสียงด้านต่าง ๆ ได้โด่งดังไม่แพ้จีนอื่น จึงอาจกล่าวได้ ว่าเป็น “จีนกลุ่มน้อยที่ยิ่งใหญ่”

2.5 ลักษณะทางสังคมและอารยธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว

2.5.1 ลักษณะทางด้านวิถีชีวิต สังคม และคติความเชื่อ

ความเชื่อของชาวจีนในประเทศไทย

ภาพที่ 19 วัดมังกรกมลาวาส

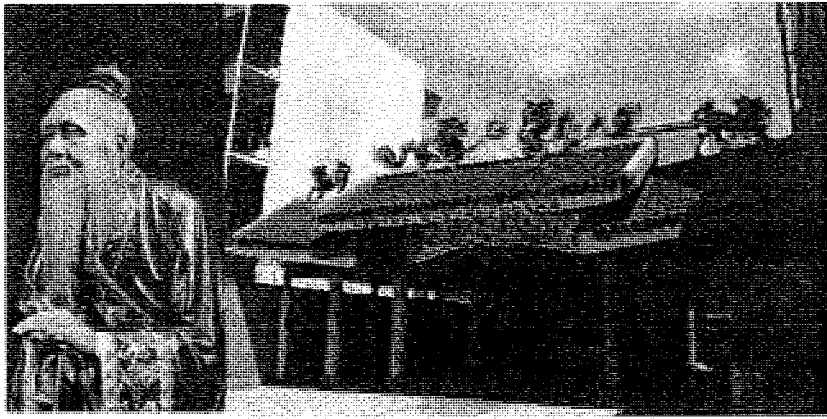

ภาพที่ 20 การเซ่นไหว้ และของขวัญของชาวจีนในประเทศไทย

ชาวจีนเป็นกลุ่มคนที่อพยพมาจากเมืองจีนหลายระลอก นับตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมา นับเป็นกลุ่มคนจำนวนมากที่สุดที่อพยพมาจากประเทศอื่น และยังคงรักษาความเชื่อและประเพณีของตนไว้ได้อย่างมีเอกลักษณ์ แม้ว่าส่วนหนึ่งจะปรับตัวหรือถูกกลืนไปกับวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมในสังคมไทย

ลักษณะความเชื่อทางศาสนาของชาวจีนในประเทศไทยผสมผสานความเชื่อของพุทธศาสนา การบูชาบรรพบุรุษ ลัทธิเต๋า ลัทธิขงจื้อ และการนับถือเทพเจ้า ชาวจีนจะนิยมไหว้เจ้าและไหว้บรรพบุรุษในขณะเดียวกันก็ทำบุญตักบาตรหรือให้ลูกบวชเรียนในพุทธศาสนา โดยไม่ถือว่ามีความขัดแย้งกัน ความเชื่อดั้งเดิมที่ชาวจีนรับมาจากบรรพบุรุษที่สำคัญ คือ

1. ลัทธิขงจื้อ เป็นคำสอนที่มีความสำคัญ ซึ่งอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคมไว้อย่างชัดเจน คือ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกหลาน ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง หรือผู้ใหญ่กับผู้เยาว์ ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับครอบครัว นอกนั้นยังมีรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของผู้คนในระดับต่างๆ ที่สำคัญ คือ การเน้นความกตัญญู กตเวทีต่อพ่อแม่และบรรพบุรุษ

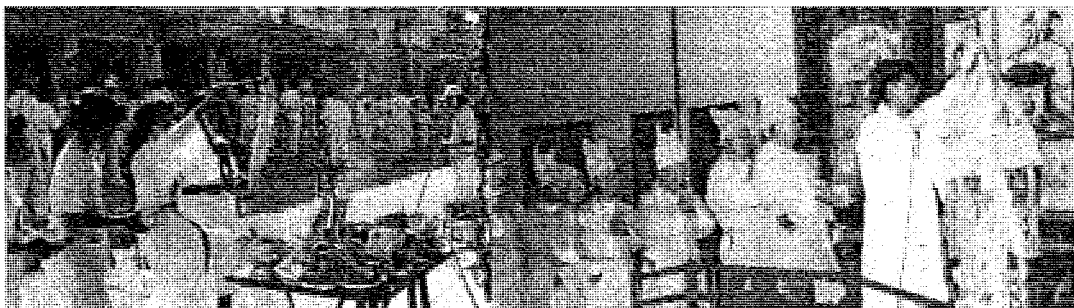

ภาพที่ 21 หุ่นขี้ผึ้ง ที่พิพิธภัณฑ์จังหวัดนครปฐม และแสดงศาลเจ้าของชาวจีน

2. ลัทธิเต๋า เป็นคำสอนทางปรัชญาที่ว่าด้วยชีวิตกับธรรมชาติ สอนให้บุคคลดำเนินชีวิตโดยไม่ฝืนธรรมชาติ รู้จักตนเอง เอาชนะตนเองรู้จักพอ สอนให้รู้จักสันโดษ สอนว่าการปกครองที่ดีนั้นไม่ควรใช้อำนาจมาก ไม่ควรมีกฎระเบียบมาก ให้เป็นไปโดยธรรมชาติเหมือนชีวิตในครอบครัวเดียวกัน ต่อมาเต๋าได้ปรับตัวผสมผสานกับพุทธศาสนานิกายมหายานในจีนทำให้เกิดมีซั่มเมง (ไตรสุทธิ) หรือพระผู้บริสุทธิ์ทั้งสาม คือ เล่าจื๊อ ฟอนโกสึ (เทพผู้สร้างโลก) และ เจ็กเซียนฮ่องเต้ เป็นต้น

3. พุทธศาสนา มหายาน นอกจากจะชี้ทางเพื่อการพ้นทุกข์เหมือนคำสอนของพุทธ-ศาสนาฝ่ายเถรวาท ยังมีการผสมผสานกับความเชื่ออื่นๆ มีพระพุทธรูปเจ้าและพระโพธิสัตว์จำนวนมากมาย พระพุทธรูปองค์สำคัญที่สุด คือ พระอมิตาภะ และพระโพธิสัตว์องค์สำคัญที่สุด คือ พระอวโลกิเตศวร หรือกวนอิม หัวใจการปฏิบัติธรรม คือ ต้องมีทั้งปัญญาและกรุณาควบคู่กันไปเน้นการละความเห็นแก่ตัวและทำประโยชน์แก่ส่วนรวม ซึ่งเป็นที่มาขององค์กรการกุศลต่างๆ เช่น มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง โรงพยาบาลหัวเฉียว ถนนศาลา โรงธรรม เป็นต้น

4. การนับถือเทพเจ้า เป็นความเชื่อที่เก่าแก่ที่สุดที่บรรพบุรุษได้ถ่ายทอดมา มีเทพเจ้าประจำสถานที่ ทะเล ภูเขา ป่า แม่น้ำ บ้านเรือน ประจำอาชีพ เทพเจ้าชั้นสูงที่มีคุณธรรมเป็นเลิศ ได้แก่ เทพเจ้ากวนอู เจ้าแม่ทับทิม เป็นต้น เทพเจ้าชั้นสูงสุด ได้แก่ พระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ และเทพเจ้าที่ถือว่าเป็นเซียนต่างๆ เช่น ป้ายเซียน เป็นต้น จะมีศาลเจ้าขนาดต่างๆ สร้างไว้ในชุมชนหรือสถานที่ต่างๆ เพื่อการสักการะ

ภาพที่ 22 พิธีกันเจที่จังหวัดตรัง และการประกอบพิธีกรรมในงานศพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 23 เจ้าแมวกวนอิม

ประเพณีสำคัญของชาวจีนที่ยังเหลืออยู่และได้รับการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอในประเทศไทยมีหลาย ประเพณีด้วยกัน เช่น ตรุษจีน สารทจีน แข็งเม้ง เทศกาลกินเจ เป็นต้น พิธีกรรมสำคัญในแต่ละช่วงชีวิต ได้แก่ พิธีรับขวัญเด็ก พิธีแต่งงาน พิธีเซียด ครอบรอบปีเกิดสำคัญ เช่น ครอบหำรอบ หรืออายุ ๖๐ ปี พิธี กงเต็ก หรือพิธีศพให้ผู้ล่วงลับโดยจัดเครื่อง ในพิธีที่ประกอบด้วยกระดาดรูปทรงสมบัติในบ้านเครื่องใช้ ต่างๆ เพื่ออุทิศให้ผู้ตาย

2.5.2 ลักษณะทางด้านประเพณีและพิธีกรรม

2.5.2.1 ตรุษจีน

พิธีกรรมนี้เริ่มมีขึ้นพร้อมกับการประดิษฐ์ปฏิทินจีน ซึ่งในบันทึกทางประวัติศาสตร์สมัยแรกของ จีนอ้างว่า รูปแบบของปฏิทินที่ใช้กันทุกวันนี้เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยต้นราชวงศ์ซาง (980 ปี ก่อนพุทธศักราช) วันขึ้นปีใหม่ของจีนมีความสำคัญไม่เพียงแต่เป็นการเฉลิมฉลองการเริ่มศักราชใหม่เท่านั้น แต่ยังเป็น ช่วงเวลาของการบูชาเทพเจ้า เพื่อความเป็นสิริมงคลในปีที่ใกล้จะมาถึง และจากการพิจารณาภาษา หรือ สิ่งที่ใช้เรียกเทศกาลจะพบว่าเทศกาลดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจของสังคมจีนในยุค แรกๆอีกด้วย และความสัมพันธ์ดังกล่าวได้พัฒนาเป็นรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้นในปัจจุบัน คำที่จีนเรียก เทศกาลปีใหม่นี้สามารถแปลได้ว่าเป็นเทศกาลสันติฤดู เนื่องจากในสังคมจีนโบราณ ปฏิทินถูกประดิษฐ์ ขึ้นเพื่อกำหนดหรือพยากรณ์ดินฟ้าอากาศ อันจะเป็นประโยชน์ในการเพาะปลูก ดังนั้นการเริ่มต้นศักราช ใหม่ จึงมีขึ้นพร้อมๆกับการเริ่มวัฏจักรทางการเกษตร ภายหลังจากที่หิมะและความแห้งแล้งได้หมดไป ลักษณะดังกล่าว สามารถสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในเรื่องเศรษฐกิจของชาวจีนได้เป็นอย่างดี แม้ว่าในปัจจุบันระบบเศรษฐกิจของชาวจีนจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เคยประกอบกรากสิกรรมมาเป็น อาชีพค้าขายแล้วก็ตาม ลักษณะดังกล่าวก็ยังคงมีอยู่ ที่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดคือ การที่ชาวจีนหยุดทำงาน ในวันตรุษจีนแทนที่จะหยุดงานในวันปีใหม่อย่างธรรมเนียมไทย หรือการที่มีการปิดบัญชีประจำปีก่อน ตรุษจีนแทนที่จะปิดงบดุลพร้อมๆกับธุรกิจอื่นๆ ที่ใช้กันเป็นสากลทั่วโลก เป็นต้น

โดยทั่วไปถือเป็นประเพณีปฏิบัติว่าสมาชิกคนในครอบครัวจะต้องมาพร้อมหน้ากันในวันสิ้นปี และอยู่ร่วมรับประทานอาหารในวันรุ่งขึ้นซึ่งเป็นวันปีใหม่ ไม่ว่าสมาชิกนั้นๆ จะไปประกอบอาชีพต่างเมือง

หรือมีครอบครัวแยกออกไปแล้วก็ตาม ในระดับครอบครัวคาดหวังกันเพียงว่าสามารถอยู่พร้อมหน้ากัน เฉพาะพ่อแม่ลูกก็พอ ส่วนในระดับสังคมนั้นเป็นการส่งตัวแทนไปเยี่ยมเยียนอวยพรกันมากกว่าที่จะจัด พิธีเลี้ยงใหญ่โตอย่างเช่นงานปีใหม่ของชนชาติอื่นๆ อาจกล่าวได้ว่าเทศกาลปีใหม่ของจีนค่อนข้างเป็น พิธีกรรมเฉพาะในครอบครัวมากกว่าเกี่ยวข้องกับชุมชน ไม่มีแม้แต่ตัวแทนของศาสนาในรูปนักบวช ยกเว้นในระดับสมาคมสโมสรหรือองค์การต่างๆ ที่มีงานพิธีกรรม จึงนับว่าเป็นกิจกรรมร่วมกันของชุมชน เป็นต้นว่าการเซ่นบรรพบุรุษของสมาคมตระกูล ส่วนกำหนดเวลาของงานจริงๆ นั้น นับเริ่มวันสิ้นปีตาม ปฏิทินจีน จนถึงวันที่ 4 ของปีใหม่

ในปฏิทินจะระบุกิจการต่างๆ ในชีวิตประจำวันไว้เกือบทุกเรื่องว่าวันใดควรจะทำอะไร เทศกาลปี ใหม่ก็เช่นเดียวกัน กิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งและถือเป็นการเริ่มต้นเทศกาลปีใหม่อีกคือ การปิดกวาดทำความสะอาด ซึ่งมีการทำกันอย่างจริงจัง และมีบางแห่งที่มีการทำสัติกแต่งงานใหม่ ในปฏิทินจีนจะมี กำหนดว่าวันสุดท้ายของการปิดกวาดทำความสะอาดที่เป็นมงคลคือวันอะไร สำหรับเทศกาลปีใหม่ เพื่อให้บ้านเรือนยังคงสะอาดในวันปีใหม่ จึงเลือกเอาวันปิดกวาดทำความสะอาดภายใน 1 สัปดาห์ก่อน สิ้นปี

การปิดกวาดทำความสะอาดในเทศกาลปีใหม่ของชาวจีนก็คงเหมือนกับธรรมเนียมปฏิบัติของ คนไทยในวันสงกรานต์ คือ เพื่อปิดกวาดทำความสะอาดครั้งใหญ่ที่สำคัญครั้งหนึ่งในรอบปี แต่สิ่งที่ สำคัญที่ชาวจีนถือปฏิบัติดังกล่าวโดยเฉพาะปีใหม่นี้มีเรื่องการสารพัดสุขเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เพราะ ในประเทศจีนนั้นหลังจากผ่านฤดูหนาวที่แห้งแล้งไปแล้ว บ้านเรือนทั่วไปมักมีฝุ่นละอองและสิ่งสกปรก หากไม่ทำความสะอาดเมื่อฤดูฤดูฝน ความชื้นในอากาศจะปะทะกับความสกปรกอาจก่อให้เกิดปัญหา สุขภาพอนามัยได้ นอกจากนั้นการปิดกวาดทำความสะอาดยังมีนัยทางหน้าที่บางอย่างซ่อนเร้น เช่น มี การสำรวจตรวจตราประกวดแข่งขันกันว่าบ้านไหนสะอาดกว่ากัน และบ้านไหนมีการตกแต่งบ้านดีกว่า กัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับฐานะทางสังคมได้อย่างหนึ่ง

เมื่อทำความสะอาดเรียบร้อยแล้ว จะมีการจัดเตรียมอาหารและสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่ จำเป็นต้องใช้ในวันปีใหม่ สิ่งที่จะต้องจัดเตรียมคือ ของที่จะใช้เช่นไหว้บรรพบุรุษ ไหว้เจ้า และผีไร้ญาติ ของที่ใช้สำหรับงานเลี้ยงในครอบครัว และของที่เตรียมไปเยี่ยมคำนับญาติผู้ใหญ่และผู้อาวุโสอื่นๆ ที่ เคารพนับถือ สิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ จะต้องเตรียมไว้ล่วงหน้าให้พร้อมก่อนวันสิ้นปี 2-3 วัน ส่วนอาหารนั้น ต้องเตรียมให้เสร็จในเช้าวันสิ้นปี ซึ่งถือเป็นวันไหว้

วันจ่าย คือ วันก่อนสิ้นปี 1 วัน ใครจะต้องซื้อหาเตรียมของอะไรแล้วยังไม่เรียบร้อยก็ให้ทำให้ เสร็จในวันจ่าย ก่อนที่ร้านค้าจะหยุดยาว ซึ่งในวันนี้รถจะติดในแถบย่านที่เป็นแหล่งจับจ่ายซื้อของ

วันไหว้ การไหว้ในวันสิ้นปี จะเป็นการไหว้เจ้าที่ในตอนเช้า ตามด้วยการไหว้บรรพบุรุษในตอน สาย แล้วไหว้ผีไม่มีญาติในตอนบ่าย ซึ่งการไหว้ผีไม่มีญาตินี้ บางบ้านก็ไม่นิยมไหว้

ในวันสิ้นปีของจีน กิจกรรมส่วนใหญ่ที่จะเกี่ยวข้องกับการทำพิธีเช่นไหว้เป็นสำคัญ เริ่มต้นด้วย การไหว้เจ้าตามศาลเจ้าต่างๆ ที่ตนเคารพนับถือหรืออยู่ในละแวกบ้าน บางครอบครัวมีการตักบาตรใน ตอนเช้าด้วย เมื่อไหว้เจ้าที่ศาลเจ้าแล้วก็จะมาไหว้ศาลเจ้าที่บ้าน เช่น ศาลเจ้าที่จีน (รวมทั้งพระภูมิถ้ามี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศาลปึงเท้ากง บางครอบครัวอาจมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์อื่นๆเป็นพิเศษ เช่น สิ่งใดกับคุณไสยหรือเจ้าแม่กวนอิม จะต้องเซ่นไหว้เป็นกรณีพิเศษด้วย สำหรับสิ่งใดต้องเซ่นด้วยเนื้อสด ส่วนเจ้าแม่กวนอิมต้องเซ่นด้วยอาหารเจ เป็นต้น ต่อจากนั้นจะเซ่นไหว้บรรพบุรุษซึ่งใช้เวลานานกว่าการเซ่นไหว้อื่นๆ เนื่องจากสมาชิกทุกคนในครอบครัวจะต้องมาร่วมในพิธีดังกล่าวกว่าจะเสร็จพิธีก็เที่ยง สมาชิกในครอบครัวรับประทานอาหารร่วมกัน บ่ายก็จะมีการเซ่นไหว้ผีไร้ญาติหรือผีจรจัด ด้วยเชื่อว่าในวันดังกล่าวบรรดาปีศาจอสุรกายในปรโลกจะได้รับโอกาสให้ขึ้นมาบนโลกมนุษย์ ปีศาจตนใดที่ลูกหลานเตรียมเซ่นไหว้อยู่แล้วก็จะไปรออยู่ที่ศาลบรรพบุรุษตามบ้านลูกหลานของตน ส่วนผีไร้ญาติจะอดอยากทรมาน เพราะบางทีก็ไม่มีคนอุทิศส่วนกุศลไปให้ นอกจากนั้นชาวจีนยังเชื่อว่ามีผีที่ตายตามที่สาธารณะต่างๆ เช่น ตายเพราะอุบัติเหตุต่างๆ วิญญาณก็จะสิงสถิตอยู่ตามที่นั้นๆ ไม่สามารถกลับไปหาลูกหลานได้ ดังนั้นจึงถือโอกาสนี้จัดเตรียมอาหารให้กับผีพวกนี้ ถือเป็นการให้ทานอย่างหนึ่ง ระหว่างพิธีเซ่นไหว้สมาชิกในครอบครัวจะจุดธูปไปปักตามถนนหนทาง ละแวกบ้านเป็นการเชิญชวนผี หรือวิญญาณเหล่านั้นมารับทานที่อุทิศให้ การเซ่นไหว้จึงมักทำกันที่หน้าบ้านหันหน้าออกสู่ถนนเพื่อให้วิญญาณที่ผ่านมาสามารถรับทานได้ พิธีนี้กินเวลาประมาณ 3-4 ชั่วโมง สุดแต่ความพิถีพิถันของเจ้าของบ้าน และยังเป็นการยืดเวลาให้คนที่เดินผ่านไปมาได้รับรู้ถึงฐานะของตน ซึ่งจะดูได้จากจำนวนอาหารที่นำมาเซ่นไหว้ ถือเป็นเรื่องเชิดหน้าชูตามากจนถึงกับมีการล้อเลียนในบางที่ว่า “ผีบรรพบุรุษกินไม่อิ่มเพราะกินหลังบ้าน ผีจรจัดกินไม่อิ่มเพราะกินหน้าบ้าน” หลังจากเซ่นไหว้เสร็จแล้วสมาชิกในครอบครัวจะรับประทานอาหารเย็นพร้อมกัน

วันขึ้นปีใหม่ ถือได้ว่าเป็นวันอวยพรญาติผู้ใหญ่และผู้อาวุโส โดยเข้าสู่ของวันปีใหม่จะมีการกล่าวคำ “สวัสดีปีใหม่” กับญาติผู้ใหญ่และผู้อาวุโส ญาติผู้ใหญ่และผู้อาวุโสซึ่งมีอาชีพและมีครอบครัวแล้วจะให้ของกำนัลซึ่งเรียกว่า “แต๊ะเอีย หรือ อั่งเปา” เด็กและคนชราจะเป็นฝ่ายรับ หลังจากนั้นพ่อแม่ (ในกรณีที่อ่อนอาวุโสหรือพี่) ก็จะไปอวยพรปีใหม่ตามบ้านญาติและคนที่สนิทชิดชอบ ส่วนผู้อาวุโสหรือพ่อแม่จะอยู่ประจำบ้านเพื่อรอให้หลานๆ หรือน้องรองๆ มาอวยพรปีใหม่

สิ่งที่ต้องนำติดตัวไปด้วยและถือเป็นสัญลักษณ์ของการอวยพรคือ ส้ม 4 ผล ถ้วยถือว่าส้มเป็นสัญลักษณ์ของความกลมเกลียวสามัคคีเนื่องจากผลส้มมีลักษณะกลม ฝ่ายเจ้าของบ้านจะรับส้มไว้ 2 ผล แล้วให้ส้มตนแทนไป 2 ผล เป็นการแลกเปลี่ยนกัน ดังนั้น ส้มเพียง 4 ผล สามารถไปอวยพรปีใหม่ได้ทุกบ้าน เด็กๆ ที่ไปอวยพรจะได้รับอั่งเปาจากผู้ใหญ่หรือผู้อาวุโส บางครอบครัวอาจฝากไปให้กับคนที่ไม่ได้มาอวยพร ในทำนองเดียวกันเพื่อความกลมเกลียวสามัคคี ทั้งส้มและสาकु นอกจากใช้เป็นสัญลักษณ์ของความกลมเกลียวแล้ว ยังใช้เป็นเครื่องเซ่นเจ้าต่างๆ ในบ้าน (ใช้ชิงเอี้ย) เพื่อความร่มเย็นเป็นสุขและความสามัคคีของคนในครอบครัว การเซ่นไหว้เจ้าในบ้านดังกล่าวจะกระทำในเวลา 01.00 – 03.00 น. หรือเข้ามิดแล้วแต่จะดูฤกษ์กันโดยดูอ่านจาก แห่ลัทธิทำนายว่าจะไหว้เวลาไหนและตั้งโต๊ะไหว้อย่างไร หลังจากนั้นในตอนบ่าย เด็กๆ ที่ไปอวยพรญาติพี่น้องผู้ใหญ่ หรือผู้อาวุโสจะทยอยกันกลับบ้าน และพากันออกไปเที่ยวในตอนเย็นและวันต่อไปอีก 2-3 วัน

ข้อที่น่าสังเกตคือ งานเทศกาลปีใหม่ของชาวจีนไม่ได้กำหนดแน่นอนตายตัวอย่างของชาวไทยหรือชาวตะวันตก แต่จะเปลี่ยนแปลงไปตามปฏิทินจีนซึ่งยึดถือวันแรกของเดือนที่หนึ่งของทุกปี สำหรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฤกษ์เริ่มงานปีใหม่นั้น แต่ละครอบครัวจะขอคำแนะนำจากหมอดูหรือทรงเจ้า โดยที่ชาวจีนส่วนใหญ่นิยมดูโชคชะตาในช่วงปีใหม่เพื่อให้ทราบว่าจะมีอะไรในครอบครัวจะเป็นอย่างไรบ้างในรอบปีที่จะมาถึง ส่วนใหญ่เป็นหน้าที่ของแม่บ้านที่จะเป็นผู้ไปหาหมอดูหรือทรงเจ้าที่ตนศรัทธา นับถือ โดยทั่วไปมักจะพร้อมกับควั่นเริ่มทำงานไปด้วยซึ่งเป็นวันที่ 3-5 ของเดือนแรก ก่อนหน้านี้นี้คือช่วง 3-4 วันของเทศกาลปีใหม่ ชาวจีนจะไม่พูดถึงธุรกิจการงานของตน และก่อนเทศกาลปีใหม่ ใครที่มีหนี้สินจะต้องตามทวงถามชำระกันให้เรียบร้อย นอกจากนี้ในวันขึ้นปีใหม่ ตามบ้านเรือนต่างๆ จะหยุดใช้ไม้กวาด เข็ม กรรไกร เป็นต้น เพราะเชื่อว่าจะปิดกวาดโชคกลางที่จะมีมาในปีใหม่ไป จะทำให้ได้รับบาดเจ็บหรือจะทำให้ความสัมพันธ์ขาดสะบั้นลง เป็นต้น แต่เนื้อแท้ก็คือเพื่อต้องการให้ทุกคนได้พักผ่อนอย่างเต็มที่หลังจากได้ทำงานเหน็ดเหนื่อยมาตลอดทั้งปี และเป็นการเตรียมตัวรับงานปีใหม่ หลังปีใหม่แล้วธุรกิจการงานจะดำเนินตามสภาพปกติ โดยในวันเริ่มงานผู้ที่ทำธุรกิจจะเตรียมแผ่นกระดาษแดงเขียนคำศรัทธาคลมาติดตามหน้าบ้าน อาจเป็นเสาบ้าน หรือประตูบ้าน เป็นต้น และชาวจีนจะเช่นเครื่องมือประกอบอาชีพของตน เช่น ชาวเรือจะเช่นแม่ย่านาง ร้านค้า เช่น ไห้วางกวาง เป็นต้น

2.5.2.2 หยวนเซียว

เทศกาลหยวนเซียวถือเป็นงานฉลองรับฤดูการเพาะปลูก และขอพรจากเบื้องบนให้ประทานความอุดมสมบูรณ์ และฝนฟ้ามาให้ตลอดฤดูเพาะปลูกที่จะมาถึง เนื่องจากชาวจีนในอดีตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ฝนจึงมีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่มาก หากปีใดฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาล ความอดอยากแห้งแล้งจะครอบคลุมไปทุกหมู่บ้าน แต่ถ้าหากปีใดฝนตกต้องตามฤดูกาล ข้าวปลาอาหารจะอุดมสมบูรณ์ ดังนั้นสายฝนจึงเปรียบเสมือนเส้นชีวิตของชาวจีน เนื่องจากชีวิตของชาวจีนต้องขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศดังกล่าว จึงมีการเซ่นไหว้บูชาเทพเจ้าต่างๆ และบรรพบุรุษ เช่น การเซ่นไหว้ศาลเจ้า “เทียนกง” ซึ่งถือเป็นเทพแห่งฟ้าผู้ควบคุมโชคชะตาของบุคคลและกาลอากาศทั้งมวล

ตำนานของธรรมเนียมนี้มีอยู่หลายเรื่อง เรื่องหนึ่งเล่าว่า สาเหตุมาจากองค์เง็กเซียนฮ่องเต้ ที่ปกติเป็นเทพฝ่ายพระเอก คือทำแต่เรื่องดีๆ แต่เรื่องนี้เง็กเซียนฮ่องเต้ทรงเป็นกษัตริย์เทพที่มั่นจะอยู่สุขสบาย แต่ที่ทรงเหงา ที่เมืองทรงได้สดับว่ามนุษย์บนโลกอยู่กันอย่างมีความสุขสนุกสนาน จึงทรงกริ้วแล้วเรียกเจ้าน่านฟงไฟ สัตว์เทพที่ทรงเลี้ยงไว้ ให้พ่นไฟเผาโลกให้เป็นจุณ ในวันที่ 15 เดือน 1

บังเอิญว่านางฟ้าใจดีได้ยื่นเข้าจึงเหาะไปเตือนเหล่ามนุษย์ พร้อมบอกเคล็ดว่า น่านฟงไฟกลัวไม้ไผ่ ให้ทำกรงไม้ไผ่จับน่านฟงไว้ พร้อมกับมีชายหัวใสออกความเห็น เราอาจจะจุดโคมไฟหลายๆ เพื่อให้โลกดูสว่างไสว เง็กเซียนฮ่องเต้จะได้ทรงเข้าใจผิดว่าโลกกำลังถูกไฟไหม้ตามพระประสงค์

เทศกาลหยวนเซียวจัดเป็นงานใหญ่ระดับชุมชนที่ทุกครอบครัวจะต้องเข้าประกอบพิธี ในปฏิทินจีนมักจะกำหนดกันว่าเป็นต้นฤดูฝนหรือช่วงที่ฝนเริ่มตก โดยมีกำหนดเวลาคือ วันที่ 15 ของเดือนที่ 1 เทศกาลดังกล่าวนอกจากจะประกอบพิธีกรรมเพื่อการเพาะปลูกแล้วในระดับชุมชนถือได้ว่าเป็นการสร้าง ความมั่นใจและเรียกขวัญได้ดีจากงานรื่นเริงที่ทำกันในวันดังกล่าว

เมื่อถึงวันที่ 15 ของเดือน 1 ชาวจีนจะตระเตรียมของเซ่นไหว้ไปศาลเจ้าในชุมชนของตน โดยเฉพาะศาลเจ้า “เทียนกง” อันถือเป็นการเซ่นไหว้ในระดับชุมชน และเตรียมของเซ่นไหว้และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรพบุรุษของตนที่บ้าน ซึ่งถือเป็นการเซ่นไหว้ในระดับครอบครัว โดยเซ่นไหว้ที่ศาลเจ้าก่อน แล้วจึงกลับมาเซ่นไหว้เจ้าและบรรพบุรุษที่บ้าน สำหรับศาลเจ้าทุกแห่งในวันนี้ตลอดทั้งวันจะจัดให้มีการละเล่นงานรื่นเริง มีทั้งละคร ภาพยนตร์ การเชิดสิงโต และอื่นๆ บ้างก็มีการออกร้านเพื่อหาเงินบำรุงศาล ครั้นถึงเวลาเย็นก็จะมีการชุมนุมกันเพื่อที่จะประมูลสิงโตน้ำตาลกลับมาบ้านของตน สิงโตน้ำตาลดังกล่าวนี้ นอกจากจะถือเป็นสัญลักษณ์ของความแคล้วคลาดจากภัยอันตรายต่างๆ แล้วยังถือเป็นความสมบูรณ์ที่จะได้รับเสมือนความหวานของน้ำตาลที่หล่อเป็นรูปสิงโต ส่วนรายได้จากการประมูลจะนำไปใช้เป็ค่าใช้จ่ายในการจัดงานและเครื่องบูชาต่างๆ ของศาลเจ้า

เทศกาลหยวนเซียวเป็นเทศกาลเก่าแก่ที่ได้รับการสืบทอดในระดับศาลเจ้า กล่าวคือจะมีการปฏิบัติพิธีในศาลเจ้าเป็นหลัก คนจีนส่วนใหญ่ที่เห็นห่างจากการนำระบบชีวิตเข้าในเกี่ยวข้องกับศาลเจ้า จึงไม่ค่อยจะปฏิบัติตามธรรมเนียมนี้ ซึ่งได้แก่ เยาวชนจีนที่เกิดในประเทศไทยและที่มีการศึกษาสูง การกลืนกลายของเทศกาลหยวนเซียวที่สำคัญคือ คนจีนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความเชื่อเรื่องการไหว้เจ้า โดยเฉพาะศาลเจ้าจีนที่คนจีนสมัยใหม่ไม่ค่อยรู้เรื่อง เป็นต้นว่ารูปปั้นบนโต๊ะบูชา ตลอดจนภาพวาดเทพเจ้าประจำประตูศาลเจ้าก็หาคนรู้เรื่องได้ยากมาก ประกอบกับเทศกาลหยวนเซียวใกล้กับเทศกาลตรุษจีนมากเกินไป เมื่อชาวจีนพัก่อนเทศกาลตรุษจีนอย่างเต็มที่แล้ว ก็ไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องพัก่อนอีก ในเทศกาลหยวนเซียว ยิ่งสภาวะทางเศรษฐกิจที่ต้องแข่งขันกันมาก การมีวันหยุดมากไม่เอื้ออำนวยต่อการค้าขาย นอกจากนั้นชาวจีนส่วนใหญ่ในปัจจุบันไม่ค่อยเชื่อถือระบบบริหารของศาลเจ้าเพราะบางคนไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต ทำให้ชาวจีนรุ่นใหม่ไม่ศรัทธา จึงไม่นิยมเข้าเกี่ยวข้องกับ เทศกาลหยวนเซียวจึงนับวันแต่จะหมดความสำคัญลงไป เพราะการกลืนกลายให้เข้ากับสภาพแวดล้อมสมัยใหม่มีส่วนผลักดันให้ชาวจีนเห็นห่างจากเทศกาลหยวนเซียวเพิ่มขึ้น

2.5.2.3 เซ็งเม้ง

เทศกาลไหว้บรรพบุรุษได้รับอิทธิพลจากลัทธิขงจื๊อที่ถือว่าความกตัญญูเป็นสิ่งสำคัญ ขงจื๊อสอนให้มีความกตัญญูโดยเฉพาะต่อบุพการีทั้งที่ยังมีชีวิตอยู่ และเมื่อถึงแก่กรรมไปแล้ว ในหนังสือชื่อ "หลี่ซีอ" กำหนดเป็นกฎเกณฑ์ว่าอย่างน้อยจะต้องไปค่านับหลุมฝังศพปีละ 3 ครั้ง แต่เท่าที่ปฏิบัติในปัจจุบันทำเพียงปีละ 1 ครั้ง ในเทศกาลเซ็งเม้งนี้เท่านั้น นอกจากนั้นก็บูชาที่หิ้งบรรพบุรุษซึ่งตั้งอยู่ที่บ้าน การไหว้บรรพบุรุษจึงถือเป็นการแสดงความกตัญญู และยังถือเป็นศีลมูลต่อลูกหลานด้วย

เทศกาลเซ็งเม้งถือเป็นพิธีกรรมในระดับครอบครัว และเครือญาติที่นับถือกันเท่านั้น กำหนดวันของแต่ละปีไม่แน่นอน แต่ตกอยู่ในเดือน 2 ตามปฏิทินจีน กำหนดการเซ่นไหว้ สามารถกระทำได้ช่วงก่อนและหลังวันไหว้จริง 3 วัน เพราะต้องรอญาติพี่น้องซึ่งอยู่ไกลกันมาพร้อมหน้า

ในวันเซ็งเม้ง ลูกหลานจะนัดมาพร้อมกันที่บ้านบุตรชายคนโต ทำพิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษ ณ หิ้งบูชา ก่อนหรือหลังจากนั้นแล้วแต่ความสะดวก และความพร้อมเพรียงกันของลูกหลานจะเดินทางกันไปยังสุสานเพื่อทำความสะอาด ตกแต่งประดับประดาสีต่างๆ ให้ดูสวยงาม และจัดอาหารคาวหวานมาเซ่นไหว้บรรพบุรุษ ในระหว่างนั้นก็จะมีการจุดประทัด เพื่อเป็นการบอกกล่าวให้วิญญาณของบรรพบุรุษรับรู้ในการเซ่นไหว้ เสร็จพิธีแล้วจะมีการชุมนุมพบปะลูกหลาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วันเซ็งเม้งถือเป็นวันแสดงความกตัญญูของบรรดาชาวจีน ชาวจีนส่วนใหญ่จึงถือเป็นวันสำคัญที่สุดของรอบปี โดยเฉพาะการบูชาบรรพบุรุษที่สุสานถือเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเป็นการรวมพี่น้องทั้งหมดเพื่อแสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ แต่ชาวจีนส่วนใหญ่จะไม่เซ่นไหว้บรรพบุรุษที่บ้านอาจเป็นเพราะการบูชาบรรพบุรุษที่บ้านไม่สะดวก หรือชาวจีนได้รับคติพุทธศาสนาเข้าไว้ จึงบูชาพระพุทธรูปแทน ป้ายชื่อของบรรพบุรุษจึงต้องกระทำที่สุสานแห่งเดียว ซึ่งยังคงเป็นการแสดงสัญลักษณ์ของความกตัญญู และการไหว้บรรพบุรุษที่สุสานก็ไม่ถือเคร่งว่าต้องเรียงลำดับอาวุโส แสดงว่าเทศกาลเซ็งเม้งมีการสืบทอดในบางเรื่อง บางเรื่องได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ตามความเชื่อทางศาสนาที่กลืนกลายระหว่างพุทธศาสนากับลัทธิขงจื้อ

ความเปลี่ยนแปลงในระเบียบปฏิบัติบางประการของเทศกาลเซ็งเม้ง แม้ว่าจะเกิดจากการกลืนกลายทางความเชื่อบางประการของคนจีนรุ่นใหม่ โดยสังเกตจากการถือปฏิบัติที่ไม่ค่อยจะยึดถือระบบอาวุโส แต่ชาวจีนส่วนใหญ่ทุกเพศทุกวัย ทุกระดับการศึกษา ทุกฐานะทางเศรษฐกิจยังคงถือเคร่งครัดในเรื่องความกตัญญูอย่างสูงสุด แม้ว่าธรรมเนียมปฏิบัติสักย่อยจะดwindไป แต่การแสดงความรักต่อบรรพบุรุษที่สุสานยังถือเป็นสัญลักษณ์สำคัญของการแสดงความกตัญญู

2.5.2.4 เทศกาลขนมจ้าง

เทศกาลขนมจ้างหรือเทศกาลตวนอู เป็นเทศกาลที่มีขึ้นเพื่อระลึกถึง ฉี่หยวนเม่หากวี ผู้รักชาติในสมัยโบราณของจีน ฉี่หยวนเป็นชาวก๊กจู่สมัยจ้านกว๋อ ท่านไม่พอใจในการเมืองอันอ่อนแอของก๊กจู่ และเคยสอนแผนการปฏิรูปต่อกษัตริย์ก๊กจู่หลายครั้ง แต่มีพวกขุนนางกังฉินคอยกีดกัน ฉี่หยวนจึงถูกกษัตริย์ก๊กจู่เนรเทศ เมื่อ 278 ปี ก่อน ค.ศ. ต่อมามองหวงเหวาก็จินยงเข้าตีเมืองก๊กจู่แตก ฉี่หยวนได้กระโดดน้ำตาย ในวันขึ้น 5 ค่ำเดือน 5 ในปีเดียวกัน

เล่ากันว่า เมื่อฉี่หยวนตายแล้ว เมื่อถึงวันขึ้น 5 ค่ำเดือน 5 ของทุกปี ชาวบ้านจะเอาข้าวเหนียวใส่กระบอกไม้ไผ่โยนลงไปในแม่น้ำเพื่อเซ่นไหว้ดวงสรวงท่าน ต่อมาได้มีคนพบฉี่หยวนที่ริมฝั่งแม่น้ำ ฉี่หยวนบอกแก่คนนั้นว่า "อาหารที่ท่านทั้งหลายให้ข้าพเจ้านั้น มังกรแย่งเอาไปเสียหมด ที่หลังจงเอาใบอ้อมาทำเป็นจุกอดปากกระบอก แล้วมัดด้วยด้ายหลายๆ สี เพราะมังกรกลัวของสองอย่างนี้มากที่สุด" ตั้งแต่นั้นมา ผู้คนก็เอาใบไผ่ห่อข้าวเหนียวทำเป็นขนมจ้างระลึกถึงฉี่หยวน ทุกวันนี้ขนมจ้างได้กลายเป็นอาหารที่กินกันเป็นประเพณีในวันเทศกาลนี้ เทศกาลขนมจ้างเป็นเทศกาลที่แสดงออกถึงความซื่อสัตย์ของคนจีน คนจีนส่วนใหญ่จะทำขนมจ้างมาไหว้ที่บ้านบ้าง ที่ศาลเจ้าบ้าง อย่างไรก็ตาม คนจีนบางคนได้ทำขนมจ้างขายเป็นอาชีพ หรือในศูนย์การค้าใหญ่ๆ ก็อาจจะหาซื้อขนมจ้างได้ คติความเชื่อเรื่องความซื่อสัตย์ของคนจีนในเรื่องนี้อาจเจือจางลงแล้วก็ได้ หรือไม่ก็ไม่ค่อยทราบว่ขนมจ้างแสดงถึงความซื่อสัตย์ จึงเป็นที่น่าสนใจศึกษาว่า ทำไมชาวจีนส่วนใหญ่ยังคงปฏิบัติตามธรรมเนียมในเทศกาลขนมจ้าง และรายละเอียดของการปฏิบัติมีความกลืนกลายไปหรือไม่

ชาวจีนในอดีตหรือวัยชราภาพในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นผู้ยึดถือความสัตย์เป็นอย่างมาก ดังจะสังเกตได้จากการค้าของชาวจีนที่เชื่อคำพูดมากกว่าสัญญาตามกฎหมาย การส่งสินค้าก็มีเพียงกระดาษใบเดียวที่เขียนชนิดของสินค้า จำนวน และราคาเพื่อให้ลงชื่อรับไว้เท่านั้น ซึ่งเป็นระเบียบปฏิบัติที่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นฐานอยู่บนความซื่อสัตย์ ชาวจีนที่มีอายุส่วนใหญ่จึงยังปฏิบัติตามเทศกาลขนมจ้างอยู่ แต่เยาวชนจีนที่เติบโตในบรรยากาศที่เน้นหลักการและความมีเหตุผล ทดแทนความซื่อสัตย์ที่ยึดถือตัวบุคคลเป็นหลัก ไม่ค่อยจะนิยมปฏิบัติตามเทศกาลนี้ เรื่องนี้อาจจะมีสาเหตุสำคัญมาจากบิดามารดาถ่ายทอดความเข้าใจเกี่ยวกับเทศกาลขนมจ้างไม่สมบูรณ์ก็เป็นได้ โดยอาจสอนบุตรหลานเพียงว่าเมื่อถึงวันที่ 5 ของเดือน 5 จะมีการทำขนมจ้างกันครั้งหนึ่ง และหันไปเน้นสาระอยู่ที่ความอร่อยของขนมจ้าง เพราะขนมจ้างทำได้หลายแบบ โดยแต่ละแบบจะมีข้าวเหนียวเป็นพื้น ส่วนเครื่องที่ใส่จะแตกต่างกันไปตามฐานะ มีตั้งแต่ใส่หมู ไข่เค็ม ถั่วลิสง เห็ดหอม ถ้ามั้จะมีมากจะใส่กุ้ง ลูกเดือย และใส่ถั่วเขียวหวาน หรืออาจแตกต่างกันไปตามรสชาติอาหารของแต่ละครอบครัว การปฏิบัติตามเทศกาลขนมจ้างจึงไม่อาจเป็นตัวแทนที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ของชาวจีนได้เต็มที่อีกต่อไป

2.5.2.5 สารทจีน

เทศกาลสารทจีนเป็นเทศกาลกึ่งปีของชาวจีน ภายหลังเทศกาลตรุษจีนมาได้ 6 เดือน ชาวจีนที่ทำงานมาหนักตลอด 6 เดือนในสมัยโบราณ จึงได้จัดเทศกาลนี้ขึ้นเพื่อทำบุญทำทาน โดยสอดคล้องกับความเชื่อดั้งเดิมที่ว่า ทุก 6 เดือนนรกในปรโลกจะเปิดให้วิญญาณได้ออกมารับส่วนบุญส่วนกุศลของมนุษย์เป็นเวลา 1 เดือน วันสารทจีนจึงเป็นวันที่ชาวจีนรำลึกถึงชาวจีนที่เสียชีวิตแล้วไม่มีญาติมากราบไหว้ ซึ่งตามหลักความเชื่อของคนจีนเป็นเรื่องที่ใหญ่มาก เพราะทุกครอบครัวจีนต้องมีบุตรชายไว้สืบสกุล เพื่อจะได้เซ่นไหว้บรรพบุรุษได้ วิญญาณที่ไร้ญาติจึงเป็นวิญญาณที่น่าเห็นใจสำหรับชาวจีนอย่างมาก ประกอบกับชาวจีนโพ้นทะเลในเมืองจีนหมด ชาวจีนในเมืองไทยที่เป็นมิตรสหายบ้างเป็นคนชาติเดียวกันบ้าง จึงเน้นการจัดเทศกาลสารทจีนเป็นพิเศษ เพราะนอกจากจะได้พักผ่อนตามเทศกาลแล้วยังได้ทำบุญทำทานโดยการเทระเจด

วันสารทจีน คือวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 7 ตามปฏิทินของจีน ในวันนี้จะมีการเซ่นไหว้ชาวจีนที่เสียชีวิตไปอย่างไร้ญาติ และเซ่นไหว้บรรพบุรุษ โดยจะแยกการเซ่นไหว้ออกจากกัน คือชาวจีนจะเซ่นไหว้บรรพบุรุษของตนก่อน มีการตั้งโต๊ะ ส่วนการเซ่นไหว้วิญญาณที่ไม่มีญาตินั้น จะจัดอาหารเป็นชามๆ อย่างเดียวกับที่เทียบไว้บนโต๊ะ พร้อมด้วยกระดาษเงิน กระดาษทอง แล้วตั้งไว้ที่พื้นใกล้กับประตูบ้าน และต้องจุดธูปไว้ในชามทุกใบ หรือทุกชิ้นของประเภทอาหาร การเซ่นไหว้ปกติทำกันในตอนใกล้เที่ยงประมาณ 1 ชั่วโมง เป็นอันเสร็จพิธี จากนั้นเก็บอาหารบนโต๊ะบูชาบรรพบุรุษมารับประทานร่วมกัน ระหว่างที่เซ่น ส่วนอาหารที่พื้นให้เป็นทานไป

สำหรับการเทระเจदनั้นเป็นวิธีการทำบุญทำทานของคนจีนต่อคนยากจน โดยนำความช่วยเหลือคนจนมาผนวกกับคติความเชื่อที่ว่าปรโลกจะปล่อยวิญญาณมาสู่โลกมนุษย์ในเดือน 7 ดังนั้น การเทระเจดจึงจัดได้ตั้งแต่ 15 ค่ำ เดือน 7 ถึง 15 ค่ำเดือน 8 โดยมูลนิธิหรือสมาคมจีนจะจัดเจ้าหน้าที่ออกไปเรียไ้เงินจากชาวจีนด้วยวิธีติดใบเรียไ้ไว้ที่กระเจดในเล็กๆ แล้วแจกกระเจดเหล่านี้ไปตามบ้านเรือนคนจีน เพื่อนำเงินบริจาคมาซื้อเครื่องเซ่นทั้งอาหารสดและแห้ง แล้วจะมีการตั้งโต๊ะที่กลางแจ้งหน้าศาลเจ้า ประกาศอุทิศเครื่องเซ่นเหล่านั้นแก่บรรดาวิญญาณที่ไร้ญาติ ต่อจากนั้นจึงนำอาหารมา

จัดเป็นชุดทำงานลากกำหนดไว้ในแต่ละชุด แล้วเอาชุดติดไว้ในกระจาดใบเล็กๆ ที่ให้กับคนยากจนที่มาคอยรับและนำไปขึ้นของบริจาคตามฉลากนั้นๆ

เทศกาลสารทจีนเป็นเทศกาลที่ชาวจีนนิยมปฏิบัติมาก รองจากเทศกาลตรุษจีน สาเหตุที่นิยมปฏิบัติอาจมาจากการต้องการพักผ่อนในกึ่งปี เพราะรอถึงตรุษจีนต้องใช้เวลาอันยาวนานไปกับ ประกอบกับ คนจีนนิยมทำงานแบบไม่มีวันหยุด หรือหยุดเดือนละเพียง 2 วัน การมีเทศกาลเพื่อพักผ่อนทุกครึ่งปี จึงเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดได้มาก เมื่อมีเวลาพักผ่อนแล้ว คนจีนส่วนใหญ่จึงมีเวลาที่จะทำบุญทำทาน ทั้งการเซ่นไหว้ และการเทกระจาดคนจีนส่วนใหญ่ไม่ว่าจะอยู่ในวัยใด เกิดที่ไหน มีการศึกษาระดับใด และมีฐานะมั่งคั่งเท่าไร นิยมปฏิบัติตามเทศกาลสารทจีนอย่างไม่ค่อยจะมีเงื่อนไข ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเทศกาลสารทจีนเป็นเทศกาลที่ไม่มีธรรมเนียมปฏิบัติมากเหมือนกับเทศกาลอื่น การไหว้เจ้าเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ การเทกระจาดก็เป็นเรื่องของศาลเจ้า เกวียนจีนจึงมีส่วนเกี่ยวข้องเฉพาะการได้รับอนุญาตให้หยุดงานได้ เมื่อพิจารณาโดยรอบด้านแล้ว สมาชิกในครอบครัวจีนต่างได้รับประโยชน์กันถ้วนหน้า และจุดเน้นของเทศกาลสารทจีนก็ไม่มีอะไรมากไปกว่าการพักผ่อนและเทกระจาด ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่สอดคล้องกับพุทธศาสนิกชนชาวไทยที่นิยมทำบุญทำทานด้วยการสละให้ บันดาลของแก่ผู้อื่น การกลืนกลายเทศกาลสารทจีนจึงเกิดขึ้นน้อย เนื่องจากเป็นเทศกาลเล็กๆ ที่ไม่ค่อยสำคัญ มีระเบียบปฏิบัติน้อย และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมใหญ่

2.5.2.6 ไหว้พระจันทร์

เทศกาลไหว้พระจันทร์เป็นเทศกาลเก่าแก่เทศกาลหนึ่งของชาวจีน โดยมีตำนานเล่าสืบกันมาว่า มีกษัตริย์จีนพระองค์หนึ่ง ทรงพอพระทัยในการสู้รบทำศึกสงคราม กษัตริย์จีนพระองค์นี้มีพระราชธิดาอยู่พระองค์หนึ่ง ทรงพระนามว่า เจ้าหญิงเซียงจื่อ เจ้าหญิงพระองค์นี้มีพระทัยเมตตากรุณาต่อพลนิกรมาก และไม่ทรงเห็นด้วยกับพระราชบิดาที่ทรงแม่ทัพตามหาออกไป อยู่มาวันหนึ่ง กษัตริย์จีนพระองค์นี้ได้ยาอายุวัฒนะมา 3 เม็ด เม็ดแรกมีผลานุภาพทำให้ไม่ชราภาพ เม็ดที่สองมีผลานุภาพทำให้ไม่ตายหรือเป็นอมตะ และเม็ดที่สามมีผลานุภาพทำให้ผู้กินสามารถลอยได้ เจ้าหญิงจึงทรงเกรงว่า ถ้าพระราชบิดาเสวยเข้าไปแล้วจะยิ่งทำการสู้รบขยายอาณาเขต จึงทรงแอบเสวยเสียเอง ครั้งแรกเสวยลงไป 2 เม็ดก่อน เมื่อพระราชบิดาเสด็จมาพบเข้า เจ้าหญิงทรงตกพระทัยจึงเสวยเม็ดที่สาม ทำให้เจ้าหญิงลอยขึ้นไปติดบนดวงจันทร์ ด้วยความเสียสละพระองค์ และความมีเมตตาธรรม ทำให้กษัตริย์พระองค์นี้ทรงจัดเทศกาลไหว้พระจันทร์ขึ้น เพื่อรำลึกถึงความเสียสละของเจ้าหญิง

เทศกาลไหว้พระจันทร์มีต่อมาถึงปลายราชวงศ์หมิง ชาวจีนที่อยู่ภายใต้การปกครองของมองโกล ถูกเกณฑ์แรงงานไปขุดลอกแม่น้ำเหลือง เนื่องจากเกิดอุทกภัย ทำให้ราษฎรเกิดความยากลำบากอย่างยิ่ง จึงเกิดขบวนการต่อต้านมองโกล ในกลุ่มนี้มีอยู่กลุ่มหนึ่งคือกลุ่มหมิงเจี้ยว นำโดยจูหยวนจาง คิดอาศัยกำลังชาวนาที่โกรธแค้นทางการ ให้มาร่วมมือกันล้างราชวงศ์มองโกลโดยพร้อมเพรียงกัน จึงหากลอบขายโดยอาศัยเทศกาลไหว้พระจันทร์ที่มีการส่งขนมเปี๊ยะสอดสารลับกำหนดวันก่อการไปยังชาวบ้าน อาศัยแผนการนี้ทำให้สามารถรวมคนต่อสู้ขับไล่พวกมองโกลออกไปได้ ชาวจีนจึงได้เพิ่มความสำคัญให้แก่เทศกาลไหว้พระจันทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทศกาลนี้เป็นเทศกาลระดับชาวบ้าน และประกอบพิธีในแต่ละครอบครัว แต่ในปัจจุบัน ความสำคัญลดลงมาก คงเหลือแต่รูปแบบของพิธีกรรมให้เห็นเท่านั้น วันไหว้พระจันทร์คือวันที่ 15 เดือน 8 ตามปฏิทินจีน เมื่อถึงวันนั้น ชาวจีนจะเตรียมศาลเจ้าหญิงเซียงจื่อ ซึ่งทำด้วยกระดาษเงินกระดาษทองประดับด้วยดอกไม้สี เป็นรูปศาลเล็กๆ หรือเป็นถ้ำภายในมีเจ็ดรูปเจ้าหญิง นามที่ตั้งไว้ที่กลางแจ้งในเวลาค่ำพร้อมทั้งมีการตั้งโต๊ะบูชา ซึ่งมีอาหารและขนมเป็นอาหารเจ หรือเป็นผลไม้ล้วนๆ หรืออาจมีเครื่องสำอางเป็นเครื่องบูชาด้วยก็ได้ ระหว่างการบูชาจะมีการจุดพลุดอกไม้ไฟและโคมกระดาษ บางแห่งจะมีเครื่องดนตรีประกอบเป็นงานรื่นเริงอย่างหนึ่ง

2.5.2.7 เทศกาลกินเจ

เทศกาลนี้มีที่มาจากตำนานเก่าแก่ของจีน มีใจความว่า นานมาแล้วที่มณฑลกังไสมีเศรษฐีใจบุญคนหนึ่งได้สร้างคฤหาสน์หลังใหม่ขึ้น และตั้งใจไว้ว่าก่อนที่จะเข้าไปอยู่จะทำบุญทำทานให้แก่คนยากจนติดต่อกันเป็นเวลา 100 วัน 4-5 วันก่อนครบกำหนดมีขอทานคนหนึ่งป่วยด้วยโรคเรื้อน ตามร่างกายมีน้ำเหลืองไหลเยิ้ม และส่งกลิ่นเหม็นมาขอเข้าไปอยู่ในคฤหาสน์จนกว่าจะครบกำหนด 100 วัน เมื่อเศรษฐียินยอม ขอทานคนนั้นก็เข้าไปในคฤหาสน์เที่ยวเดินชม และน้ำเหลืองป้ายตามผนัง ทำให้บรรดาคณรับใช้ของเศรษฐีที่แอบดูอยู่เกิดความไม่พอใจ แต่ก็ไม่กล้าทำอะไรขอทาน เมื่อครบกำหนดเศรษฐีใจบุญ และบริวารก็เข้าไปในคฤหาสน์ และต้องประหลาดใจ เมื่อพบว่าแทนที่ฝาผนังจะเลอะเทอะด้วยน้ำเหลืองกลับปรากฏภาพจิตรกรรมฝาผนังอันงดงาม และมีอักษรเขียนไว้ว่า อีกไม่นานมณฑลกังไสจะมูทุกภัยครั้งใหญ่ แต่เพราะผลบุญที่เศรษฐีใจบุญสร้าง จึงแจ้งให้ทราบ และบอกวิธีแก้ไขเหตุการณ์นี้โดยให้ประกอบพิธีถือศีลกินเจตามวิธีการที่บันทึกบนฝาผนังรวม 9 วัน 9 คืน และให้ถือปฏิบัติเป็นประเพณีสืบไป ประชาชนกังไสได้ปฏิบัติตามและก็ไม่เกิดทุกภัย ต่อมาประเพณีนี้ได้แพร่กระจายไปทั่วเมืองจีน

ในปัจจุบันความมุ่งหมายของเทศกาลกินเจมิได้อยู่ที่การป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ แต่อยู่ที่การชำระจิตใจของผู้ปฏิบัติธรรมให้บริสุทธิ์ด้วยการกินอาหารเจ และยังเป็นการระลึกถึงดวงวิญญาณของบรรพบุรุษที่เคารพ เทศกาลกินเจเริ่มตั้งแต่วันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 9 ของจีน ไปสู่วันขึ้น 9 ค่ำ อันเป็นเวลา 9 วัน ซึ่งอยู่ในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี

ในวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 9 ของจีน แต่ละคนก็นับถือขนบประเพณีอันนี้จะนุ่งขาวห่มขาวหรือแต่งกายด้วยผ้าสีขาวล้วนจะหันมาถือศีลกินเจอย่างเคร่งครัด ละเว้นจากการปฏิบัติที่ทำให้จิตใจเสื่อมหมองมัว รักษากาย วาจา ใจ ให้บริสุทธิ์สะอาด เลิกเบียดเบียนซึ่งกันและกัน เลิกฆ่าสัตว์ตัดชีวิต และการข้องเกี่ยวในกามราคะ รวมทั้งการกล่าวเท็จ และดื่มสุราด้วย ผู้ที่นุ่งขาวเหล่านี้จะไปชุมนุมกัน ณ ศาลเจ้าตลอด 9 วัน ศาลเจ้าจึงเต็มไปด้วยผู้ถือศีลกินเจ สำหรับอาหารต่างๆจะประกอบด้วยผักต่างๆ ล้วนๆ แต่ละคนจะได้รับจากโรงครัวในศาลเจ้านั้นๆ เสียงกลองและล่อไก่จะดังอยู่แทบทั้งวัน กลิ่นธูปควันเทียนจากไม้หอมกลบคลุ้งไปทั่ว

ในศาลเจ้าจะมีแท่นบูชาเจ้า รูปเขียน ข้างๆ แท่นบูชาจะเห็นอาวู๋โบราณและธงประจำตัวของเจ้าแต่ละองค์ตั้งอยู่ บริเวณหน้าศาลเจ้าเข้าไปจะแลเห็นเสาขนาดใหญ่สีแดงตั้งสูงตระหง่าน เสาต้นนี้ชื่อว่า "เสาโกเต้ง" จะถูกยกขึ้นตอนเย็นก่อนวันเริ่มวันงานหนึ่งวัน เสาโกเต้งนี้เป็นเครื่องหมายสำคัญสำหรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัญเชิญดวงวิญญาณของเจ้าแต่ละเขียนมาประทับ บนยอดเสาจะติดตะเกียงไว้รวมกัน 9 ดวงด้วยกัน หมายถึงดวงวิญญาณของ “กิ้วอ๋องโตเต” แปลความว่าผู้เป็นใหญ่ทั้งเก้า ประเพณีเทศกาลกินเจนี้จึงอาจเรียกว่า “กิ้วอ๋องโตเต” แทนก็ได้

เจ้าหรือเขียนที่เป็นเจ้าของดวงวิญญาณทั้ง 9 ดวง คือ

เตียนหน่งยวไสย เป็นเจ้าใหญ่เสมือนประธานของพิธีกินเจ ถึงเป็นเจ้าของศาลเจ้าเป็นเจ้าบ้านก็ได้ เป็นองค์สำคัญประดิษฐานอยู่สูงสุดตรงกลางแท่นบูชาในศาลเจ้าเป็นเขียนที่มีใบหน้าสีแดง หนวดยาวเป็นสีขาว

เขียนเทียนฮ้องเต้ เป็นเจ้าที่มีผู้คนเคารพยำเกรงมากองค์หนึ่ง ผิวกายดำสนิท ที่เสื้อโคร่งเป็นพาหนะ มีดาบเป็นอาวุธคู่มือ ตั้งท่าจะฟาดฟันอย่ารำไป ศาลสถิตของเจ้าองค์นี้เช่น ที่ศาลเจ้าพ่อเสือ วัมพรรณพฯ ตามประวัติดั้งเดิมเจ้าองค์นี้เป็นคนฆ่าสุกร แต่ภายหลังเกิดสำนึกบาปบุญคุณโทษขึ้นมาจึงตั้งหน้าประกอบแต่คุณความดี กระทั่งสำเร็จเป็นเขียน

ไฉ่เซี่ย หรือเจ้าสามกุมารมีพี่น้องอีกสององค์คือ องค์พี่ กิมเซี่ย และองค์กลาง บ๊อกเซี่ย ตัวเจ้าเองเป็นองค์เล็กสุดท้อง

เขียนเทียนโตเต หรือกวนอูหน้าแดงผู้เป็นเทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์ใน สามก๊ก

เจาเทียนฮุกจ้อ หรือ เหิงเจีย ลักษณะหน้าเป็นลิง แต่ประกอบคุณงามความดีจนสำเร็จเป็นเขียนและได้นามใหม่

โปเซงโตโต เดิมเป็นหมอลวงมีความเมตตาทุกภูนาสัตว์โลกเหนืออื่นใด จึงสำเร็จเป็นเขียนตอนตายขึ้นสวรรค์

ซงเบ้ง ปรมจารย์ชื่อดังในสามก๊ก

เก๋ายู้ตอซุ เป็นพระหน้าดำ

ไต่ฮวดเทียนซ้อ เป็นเขียนที่ไม่มีใครรู้จักเทือกเถาเหล่ากอ หน้าดำ

เทศกาลกินเจของจีน มีลักษณะเกี่ยวกับการกินมังสวิรัตของไทย ทั้งเนื้อหาและรูปแบบ เนื้อหาคือการทำจิตใจให้บริสุทธิ์ ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต รูปแบบคือรับประทานแต่ผักผลไม้ และนิยมเฉพาะบางหมู่เหล่าเท่านั้น จึงพบว่าชาวจีนส่วนใหญ่ไม่นิยมเทศกาลกินเจเช่นเดียวกับคนไทยส่วนน้อยที่นิยมมังสวิรัต อาจเป็นเพราะว่าการกินอาหารเจมิได้เป็นไปโดยธรรมชาติ

(การสำรวจศาลเจ้าจีนในเขตกรุงเทพมหานคร: ต้วน ลีเซิง, บุญยิ่ง ไร่สุขศิริ)

คำว่า “เจ” หรือ “แฉ” ในภาษาจีนมีความหมายทางพุทธศาสนาฝ่ายมหายานว่า “อุโบสถ” ส่วนกินเจหมายถึง การรับประทานอาหารก่อนเที่ยง เนื่องจากการถืออุโบสถของจีนซึ่งส่วนมากไม่กินเนื้อสัตว์ จึงเพี้ยนไปว่าการไม่กินเนื้อสัตว์เป็นการกินเจ ทั้งที่การไม่กินเนื้อสัตว์เรียกว่า “กินสุ”

2.5.2.8 ไหว้เจ้าประจำปี

เทศกาลไหว้เจ้าประจำปีมาจากความเชื่อที่ว่า ตลอดช่วง 1 ปี ที่ผ่านมาของการทำมาหากิน คนจีนจะถือว่าได้รับความคุ้มครองช่วงเหลือจากบรรดาเทพเจ้าให้มีความสถาพรพัฒนามาเป็นลำดับ จึงได้จัดเทศกาลไหว้เทพเจ้าประจำปีขึ้นเพื่อแสดงความขอบพระคุณ เทศกาลนี้ถือเป็นเทศกาลระดับชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยจะเริ่มทำกันในเดือน 12 ของจีน แต่จะเลือกวันใดแล้วแต่ชุมชนของสมาคม หรือมูลนิธิจะประชุมตกลงกันอีกครั้งหนึ่ง

เมื่อถึงวันไหว้เจ้าประจำปี ชาวจีนส่วนใหญ่จะประกอบพิธีไหว้เจ้าที่บ้านก่อนถือเป็นธรรมเนียมในครัวเรือน ส่วนในชุมชนจะถือศาลเจ้าประจำชุมชนเป็นศูนย์กลางในการจัดงานไหว้เจ้าประจำปี ภายหลังจากพิธีไหว้ขอบพระคุณเจ้าแล้ว จะมีการเลือกกรรมการศาลเจ้าชุดใหม่เรียกว่า “เถ่าฉ่าง” คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่จัดการกิจการของศาลเจ้าตลอดปีใหม่ที่จะมาถึง และเมื่อใกล้เดือน 12 ของทุกปี คณะกรรมการบริหารศาลเจ้าจะจัดประชุมหารือกันเรื่องการเตรียมงาน เทศกาลไหว้เจ้าประจำปี ตั้งแต่การหาฤกษ์ กำหนดวัน การปิดประกาศด้วยกระดาษแดงตามที่ต่างๆ ในชุมชนเพื่อแจ้งให้ชาวบ้านทราบถึงการเรียโรเงินค่าให้จ่ายการเตรียมงานไหว้เจ้าประจำปี ครั้นถึงกำหนดวันงาน กรรมการจะช่วยกันจัดโต๊ะบูชาหน้าศาลเจ้า ตั้งเครื่องเซ่นไหว้และชาวบ้านจะจัดเครื่องเซ่นไหว้มาสมทบในพิธีกรรมด้วย ผู้อาวุโสของชุมชนและกรรมการศาลเจ้าจะเป็นผู้เริ่มพิธีบูชาเสร็จแล้วชาวบ้านจะทยอยเข้าไปไหว้ต่อกันไป ในบางชุมชนที่มีคนมากอาจต้องใช้เวลาไหว้ถึง 2-3 วัน จึงจะเสร็จพิธี ในตอนกลางคืนจะมีมหรสพต่างๆ เช่น จั้ว ภาพยนตร์ ละคร จัดให้ชมโดยไม่คิดมูลค่า หรืออาจมีการเชิดสิงโตและมังกร และมีการประมูลของบูชาและของใช้หน้าศาลเจ้า เงินที่ได้จะใช้ในกิจกรรมของศาลเจ้าและของชุมชน เช่น การช่วยคนอนาถาโดยการให้อิ่มไม่คิดดอกเบี้ย เป็นต้น

2.5.2.9 พิธีกรรมในรอบชีวิต

การรับขวัญเด็ก

ชาวจีนให้ความสำคัญกับการเกิดของสมาชิกใหม่ในครอบครัวเป็นอย่างมาก เพราะถือว่าผู้เกิดใหม่จะเข้ามาช่วยรับภาระครอบครัว และเชิดชูวงศ์ตระกูลต่อไป ความเชื่อดังกล่าวยังคงมีสืบทอดอยู่ในหมู่ชาวจีนในประเทศไทย ซึ่งยึดถือในขนบธรรมเนียมประเพณีแบบดั้งเดิมอย่างเคร่งครัด เห็นได้จากคำพังเพยของจีนที่ว่า “ลูกมากจนไม่นาน” สะท้อนให้เห็นค่านิยมของการมีลูกมาก และการมีลูกเป็นแรงงานสำคัญในทางเศรษฐกิจ แต่ปัจจุบันความเชื่อดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงไปบ้างเนื่องจากอิทธิพลของการวางแผนครอบครัว ซึ่งจะพบเห็นได้จากชาวจีนสมัยใหม่ สำหรับความเชื่อที่เกี่ยวกับพิธีกรรมเด็กแรกเกิดนั้น ชาวจีนเชื่อว่า การรับขวัญและการทำตามขั้นตอนที่ถูกต้องตามประเพณีจะช่วย让孩子เจริญเติบโตแข็งแรงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยทั่วไปผู้ที่มีส่วนร่วมในพิธีมักจะจำกัดอยู่เฉพาะสมาชิกในเครือญาติเท่านั้น ผู้ที่มีบทบาทในเรื่องนี้มากที่สุดคือ ย่าและยายของเด็ก (ในกรณีที่ครอบครัวฝ่ายเจ้าบ่าวหรือฝ่ายเจ้าสาว ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่เคร่ง ครอบครัวฝ่ายที่เคร่งจะเข้ามามีบทบาท) รองลงมาเป็นพ่อแม่และอาวุโสที่ครอบครัวนั้นเคารพนับถือ

หลังจากทารกคลอดออกมาโดยปลอดภัยแล้ว ทั้งฝ่ายย่าและยายจะจัดเครื่องเซ่นเป็นพิธีไปบูชาตามศาลเจ้าต่างๆ ที่ฝ่ายตนนับถือเป็นการตอบแทนที่สิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองให้ทารกและแม่ปลอดภัย จากนั้นฝ่ายยายจะเตรียมของขวัญเด็ก เป็นต้นว่า กำไรข้อมือ ขื่อเท้า เสื้อผ้า เครื่องนอน ฯลฯ (กรณีเป็นทารกเพศชาย ยายจะรับขวัญเด็กครั้งเดียว น้องที่เกิดต่อมามีภายหลังไม่ต้องรับขวัญ แต่ถ้าเป็นหญิง ยายจะต้องจัดของรับขวัญทุกคนไปจนกว่าจะได้หลานชาย) ในวันที่แม่และทารกกลับจากโรงพยาบาล เมื่อถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บ้าน ย่าของเด็กจะจัดเครื่องไหว้ให้ครบศาลเจ้าที่อยู่ในบ้าน และละแวกบ้านเพื่อเป็นการประกาศต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ว่าครอบครัวนี้มีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นหนึ่งคน การทำเช่นนั้นเป็นสัญญาณให้เพื่อนบ้านและคนที่ชอบพอรู้ว่าเด็กที่เกิดใหม่กลับเข้าบ้านแล้ว จะได้เตรียมของรับขวัญไปเยี่ยมแม่และเด็ก เป็นต้นว่าเครื่องใช้เสื้อผ้าเด็ก เจ็ดวันแรกที่เด็กมาอยู่ในบ้านผู้เป็นพ่อจะต้องจุดธูปบอกกล่าววิญญาณบรรพบุรุษในตอนกลางคืนให้ช่วยปกป้องคุ้มครอง (ถ้าไม่มีหิ้งบูชาที่บ้าน อาจบอกกล่าวเจ้าที่แทน)

เมื่อทารกอายุครบเดือนก็จะมีพิธีโกนผม เพราะถือว่าการคลอดผ่านช่องคลอดเป็นของต่ำต้องแก้เคล็ดโดยการโกนผมเด็กออก ส่วนการที่โกนเมื่อครบ 1 เดือน ก็เพราะเห็นว่าเด็กมีเนื้อหนังสมบูรณ์พอที่จะโกนผมได้โดยไม่อันตราย นอกจากพิธีโกนผมก็มีพิธียกเด็กให้แม่ชื่อ "อาพั่ว" ซึ่งเป็นผู้ที่ทำหน้าที่คอยคุ้มครองเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดจนอายุ 15 ปี อันเป็นช่วงระยะเวลาที่เด็กยังช่วยตัวเองไม่ได้มากนัก พิธีนี้จะทำกันที่หน้าเตียงนอนของเด็ก เพราะแม่ชื่อไม่มีศาลสถิตประจำเหมือนเจ้าอื่นๆ ชาวจีนเชื่อว่าสถิตอยู่กับเตียงนอนของเด็ก ดังนั้นจึงนำอาหารสำหรับเซ่นไหว้และดวงชะตาของเด็กมาวางไว้หน้าเตียง

ของไหว้สำหรับอาพั่ว จะมี

- ไช้เปิดต้มย้อมสีแดง ก็ฟองก็ได้
- กุ้งต้ม
- หมูต้ม 1 ชิ้นใหญ่
- ทอง
- เป็ด
- ผักผวยเด็ก
- ของใช้เด็ก เช่น สบู่ แป้ง

ย่าของเด็กจะเป็นผู้ทำพิธี ในกรณีทำเป็นลูกคนแรกหรือเป็นเด็กคนแรกในบ้านจะต้องเชิญแม่ชื่อไปจากบ้านอื่นที่มีเด็กอยู่แล้ว แต่ถ้าเป็นลูกคนต่อมาก็เชิญแม่ชื่อที่มีอยู่แล้วในบ้าน บางท่านไปไหว้องค์อาพั่วที่วัดเล่งเน่ยยี่ โดยท่านจะอยู่ด้านขวามือ เป็นองค์เจ้าแม่อุ้มเด็ก หลังจากเสร็จพิธีดังกล่าว ในตอนบ่ายหรือตอนเย็นจะมีการประกาศชื่อเด็ก ก่อนหน้านั้นเด็กอาจมีชื่อมาก่อนแล้วอาจเป็นชื่อภาษาไทยหรือเป็นชื่อเล่น ดังนั้นชื่อที่ตั้งเมื่ออายุครบหนึ่งเดือน จึงเป็นชื่อภาษาจีน เพราะถือว่าการตั้งชื่อก่อนอายุครบหนึ่งเดือนอาจทำให้วิญญาณชั่วร้ายหรือคุณไสยเข้าสู่เด็ก เนื่องจากยังไม่มีแม่ชื่อคอยคุ้มครอง การตั้งชื่อจริงของเด็กเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำกันเองไม่ได้ ผู้เป็นย่าหรือปู่จะนำดวงชะตาเกิดของเด็กไปให้โหรคำนวณเพื่อดูดวงชะตาว่าดวงจะใช้ชื่ออะไร ในตำราโหรของจีนได้มาจากหยิน – หยาง และธาตุทั้งห้าของลัทธิเต๋า ซึ่งจะบอกได้ว่าเด็กคนนั้นมีธาตุอะไรมากน้อยเพียงใดและจะตั้งชื่ออย่างไร

เมื่อเด็กอายุครบ 3 เดือน ก็จะมีการรับขวัญอีกครั้งหนึ่ง ผู้เป็นย่าจะต้องเตรียมเครื่องทอง เช่น แหวน สายสร้อย ถ้าเป็นหญิง และเตรียมหนังสือลูกคิด ถ้าเป็นชาย (ในปัจจุบันอาจให้เสื้อผ้าหรือของใช้ อย่างอื่นแทนลูกคิด) ญาติผู้ใหญ่และผู้อาวโสจะเตรียมเงินกันถุงไว้ให้เมื่อแม่นำเด็กไปให้อุ้มในวันนั้น

ทุกปีเมื่อถึงวันเกิดอาพั่ว คือวันที่ 7 เดือน 7 ของจีน ทางวัดจะจัดงานฉลองตั้งแต่วันที่ 1 เดือน 7 จนถึงวันที่ 7 เดือน 7 คนจีนที่เคร่งหมั่นและยังมีลูกหลานที่ยังเด็ก จะนิยมนำไหว้อาพั่วในเทศกาลนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนมไหว้ฟัวในวันเกิด จะมี

- ขนมทับทิม หรือขนมเด็กผู้ชาย
- ขนมสามเหลี่ยมสามมุม หรือขนมเด็กผู้หญิง

คนที่ไม่มีลูกจะนิยมมาขอลูกกับท่านในช่วงนี้ โดยถ้าอยากได้ลูกชาย ก็ให้มาจุดธูปอธิษฐานขอ แล้วให้ขโมยขนมเด็กผู้ชายกลับบ้านไปกิน 1 ชิ้น ถ้าอยากได้ลูกสาวก็ขโมยขนมเด็กผู้หญิงไปกิน 1 ชิ้น และมีเคล็ดว่าต้องขโมยของที่คนเอามาไหว้ เมื่อได้ลูกสมใจแล้ว ปีหน้าให้มาไหว้ขอบคุณท่านพร้อมขนมไหว้ให้คนอื่นได้มาขโมยบ้าง

การผ่านช่วงอายุ

พิธีกรรมเกี่ยวกับผ่านจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ เป็นพิธีกรรมที่มีลักษณะคล้ายกับ Rite of Passage ของชนชาติตะวันตก เป็นพิธีที่มีขึ้นเพื่อให้เด็กได้สำนึกถึงหน้าที่ความรับผิดชอบที่ควรมีในฐานะที่กำลังจะเป็นผู้ใหญ่ต่อไป ในขณะเดียวกัน เพื่อให้สังคมได้รับรู้ถึงการเติบโตของเด็ก ชาวจีนมีความเชื่อว่า วัยแรงงาน ซึ่งเป็นวัยที่มีภาระรับผิดชอบ เริ่มตั้งแต่อายุ 15 ปี โดยถือเอาการเปลี่ยนแปลงทางสรีระวิทยา เป็นเครื่องกำหนด โดยเฉพาะถือเป็นวัยเจริญพันธุ์ เมื่อเด็กผ่านพ้นพิธีนี้ไปแล้วก็สามารถทำการสมรสมีครอบครัวได้

พิธีผ่านช่วงอายุเป็นพิธีทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน กล่าวคือในระดับครอบครัวพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ จะเป็นผู้เตรียมพิธีกรรมผ่านช่วงอายุให้กับบุตรหลาน ส่วนในระดับชุมชน ผู้อาวุโสหรือผู้นำในตระกูลหรือผู้นำของสมาคมท้องถิ่น จะเป็นผู้รับรู้การผ่านวัยของเด็ก

เมื่อเด็กอายุได้ 15 ปีบริบูรณ์ นับแต่ปฏิสนธิในครรภ์มารดา อาจเป็นวันเกิดของเด็กหรือวันที่กำหนดขึ้นโดยการดูฤกษ์ แม่จะเตรียมอาหาร เครื่องเซ่นสำหรับไหว้แม่สื่อ ที่ได้ดูแลเด็กมาจนครบ 15 ปีบริบูรณ์ อาหารที่นำมาเซ่นไหว้มีสัตว์ 5 ชนิด ได้แก่ หมู เป็ด ปลา ไก่ และไข่ และมีผัก 7 ชนิด ซึ่งไม่ได้กำหนดแน่นอน อาหารเหล่านี้จะนำมาให้เด็กกินเป็นคนแรก หลังจากนั้นสมาชิกในครอบครัวจะมาร่วมรับประทานอาหาร ผู้เป็นพ่อแม่จะให้โอวาทอบรมสั่งสอนและเล่าถึงที่มาและความสำคัญของพิธีกรรม ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะติดตามมา ในบางบ้านที่ถือเคร่งครัดก็จะหักไม้เรียวที่เคยใช้ทำโทษเด็ก เพราะถือว่าโตเกินกว่าที่จะใช้การลงโทษแบบนี้อีกแล้ว เด็กก็จะได้รับเครื่องแต่งกายใหม่หมด เพื่อเตรียมตัวสำหรับวันพิธีในวันรุ่งขึ้น

วันรุ่งขึ้นซึ่งถือว่าเด็กคนนั้นได้ก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่มาแล้ว ผู้เป็นพ่อจะพาตัวไปพบผู้อาวุโสของชุมชน หรือของตระกูล หรือของสมาคมท้องถิ่นก็แล้วแต่ กรณีจะมีพิธีประกาศชื่อ พิธีในระดับชุมชนนี้ มักจัดเฉพาะในหมู่ผู้มีฐานะดี หรือเป็นผู้มีชื่อเสียงในวงศ์ตระกูลเท่านั้น

การแต่งงาน

สังคมจีนมีความเชื่อเช่นเดียวกับสังคมอื่นๆ ว่า การแต่งงานมีครอบครัวเป็นเรื่องสำคัญในชีวิตมนุษย์ ในสมัยก่อนผู้ใหญ่มักเป็นธุระจัดการเลือกคู่ครองให้จึงมีคำกล่าวที่ว่า "การคลุมถุงชน" แต่ในปัจจุบันหนุ่มสาวมีโอกาสเลือกคู่ครองได้มากขึ้น ยกเว้นในบางครอบครัวที่เคร่งครัดในขนบธรรมเนียมประเพณีเดิม ในครอบครัวที่มีบุตรชาย การแต่งงานเป็นเสมือนการได้มาซึ่งสมาชิกใหม่ของครอบครัว

และสำหรับครอบครัวที่มีบิดามารดาป่วยไข้ การแต่งงานถือเป็นการสะเดาะเคราะห์ ที่จะช่วยให้หายจากการป่วยไข้ได้ นอกจากนี้ ในครอบครัวที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิต การแต่งงานถือเป็นการได้สมาชิกใหม่ ทดแทนผู้ที่เสียชีวิตไป

งานแต่งงานถือเป็นพิธีกรรมในระดับครอบครัว แต่ชุมชนก็รับรู้ด้วยนอกจากญาติพี่น้องของแต่ละฝ่ายแล้ว จะมีตัวแทนของสมาคมที่แต่ละฝ่ายสังกัดอยู่ และหรือผู้อาวุโสสูงสุดของสมาคมตระกูลของแต่ละฝ่าย ญาติอาวุโสทั้งสองครอบครัว การแต่งงานเป็นพิธีกรรมที่มีหลายขั้นตอน แต่ละขั้นตอนจะมีรายละเอียดต่างกัน ขั้นตอนเหล่านี้ได้แก่ การเลือกคู่ การสู่ขอ การหมั้น การส่งเงินสินสอด กำหนดวันแต่งงาน พิธีแต่งงาน โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. **การเลือกคู่ครอง** ในสมัยก่อนแม่สื่อหรือเรียกว่า “บ่วงนึ่ง” ในภาษาจีน จะมีบทบาทในการเลือกคู่ครองเป็นอย่างมาก แม่สื่อจะเป็นอาชีพอย่างหนึ่งซึ่งคนในชุมชนจะรู้จักกันดีทุกคน เป็นผู้รู้เรื่องเกี่ยวกับพิธีกรรมแต่งงานในทุกขั้นตอนเป็นอย่างดี และเป็นผู้มีความรอบรู้ในเรื่องของสมาชิกในชุมชนเป็นอย่างดี ฉะนั้นเมื่อฝ่ายชายต้องการจะมีคู่ครองก็จะติดต่อผ่านแม่สื่อให้ทาบถามติดต่อให้ และถ้าสำเร็จก็จะได้รับคำตอบแทนจากการติดต่อนั้น พร้อมทั้งทำหน้าที่เป็นผู้นำดวงชะตาของทั้งสองฝ่ายไปดูว่าเหมาะสมกันหรือไม่ ถ้าเหมาะสมกันก็จะทำหน้าที่เป็นเจ้าแม่ไปสู่ขอให้ แต่อาชีพแม่สื่อในปัจจุบันการแต่งงานของหญิงชายตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรักใคร่ชอบพอกัน ดังนั้นชายหญิงจึงมีสิทธิในการเลือกคู่ครองเอง และเมื่อทั้งสองฝ่ายตัดสินใจที่จะแต่งงานกัน ฝ่ายชายจะให้เจ้าแม่ไปสู่ขอ
2. **การสู่ขอ** ในกรณีที่ดวงชะตาของทั้งสองฝ่ายเข้ากันได้ดี ฝ่ายชายก็จะให้แม่สื่อ หรือผู้อาวุโสแล้วแต่กรณีเป็นเจ้าแม่ไปเจรจาทำพิธีของผู้ปกครองฝ่ายหญิงหลังจากทราบทำพิธีของฝ่ายหญิงแล้วจะไปสู่ขออีกครั้งหนึ่ง
3. **การหมั้น** หลังจากสู่ขอแล้วจะมีการกำหนดวันหมั้น การหมั้นเป็นการแสดงความจริงจังว่าฝ่ายชายมีเจตจำนงแท้จริง ที่จะแต่งงานกับฝ่ายหญิงเมื่อหมั้นแล้วคู่หมั้นสามารถพบปะไปไหนมาไหนกันได้ด้วยความยอมรับของครอบครัวทั้งสองฝ่าย และรวมถึงของชุมชนด้วย โอกาสนี้ชาย - หญิงสามารถศึกษานิสัยของกันและกัน ทำความรู้จักเข้าใจอีกฝ่ายได้ดียิ่งขึ้น

สำหรับพิธีหมั้น ฝ่ายชายและผู้ใหญ่ฝ่ายชายจะเดินทางไปบ้านของฝ่ายหญิงพร้อมของหมั้น ซึ่งมีขนม ผลไม้มั่งคั่ง แพรพรรณ เครื่องทอง ฝ่ายหญิงก็จะตอบรับ ต่อจากนั้นผู้อาวุโสของทั้งสองฝ่ายจะมานั่งเป็นสักขีพยานรับรู้การหมั้นของฝ่ายชาย และฟังการตกลงในเรื่องสินสอด ซึ่งธรรมเนียมเงินสินสอดไม่จำเป็นต้องมาพร้อมกับของหมั้นหรือเมื่อตกลงกันตอนสู่ขอ หลังจากเสร็จพิธีนี้แล้ว ฝ่ายหญิงจะเลี้ยงอาหารฝ่ายชายและแขกที่มีร่วมงานส่วนของหมั้นที่ฝ่ายชายจัดมาให้นั้นจะเขียนรายการไว้บนกระดาษแดงมอบให้ฝ่ายหญิงไว้เป็นหลักฐาน

4. การส่งเงินสินสอด สินสอดที่ส่งมานั้นจะประกอบด้วยเงินสินสอดตามที่ได้มีการตกลงกันได้ไว้ ใบทับทิมอันถือว่าเป็นไม้มงคล ต้นชุงเช่า ซึ่งหมายถึงความมั่งคั่ง และขนมต่างๆ นอกจากนั้นก็มีเงินจำนวนหนึ่งให้ฝ่ายหญิงจัดหาขนมจันอับสำหรับแจกจ่ายญาติ และมิตรสหายเพื่อร่วมรับรู้การหมั้นหมาย
5. การกำหนดวันแต่งงาน หลังจากส่งสินสอดเรียบร้อยแล้ว ผู้ใหญ่ฝ่ายชายจะหาฤกษ์กำหนดวันพิธีแต่งงาน ฤกษ์ดังกล่าวจะต้องไม่ขัดกับดวงชะตาของผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายด้วย หลังจากได้ฤกษ์แน่นอนแล้วก็จะเขียนใส่กระดาษแดงด้วยตัวหนังสือสีทองส่งไปยังบ้านฝ่ายหญิง เมื่อฝ่ายหญิงรับทราบกำหนดพิธีแต่งงานและรับของที่ส่งมาให้แล้วก็จะเตรียมขนมชุดหนึ่ง กล้วยหอม 1 เครือ ส้ม ลำไย ลูกพลับ ผ้าสำหรับพ่อแม่ฝ่ายชาย 1 สำรับ เงิน ทอง ส่งไปยังบ้านฝ่ายชาย
6. พิธีแต่งงาน เมื่อฝ่ายชายทราบกำหนดวันแต่งงานที่แน่นอน จะเขียนเทียบเชิญไปยังญาติพี่น้องและเพื่อนสนิทของทั้งสองฝ่าย โดยจะส่งไปยังญาติพี่น้องและเพื่อนสนิทของฝ่ายชายเป็นส่วนใหญ่ ในสมัยก่อนผู้ที่ได้เทียบเชิญจะส่งของมาช่วยงาน เช่น สุรา เบียร์ ไก่ ผ้าแพร ฯลฯ สิ่งของเหล่านี้จะถูกส่งมาเป็นจำนวนคู่ แต่ในปัจจุบันมักจะเป็นเงินแทน และจะให้ในวันพิธี เว้นเสียแต่ไม่สามารถมาร่วมในงานพิธีได้ก็จะส่งของช่วยไปยังบ้านเจ้าสาวก่อนงาน

สำหรับพิธีกรรมจะมีฤกษ์รับตัวเจ้าสาวมาบ้านฝ่ายชายในวันพิธี อาจเป็นเวลากลางคืน หรือเวลาเช้ามีดขันอยู่กับฤกษ์กำหนด การรับตัวเจ้าสาว เจ้าบ่าวจะไม่ไปรับเอง แต่จะเอาเสื้อของตัวใส่ถาดโรยด้วยธูปฟุ้งทำขานิด มีข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ข้าวฟ่าง ข้าวสาลี ถั่วเขียว หรือถั่วเหลือง แต่ในปัจจุบันเจ้าบ่าวอาจไปรับเจ้าสาวเอง รถที่ใช้ไปรับตัวเจ้าสาวจะแต่งด้วยแพรแดงและดอกไม้ ระบุชื่อคู่บ่าวสาว ฝ่ายหญิงจะจัดเตรียมข้าวของตนไว้พร้อมเพื่อจัดส่งไปพร้อมเจ้าสาว โดยประเพณีแล้วฝ่ายหญิงจะต้องเป็นผู้จัดหาเครื่องเรือนสำหรับคู่บ่าวสาว เรียกว่า “เก้จิง” ด้วยเหตุนี้ผู้หญิงจึงเป็นที่รังเกียจในสังคมชาวจีน เพราะนอกจากจะต้องเลี้ยงดูจนเติบโตแล้ว เมื่อแต่งงานก็ต้องเสียเงินเสียทองตลอดจนต้องอยู่บ้านฝ่ายชาย สูญเสียแรงงานของครอบครัวอีกด้วย เมื่อฝ่ายเจ้าบ่าวมารับเจ้าสาวนั้นมีธรรมเนียมห้ามเจ้าสาวพูดคุยกับฝ่ายเจ้าบ่าว โดยจะมีแม่สื่อเป็นผู้เลี้ยงคอยดูแลให้

เมื่อขบวนเจ้าสาวมาถึงบ้านเจ้าบ่าวแล้ว เจ้าบ่าวจะรับเข้าบ้านฝ่ายตนและแม่สื่อก่อนแล้วจึงรับเจ้าสาว ทั้งเจ้าบ่าว – เจ้าสาว จะถูกนำไปเข้าพิธีไหว้ฟ้าดิน ซึ่งจัดขึ้นในที่กลางแจ้งของบ้าน ตั้งโต๊ะขนาดใหญ่มีอาหารประเภทเนื้อสัตว์ 10 ชนิด ขนม 5 ชนิด ผลไม้อีก 5 ชนิด เจ้าบ่าวจะเป็นผู้จุดธูปเทียนแดงและแนะนำให้คู่บ่าวสาวปฏิญาณต่อฟ้าดิน คำนับพ่อแม่ คำนับซึ่งกันและกัน เป็นอันเสร็จพิธีแต่งงาน แม่สื่อก็จะนำทั้งคู่เข้าหอ ตลอดระยะทางจะกล่าวคำโคลงมวงคลลหลายต่อหลายจบ แล้วอบรมสังฆอนเจ้าสาว หลังจากนั้นก็จะปล่อยให้คู่บ่าวสาวอยู่กันตามลำพัง

วันรุ่งขึ้นเช้าแก่และ หรือแม่สื่อ ก็จะนำคู่บ่าวสาวมาคำนับพ่อ – แม่ ญาติผู้ใหญ่ และทำพิธีเช่น ให้วิญญูญาณบรรพบุรุษ เจ้าที่เจ้าทาง และบรรดาศาลเจ้าที่มีอยู่ในบ้านจึงนับว่าได้รับสะใภ้อย่างสมบูรณ์ จากนั้นสมาชิกในครอบครัวจะรับประทานอาหารร่วมกัน ส่วนตอนเย็นจะเลี้ยงแขกที่มาร่วมพิธี

ภายหลังแต่งงานแล้ว 3 วัน คู่บ่าวสาวจะจัดของคำนับ มีอาหาร 10 ชนิด ขนม 5 ชนิด ส่งไปให้ พ่อแม่ฝ่ายหญิง ทางบ้านฝ่ายหญิงจะจัดเตรียมอาหารไว้เลี้ยงดูลูกเขย คู่บ่าวสาวจะคำนับบรรดาญาติผู้ใหญ่ฝ่ายหญิงในวันนี้ด้วย

การแต่งงานของชาวจีนยังคงเป็นเรื่องของผู้ใหญ่มากกว่าเป็นเรื่องของคู่บ่าวสาว เพราะคนจีนส่วนใหญ่ถือว่าการแต่งงานที่ผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายไม่ได้รับรู้ด้วย หรือพากันไปจดทะเบียนสมรสกันอย่างเงียบๆ นั้น เป็นการไม่ถูกต้องต่อทั้งคติโลกและศีลธรรม กล่าวคือ การแต่งงานต้องเปิดเผยต่อชุมชนให้ร่วมรับรู้ซึ่งถือว่าเป็นการมีเกียรติหรือพ่อแม่จะได้มีหน้ามีตาทัดเทียมกับชาวบ้านและต้องถูกต้องตามหลักธรรมที่ว่าไม่เป็นการพรางบุตรหรือภรรยาของผู้อื่น การแต่งงานจึงต้องให้ผู้ใหญ่ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงร่วมรับรู้ทุกขั้นตอน ชาวจีนส่วนใหญ่จึงมีความหวังต่อการประกอบพิธีแต่งงานไม่เหมือนกัน แต่โดยส่วนใหญ่คู่บ่าวสาวทำตามความต้องการของผู้ใหญ่มากกว่าทำตามใจตนเอง เพราะถือว่าการเริ่มต้นชีวิตครอบครัวไม่ควรเริ่มจากความขัดแย้ง ส่วนชื่อเสียงของครอบครัวก็จะติดตามมาเอง หลังจากประกอบพิธีอย่างเปิดเผย

แซยิด

พิธีแซยิดถือเป็นพิธีกรรมผ่านช่วงอายุ ที่สำคัญพิธีหนึ่ง เมื่อบุคคลอายุครบ 60 ปี แสดงว่าบุคคลนั้นได้บรรลุความเป็นคนอย่างสมบูรณ์ เพราะได้ผ่านกิจกรรมต่างๆ มาครบ มีประสบการณ์เกือบทุกด้าน ชาวจีนจึงให้ความสำคัญกับพิธีนี้ โดยถือว่าบุคคลที่อายุครบ 60 ปี หรือ 5 รอบอายุ ได้บรรลุความเป็นผู้ใหญ่ทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน พิธีแซยิดจึงเป็นทั้งกิจกรรมในระดับครอบครัวและชุมชน เพราะนอกจากจะมีสมาชิกในครัวเรือนมาร่วมด้วยแล้ว คนในชุมชนจะมาร่วมพิธีฉลองเพื่อรับรู้ความเป็นผู้ใหญ่อีกด้วย

ก่อนจะถึงวันครบรอบอายุ 60 ปี ลูกหลานจะตระเตรียมเสื้อผ้าชุดใหม่และข้าวของที่จะใช้สำหรับงานเลี้ยงไว้ให้พร้อม สำหรับผู้เป็นเจ้าของงานที่เลื่อมใสในพุทธศาสนาก็อาจไปรักษาศีลกินเจหรืออยู่ในวัดจีนก่อนเป็นเวลา 3 วัน ในเช้าวันเกิดจะอาบน้ำชำระร่างกาย ตัดผม – เล็บมือ – เล็บเท้า สวมเสื้อผ้าชุดใหม่ นำเครื่องเซ่นไหว้ไปเซ่นไหว้เจ้าในบ้าน และวิญญูญาณบรรพบุรุษ ถึงตอนสายฝ่ายญาติพี่น้องเพื่อนฝูงและคนในชุมชนที่ได้รับเชิญก็จะส่งของมาคำนับ โดยมากจะเป็นแผ่นป้ายเขียนคำมงคลเป็น 2 ผืนคู่กัน เรียกว่า “ดู่เลี้ยง” หรือ อาจนำผ้าแพรหรือสุรา ครึ่งถึงเวลาที่แขกเริ่มเชิญจะมาร่วมงานพิธี โดยมีตัวแทนลูกหลานฝ่ายหนึ่ง และตัวแทนชุมชนอีกฝ่ายหนึ่งกล่าวสรรเสริญถึงความดีและผลงานที่ผ่านมา ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องดีๆ พร้อมทั้งอวยพรให้มีความสุขและมีลูกหลานดีๆ หลังจากนั้นจึงร่วมรับประทานอาหาร

สำหรับผู้มีฐานะดีเป็นที่ยู้งักกว้างขวางในชุมชน สมาคมต่างๆ ที่สังกัดอยู่อาจจัดงานเลี้ยงให้ และต่อจากนั้นอาจได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ต่างๆ เช่น กรรมการสมาคมต่างๆ ในฐานะผู้อาวุโสของชุมชน

พิธีชยิดของชาวจีนถือเป็นพิธีที่แสดงออกถึงการมีครอบครัวใหญ่ ผู้อาวุโสของครอบครัวมีอายุยืนยาว และเป็นการตอกย้ำให้เห็นความสำคัญของระบบอาวุโสในธรรมเนียมจีน ดังมีภาษิตบทหนึ่งว่า "ผู้ร่วมทำการค้าขายต้องมีอายุรวมกันเกิน 100 ปี" คนจีนถือว่าถ้าห้างร้านใดมีผู้ก่อตั้งหรือร่วมหุ้นอายุยังน้อย ประสบการณ์และความเชื่อถือก็น้อยลงไปด้วย โอกาสที่จะทำการค้าสำเร็จอาจจะลดน้อยลงไปด้วย

การทำพิธีศพให้กับผู้ที่ล่วงลับไปแล้วนั้น เป็นสิ่งที่ถือปฏิบัติกันในทุกสังคม ชาวจีนก็เช่นเดียวกันกับชนชาติอื่น ที่ถือว่าการทำพิธีศพจะช่วยให้ผู้ตายได้รับความสุขในปรภพ เป็นการแสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ และยังเชื่อว่าจะส่งผลให้บุตรหลานและผู้มีส่วนช่วยงานได้รับความสุขความเจริญด้วย พื้นฐานความเชื่อเช่นนี้ที่มาจากลัทธิเต๋า พุทธศาสนา และลัทธิขงจื้อ ผสมผสานกัน พิธีศพเด็กถือเป็นพิธีในระดับชุมชน ผู้ที่รู้จักเกี่ยวข้องไม่ว่าจะชอบพอกันหรือไม่จะต้องมาร่วมงาน เพราะถือเป็นโอกาสสุดท้ายที่จะได้แสดงน้ำใจที่ดีต่อกัน

วันที่ที่สมาชิกในครอบครัวได้ก็ตามเสียชีวิต จะมีการปลดเครื่องตกแต่งบ้านเรือนที่เป็นสีสดฉูดฉาด ออก เปลี่ยนเครื่องแต่งตัวเป็นเครื่องไว้ทุกข์ แล้วจึงจัดการเก็บศพ อาจไว้ศพที่บ้านหรือที่วัดแล้วแต่ความสะดวก จะมีการเปิดโลงศพให้ลูกหลานดูหน้าเป็นครั้งสุดท้าย ต่อจากนั้นจึงปิดโลงศพซึ่งเป็นหน้าที่ของบุตรชายคนโต และลูกหลานที่จะต้องดูแลโลงศพตลอดระยะเวลาที่ทำพิธี ญาติพี่น้องจะแจ้งถึงการมรณกรรมให้แก่บรรดาญาติสนิท เพื่อนฝูงทราบและมาคำนับศพผู้ตาย โดยจะเริ่มตั้งแต่คืนแรกที่ตั้งศพ หลังจากนั้นจึงจะกำหนดวันดีคืนดีจริง ซึ่งจะเป็งานพิธีใหญ่ ต่อจากนั้นจะมีพิธีรดน้ำศพซึ่งถือเป็นพิธีส่งดวงวิญญาณของผู้ตายสู่สุคติ เสร็จพิธีเหล่านี้แล้วจึงนำศพไปยังสุสานเพื่อทำพิธีฝังศพ

การถือปฏิบัติตามพิธีศพของจีน เป็นเรื่องที่มีเงื่อนไขตามกลุ่มภาษาแต่โดยทั่วไป สมาคมของกลุ่มตระกูลจะเข้ามามีบทบาทในการจัดพิธีศพ ซึ่งดำเนินไปตามลัทธิเต๋าและขงจื้อเป็นหลัก ส่วนการนำพระสงฆ์ฝ่ายมหายานเข้าร่วมพิธีศพก็มีพิธีเพียงเล็กน้อย จึงไม่อาจถือได้ว่าพิธีศพของจีนเป็นพิธีทางพุทธศาสนา

2.6 ข้อมูลทางด้านจิตวิทยาและความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว

2.6.1 ความเชื่อและโชคลางของจีน

2.6.1.1 บ่อเกิดแห่งความเชื่อและโชคลาง

ศาสนาและความเชื่อสำหรับชาวตะวันออกนั้น เป็นเรื่องราวที่แยกออกจากกันไม่ได้ ความเชื่อของชาวเอเชียล้วนมีรากฐานมาจากพัฒนาการในการดำรงชีวิตของคนในแต่ละสังคม ดังนั้นความเชื่อจึงมีความผูกพันกับประเพณีและพิธีกรรมต่างๆ ของมนุษย์ นับตั้งแต่แรกเกิด การเติบโต การเจ็บป่วยไปจนกระทั่งความตาย รวมทั้งประเพณีและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำมาหากินและความอยู่รอด

โดยเฉพาะสังคมเกษตรกรรมของชาวตะวันออกที่มีวิถีชีวิตพึ่งพิงและเคารพในธรรมชาติ วิถีชีวิตของชาวเอเชียจึงเต็มไปด้วยความเชื่อในโชคลางและความเป็นสิริมงคลจึงไม่ใช่เรื่องงมงายหรือไร้เหตุผลสำหรับชาวตะวันออก แต่ในทางกลับกันแล้วมันคือคติและวิถีทางในการดำรงชีวิตเพื่อความอยู่รอดของคนในแต่ละสังคมวัฒนธรรม

2.6.1.2 รากฐานแห่งความเชื่อของชาวจีน

จีนเป็นศูนย์กลางของปรัชญาและความรู้ที่สำคัญของโลกตะวันออก ปรัชญาและความเชื่อ ชาวจีนนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจในหลักแห่งธรรมชาติ และหลักแห่งจริยธรรม ในการดำเนินชีวิตรากฐานที่สำคัญของปรัชญาจีนคือการที่มนุษย์และจักรวาลมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน เป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน มีความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้น มีลักษณะเป็นเอกภาพระหว่างมนุษย์โลก และสวรรค์

ระบบความเชื่อของชาวจีนผสมผสานกันกันระหว่างความเชื่อดั้งเดิมและหลักธรรมเนื่องในลัทธิและศาสนาต่างๆ ทั้งความเชื่อในเรื่องเทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเกี่ยวกับการเคารพบรรพบุรุษ ลัทธิหยินหยาง หลักปรัชญาขงจื้อ วิถีความเชื่อแห่งเต๋า รวมทั้งหลักธรรมในพุทธศาสนา มหายานหล่อหลอมเข้าด้วยกันเป็นระบบความเชื่อเฉพาะของชาวจีน

2.6.1.3 สัญลักษณ์แห่งความเชื่อ

ลักษณะของความเชื่อและการถือโชคลางต่างๆ เป็นรูปแบบของความเชื่อต่อเนื่องในทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งซึ่งไม่ต้องการอธิบายเหตุผล หรือการพิสูจน์ในเชิงวิทยาศาสตร์ หรือการวิเคราะห์ในเชิงตรรกวิทยาใดๆ ทั้งสิ้น ความเชื่อและการถือโชคลางได้พัฒนาจากนามธรรมมาสู่ระบบสัญลักษณ์ที่เป็นรูปธรรม เป็นผลผลิตทางวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ ทั้งจิตรกรรม ประติมากรรม ดนตรี นาฏศิลป์ การละเล่น รวมทั้งวรรณกรรมมุขปาฐะของชนชาติต่างๆ

ชาวจีนมีรูปสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงระบบความเชื่อและการโชคลางที่โดดเด่นและน่าสนใจ เนื่องจากให้ความสำคัญกับการอวยพรและความเป็นสิริมงคลของชีวิตเป็นอย่างยิ่ง ขนบจริยธรรมนิยมประเพณี พิธีกรรมในชีวิตทั้งมวลล้วนประกอบด้วยการให้คำอวยพรและการมอบสิ่งของที่สื่อถึงความเป็นสิริมงคลเพื่อความมั่งคั่งในชีวิตรุ่งเรืองที่สุขสมบูรณ์ การมอบความปรารถนาดีผ่านคำอวยพร จึงแอบแฝงด้วยความหมายนัยทางวัฒนธรรมที่มุ่งถ่ายทอดสัจพจน์และความเชื่อตามคติจีนนิยม ซึ่งมักทั้งปริศนาให้ผู้รับได้ไปขบคิดและตระหนักถึงหลักปรัชญาและคุณธรรม

2.6.2 สัญลักษณ์ความเชื่อของจีน

สก ลก จี๊ว อุดมคติแห่งความสุขในชีวิตชาวจีน

ความเชื่อและโลกทัศน์ของคนในแต่ละสังคมวัฒนธรรมย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และพัฒนาการทางสังคมเฉพาะตน สำหรับชาวจีนแล้วความสุขสมบูรณ์ในชีวิตที่ยังเวียนว่ายในโลกโลกียะนั้นประกอบไปด้วยสามประการ คือ ความมั่งคั่งร่ำรวย ความเจริญก้าวหน้า และความมั่งคั่งสุขภาพดีและมีอายุยืนยาว ซึ่งจะปรากฏอยู่ในรูปสัญลักษณ์แทนคำอวยพร ทำให้ผู้เห็นรูปสัญลักษณ์

ดังกล่าวได้ตระหนักถึงคำอวยพรดังกล่าวซึ่งเป็นสิริมงคลในชีวิตของชาวจีน สัญลักษณ์ดังกล่าวก็คือ "ฮก ลก ซิ่ว" นั่นเอง

เรามักคุ้นเคยกับสัญลักษณ์"ฮก ลก ซิ่ว"ในรูปของมนุษย์ในวัยอาวโส 3 คน แต่ในความเป็นจริงแล้ว ฮก ลก ซิ่ว ยังปรากฏอยู่ในรูปของสัญลักษณ์อื่น อีกมากมาย ทั้งรูปสัตว์ ต้นไม้ ดอกไม้ ผลไม้ รวมทั้งสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติรอบตัวเรา

รูปสัญลักษณ์ดังกล่าว สามารถพบเห็นได้จากศิลปกรรมภายในวัดและศาลเจ้าจีน ในรูปแบบของศิลปะการตกแต่งและลวดลายต่างๆ ที่ประดับอยู่ตามอาคารศาสนสถาน ภาพจิตรกรรมฝาผนังและลวดลายเพดานของวิหารโบสถ์ รวมทั้งวัดไทยที่สร้างขึ้นด้วยรูปแบบทางสถาปัตยกรรมในแนวพระราชกฤษฎีกาที่ 3 ซึ่งได้รับอิทธิพลจากศิลปกรรมจีน

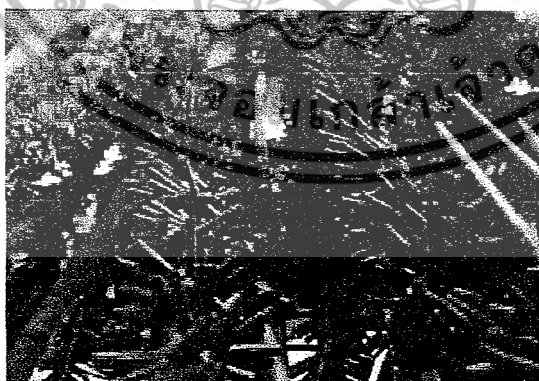
ฮก หมายถึง ความสุขที่ได้จากการสมปรารถนา ทั้งความร่ำรวยโดยโภคทรัพย์สมบัติและบริวารสมบัติ สัญลักษณ์ที่เป็นคน จะเป็นรูปเศรษฐีสวมหมวกเกล้า มีผ้าคลุมไหล่ (แสดงถึงโภคสมบัติ) และอุ้มเด็ก (แสดงถึงบริวารสมบัติ) สัญลักษณ์อื่นๆ ที่มีความหมาย "ฮก" เช่น กวางดาว ผลทับทิม ดอกเบญจมาศ ลายคลื่น เป็นต้น

ลก หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง ความมีโชคลาภวาสนาด้วยบุญบารมี มีฐานะมั่นคงและการทำงานที่ก้าวหน้ามั่นคง สัญลักษณ์ที่เป็นคน จะเป็นขุนนางสวมหมวก ถือคทาอยู่ในมือ ใบหูกว้างแสดงถึงความมีบุญญาบารมีและวาสนา สัญลักษณ์อื่นๆ "ลก" เช่น ค้างคาว ดอกโบตั๋น หรือดอกพุดตาล ผลส้มมือ ลายกระเจี๊ยบ ลายคอเสื้อ เป็นต้น

ซิ่ว หมายถึง การมีอายุยืนขวัญยืน มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง สัญลักษณ์ที่เป็นคน จะเป็นรูปชายชราหนวดคาง มือถือไม้เท้าห้อยผลน้ำเต้า และมือถือลูกท้อ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการมีอายุยืนยาวสัญลักษณ์อื่นๆ ที่มีความหมาย "ซิ่ว" เช่น นกกระเรียน กา ต้นสน ลูกท้อ ลายประแจจีน เป็นต้น

2.6.3 ความหมายและเรื่องราวของสัญลักษณ์มงคล

2.6.3.1 ประทัด

ภาพที่ 24 ประทัด

การจุดประทัด ยิงพลุและดอกไม้ไฟ เป็นสิ่งคู่กับงานมงคล และการเฉลิมฉลองเทศกาลต่างๆ ของคนจีน แต่ประทัดหรือ "เปียนผั่ว" ที่คนจีนประดิษฐ์ขึ้นเมื่อราว 2,000 ปีก่อนนั้น จุดประสงค์แรกเริ่มไม่ใช่เพื่อความเป็นสิริมงคลแต่อย่างใด หากจุดเพราะต้องการขับไล่ภูตผีปีศาจที่มาสร้างความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คนจีนแต่โบราณมีความเชื่อว่า คืนวันสุดท้ายของปีเก่าต่อกับเช้าวันแรกของปีใหม่ จะมีสัตว์ร้ายชนิดหนึ่งเรียกว่า "เหนียน" (แปลว่า "ปี") ออกมาอาละวาดทำลายทรัพย์สินและชีวิตผู้คนเป็นประจำ ดังนั้น พอเสียงไก่เริ่มขันในเช้าตรู่ของวันปีใหม่หรือเทศกาลตรุษจีน ชาวบ้านจะพากันจุดประทัดไล่ "เหนียน" ให้ตกใจแล้วหนีเข้าป่าไป

สมัยก่อนที่คนจีนยังไม่รู้จักวิธีผสมดินปืนเพื่อทำประทัด คนยุคนั้นใช้วิธีเผาปล้องไม้ไผ่แทน เสียงไม้ไผ่แตกดังติดต่อกันเป็นต้นราวกับเสียงประทัด ไฟก็ลุกโชติช่วงเป็นสีแดงเพลิง ทำให้สิ่งชั่วร้ายทั้งหลายหนีอยู่ไม่ได้ แล้วชาวบ้านก็จะอยู่เย็นเป็นสุขตลอดปีใหม่

ความเชื่อดังกล่าว เป็นที่มาของการจุดประทัด และการตกแต่งบ้านเรือนด้วยโคมไฟสีแดง เชี่ยนกลอนคู่ (ตุ้ยเหลียน) และคำที่เป็นมงคลต่างๆ ลงบนกระดาษแดง นำไปติดทั่วบ้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งติดที่ประตูทางเข้าบ้าน คนในยุคหลังแม้จะไม่เชื่อเรื่อง "เหนียน" แล้ว แต่ก็รับความเชื่อต่อกันมาว่า สีแดงและการจุดประทัด เป็นสัญลักษณ์ของความสุखและความเป็นสิริมงคล

ประทัดได้พัฒนาต่อมาเป็นพลุและดอกไม้ไฟ โดยผสมสารเคมีสีต่างๆ ลงไปในดินปืน ใช้แรงอัดระเบิดอย่างแรง ทำให้เกิดเป็นแสงสีพวยพุ่งขึ้นไปในท้องฟ้า ในยุคหมิงและชิง การยิงพลุและดอกไม้ไฟในงาน จำกัต้องอยู่ในหมู่ชนชั้นสูง เรียกว่า "หลือว" หรือดอกไม้สำหรับคารวะผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่

จีนเป็นประเทศต้นกำเนิด และได้พัฒนาดอกไม้ไฟให้วิจิตรพิศดารยิ่งกว่าชาติใดๆ แต่เมื่อจีนเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นสังคมนิยม รัฐบาลได้สั่งห้ามประชาชนจุดทั้งประทัดและดอกไม้ไฟ อ้างว่าสิ้นเปลืองเงินทอง ไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมในขณะนั้น จะยิ่งได้เฉพาะงานรัฐพิธีใหญ่ๆ ที่ทางการเป็นผู้จัดเท่านั้น

ครั้นสังคมมีความสงบสันติ ประชาชนมีฐานะดีขึ้นเรื่อยๆ ปี 2006 รัฐบาลจึงผ่อนปรนให้ประชาชนจุดประทัดและดอกไม้ไฟได้ โดยมีข้อจำกัดเรื่องวันเวลาและสถานที่ผลปรากฏว่า คนจีนยุคใหม่ซึ่งถือถือโชคลางยิ่งกว่าคนยุคก่อน พากันเผาเงินทองอย่างไม่เสียดาย โดยการซื้อประทัดและดอกไม้ไฟไปจุดเสียงดังสนั่นหวั่นไหวทั่วทั้งประเทศ

2.6.3.2 ต้นไผ่

ไม้ไผ่ (จู่)

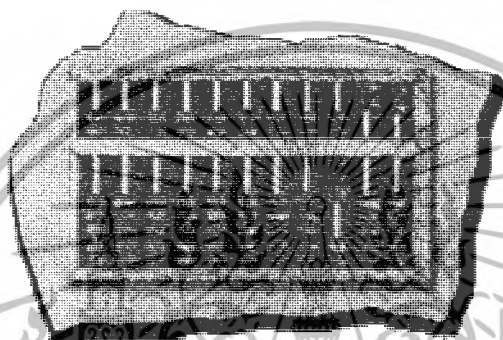
ภาพที่ 25 ต้นไผ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม้ไผ่ได้รับสมญานามว่าเป็นพญาแห่งมวลพฤกษา เปรียบเสมือนชายชาติตรี ชาวจีนเชื่อว่าเสียงแตกของไม้ไผ่ในกองไฟสามารถขจัดภูติผีปีศาจได้ ดังนั้นสมัยโบราณในวันตรุษจีน ชาวจีนจึงนิยมใช้ไม้ไผ่ทั้งลงกองไฟเพื่อให้เกิดเสียงดัง เมื่อภูติผีปีศาจหนีแล้ว ความสุขก็จะมาแทนที่ คำอ่านไม้ไผ่ คำว่า จู นั้น พ้องเสียงกับคำว่า จู้ ที่แปลว่าอวยพร ดังนั้นไม้ไผ่มีความหมายว่าอวยพร

ไผ่คนไทยบอกว่าไผ่เป็นไม้มงคล แต่คนจีนใช้ความตรงของลำไม้ไผ่มาเป็นความเชื่อว่า จะทำให้คนในบ้านมีจิตใจดี เป็นคนซื่อตรง ไม่คดโกงหรือเอารัดเอาเปรียบใคร ไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไร ก็จะต้องตั้งใจทำ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรม อีกทั้งยังเป็นการสร้างความสงบร่มเย็นให้กับบ้าน อันนี้น่าจะจริงเพราะขนาดปลูกอยู่หน้าตึกแถวในเมือง ยังมีนกมาทำรังบนต้นไผ่ได้ แสดงว่าร่มเย็นจริงๆ

2.6.3.3 ลูกคิด

ภาพที่ 26 ลูกคิด

ลูกคิด (算盘) เป็นเครื่องคำนวณยุคแรกๆ ของโลก ส่วนใหญ่ทำจากไม้ มีทั้งแบบบาบิโลน โรมัน จีน ญี่ปุ่น แต่ที่รู้จักกันดีและถูกเผยแพร่ไปอย่างกว้างไกลก็คือลูกคิดแบบจีน โดยลูกคิดของญี่ปุ่นที่เรียกว่า "Soroban" ก็เผยแพร่มาจากจีนเช่นกัน

ที่มาที่ไปและผู้คิดค้นประดิษฐ์ลูกคิดนี้ จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่ใครระบุได้แน่ชัด แต่ในประวัติศาสตร์พบว่าการใช้ลูกคิดเป็นเครื่องคำนวณมานานแล้ว มีนักคณิตศาสตร์ส่วนหนึ่งเชื่อว่า มีการใช้ลูกคิดตั้งแต่สมัยราชวงศ์ช้านตงตะวันออก ต่อมาในสมัยราชวงศ์โจวเหนือมีบรรยายถึงลักษณะของลูกคิดในสมัยนั้นไว้ว่า "แบ่งเป็น 3 ส่วน (บน กลาง ล่าง) แต่ละหลักมีลูกคิด 5 เม็ด บน 1 ล่าง 4 สีสันแตกต่างกัน เม็ดบนแทนค่า 5 เม็ดล่างแทนค่า 1"

กระทั่งในช่วงกลางทศวรรษที่ 15 ในคัมภีร์ไม้ของหลู่ป๋น ซึ่งเป็นปรมาจารย์ด้านงานไม้ ก็ได้บันทึกไว้ถึงรายละเอียดและกฎเกณฑ์ในการทำลูกคิดไว้ และเผยแพร่เข้าสู่ประเทศญี่ปุ่น เกาหลี และไทย ราชวงศ์หมิง ลำสุ่ตรัฐบาลจีนก็ได้บรรจุให้ "ลูกคิด" เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติด้วย

ลูกคิดจีนนั้นมีความคล้ายคลึงกับลูกคิดของโรมันเป็นอย่างมาก ผู้เชี่ยวชาญส่วนหนึ่งเชื่อว่า อาจมีลูกคิดของฝ่ายใดได้รับแรงบันดาลใจของอีกฝ่ายหนึ่ง เพราะมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ระบุว่าจีนและอาณาจักรโรมันเคยมีความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน

ปัจจุบันแม้ว่าโลกจะเข้าสู่ยุคดิจิทัลคอมพิวเตอร์แล้วก็ตาม แต่ลูกคิดเครื่องมือคำนวณที่ตกทอดมาแต่โบราณก็ยังมิให้เห็นกันอยู่ ในประเทศจีนไม่ว่าจะกิจการร้านค้าไหนก็ล้วนแล้วแต่มียอดฝีมือใน

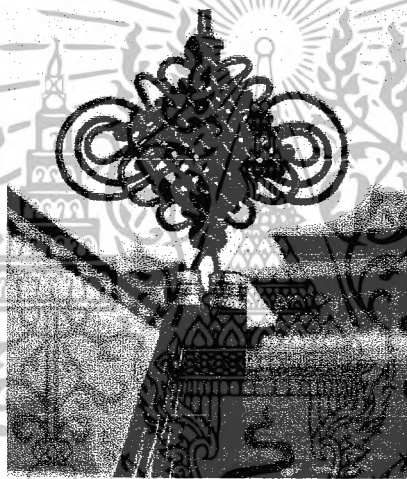
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้ลูกคิดอยู่ด้วย การใช้ลูกคิดในการคำนวณนอกจากจะสะดวกแล้ว ก็ยังถือเป็นการฝึกสมองประลองปัญญา เพราะการคำนวณด้วยลูกคิดต้องอาศัยสมอง สองตา และมือที่ประสานสัมพันธ์กัน คนที่ใช้ลูกคิดเก่งๆ ก็สามารควิเคราะห์ตัวเลขได้รวดเร็วเทียบเท่ากับการใช้เครื่องคิดเลขเลยทีเดียว

โดยลูกคิดนั้นมีลักษณะเป็นโครงสี่เหลี่ยม มีรางกัน 2 ส่วน และลูกคิดร้อยในแกนเรียงกันหลายแถว แต่ละแถวแทน 1 หลัก (ส่วนใหญ่มิ 9, 11 หรือ 15 หลัก) ส่วนบนมีลูกคิด 2 เม็ด ล่างมี 5 เม็ด ลูกคิดเม็ดบนแทนค่า 5 เม็ดล่างแทนค่า 1

ปกติที่ยังไม่ได้คำนวณจะปิดลูกคิดเม็ดบนให้ชิดขอบบน เม็ดล่างชิดขอบล่าง จากนั้นจึงดีดเม็ดลูกคิดเข้าหาไม้คั่นเพื่อแสดงค่าคำนวณ เมื่อลูกคิดตอนล่างของหลักใดถูกดีดขึ้นไปหมด ก็จะถูกแทนค่าด้วยเม็ดลูกคิดเม็ดบน 1 เม็ด (5 เม็ดล่างก็จะถูกปิดลงมาเหมือนเดิม) และหากเม็ดลูกคิดตอนบนในหลักใดถูกดีดลงมาหมด ก็จะถูกแทนที่ด้วยลูกคิดตอนล่างของหลักถัดไปทางซ้าย 1 เม็ด

2.6.3.4 เชือกถัก

ภาพที่ 27 เชือกถัก

กล่าวกันว่าเชือกถักจีนเกิดขึ้นจากพระภิกษุรูปหนึ่งใช้เวลาว่างโดยการนำเชือกเส้นหนึ่งถักเป็นเส้นสายที่เป็นระเบียบ จากนั้นก็เอามาร้อยเข้ากับของประดับพระพุทธรูป โดยจะถักเป็นช่อรูปอักษรหว่ง 王 ซึ่งได้เผยแพร่มาจนถึงปัจจุบัน พระภิกษุสมัยนั้น เพื่อแสดงถึงจิตใจอันแน่วแน่ที่มีต่อพุทธศาสนา ได้ใช้เชือกเส้นหนึ่งถักออกมา ในพวงเชือกนี้ได้ถักเป็นอักษรตัวหว่งเพื่อเป็นการแสดงถึงความเชื่ออันสูงสุด และความแน่วแน่นในการบำเพ็ญเพียร ต่อมาสิ่งนี้ได้ค่อย ๆ แพร่หลายกันในสังคม ความหมายของเชือกถักจีนจากความเชื่อกลายเป็นสัญลักษณ์ของความสูงส่งแห่งมิตรภาพ ความสัมพันธ์และความรักที่ผู้ให้มอบให้แก่ผู้รับ

หลังจากที่คนเรารู้จักใช้หนังสัตว์มาห่อหุ้มร่างกายเพื่อป้องกันความหนาวแล้ว จึงได้เข้าใจถึงการนำเชือกมาถักเป็นปม รูดไปตามความก้าวหน้าทางอารยธรรมของมนุษย์ การถักเชือกนอกจากใช้ในการผูกมัดสิ่งของแล้วยังเป็นเครื่องมือในการบันทึกเรื่องราว และยังใช้เป็นสิ่งประดับประดาเสื้อผ้าอาภรณ์อีกด้วย เครื่องแต่งกายของจีนในสมัยโบราณ สามารถเห็นได้ชัดเจนว่ามีการใช้การถักเชือกมาช่วยเชื่อมต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือทำให้เส้นผ่าดูเรียบร้อยสวยงาม ตลอดจนพัฒนาการใช้เชือกถักมาใช้ในการตัดเย็บประดับประดาเส้นผ่าอีกด้วย เฉกเช่นเดียวกับวัฒนธรรมจีนที่มีความลึกซึ้งหลากหลาย สามารถกลายเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมจีนก็ว่าได้ ดังนั้นจึงมีคำกล่าวที่ว่า “จงกว่อเจีย (เชือกถักจีน)” และคำนี้ยังมีนัยว่าความกลมเกลียวแห่งจีน

ปัจจุบันรูปแบบพื้นฐานของเชือกถักจีนนั้นมีสิบกว่าแบบ ชื่อของแบบหรือลายขึ้นอยู่กับรูปร่างการใช้ หรือที่มา ความหมาย เช่น ลายชวงเจียนเจีย (ลายเหรียญคู่) เนื่องจากรูปร่างคล้ายกับเงินเหรียญของจีนซ้อนกันสองเหรียญ ลายกระดุมจีน ชื่อนี้เนื่องจากถักเป็นปุ่มกลมแล้วนำมาใช้เป็นกระดุมเส้นผ่าของจีน ลายอักษรตัวว่าน (หนึ่งหมื่น) เนื่องจากเส้นที่เป็นปมนั้นมีลักษณะคล้ายกับตัว 「一」 เหมือนประตูแห่งพุทธ และแต่แรกนั้นผ้าที่คาดเอวของพระโพธิสัตว์กวนอิมนั้นมักมีลวดลายดังกล่าว และมีอีกลายที่เรียกว่า “ผานฉางเจีย” (ลายผานฉาง) รูปร่างคล้ายกับของล้ำค่าหนึ่งในแปดอย่างทางพุทธศาสนา ผานฉางก็คือเป็นสัญลักษณ์ของการวนเวียนไปมา เป็นบ่อเกิดแห่งสรรพสิ่ง จึงมีความหมายครอบคลุมการเวียนว่ายตายเกิดของสรรพสิ่ง และเป็นลายหลักที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้มากมาย

เชือกถักจีนก็เหมือนกับภาพวาดจีน การแกะสลัก เครื่องปั้นดินเผา และอาหารจีน ที่เมื่อมีคนชื่นชอบสามารถแยกแยะได้ ทั้งนี้เนื่องจากพื้นฐานการสรรค์สร้างที่พิเศษ ทำให้รูปแบบและการใช้งานของเชือกถักจีนต่างกับเชือกถักหรือปมเชือกของฝรั่งและญี่ปุ่นชัดเจน

เชือกถักจีนเป็นปมเชือกที่ถักแน่นเหนียวชนิดหนึ่ง ใช้มัดหรือผูกสิ่งของโดยไม่หลุดง่าย ด้วยเหตุนี้จึงมีการนำมาใช้งานกันมาก โดยพื้นฐานแล้วเชือกถักจีนเน้นความสมดุลในตัวของมัน จึงเป็นลายที่สร้างสรรค์ออกแบบมาด้วยความกลมกลืน ในด้านเทคนิคถือว่าเป็นการใช้เทคนิคที่สูงและมีความเชื่อมโยงแต่มีขีดจำกัดในตัวเอง กลายเป็นลักษณะเด่นของการสมดุลภาพในลวดลาย อันสอดคล้องกับทัศนคติด้านการแสวงหาความงามและความนิยมคุ้นเคยในการแต่งกายแต่ดั้งเดิมของคนจีน ในด้านการสัมผัสหรือการมองดูแล้ว จึงง่ายต่อการยอมรับและเป็นที่ชื่นชอบของคนจีนอย่างมาก

เชือกถักจีนเป็นปมแบบมองรอบทิศได้ (นอกจากลายเหรียญคู่) เมื่อดูบนอากาศแล้วจะเห็นได้ว่าโครงสร้างแข็งแรง เวลาแขวน รูปทรงก็ไม่เปลี่ยนแปลงและสามารถใส่ของล้ำค่าประดับประดาเข้ากันได้ดีมาก นอกจากนี้ปมที่ซับซ้อนของเชือกถักจีนนั้นยังสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้อีกมากมาย ตลอดจนนำไปใช้ได้ง่าย

การใช้เชือกถักของจีนตั้งแต่โบราณเป็นต้นมาได้รับความนิยมกว้างขวาง ตั้งแต่ภาชนะหรือเครื่องใช้ในวังจนถึงชาวบ้านทั่วไป และมักปรากฏในผลงานศิลปะพื้นบ้าน ภาพวาด และงานปั้น เช่น เครื่องห้อยบนที่จับของเก้าอี้ ประดับบนปลายฝาร่ม สีมุมของเกี้ยวหาม พู่ห้อยสายคาดเอวของผู้หญิง หรือพระโพธิสัตว์กวนอิม หรือประดับกับเครื่องประดับยศ (หยูอี้) ถุงเครื่องหอม ถุงกระเป๋าสเงิน ของใส่แว่นตา ลูกประคำ พัด เป็นต้น ปัจจุบันการใช้งานส่วนใหญ่เน้นประดับประดาเครื่องไม้เครื่องมือต่าง ๆ บ้างก็นำมาประดับประดาในเทศกาลหรืองานพิธีต่าง ๆ อีกด้วย ปัจจุบันสังคมได้หันซึ่งเป็นสังคมที่สันติสุขปรองดอง งานฝีมือต่าง ๆ จึงได้เจริญก้าวหน้า เชือกถักจีนได้รับการส่งเสริมทางภาครัฐและเอกชน ฝีมือพัฒนาก้าวหน้าไปมากและกว้างขวาง กล่าวได้ว่าล้ำหน้าไปจากอดีตมาก มีการปรับเปลี่ยนแล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลวดลายให้สวยงามมากขึ้น วัสดุที่ใช้ นอกจากใช้เชือกแล้วยังมีการใช้ผ้าต่าง ๆ เช่น ลินิน ผ้าไหม ในล่อน และเส้นหนัง แล้วยังมีการใช้เส้นโลหะ เช่น เส้นเงิน เส้นทองคำ เป็นต้น

ปัจจุบันมีการเพิ่มการใช้เชือกถักจันสำหรับงานประดับอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเครื่องประดับ ส่วนประกอบของเสื้อผ้า หรือหีบห่อของขวัญ หรือของตกแต่งภายในบ้าน หรือของโชว์ เมื่อใช้เส้นเชือก ผูกมัดเข้าไปจะทำให้สิ่งของยิ่งสวยงามขึ้น การสร้างสรรค์งานใหม่ เชือกถักจันนั้นก็เหมือนกับภาพวาดจีน หรือภาพถ่าย สามารถแขวนประดับข้างฝาผนังหรือภายในบ้าน ทำให้แลดูสวยงาม ดูคลาสสิก ด้วยเหตุที่ เชือกถักจันสามารถใช้งานได้หลากหลาย จึงได้รับความนิยมกันมากอยู่ในปัจจุบัน

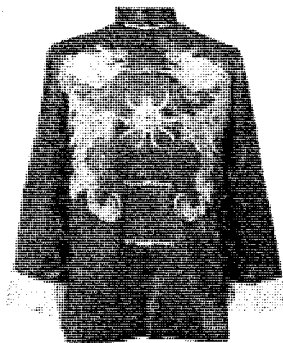
2.6.3.5 ชุดกี่เพ้า

ภาพที่ 28 เครื่องแต่งกายบุรุษและสตรีสมัยราชวงศ์ชิง

สมัยชิง (清 ค.ศ.1644 - ค.ศ.1911) เครื่องแบบสมัยชิงยังคงได้รับการดัดดัดมาจาก สมัยหมิง ในขณะเดียวกันก็รับเอาจุดเด่นของแบบเสื้อสมัยฮั่นเข้ามาประยุกต์ด้วย เสื้อผ้าผู้ชายยังคงเน้น เสื้อคลุมยาว เสื้อแจ็คเก็ตแบบจีน (马褂) เสื้อชั้นในแบบยึดลักษณะเป็นเสื้อกล้าม (马甲) โทนสีจะ ออกครั้งหนึ่ง อีกครั้งทักเปียยาว เสื้อแจ็คเก็ตแบบจีนจะสวมทับไว้ด้านนอกของชุดเสื้อคลุมที่หุ้มยาว ชุด ลักษณะดังกล่าวจัดได้ว่าเป็นชุดพิธีการ ชุดแต่งกายที่เป็นเสื้อและกระโปรงของผู้หญิงสมัยนั้นเป็น ลักษณะผสมผสานระหว่างชาวฮั่นกับชาวแมนจู โดยเฉพาะที่เพ้าเป็นลักษณะของชาวแมนจูอย่างเห็นได้ ชัด นอกเหนือจากนี้ยังมีเสื้อกั๊ก กระโปรง ผ้าคลุมไหล่ สายรัดเอว เครื่องแต่งกายต่าง ๆ เรียกได้ว่าถอด มาจากสมัยหมิงหรือแมนจูเลยทีเดียวได้ ประเพณีการรัดเท้ายังคงสืบทอดมาถึงสมัยชิง

ชุดแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวจีน

ภาพที่ 29 ถังจวง (เสื้อคอจีน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสื้อคอจีนมีชื่อเรียกในภาษาจีนว่า "ถังจวง" ที่จริงแล้วชื่อเรียกนี้เป็นชื่อที่เริ่มเรียกโดยชาวต่างชาติ เนื่องจากราชวงศ์ถังของจีนเป็นยุคสมัยที่เจริญรุ่งเรืองจนมีชื่อเสียงขจรไปไกลถึงต่างแดน ดังนั้นในสมัยต่อมา ชาวต่างชาติจึงเรียกคนจีนว่า "ถังเหริน" หรือคนถัง ย่านที่พักอาศัยของชาวจีนหรือไชน่าทาวน์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอาเซียนและในยุโรปก็เรียกว่า "ถังเหรินเจีย" หรือถนนของคนถัง และชาวจีนโพ้นทะเลเองก็เรียกตัวเองว่า "ถังเหริน" เช่นกัน ที่เรียกกันเช่นนี้ก็เพราะราชวงศ์ถังเป็นราชวงศ์ที่ชาวจีนภาคภูมิใจมาตั้งแต่สมัยโบราณนั่นเอง ต่อมาจึงมีการเรียกเสื้อผ้าแบบโบราณของจีนที่คนถังในย่านถังเหรินเจียสวมใส่ว่า "ถังจวง" หรือชุดถัง ซึ่งที่จริงแล้วถังจวงไม่ใช่ชุดในสมัยราชวงศ์ถังแต่อย่างใด แต่เป็นชุดของสมัยราชวงศ์ชิงตอนปลาย

ถังจวงหรือเสื้อคอจีนดัดแปลงมาจากเสื้อนอกของชายในสมัยปลายราชวงศ์ชิง แบบเสื้อถังจวงมีลักษณะเด่น 4 ประการคือ 1. คอเสื้อตั้ง โดยเปิดคอเสื้อด้านหน้าตรงกลางไว้ 2. แขนเสื้อและตัวเสื้อเป็นผ้าชิ้นเดียวกัน จึงไม่มีรอยตะเข็บต่อระหว่างแขนเสื้อและตัวเสื้อ 3. ซาบเสื้อเป็นแนวตรงหรือแนวเฉียง 4. กระดุมเสื้อเป็นกระดุมแบบจีนซึ่งประกอบด้วยเม็ดกระดุมที่ใช้ผ้าถักเป็นปมและห่วงรั้งดุม นอกจากนี้ยังมีลักษณะเฉพาะอื่นๆ เช่น ผ้าที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นผ้าแพรปักลายหรือผ้าต่วน สีเสื้อมีให้เลือกหลากหลาย โดยมากจะมีสีแดงสด สีแดงคล้ำ สีแดงน้ำตาล สีน้ำเงินไพลินและสีกาแฟเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีสีเหลือง สีส้มทอง สีเขียวมรกต สีดำและสีทองด้วย

ภาพที่ 30 ฉีผาว (ชุดกิ๊พ้า)

ฉีผาวหรือกิ๊พ้าเป็นชุดที่ดัดแปลงมาจากชุดของหญิงชาวแปดกองธงในสมัยราชวงศ์ชิง กิ๊พ้าเป็นเครื่องแต่งกายที่เกิดจากการหลอมรวมเป็นหนึ่งในชนชาติต่างๆ ของจีนและถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมการแต่งกายของชาวจีน กิ๊พ้าเป็นงานตัดเย็บที่รวมเอาศิลปะหลายแขนงไว้ด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นหัตถกรรมการปักกลดลาย ภาพดอกไม้และนกหรือภาพอื่นๆ ซึ่งล้วนสะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของจีน

หากดูตามความหมายของตัวอักษรจีน ฉีผาวหรือกิ๊พ้า นั้นโดยมากมักหมายถึงชุดเสื้อคลุมยาว เมื่อผ่านวิวัฒนาการมาหลายยุคหลายสมัยจนมาถึงสมัยราชวงศ์ชิงจึงได้มีการตีความ หมายจากตัวอักษรคำว่าฉีผาวว่าหมายถึงชุดเสื้อคลุมยาวที่ชาวกองธงทั้งชายและหญิงสวมใส่ ("ฉี" แปลว่า ธง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"ผาว" แปลว่า ชูดเส้นคลุมยาว) แต่ชูดที่แพ้ในยุคต่อมานั้นพัฒนามาจากชูดเส้นคลุมยาวที่หญิงชาวแปดกองธงสวมใส่ ต่อมาหญิงชาวฮั่นได้แต่งตัวเลียนแบบหญิงชาวแมนจู ในทางกลับกันหญิงชาวแมนจูและหญิงชาวมองโกลก็แต่งตัวเลียนแบบหญิงชาวฮั่นเช่นกัน การเลียนแบบกันไปมาทำให้เกิดการผสมผสานระหว่างการแต่งกายของหญิงชาวแมนจูและหญิงชาวฮั่น การแต่งกายของหญิงสองชนชาติจึงคล้ายคลึงกันมากขึ้นตามลำดับ จากนั้นจึงค่อยๆ พัฒนาเป็นกลายชูดที่แพ้ยุคแรกที่เป็นที่นิยมทั่วประเทศจีน ต่อมาเมื่อเครื่องแต่งกายแบบตะวันตกแพร่หลายเข้ามาในประเทศจีน ก็ได้มีการดัดแปลงชูดที่แพ้ให้เข้ากับลักษณะเด่นของชุดแบบตะวันตกกลายเป็นชูดที่แพ้แบบใหม่ที่เรียบง่ายและแพร่หลายสู่คนทั่วไปมากขึ้น

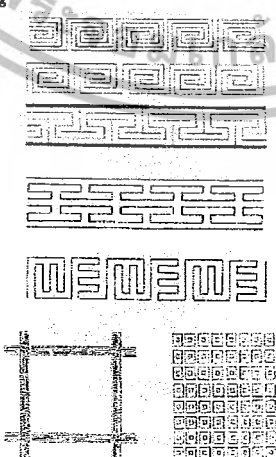
ชูดที่แพ้ในปัจจุบันเป็นชูดที่ออกแบบไปตามแฟชั่นมากขึ้น แต่สีของชูดที่แพ้กียังคงเป็นสีแบบชูดที่แพ้โบราณ เช่น ชูดที่แพ้ที่ใช้สีแดงสด สีเขียวสดและสีฟ้าสดตัดกับสีแดงและสีดำ นอกจากนี้ยังมีการนำผ้าหลายชนิดมาใช้ในการตัดเย็บและมีรูปแบบหลากหลายให้เลือก ไม่ว่าจะเป็นชูดที่แพ้สั้น ชูดที่แพ้ยาว หรือชูดที่แพ้ที่ออกแบบตามฤดูกาลทั้งสี่ ได้แก่ ฤดูใบไม้ผลิ ฤดูร้อน ฤดูใบไม้ร่วง

2.6.3.6 ลวดลายฟ้งเล้ง

ภาพที่ 31 ลวดลายฟ้งเล้ง

ฟ้งเล้งหรือเล้งเกี่ย คือกระຈก แต่เป็นกระຈกคู่ ลวดลายเป็นสี่เหลี่ยมเปียกปูนเล็กใหญ่ซ้อนกันให้ความหมายมงคลว่า ชัยชนะ และความงาม

2.6.4.7 ลวดลายหุซอวุ้น

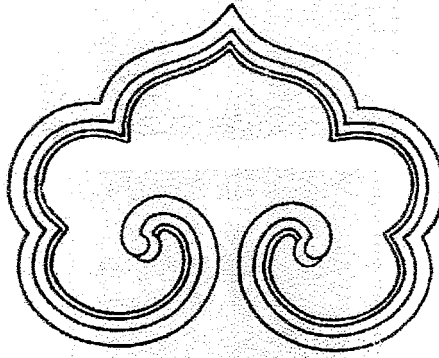

ภาพที่ 32 ลวดลายหุซอวุ้น

ลายอักษรตัวหุย เป็นลายสิริมงคลที่แสดงถึงความต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.3.8 ลวดลายอินโถว

ภาพที่ 33 ลวดลายอินโถว

ลายอินโถวหรือว่าลายหัวเมฆเป็นลายสิริมงคลเพราะมีหัวคล้ายลายหยูอี้ ให้ความหมายเกี่ยวกับการสมปรารถนา เจริญรุ่งเรือง

2.6.3.9 ตัวเลขมงคลตามความเชื่อ

ชาวจีนเป็นอีกชนชาติหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับตัวเลขมาก โดยเฉพาะคำพ้องเสียงของตัวเลขภาษาจีนซึ่งไปพ้องกับคำที่เป็นมงคล และไม่เป็นมงคลต่างๆ ในภาษาจีนหลากสำเนียง แนวคิดเกี่ยวกับตัวเลขมงคลต่างๆ ของจีนมีดังต่อไปนี้

หมายเลข 5 และ 10 เป็นเลขที่คนจีนชอบใช้เพราะ

wu, shi อู่ ฉือ หมายถึง สมบูรณ์ หรือทั้งหมด เนื่องจากสมัยโบราณที่ยังไม่มีตัวอักษรใช้ คนจะใช้นิ้วนับจำนวน จึงนับได้เพียงทีละ 5 และ 10 เพราะ 2 มือมีเพียง 10 นิ้ว เลข 5 และ 10 จึงเป็นที่มาของความสมบูรณ์หรือเต็มเปี่ยม ชาวจีนยังนำเลข 5 ไปใช้ในเรื่องต่างๆ เช่น เรียกคนที่มีความรู้ความสามารถว่า xue fu wu nian เสวีย ฟู่ อู่ เหนียน และเรียกรสชาติอาหารการกินทั้งหมด 5 รส โดยใช้คำว่า wuwei อู่เว่ย ได้แก่ tian เถียน รสหวาน, suan ซวาน รสเปรี้ยว, ku กู รสขม, la ล่า รสเผ็ด, xian เสียน รสเค็ม

ส่วนเลข 10 ก็มีสำนวนว่า shi quan shi mei ฉือเฉวียน ฉือเหมย์ ครบถ้วนบริบูรณ์

ส่วนใหญ่แล้วชาวจีนนิยมตัวเลขคู่มากกว่าเลขคี่ เลขคู่ซึ่งเป็นที่นิยมมาก ได้แก่ เลข 6 และเลข 8 เนื่องจากเมื่อออกเสียงตามสำเนียงจีนกวางตุ้งแล้ว เลข 6 จะไปพ้องกับคำว่า lu ลู่ เงินเดือนขุนนางสมัยก่อน ชาวด้านใต้ มณฑลยูนนานจึงนิยมส่งของขวัญที่มีเลข 6 ประกอบ เช่น สินสอดวันหนึ่งมักจะเป็นจำนวน 60 หรือ 66 หรือ 106 ชนิด วันขึ้นบ้านใหม่ หรือวันเกิด หากมีการให้ของขวัญ เช่น มอบเงิน 160 หยวน เจ้าของบ้านจะยินดีมาก ถ้าให้ 500 หยวน เจ้าของบ้านกลับปฏิเสธที่จะรับเสียอีก เล่ากันว่าชาวปายในมณฑลยูนนาน ถือว่าเลข 6 หมายถึง ความพอเพียงในภาษาถิ่นของยูนนาน จึงถือว่า ไม่ว่าจะมอบของขวัญให้มากเท่าใด ขอเพียงมีตัวเลข 6 ก็ถือว่าเพียงพอแล้ว

ขณะที่ชาวหางโจว มักเลือกวันแต่งงานที่มีตัวเลข 6 ประกอบอยู่ เช่น 6 หรือ 16 หรือ 26 เพราะเชื่อว่าทุกอย่างจะราบรื่น เพราะทุกสิ่งพอเพียงแล้วนั่นเอง

ส่วนเลข 8 พ้องกับคำว่า fa ฟา พัฒนา รุ่งเรืองขึ้น

สมัยก่อน เมื่อพ่อค้าเดินทางไปค้าขายในแดนไกล มักเลือกวันที่ 8 เป็นวันออกเดินทาง เพราะถือคำว่า yao de fa bu li ba เย้า เต๋อ ฟา บู ลี ปา ต้องการเจริญรุ่งเรือง ต้องไม่ห่างจากเลข 8

ขณะที่เลข 3 พ้องเสียงคำว่า san แดก แยก ชาวจีนจึงไม่ค่อยชอบ แต่สำหรับคนฮ่องกงแล้ว เลข 3 ไปพ้องกับเสียงคำว่า sheng เติง เลื่อนขึ้น

เลขตัวนี้จึงเป็นที่นิยมชมชอบของคนฮ่องกง ยุคนี้เป็นยุคที่ผู้คนแสวงหาความมั่งคั่งทางวัตถุ เลข 8 ในจีนจึงเป็นที่นิยม เพราะพ้องกับคำว่า ? ที่หมายถึง การพัฒนาให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นหมายเลขโทรศัพท์ หรือวันเดือนปี ขอให้มีเลข 8 ประกอบ ล้วนแต่เป็นที่ต้องการ เล่ากันว่าหมายเลขโทรศัพท์ที่มี 8888 ติดกัน 4 ตัว สามารถขายได้หลายแสนหยวน เพราะถือว่าหากได้หมายเลขเช่นนี้แล้วจะได้ facai ฟาไฉ ร่ำรวย ขึ้น

ขณะที่เลข 9 ตามสำเนียงคนกวางตุ้งไปพ้องกับคำว่า gou กั้ว พอเพียง และพ้องกับสำเนียงจีนกลางของคำว่า jiu จิว ยิ่งยืน

ด้วยแนวคิดนามธรรมเช่นนี้ ทำให้คนนำความเชื่อเกี่ยวกับตัวเลข 8 และ 9 ไปเชื่อมโยงกับความมั่งคั่งที่ยั่งยืนนาน โดยเฉพาะเมื่อเศรษฐกิจของฮ่องกงพัฒนารวดเร็วกว่าแผ่นดินใหญ่ จึงทำให้ภาษากวางตุ้งกระจายไปทุกพื้นที่ของจีน เลข 8 ตามสำเนียงจีนกวางตุ้งที่มีความหมายว่า พัฒนา รุ่งเรือง ขึ้น จึงเป็นที่รู้จักและนิยมทั่วไป

2.6.4 ความเชื่อเรื่องสีของคนจีน

สีในความเชื่อจีน "คำว่า 'สี' ในภาษาจีนเรียกว่า 'เหยียนเลื่อ' ซึ่งหมายถึงสีโดยทั่วไป แต่ความหมายดั้งเดิมของคำนี้หมายถึง 'สีหน้า' เพราะ 'เหยียน' หมายถึงพื้นที่ระหว่างคิ้ว 'เลื่อ' หมายถึงลมปราณ ปราศญจีนโบราณมองว่าเมื่อคนเราเกิดความรู้สึกต่างๆ ที่ใจ พลังงาน หรือ 'ชี' จะไปแสดงออกที่หว่างคิ้ว กลายเป็นอารมณ์หรือสีหน้า จนกระทั่งราวศตวรรษที่ 7-10 คำว่า 'เหยียนเลื่อ' จึงกลายเป็นความหมายเป็น 'สี' อย่างในปัจจุบัน"

ทัศนะการมองโลกแบบจีนโบราณที่มีมานานกว่า 2,000-3,000 ปี เชื่อว่าสรรพสิ่งต่างๆ ในโลก และจักรวาลประกอบไปด้วยธาตุทั้งห้า คือ น้ำ ไม้ ไฟ ดิน และทอง ธาตุทั้งห้ามีสีเป็นตัวกำกับ ได้แก่ น้ำ ดำ ไม้สีเขียว ไฟใช้สีแดง ดินสีเหลือง ทองสีขาว ความเชื่อเรื่องสีและธาตุยังโยงมาถึงเรื่องฮวงจุ้ยที่มองเรื่องความสมดุลของธาตุทั้งห้า มีการพูดถึงการเลือกสีบ้านหรือรถให้เหมาะสม เช่น ถ้าธาตุไฟมากเกินไป อาจจะต้องใช้สีของธาตุน้ำเข้ามาประกอบด้วย

ความหมายของสีในทางฮวงจุ้ย

ธาตุทอง

เป็นตัวแทนของความบริสุทธิ์ ดังนั้นสีขาวจึงเป็นตัวแทนแห่งสัญลักษณ์ มีอำนาจควบคุมอวัยวะทั้งภายนอกและภายในของร่างกาย ซึ่งได้แก่ ไบรูด้านซ้ายและปอดธาตุทองก่อให้เกิดธาตุน้ำ และทำลายล้างธาตุไม้ สีขาวจะส่งเสริมให้เกิดโชคลาภ ดึงดูดทรัพย์สินนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรือง

ธาตุน้ำ

เป็นตัวแทนของความลึกลับ ซ้ำซ้อน ผสมกลมกลืนเช่นเดียวกับสายน้ำ ดังนั้น จึงมีสีดำเป็นตัวแทนแห่งสัญลักษณ์ มีอำนาจควบคุมอวัยวะทั้งภายนอกและภายในร่างกาย ซึ่งได้แก่ ปาก และไต ธาตุน้ำสนับสนุนส่งเสริมก่อเกิดธาตุไม้ทำลายธาตุไฟ สีดำที่หม่นหมองจะลดทอนพลังธาตุน้ำ ทำให้อับเฉาเรื้อนบุตร คู่ครอง บริวาร ญาติมิตร

ธาตุไม้

เป็นตัวแทนของการเจริญเติบโตและความเจริญรุ่งเรือง การปรับเปลี่ยน ดังนั้น จึงมีสีเขียวเป็นตัวแทนแห่งสัญลักษณ์มีอำนาจ ในการควบคุมอวัยวะทั้งภายนอกและ ภายในร่างกาย ตั้งแต่ใบหู ด้านขวา และตับ ธาตุไม้สนับสนุนส่งเสริมก่อเกิดธาตุไฟ และทำลายธาตุดิน สีเขียวของธาตุไม้ส่งเสริมเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพทั้งกายและใจ

ธาตุไฟ

เป็นตัวแทนของความสดชื่นกระปรี้กระเปร่า สดใส ดังนั้นจึงมีสีแดงเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์มีอำนาจในการควบคุม อวัยวะภายในและภายนอกร่างกาย ซึ่งได้แก่ หน้าผากและหัวใจ ธาตุไฟสนับสนุนส่งเสริม ก่อเกิดธาตุดิน และทำลายล้างธาตุทอง สีแดงของธาตุไฟจะส่งเสริมโชคลาภ รักษาระดับความเจริญรุ่งเรืองให้คงที่

ธาตุดิน

เป็นตัวแทนของความหนักแน่นมั่นคง ความบริบูรณ์ในเชิงของวัตถุและสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิต ดังนั้นจึงมีสีเหลืองและสีในโทน ที่เกี่ยวเนื่องด้วยสีเหลือง เป็นตัวแทนแห่งสัญลักษณ์ มีอำนาจในการควบคุมอวัยวะ ทั้งภายในและภายนอกร่างกาย ได้แก่ จมูก ม้าม ธาตุดินส่งเสริมและสนับสนุนธาตุทอง ทำลายธาตุน้ำ สีเหลืองสดใสจะส่งเสริมความมั่นคงในเรื่องของของหลักฐานบ้านช่อง อำนาจบารมี ความเชื่อเรื่องสี

สีแดง สำหรับชาวจีนสีแดงเป็นสีแห่งความรุ่งเรือง และโชคลาภ สีแดงเป็นสีมงคลในทุก

เทศกาล ธงแดง โคมแดง ข้าวของเครื่องใช้ก็ให้เป็นสีแดง แม้กระทั่งกระดาษแดง ติดหน้าประตูก็เชื่อกันว่าเป็นของกันสิ่งชั่วร้ายได้ ตู๋ซุนเป็นฤๅษีที่ประทับประดาบ้านเรือน ด้วยสีแดง ข้าวของเฟอร์นิเจอร์ก็ใช้สีแดงคลุม อาหารก็บรรจุใน ภาชนะแดง ของขวัญหรือเงินก็ห่อด้วยกระดาษสีแดง สีน้ำเงิน มีความหมายถึงความตาย ความโศกเศร้า

สีดำ เป็นสีแห่งความตาย สีแห่งการไว้ทุกข์ มีความหมายในทำนองชั่วร้ายเป็นอันตราย หรือสกปรก ชาวจีนเชื่อว่า คนไม่ดีคือคนใจดำ

สีขาว ใช้ในพิธีศพ กล่องขมถ้าเป็นสีขาวจะใช้กระดาษสีแดงมาปะเพื่อความเป็นสิริมงคล

2.7 ข้อมูลของวัสดุพื้นฐานที่ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ

2.7.1 ความรู้พื้นฐานของวัสดุที่นำมาใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ

วัสดุที่ใช้ในการผลิตเครื่องประดับนั้นมียุ่หลากหลายโดยสามารถจำแนกประเภทของวัสดุเหล่านั้นได้ 2 ประเภทใหญ่คือ วัสดุโลหะและวัสดุอโลหะ

โลหะที่ใช้ขึ้นรูปเครื่องประดับที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ส่วนมากเป็นโลหะที่ผสมกับอัลลอย เพื่อมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการ โลหะที่นำมาทำเครื่องประดับจะเริ่มต้นจากการทำเป็นแท่ง (Ingot) แล้วนำมาขึ้นรูป ให้ง่ายต่อการใช้งานโดยการรีดให้เป็นแผ่นหรือดึงเป็นสว่านลวดที่มีขนาดต่าง ๆ บางครั้งอาจนำไปหลอม เพื่อง่ายต่อการใช้งาน ขึ้นอยู่กับกรรมวิธีในการผลิตชิ้นงานนั้น

โลหะที่พบในปัจจุบันที่ใช้ในการผลิตเครื่องประดับมีดังนี้

1. ทองคำ (Au, Gold)

มนุษย์รู้จักทองคำมาตั้งแต่ประมาณ 5,000 ปี เป็นความหมายแห่งความมั่งคั่ง มีจุดหลอมเหลว 1,064 องศาเซลเซียส และจุดเดือด 2,970 องศาเซลเซียส เป็นโลหะที่มีค่าที่มีความเหนียว (Ductility) และความสามารถในการขึ้นรูป (Malleability) คือ จะยืดขยาย (Extend) เมื่อถูกตีหรือรีดในทุกทิศทาง โดยไม่เกิดการปริแตกได้สูงสุด ทองคำบริสุทธิ์หนัก 1 ออนซ์สามารถดึงเป็นเส้นลวดยาวได้ถึง 80 กิโลเมตร ถ้าตีเป็นแผ่นก็จะได้บางเกินกว่า 1/300,000 นิ้ว ส่วนความกว้างจะได้ถึง 9 ตารางเมตร

ทองคำได้รับความนิยมอย่างสูงสุดในวงการเครื่องประดับทองคำ เพราะเป็นโลหะมีค่าชนิดเดียวที่มีคุณสมบัติพื้นฐาน 4 ประการซึ่งทำให้ทองคำโดดเด่น และเป็นที่ต้องการเหนือบรรดาโลหะมีค่าทุกชนิดในโลก คือ

1. ความงามฉานวาว (Luster) สีเงินที่สวยงามตามธรรมชาติผสานกับความฉานวาวก่อให้เกิดความงามอันเป็นอมตะ ทองคำสามารถเปลี่ยนเฉดสีทองโดยการนำทองคำไปผสมกับโลหะมีค่าอื่น ๆ ช่วยเพิ่มความงามให้แก่ทองคำได้อีกทางหนึ่ง

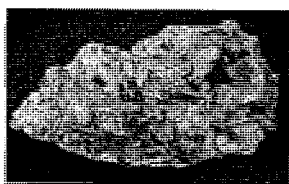
2. ความคงทน (Durable) ทองคำไม่ขึ้นสนิม ไม่หมอง ไม่ผุกร่อน แม้ว่าเวลาจะผ่านไปก็ตาม

3. ความหายาก (Rarity) ทองเป็นแร่ที่หายาก กว่าจะได้ทองคำมาหนึ่งออนซ์ (31.167 gram) ต้องถลุงก้อนแร่ที่มีทองคำอยู่เป็นจำนวนหลายตัน และต้องขุดเหมืองลึกลงไปหลายสิบเมตร จึงทำให้มีค่าใช้จ่ายที่สูง เป็นเหตุให้ทองคำมีราคาแพงตามต้นทุนในการผลิต

4. การนำกลับไปได้ประโยชน์ (Reusable) ทองคำเหมาะต่อการนำมาทำเป็นเครื่องประดับ เพราะมีความเหนียวและอ่อนนิ่มสามารถนำมาทำขึ้นรูปได้ง่าย อีกทั้งยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่โดยการทำให้บริสุทธิ์ (Purified) ด้วยการหลอมได้อีกโดยนับครั้งไม่ถ้วน

ทองคำเป็นโลหะที่เสถียรและมีน้ำหนักมาก เป็นโลหะที่มีค่าและราคาแพงในทุกยุคทุกสมัย ทองคำเป็นโลหะที่มีสีแวววาว ไม่มีการหมอง ไม่สึกกร่อน สามารถขึ้นรูปเป็นรูปทรงต่างๆ ได้ง่ายกว่าโลหะชนิดอื่น คุณสมบัติเหล่านี้ทำให้ทองคำเป็นโลหะที่มีการเสาะหากันมากนับเป็นพัน ๆ ปี มาแล้ว ที่ใช้กันมากที่สุด ได้แก่ การทำเครื่องประดับทองคำสามารถดึงให้เป็นเส้นลวดเล็กๆ หรือตีให้เป็นแผ่นบางได้ เนื้อ

ทองคำบริสุทธิ์อ่อนเกินไปที่จะนำมาทำเป็นตัวเรือนเครื่องประดับอัญมณี ที่ใช้กันอยู่ทุกวันนี้ต้องผสมทองแดงหรือเงินเข้าไปด้วยเพื่อให้เนื้อทองคำแข็งขึ้น

ภาพที่ 34 ทองและ เครื่องประดับทอง

1.1. ทองคำผสม (Gold Alloy)

การผสมทองคำเข้ากับโลหะอื่นๆ อย่างเช่น เงิน พาลาเดียม ทองแดง นิกเกิล เหล็กและอื่นๆ จะขึ้นอยู่กับความแข็งแรง และสีที่ต้องการและเจตนาในการใช้ เช่น Pink gold เกิดจากทองคำผสมกับทองแดง โลหะผสมทุกชนิดมีคุณสมบัติของการสามารถนำมาตีแผ่เป็นแผ่นบางๆ ลดลง แต่มีแรงต้านทานเพิ่มขึ้น ความบริสุทธิ์ของทองคำผสมนั้นเรียกกันเป็นกะรัต 1 กะรัต เท่ากับ 1 ส่วน 24 ของน้ำหนัก มาตรฐานที่ถูกต้องของทองคำผสม ในประเทศอังกฤษนั้น 1 กะรัต เท่ากับ 22 (91.66 %) 14 (58.5 %) และ 9 (37.5 %) และทั้งหมดเป็นการแสดงมาตรฐานความบริสุทธิ์ของทอง แม้ว่าสัดส่วนของทองที่ใช้อาจจะสูงกว่าเล็กน้อย แต่เครื่องประดับที่เป็นทองส่วนใหญ่จะอยู่ที่ 14 หรือ 18 กะรัต ส่วนทอง 9 กะรัตจะทำให้ทำส่วยคอบางชนิด หรืออื่นๆ ที่ต้องการความแข็งแรง ส่วนในประเทศอื่นๆ จะใช้มาตรฐานที่ต่างกันออกไป

ภาพที่ 35 Alloy และเครื่องประดับ Pink Gold

1.2. ทองคำขาว (White Gold)

ทองคำผสมเงิน ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์เงินค่อนข้างสูงหรือผสมโลหะสีขาวอื่นๆ เช่น เงิน แพลเลเดียม หรือ นิกเกิล โดยเปอร์เซ็นต์ของทองคำ จะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับโลหะอื่นที่นำมาใช้ ซึ่งจะทำให้ทองคำสีอ่อนลง สีปกติของทองคำขาวมีสีเทาอ่อน โดยปกติเครื่องประดับที่ทำจากทองคำขาว นิยมเคลือบด้วยโรเดียม หรือ แพลตินัม เพื่อเพิ่มความเงางาม ทองคำขาวไม่ใช่แพลตินัม โดยปกติจะเคลือบแพลตินัมไม่เกิน 1 ใน 3 โดยสาเหตุที่มีการผลิตทองคำขาวขึ้นมานั้นก็เพราะว่าแพลตินัมในสมัยสงครามโลกมีราคาแพงจึงมีการผลิตทองคำขาวขึ้นมาทดแทนแพลตินัมและทองคำขาวก็มีลักษณะคล้ายกับแพลตินัม

ทองคำขาว มักนำมาใช้สำหรับทำตัวเรือนฝังเพชร เพราะมีความแวววาวสูง ไม่เหมือนกับเงินและไม่หมองคล้ำด้วย

ภาพที่ 36 เครื่องประดับ White Gold

2. แพลตินัม หรือทองขาว (Platinum)

แพลตินัมเพิ่งเป็นที่รู้จักเมื่อประมาณ ศตวรรษที่ 16 ในอเมริกาใต้ ซึ่งพบแหล่งแร่แพลตินัม ทำให้ได้ชื่อว่า Platinum Del Pinto ซึ่งหมายถึงโลหะเงินแห่ง Pinto ประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ของแพลตินัมที่ทำเครื่องประดับ เพราะแพลตินัมเป็นโลหะที่ขาวสวยงามเป็นโลหะที่มีความแข็งตัวสูง มีความมันวาว จุดหลอมเหลวสูง และมีความต้านทานการกัดกร่อนได้ดี

โลหะแพลตินัมส่วนใหญ่พบในรูปของโลหะเจือของโลหะตระกูลแพลตินัมและปะปนอยู่กับสินแร่ทองแดงและนิกเกิล โดยจะมีทองคำและเงินปะปนอยู่ด้วย แหล่งที่พบแพลตินัมสำคัญอยู่ในประเทศแคนาดา แอฟริกาใต้ และรัสเซีย และที่รองลงมาได้แก่ ประเทศโคลัมเบีย ในทวีปอเมริกาใต้ และสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอลาสกา

ภาพที่ 37 เครื่องประดับทองคำขาว

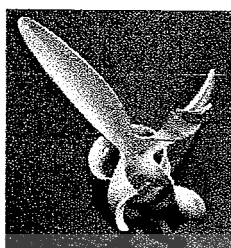
3. เงิน (Ag, Silver)

มนุษย์รู้จักโลหะเงินตั้งแต่สมัยโบราณ มีหลักฐานปรากฏว่ามีการค้นพบโลหะเงินหลังทองคำ และทองแดงไม่มากนัก มีการกล่าวถึงเงินในพระคัมภีร์เก่าชาวอียิปต์ให้สัญลักษณ์วงกลมแก่ทองคำ หมายถึงเป็นโลหะสมบูรณ์แบบ ส่วนโลหะเงินให้สัญลักษณ์ครึ่งวงกลมเพื่อแสดงว่าเป็นโลหะที่มีความสมบูรณ์แบบรองจากทองคำ ต่อมาครึ่งวงกลมนี้หมายถึงดวงจันทร์ด้วย เพราะโลหะเงินมีความแวววาวหรือสว่าง ทำนองเดียวกันดวงจันทร์ ชาวโรมันเรียกโลหะเงินว่า Argentum ซึ่งเป็นที่มาของสัญลักษณ์เงิน (Ag) ส่วนคำอังกฤษ Silver มาจาก Assyrians เงินมีสีขาวเป็นมันเงาและมีความอ่อนตัวสูง สามารถดึงเป็นเส้นและตีเป็นแผ่น บางๆ ได้ดีมาก รองลงมาจากทองคำและแพลเลเดียมนอกจากนี้แล้วเงินบริสุทธิ์สามารถนำไฟฟ้าและนำความร้อนได้ดีที่สุดของโลหะ

โดยทั่วไปเครื่องประดับที่ทำจากเงินหรือสเตอร์ลิงจะมีส่วนผสมของเนื้อเงินอย่างน้อย 92.5 % อีก 7.5 % เป็นสารเจือซึ่งมักใช้โลหะทองแดงเป็นธาตุผสมเพื่อเพิ่มสมบัติทางกล จากคุณสมบัติของเงินที่ทำปฏิกิริยาได้โดยง่ายเมื่อปล่อยให้โดนอากาศนั้น เมื่อนำเงินมาเป็นเครื่องประดับจึงมีการกำหนดค่าความบริสุทธิ์มาตรฐานของเงินไว้อย่างน้อยต้องไม่ต่ำกว่า 92.5 % โดยเรียก ชื่อว่า Sterling Silver

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวเลขที่บอกค่าความบริสุทธิ์ของทองบนตัว เรือนเครื่องประดับบนตัวเรือนเงินจะประทับไว้เพียงตัวเลข 925 เท่านั้น ก็เป็นที่ทราบกัน ว่าหมายถึง เงิน ไม่ใช่ทอง ไม่ใช่ แพลทินัม

ภาพที่ 38 เครื่องประดับที่ทำจากเงิน

2.7.2 อัญมณีกับความเชื่อของชาวจีน หยกกับความเชื่อ

อัญมณีแต่ละชนิดต่างก็มีค่าแตกต่างกันไปตามความเชื่อของชนในแต่ละชาติ เช่น ชาวอินเดียแดงเห็นว่าเทอร์ควอยส์ คือ อัญมณีศักดิ์สิทธิ์ แต่สำหรับชาวจีนแล้วไม่มีอัญมณีชนิดใดที่มีค่าเท่ากับหยกซึ่งเป็นอัญมณีที่ชาวจีนเชื่อมั่นและศรัทธามากกว่าหลายพันปี

หยก หรือ ยู ในภาษาจีนกลาง หรือ เจ็ก ในภาษาจีนแต้จิ๋ว คือ อัญมณีที่ชาวจีนยกย่องว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งคุณธรรม 5 ประการ คือ ใจบุญ สมถะ กล้าหาญ ยุติธรรม และมีสติปัญญา ชาวจีนมีความผูกพันกับหยกตั้งแต่เกิดจนตายก็ว่าได้ เพราะชาวจีนเชื่อว่าหยกเป็นอัญมณีศักดิ์สิทธิ์ที่นำมาซึ่งสิริมงคล ความเจริญรุ่งเรือง ความร่ำรวย ความมีโชคแก่ผู้ครอบครองและทำให้อายุยืนด้วยดั่งนั้น ชาวจีนในสมัยก่อนไม่ว่าจะเป็นชนชั้นใดจึงนิยมใช้หยกเป็นเครื่องประดับและเครื่องใช้ต่าง เช่น พระจักรพรรดิใช้หยกเป็นตราพระราชลัญจกร พระอัครมรงค์ พระคทา หรือพระที่นั่ง ชาวจีนทั่วไปมักจะให้ลูกหลานของตนพกหยกติดตัวไว้เสมอ ถ้าเป็นเด็กหญิงจะสวมกำไลหยก แต่ถ้าเป็นเด็กชายก็จะพกเครื่องใช้ที่ทำด้วยหยกหรือจี้พระหยก เมื่อเสียชีวิตหยกก็จะถูกฝังลงไปพร้อมกับศพ

การที่ชาวจีนฝังหยกลงไปด้วยกันกับศพนี้ เนื่องจากเชื่อกันว่าหยกสามารถรักษาศพไม่ให้เน่าเปื่อยได้ ดังที่มีการขุดพบฉลองพระองค์หยกของพระจักรพรรดิในราชวงศ์ฮั่นตะวันตกเมื่อ 2,000 ปีก่อน ซึ่งเป็นหลักฐานยืนยันความเชื่อนี้ ส่วนประเพณีทำศพนั้น ชาวจีนมักจะนำหยกที่แกะสลักเป็นรูปกลมแบนมีรูตรงกลางซึ่งแทนสัญลักษณ์ของสวรรค์ที่เรียกว่า "ปิ" (Pi) มาวางไว้ด้านหลังศพ ส่วนบนท้องศพจะวางหยกรูปสี่เหลี่ยมซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของโลก เรียกว่า "จุง" (Tsung) เพื่อให้สวรรค์หนุนหลัง

หยกสีเขียว คือ สีที่ผู้คนนิยมสวมใส่มากที่สุด แต่นอกจากสีเขียวแล้วหยกยังมีสีอื่น ๆ อีก เช่น แดง ม่วง เหลือง น้ำตาล สีของหยกที่แตกต่างกันเหล่านี้เป็นสัญลักษณ์ของสิริมงคลที่แตกต่างกันไป เช่น หยกสีเขียวเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ร่ำรวย หยกสีขาวเป็นสัญลักษณ์ของความมีโชค หยกสีม่วงเป็นสัญลักษณ์ของชีวิตที่มีความสุขสมบูรณ์พร้อม หยกสีอ่อน ๆ เนื้อแก้วเป็นสัญลักษณ์ของจิตใจที่สงบสุข ส่วนลักษณะที่แข็งและหนาแน่นของหยกเปรียบเหมือนความฉลาดและความกล้าหาญ ความสิ้น

เป็นมันของผิวหยก คือ ความยุติ - ธรรม และการให้ความรู้สึกที่นุ่มนวลเป็นเครื่องหมายของความกตัญญู

นอกจากนี้ ชาวจีนยังเชื่อกันอีกว่าหยกมีอำนาจคุ้มครองผู้สวมใส่ให้พ้นจากสิ่งชั่วร้าย เป็นเครื่องรางบอกเหตุได้ว่าผู้สวมใส่กำลังมีโชคหรือมีเคราะห์อย่างไร สังเกตได้จากสีของหยก หากหยกมีสีสั่นสดใส นั่นก็หมายความว่า เจ้าของหยกกำลังจะมีโชค แต่ถ้าหากหยกมีสีหมองลงหรือมองเห็นรอยแตกร้าวชัดขึ้นก็แปลว่า เจ้าของหยกกำลังจะมีเคราะห์มาเยือน หยกที่ชาวจีนใช้เป็นเครื่องรางมักจะแกะสลักเป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ เช่น ปลา เต่า จิ้งหรีด หน้าเสือ

ทางด้านการรักษาโรค ชาวจีนเชื่อกันว่าหากกินหยกบดละเอียดจะช่วยรักษาโรคไต โรคเจ็บสีข้าง โรคโลหิตจาง โรคหอบหืด

ชาวจีนศรัทธาและยกย่องอัญมณีสีเขียวล้ำค่านี้มากจนนำคำว่า "หยก" มาใช้เป็นคำแสดงลักษณะอาการที่ประณีต ดงาม และมีความหมายในทางที่ดีงามอีกด้วย เช่น

"อยู่หนู" แปลตามตัวว่า ผู้ที่ทำด้วยหยก แต่ความหมายที่แท้จริง คือผู้หญิงสวย

"อยู่เมียน" แปลว่าหน้าหยก แต่ความหมายที่แท้จริง คือใบหน้าอันงดงาม

"อยู่ถึ" แปลว่า ร่างที่ทำด้วยหยก แต่ความหมายที่แท้จริง คือร่างอันมีค่าของคนอื่นที่ไม่ใช่ตัวเอง

ทุกวันนี้ชาวจีนส่วนใหญ่ยังคงใช้หยกเป็นเครื่องประดับอยู่ แม้ว่าเวลาจะล่วงเลยมานาน แต่ความเชื่อความศรัทธาในคุณค่าของอัญมณีชิ้นหนึ่งสามารถถ่ายทอดมาสู่ผู้คนรุ่นหลังได้โดยไม่เปลี่ยนแปลงอย่างไม่น่าเชื่อ เรียกได้ว่า หยก คือ อัญมณีคู่ชีวิตของชาวจีนจริง ๆ

2.8 ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประดับ

2.8.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเครื่องประดับ

เครื่องประดับมีการพัฒนาการควบคู่กับมนุษยชาติมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ตั้งแต่มนุษย์เริ่มมีการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมมีการปกครองเป็นหมู่คณะเริ่มสร้างสรรค์ลักษณะความแตกต่างและฐานะในสังคมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น เขียนหน้าตาและร่างกายด้วยสีจากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ เช่น สีของดิน สีของพืช รวมถึงการนำสิ่งที่ได้จากความสามารถมาประดับร่างกายเพื่อแสดงถึงความมีอำนาจมีพลังที่เหนือผู้อื่น เช่น เขี้ยว หนังของสัตว์ร้ายที่ได้จากการล่าสัตว์หรือจากส่วนประกอบที่สวยงาม เช่น ขนนก เปลือกหอย ไข่มุก ฯลฯ มาตกแต่งร่างกายเพียงเพื่อให้เกิดความสวยงามสร้างความพอใจให้กับตนเองหรือเพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้อื่น ต่อมาเมื่อมนุษย์ค้นพบวัสดุใหม่ๆ ที่ทนทานและสวยงามจึงนำมาใช้ประกอบในการประดับตกแต่งด้วยสิ่งใดที่มีค่าและหายากจะมอบให้แก่ผู้นำของสังคมหรือผู้ที่เป็นที่รักเหล่านี้ล้วนเป็นต้นกำเนิดของเครื่องประดับซึ่งได้พัฒนามาเป็นลำดับขั้นอยู่กับวัตถุดิบกรรมวิธีการผลิตและวัตถุประสงค์ในการใช้มาจนถึงปัจจุบันพัฒนาการของเครื่องประดับจากเป็นผลิตผลจากธรรมชาติกลายเป็นประดิษฐกรรมทางหัตถกรรมเป็นศิลปะและกลายมาเป็นอุตสาหกรรมด้วยในปัจจุบัน

การให้นิยามของคำว่าเครื่องประดับ

เครื่องประดับวัตถุที่เกิดขึ้นเพื่อตกแต่งร่างกาย นิยมทำจาก ทอง เงินหรือทองคำขาวประดับด้วย อัญมณีหรือหินมีค่า เช่น มุก หินปะการังหรือบุษราคัมโดยในอดีตเครื่องประดับมักทำจาก เปลือกหอย ฟันสัตว์หรือวัสดุที่หาได้ต่อมาเครื่องประดับกลายเป็นสัญลักษณ์ทางสังคมที่แสดงถึงสถานบรรดาศักดิ์ (แปลจาก Britannica Concise Encyclopedia)

เครื่องประดับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเฉพาะเป็นงานฝีมือแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์และโดยทั่วไป ทำจากวัสดุมีค่า (แปลจาก Encyclopedia Britannica Article)

เครื่องประดับไม่ใช่เพียงวัตถุสวยงามที่ใช้ประดับบนเรือนกายหรือสวมใส่เพื่อบารมีเท่านั้นแต่สามารถสื่อสารให้รู้สภาพจิตใจและยกระดับจิตใจของผู้สวมใส่ได้ (สุภาวี ศิรินคราภรณ์, Openbook Jewelry Art & Design Journal)

2.8.2 ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประดับในอดีต-ปัจจุบัน

เครื่องประดับนั้นมีมาตั้งแต่ประมาณ 5,000 ปีก่อนประวัติศาสตร์โดยเริ่มจากการนำหินสี เปลือกหอยหรือกระดูกมาร้อยประดับร่างกายเนื่องจากเป็นความเชื่อด้านโชคลาง จากนั้นได้มีการพัฒนามาเรื่อยๆ อียิปต์นำหินสีมาทำเป็นลูกปัดร้อยรวมเป็นสร้อยมีการนำทองคำมาใช้รู้จักการถักทอเส้นลวด เริ่มมีการรวมวัสดุ 2 ชนิดเข้าด้วยกัน มีรูปร่างเลียนแบบจากดอกไม้ใบไม้ต่อมาได้มีการนำลูกปัดหลากหลายขนาดและชนิดมาร้อยรวมกันนำหินมีค่าเข้ามาใช้ มีการนำแผ่นทองคำมาตีให้ได้รูปทรงมีการเจาะฉลุ ชิ้นงานมีความเป็น 3 มิติมากขึ้นมีการเลียนแบบรูปร่างของสัตว์ จนในช่วง 1,500 – 600 ปีก่อนคริสตกักราชมีการนำแก้วสีมาใช้แทนลูกปัดและนำผงแก้วมาใช้เกิดเป็นเทคนิคการลงยาสีขึ้นในช่วงนี้แถบยุโรปและเอเชียตะวันตกมีการนำโลหะสัมฤทธิ์มาใช้มากและมีการนำลวดหรือโลหะแผ่นมาบิดสร้างเป็นชิ้นงานในยุคนี้ชิ้นงานมีลักษณะเป็น 3 มิติชัดเจนขึ้นและในช่วงที่คาบเกี่ยวกันนี้ 850 – 325 ปีก่อนคริสตกักราช ทางด้านกรีกชิ้นงานเครื่องประดับจะมีความละเอียดซับซ้อนมีการสร้างข้อต่อในชิ้นงานเพื่ออ้อประโยชน์ทางการใช้งาน และในช่วงนี้มักทำหัวกำไลเป็นรูปสัตว์ต่างๆ

ภาพที่ 39 เครื่องประดับสมัยอียิปต์ และเครื่องประดับสมัยกรีกโรมัน

เครื่องประดับในยุคประวัติศาสตร์มีวิวัฒนาการที่รวดเร็วขึ้นอันเนื่องมาจากการนำหลายเทคนิคมาประยุกต์ใช้ร่วมกัน อีกทั้งมีการนำกรรมวิธีการหล่อมาใช้เกิดรูปแบบที่หลากหลายในแต่ละช่วงเวลาที่ยาวคาบเกี่ยวกันโดยรูปแบบอันหลากหลายที่เกิดขึ้นนั้นล้วนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างกันไป เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องประดับสไตล์เรอเนซองส์ (Renaissance jewelry) เครื่องประดับอัญมณีที่ทำขึ้นในสมัยเรอเนซองส์จะอยู่ในช่วงตั้งแต่ศตวรรษที่ 15 ถึงต้นศตวรรษที่ 17 สไตล์ของเครื่องประดับแบบนี้ได้รับการพัฒนาในประเทศอิตาลีและแพร่ขยายไปยังฝรั่งเศส สเปน และอังกฤษ นักออกแบบอัญมณีที่มีชื่อเสียงคือ เบนเวนูโต เซลลินี ไฮโดโบร์ เครื่องประดับที่ได้รับความนิยมส่วนใหญ่เป็นพวกเข็มติดหมวก จี้ แหวน ซึ่งใช้การฝังและเจียระไนรูปคนและสัตว์โดยการตกแต่งมักจะใช้ในรูปแบบของงานด้านสถาปัตยกรรม

ภาพที่ 40 เครื่องประดับสไตล์เรอเนซองส์

เครื่องประดับสไตล์บารอก (Baroque) ศิลปะการตกแต่งสไตล์นี้ได้รับการพัฒนามาก่อนปี 1600 ไม่นานและยังคงใช้อยู่จนถึงปัจจุบันในยุโรปจนกระทั่งเกิดสไตล์แบบรีคโกไก้ขึ้นเมื่อปี 1730 โดยเริ่มต้นที่ประเทศอิตาลีและแพร่ขยายไปยังเยอรมนี ออสเตรีย สเปน และโปรตุเกส รูปแบบที่คลาสสิกบางส่วนได้รับความนิยมในประเทศฝรั่งเศสในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ซึ่งเป็นสไตล์ที่พัฒนามาจากสไตล์เรอเนซองส์โดยมีรูปแบบที่มีชีวิตชีวา มีส่วนโค้งและมีการเคลื่อนไหวรวมไปถึงมีการประดับประดาอย่างมาก ซึ่งต่างจากสไตล์แบบรีคโกไก้ สมัยบารอกทั้งผู้หญิงและผู้ชายจะใส่เครื่องประดับที่หรูหรากันมากโดยส่วนใหญ่มักนิยมใช้มุกหรืออัญมณีเป็นเครื่องประดับมากกว่าใช้เครื่องประดับแบบลงยาหลากสีจนถึงช่วงศตวรรษ 1630 - 1680 รูปแบบที่เป็นดอกไม้ตามธรรมชาติจึงมีความโดดเด่นขึ้นและมักใช้เพชร มาประดับตกแต่ง

ภาพที่ 41 เครื่องประดับสไตล์บารอก

เครื่องประดับสมัยวิกตอเรียน (Victorian jewelry) เครื่องประดับสมัยนี้เกิดขึ้นในสมัยของสมเด็จพระนางเจ้าวิกตอเรียแห่งสหราชอาณาจักรในตอนต้นของสมัยยังได้รับอิทธิพลของเครื่องประดับสมัยโกธิคและเรอเนซองส์อยู่มากต่อมาในช่วงกลางสมัยอังกฤษได้แผ่อำนาจมีอาณานิคมไปทั่วโลกการนำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

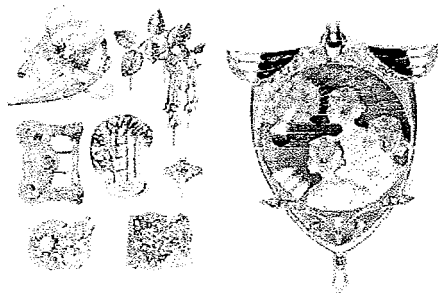
วัตถุดิบจากดินแดนที่ต่างๆเช่น ไข่มุกและเพชรคุณภาพดีจากแอฟริกาได้มาใช้ประกอบ เป็นเครื่องประดับ เครื่องประดับสมัยวิคตอเรียน เกิดความนิยมมากที่สุดในช่วงที่เจ้าชายอัลเบิร์ตพระสวามีของสมเด็จพระนางเจ้า วิคตอเรียสิ้นพระชนม์ในปี 1861 เพราะใช้เป็นเครื่องประดับสำหรับไว้ทุกข์ (Mourning Jewelry) เนื่องจากเครื่องประดับวิคตอเรียนโดยมากมักใช้เพชรและไข่มุกบนชิ้นงานซึ่งสีไม่ สะดุดตาเหมาะสำหรับการไว้ทุกข์เครื่องประดับสมัยวิคตอเรียนจะนำอัญมณีอื่นๆมาใช้เช่นกันเช่น โกเมน (Garnet) เทอร์ควอยซ์ (Turquoise) นิล (Onyx) เป็นต้น ประเภทของเครื่องประดับที่ทำในสมัยนั้นคือ แหวน สร้อยคอ สร้อย กำไลข้อมือ เข็มกลัด ฯลฯ

ภาพที่ 42 เครื่องประดับสมัยวิคตอเรียน

เครื่องประดับสไตล์อาร์ตนูโว (Art Nouveau) ในปลายศตวรรษที่ 19 ได้มีการเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าของเครื่องประดับไม่ว่าจะเป็นรูปแบบหรือการผลิตโดยเน้นไปในทิศทางด้านศิลปะเป็นหลักซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากศิลปะของทางตะวันออกคือภาพเขียนของญี่ปุ่น อาร์ตนูโวมีลักษณะเด่นคือ

1. เป็นเครื่องประดับที่แสดงความเคลื่อนไหว (Free Flowing Movement) เมื่อนำทุกองค์ประกอบมารวมกันแล้วเกิดเป็นโลกแห่งจินตนาการที่แปลกแหวกแนวโดยนำธรรมชาติรอบตัวทั้งแมลง สัตว์ทะเล สัตว์เลื้อยคลาน รวมทั้งมนุษย์ ใบหน้าหญิงสาวมาใช้เป็นลวดลายหลักส่วนใหญ่งานจะออกมาในรูปแบบ3มิติ
2. เทคนิคที่นิยมมากในสไตล์อาร์ตนูโวคือเทคนิคการลงยา (Enameling) แบบที่ใช้มากที่สุดในการลงยาคือแบบ plique-a-jour ตัวอย่างเช่น ปีกแมลงปอ ตามความเป็นจริงนั้นจะใสแลดูเบาเมื่อนำการลงยาแบบที่กล่าวจะให้ความรู้สึกเหมือนจริง
3. มักประดับด้วยมุกและอัญมณี อัญมณีที่ใ้มักจะเจียระไนแบบหลังเบี้ยมากกว่าเจียระไนแบบมีเหลี่ยม
4. เครื่องประดับที่ทำคือ จี้ห้อยคอ สร้อยคอ กำไลข้อมือ เข็มกลัด เป็นต้น

ภาพที่ 43 เครื่องประดับสไตล์อาร์ตเดโค

เครื่องประดับสไตล์อาร์ตเดโค (Art Deco) สไตล์อาร์ตเดโคเริ่มเมื่อประมาณปี 1909 เป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านศิลปะและการทำเครื่องประดับซึ่งแตกต่างจากสไตล์อาร์ตนูโวโดยสิ้นเชิงความโดดเด่นของเครื่องประดับสไตล์นี้คือใช้รูปทรงเรขาคณิตเป็นหลักเช่นสี่เหลี่ยมจัตุรัส สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมผืนผ้า วงกลม อัญมณีที่นำมาใช้มากคือเพชรและในสมัยนั้นได้เกิดการเจียระไนเพชรแบบใหม่ขึ้นเช่น baguette, table, square ซึ่งเหมาะกับการออกแบบสไตล์นี้ นอกจากนี้พลอยเนื้อแข็งที่ใช้มีมรกต ไพลิน พลอยเนื้ออ่อนที่นำมาประดับมี อะเมทิส อความารีน ลาพิสลาซูลี หยก ปะการัง โทปาส นิล เทอร์ควอยซ์และหินคริสตัล เป็นต้น การฝังอัญมณีส่วนใหญ่จะเป็นการฝังแบบไข่ปลา (Pave Setting) และการฝังแบบฝังริด (Channel Setting) มีการใช้เทคนิคการลงยาเช่นกันแต่ไม่มากเท่าอาร์ตนูโวซึ่งสีสันที่ใช้เป็นหลักอยู่ 3 สีคือ แดง ดำ ขาว ลักษณะเด่นคือ

1. งานแบบอาร์ตเดโคส่วนใหญ่จะออกมาในแบบ แบนและ 2 มิติ
2. ประเภทเครื่องประดับที่ทำขึ้นคือ ต่างหู สร้อยคอ สร้อยข้อมือ เข็มกลัด จี๋ห้อยคอ

ภาพที่ 44 เครื่องประดับสไตล์อาร์ตเดโค

ในส่วนเครื่องประดับไทยในอดีตเครื่องประดับเป็นสิ่งบ่งบอกฐานันดรโดยเฉพาะสุโขทัยและอยุธยาเครื่องประดับประเภทเครื่องทองถูกสงวนไว้สำหรับพระมหากษัตริย์และราชินิกุลเท่านั้น โดยเฉพาะสมัยอยุธยาเป็นที่รู้จักในเรื่องของจารัตประเพณีที่เข้มงวดในด้านยศถาบรรดาศักดิ์ซึ่งสืบเนื่องไปถึงลักษณะของเครื่องประดับที่แต่ละชนชั้นสวมใส่ด้วยยังมียศศักดิ์สูงส่งเพียงใดเครื่องประดับยังแสดงให้เห็นถึงความหรูหราของฐานันดรศักดิ์มากขึ้นเท่านั้นสำหรับสามัญชนเพียงแค่เครื่องประดับทองเหลืองหนึ่งชิ้นก็นับว่ามากแล้ว ในสมัยต่อมาเครื่องทองไม่ได้เป็นเพียงศิลปหัตถกรรมของคนชั้นสูงระดับสามัญชนเครื่องทองเป็นสื่อสัญลักษณ์ของการแต่งงานและการออมทรัพย์โดยมีประเพณีว่าในการหมั้นเจ้าสาวเพื่อการสมรสฝ่ายเจ้าบ่าวจะต้องหมั้นด้วยเครื่องทองรูปพรรณ*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 45 ตัวอย่างเครื่องประดับไทยในสมัยก่อน

ในปัจจุบันถึงแม้เครื่องประดับจะไม่ใช่ว่าจะจำเป็นในการดำรงชีวิตแต่เป็นสิ่งที่สนับสนุนทางด้านจิตใจที่ไม่มีใครปฏิเสธเครื่องประดับมิใช่เป็นเพียงของประดับตกแต่งร่างกายให้เกิดความสวยงามเท่านั้นอาจจะถือเป็นเสมือนทรัพย์สินสมบัติด้วยก็ได้ขึ้นอยู่กับวัสดุที่นำมาใช้ลักษณะรูปแบบและความแตกต่างของการออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบันและเครื่องประดับในอดีตจะมีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดในเรื่องรูปทรงและวัสดุที่นำมาใช้เครื่องประดับในอดีตการออกแบบจะมีความหรูหรา มีโครงสร้างซับซ้อนวัสดุที่นำมาใช้มีราคาแพงและมีความประณีตสูง

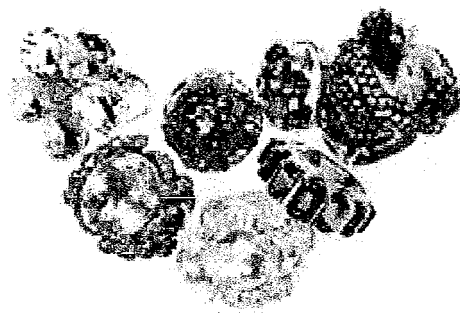

ภาพที่ 46 ตัวอย่างเครื่องประดับในปัจจุบัน

2.8.3 ประเภทของเครื่องประดับ

เครื่องประดับมีค่า (Precious Jewelry/ Fine Jewelry)

เครื่องประดับประเภทนี้ผลิตมาจากโลหะมีค่าเช่น ทอง เงิน แพลตินัมซึ่งมักจะมีการประดับด้วยอัญมณีแท้เช่น เพชร ทับทิม ไข่มุก และส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณภาพของวัตถุดิบมากกว่า รูปแบบของเครื่องประดับโดยผู้ที่นิยมชมชอบเครื่องประดับประเภทนี้จะต้องยินดีจ่ายในราคาค่อนข้างสูงเพื่อให้ได้มาซึ่งเครื่องประดับแต่ละชิ้น ในส่วนของราคาของเครื่องประดับมีค่าจะขึ้นอยู่กับน้ำหนักของวัตถุดิบ (โลหะมีค่า) และอัญมณีที่ใช้ในการผลิตความชำนาญของช่างและการออกแบบเครื่องประดับประเภทนี้ในบางครั้งสามารถเป็นสิ่งชั่วตราบนิมของผู้สวมใส่แสดงถึงความหรูหรา มีระดับและเป็นที่สามารถเป็นมรดกตกทอดยังคนรุ่นต่อไปโดยที่ยังคงไว้ซึ่งความมีค่าและสวยงาม เครื่องประดับที่มักจัดอยู่ในประเภทนี้ยกตัวอย่างเช่น แหวนแต่งงาน มงกุฎ สร้อยคอ เป็นต้น

ภาพที่ 47 ตัวอย่างเครื่องประดับมีค่า

เครื่องประดับแฟชั่น (Costume Jewelry/ fashion Jewelry)

เครื่องประดับประเภทนี้จะตอบรับกับพฤติกรรมการใช้ในชีวิตประจำวันสามารถสร้างสีสันให้กับเสื้อผ้าที่สวมใส่อีกทั้งเป็นส่วนเสริมให้ผู้สวมใส่มีบุคลิกที่ชัดเจนขึ้น สำหรับเครื่องประดับประเภทนี้จะเน้นที่รูปแบบที่สวยงามเป็นสำคัญซึ่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเครื่องประดับประเภทนี้จะราคาไม่สูงนัก เช่น ถ้าเป็นโลหะจะเป็นโลหะที่มีค่าน้อยเช่น เงิน (นิยมใช้เงิน sterling 925) ทองแดง อลูมิเนียม ส่วนอัญมณีที่ใช้เป็นอัญมณีประเภทพลอยเนื้ออ่อนเช่น อัญมณีจากธรรมชาติหรืออัญมณีกึ่งมีค่า (natural/semi – precious stones) ในบางผลิตภัณฑ์ก็ใช้อัญมณีเทียมในการผลิตนอกจากนี้ยังนิยมวัสดุอื่นๆอีกหลากหลายเช่น แก้ว พลาสติก ไม้ เป็นต้น เครื่องประดับเหล่านี้จะมีราคาไม่สูงนักโดยสิ่งที่กำหนดระดับราคาของเครื่องประดับแฟชั่นคือคุณภาพ ส่วนประกอบของเครื่องประดับ ผู้ออกแบบ เครื่องหมายการค้า วัตถุดิบและรูปแบบของเครื่องประดับซึ่งในที่นี้ยังสามารถแยกพิจารณาเป็น 3 ลักษณะใหญ่ๆ จากระดับตลาด

- ตลาดระดับล่างเป็นตลาดสำหรับสินค้าพวกเครื่องประดับที่มีสีสันและเครื่องประดับแฟชั่น ทันสมัย (Fashionable Jewelry) ที่มีคุณภาพ กลุ่มลูกค้าของตลาดระดับนี้ส่วนใหญ่เป็นเด็ก วัยรุ่นและกลุ่มที่อายุระหว่าง 20 – 29 ปีโดยพฤติกรรมของผู้บริโภคในกลุ่มนี้จะเน้นสินค้าตามกระแสนิยมที่ราคาไม่สูงมากนักและผู้บริโภคจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของผลิตภัณฑ์อยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสนิยม
- ตลาดระดับกลางเป็นตลาดที่ใหญ่สินค้าที่ผลิตมีคุณภาพสูงกว่าตลาดระดับล่างเน้นรูปแบบที่ทันสมัยมีการผลิตในปริมาณมากผู้บริโภคในกลุ่มนี้มีทั้งสตรีและบุรุษส่วนใหญ่จะเป็นสตรีและเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่ทำงานแล้วโดยผู้บริโภคจะมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าที่มีคุณภาพดีระดับหนึ่งมีราคาไม่สูงมีความทันสมัย
- ตลาดระดับบนเป็นตลาดที่ต้องการสินค้าที่มีคุณภาพสูงมีความหรูหรา ในตลาดระดับนี้เป็นกลุ่มสตรีที่ทำงานแล้วโดยปกติจะนิยมนำเครื่องประดับไปใช้ในโอกาสสำคัญหรือเมื่อไปร่วมงานสังสรรค์ต่างๆผู้บริโภคกลุ่มนี้มีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าที่มีคุณภาพสูง มีลักษณะพิเศษ มีความหรูหรา มีเครื่องหมายการค้า โดยผู้บริโภคจะให้ความสำคัญกับเครื่องหมายการค้าเป็นค่อนข้างมากในส่วนรูปแบบของสินค้าที่มีการออกแบบมีความหลากหลายตั้งแต่รูปแบบเชิงวัฒนธรรมจนถึงรูปแบบที่ทันสมัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 48 ตัวอย่างเครื่องประดับแหวน

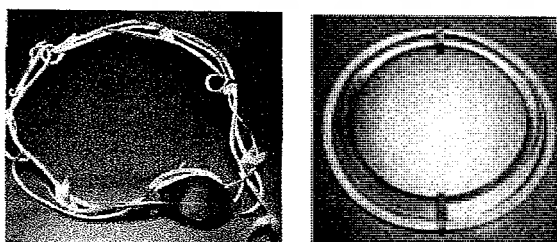
2.8.4 ชนิดของเครื่องประดับ

2.8.4.1 สร้อยคอ

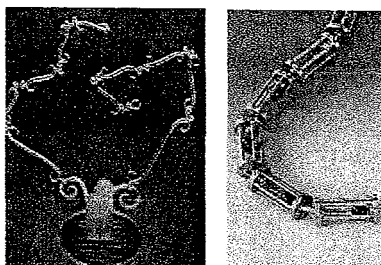
สร้อยคอส่วนใหญ่จะออกแบบให้เรียบง่ายสวมใส่ได้หลายโอกาส สามารถใช้ร่วมกับจี๋ ดังนั้น การออกแบบสร้อยคอจึงต้องการรูปแบบที่มากด้วยประโยชน์ใช้สอยและควรคำนึงถึงน้ำหนักของจี๋ที่ห้อยลงมา ดังนั้น จี๋ไม่ควรมีน้ำหนักมาก โดยความสวยงามเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก และอันดับรองลงมาคือ ความสะดวกสบายในการสวมใส่เป็นสำคัญ นอกจากนี้สิ่งที่ควรคำนึงถึงคือ ความสะดวกในการสวมใส่ความแข็งแรง และไม่เป็นอันตรายในการไปเกาะเกี่ยวเสื้อผ้า

ประเภทของสร้อยคอ

1. แบ่งตามโครงสร้างของสายสร้อย ได้ 2 แบบ คือ สายสร้อยที่เป็นแบบโครงแข็งและแบบสายสร้อยแบบที่สามารถเคลื่อนไหวได้

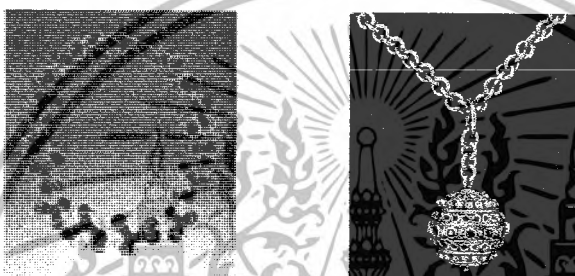

ภาพที่ 49 สายสร้อยที่เป็นแบบโครงแข็ง

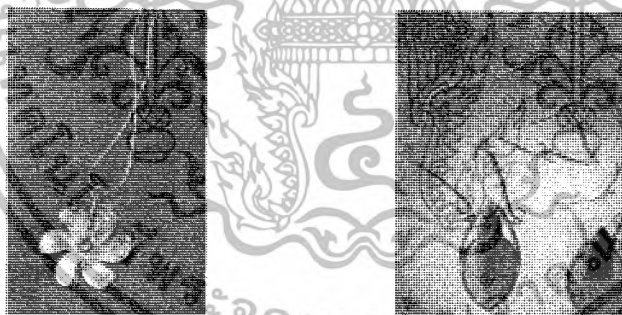

ภาพที่ 50 สายสร้อยแบบที่สามารถเคลื่อนไหวได้

2. แบ่งตามส่วนประกอบได้ 2 แบบ คือ แบบไม่มีจี้ห้อย และแบบมีจี้ห้อย โดยแบบมีจี้ห้อยยังแบ่งได้เป็น แบบมีจี้ห้อยอันเดียว คือมีจี้ตรงกลางเพียงอันเดียว กับแบบมีจี้หลายอัน คือ มีจี้หลายอันติดเป็นช่วงๆ

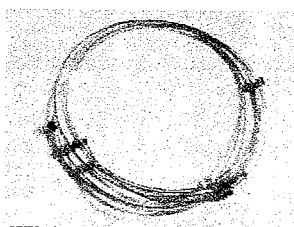
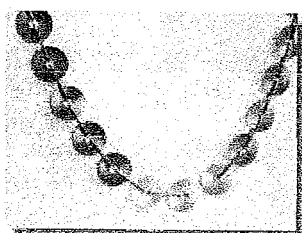

ภาพที่ 51 สร้อยแบบไม่มีจี้ห้อย และสร้อยแบบมีจี้ห้อย

ภาพที่ 52 สร้อยแบบมีจี้ห้อยอันเดียว และ สร้อยแบบมีจี้ห้อยหลายอัน

3. แบ่งตามจำนวนสายสร้อยได้ 2 แบบ คือ แบบเส้นเดียว และแบบหลายเส้นรวมกัน

ภาพที่ 53 สร้อยแบบเส้นเดียว และ สร้อยแบบหลายเส้นรวมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.8.4.2 ต่างหู

ต่างหูเป็นเครื่องประดับที่เน้นให้ใบหน้าสวยงาม และดูจะเป็นเครื่องประดับอย่างเดียวที่อยู่ใกล้ชิดกับใบหน้ามากที่สุด ผู้เลือกใช้ก็ต้องดูความเหมาะสมกับลักษณะของใบหน้าประกอบด้วยการออกแบบเครื่องประดับต่างหู ส่วนใหญ่นิยมที่จะออกเป็นชุดเข้ากับเครื่องประดับชนิดอื่นๆ เช่น สร้อยคอ เข็มกลัด แหวน เป็นต้น แต่ถ้าจะออกแบบเป็นต่างหูอย่างเดียว ควรจะมีลักษณะเฉพาะตัวเหมือนกันคือมีความสมดุล มีความเหมือนกันในรูปทรง

ประเภทของต่างหู

แบ่งออกเป็นต่างหูสำหรับหูที่เจาะรู ต่างหูแบบหนีบ และต่างหูแบบเกาะหรือเกี่ยวที่ใบหู

2.8.4.3 แหวน

แหวนเป็นเครื่องประดับที่ใช้กับส่วนที่เป็นนิ้วมือ การออกแบบจะต้องนึกถึงผู้ใช้ก่อนว่า จะทำแหวนนี้ให้ใคร ลักษณะแหวนนั้นจะใช้กับนิ้วไหน การพิจารณาเรื่องประโยชน์เป็นจุดสำคัญที่ทำให้เลือกวัสดุได้ถูกการออกแบบแหวนของผู้ชายจะมีรูปที่ดูแข็งแรง รูปทรงเรียบง่าย ไม่มีลวดลายซับซ้อน สวมใส่สบายและควรใช้ได้ทุกโอกาส ไม่ควรแยกเป็นแหวนที่ใช้กลางคืนหรือกลางวัน ส่วนแบบแหวนของผู้หญิง รูปทรงโปร่งบาง มีความสวยงาม ลวดลายละเอียดใช้หินสีหรือหินที่มีค่า

ประเภทของแหวน

เอกสารนี้เป็นเอกสาร 1. แบ่งตามส่วนประกอบ ได้ 2 แบบ คือ แหวนที่มีหัวแหวน และแหวนที่ไม่มีหัวแหวน ซึ่งประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 57 แหวนที่มีหัวแหวน

ภาพที่ 58 แหวนที่ไม่มีหัวแหวน

2. แบ่งตามรูปร่างของแหวน ได้ 2 แบบ คือ แบบเต็มวง และแบบไม่เต็มวง

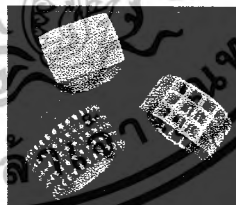
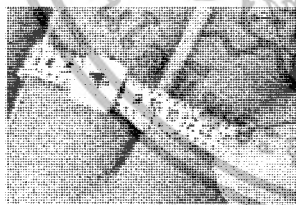

ภาพที่ 59 แหวนแบบเต็มวง

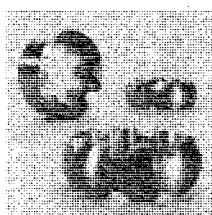
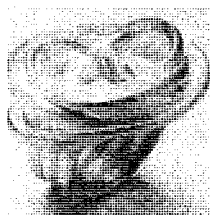
ภาพที่ 60 แหวนแบบไม่เต็มวง

3. แบ่งตามการปรับขนาด ได้ 2 แบบ คือ แบบปรับขนาดได้ และแบบปรับขนาดไม่ได้

ภาพที่ 61 แหวนแบบปรับขนาดได้ และแหวนแบบปรับขนาดไม่ได้

4. แบ่งตามจำนวนแหวนได้ 2 แบบ คือ แบบแหวนเดี่ยว และแบบแหวน set

ภาพที่ 62 แบบแหวนเดี่ยว และแบบแหวน set

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดมาตรฐานของแหวน

สำหรับแหวน ไม่มีการแบ่งแยกขนาดตามเพศและมีขนาดไล่ไปเบอร์ละครึ่งนิ้ว ขนาดแหวนผู้หญิงส่วนใหญ่จะมีตั้งแต่เบอร์ 5-9 ($5, 5\frac{1}{2}, 6, 6\frac{1}{2}, 7, \dots$)

การวัดขนาดแหวนจะวัดความเส้นเส้นรอบด้านวงในของแหวน

ตารางที่ 4 การเทียบขนาดกับเบอร์แหวน

นิ้ว	มิลลิเมตร	เบอร์
1 – 15/16	49.2	5
2	50.8	$5\frac{1}{2}$
2 – 1/16	52.4	6
2 – 1/8	54	$6\frac{1}{2}$
2 – 3/16	55.6	7
2 – 1/4	57.2	$7\frac{1}{2}$
2 – 5/16	58.7	8
2 – 3/8	60.3	$8\frac{1}{2}$
2 – 7/16	61.9	9

2.8.4.4 เข็มกลัด

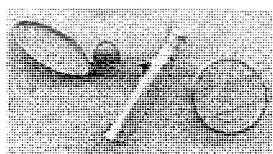
เข็มกลัดทำให้เสื้อผ้ามีจุดเด่นเพิ่มความสวยงามแก่ผู้ใช้และบอกบุคลิกภาพของผู้เป็นเจ้าของได้อย่างดี นิยมออกแบบให้เหมาะกับการนำไปใช้ได้หลายๆ โอกาส และเน้นที่จุดเด่นเฉพาะ ด้านหน้าเพียงอย่างเดียว ส่วนใหญ่มักออกแบบไม่ให้รุ้งรังและไม่ใช้วัสดุที่มีน้ำหนักมาก เพราะน้ำหนักจะดึงรั้งเสื้อมาทำให้เสื้อหย่อนเสียรูปทรง

ประเภทของเข็มกลัด

แบ่งตามส่วนประกอบ ได้ 2 แบบ คือ แบบที่ใช้อุปกรณ์เข็มกลัดร่วมในงานออกแบบและแบบที่กลัดด้วยตัวเองไม่ใช้อุปกรณ์เข็มกลัดร่วมด้วย

ภาพที่ 63 เข็มกลัดแบบที่ใช้อุปกรณ์เข็มกลัด

ภาพที่ 64 เข็มกลัดแบบที่กลัดด้วยตัวเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.8.4.5 เครื่องประดับสำหรับข้อมือ

สร้อยและกำไลข้อมือหรือข้อเท้า มีความหมายที่ใกล้เคียงกันมาก แม้แต่ด้านประโยชน์ใช้สอยก็เหมือนกัน คือการประดับข้อมือหรือข้อเท้า สิ่งที่แตกต่างกันคือรูปร่างของเครื่องประดับ สร้อยข้อมือจะมีความอ่อนไหวทั้งตัว ส่วนกำไลมือจะมีลักษณะแข็งไม่ทั้งตัวเวลาใส่จะสวมเข้าไป อาจมีทั้งที่เปิดปิดซึ่งเป็นตะขอและไม่มีตะขอ มีความสวยงามรอบตัวกำไลหรือหากเป็นกำไลแบบไม่เต็มวง มักเน้นความสวยงามด้านหน้าให้เด่นชัดกว่าส่วนอื่น

ประเภทของเครื่องประดับสำหรับข้อมือ

แบ่งตามรูปร่างของเครื่องประดับ ได้ 2 แบบ คือ แบบที่มีความอ่อนไหวทั้งตัว ได้แก่ สร้อยข้อมือหรือสร้อยข้อเท้า และแบบที่มีลักษณะแข็งไม่ทั้งตัว ได้แก่ กำไลมือหรือกำไลข้อเท้า

ภาพที่ 65 เครื่องประดับแบบที่มีลักษณะแข็งไม่ทั้งตัว ได้แก่ กำไลมือหรือกำไลข้อเท้า

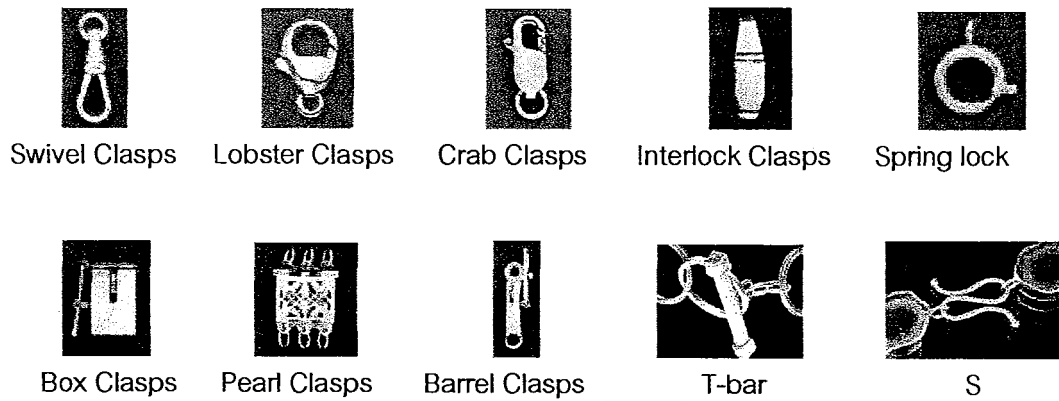
ภาพที่ 66 เครื่องประดับแบบที่มีความอ่อนไหวทั้งตัว ได้แก่ สร้อยข้อมือหรือสร้อยข้อเท้า

2.8.5 ชิ้นส่วนทางอุตสาหกรรม

ตัวล็อกหรือข้อต่อหรืออุปกรณ์ยึดชิ้นส่วนแบบต่างๆ ตัวล็อกหรือข้อต่อหรืออุปกรณ์ยึดชิ้นส่วนของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดมีการออกแบบรูปร่างและขนาดให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์นั้นๆ โดยเฉพาะ แต่ละหลายๆ ชนิดมีหลักการการทำงานที่คล้ายกัน และบางชนิดสามารถประยุกต์หรือดัดแปลงเพื่อนำไปใช้กับผลิตภัณฑ์ที่ใกล้เคียงกันได้

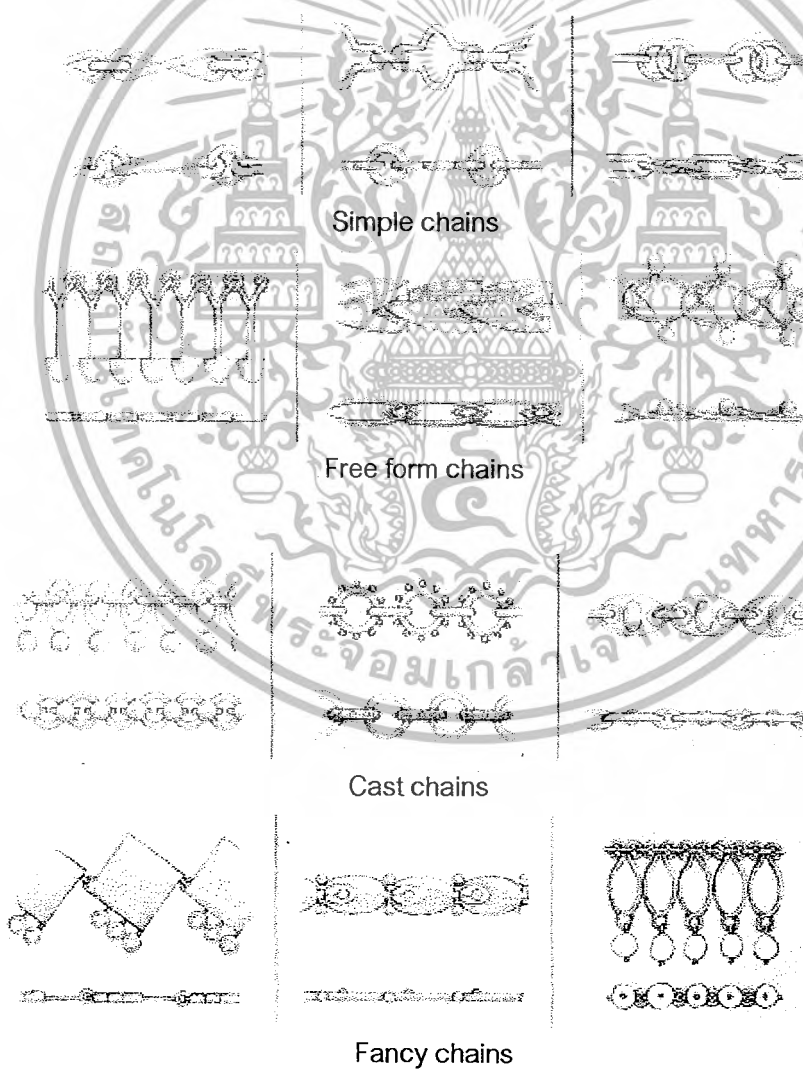
2.8.5.1 อุปกรณ์สร้อย

1. ตะขอ (Clasps) ตัวล็อกหรือข้อต่อแบบนี้ ต้องมีอุปกรณ์ที่เป็นตะขอสำหรับเกี่ยวและอุปกรณ์ที่เป็นห่วงเพื่อให้ตะขอเกี่ยว ตะขอเกี่ยวสร้อยมีหลายแบบ และหลายคุณภาพ หลายวัสดุ เช่น โลหะธรรมชาติ โลหะเงิน ทอง 9ct

ภาพที่ 67 ตัวอย่างอุปกรณ์สร้อยแบบต่างๆ

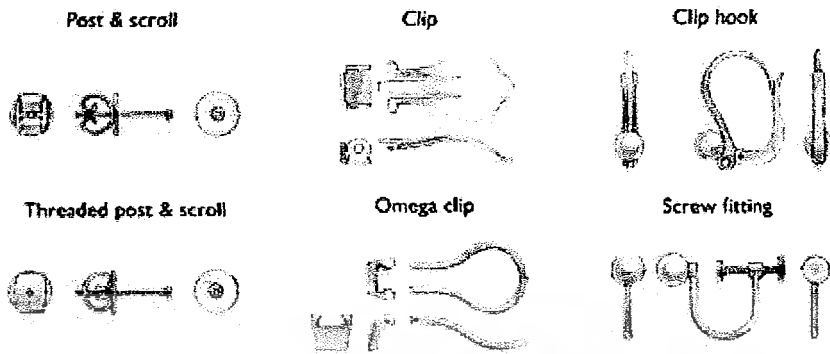
2. สายสร้อย (Chain) สายสร้อย มีมากมายหลายแบบให้เลือก ทั้งรูปแบบและวัสดุ เช่น ทอง เงิน ทองเหลือง

ภาพที่ 68 ตัวอย่างสายสร้อยแบบต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.8.5.2 อุปกรณ์ต่างๆ เช่น ตัวหนีบ ตะขอ ห่วง ชิ้นส่วนประกอบต่างๆแบบพวง

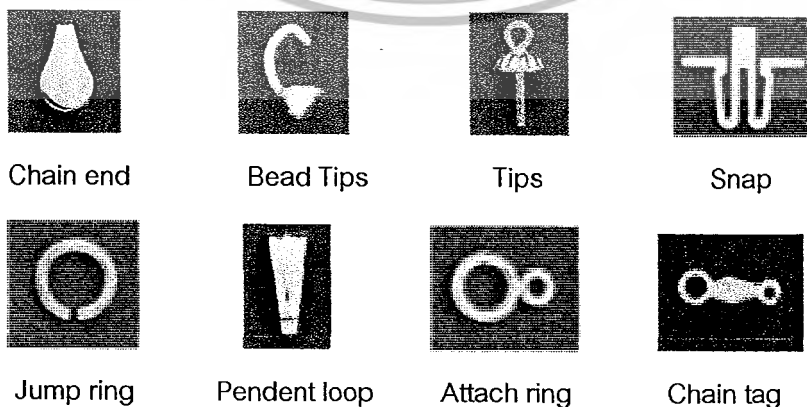
ภาพที่ 69 ตัวอย่างอุปกรณ์ต่างๆแบบต่างๆ

2.8.5.3 อุปกรณ์เข็มกลัด มีมากมายหลายแบบให้เลือก ทั้งรูปแบบ และวัสดุ เช่น ทอง เงิน ทองเหลือง

ภาพที่ 70 ตัวอย่างอุปกรณ์เข็มกลัดแบบต่างๆ

2.8.5.4 อุปกรณ์เชื่อมต่อ มีมากมายหลายแบบให้เลือก ทั้งรูปแบบ และวัสดุ เช่น ทอง เงิน ทองเหลือง

ภาพที่ 71 ตัวอย่างอุปกรณ์เชื่อมต่อแบบต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.9 ข้อมูลด้านการตลาด

2.9.1 วิเคราะห์ช่องว่างทางการตลาด

เนื่องจากเครื่องประดับลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิ๋ว จัดได้ว่าเป็นเครื่องประดับที่เจาะเฉพาะกลุ่มผู้บริโภค หรือที่เรียกกันว่า " นิชมาร์เก็ต " เป็นตลาดสินค้าที่มีการเจาะ เจาะจงไปยังกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

ปัจจุบันในประเทศไทยยังไม่มีเครื่องประดับเตือนใจให้ผู้สวมใส่ตระหนักถึงความสำคัญและแก่นแท้ของอารยธรรม อันนำไปสู่การหวนเห่นในอารยธรรมบรรพบุรุษของต่อ และอนุรักษ์สืบสานสิ่งดีงามนี้ต่อไป

รูปลักษณะของเครื่องประดับจะเป็นแนวร่วมสมัยแต่มีกลิ่นอายความเป็นจีน ซึ่งรูปลักษณะเครื่องประดับที่มีลักษณะดังกล่าวที่มีในท้องตลาด ทำให้สามารถแบ่งคู่แข่งได้เป็น 3 ระดับดังนี้

ลักษณะคู่แข่ง

1. กลุ่มตลาดระดับบน Brand "SHANGHAI TANG"

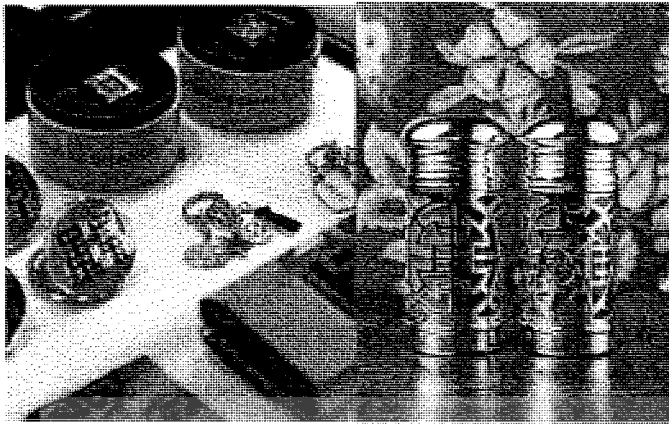
เป็นแบรนด์ระดับห้าดาว ผู้ก่อตั้งเป็นนักธุรกิจชาวฮ่องกง ชื่อ David Tang Wing Cheung ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1994 มีร้านตั้งอยู่ในเมืองหลวงทั่วโลกกว่า 21 สาขา

ระดับราคาสูง กลุ่มลูกค้าเป็น ลูกค้าระดับ A - A+ ตกแต่งร้านด้วยสไตล์ Contemporary Chinese

สินค้าภายในร้านเป็นสินค้าแฟชั่น ตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้า ทุกเพศทุกวัย สินค้ามีประเภทเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย กระเป๋า รองเท้า แว่นตา ของใช้เบ็ดเตล็ด ของใช้ภายในบ้านที่เกี่ยวข้องแฟชั่น รวมถึงมีโซนเครื่องประดับอยู่ภายในร้านทั้งของผู้ชายและผู้หญิง

ในประเทศไทยร้าน SHANGHAI TANG ตั้งอยู่ที่ชั้น 1 ห้างสยามพารากอน

ภาพที่ 73 กลุ่มลูกค้า ของแบรนด์ SHANGHAI TANG ในประเทศไทย

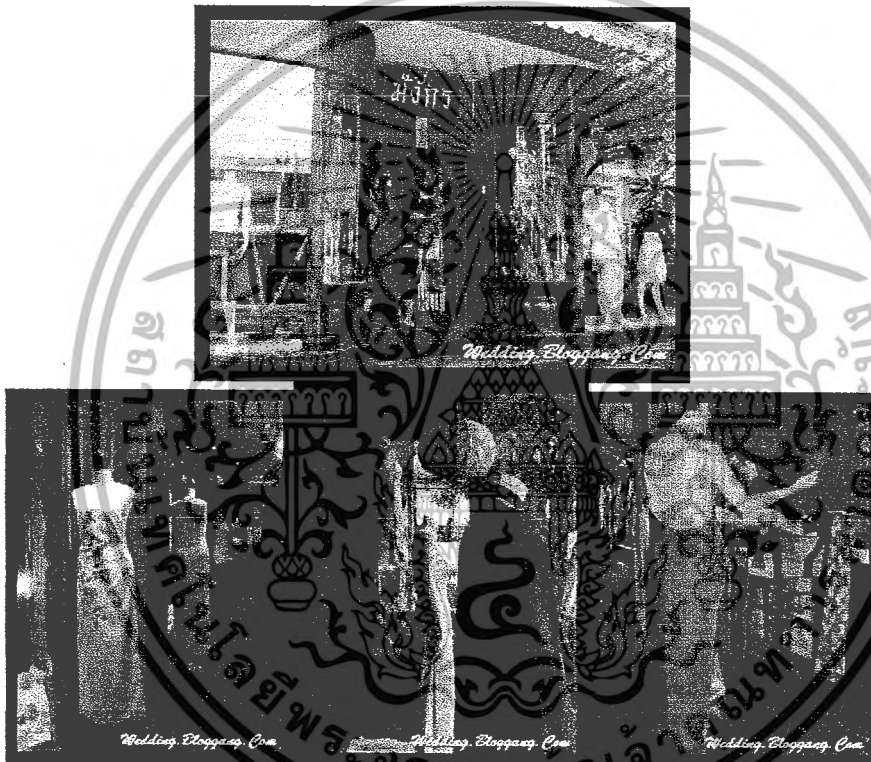
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. กลุ่มตลาดระดับกลาง Brand "มังกร"

เป็นแบรนด์ไทยระดับห้าดาว คุณเก๋ผู้ก่อตั้งแบรนด์มังกร เป็นชาวไทยแท้ๆไม่มีเชื้อสายจีน แต่มีความรักและหลงใหลในเสน่ห์งานศิลปะของจีน จึงได้ตั้งร้านมังกร นี้ขึ้นที่ซอยทองหล่อ 11

ระดับราคาปานกลางถึงค่อนข้างสูง กลุ่มลูกค้าเป็น ลูกค้าระดับ C+ - B+ ตกแต่งร้านด้วยสไตล์ Modern Chinese

สินค้าภายในร้านเน้นสินค้าแฟชั่นจำพวกเสื้อผ้าเป็นหลัก โดยเสื้อผ้ามีทั้งแบบสำเร็จรูปและสั่งตัด ออกแบบได้ตามความต้องการของลูกค้า เสื้อผ้าส่วนใหญ่เน้นชุดพิธีการออกงาน เช่นงานแต่งงาน งานราตรี เป็นต้น มีทั้งของชายและหญิง

ภาพที่ 74 การตกแต่งภายในร้าน และสินค้าของแบรนด์ มังกร

ภาพที่ 75 กลุ่มลูกค้าของแบรนด์ มังกร

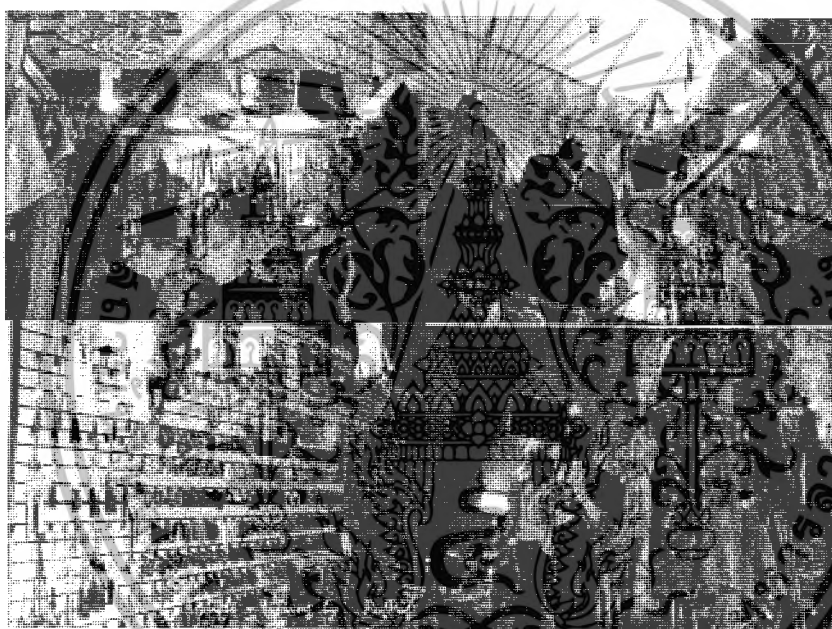
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. กลุ่มตลาดระดับล่าง

เป็นร้านตามแหล่งท่องเที่ยวเช่น ถนนเยาวราช สวนลุมไนท์บาร์ชา ถนนสีลม ลักษณะมีทั้งแบบประเภทห้องแถว และแผงลอย พบเห็นได้ทั่วไป

ระดับราคาต่ำถึงปานกลาง กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวรวมทั้งคนไทยเชื้อสายจีน เป็นกลุ่มลูกค้าระดับ C - C+

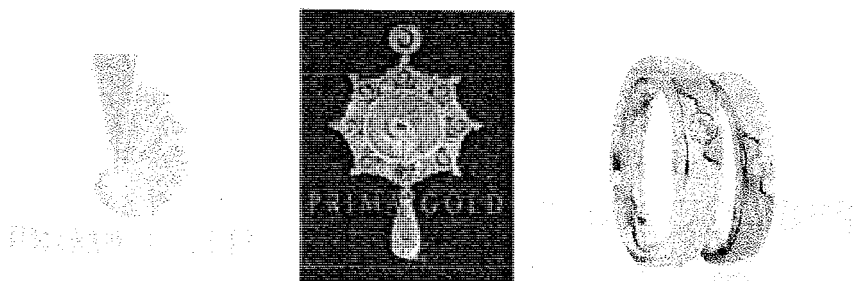
สินค้าภายในร้านโดยรวมจะมีลักษณะแนวเงินประยุกต์จนถึงเงินแบบดั้งเดิม สินค้ามีหลายหลายประเภท เช่น ชุดจีน (ก็เหมาะสำหรับหญิง และชุดฮ่องเต้สำหรับชาย) กระเป๋า รองเท้า ของใช้ทั่วไป และเครื่องประดับ วัสดุและลวดลายที่นำมาประกอบมักเป็นสิ่งที่มรดกตามความเชื่อของชาวจีน แต่เป็นเกรดต่ำ ระดับราคาจึงไม่สูง มีรูปแบบให้เลือกหลากหลาย

ภาพที่ 76 สินค้าของร้าน "ไหมจีน" ที่สวนลุมไนท์บาร์ชา

2.9.2 รูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประดับที่มีอยู่ในตลาด

1. เครื่องประดับมีค่า (Precious Jewelry/ Fine Jewelry) ที่มีอยู่ในตลาด จะเป็นเครื่องประดับที่มีแบรนด์มีกำลังในการผลิตสูงและเป็นที่รู้จักในวงกว้าง กลุ่มเป้าหมายเป็นคนระดับสูง (A)

เครื่องประดับจากแบรนด์พรีเมีย โกลด์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องประดับจากแบรนด์เซนจูรี โกลด์

เครื่องประดับจากแบรนด์แพนด้า จิวเวอร์รี่

เครื่องประดับจากแบรนด์บิวตี้ เจมส์

ภาพที่ 77 ตัวอย่างเครื่องประดับจากแบรนด์ต่างๆ

นอกจากนี้ยังมีแบรนด์อื่นๆอีกมากมาย เช่น ABC Jewelry, Beauty Gems, Chua Lee Jewelry, D'mond, Fadamas, Gems Pavilion, Karat Jewelry, Pannarai Jewelers, Petch Anyarat, Petch Anyarat, Prima Gems, Rajdamri Gems, Sincere Jewelry, St.Tropez Diamond

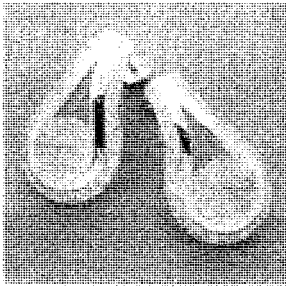
2. เครื่องประดับแฟชั่น (Costume Jewelry/ fashion Jewelry) แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ตลาดระดับล่าง เป็นพวกเครื่องประดับที่ราคาถูกรูปแบบเปลี่ยนแปลงเร็วเนื่องจากจะอิงตามกระแสแฟชั่น

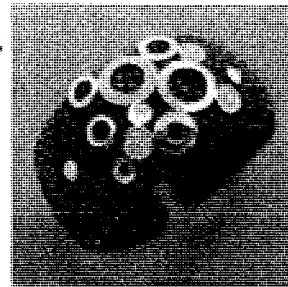
ภาพที่ 78 เครื่องประดับแฟชั่นตลาดระดับล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

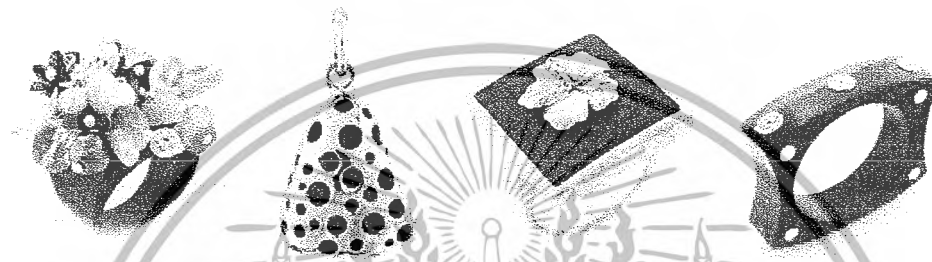
ตลาดระดับกลาง จะผลิตในจำนวนค่อนข้างมาก ราคาไม่สูงนัก คุณภาพของงานอยู่ในระดับดี และเน้นรูปแบบที่ทันสมัย

Bonanza Gems
About Bonanza Gems

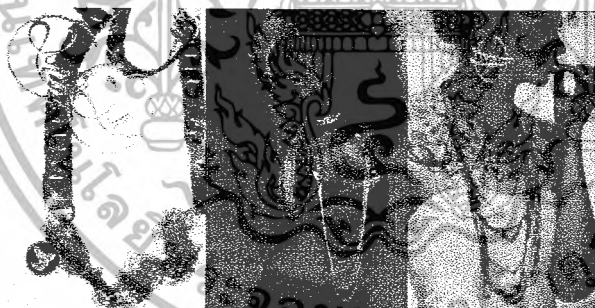
เครื่องประดับจากแบรนด์ Bonanza

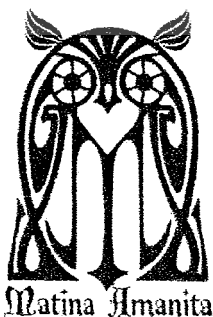
เครื่องประดับจากแบรนด์ 3 เจ จิวเวลรี่

ภาพที่ 79 เครื่องประดับแฟชั่นตลาดระดับกลาง

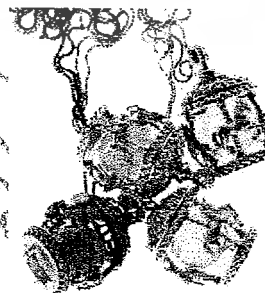
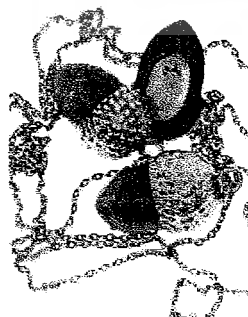
ตลาดระดับสูง เป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูง มีความพิเศษ ดูหรูหรา มีหลากหลายรูปแบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Nich Marketing)

เครื่องประดับจากแบรนด์ Missile

Matina Amanita

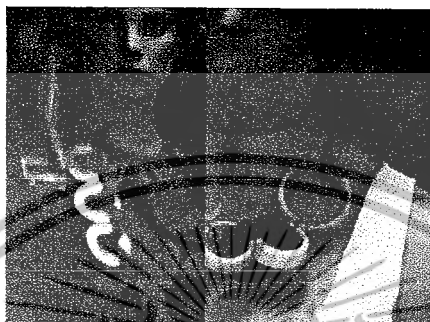
เครื่องประดับจากแบรนด์ Matina Amanita

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

GAVANG

เครื่องประดับจากแบรนด์ Gavang

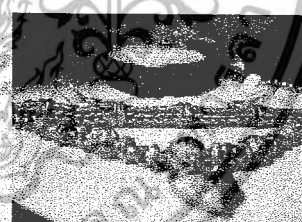
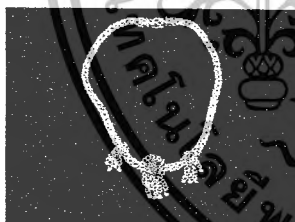

เครื่องประดับจากแบรนด์ Jam

ภาพที่ 80 เครื่องประดับแฟชั่นตลาดระดับสูง

3. เครื่องประดับ Traditional Thai jewelry

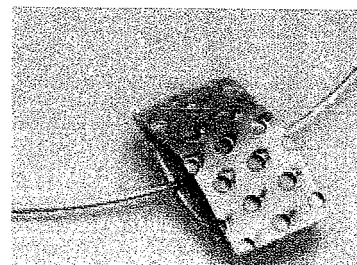
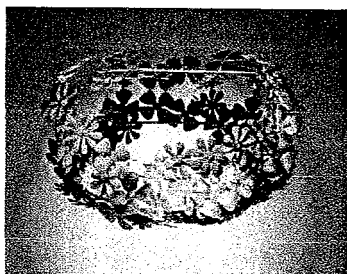
เป็นเครื่องประดับที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาช้านาน โดยใช้วัสดุที่มีค่าคล้ายกับ Fine jewelry แต่จะต่างกันตรงที่ Traditional Thai jewelry จะมีลวดลายที่สื่อถึงค่านิยมในสังคมมากกว่า เช่น เครื่องประดับเงินจากสุโขทัย เครื่องประดับทองจากเขาวรรณ เป็นต้น

ภาพที่ 81 เครื่องประดับ Traditional Thai jewelry

4. เครื่องประดับ Contemporary & Art jewelry

เป็นเครื่องประดับที่เน้นไปที่แนวคิดในงานออกแบบ โดยวัสดุที่ใช้ อาจเป็นวัสดุที่มีราคาแพงหรือไม่ก็ได้ รวมถึงรูปทรงที่น่าสนใจ ออกมา ก็เป็นรูปทรงที่สอดคล้องกับแนวความคิดที่ต้องการสื่อ

ภาพที่ 82 เครื่องประดับ Contemporary jewelry

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

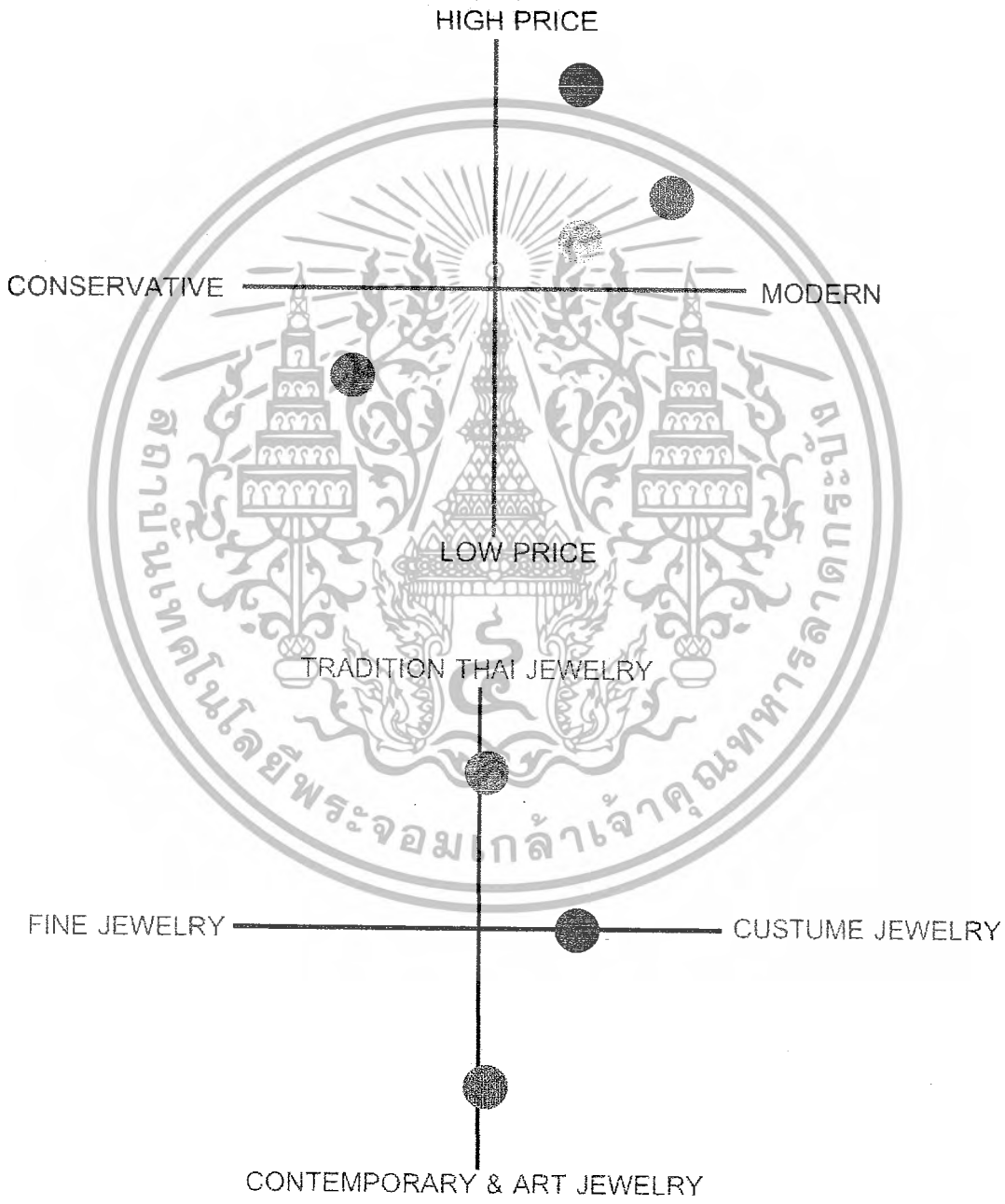
2.9.3 การวางตำแหน่งของผลิตภัณฑ์

- SHANGHAI TANG (ตลาดบน)

● ร้านไหมจีน (ตลาดล่าง)

● ร้านมังกร (ตลาดกลาง)

● เครื่องประดับในโครงการ

ภาพที่ 83 แผนภูมิเปรียบเทียบการวางตำแหน่งของผลิตภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.9.4 ช่องทางการจัดจำหน่าย

เนื่องจากเครื่องประดับในโครงการ เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ยังไม่มีในท้องตลาด คือเป็นเครื่องประดับที่ไม่เพียงแต่ใช้สวมใส่เพื่อความสวยงามเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องมีคุณค่าทางด้านจิตใจ แก่กลุ่มเป้าหมาย สามารถถ่ายทอดเรื่องราวทางอารยธรรมจีนแต่จีว รวมทั้งยังสามารถเก็บเป็นมรดกที่สามารถสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้อีกด้วย

โดยมีการวางตำแหน่งของกลุ่มเป้าหมายไว้ในระดับกลางจนถึงระดับบน จึงมีแนวคิดที่จะเปิดแบรนด์ใหม่เป็นร้านภายในห้างสรรพสินค้าชั้นนำ ย่านใจกลางเมือง เช่น ห้าง CENTRAL WORLD เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่าย ซึ่งภายในร้านจะประกอบไปด้วย สินค้าแฟชั่นแนวจีนร่วมสมัย เช่น เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ ตกแต่งร้านแนวร่วมสมัย

ภาพที่ 84 บรรยากาศโดยรอบภายในร้านที่ห้าง CENTRAL WORLD

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.9.5 ข้อมูลแผนการตลาด

แนวทางที่1

- เป็น SUB-BRAND ของแบรนด์เครื่องประดับที่มีชื่อเสียงของชาวจีน เพื่อให้เปิดตลาดได้ง่ายขึ้น เนื่องจากเป็นแบรนด์ที่มีประวัติ ชื่อเสียง และได้รับความน่าเชื่อถือมายาวนาน มาเป็นส่วนช่วยในการรับประกัน และช่วงโปรโมตการขาย ให้ได้เร็วขึ้น

โดยรูปแบบของเครื่องประดับจะแตกต่างจาก BRAND หลัก คือเน้นการออกแบบที่ดูร่วมสมัย และเน้นเครื่องประดับที่มีคุณค่าทางด้านจิตใจแก่กลุ่มเป้าหมาย สามารถถ่ายทอดเรื่องราวทางอารยธรรมจีนแต่จิว รวมทั้งยังสามารถเก็บเป็นมรดกที่สามารถสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้อีกด้วย ซึ่งจะมีการผสมผสานวัสดุที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น ทอง เงิน ทองคำขาว รวมถึงอัญมณีและหินสีต่างๆ ตามความเชื่อของชาวจีน

แนวทางที่2

- เปิดตัวคอลเลกชันใหม่ในแต่ละช่วงเทศกาล โดยที่เครื่องประดับที่ช่วยส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย เป็น SEGMENT หนึ่งของคอลเลกชันทั้งหมด เช่น ทางร้านมี 6 SEGMENT

1. SEGMENT เครื่องประดับจีนแต่จิว
2. SEGMENT เครื่องประดับจีนแคะ
3. SEGMENT เครื่องประดับจีนไหหลำ
4. SEGMENT เครื่องประดับจีนฮกเกี้ยน
5. SEGMENT เครื่องประดับจีนจินกวางตุ้ง

6. SEGMENT เครื่องประดับอื่นๆ ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากความเป็นจีนแบบร่วมสมัยซึ่งจะมีการออกแบบให้สอดคล้องกับความเชื่อของแต่ละ concept ในแต่ละเทศกาล โดยจะมีการวางขายทั้งแบบเป็นชุด และแบบแยกประเภท

2.10 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริโภค

2.10.1 ลักษณะกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวทั้งชายและหญิงที่มีสัญชาติไทย อาศัยอยู่ในประเทศไทยในเขตกรุงเทพมหานคร(ชุมชนเมือง) อายุตั้งแต่21-30 ปี เป็นช่วงรุ่นอายุที่ 3 (generation3) มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาขึ้นไป ฐานะปานกลางถึงค่อนข้างดี เป็นลูกหลานชาวจีนแต่จิวที่เติบโตมาภายใต้วัฒนธรรมไทย-จีน เรียนโรงเรียนไทย ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางด้านภาษาจีน แต่มีความสนใจในอารยธรรมจีนแต่จิวของรากเหง้าบรรพบุรุษของตน อยากทราบความเป็นมา และแก่นแท้ที่ถูกต้อง โดยมีความสนใจในงานศิลปะ จึงเลือกซื้อเครื่องประดับที่เน้นการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ไม่ยึดติดอยู่กับกรอบความคิดแบบเดิมๆ เพื่อนำมาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพสังคมในปัจจุบัน

ตารางที่ 5 รุ่นอายุของชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

ปีที่อพยพเข้าอยู่	อายุ (ปี)	ลำดับรุ่น	สัญชาติ	ช่วงรุ่นอายุ (GENERATION)
2461-2490	60-90	ปู่ย่า	จีน	รุ่นที่ 1
2491-2500	51-60	พ่อแม่	จีน/ไทย	รุ่นที่ 2
2501-2510	41-50	พ่อแม่	จีน/ไทย	
2511-2520	31-40	พ่อแม่-ลูก	จีน/ไทย	
2521-2530	21-30	ลูก-หลาน	ไทย	รุ่นที่ 3
2531-2540	11-20	หลาน	ไทย	รุ่นที่ 4
2541-2550	1-10	หลาน-เหลน	ไทย	

ที่มา : บุรณการของเยาวชนจีนในประเทศไทย (รศ.ดร.พลศักดิ์ จิรากรศิริ)

ภาพที่ 85 กลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต้จิ๋ว (ช่วงรุ่นอายุที่ 3)

โดยกลุ่มเป้าหมาย (ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต้จิ๋วช่วงรุ่นอายุที่ 3) จะเป็นผู้ซื้อเครื่องประดับเอง เนื่องจากด้วยมีความสนใจในอารยธรรมของบรรพบุรุษ และอยากทราบความเป็นมา รวมถึงแก่นแท้ที่ถูกต้อง เป็นวัยที่ชอบค้นหาคำตอบด้วยตนเอง และจากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามของลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต้จิ๋ว ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน พบว่า ประมาณ ร้อยละ 99 มีความสนใจจะซื้อเครื่องประดับที่ช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอารยธรรมจีนแต้จิ๋วในประเทศไทย (แบบสอบถามแสดงในภาคผนวก) โดยรูปแบบของเครื่องประดับนั้นจะต้องดูร่วมสมัย เหมาะสมกับวัย แต่ยังคงกลิ่นอายความเป็นจีน

2.10.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้สวมใส่

เพศ : ชาย และ หญิง

อายุ : 21 – 30 ปี เป็นช่วงรุ่นอายุที่ 3 (generation3)

เชื้อสาย: เชื้อสายจีนแต้จิ๋ว

ระดับการศึกษา : ระดับอุดมศึกษาขึ้นไป เรียนโรงเรียนไทย (ไม่มีความรู้ด้านภาษาจีน หรือมีบ้างแต่น้อยมาก)

อาชีพ : นิสิต นักศึกษา และประกอบอาชีพใหม่ในช่วงเวลาไม่เกิน 8 ปี

ฐานะ : ฐานะปานกลางถึงค่อนข้างดี อยู่ในระดับ C+ - B+ *

* หมายเหตุ กลุ่มเป้าหมายทางการตลาดสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ระดับได้แก่

1. ระดับ A เป็นกลุ่มบุคคลที่จัดอยู่ในประเภทเศรษฐี
2. ระดับ B เป็นกลุ่มบุคคลที่จัดอยู่ในประเภทฐานะดี มีบ้าน มีรถยนต์ใช้
3. ระดับ C เป็นกลุ่มบุคคลที่จัดอยู่ในระดับปานกลาง
4. ระดับ D เป็นกลุ่มบุคคลที่จัดอยู่ในระดับมีพอใช้รายวัน อาจไม่มีเงินเหลือเก็บ
5. ระดับ E เป็นกลุ่มบุคคลที่จัดอยู่ในระดับยากจน

อ้างอิงจาก : หนังสือหลักการตลาด : ผศ. พิไลวรรณ บุญล้ำ

ความสนใจเป็นพิเศษ : มีความสนใจในอารยธรรมจีนแต้จิ๋วของรากเหง้าบรรพบุรุษของตน อยากทราบความเป็นมา แก่นแท้ที่ถูกต้อง และมีความสนใจในงานด้านศิลปะ จึงเลือกซื้อเครื่องประดับที่เน้นการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ ไม่ยึดติดอยู่กับกรอบความคิดแบบเดิมๆ เพื่อนำมาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพสังคมในปัจจุบัน

รูปแบบการดำเนินชีวิต : เติบโตมาภายใต้วัฒนธรรมไทย-จีน จึงมีความดำเนินชีวิตภายใต้รูปแบบที่ผสมผสานระหว่างวัฒนธรรม แต่ได้มีการปรับให้เข้ากับลักษณะสังคม และการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน

ลักษณะชีวิตประจำวัน : เวลาส่วนใหญ่ใช้ไปกับหน้าที่การงาน และการศึกษาเป็นหลัก ส่วนเวลาว่าง มักใช้ไปกับความชื่นชอบส่วนบุคคล เช่น ออกกำลังกาย อ่านหนังสือ ดูภาพยนตร์ เล่นกีฬา เล่นดนตรี ท่องเที่ยว ช้อปปิ้ง เป็นต้น

ภาพที่ 86 ลักษณะการใช้เวลาว่างของกลุ่มเป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเฉพาะ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.10.3 ทศนคติและค่านิยมของกลุ่มเป้าหมาย

1. สนใจในอารยธรรมของบรรพบุรุษ และอยากทราบความเป็นมา รวมถึงแก่นแท้ที่ถูกต้อง
2. ชอบค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ไม่ยึดติดกับกรอบความคิดแบบเดิมๆมากนัก
3. สนใจในงานด้านศิลปะ เน้นการออกแบบอย่างสร้างสรรค์
4. ให้ความสำคัญกับเรื่องความกตัญญูต่อบุพการี และถือว่าสถาบันครอบครัวเป็นรากฐาน และเป็นหลักในการดำเนินชีวิต
5. มีความเชื่อในหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถพิสูจน์ได้ แต่ถ้าสิ่งใดที่ทำความสบายใจตามความเชื่อแบบของครอบครัว ก็จะทำไปเพื่อให้ส่งผลดีแก่ตนเองและครอบครัว

2.10.4 ข้อมูลรสนิยมในการแต่งกายของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มนิสิต นักศึกษา และผู้ทำงานเริ่มประกอบอาชีพไม่เกิน 8 ปี ดังนั้นการแต่งกายจึงเป็นนิยมแต่งตัวตามแฟชั่น โดยเลือกสิ่งที่เหมาะกับบุคลิกของตนเองมาปรับให้เหมาะสมกับกาลเทศะ และเหมาะสมกับวัย สำหรับโอกาสพิเศษก็มักจะแต่งตัวให้เข้ากับเทศกาล โอกาส และสถานที่ ด้วยโทนสีที่เหมาะสม และความเชื่อประเพณีทางสังคม

โดยส่วนมากมักจะเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตนเอง การแต่งกายจึงเป็นชุดที่เหมาะสมกับพฤติกรรมในการชีวิตประจำวัน หรือตามโอกาสพิเศษต่างๆ แต่ยังคงหลงเหลือความเชื่อ ที่จะช่วยส่งผลดีแก่ตนเองอยู่ เช่น วันนีใส่สีนี้แล้วจะโชคดี เป็นสิ่งมงคล กลุ่มเป้าหมายก็จะเลือกเครื่องแต่งกายที่มีส่วนประกอบของสีนั้น เพื่อความสบายใจของทั้งตนเอง และครอบครัว

ภาพที่ 87 การแต่งกายของกลุ่มเป้าหมายในโอกาสทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับภาพที่ 88 การแต่งกายของกลุ่มเป้าหมายในโอกาสพิเศษ มอนอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.10.5 ข้อมูลรสนิยมและทัศนคติที่มีต่อเครื่องประดับ

กลุ่มเป้าหมายอยู่ในช่วงวัยที่ต้องการค้นหาสิ่งใหม่ๆ และเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตนเอง จึงสวมใส่เครื่องประดับเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัว และยังสวมใส่เพื่อสภาพสังคมโดยรอบ ตามคติความเชื่อ แต่จะชื่นชอบเครื่องประดับที่เน้นการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ ไม่ยึดติดอยู่กับกรอบความคิดแบบเดิมๆ และมีการเชื่อมโยงกันระหว่างงานศิลปะสมัยใหม่และความเชื่อแบบดั้งเดิม รวมถึงยังให้ความสำคัญกับวัสดุที่นำมาประกอบอยู่บ้าง เช่น เรื่องอัญมณีกับความเชื่อชาวจีน อันนี้ก็เป็นเหตุผลหลักในการตัดสินใจซื้อเครื่องประดับ โดยรูปลักษณะภายนอกจะต้องเป็นการผสมผสานให้เกิดรูปทรงที่ร่วมสมัย แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนอยู่บ้าง

ซึ่งเครื่องประดับนั้นไม่เพียงแต่ใช้สวมใส่เพื่อความสวยงามเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องมีคุณค่าทางด้านจิตใจแก่กลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งยังสามารถเก็บเป็นมรดกที่สามารถสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้อีกด้วย

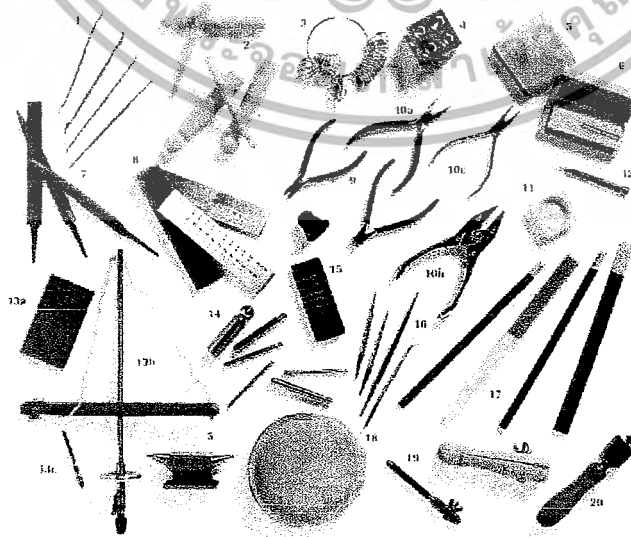

ภาพที่ 89 ตัวอย่างเครื่องประดับตามรสนิยมของกลุ่มเป้าหมาย

2.11 ข้อมูลด้านการผลิตเครื่องมือ การขึ้นรูปและเครื่องจักรของโลหะที่เป็นตัวเรือนเครื่องประดับ

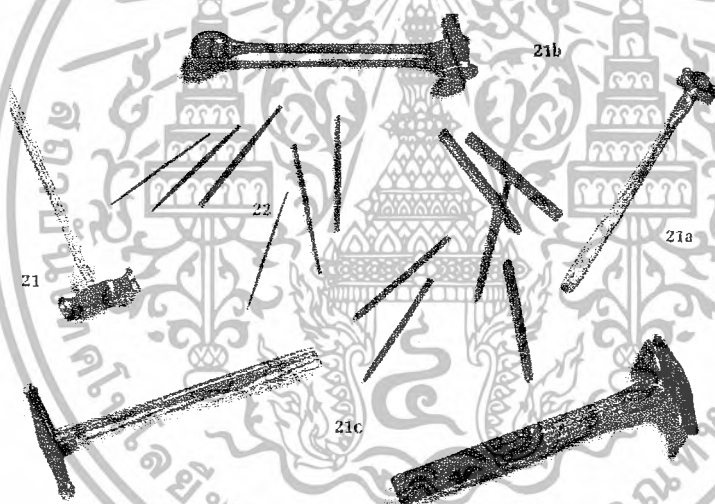
ข้อมูลด้านเครื่องมือ การขึ้นรูปและเครื่องจักร (Hand Tools and Process Machines)

2.11.1 เครื่องมือที่ใช้ในงานเครื่องประดับ

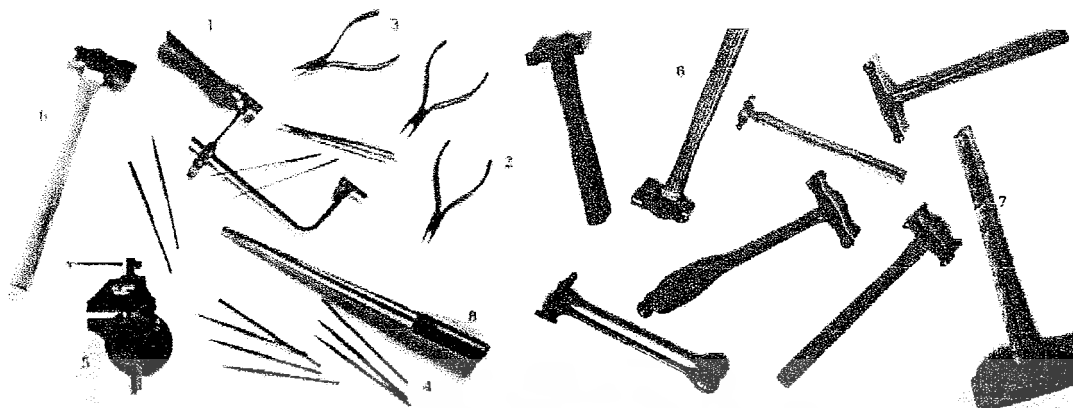
ภาพที่ 90 เครื่องมือที่ใช้ในงานเครื่องประดับ (กลุ่มที่ 1)

1 ตะไบ (Riffler files)	2 ที่เจาะรู (Wooden punches)
3 ที่วัดขนาดแหวน (Ring sizers)	4 ที่ตอก (Doming block)
5 หัวตีเหล็ก (Anvil of flatplate)	6 หินลับมีด (Arkansas stone)
7 ตะไบ (Large files)	8 แผ่นโลหะสำหรับชักลวด (Drawplates)
9 คีมตัด (Top cutters/side cutters)	10a คีมปากนกแก้ว (Half-round pliers)
10b Parallel pliers	10c คีมฟันเลื่อย (Serrated pliers)
11 เ้าหลอม (Crucible)	12 เหล็กขีดบนโลหะ (Scriber of scribe)
13a ดอกสว่าน (Drill bits)	13b คันสว่าน (Bow drill)
13c มือจับดอกสว่าน (Hand vice or drill)	14 ตัวตอก (Metal punches)
15 Swage block	16 ที่ขัดเงา (Burnishers)
17 Suede stick and emery sticks	18 ถุงทราย (Sandbag)
19 Hand vice and ring holder	20 Jointing tool

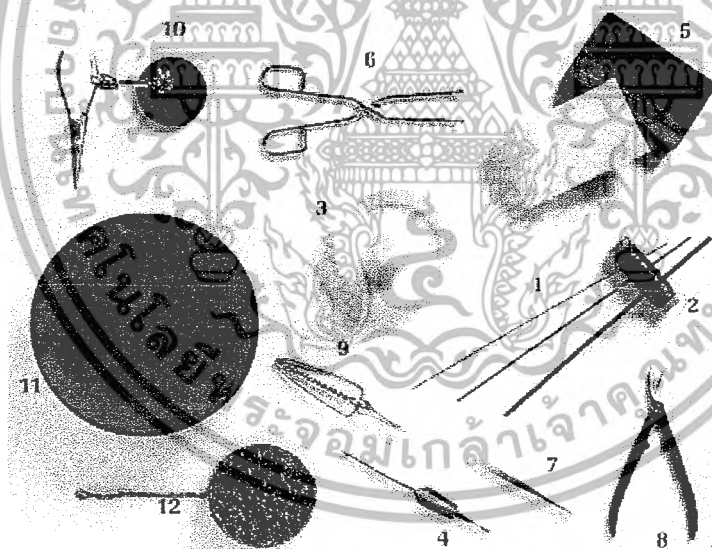
ภาพที่ 91 เครื่องมือที่ใช้ในงานเครื่องประดับ (กลุ่มที่ 2)

1 ค้อนช่างทอง (Jeweller's hammer)	2 ค้อนดูล (Chasing hammer)
3 ค้อนแต่งรูป (Raising hammer)	4 ค้อนขัดโลหะ (Planishing hammer)
5 เครื่องมือดูล (Punches and chasing tools)	6 Pitch bowl

ภาพที่ 92 เครื่องมือที่ใช้ในงานเครื่องประดับ (กลุ่มที่ 3)

1 เลื่อยฉลุ (Piercing saw and blades)	2 คีมปากแบน (Flat-nose pliers)
3 คีมปากนกแก้ว (Round-nose pliers)	4 ตะไบ (Needle files)
5 แท่นจับงาน (Small vice)	6 ค้อน (Hammer)
7 ค้อนไม้ (Wooden mallet)	8 แท่งขึ้นรูป (Steel triblet)

ภาพที่ 93 เครื่องมือที่ใช้ในการอบอ่อน (Annealing) และการเชื่อม (Soldering)

1 ลวดเชื่อม (Hard, medium and easy solders)	2 ลวดมัด (Binding wire)
3 น้ำประสานทอง (Flux or borax)	4 ปากคีบ (Insulated tweezers)
5 หัวแร่ (Charcoal block or soldering block)	6 คีมทองเหลือง (Brass tongs)
7 ปากคีบเหล็กกล้า (Stainless steel tweezers)	8 คีมตัด (Snips)
9 ปากคีบสปริง (Spring tweezers)	10 คีมจับงาน (Third hand)
11 ถาดเชื่อมหมุน (Revolving soldering tray)	12 แปรงขัด (Jeweller's wig)

2.11.2 การขึ้นรูปโลหะ

2.11.2.1 การหล่อโลหะ (Casting)

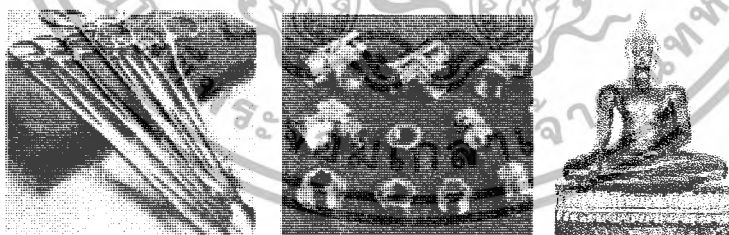
การหล่อโลหะเป็นการขึ้นรูปโลหะให้มีรูปร่างตามความต้องการโดยการเทโลหะเหลวลงในแบบหล่อปล่อยให้เย็นและแข็งตัว แบ่งออกเป็น การหล่อแบบไล้ขี้ผึ้ง (Lost Wax Casting) และการหล่อตรง (Direct Casting)

1. การหล่อแบบไล้ขี้ผึ้ง (Lost Wax Casting)

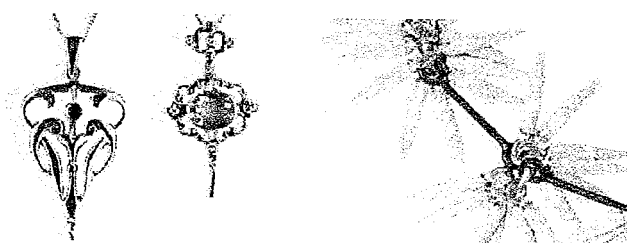
การหล่อแบบไล้ขี้ผึ้ง (Lost Wax Casting) หรือ การหล่อแบบสวมที่ (Investment Casting) และแบบหล่อโฟมหาย (Lost-Foam Casting หรือ Evaporative-Pattern Casting) เป็นแบบหล่อที่พบได้บ่อยสำหรับแบบหล่อใช้ครั้งเดียวกระสวนใช้ครั้งเดียว แบบหล่อแบบไล้ขี้ผึ้งทำจากกระสวนที่ทำจากขี้ผึ้ง (Wax) โดยก่อน

การเทแบบแบบหล่อจะถูกนำไปใส่รอกขี้ผึ้ง ซึ่งก็คือการอบเพื่อหลอมละลายกระสวนขี้ผึ้งให้สำรอกออกจากโพรงในแบบหล่อ ซึ่งเตรียมไว้สำหรับรับน้ำโลหะ ส่วนแบบหล่อโฟมหายทำจากกระสวนที่ทำจากโพลีสไตรีน (Polystyrene) ซึ่งจะระเหิดตัวเมื่อสัมผัสกับน้ำโลหะในขณะเทแบบการหล่อแบบไล้ขี้ผึ้ง เป็นวิธีที่ได้ชิ้นงานหล่อที่มีความประณีตสูง มีความเที่ยงของขนาดในเกณฑ์สูง สามารถทำพิถีความเผื่ออยู่ในช่วง ± 0.05 มิลลิเมตรต่อความยาวขนาดกำหนด 10 มิลลิเมตร ผิวงานสำเร็จที่ได้จะมีความละเอียดเรียบสวย และสะอาดมาก ไม่มีตะเข็บ หล่อชิ้นงานที่สลับซับซ้อนได้ สามารถหล่อโลหะได้ทุกชนิด

ตัวอย่างงานหล่อที่ใช้การหล่อแบบไล้ขี้ผึ้ง เช่น งานหล่อชิ้นส่วนของเครื่องยนต์สำหรับเครื่องบิน ชิ้นงานส่วนต่างๆ ที่ใช้ในอุตสาหกรรม เช่น วาล์ว ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ เครื่องมือแพทย์ เครื่องประดับ อัญมณี การหล่อพระพุทธรูป

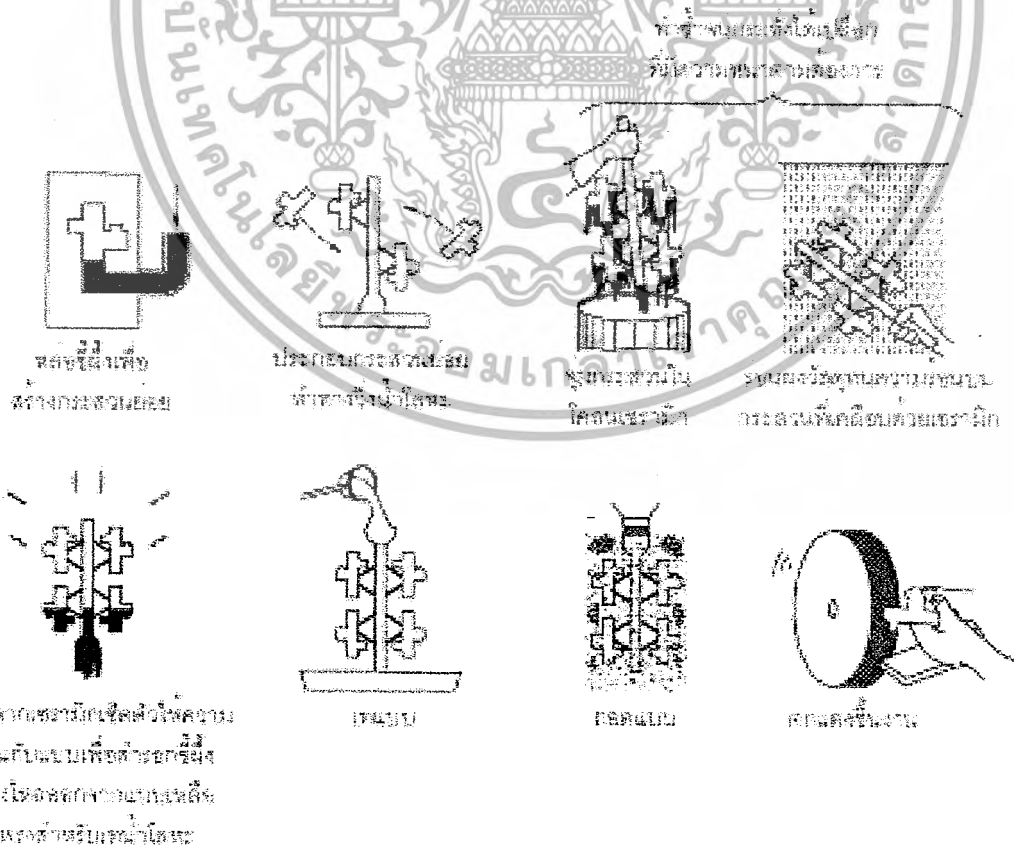
ภาพที่ 94 ตัวอย่างงานหล่อที่ใช้การหล่อแบบไล้ขี้ผึ้ง

ภาพที่ 95 เครื่องประดับที่ใช้การหล่อแบบไล้ขี้ผึ้ง

ขั้นตอนการหล่อแบบไล่ซี่ผึ้ง

1. ทำต้นแบบหล่อซี่ผึ้งจากแม่พิมพ์โลหะหรือแม่พิมพ์ยาง
2. หล่อซี่ผึ้งตามแบบพิมพ์ ซึ่งซี่ผึ้งที่ใช้จะเป็นซี่ผึ้งธรรมชาติและเทียบผสมด้วยสารแอตติซันจะสามารถหลอมละลายระหว่าง 65-90 องศาเซลเซียส ที่อุณหภูมิห้อง จะแข็งแรงและไม่เปราะ
3. นำซี่ผึ้งที่ได้มาประกอบเข้ากับระบบจ่ายน้ำโลหะ มีลักษณะเหมือนต้นไม้เรียกว่า "ต้นเทียน"
4. นำต้นเทียนไปจุ่มหรือพ่นเคลือบผิวโดยรอบ เทลงบนหีบหล่อด้วยเซรามิกเหลวหรือปูนเฉพาะงานที่ทนไฟ
5. นำเอาแบบหล่อที่ได้ไปอบ หรือเผาที่อุณหภูมิ 100-110 องศาเซลเซียส เพื่อไล่ซี่ผึ้งออก จะได้โพรงชิ้นงาน
6. นำแบบหล่อไปเผา ที่อุณหภูมิสูงขึ้นไปจนกระทั่งร้อนแดงจนอุณหภูมิใกล้เคียงกับอุณหภูมิของโลหะที่จะใช้หล่อน้ำ
7. เทน้ำโลหะลงในแบบหล่อในขณะที่อุณหภูมิของแบบหล่อยังสูงอยู่ อาจจะใช้การเท หล่หมุนเหวี่ยงหรือเทน้ำโลหะโดยตั้งแบบไว้ก็ได้ในกรณีที่รูปทรงของชิ้นงานเป็นรูปง่าย ๆ
8. เมื่อโลหะแข็งตัว ทำการเจาะเอาเปลือกเซรามิกออกและทำการตกแต่งชิ้นงานเป็นขั้นสุดท้าย

ภาพที่ 96 การหล่อโลหะแบบไล่ซี่ผึ้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

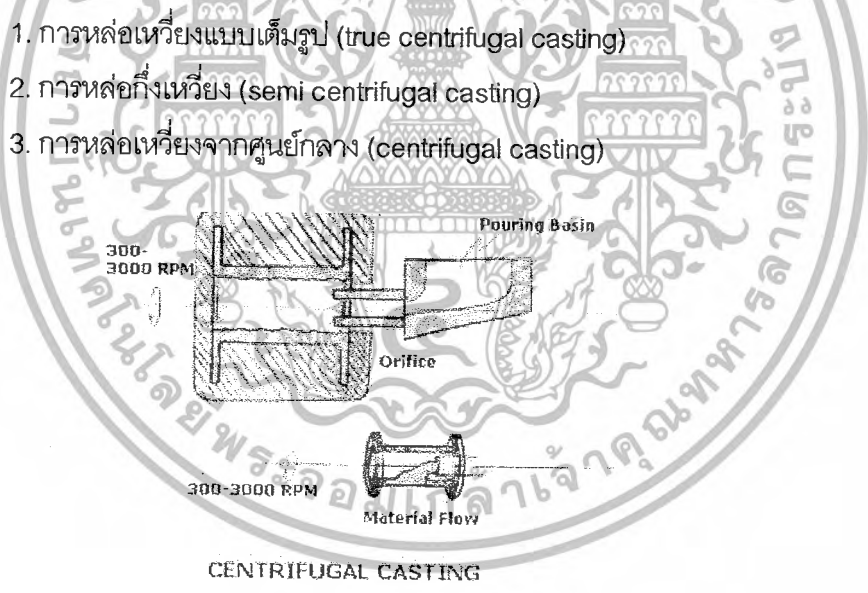
ภาพที่ 97 การหล่อโดยใช้แบบหล่อโฟมหาย

1.1 การหล่อเหวี่ยง (Centrifugal Casting)

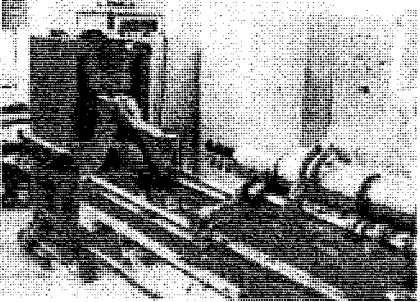
การหล่อเหวี่ยงเป็นวิธีการหล่อโดยเทน้ำหล่อโลหะเข้าไปในแบบหล่อที่กำลังหมุน เครื่องหล่อใช้ระบบมอเตอร์ไฟฟ้า เพื่อใช้แขนเหวี่ยงตาแฉก น้ำโลหะจะเกิดแรงหนีศูนย์กลาง แม่แบบที่ใช้ ทำขึ้นจากการหล่อแบบ Lost wax วิธีการหล่อเหวี่ยงถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง ก็เพราะมีประสิทธิภาพในการผลิตสูง กินเนื้อที่น้อยสามารถหล่อชิ้นงานโลหะชิ้นเล็กที่มีรายละเอียดมาก และสามารถผลิตงานหล่อได้ครั้งละจำนวนมากๆ โดยจะได้ชิ้นงานหล่อที่มีความเที่ยงตรงและคุณภาพสูง ราคาถูก

โดยวิธีการหล่อเหวี่ยงแบ่งตามลักษณะการเหวี่ยงได้ 3 แบบ คือ

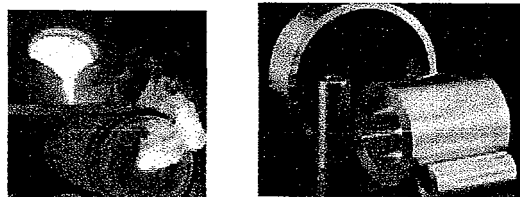
- 1. การหล่อเหวี่ยงแบบเต็มรูป (true centrifugal casting)
- 2. การหล่อกึ่งเหวี่ยง (semi centrifugal casting)
- 3. การหล่อเหวี่ยงจากศูนย์กลาง (centrifugal casting)

ภาพที่ 98 การหล่อเหวี่ยง

ภาพที่ 99 Horizontal centrifugal casting machine

ภาพที่ 100 การหล่อเหรียญและตัวอย่างชิ้นงานที่ได้

1.2 การหล่อโลหะโดยใช้สุญญากาศ (Vacuum Casting)

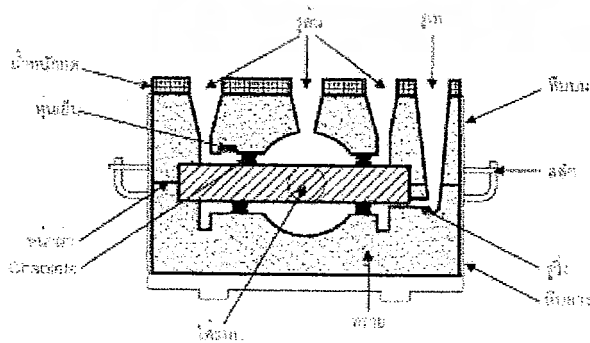
เป็นการพัฒนามาจากวิธีการหล่อโลหะแบบดั้งเดิมที่อาศัยแรงดึงดูดของโลก แต่เนื่องจากวิธีการหล่อแบบดั้งเดิมนั้นไม่ให้เกิดผลผลิตที่ดีนักในแบบเครื่องประดับที่มีความซับซ้อน และมีรายละเอียดมาก ดังนั้นเพื่อให้การหล่อโลหะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจึงได้มีการคิดค้นหาวิธีการที่จะเพิ่มศักยภาพในการหล่อโลหะ และวิธีที่ได้ผลดีคือการหล่อโลหะโดยใช้สุญญากาศ ซึ่งคล้ายกับหล่อโลหะแบบดั้งเดิมต่างกันเพียงแต่ในการหล่อโลหะแบบใหม่นี้จะมีการดูดเอาอากาศออกจากโพรงแบบปูนหล่อให้หมดเสียก่อนที่จะเทน้ำโลหะลงไป

2. การหล่อตรง (Direct casting)

การหล่อตรง (Direct casting) คือ โลหะหลอมเหลวจะถูกเทลงในแม่พิมพ์ทำให้บริเวณผิวซึ่งสัมผัสกับแม่พิมพ์เกิดการแข็งตัวและหลังจากนั้น ชิ้นงานจะเคลื่อนที่ออกจากแม่พิมพ์และถูกทำให้แข็งตัวโดยการสัมผัสกับตัวนำความร้อนโดยตรง(ส่วนใหญ่จะเป็นน้ำ) ซึ่งในอะลูมิเนียมจะใช้ผลิตบิลเลต (Billet) ซึ่งใช้สำหรับเป็นวัตถุดิบตั้งต้นของกระบวนการ Extrusion

2.1 การหล่อทราย (Sand casting)

แบบหล่อทรายทำจากทรายประสานกันโดยใช้ดินเหนียวหรือเคมีประสาน แบบหล่อทรายขึ้น (Green Sand) ใช้ดินเหนียวและน้ำเป็นตัวประสาน การสร้างแบบหล่อทรายขึ้นเริ่มจาก การนำส่วนผสมของทราย ดินเหนียว และน้ำอัดลงบนกระดาน เพื่อสร้างโพรงที่มีรูปร่างเหมือนกับชิ้นงาน พร้อมทั้งทำช่องให้น้ำโลหะวิ่งเข้าสู่โพรงดังกล่าวซึ่งประกอบไปด้วยรูเท ทางวิ่ง และ รูลิ้น ดินเหนียวและน้ำจะเป็นตัวยึดทรายเข้าด้วยกันให้แบบอยู่ตัวพร้อมสำหรับเทน้ำโลหะ สำหรับแบบหล่อทรายที่ใช้เคมีประสานเพื่อให้แบบหล่อมีความแข็งแรงยิ่งขึ้นจะต้องมีขั้นตอนบ่มแบบ (Curing) เพื่อให้แบบแข็งตัว

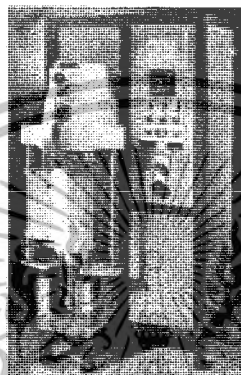

ภาพตัดขวางของแบบหล่อทราย

ภาพที่ 101 ภาพตัดขวางของแบบหล่อทราย

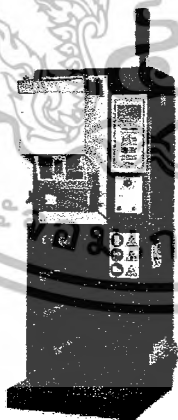
3. ตัวอย่างเครื่องจักรที่ใช้ในการหล่อ

3.1. เครื่องหล่อไฟฟ้าระบบ Induction (Induction vacuum casting machine) สำหรับ กระบอกมีรูและมีปีกมีระบบสุญญากาศเพื่อป้องกันการเกิดตามดบนผิวชิ้นงาน ขนาดระบบดูดอากาศ 60 ลิตร สามารถตั้งอุณหภูมิ ที่ใช้ในการหล่อได้ มีระบบปล่อยก๊าซเฉื่อย (ไนโตรเจน และอาร์กอน) เพื่อทำความสะอาดหน้าโลหะขณะหลอมละลาย ใช้ระบบระบายความร้อนด้วยน้ำทำให้สามารถหล่องานได้นานขึ้น สามารถใช้กับกระบอกที่มีขนาดตั้งแต่ 3"x 8" ถึง 4"x 8.5" ได้ (ต้องเป็นกระบอกมีรูมีปีกเท่านั้น) ขนาดเบ้าหลอม 1.2 Kg เงิน 2.4 Kg ทอง 18K

ภาพที่ 102 เครื่องจักรที่ใช้ในการหล่อ

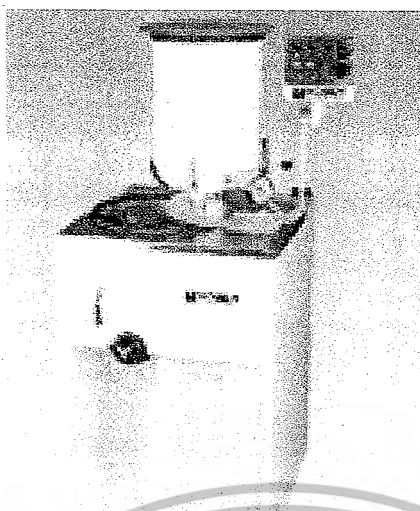
3.2. เครื่องหลอมโลหะระบบ Induction รุ่น 4 กิโลกรัม (Induction Melting Machine 4 kilograms) สามารถตั้งอุณหภูมิที่ใช้ในการหลอมได้ มีแขนโยกเพื่อให้ง่ายต่อการเทเนื้อโลหะลงรางเท ใช้ระบบระบายความร้อนด้วยน้ำทำให้สามารถหล่องานได้ต่อเนื่อง สามารถหลอมละลายโลหะ จำนวน 4 กิโลกรัม ภายใน 7 นาที ขนาดเบ้าหลอม 4 Kg ขนาดเครื่อง 24"x 31" x 55" น้ำหนักเครื่อง 85 กิโลกรัม

ภาพที่ 103 เครื่องหลอมโลหะระบบ Induction

3.3. เครื่องผสมปูนพร้อมดูดอากาศ 4 เบ้า (Vacuum Investment Mixing Machine 4 Flasks) ตัวเครื่องใช้งานง่าย มีระบบดูดอากาศออกจากถังผสมและถังเท เพื่อลดการเกิดตามดบนผิวชิ้นงานมีตัวตั้งเวลาในการผสมและเท มีเสียงขอดเตือนเมื่อหมดเวลา และตัวเครื่องจะหยุดทำงานทันที ปัมดูดอากาศจะทำงานทันทีเมื่อทำการกดปุ่ม Start และหยุดอัตโนมัติเมื่อจบขั้นตอนทำงานในแต่ละครั้ง มีหัวฉีดน้ำเพื่อทำความสะอาดถังผสม ขนาดปั๊มดูดอากาศ 350 ลิตร/นาที ขนาดเครื่อง 40"x 26"

เอกสาร 67" น้ำหนักเครื่อง 178 กิโลกรัม (รวมแบริคัม) เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 104 เครื่องผสมปูนพร้อมดูดอากาศ 4 นิ้ว

2.11.2.2 การตีโลหะ (Forging)

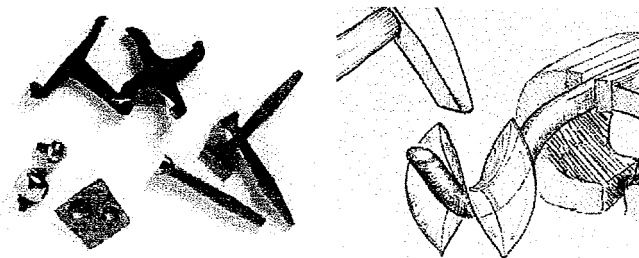
การตีเป็นวิธีการยืดหรือเปลี่ยนรูปร่างรูปทรงของโลหะ รวมถึงทำโลหะให้โค้ง และเป็นรูปร่างด้วยการใช้ค้อนรูปแบบพิเศษ ทบจากด้านบนขณะวางแผ่นโลหะ ไว้บนทั่งไม้หรือหรือทั้งเหล็ก การตีก็คือ การเปลี่ยนความแข็งแรงของโลหะที่ต้องใช้การควบคุม ความประณีตและความแม่นยำ กระบวนการตีโลหะจะมีประโยชน์เป็นพิเศษ สำหรับการสร้างรูปแบบลงบนแผ่นโลหะหรือเส้นลวด โดยการคุมแต่งเพียงเล็กน้อย

ภาพที่ 105 ผลิตภัณฑ์ที่ใช้การตีขึ้นรูป

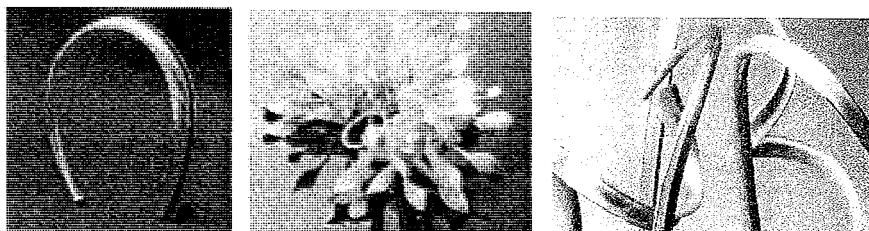
2.11.2.3 การขึ้นรูปแบบ Anitclastic

การขึ้นรูปแบบ Anitclastic จะทำให้เกิดส่วนโค้ง ส่วนเว้า หรือเกิดรูปทรงกลวงที่เหมือนกับท่อ รวมไปถึงแบบที่เป็นคลื่นหรือลอนขึ้นได้ ค้อนที่มีรูปร่างเหมือนลิ้ม ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างรูปแบบโลหะเป็นรูปทรงกลวงที่มีส่วนโค้งเว้าขึ้น

ภาพที่ 106 เครื่องมือที่ใช้และวิธีการขึ้นรูปแบบ Anitclastic

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 107 เครื่องประดับที่ใช้การขึ้นรูปแบบ Anitclastic

2.11.3 การประกอบชิ้นงานโลหะ

2.11.3.1 การเชื่อม (Soldering)

1. การเชื่อมด้วยก๊าซแอลพีจี

การเชื่อมคือการยึดวัสดุโลหะเข้าด้วยกันโดยอาศัยความร้อน ข้อได้เปรียบของการเชื่อมคือสามารถยึดวัสดุโลหะที่ต่างชนิดกันตั้งแต่ 2 ชิ้นหรือมากกว่าได้อย่างถาวร และสามารถที่จะเชื่อมต่อหรือยึดโครงสร้างที่ซับซ้อน ได้อย่างดีโดยอาศัยการเชื่อมมากกว่า 1 ตำแหน่ง ซึ่งจะสะดวกมากขึ้น หากใช้ตัวประสานเงินที่มีอุณหภูมิการหลอมละลายต่างกัน

สามารถแบ่งชนิดของตัวประสานเงินได้คร่าว ๆ ดังนี้

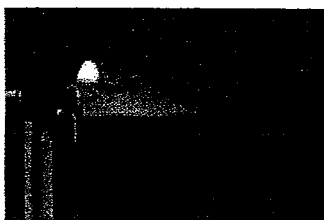
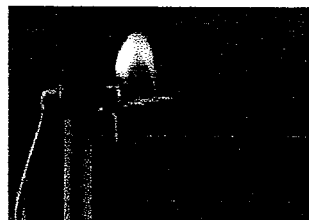
1. ลวดเชื่อมที่มีจุดหลอมละลายสูง (Hard Silver Solder) หลอมละลายที่อุณหภูมิสูงประมาณ 1450 องศาฟาเรนไฮต์
2. ลวดเชื่อมที่มีจุดหลอมละลายปานกลาง (Medium Silver Solder) หลอมละลายที่อุณหภูมิปานกลางประมาณ 1390 องศาฟาเรนไฮต์
3. ลวดเชื่อมที่มีจุดหลอมละลายต่ำ (Easy Silver Solder) หลอมละลายที่อุณหภูมิต่ำมาประมาณ 1325 องศาฟาเรนไฮต์
4. ลวดเชื่อมที่มีจุดหลอมละลายต่ำสุด (Easy - Flow Silver Solder) หลอมละลายที่อุณหภูมิต่ำสุดประมาณ 1175 องศาฟาเรนไฮต์

ปัจจัยที่ทำให้ตัวประสานเงินมีอุณหภูมิหลอมละลายที่ต่างกันนั้นขึ้นอยู่กับส่วนผสมระหว่างเนื้อเงินแท้กับทองแดง แคลเซียม และสังกะสี หากใน 1 ชิ้นงานมีความจำเป็นต้องเชื่อม 3 ตำแหน่ง ควรเริ่มเชื่อมตำแหน่งแรกด้วย Hard Silver Solder เชื่อมตำแหน่งที่ 2 ด้วย Medium Silver Solder เชื่อมตำแหน่งที่ 3 ด้วย Easy Silver Solder การทำเป็นลำดับขั้นจะช่วยให้ตัวประสานในตำแหน่งแรกไม่หลอมละลายไปก่อนที่ตัวประสานในตำแหน่งสุดท้ายจะหลอมละลาย

เปลวไฟในการเชื่อมของตัวให้ความร้อนมี 3 ประเภท คือ

เปลวไฟที่ยังไม่ได้เปิดลม

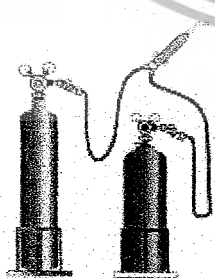
เปลวไฟที่เปิดลมและ
เหมาะแก่การเชื่อมเปลวไฟเล็กที่เหมาะสม
สำหรับพื้นที่เล็ก

ภาพที่ 108 เปลวไฟที่ใช้ในการเชื่อม

ตัวประสานเงินใช้สำหรับเชื่อมโลหะเงิน (Silver) ซึ่งเมื่อทำการเชื่อมแล้วก็จะยากแก่การมองเห็นรอยต่อ นอกจากนี้ตัวประสานเงิน ก็ยังสามารถใช้เชื่อมโลหะอื่นได้อีกด้วย เช่น ทองแดง (Copper) ทองเหลือง (Brass) และทองสัมฤทธิ์ (Bronze) แต่จะพอมองเห็นรอยต่อเนื่องจากสีของโลหะที่ไม่กลมกลืนกัน

น้ำประสาน (Flux) คือสารเคมีที่ส่งเสริมการไหลของตัวประสานให้เป็นไปทิศทางที่กำหนด และยังช่วยป้องกันการก่อตัวของออกไซด์ในบริเวณนั้นขณะทำการเชื่อมด้วย ส่วนใหญ่จะผสมน้ำจี้สามารถใช้พ่นหรือทาได้ วิธีการคือทาน้ำประสานลงบนวัสดุที่ต้องการเชื่อม เมื่อน้ำประสานถูกความร้อนกลายเป็นแก๊สสีขาวเคลือบอยู่บนผิวโลหะ การเคลือบนี้จะช่วยป้องกันออกซิเจนไม่ให้ทำปฏิกิริยากับโลหะ อันเป็นผลทำให้เกิดออกไซด์ได้

การเชื่อมน้ำประสานจุดที่เชื่อมกันของตัวชิ้นงาน จะต้องประกบเข้ากันพอดี โดยที่จุดเชื่อมจะต้องสะอาดและแข็งแรง ไม่ให้มีช่องว่างเกิดขึ้นระหว่างรอยต่อ ถ้ามีให้ใช้ตะไบแต่งรอยต่อให้สนิท และทำความสะอาดชิ้นงานให้เรียบร้อยก่อนนำไปเชื่อม การให้ความร้อนต้องให้ความร้อนกับโลหะเท่ากันทุกชิ้น ถ้าชิ้นงานมีขนาดต่างกัน ต้องให้ความร้อนกับชิ้นงานที่มีขนาดใหญ่กว่าขนาดเล็ก เพื่อให้จะทำให้ทั้งสองชิ้นมีอุณหภูมิเท่ากัน และสำหรับการเชื่อมชิ้นงานที่มีลักษณะกลวงและปิด จะต้องมีการระบายอากาศให้กับตัวชิ้นงาน

ภาพที่ 109 การเชื่อมด้วยก๊าซ

2. การเชื่อมด้วยไฟฟ้า

การเชื่อมด้วยไฟฟ้านี้สามารถเชื่อมจุดเล็กๆ ได้อย่างดี และใช้ก๊าซอาร์กอนช่วยป้องกันการออกซิเดชันที่ผิวของชิ้นงานซึ่งจะทำให้งานเป็นรอยดำ ใช้สำหรับเชื่อมหมุดลงบนแป้นดัดมุม เชื่อมห่วงเชื่อมตามดบนชิ้นงาน เกลี่ยรอยเชื่อม และสามารถตัดต่อขนาดแหวนได้อีกด้วย

ภาพที่ 110 เครื่องเชื่อม AC/DC Pulsed TIG

3. การเชื่อมด้วยเลเซอร์

เหมาะสมกับงาน Findings และงานซ่อมแซมตกแต่งชิ้นงาน ให้ผลงานที่ดี ทุกพื้นผิวและรูปร่างของชิ้นงาน

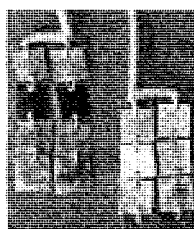
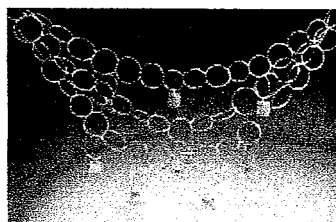

ภาพที่ 111 การเชื่อมด้วยเลเซอร์

2.11.3.2 การยึดติดโดยไม่ใช้ความร้อน (Cold connection)

1. วิธีการเรียงต่อกันโดยใช้ห่วงเป็นตัวเชื่อม

การใช้ห่วงเชื่อมมีหลายแบบ เช่น ห่วงเชื่อมมีหลายแบบ เช่น ห่วงที่มีขนาดเท่าๆ กันมาร้อยเรียงต่อกัน หรือใช้โลหะในตัวเองพับเป็นห่วงเกี่ยวต่อกัน

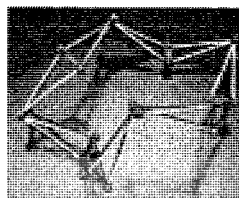
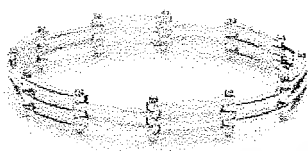

ภาพที่ 112 การเรียงต่อกันโดยใช้ห่วงเชื่อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. วิธีการเรียงต่อกันโดยใช้เดือยเป็นแกนกลาง

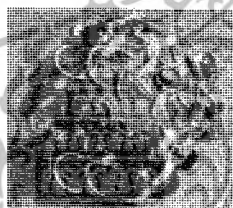
วิธีนี้การยึดหยุ่นทั้งตัวมีน้อยกว่าการใช้ห่วงต่อประกอบ แต่มีความมั่นคงแข็งแรงมากกว่ามีทั้งทำเป็นสลักเปิดปิดได้ และทำเป็นสลักปิดตาย สำหรับสลักปิดตายนิยมใช้โลหะสอดเป็นหมุดลงไป และตอกให้ปลายหมุดบานปิดหัวท้าย ไม่ให้หมุดเคลื่อนขึ้นลงได้

ภาพที่ 113 การเรียงต่อกันโดยใช้เดือยเป็นแกนกลาง

3. วิธีใช้เส้นหลักเป็นแกนกลาง

วิธีนี้ใช้กันมาก เป็นวิธีที่ง่าย เช่น การร้อยลูกปัด หรือร้อยไข่มุก เป็นต้น สิ่งของที่จะนำมาร้อยจะต้องเจาะรูกลางเสียก่อน

ภาพที่ 114 การใช้เส้นหลักเป็นแกนกลาง

4. วิธีการเรียงต่อกันโดยการพับเม้ม

เป็นวิธีตัดโลหะหรือเจาะโลหะทั้งสองชิ้นให้มีความแตกต่างกันแล้วนำมาเกี่ยวต่อประกอบกันให้ยึดเหนี่ยวกันและกันโดยใช้ค้อนหรือคีมดัดให้พับงอ

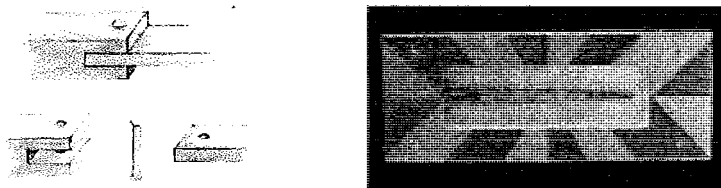
ภาพที่ 115 การเรียงต่อกันโดยการพับเม้ม

5. วิธีต่อประกอบด้วยการใช้หมุดตริง หรือการย้ำหมุด (Rivet)

เป็นการใช้หมุดเป็นตัวยึดวัสดุ 2 ชิ้น หรือมากกว่าเข้าด้วยกัน โดยไม่ต้องใช้การเชื่อมหรือบัดกรี แต่วิธีนี้ก็มิใช่ว่าจะดี เพราะต้องเสียเนื้อที่ในการเชื่อมต่อ เทคนิคนี้สามารถใช้กับวัสดุหลากหลายชนิด นอกเหนือไปจากวัสดุโลหะแล้วยังมี ไม้ พลาสติก หิน ฯลฯ วัสดุหลายชนิดที่นำมาใช้เป็นหมุดได้ เช่น ทองแดง เงิน เหล็ก ฯลฯ แต่ถ้าต้องการหมุดที่มีความแข็งแรงควรใช้ทองเหลืองหรือนิกเกิล การย้ำหมุดคว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างน้อย 2 ตำแหน่งเพื่อวัสดุจะไม่สามารถหลุดได้ นอกจากเป็นการยึดวัสดุเข้าด้วยกันแล้ว ยังอาจใช้การย้ำหมุดในการตกแต่งชิ้นงานอีกด้วย

ภาพที่ 116 การประกอบแบบการย้ำหมุด

6. วิธีต่อประกอบแบบขดลวดตัวยู (U-Wire)

วิธีนี้จำกัดการเคลื่อนไหว ให้มีการโค้งงอได้ ในลักษณะแนวนอน และเหมาะสำหรับการต่อการฝังฉนวนที่มีรูปแบบต่างๆ กัน

ภาพที่ 117 การประกอบแบบขดลวดตัวยู

7. วิธีต่อประกอบแบบบานพับ (Hinge)

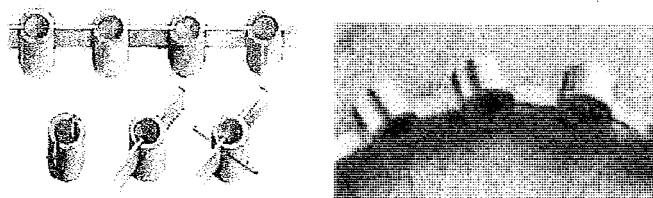
วิธีนี้จะจำกัดการเคลื่อนไหว ให้อยู่ในลักษณะแนวราบเพียงอย่างเดียว โดยเหมาะกับการทำสวิตช์มือ กำไลหรือจี้ แต่ไม่เหมาะกับการทำสร้อยคอมมากนัก

ภาพที่ 118 การประกอบแบบบานพับ

8. วิธีต่อประกอบแบบเส้นตรง (Line)

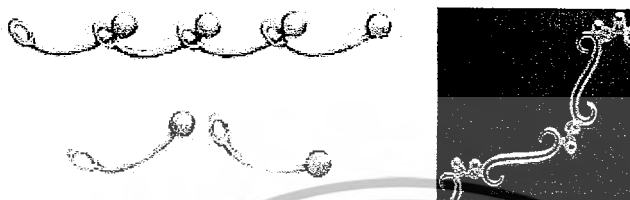
การเคลื่อนไหวจะถูกจำกัด เพื่อให้ตัวเรือน หรือแบบเป็นเส้นตรง โดยส่วนที่เชื่อมกัน จะต้องมีความแข็งแรง และช่องต่างๆ จะต้องยึดติดแน่นพอดี

ภาพที่ 119 การประกอบแบบเส้นตรง

9. วิธีต่อประกอบแบบลูกเหล็กและท่อนโลหะ (Ball & Bar)

การเชื่อมต่อด้วยวิธีนี้ ลูกเหล็กแต่ละลูก จะถูกคล้องด้วยห่วง ซึ่งทั้ง 2 ส่วนนี้ จะยึดท่อนโลหะให้เข้าที่ โดยจะทำให้เคลื่อนไหวเป็นไปได้อย่างอิสระแบบวงแหวน และท่อนโลหะ (Ball & Bar) วิธีนี้ ช่วยให้เกิดความคล่องตัว ในแนวขวางและแนวตั้ง โดยไม่จำเป็นต้องเชื่อมติดกันตราวรเท่าที่ลวด ซึ่งเป็นตัวเชื่อมมีความแข็งแรง

ภาพที่ 120 การประกอบแบบลูกเหล็กและท่อนโลหะ

10. วิธีต่อประกอบแบบห่วงและแป้น (Ring and Bar)

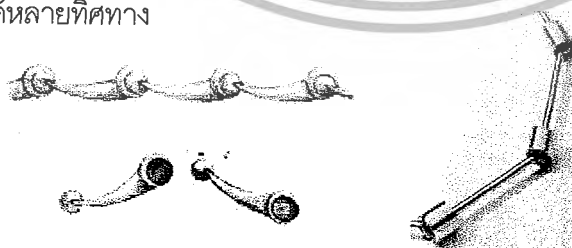
เป็นระบบที่ไม่เหมาะกับการติดตั้งในแนวตั้ง(สามารถติดตั้งได้พอประมาณหนึ่ง) แต่เหมาะสมกับการติดตั้งในแนวระนาบและสามารถติดตั้งได้หลายลักษณะ เนื่องจากการใช้ตัวเชื่อมโลหะ (ห่วงและแป้น) นี่เป็นการเชื่อมที่แข็งแรงการเชื่อมต่อลักษณะนี้จึงไม่ต้องการการเชื่อมหรือบัดกรีเพื่อยึดชิ้นงานเข้าด้วยกัน

ภาพที่ 121 การประกอบแบบห่วงและแป้น

11. วิธีต่อประกอบแบบตุ้มและกระเปาะ (Ball and Socket)

ระบบนี้ใช้หลักการของข้อต่อเอนกประสงค์กล่าวคือการเชื่อมต่อลักษณะนี้สามารถสร้างรูปแบบการติดตั้งได้หลายทิศทาง

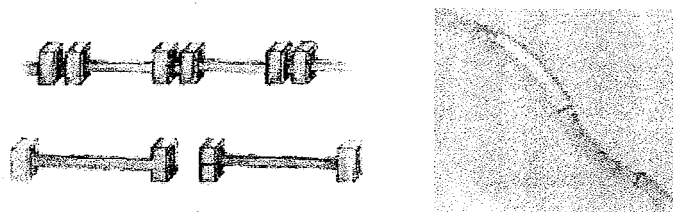

ภาพที่ 122 การประกอบแบบตุ้มและกระเปาะ

12. วิธีต่อประกอบแบบ Double arm slide

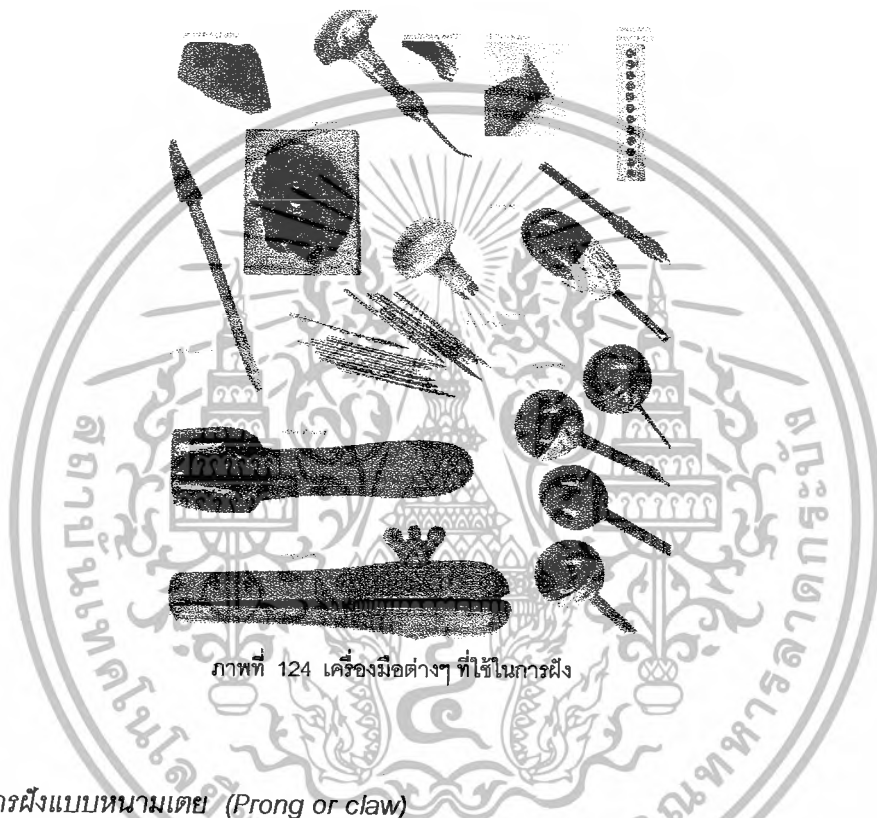
มีความยืดหยุ่นสูงติดตั้งได้ง่าย ใช้หลักการคล้ายๆการเชื่อมต่อในรูปแบบของตุ้มและห่วง ใช้

รูปทรงในการทำเป็นสายสร้อยหรือเชื่อมต่อกันไม่มากนักในรูปสองแบบ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 123 การประกอบแบบ Double arm slide

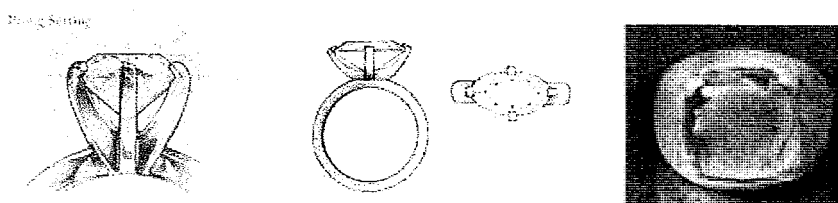
2.11.3.3 เครื่องมือการฝังหุ้มและการฝังหุ้มแบบต่างๆ

ภาพที่ 124 เครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการฝัง

1. การฝังแบบหนามเตย (Prong or claw)

ฝังแบบกรงเล็บมากจากลักษณะของหนามเตยมงกุฎซึ่งมีลักษณะเหมือนกับก้านที่อ่อนข้อของโลหะที่เกาะเกี่ยวอยู่กับกระเปาะ โดยปลายหนามเตยแต่ละอันจะโค้งเข้าหากัน มีลักษณะเหมือนอุ้งเล็บ ที่ประคองให้อัญมณี เกาะติดอยู่บนเส้นคาดขอบพลอย (Girdle) วิธีการฝังแบบนี้ได้รับการพัฒนาในศตวรรษที่ 19 และส่วนใหญ่ นำมาใช้กับเพชรพลอย ที่มีความโปร่งใส และได้รับการเจียรไนแล้ว เพื่อให้แสงส่องผ่านเนื้อหินได้มากขึ้น

ภาพที่ 125 การฝังแบบหนามเตย

2. การฝังแบบเหียบหน้าลึอด (Sinking setting)

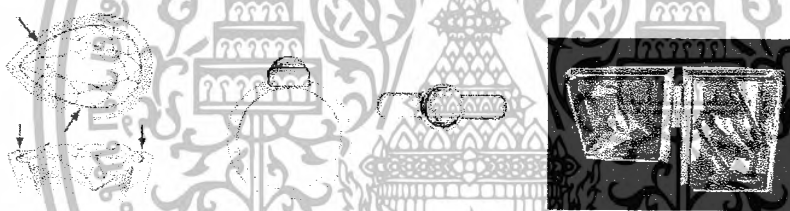
การฝังหุ้มโดยบังส่วนใดส่วนหนึ่งของพลอย โดยเก็บขอบหน้าอย่างน้อย 2 ด้านขึ้นไป แต่ไม่ครบทั้งเม็ด คือตัวเรือนจะเกยขึ้นมาที่ด้านหน้าพลอย อย่างน้อย 2 ด้านขึ้นไป ช่องกระเปาะที่ฝังเพชรต้องเท่ากับขนาดของเพชรที่จะฝังแล้วเจาะร่องเล็กน้อยที่ขอบกระเปาะทอง เพื่อฝังเพชรลงตัวเรือน หลังจากนั้นตอกขอบทองเพื่อทำการล็อกเพชรให้แน่น แล้วทำการปิดแต่งขอบทองให้เงาสวยงาม

ภาพที่ 126 การฝังแบบเหียบหน้าลึอด

3. การฝังหุ้มกระเปาะ (Bezel)

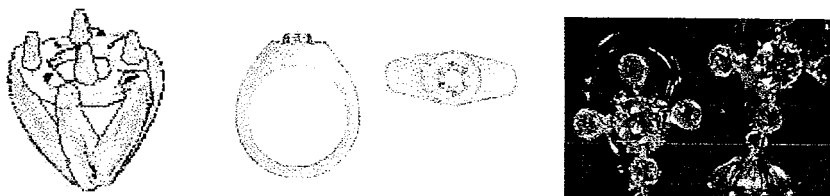
วิธีการฝังแบบหุ้มกระเปาะนี้ อัญมณีจะถูกหุ้มเอาไว้ด้วยโลหะที่สูงกว่าเส้นคาดขอบพลอย หลังจากนั้นก็จะกดโลหะที่หุ้มอยู่โดยรอบนี้ลง เพื่อกันไม่ให้อัญมณีเลื่อนหลุดได้ เป็นการฝังแบบดั้งเดิม ที่ยังคงนิยมใช้กันอยู่ โดยขอบของโลหะด้านบนปกติจะกางออกรอบๆ แอ่งที่รองรับหินหรือสิ่งประดับอื่นๆ ปัจจุบันมีการนำมาใช้ กับทุกส่วนหรือบางส่วนของ การฝังกับแหวน รวมไปถึงอัญมณีที่เป็นชุดหรือสิ่งประดับอื่นๆ ที่ใช้แทนหิน

ภาพที่ 127 การฝังแบบหุ้มกระเปาะ

4. การฝังแบบเกาะเกี่ยว (illusion)

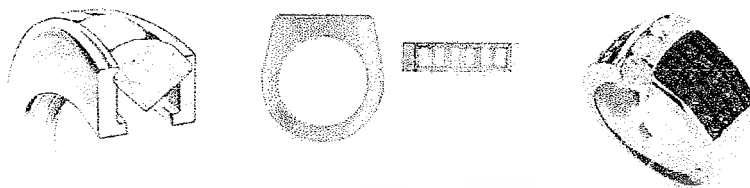
การฝังแบบลวงตานี้ใช้เพื่อช่วยส่งให้อัญมณีเม็ดเล็กแลดูใหญ่ขึ้น โดยอัญมณีจะถูกฝังอยู่บนตัวเรือนโลหะที่มีแถบหุ้มโดยรอบ ซึ่งเมื่อขอบแถบหุ้มโลหะเข้าหาอัญมณี ก็จะทำให้เกิดภาพลวงตามองเห็นโลหะเป็นส่วนหนึ่งของอัญมณีนั่น และด้านหน้าของอัญมณี ที่เจียระไนแล้วจะรับ และสะท้อนแสงได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 128 การฝังแบบเกาะเกี่ยว

5. การฝังรีดหรือฝังหนีบ (Channel)

อัญมณีที่นำมาฝังรีดจะปรากฏเป็นแนวเรียงกัน ระหว่างเส้นคาดขอบพลอย เพื่อไม่ให้เห็นเนื้อโลหะโดยอัญมณีจะได้รับการหนุน และฝังอยู่บนแนวขนาดกัน 2 แนวที่ยกตัวสูงขึ้น

ภาพที่ 129 การฝังรีดหรือฝังหนีบ

6. การฝังยึด (Tension)

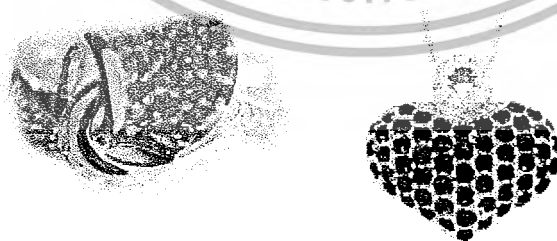
การฝังยึดต้องขึ้นอยู่กับความแข็งแรงของเนื้อโลหะที่คอยรับและยึดอัญมณีเอาไว้ โดยอัญมณีจะมองดูเหมือนว่าถูกยึดเอาไว้ ระหว่างโลหะทั้ง 2 ด้าน ซึ่งเปิดให้เห็นอัญมณีอย่างชัดเจนทั้งเม็ด

ภาพที่ 130 การฝังยึด

7. การฝังแบบหนามเตยร่วม (Grain or Prong)

การฝังแบบเรียงเม็ดนั้นตัว Grain จะถูกยกขึ้นคลุมอัญมณีพร้อมกับสลัก โดย Grain ที่มีลักษณะเหมือนเดือยนี้ จะดันเส้นคาดขอบพลอยให้หุ้มอัญมณีเอาไว้ เป็นการฝังแบบที่ให้พลอยชิดกันไม่มีช่องว่าง การฝังแบบนี้มักจะใช้กับอัญมณีราคาแพง และยังช่วยประหยัลดตัวโลหะมีค่าด้วย

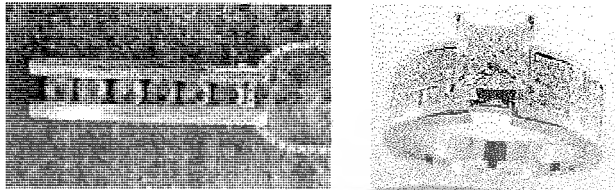
ภาพที่ 131 การฝังแบบหนามเตยร่วม

8. การฝังแบบไร้หนาม (Invisible setting)

ตัวเรือนส่วนใหญ่เป็นลักษณะช่องแถวตารางหลายๆ แถวต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่การขึ้นพิมพ์

ต้องประณีต ต้องสัมพันธ์กับพลอยเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการฝัง ซึ่งจะทำให้การฝังไม่แน่น และหลุดง่าย
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษารายละเอียดเท่านั้น เมื่อผู้ใช้งานเห็นเอกสารนี้เป็นการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การฝังไร้หนามต้องเซาะร่องที่พลอยทั้งสองด้าน ตัวเรือนมักจะมีสะพานได้ขอบกระเปาะ เพื่อรองรับกันพลอย พยางค์พลอยในส่วนหนึ่ง เมื่อเอาพลอยวางลงบนกระเปาะแล้ว จะทำการบีบขอบทอง เพื่อกระชับขอบให้แน่น และทองบางส่วนจะเข้าไปในขอบของพลอย ที่ได้เซาะร่องเอาไว้ทั้งสองข้าง ซึ่งเป็นการล็อคตัวพลอยเองให้แน่น การฝังต้องทำด้านใดด้านหนึ่งไปจนจบอีกด้านหนึ่งหนึ่งเหมือนกับเป็นการบีบอัดทองให้แน่นทั้งหมด

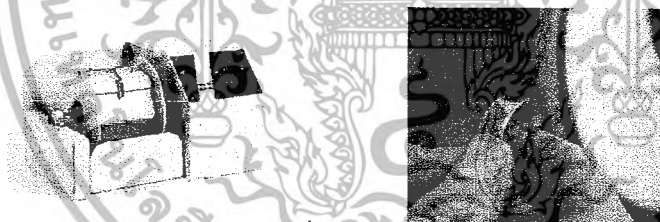

ภาพที่ 132 การฝังแบบไร้หนาม

2.11.4 ข้อมูลด้านพื้นผิวและการทำขั้นตอนสุดท้ายของโลหะ

2.11.4.1 การขัดเงา (Polishing)

หลังจากขั้นตอนการขัดกระดาษทราย ที่ใช้กระดาษทรายขัดเก็บผิวของชิ้นงาน ที่เกิดจากการผลิต การขึ้นรูปที่เป็นขั้นตอนแรกของงานด้านพื้นผิว ต่อมาก็คือการขัดเงา ก็คือการนำเอารอยต่างๆ รวมทั้งตำหนิต่างๆ ที่อยู่บนพื้นผิวออกไปด้วยการใช้สาร สำหรับขัดถูหลังจากนั้นพื้นผิวของโลหะ ก็จะถูกขัดต่อไปด้วยสารขัดถู ที่มีความละเอียดขึ้น ซึ่งจะทำให้ชิ้นงาน ได้ด้วยการใช้มือและเครื่องขัด แต่เป็นวิธีที่เสียเวลาทั้ง 2 วิธี

ภาพที่ 133 เครื่องขัดเงาที่ใช้ลูกผ้าและการขัดเงาที่ใช้เครื่องจักร

ภาพที่ 134 ชิ้นงานที่ทำผิวด้วยการขัดเงา

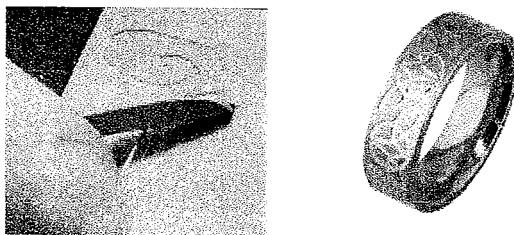
2.11.4.2 การแกะลาย (Engraving)

เป็นกระบวนการนำเอาพื้นผิวของโลหะออกไป โดยใช้เครื่องมือที่เป็นเหล็กคม ซึ่งเรียกว่าสิ่ว และ การใช้เลเซอร์ในการแกะลาย โดยการแกะลาย สามารถใช้กับการตกแต่งพื้นผิว การจารึกอักษร การลด

ลายบนในการลงยา นอกจากนี้ ยังเป็นเทคนิคการตกแต่งพื้นผิว ของวัสดุเนื้อแข็งอย่างเช่น โลหะ หรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นเป็นประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

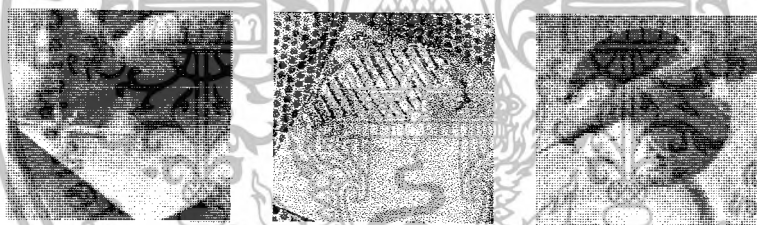
อัญมณี จากด้านหน้าด้วย เส้นที่ตัดผ่าลวดลายต่างๆ รูปแกะสลักและอื่นๆ โดยตัดลงไปในพื้นที่ผิว เมื่อการประดับอัญมณี ด้วยวิธีดังกล่าว ก็จะเป็นการแกะสลัก

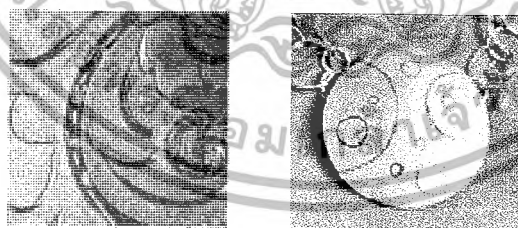
ภาพที่ 135 ชิ้นงานที่ทำผิวด้วยการแกะสลัก

2.11.4.3 การฝังโลหะ (Inlay)

ตามกระบวนการนี้ โลหะชนิดหนึ่งจะถูกหลอมหรือเชื่อม ติดกับโลหะอีกชนิดหนึ่งลงในช่องที่ตัดเอาไว้ด้วยการสลัก การบด การตะไบและการเจาะ หลังจากนั้นพื้นผิว จะถูกล้างด้วยน้ำเพื่อให้สะอาดต่างๆ ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน วิธีการนี้สามารถนำไปใช้กับแบบที่เป็นแผ่น หรือรูปหล่อเพื่อทำให้เกิดเส้นต่างๆ หรือสีเส้นที่ตัดกันได้ นอกจากนี้ ยังเป็นกระบวนการประดับตกแต่ง ด้วยการสอดแทรกเศษวัสดุรูปทรงต่างๆ เข้าไปบนพื้นผิวหรือพื้นของวัตถุ โดยเศษวัสดุและพื้นผิวจะมีระดับเดียวกัน สิ่งของที่เป็นเครื่องประดับ จะเป็นการสอดแทรกเข้าไปในโลหะหรือวัสดุอื่นๆ ซึ่งมีลักษณะคล้ายงานคร่ำของไทย

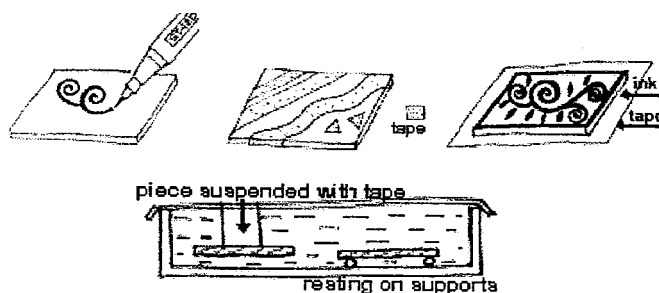
ภาพที่ 136 ขั้นตอนการทำผิวด้วยการฝังโลหะ

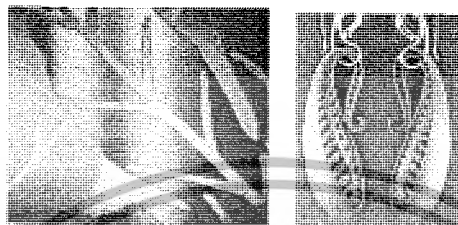
ภาพที่ 137 ชิ้นงานที่ทำผิวด้วยการฝังโลหะ

2.11.4.4 การกัดกรด (Acid Etching)

การกัดกรดเป็นการใช้กรดกัดบนผิวโลหะ เพื่อให้ผิวหน้าเกิดเป็นลวดลายต่างๆ คล้ายกับการลงยา (Enameling) ทั้งยังเป็นการป้องกันผิวของโลหะด้วย ซึ่งโลหะแต่ละประเภทก็ต้องใช้ชนิดของกรดที่แตกต่างกัน โดยเว้นการกันบริเวณลวดลาย เพื่อที่กรดจะกัดผิวหน้าของลวดลายที่ต้องการโดยลวดลายที่ต้องการจะมีลักษณะเป็นร่องลึกลงไป

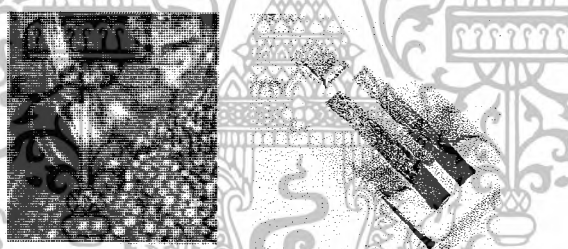
ภาพที่ 138 ขั้นตอนการกัดกรด

ภาพที่ 139 ชิ้นงานที่ทำผิวด้วยการกัดกรด

2.11.4.5 การชุบ (Plating)

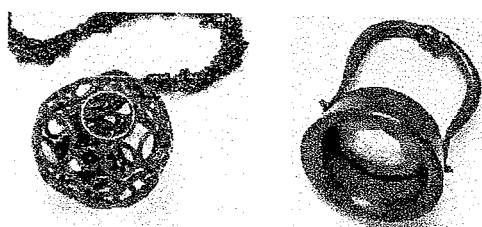
การชุบเป็นการปิดเนื้อโลหะ ด้วยวิธีใช้กระแสไฟฟ้า การชุบจะไม่ทำให้รายละเอียดประอะเปื้อน หรือทำให้เกิดรอยต่าง ฉะนั้นสิ่งที่จะนำไปชุบ จะต้องเก็บงานให้เรียบร้อยก่อน ซึ่งวัตถุที่จะนำไปชุบ ไม่จำเป็นจะต้องชุบทั้งชิ้นก็ได้ เพราะสามารถกันบางส่วนเอาไว้ได้ แต่การชุบจะเกิดรอยถลอกได้ง่าย

ภาพที่ 140 ชิ้นงานที่ทำผิวด้วยการชุบ

2.11.4.6 การรมดำ (Oxidization)

เนื่องจากโลหะเฉพาะบางชนิด จะเกิดการออกซิไดซ์ตามธรรมชาติ และกาลเวลา เมื่อถูกอากาศและความชื้น จึงทำให้เครื่องประดับที่มีอายุเก่าแก่ มีแนวโน้มว่า จะเกิดการออกซิไดซ์มาแล้ว แต่การจะทำให้เกิดออกซิไดซ์ขึ้นได้นั้น สามารถใช้กระบวนการทางเคมีเข้าช่วย ได้ซึ่งจะทำให้พื้นผิวของโลหะเป็นสีดำ และสามารถทำให้เป็นธรรมชาติและดูมีอายุเก่าแก่ได้ด้วย

ภาพที่ 141 ชิ้นงานที่ทำผิวด้วยการรมดำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

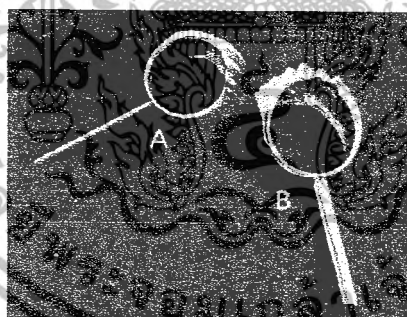
2.12 ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับในระบบอุตสาหกรรม

2.12.1 การหล่อ (Casting)

ที่นิยมใช้ในงานเครื่องประดับคือการหล่อประณีต (Precision Casting) หรือการหล่อแบบโล้ซีผึ้ง (Lost Wax Casting) เนื่องจากเป็นวิธีที่ได้มาซึ่งชิ้นงานที่มีความประณีตสูงผิวงานสำเร็จที่ได้จะมีความละเอียดและสะอาดไม่มีตะเข็บ มีความเที่ยงของขนาดในเกณฑ์สูง และสามารถหล่อโลหะได้ทุกชนิด และผลิตได้ในปริมาณมากโดยใช้เวลาไม่มาก มีขั้นตอนการทำงานต่อไปนี้

1. การทำต้นแบบหรือแบบแม่พิมพ์ การสร้างต้นแบบหรือเรียกว่าการทำแม่พิมพ์วัสดุที่ใช้ทำแม่พิมพ์ส่วนมากจะทำด้วยโลหะหรือถ้าจำเป็นต้องใช้วัสดุชนิดอื่นอย่างน้อยจะต้องสามารถทนความร้อนที่ระดับอุณหภูมิประมาณ 190 องศาเซลเซียส ซึ่งเป็นอุณหภูมิที่ใช้ในขั้นตอนการอัดพิมพ์ยาง โลหะที่นำมาใช้ทำต้นแบบส่วนมากจะใช้เงินผสมนิกเกิลซึ่งจะมีความแข็งแรงสูงส่วนต้นแบบที่ทำจากเงินบริสุทธิ์จะอ่อนซึ่งเวลาใช้งานจะเสียรูปได้ง่ายทนแรงขีดข่วนไม่ได้ดีทำให้ดูแลรักษายากซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเพราะผิวของต้นแบบจะต้องเรียบไม่มีตำหนิ การทำต้นแบบจะต้องเผื่อขนาดให้ใหญ่กว่าขนาดจริง 5 - 7 เปอร์เซ็นต์เป็นการเผื่อการหดตัวของโลหะและการตกแต่งผิวขั้นสุดท้าย

ส่วนประกอบของต้นแบบนอกจากชิ้นงานต้นแบบแล้วจะต้องสร้างก้านติดมาด้วยซึ่งก้านจะทำหน้าที่ในการเป็นทางนำเข้าสู่ของโลหะเหลว ขนาดก้านจะต้องเหมาะสมไม่เล็กและใหญ่เกินไป ถ้าเล็กจะทำให้ไม่แข็งแรงและการไหลเข้าของน้ำโลหะไม่สะดวกถ้าใหญ่เกินไปจะทำให้สิ้นเปลืองเนื้อโลหะเสียเวลาในการตัดแต่ง

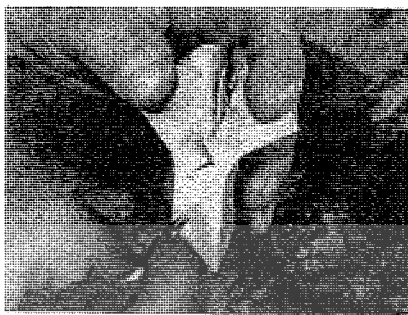

ภาพที่ 142 แม่พิมพ์โลหะพร้อมก้านนำเข้าสู่ (A) ขนาดเล็กไป (B) ขนาดพอดี

2. การทำแม่พิมพ์ยาง นำชิ้นงานต้นแบบที่เสร็จแล้วมาอัดเข้ากับยางทำแบบพิมพ์ด้วยเครื่องอัดพิมพ์ยาง ยางทำแบบจะถูกตัดเป็นแผ่นรูปสี่เหลี่ยมขนาดพอดีกับบล็อกอลูมิเนียมวางซ้อนกันหลายๆ ชั้นให้ชิ้นงานต้นแบบอยู่ระหว่างกลางประกบด้วยแผ่นยางดิบทั้งด้านบนและด้านล่างแผ่นยางดิบจะหลอมละลายติดกันด้วยแรงดันอัดและอุณหภูมิของเครื่องอัดซึ่งอุณหภูมิที่ใช้จะอยู่ระหว่าง 150 - 160 องศาเซลเซียสใช้เวลาอบประมาณ 45 นาทีหลังจากนั้นนำออกมาแช่ในน้ำให้เย็นก่อนที่จะนำมาฝักออกเป็นสองซีกเพื่อเอาแม่พิมพ์ออกจะได้โพรงแบบพิมพ์ยางมีรูปร่างลักษณะและขนาดตามแม่พิมพ์ วิธีการแยกพิมพ์ยางออกเป็นสองส่วนสามารถทำได้ 2 แนวทาง คือ

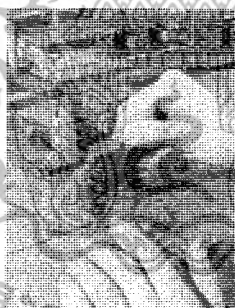
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การผ่าพิมพ์ยางด้วยใบมีด
- การทาน้ำยาด้วยแปรงแข็งหรือน้ำมันซีลีโคน ก่อนที่จะนำไปอัดและทำให้ยาง หลอมในเครื่องอัดพิมพ์ยาง

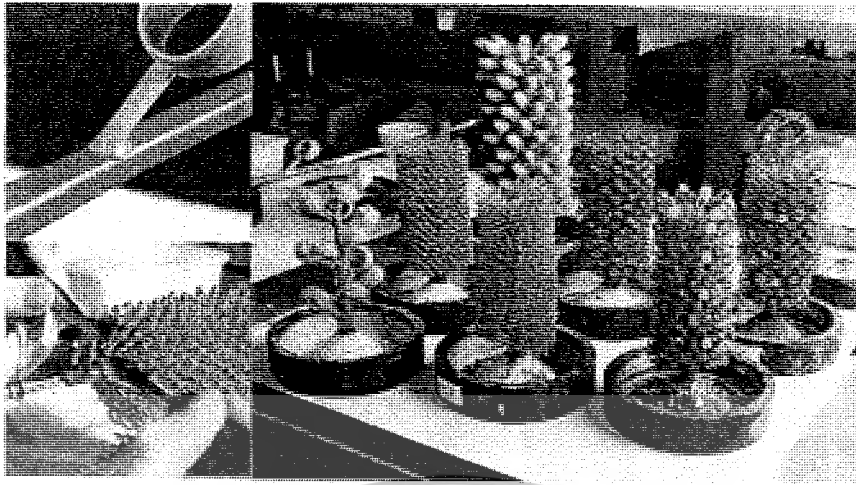
ภาพที่ 143 การผ่าพิมพ์ยางด้วยใบมีด

3. การทำหุ่นขี้ผึ้งจากแม่พิมพ์ยางนำขี้ผึ้งที่จะใช้ในการทำดัมในหม้อต้มหรือเครื่องฉีดเทียนหรือขี้ผึ้งซึ่งอุณหภูมิที่ใช้ในการหลอมขี้ผึ้งประมาณ 60 - 80 องศาเซลเซียส อุณหภูมิขึ้นกับชนิดของขี้ผึ้งที่ใช้ อุณหภูมิที่ใช้จะต้องไม่ให้สูงและต่ำเกินไปสังเกตได้จากการสัมผัสหรือดูลักษณะการเกาะติดพิมพ์ยาก่อนฉีดเทียนจะต้องโรยแป้งหรือซิลิโคนที่ผิวพิมพ์ยางก่อนเพื่อป้องกันไม่ให้เทียนติดพิมพ์และสามารถแกะออกได้ง่ายเมื่อเทียนหลอมและอุณหภูมิได้ที่แล้วจึงฉีดเข้าไปในพิมพ์ยางจนเต็มปล่อยให้เทียนแข็งตัวสมบูรณ์ แล้วจึงแกะเอาแบบเทียนออก

ภาพที่ 144 การฉีดเทียน

4. การติดต้นเทียน ก่อนการติดต้นเทียนจะต้องหล่อแท่งลำต้นก่อนเพื่อใช้เป็นที่ยึดของแบบเทียนที่ฉีดออกมาขนาดและความสูงควรเป็นไปตามมาตรฐานที่นิยมใช้กันทั่วไปโดยควบคุมที่ความสูงให้ความสูงของต้นเทียนต่ำกว่ากระบอกหลักประมาณ 1 นิ้วแบบเทียนที่ฉีดออกมาได้ต้องผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบหากมีข้อบกพร่องหรือมีตำหนิจะต้องทำการซ่อมหรือแก้ไข หากชิ้นใดมีจุดบกพร่องมากควรคัดทิ้งเพราะหากนำมาใช้ทำแบบต่อไปจะเสี่ยงต่อการได้ชิ้นงานหล่อที่ไม่สมบูรณ์

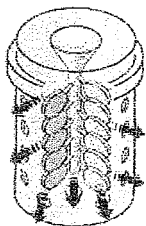

ภาพที่ 145 การติดตั้งเตียน ดันเตียนที่เสร็จสมบูรณ์ (จากซ้ายไปขวา)

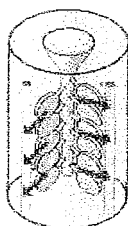
5. การผสมปูนปลาสเตอร์และการเทหุ้มผิวตันเตียน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่จะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษเพราะถ้าเตรียมการไม่ถูกต้องอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นมาได้ ปูนที่ใช้ทำงานคุณภาพสูงควรเลือกใช้ปูนที่มีคุณภาพและมีความละเอียดมาก ๆ ส่วนผสมของปูนปลาสเตอร์กับน้ำมีดังนี้คือ ปูน 100 กรัม ต่อน้ำ 38 ลูกบาศก์เซนติเมตรถ้าเป็นน้ำกลั่นให้ใช้อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส โดยจะต้องควบคุมเวลาในระหว่างผสมน้ำดังนี้

- ใช้เวลาในการเทน้ำผสมลงในปูนให้แล้วเสร็จใน 1 นาที
- 3 นาทีต่อมาใช้ในการคนปูนด้วยเครื่องผสมปูนหรืออาจจะใช้เครื่องมือที่ใช้โดยเริ่มจากความเร็วยกขึ้นช้าไปหาความเร็วรอบสูงและลดความเร็วลงเมื่อใกล้ครบ 3 นาที
- 2 นาทีต่อมานำปูนผสมน้ำมาเข้าเครื่องดูดอากาศออก
- 1 นาทีต่อมาสำหรับการเทปูนลงในกระบอกตันเตียน
- 3 นาทีสุดท้ายเป็นการเอากะบอกเตียนเทปูนจนเต็มเข้าไปในเครื่องดูดอากาศอีกครั้งเพื่อให้ปูนที่อยู่ในกระบอกไม่มีอากาศแทรกตัวอยู่ภายใน รวมเวลาทั้งหมดให้แล้วเสร็จภายใน 10 นาทีปูนที่ดีควรแข็งตัวสมบูรณ์ภายใน 2 นาทีหลังการผสมและเทแล้วเสร็จ

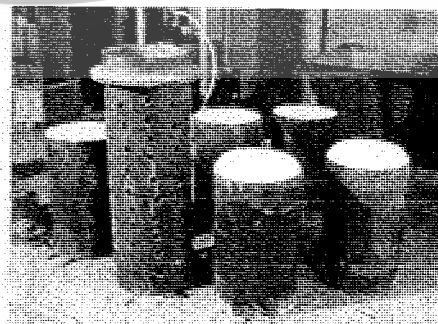
Gas evacuation of a perforated flask

Gas evacuation of flask with insert rods or straws

Gas evacuation in a solid flask with Wax Web

ภาพที่ 146 ระยะห่างที่เหมาะสมระหว่างตันเตียนและกระบอก ปูนที่ถูกเทลงกระบอก (จากซ้ายไปขวา)

6. ละลายเทียนออกจากกระบอกปูนปาสเตอร์เมื่อเทียนเต็มกระบอกแล้วทิ้งไว้ประมาณ 2 ชั่วโมงปูนจะแห้งสนิทจากนั้นนำเข้าเตาอบเพื่อให้เทียนละลายออกจากกระบอกปูน โดยทั่วไปใช้อุณหภูมิในเตาอบ 200 องศาเซลเซียสประมาณ 1 ชั่วโมงครึ่งถึง 1 ชั่วโมง

7. อบกระบอกปูนปาสเตอร์ นำกระบอกปูนที่อบให้เทียนละลายออกหมดแล้วเข้าในเตาอบอุณหภูมิสูงโดยปรับระดับอุณหภูมิให้เพิ่มขึ้นแบบขั้นบันได จากต่ำไปหาสูงการอบครั้งนี้เพื่อปรับระดับอุณหภูมิของกระบอกปูนไม่ให้ต่ำจนเกินไปเพื่อไม่ให้อุณหภูมิแตกต่างของอุณหภูมิน้ำโลหะกับแบบปูน ความแตกต่างกันจนเกินไปอุณหภูมิที่ใช้ประมาณ 400 – 450 องศาเซลเซียสเวลาที่ใช้ในการอบประมาณ 8 ชั่วโมง

8. การหลอมโลหะ การหลอมสามารถทำได้โดยการใช้เตาหลอมสำหรับวิธีการแบบเดิม สำหรับการหล่อเหวี่ยงคือการหลอมโดยใช้หัวเชื่อมแก๊สเผาโลหะให้หลอมละลายโดยตรงซึ่งจะทำให้ไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิที่เหมาะสมได้และน้ำโลหะอาจมีสิ่งเจือปนในระหว่างทำการหลอมหากคุณภาพน้ำโลหะไม่ดีก็จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อชิ้นงานหล่อที่ได้

9. การเทหล่อ หลังจากหล่อโลหะหลอมละลายอุณหภูมิได้ที่แล้วใช้คีมคีบกระบอกปูนที่อยู่ในเตาอบออกจากเตาซึ่งในขณะนั้นจะมีอุณหภูมิประมาณ 450 - 500 องศาเซลเซียสนำมาวางเข้ากับเครื่องหล่อเหวี่ยงพร้อมเบ้าที่จะรองรับน้ำโลหะซึ่งถูกอบให้มีอุณหภูมิใกล้เคียงกับน้ำโลหะจากนั้นนำน้ำโลหะในเบ้าที่ประกอบไว้ที่เครื่องเหวี่ยงเมื่อเทเสร็จแล้วเปิดเครื่องเหวี่ยงทำงานเพื่อเหวี่ยงเอาน้ำโลหะเข้าไปเบ้าหลอมจะใช้เวลาในการเหวี่ยงประมาณ 30 วินาที ถึง 1 นาที

10. การล้างปูนและทำความสะอาด ในขั้นตอนนี้นักงานที่จะล้างปูนออกปล่อยให้กระป๋องเย็นตัวลงและให้โลหะแข็งตัวสมบูรณ์โดยทิ้งไว้ประมาณ 3 – 4 นาทีถ้านานกว่านี้หรือเย็นจนเกินไปจะทำให้ล้างปูนออกจากกระบอกยากเมื่อได้เวลาใช้คีมคีบกระบอกปูนไปจุ่มลงในน้ำปูนจะหลุดออกมา โดยจุ่มจากนั้น นำไปล้างด้วยเครื่องฉีดล้างปูนแรงดันสูงจะทำให้ปูนที่ติดอยู่ตามซอกมุมหลุดออกมา

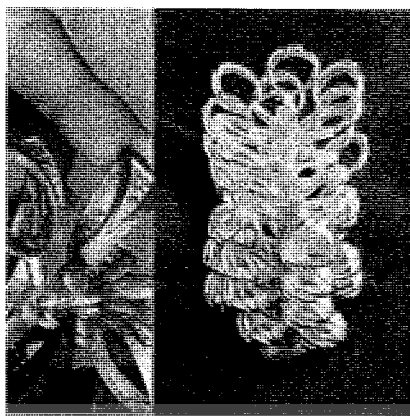
11. การล้างชิ้นงานด้วยสารเคมี ขั้นตอนนี้เป็นการทำงานทำความสะอาดผิวซึ่งมีสารเคมีหลายชนิดให้เลือกใช้แตกต่างกันไปดังนี้

- การล้างด้วยกรดกัดแก้วเพื่อให้เศษปูนที่เกาะตามผิวและซอกมุมแคบอยู่หลุดออกมีอัตราส่วนผสมดังนี้คือ กรดกัดแก้ว 1 ส่วนต่อน้ำ 100 ส่วน

- การล้างด้วยกรดกำมะถันผสมกับดินประสิวเพื่อกัดผิวโลหะงานออกโดยใช้อัตราส่วนผสมดังนี้คือ กรดกัดแก้ว 1 ส่วนต่อดินประสิว 2 ส่วนต่อน้ำ 10 ส่วน

- การล้างชิ้นงานด้วยกรดโครมิกผสมกับน้ำ เป็นการล้างงานชิ้นสุดท้ายจะช่วยให้ผิวของชิ้นงานสะอาดเป็นเงามันสวยงามมีอัตราส่วนผสมคือ กรดโครมิก 1 กรัม ต่อน้ำ 100 ลูกบาศก์เซนติเมตร

12. การตัดแต่ง ในขั้นตอนนี้เป็นการทำงานตัดแต่งเอาเฉพาะงานหล่อออกจากส่วนที่เป็นก้นทางน้ำโลหะ และตะไบแต่งผิวส่วนที่ไม่เรียบออก

ภาพที่ 147 ชิ้นงานหล่อที่ผ่านการล้างแล้ว

13. การขัดผิวโลหะยืดขึ้นสุดท้าย เป็นขั้นตอนการขัดเงาโดยใช้ล้อขัดผ้าสักหลาดโดยใช้ยาขัดเงาเรียกว่า ยาแดง ยาขาว ซึ่งจะทำให้ผิวเรียบเงาวาว สวยงาม

2.12.3 การปั๊มขึ้นรูป (Pressing)

ใช้หลักการง่าย ๆ ด้วยวิธีการทุบและสกัดและใช้เครื่องมือที่มีความละเอียดอ่อนในการทำให้แผ่นโลหะเป็นรูปกลวง สำหรับเครื่องมือนี้จะถูกทำขึ้นเป็น 2 ส่วนคือเป็นด้านบวกและด้านลบโดยโลหะแผ่นบาง ๆ จะถูกนำไปวางไว้ระหว่างด้านบวกและจากนั้นจึงใช้แรงกดซึ่งก็จะทำให้เกิดพื้นผิวขึ้นตามแบบของด้านบวกและลบสำหรับโลหะต่างชนิดกันที่มีระดับความยืดหยุ่นที่พอเหมาะรวมถึงทองแดงและทองสามารถนำมาใช้กับวิธีการนี้ได้ในการทำรูปแบบที่ซ้ำ ๆ กัน

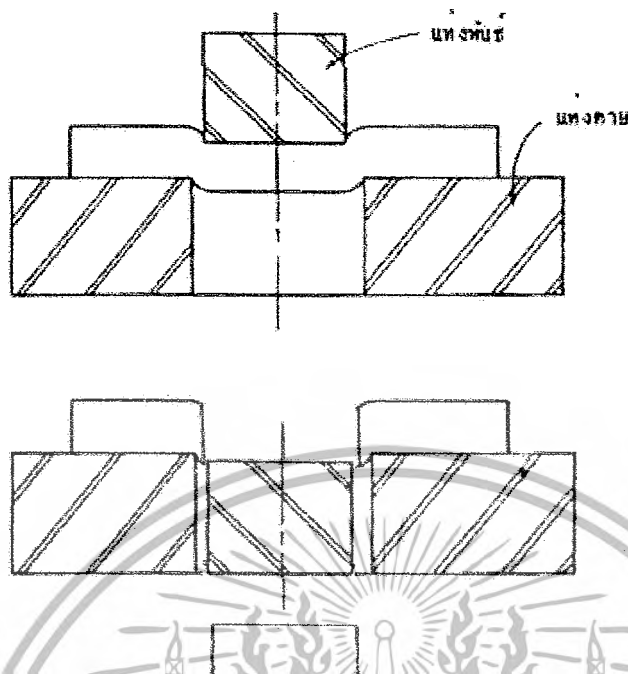
2.12.3 การตีขึ้นรูปหรือการฟอจ (Forging)

การตีเป็นวิธีการยืดหรือทำโลหะให้แบนรวมถึงทำโลหะให้โค้งและเป็นรูปร่างด้วยการใช้หมอนรูปแบบพิเศษทุบจากด้านบนขณะวางแผ่นโลหะไว้บนทั่งไม้หรือทั่งเหล็กเช่นเดียวกับรูปแบบอื่นๆของการทำเครื่องประดับ การตีก็คือการเปลี่ยนความแกร่งของโลหะที่ต้องใช้การควบคุมความประณีตและความแม่นยำในระดับพื้นฐาน กระบวนการตีโลหะจะมีประโยชน์เป็นพิเศษสำหรับการสร้างรูปแบบลงบนแผ่นโลหะหรือเส้นลวดโดยการคุมแต่งเพียงเล็กน้อย ในกรณีที่ใช้เครื่องจักรทำได้โดยการเพิ่มอุณหภูมิโลหะให้ร้อนจนโลหะอ่อนตัวแล้วนำเข้าเครื่องตีขึ้นรูปหรือเครื่องฟอจจิ้ง โลหะจะถูกแรงกระทำจากเครื่องจนมีรูปร่างตามแบบ การขึ้นรูปโดยวิธีนี้จะได้ชิ้นงานโลหะที่แข็งแรงมากเพราะเนื้อโลหะจะมีความหนาแน่นสูง

2.12.4 การตัดโลหะ

การตัดโลหะโดยใช้แท่งพั้นช์ (Punch) และแท่งตาย (Die) แผ่นชิ้นงานจะถูกตัดด้วยคมตัดสองอย่างคือ จะถูกตัดด้วยคมตัดของพั้นช์ซึ่งเป็นขอบคมตัดใน (Inner Cutting Edge) และคมตัดของตายซึ่งเป็นขอบคมตัดนอก (Outer Cutting Edge) ในการตัดโลหะแผ่น แรงที่ให้แก่แท่งพั้นช์ (Punch steel) และแท่งตาย (Die steel) เพื่อใช้ในการตัดโลหะเรียกว่า แรงเฉือน (Shear Force) แรงนี้จะมีขนาดเท่ากันและอยู่ตรงข้ามกันโดยมีช่องว่างเล็กๆ อยู่ขึ้นกลางระหว่างแรงทั้งสอง เมื่อมีแรงมากกระทำต่อโลหะก็จะทำให้โลหะแผ่นขาดออกจากกัน ขั้นตอนของการตัดโลหะแผ่นจะเริ่มต้นเมื่อแท่งพั้นช์กดลงมาสัมผัสกับผิวหน้าของแผ่นชิ้นงานจนกระทั่งเกิดการขีดขาดที่แผ่นชิ้นงานอย่างสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 148 การตัดโลหะโดยใช้แท่งพันทันและตาย

2.13 วิเคราะห์และสรุปผลเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบ

2.13.1 วิเคราะห์ความคิด ความเชื่อ และรากฐานทางวัฒนธรรมของจีน

2.13.1.1 วิเคราะห์วัฒนธรรมกับลัทธิทางศาสนาของจีน

ลัทธิศาสนาที่ชาวจีนนับถือ มีบทบาทต่อชีวิตของชาวจีนในแง่ของการให้ความเชื่อมั่นทางจิตใจ และปลอบประโลมใจเมื่อเกิดวิกฤตการณ์หรือเกิดเคราะห์หามยามร้ายขึ้น ทั้งยังทำหน้าที่ให้เกิดความสามัคคีในหมู่คนจีนและส่งเสริมกิจกรรมในทางศาสนาหลายอย่างหลายประการ ยืนยันถึงคุณค่าแห่งการร่วมมือกัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่งเป็นหลักสำคัญของชุมชนชาวจีน

ลัทธิทางศาสนาของจีนแยกได้อย่างคร่าวๆ เป็น 3 ลัทธิคือ ขงจื้อ เต๋า และศาสนาพุทธนิกายมหายาน ประชาชนจีนโดยปกตินับถือลัทธิทั้งสามนี้รวมกันไปอย่างสนิทสนมจนแยกจากกันได้ยาก เรียกชื่อในภาษาจีนว่า “ซึกม่า” แปลว่า คำสอนทั้งสาม ประกอบกับชาวจีนที่อพยพเข้ามาในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นชาวจีนที่มีถิ่นฐานมาจากทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ และภาคใต้ของประเทศจีนซึ่งมีอาชีพเป็นชาวนามาก่อน และมีการศึกษาต่ำ การดำรงชีวิตตลอดจนระบบความเชื่อต่างๆ จึงเป็นไปในรูปแบบของวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งรับเอาพิธีกรรมต่างๆ ในการเซ่นสรวงบูชา ทั้งการเซ่นบูชาเจ้าหรือเทียนซึ่งแปลว่า ฟ้า และการเซ่นผีหรือวิญญาณผู้ตายไปแล้วและบรรพบุรุษ ชาวจีนกลุ่มนี้ได้ชื่อว่าเป็นนักจารีตนิยม โดยการพยายามนำเอาหลักสำคัญของแนวความคิด ตามแบบหลักปรัชญาขงจื้อ ซึ่งเน้นในเรื่องความกตัญญูเป็นสำคัญ มาผนวกเข้ากับความพยายามที่จะต่อสู้กับสิ่งลึกลับเหนือธรรมชาติ ตามแบบวัฒนธรรมชาวนา จึงเกิดเป็นการเซ่นสรวงบูชาต่างๆ ที่ปฏิบัติสืบทอดกันมา และมักจะเป็นพิธีกรรมที่ทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กันภายในครอบครัว นอกจากนี้ยังนำเอาหลักปรัชญาในศาสนาพุทธนิกายมหายานมาผนวกเข้ากับ ความพยายามที่จะร่วมกันต่อสู้กับภัยธรรมชาติ รวมทั้งการอพยพที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในท้องถิ่นของตน จึงเกิดเป็นพิธีกรรมต่างๆในสังคม

2.13.1.2 วิเคราะห์วัฒนธรรมด้านความเชื่อของจีน

- ความเชื่อเรื่องสวรรค์ เทพเจ้าในสวรรค์ ชาวจีนเชื่อว่าสวรรค์เหมือนกับภพหนึ่งมีเจ้าแห่ง เทพเจ้าทั้งปวง เรียกว่า เจ็กเทียนฮ่องเต้ มีนางฟ้าเทพเจ้าประจำดวงดาวต่างๆ
- ความเชื่อเรื่องเมืองบาดาล ชาวจีนเชื่อว่ามียางพญาเล้งฮ่องเต้เป็นเจ้า เป็นผู้ทำให้เกิดฝน เป็นผู้หอบน้ำขึ้นสู่ท้องฟ้าไปรดเป็นฝนลงมา
- ความเชื่อเรื่องของการชุบชีวิตให้กำเนิด คือเมื่อตายอาจมีเขียนผู้วิเศษสามารถนำวิญญาณ กลับฟื้นคืนชีวิตได้

2.13.1.3 วิเคราะห์วัฒนธรรมในด้านชีวิตของจีน

ชาวจีนมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ถูกพันกับลัทธิ พุทธ เต๋า ขงจื้อ มาตั้งแต่กำเนิด วัฒนธรรมในด้าน ชีวิตของชาวจีน สามารถแบ่งได้เป็น

1. ชีวิตความเป็นอยู่ชาวจีนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียกว่า สมบูรณ์ที่สุด คือจะต้องมีคุณสมบัติพร้อม ดังนี้ มีอำนาจ วาสนา เป็นขุนนาง มีทรัพย์สินเงินทอง บริวาร และจะต้องเป็นผู้ที่มีอายุยืน เป็นที่พึ่งของ ลูกหลาน ดังจะเห็นได้จาก ประติมากรรม ฮก ลก ชิว นอกจากนั้นชาวจีนยังต้องการมีชีวิตในคูครองของ ตน อย่างมีความสุขไม่แตกแยก ความต้องการอันนี้ สะท้อนให้เห็นจาก ฮั่วฮะ คือรูปหญิงชายกอดกัน หน้าตายิ้มแย้ม

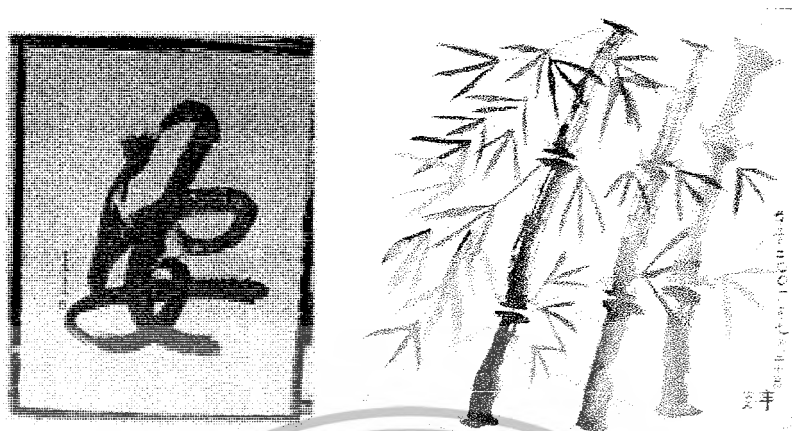
2. คุณธรรมและศีลธรรม ในช่วงที่ชาวจีนยึดมั่นมากคือ

- ความกตัญญู ต่อผู้มีพระคุณ พ่อ แม่ ประเทศ เห็นได้จาก เทพเจ้ากวนอู จักซุย
- ความกตเวทิตา ยึดมั่นในความดีมีศีลธรรม ประพฤติตามหลักพุทธศาสนา เห็นได้จาก ประติมากรรมพญามัจจุราช (ได้ชื่อเอี้ย) พระกษัตริย์ครองโพธิสัตว์ (ตั้งชื่อพระ มาลัย) ความเคารพในบรรพบุรุษ ที่นำเคารพบูชา บูชาในรูปปั้น ผู้มีพระคุณในอดีต
- การถือศีลกินเจ เพื่อประพฤติดนในบุญกุศล เห็นได้จากปฏิมากร เทพเจ้าทั้งเก้า (เก้าฮิว) ในโรงเจ

3. ในด้านการเรียน ความรู้ ความสามารถ ชาวจีนมีความรู้ความสามารถที่เด่น และเก่งยอดเยี่ยมแล้วมาในอดีต จนเป็นที่นับถือกับสืบมา เห็นได้จากปฏิมากรโหยก ฮิว พูสะ (ครูยา) ฮั่วท้อ

4. การแต่งกาย การแต่งกายของจีนมีเอกลักษณ์ประจำของตนเองอยู่แล้ว แต่จะเห็นได้ว่าบุคคล ธรรมดาแต่งกายแบบหนึ่ง ขุนนางข้าราชการแต่งกายอีกแบบหนึ่ง คนบดีก็เช่นกัน เทพเจ้า พระโพธิสัตว์ และพระพุทธรูปมีการตกแต่งเครื่องแต่งกายที่ไม่เหมือนกัน เห็นได้จากชุดเปียเขียน (แต่งกายชุด ธรรมดา) ฮก ลก ชิว (แต่งกายตามฐานะ) ได้อังโจวซือ (ชุดนักบวชของจีน) เก้าฮิว (ชุดพระมหากษัตริย์)

2.13.2 วิเคราะห์รูปแบบงานศิลปะของจีน

ภาพที่ 149 แสดงรูปแบบงานศิลปะของจีนประเภทนี้

ลักษณะเด่นของงานจิตรกรรมจีนคือ การเขียนภาพโดยใช้พู่กัน ซึ่งเป่าขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอดกันมา โดยอาศัยความรู้ในการใช้พู่กันซึ่งต้องกระทำอย่างแผ่วเบา และการลงสี โดยใช้สีเพียงสีเดียวและทำโดยอาศัยความประณีตละเอียดอ่อน ซึ่งต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างหนักนับเป็นเวลาหลายปี ตามปกติชาวจีนเขียนหนังสือด้วยพู่กัน พู่กันจึงคุ้นมือชาวจีนเช่นเดียวกันเราคุ้นกันปากกาหรือดินสอ เมื่อพิจารณาถึงลักษณะงานจิตรกรรมของจีนจะพบว่า มีการคลี่คลายมาจากตัวอักษร เพราะสำหรับชาวจีนแล้ว ถือว่าความงามทุกประการล้วนแฝงอยู่ในตัวอักษรทั้งสิ้น ถ้าใครเขียนตัวอักษรสวยคนนั้นก็จะวาดภาพได้ดีด้วย จิตรกรรมจีนในสมัยโบราณจึงล้วนแต่เป็นลายเส้นที่ประกอบกันขึ้นเป็นรูปทรงและเส้นๆนั้นก็จะได้รับการพิชญากย่องขึ้นเช่นเดียวกับตัวอักษร (Calligraphy) ซึ่งถือเป็นศิลปกรรมที่เด่นที่สุดของจีน และมีอิทธิพลต่องานจิตรกรรมอย่างมากโดยเฉพาะในเรื่องของลายเส้นพู่กันที่สามารถแสดงความหมายอันยิ่งใหญ่ได้โดยอาศัยการใช้เส้นอย่างประหยัดเพียงไม่กี่เส้น

จิตรกรจีนใช้หมึกในการแสดงน้ำหนักอ่อนแก่ สร้างความมีชีวิต และมีมิติให้กับภาพ การวาดระบายส่วนใหญ่จะทำการอย่างรวดเร็ว และไม่นิยมวาดจากธรรมชาติโดยตรง แต่จะใช้วิธีศึกษาและเฝ้าสังเกตจนเกิดมโนทัศน์ที่สมบูรณ์เสียก่อน แล้วจึงลงมือถ่ายทอดสร้างงาน ซึ่งต้องกระทำอย่างฉับพลัน โดยอาศัยความชำนาญอย่างสูงจนปราศจากความผิดพลาด มีหลักสำคัญอยู่ที่ว่าจิตรกรจะต้องมีมืออันมั่นคง แข็งแรง มีความเจนจบในเรื่องการใช้พู่กัน กลวิธีในการวาดภาพทิวทัศน์ของจิตรกรจีน ประกอบด้วยหลักพื้นฐาน 4 ประการด้วยกันคือ เส้น หมึก รอยฝีแปรง และรอยแต้มจุด

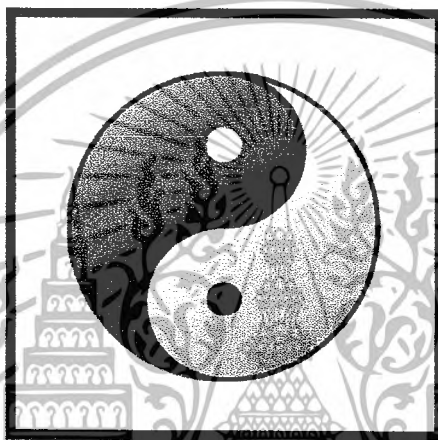
การวาดภาพแบบจีนดั้งเดิมที่สำคัญมี 3 ประเภท คือ การวาดภาพภูมิประเทศ ดอกไม้ และนก ซึ่งได้รับความนิยม และมีชื่อเสียงมากในสมัยราชวงศ์ถัง องค์ประกอบพื้นฐานของจิตรกรรมเหมือนกัน การคัดลายมือของจีนก็คือลายเส้น จนกระทั่งถึงราชวงศ์หยวนจึงมีการเคลื่อนไหวที่สำคัญในการจุดชนวนให้เกิดการประสานกันระหว่างการคัดลายมือกับงานจิตรกรรม รวมทั้งการประทับชื่อด้วย

แม่พิมพ์ลงบนภาพและต่อเติมข้อความส่วนตัวหรือบทกวีที่เกี่ยวกับ จิตรกรรมได้เกิดการรวมกันที่

ละเล็กละน้อยของลายเส้นที่ผู้ให้และผู้รับประกอบกับข้อความที่เขียนไว้บนภาพ หรือบทร้อยกรองที่เกี่ยวกับภาพเขียน ซึ่งรวมกันเป็นงานจิตรกรรมที่มีความวิจิตรงดงาม

2.13.3 วิเคราะห์ศิลปะแบบจีนประเพณี (Chinese Tradition)

อารยธรรมการดำเนินชีวิต และศิลปะของจีน มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับเรื่องของจิงหะ (Harmony) อย่างแยกไม่ออก ดังจะเห็นได้จากเครื่องหมายหยินหยางซึ่งเป็นการรวมของสองสิ่งที่อยู่ตรงข้ามกันเข้าไว้ด้วยกัน โดยทำให้มีความสมดุลเกิดขึ้น ซึ่งแตกต่างจากงานของทางตะวันตก ซึ่งมักเน้นไปที่รูปบนพื้น (Positive Form) เพื่อแสดงออกถึงความเป็นวัตถุ ในขณะที่ศิลปะจีนประเพณีจะเน้นความสัมพันธ์กันของรูป (Positive) และพื้น (Narrative) ซึ่งต้องอาศัยการควบคุมเรื่องของจิงหะอย่างเหมาะสม

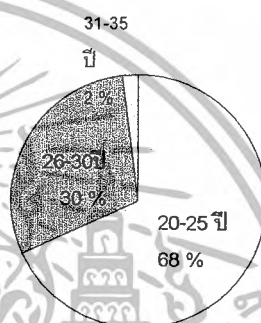
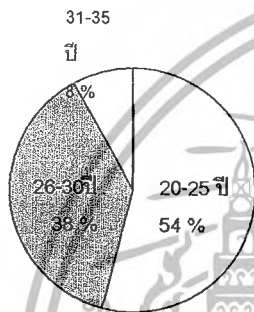
ภาพที่ 150 เครื่องหมายหยินหยาง สัญลักษณ์ของกลมแบ่งครึ่ง ที่ในดำก็มีขาว ในขาวก็มีดำ สะท้อนสัจธรรมชีวิตว่า ต้องมีสองด้าน

แต่เดิมนั้นศิลปินทั่วไปมักยึดมั่นในแนวทาง ตามแบบศิลปะประเพณีนิยม อย่างที่เข้าใจกันทั่วไป คือ การเขียนภาพด้วยหมึกจีน เป็นภาพเหมือนจริงที่เป็นทิวทัศน์ของป่าเขาลำเนาไพร ภาพคนภาพสัตว์ต่างๆ เช่น ไก่ ม้า นก เป็นต้น ภาพเขียนหรือจิตรกรรมจีนประเภทนี้ เป็นศิลปะประเพณีนิยมที่สืบทอดกันมานับพันปี แต่ความเจริญของโลกภายนอก ได้เข้ามามีส่วนผลักดันให้ศิลปินจีนตื่นตัว และสนใจรับเอาวิธีการของศิลปะตะวันตกเข้ามา โดยในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 การเคลื่อนไหวในวงการศิลปะของตะวันตกเริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อแนวความคิดของศิลปินรุ่นใหม่ที่มีความกระตือรือร้นในการรับเอารูปแบบของศิลปะสมัยใหม่ที่เกิดขึ้นในตะวันตกเข้ามาผสมผสานกับศิลปะประเพณีนิยมของตน โดยเฉพาะในบริเวณที่มีการติดต่อกับค้าขายกับต่างชาติ

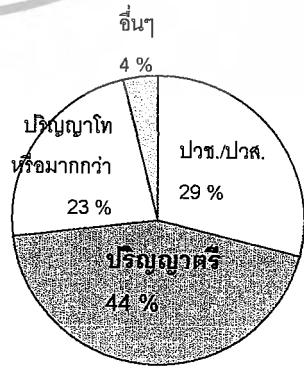
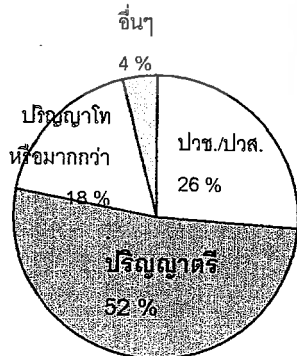
2.13.4 วิเคราะห์และสรุปผลแบบสอบถามเบื้องต้น

2.13.4.1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริโภค

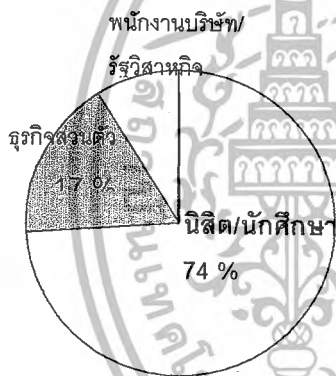
		ชาย	หญิง
1. อายุ	20-25 ปี	54	68
	26-30 ปี	38	30
	31-35 ปี	8	2
	มากกว่า 35 ปี	0	0

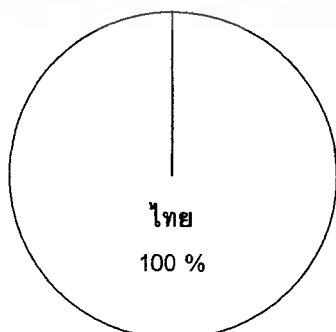
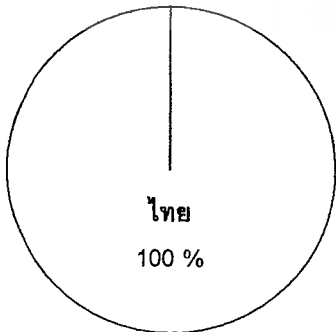
3.ระดับการศึกษา	ปวช./ปวส.	26	29
	ปริญญาตรี	52	44
	ปริญญาโทหรือมากกว่า	18	23
	อื่นๆ	4	4
	(ปริญญาเอก)	2	4
	(ต่ำกว่าปริญญาตรี)	2	0

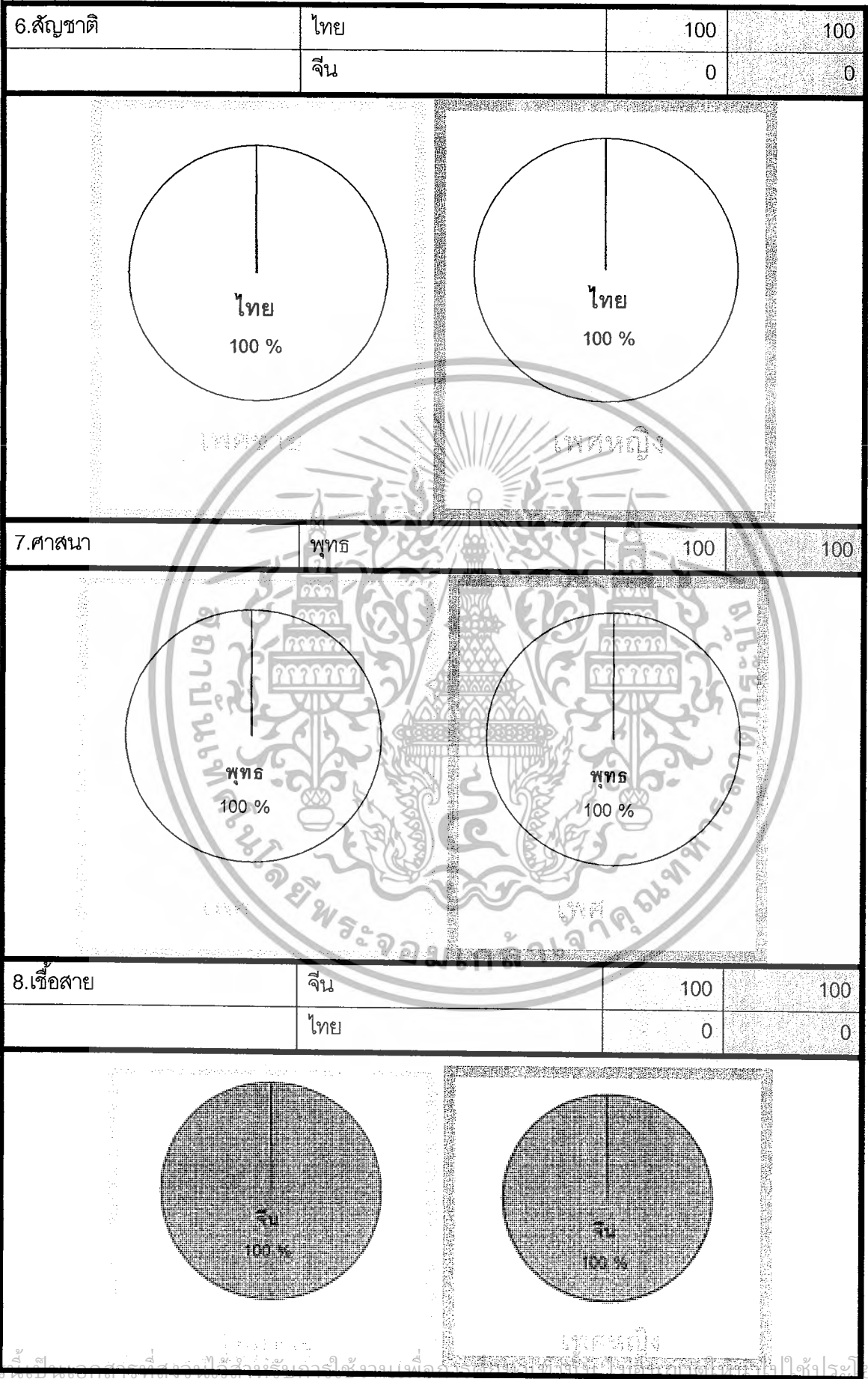

4.อาชีพ	นิสิต/นักศึกษา	74	82
	(สายวิทยาศาสตร์)	52	34
	(สายศิลปะ)	22	48
	ธุรกิจส่วนตัว	17	8
	(ค้าขาย)	14	4
	(รับจ้าง)	2	1
	(บริการ)	1	3
	พนักงานบริษัท / รัฐวิสาหกิจ	9	10
	(ลูกจ้างประจำ)	6	8
	(ลูกจ้างชั่วคราว)	2	2
	(ผู้บริหาร)	1	0
	อื่นๆ	0	0

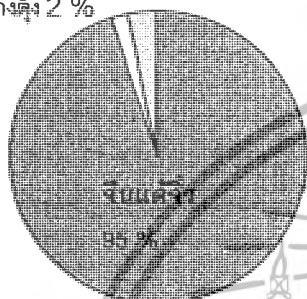
5.เชื้อชาติ	ไทย	100	100
	จีน	0	0

9. เชื้อสายเงินประเภทใด	เงินแต่จิว	95	93
	เงินยกเกียน	0	1
	เงินกวางตุ้ง	2	1
	เงินแคะ	3	4
	เงินไหหลำ	0	1

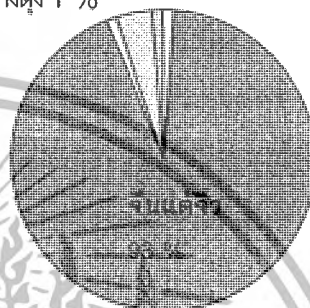
เงินกวางตุ้ง 2 %

เงินแคะ 4 %

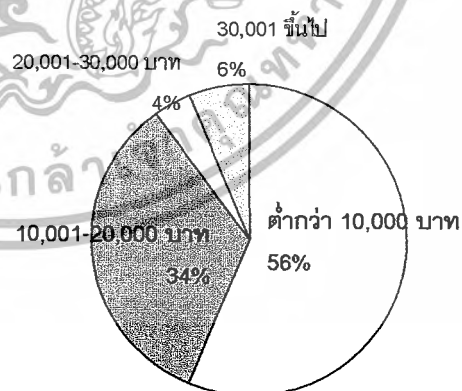
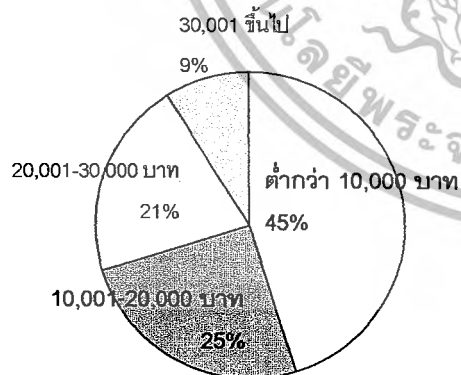
เงินกวางตุ้ง 1 %

เงินไหหลำ 1 %

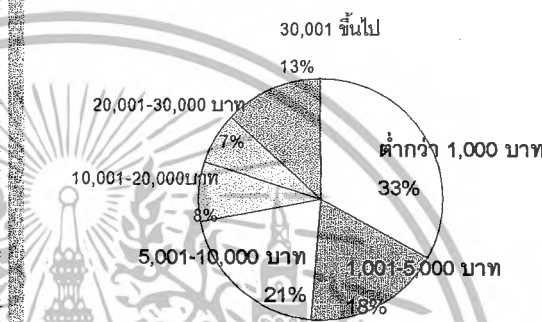
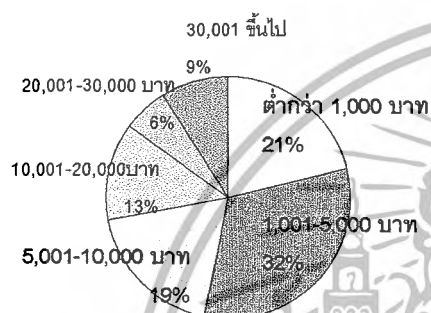
เพศหญิง

10. รายได้/เดือน	ต่ำกว่า 10,000 บาท	45	56
	10,001-20,000 บาท	25	34
	20,001-30,000 บาท	21	4
	30,001 ขึ้นไป	9	6

เพศหญิง

11.ระดับราคาเครื่องประดับส่วนใหญที่ท่านซื้อ	ต่ำกว่า 1,000 บาท	21	33
	1,001-5,000 บาท	32	18
	5,001-10,000 บาท	19	21
	10,001-20,000บาท	13	8
	20,001-30,000 บาท	6	7
	30,001 ขึ้นไป	9	13

2.13.4.2 สรุปกลุ่มเป้าหมายของโครงการ

กลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวทั้งชายและหญิงที่มีสัญชาติไทย อาศัยอยู่ในประเทศไทยในเขตกรุงเทพมหานคร(ชุมชนเมือง) อายุตั้งแต่ 21-30 ปี เป็นช่วงรุ่นอายุที่ 3 (generation 3) มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาขึ้นไป ฐานะปานกลางถึงค่อนข้างดี เป็นลูกหลานชาวจีนแต่จิวที่เติบโตมาภายใต้วัฒนธรรมไทย-จีน เรียนโรงเรียนไทย ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางด้านภาษาจีน แต่มีความสนใจในอารยธรรมจีนแต่จิวของรากเหง้าบรรพบุรุษของตน อยากทราบความเป็นมา และแก่นแท้ที่ถูกต้อง โดยมีความสนใจในงานศิลปะ จึงเลือกซื้อเครื่องประดับที่เน้นการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ ไม่ยึดติดอยู่กับกรอบความคิดแบบเดิมๆ เพื่อนำมาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพสังคมในปัจจุบัน โดยกลุ่มเป้าหมายจะเป็นผู้ซื้อเครื่องประดับเอง เนื่องจากด้วยมีความสนใจในอารยธรรมของบรรพบุรุษ และอยากทราบความเป็นมา รวมถึงแก่นแท้ที่ถูกต้อง เป็นวัยที่ชอบค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งรูปแบบของเครื่องประดับนั้นจะต้องดูร่วมสมัย เหมาะสมกับวัย แต่ยังคงกลิ่นอายความเป็นจีน

ตารางที่ 6 แสดงรุ่นอายุของชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

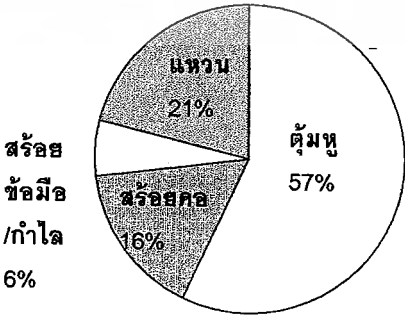
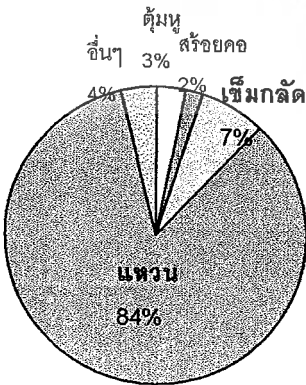
ปีที่ย้ายมาอยู่	อายุ (ปี)	ลำดับรุ่น	สัญชาติ	ช่วงรุ่นอายุ (GENERATION)
2461-2490	60-90	ปู่ย่า	จีน	รุ่นที่ 1
2491-2500	51-60	พ่อแม่	จีน/ไทย	
2501-2510	41-50	พ่อแม่	จีน/ไทย	รุ่นที่ 2
2511-2520	31-40	พ่อแม่-ลูก	จีน/ไทย	
2521-2530	21-30	ลูก-หลาน	ไทย	รุ่นที่ 3
2531-2540	11-20	หลาน	ไทย	รุ่นที่ 4
2541-2550	1-10	หลาน-เหลน	ไทย	

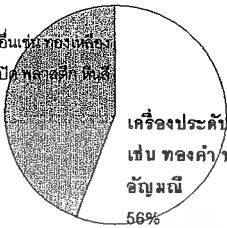
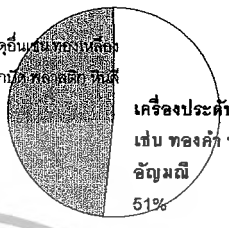
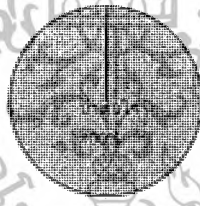
ที่มา : บูรณาการของเยาวชนจีนในประเทศไทย (รศ.ดร.พลศักดิ์ จิรากรศิริ)

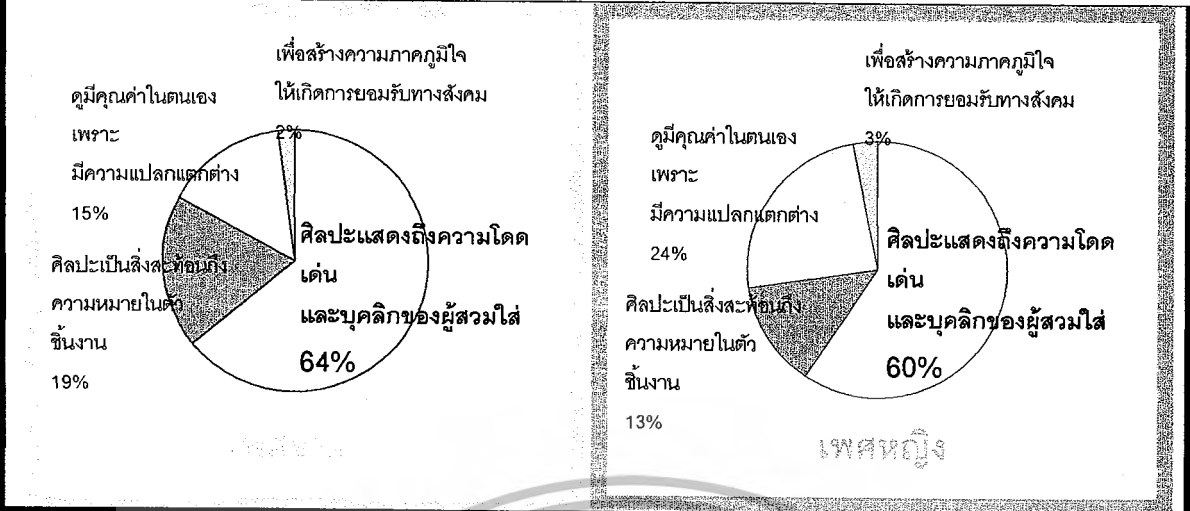
2.13.4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ

12.เครื่องประดับใดที่ท่านสวมใส่ในชีวิตประจำวัน

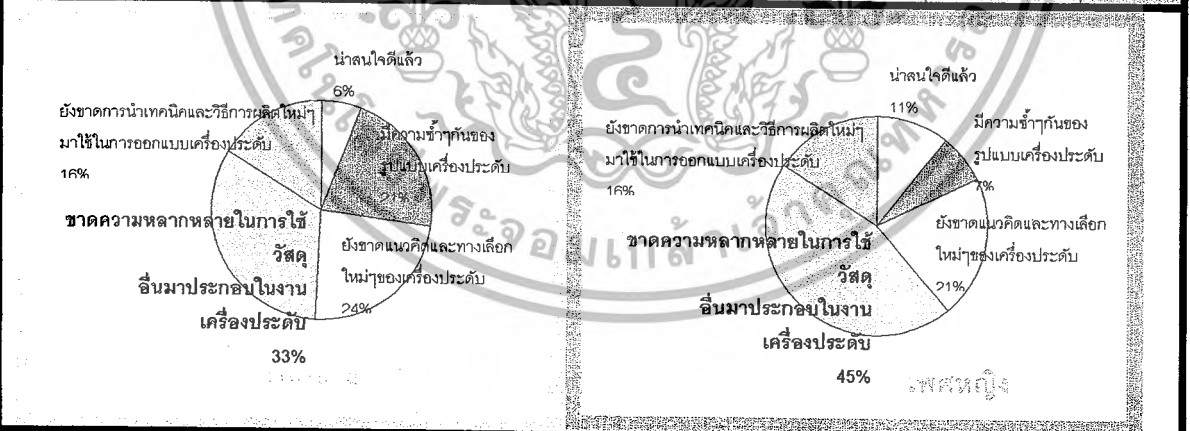
	ตุ้มหู	สร้อยคอ	สร้อยข้อมือ/ กำไล	แหวน	เข็มกลัด	เครื่องประดับ บนศีรษะ	อื่นๆ
อันดับ 1	3	2	0	84	7	0	4
อันดับ 2	8	6	4	7	52	1	22
อันดับ 3	19	5	4	9	32	3	20
อันดับ 1	57	16	6	21	0	0	0
อันดับ 2	31	21	11	34	1	1	1
อันดับ 3	14	16	32	20	5	12	1

13. ประเภทของเครื่องประดับที่ท่านเลือกซื้อ	เครื่องประดับจากวัตถุมีค่า เช่น ทองคำ ทองคำขาว เงิน อัญมณี	79	78
	เครื่องประดับจากวัสดุอื่นเช่น ทองเหลือง สแตนเลส เซาส์ตว์ ลูกบิด พลาสติก หินสี	63	74
เครื่องประดับจากวัสดุอื่นเช่น ทองเหลือง สแตนเลส เซาส์ตว์ ลูกบิด พลาสติก หินสี 44% เครื่องประดับจากวัตถุมีค่า เช่น ทองคำ ทองคำขาว เงิน อัญมณี 56% เครื่องประดับจากวัสดุอื่นเช่น ทองเหลือง สแตนเลส เซาส์ตว์ ลูกบิด พลาสติก หินสี 49% เครื่องประดับจากวัตถุมีค่า เช่น ทองคำ ทองคำขาว เงิน อัญมณี 51%			
14. นอกจากซื้อเครื่องประดับเพราะมูลค่าของวัตถุแล้ว การซื้อเพราะเป็นงานศิลปะ มีความน่าสนใจหรือไม่	ไม่น่าสนใจ	0	2
	น่าสนใจ	100	98
น่าสนใจ 100% ไม่น่าสนใจ 0% 			
15. สนใจซื้อเครื่องประดับเพราะเป็นงานศิลปะ เนื่องจากสาเหตุใด	ศิลปะแสดงถึงความโดดเด่น และบุคลิกของผู้สวมใส่	64	58
	ศิลปะเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความหมายในตัวชิ้นงาน	19	13
	ดูมีคุณค่าในตนเอง เพราะมีความแปลกแตกต่าง	15	24
	เพื่อสร้างความภาคภูมิใจ ให้เกิดการยอมรับทางสังคม	2	3

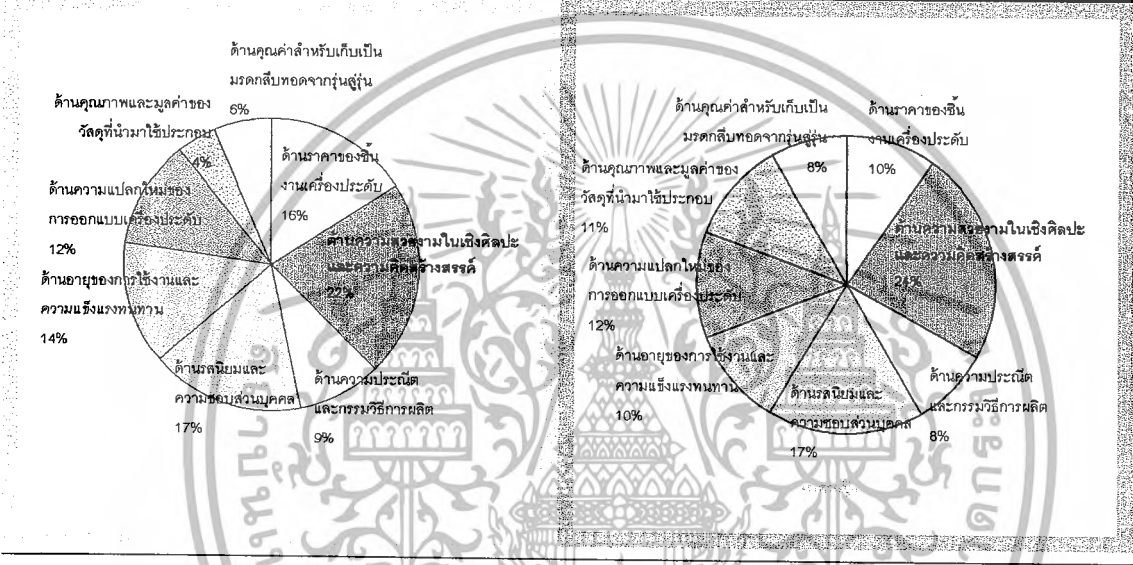
16. ท่านมีความเห็นอย่างไรกับวงการเครื่องประดับในประเทศไทย	น่าสนใจดีแล้ว	8	12
	มีความซ้ำกันของรูปแบบเครื่องประดับ	29	8
	ยังขาดแนวคิดและทางเลือกใหม่ๆของเครื่องประดับ	32	24
	ขาดความหลากหลายในการใช้วัสดุอื่นมาประกอบในงานเครื่องประดับ	45	51
	ยังขาดการนำเทคนิคและวิธีการผลิตใหม่ๆมาใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ	22	18

17.ปัจจัยด้านใดที่ท่านคิดว่าเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจซื้อเครื่องประดับ	ด้านราคาของชิ้นงานเครื่องประดับ	32	24
	ด้านความสวยงามในเชิงศิลปะและความคิดสร้างสรรค์	44	58
	ด้านความประณีต และกรรมวิธีการผลิต	19	21
	ด้านรสนิยมและความชอบส่วนบุคคล	34	42

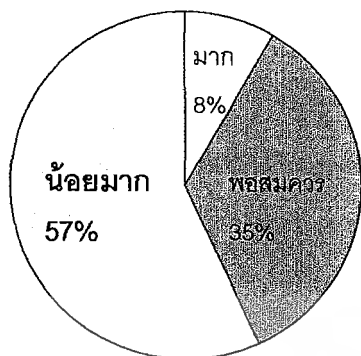
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษานี้เท่านั้น ไม่ควรนำเอกสารนี้ไปเผยแพร่ในที่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	ด้านอายุของการใช้งานและความแข็งแรง ทนทาน	28	26
	ด้านความแปลกใหม่ของการออกแบบ เครื่องประดับ	24	29
	ด้านคุณภาพและมูลค่าของวัสดุที่นำมาใช้ ประกอบ	9	27
	ด้านคุณค่าสำหรับเก็บเป็นมรดกสืบทอด จากรุ่นสู่รุ่น	13	21

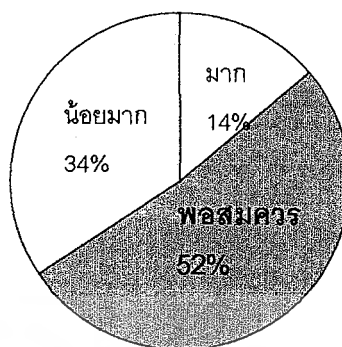

ตอนที่3 แบบสอบถามลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวเกี่ยวกับแนวทางในการออกแบบ (เฉพาะลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ที่ระบุไว้ในข้อ 9)

18. ในฐานะที่ท่านเป็นลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ท่านมีความรู้เกี่ยวกับอารยธรรมของบรรพบุรุษชาวจีนมากน้อยเพียงใด	มาก	8	13
	พอสมควร	33	48
	น้อยมาก	54	32

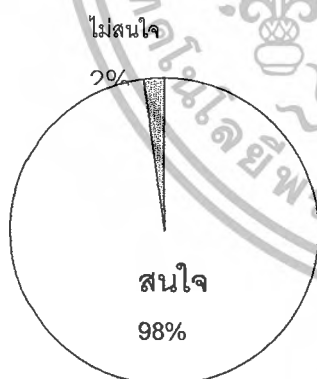

พศ. ๖๖

พศ. ๖๗

19. ถ้ามีเครื่องประดับที่ช่วยส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย ท่านสนใจที่จะซื้อหรือไม่	สนใจ	93	93
	ไม่สนใจ	2	0

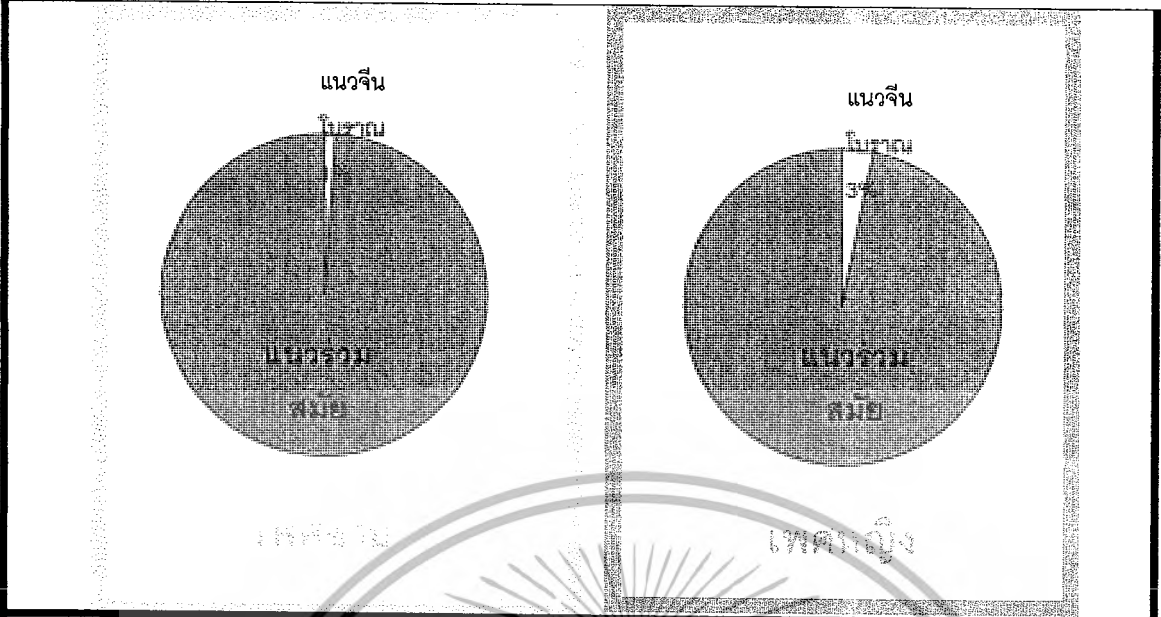

พศ. ๖๖

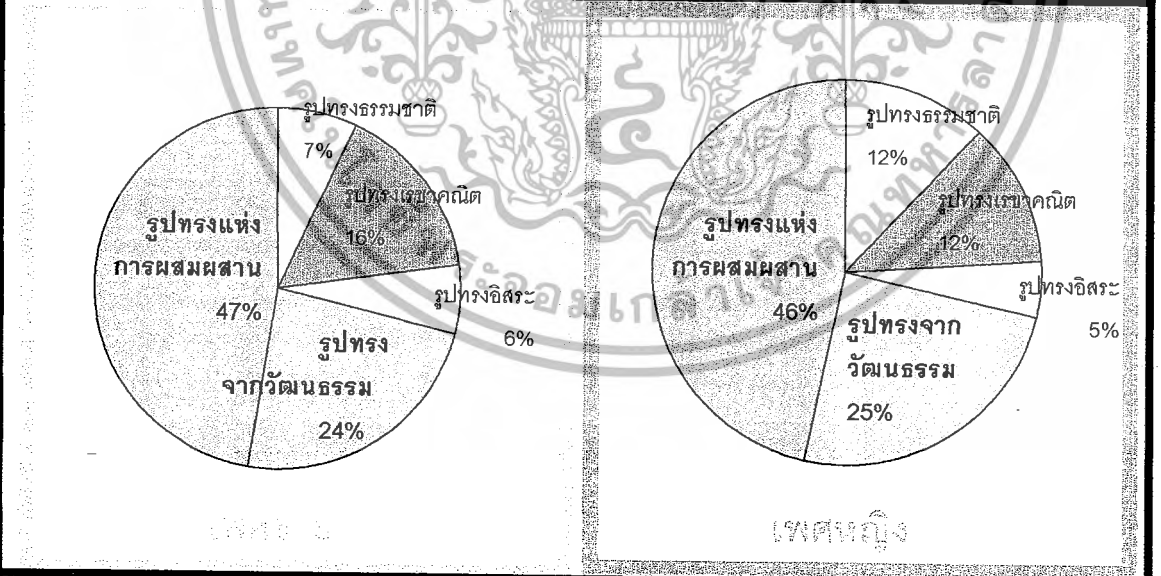

พศ. ๖๗

20. รูปลักษณะภายนอกของเครื่องประดับที่ท่านสนใจ และมีความเป็นไปได้ในการซื้อมากที่สุด	แนวจีนโบราณ	1	3
	แนวร่วมสมัย	92	90

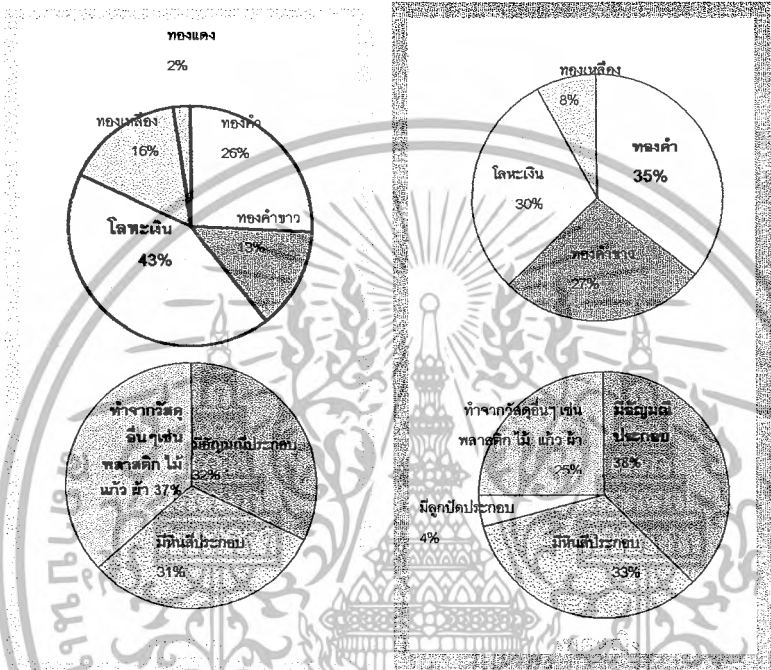

21.รูปทรงของเครื่องประดับที่ท่านสนใจเพื่อนำมาใช้ในโครงการออกแบบนี้	รูปทรงธรรมชาติ	8	12
	รูปทรงเรขาคณิต	18	12
	รูปทรงอิสระ	7	5
	รูปทรงจากวัฒนธรรม	27	25
	รูปทรงแห่งการผสมผสาน	54	47

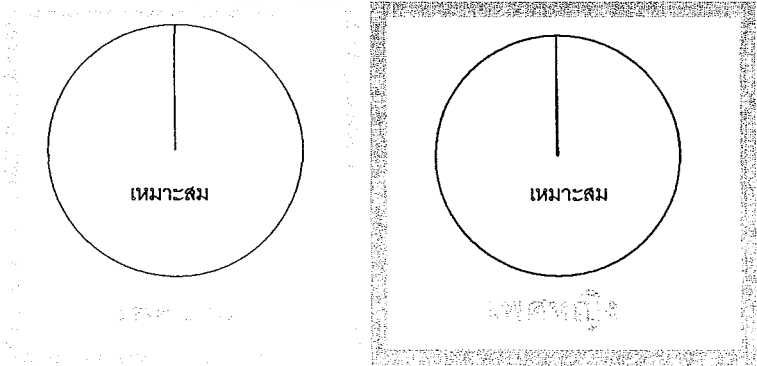

22.ประเภทของวัสดุที่ท่านเห็นเหมาะสมกับการทำเครื่องประดับในโครงการนี้	ทองคำ	23	37
	ทองคำขาว	12	28
	โลหะเงิน	38	31
	ทองเหลือง	14	8

	ทองแดง	2	0
	มีอิทธิพลประกอบ	28	36
	มีหินสีประกอบ	27	32
	มีลูกปัดประกอบ	0	4
	ทำจากวัสดุอื่นๆ เช่น พลาสติก ไม้ แก้ว ผ้า	32	24

23. การออกแบบที่มีเรื่องราว ในลักษณะการบรรยาย (NARRATIVE DESIGN) เล่าเรื่องผ่านงานศิลปะ ท่านเห็นว่าเหมาะสมหรือไม่ กับโครงการออกแบบเครื่องประดับในครั้งนี้	เหมาะสม	95	93
	ไม่เหมาะสม	0	0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

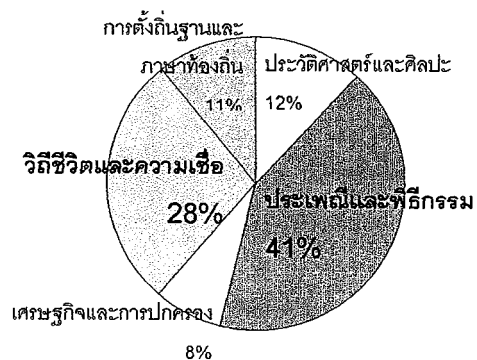
24.รูปแบบการถ่ายทอดของการออกแบบ ในลักษณะบรรยาย (NARRATIVE DESIGN) เล่าเรื่องผ่านงานศิลปะของ โครงการนี้ควรถ่ายทอดออกมาในรูปแบบ ใด	ชี้ให้เห็นสาระสำคัญในเชิง เปรียบเทียบ	47	32
	ใช้สัญลักษณ์หรือลวดลายทาง อารยธรรมมาผสมผสาน	39	45
	ใช้ภาพในการนำเสนอ เพื่อความ เข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน	43	48

25. อารยธรรมจีนแต่จั่วในด้านใดที่ท่านสนใจและเห็นว่าเหมาะสมกับโครงการนี้มากที่สุด

	ประวัติศาสตร์และ ศิลปะ	ประเพณีและ พิธีกรรม	เศรษฐกิจ และการ ปกครอง	วิถีชีวิตและ ความเชื่อ	การตั้งถิ่นฐาน และภาษา ท้องถิ่น
อันดับ 1	11	39	7	26	10
อันดับ 2	7	32	4	36	14
อันดับ 3	17	23	8	31	14
อันดับ 1	11	23	15	30	16
อันดับ 2	5	34	13	35	8
อันดับ 3	5	32	20	31	7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.13.4.4 การวิเคราะห์ชนิดของเครื่องประดับที่นำมาใช้กับเครื่องประดับในโครงการ

ตารางที่ 7 : การวิเคราะห์ชนิดของเครื่องประดับ (เพศชาย)

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	ชนิดของเครื่องประดับ						
	ตุ้มหู	สร้อยคอ	สร้อยข้อมือ/กำไล	เครื่องประดับบนศีรษะ	เข็มกลัด	แหวน	อื่นๆ
ความนิยมสวมใส่เครื่องประดับในชีวิตประจำวัน (ผลสำรวจจากแบบสอบถาม)	3	2	0	0	7	84	4
ความเหมาะสมกับการสวมใส่ในชีวิตประจำวัน (ค่าความสำคัญ) (5)	3	3			5	5	
สอดคล้องกับความเชื่อและวิถีชีวิตของชาวจีน (ค่าความสำคัญ) (5)	0	0			5	5	
(รวม) (ค่าความสำคัญ)	(15)	(15)			(50)	(50)	
รวมคะแนน	18	17			57	134	

หมายเหตุ: ระดับความสำคัญ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

จากตาราง สรุปได้ว่าเครื่องประดับที่เหมาะสมกับการสวมใส่ในชีวิตประจำวันสำหรับผู้บริโภคเพศชาย ในโครงการออกแบบครั้งนี้มากที่สุด คือ แหวน และ เข็มกลัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 : การวิเคราะห์ชนิดของเครื่องประดับ (เพศหญิง)

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เงื่อนไขการพิจารณา	ชนิดของเครื่องประดับ						
	ตุ้มหู	สร้อยคอ	สร้อยข้อมือ/กำไล	เครื่องประดับบนศีรษะ	เข็มกลัด	แหวน	อื่นๆ
ความนิยมสวมใส่เครื่องประดับในชีวิตประจำวัน (ผลสำรวจจากแบบสอบถาม)	57	16	6	0	0	21	0
ความเหมาะสมกับการสวมใส่ในชีวิตประจำวัน (ค่าความสำคัญ) (5)	5	3	3			5	
สอดคล้องกับความเชื่อและวิถีชีวิตของชาวจีน (ค่าความสำคัญ) (5)	5	4	5			4	
(รวม) (ค่าความสำคัญ)	(50)	(35)	(40)			(45)	
รวมคะแนน	107	51	46			66	

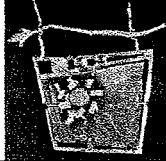
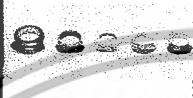
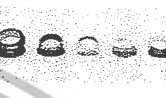
หมายเหตุ: ระดับความสำคัญ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

จากตาราง สรุปได้ว่าเครื่องประดับที่เหมาะสมกับการสวมใส่ในชีวิตประจำวันสำหรับผู้บริโภคเพศหญิง ในโครงการออกแบบครั้งนี้มากที่สุด คือ ตุ้มหู, แหวน, สร้อยคอและ สร้อยข้อมือ/กำไล

2.13.5 สรุปข้อกำหนดโดยรวมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ

ตารางที่ 9 : สรุปข้อกำหนดที่ได้จากแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ

เงื่อนไขการพิจารณา	เพศชาย	เพศหญิง
	(คำตอบเรียงตามอันดับความสำคัญในการพิจารณา)	
1. สนใจซื้อเครื่องประดับเพราะเป็นงานศิลปะ เนื่องจาก	1. แสดงถึงความโดดเด่น และบุคลิกของผู้สวมใส่	1. แสดงถึงความโดดเด่น และบุคลิกของผู้สวมใส่
	2. เป็นสิ่งสะท้อนถึงความหมายในตัวชิ้นงาน	2. ดูมีคุณค่าในตนเอง เพราะมีความแปลกแตกต่าง
	3. ดูมีคุณค่าในตนเอง เพราะมีความแปลกแตกต่าง	3. เป็นสิ่งสะท้อนถึงความหมายในตัวชิ้นงาน
2. ความเห็นต่อบริษัทเครื่องประดับในประเทศไทย	1. ขาดความหลากหลายในการใช้วัสดุอื่นมาประกอบ	1. ขาดความหลากหลายในการใช้วัสดุอื่นมาประกอบ
	2. ขาดแนวคิดและทางเลือกใหม่ๆ	2. ขาดแนวคิดและทางเลือกใหม่ๆ
	3. มีความซ้ำๆกันของรูปแบบ	3. ขาดการนำเทคนิคและวิธีการผลิตใหม่ๆมาใช้ในการออกแบบ
3. ปัจจัยที่เป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจซื้อเครื่องประดับ	1. ความสวยงามในเชิงศิลปะ และความคิดสร้างสรรค์	1. ความสวยงามในเชิงศิลปะ และความคิดสร้างสรรค์
	2. รสนิยมและความชอบส่วนบุคคล	2. รสนิยมและความชอบส่วนบุคคล
	3. ราคาของชิ้นงาน	3. ความแปลกใหม่ของการออกแบบ
	4. อายุของการใช้งานและความแข็งแรงทนทาน	4. คุณภาพและมูลค่าของวัสดุที่นำมาใช้ประกอบ
	5. ความแปลกใหม่ของการออกแบบ	5. - ราคาของชิ้นงาน - อายุของการใช้งานและ
	6. ความประณีต และกรรมวิธีการผลิต	ความแข็งแรงทนทาน
	7. คุณค่าสำหรับเก็บเป็นมรดก สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น	6. - คุณค่าสำหรับเก็บเป็นมรดก สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น
	8. คุณภาพและมูลค่าของวัสดุที่นำมาใช้ประกอบ	- ความประณีต และกรรมวิธีการผลิต

เงื่อนไขการพิจารณา	เพศชาย	เพศหญิง
	(คำตอบเรียงตามอันดับความสำคัญในการพิจารณา)	
4. รูปลักษณะภายนอกของเครื่องประดับแนวร่วมสมัยที่เหมาะสมกับเครื่องประดับของโครงการครั้งนี้	1. รูปทรงแห่งการผสมผสาน 	1. รูปทรงแห่งการผสมผสาน
	2. รูปทรงจากวัฒนธรรม 	2. รูปทรงจากวัฒนธรรม
	3. รูปทรงเรขาคณิต 	3. รูปทรงธรรมชาติ รูปทรงเรขาคณิต
	4. รูปทรงธรรมชาติ 	4. รูปทรงธรรมชาติ
	5. รูปทรงอิสระ 	4. รูปทรงอิสระ
5. ประเภทวัสดุที่เหมาะสมกับเครื่องประดับในโครงการ (ประเภทโลหะ) (ประเภทวัสดุอื่นๆ)	1. โลหะเงิน	1. ทองคำ
	2. ทองคำ	2. โลหะเงิน
	3. ทองเหลือง	3. ทองคำขาว
	1. มีส่วนประกอบของวัสดุอื่น เช่น ไม้ พลาสติก	1. มีอัญมณีประกอบ
	2. มีอัญมณีประกอบ	2. มีหินสีประกอบ
	3. มีหินสีประกอบ	3. มีส่วนประกอบของวัสดุอื่น เช่น ไม้ พลาสติก
		4. มีลูกบิดประกอบ

เงื่อนไขการพิจารณา	เพศชาย	เพศหญิง
	(คำตอบเรียงตามอันดับความสำคัญในการพิจารณา)	
6. ประเภทของอารยธรรมจีนแต่จีวี่ที่เหมาะสมกับการใช้ออกแบบเครื่องประดับในโครงการนี้	1. ด้านประเพณีและพิธีกรรม	1. ด้านวิถีชีวิตและความเชื่อ
	2. ด้านวิถีชีวิตและความเชื่อ	2. ด้านประเพณีและพิธีกรรม

บทที่ 3

การออกแบบ

3.1 สรุปแนวทางการออกแบบเครื่องประดับในโครงการ

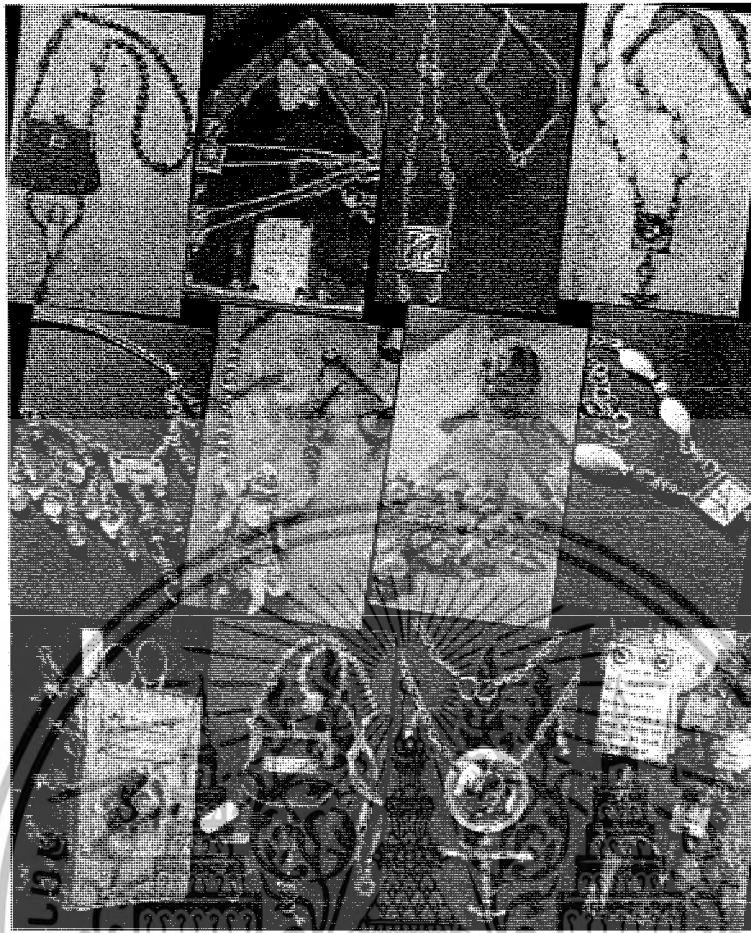
แนวทางการออกแบบเครื่องประดับในโครงการ

การออกแบบเครื่องประดับในโครงการนี้จะอาศัยหลักในการออกแบบคือ เน้นการออกแบบที่สื่อถึงเรื่องราว โดยจะออกแบบให้เครื่องประดับในโครงการมีคุณค่ามากกว่าแค่ใช้ประดับเพื่อความสวยงาม แต่ยังสามารถบอกเล่า อธิบาย เหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆที่อยู่เบื้องหลังของชิ้นงานนั้นๆ โดยอาจจะสื่อด้วย การเขียนบรรยาย กรรมวิธี รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ต่างๆ(Narrative Design) ให้ลูกหลานชาวไทย เชื้อสายจีนแต่จิวรับรู้ถึงความเป็นมา และความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิวได้อย่างถูกต้อง รวมถึงเกิดความรัก ความภูมิใจ และความหวงแหนในอารยธรรมบรรพบุรุษของตน อันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทยต่อไป

ภาพที่ 151 ตัวอย่างงาน Narrative design หรือการเล่าเรื่องผ่านทางชิ้นงานซึ่งมีหลากหลายรูปแบบ

ด้วยแนวคิดในการบอกเล่าเรื่องราวผ่านทางชิ้นงาน (Narrative Design) ที่นำมาใช้เป็นประเด็นหลักในการออกแบบเครื่องประดับในโครงการนี้ แนวทางการออกแบบยังเน้น ออกแบบเครื่องประดับให้มีความร่วมสมัยแต่ไม่ทิ้งความเป็นจีนแต่จิว เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายของโครงการนี้อยู่ในช่วงอายุที่ 3 ซึ่งมีรสนิยม และการใช้ชีวิตที่เน้นความทันสมัย เพื่อประยุกต์ให้เข้ากับสังคมในยุคปัจจุบัน ที่ความงามนั้นควรมีความร่วมสมัย ชิ้นงานได้จริงในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 152 ตัวอย่าง jewelry ที่อาศัยแนวทางการออกแบบแบบเล่าเรื่อง Narrative Design

โดยมีการนำแนวคิดหลักในการออกแบบผสมผสานกับแนวคิดเรื่อง คือ “การกลายของอารยธรรม ภายใต้การผสมผสานอย่างกลมกลืน” ซึ่งอาศัยหลักอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทยที่มีเอกลักษณ์อันโดดเด่น มาประยุกต์เป็นแนวทางการออกแบบเชิง

ศิลปะ+ ปรักฎา

เพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวตระหนักได้ถึงคุณค่าของอารยธรรม รวมถึงเกิดความรัก ความภูมิใจ และความหวงแหน อันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย และสามารถนำสิ่งดี ๆ ของบรรพบุรุษ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และแก้ไขปัญหาสังคมในยุคปัจจุบัน พร้อมกับใช้เรื่องสายสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมเป็นกุศโลบายในการสร้างความสมานฉันท์ ประองดองกันภายในสังคมไทย

โดยแต่ละชิ้นงานจะมี Concept ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 Concept ดังนี้

- Concept ด้านวิถีชีวิตและความเชื่อของชาวจีนแต่จิวในประเทศไทย
- Concept ด้านประเพณีและพิธีกรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ของอารยธรรมจีนแต่จิว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Concept ด้านวิถีชีวิตและความเชื่อ

- ทางด้านวิถีชีวิตและความเชื่อ ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จื๋อส่วนใหญ่ยังคงเคารพคำสอนของลัทธิขงจื๊อ คือมีความกตัญญูต่อบุพการี และผู้อาวุโส ทำให้ยังคงมีการบูชาบรรพบุรุษ เพื่อแสดงความกตัญญูตเวที มิใช่แสดงถึงความเชื่อเรื่องวิญญาณและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้เกิดการละเลยรูปแบบความเชื่ออันดั้งเดิมบางประการเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตไปตามธรรมชาติ ทำบุญทำทานแก้ทุกข์วิญญูณ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รวมถึงแนวคิดคำสอนอันดั้งเดิมที่บรรพบุรุษได้ให้ไว้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

Concept ด้านประเพณีและพิธีกรรม

- ทางด้านประเพณีและพิธีกรรม ในปัจจุบันลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จื๋อไม่ค่อยทราบแก่นแท้ของประเพณีและพิธีกรรมนั้นๆ ทราบแต่เพียงขั้นตอนการปฏิบัติคร่าวๆ เข้าใจว่าเป็นเพียงการบูชาบรรพบุรุษ ขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ด้วยความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมทางตะวันตกได้แพร่กระจายเข้ามาเมื่อมีอิทธิพลมากในปัจจุบัน ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จื๋อจึงไม่ค่อยให้ความสำคัญมากนักกับเรื่องประเพณีและพิธีกรรมที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยหลักการที่ทันสมัย มีผลทำให้ประเพณีและพิธีกรรมอันดั้งเดิมเหล่านั้นจึงค่อยๆ ปิดเป็นเลือนหายไป ทั้งๆ ที่แก่นแท้และสาระอันดั้งเดิมที่แฝงอยู่กับประเพณีและพิธีกรรมนั้นๆ มีคุณประโยชน์ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นหลักในการพัฒนา ชัดเจนจิตใจเพื่อดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

สรุปแนวทางการออกแบบ

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย

รับรู้ความเป็นมา แก่นแท้และ ความสำคัญของ
อารยธรรมจีนแต่จิ๋วได้อย่างถูกต้อง

เกิดความรัก ความภูมิใจ และความหวงแหน

การอนุรักษ์และสืบสาน

Narrative Design

“การกลายของอารยธรรม ภายใต้การผสมผสานอย่างกลมกลืน”

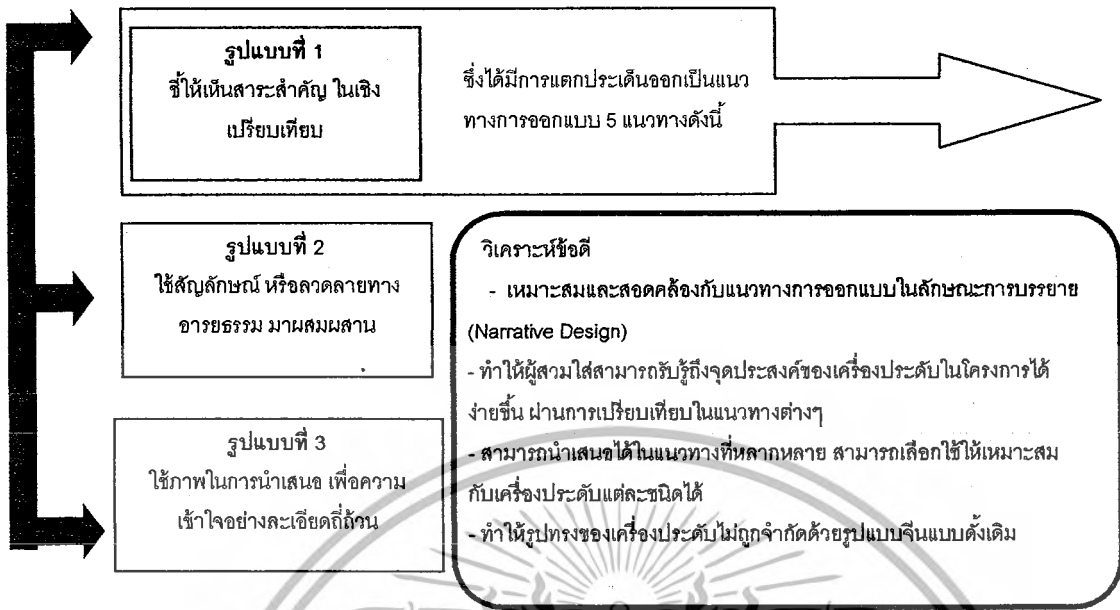

- ศิลปะแบบจีนประเพณี
- ความงดงามจากตัวอักษร
- ศิลปะแบบจีนแต่จิ๋ว
(ในจีน สมัยราชวงศ์ชิง)
(ในไทย สมัยสมเด็จพระเจ้าตากสิน)

“ศิลปะ + ปรัชญา”

- รากฐานและความเชื่อของชาวจีน
- ขงจื๊อ (ความกตัญญู)
- เต๋า (ธรรมชาติ)
- มหายาน (เจ้าแม่กวนอิม)
- เทพเจ้า (เทพโป๊ยเซียน)

โดยมีรูปแบบการถ่ายทอดโดยเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้

ซึ่งได้มีการแตกประเด็นออกเป็นแนวทางการออกแบบ 5 แนวทางดังนี้

แนวทางการออกแบบที่ 1
เปรียบเทียบให้เห็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตสู่ปัจจุบัน

แนวทางการออกแบบที่ 2
เปรียบเทียบสาระสำคัญกับสิ่งรอบตัว ทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน

แนวทางการออกแบบที่ 3
เปรียบเทียบผลดีของเงินแท้จิว โดยแสดงให้เห็นเหตุและผล

แนวทางการออกแบบที่ 4
เปรียบเทียบโดยนำแก่นแท้มาปรับใช้กับเหตุการณ์ในปัจจุบัน

แนวทางการออกแบบที่ 5
เปรียบเทียบให้เห็นแก่นแท้อารยธรรมแท้จิว ภายใต้การเปลี่ยนแปลงไปของแต่ละพื้นที่

3.2 วิเคราะห์และสรุปข้อมูลเพื่อหาแนวทางการออกแบบ

3.2.1 วิถีชีวิตและความเชื่อด้านความมกตัญญู

ตารางที่ 10 พิจารณาการเลือกแนวทางการออกแบบที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและความเชื่อด้านความมกตัญญู

แนวทางการออกแบบ เงื่อนไขการพิจารณา	1. เปรียบเทียบ สิ่งที่เปลี่ยน แปลงไปจาก อดีตสู่ปัจจุบัน	2. เปรียบเทียบ สาระสำคัญกับ สิ่งรอบตัว	3. เปรียบเทียบ ผลดีของจีน แต่จั่ว	4. เปรียบเทียบ โดยนำแก่นแท้ มาปรับใช้กับ เหตุการณ์ใน ปัจจุบัน	5. เปรียบเทียบ ภายใต้การ เปลี่ยนแปลงไป ของแต่ละพื้นที่
1. สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ความ เป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมแต่จั่วได้ ถูกต้องและชัดเจน (5)	4	3	2	3	2
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการ ออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	4	3	2	2	3
3. สามารถใช้เปรียบเทียบวิถีชีวิตและความ เชื่อด้านความมกตัญญูได้อย่างเหมาะสม (4)	3	3	2	3	2
4. รูปลักษณภายนอกสามารถออกแบบให้ดู ร่วมสมัย แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จั่วได้ (5)	3	4	3	3	2
5. สามารถนำ "ศิลปะ + ปรัชญา" มาปรับใช้ ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	4	2	3	2	2
รวมคะแนน	71	62	48	54	43

หมายเหตุ: ระดับความสำคัญ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 พิจารณาการเลือกชนิดของเครื่องประดับที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและความเชื่อด้านความมั่งคั่ง

ชนิดของเครื่องประดับ	เข็ม กลัด ชาย	แหวน ชาย	ตุ้มหู หญิง	สร้อย คอ หญิง	สร้อย ข้อมือ /กำไล หญิง	แหวน หญิง
1.เหมาะสมกับการเปรียบเทียบวิถี ชีวิตและความเชื่อด้านความ มั่งคั่งของชาวไทยเชื้อสายจีน แต่จิว (4)	4	3	3	4	3	3
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับ ความเชื่อเรื่องการสวมใส่ เครื่องประดับชาวจีน (4)	3	2	3	4	3	2
3. สามารถถ่ายทอดวัตถุประสงค์ ผ่านตัวเครื่องประดับได้อย่าง เหมาะสม (3)	3	3	2	4	3	3
4. รูปลักษณ์ภายนอกสามารถ ออกแบบให้ดูร่วมสมัย แต่มีกลิ่น อายความเป็นจีนแต่จิวได้ (2)	4	3	4	4	4	3
5. ขนาดและสัดส่วนเครื่องประดับ เหมาะสมกับการเปรียบเทียบวิถี ชีวิตความเชื่อด้านความมั่งคั่ง (2)	4	2	2	4	3	2
รวมคะแนน	53	39	42	60	47	39

หมายเหตุ: ระดับความสำคัญ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

สรุป วิถีชีวิตและความเชื่อด้านความมั่งคั่งของชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว

ถ่ายทอดผ่านเครื่องประดับประเภท สร้อยคอ ของผู้หญิง จำนวน 1 ชิ้นโดยอาศัยแนวทางการ
ออกแบบที่ 1 คือ การเปรียบเทียบสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตสู่ปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 วิธีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขาย

ตารางที่ 12 พิจารณาการเลือกแนวทางการออกแบบที่เหมาะสมกับวิธีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขาย

แนวทางการออกแบบ เงื่อนไขการพิจารณา	1. เปรียบเทียบ สิ่งที่เปลี่ยน แปลงไปจาก อดีตสู่ปัจจุบัน	2. เปรียบเทียบ สาระสำคัญกับ สิ่งรอบตัว	3. เปรียบเทียบ ผลดีของเงิน แต่จืด	4. เปรียบเทียบ โดยนำเกณฑ์ มาปรับใช้กับ เหตุการณ์ใน ปัจจุบัน	5. เปรียบเทียบ ภายใต้การ เปลี่ยนแปลงไป ของแต่ละพื้นที่
1.สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ความ เป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมแต่จืดได้ ถูกต้องและชัดเจน (5)	4	4	3	4	2
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการ ออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	3	3	3	4	3
3. สามารถใช้เปรียบเทียบวิธีชีวิตและความ เชื่อด้านการค้าขายได้อย่างเหมาะสม (4)	4	4	3	4	3
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถออกแบบให้ดู ร่วมสมัย แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จืดได้ (5)	3	3	3	4	3
5. สามารถนำ "ศิลปะ + ปรัชญา" มาปรับใช้ ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	3	3	2	3	2
รวมคะแนน	69	69	57	77	52

หมายเหตุ: ระดับความสำคัญ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ตารางที่ 13 พิจารณาการเลือกชนิดของเครื่องประดับที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขาย

ชนิดของเครื่องประดับ เงื่อนไขการพิจารณา	เพิ่ม กลัด ชาย	แหวน ชาย	ตุ้มหู หญิง	สร้อย คอ หญิง	สร้อย ข้อมือ /กำไล หญิง	แหวน หญิง
1.เหมาะสมกับการเปรียบเทียบวิถีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขายของชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว (4)	3	3	3	3	4	3
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับความเชื่อเรื่องการสวมใส่เครื่องประดับชาวจีน (4)	3	2	3	3	4	2
3. สามารถถ่ายทอดวัตถุประสงค์ผ่านตัวเครื่องประดับได้อย่างเหมาะสม (3)	3	3	2	3	4	3
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถออกแบบให้ดูร่วมสมัย แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จิวได้ (2)	3	3	4	4	4	3
5. ขนาดและสัดส่วนเครื่องประดับเหมาะสมกับการเปรียบเทียบวิถีชีวิตความเชื่อด้านการค้าขาย (2)	3	2	2	3	4	2
รวมคะแนน	47	39	42	47	60	39

หมายเหตุ: ระดับความสำคัญ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

สรุป วิถีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขายของชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว

ถ่ายทอดผ่านเครื่องประดับประเภท สร้อยข้อมือ/กำไล ของผู้หญิง จำนวน 1 ชิ้นโดยอาศัยแนวทางการออกแบบที่ 4 คือ การเปรียบเทียบโดยนำแก่นแท้มาปรับใช้กับเหตุการณ์ในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3 ด้านประเพณีตรุษจีน

ตารางที่ 14 พิจารณาการเลือกแนวทางการออกแบบที่เหมาะสมกับประเพณีตรุษจีน

แนวทางการออกแบบ เงื่อนไขการพิจารณา	1. เปรียบเทียบ สิ่งที่เปลี่ยน แปลงไปจาก อดีตสู่ปัจจุบัน	2. เปรียบเทียบ สาระสำคัญกับ สิ่งรอบตัว	3. เปรียบเทียบ ผลดีของจีน แต่จั่ว	4. เปรียบเทียบ โดยนำแก่นแท้ มาปรับใช้กับ เหตุการณ์ใน ปัจจุบัน	5. เปรียบเทียบ ภายใต้การ เปลี่ยนแปลงไป ของแต่ละพื้นที่
1.สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ความเป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมแต่จั่วได้ถูกต้องและชัดเจน (5)	4	4	2	3	3
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	3	4	2	3	2
3. สามารถใช้เปรียบเทียบประเพณีตรุษจีนได้อย่างเหมาะสม (4)	4	4	2	3	3
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถออกแบบให้ดูร่วมสมัย แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จั่วได้ (5)	3	4	3	3	3
5. สามารถนำ "ศิลปะ + ปรัชญา" มาปรับใช้ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	3	3	3	2	2
รวมคะแนน	69	77	48	57	54

หมายเหตุ: ระดับความสำคัญ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ตารางที่ 15 พิจารณาการเลือกชนิดของเครื่องประดับที่เหมาะสมกับประเพณีตรุษจีน

ชนิดของเครื่องประดับ เงื่อนไขการพิจารณา	เข็ม กลัด ชาย	แหวน ชาย	ตุ้มหู หญิง	สร้อย คอ หญิง	สร้อย ข้อมือ /กำไล หญิง	แหวน หญิง
1.เหมาะสมกับการเปรียบเทียบ ประเพณีตรุษจีนของชาวไทยเชื้อ สายจีนแต้จิ๋ว (4)	2	3	3	3	3	3
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับ ความเชื่อเรื่องการสวมใส่ เครื่องประดับชาวจีน (4)	3	3	3	4	3	3
3. สามารถถ่ายทอดวัตถุประสงค์ ผ่านตัวเครื่องประดับได้อย่าง เหมาะสม (3)	3	3	3	3	3	3
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถ ออกแบบให้ดูร่วมสมัย แต่มีกลิ่น อายความเป็นจีนแต้จิ๋วได้ (2)	3	3	3	3	3	3
5. ขนาดและสัดส่วนเครื่องประดับ เหมาะสมกับการเปรียบเทียบ ประเพณีตรุษจีน (2)	4	3	3	4	4	3
รวมคะแนน	43	45	54	51	47	45

หมายเหตุ: ระดับความสำคัญ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

สรุป ประเพณีตรุษจีน ของชาวไทยเชื้อสายจีนแต้จิ๋ว

ถ่ายทอดผ่านเครื่องประดับประเภท ตุ้มหู ของผู้หญิง จำนวน 1 คู่ โดยอาศัยแนวทางการ
ออกแบบที่ 2 คือ การเปรียบเทียบสาระสำคัญกับสิ่งรอบตัว ทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.4 ด้านประเพณีเชิงม้ง

ตารางที่ 16 พิจารณาการเลือกแนวทางการออกแบบที่เหมาะสมกับประเพณีเชิงม้ง

แนวทางการออกแบบ เงื่อนไขการพิจารณา	1. เปรียบเทียบ สิ่งที่เปลี่ยน แปลงไปจาก อดีตสู่ปัจจุบัน	2. เปรียบเทียบ สาระสำคัญกับ สิ่งรอบตัว	3. เปรียบเทียบ ผลดีของเงิน แต่จั่ว	4. เปรียบเทียบ โดยนำแก่นแท้ มาปรับใช้กับ เหตุการณ์ใน ปัจจุบัน	5. เปรียบเทียบ ภายใต้การ เปลี่ยนแปลงไป ของแต่ละพื้นที่
1.สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ความ เป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมแต่จั่วได้ ถูกต้องและชัดเจน (5)	3	3	2	3	2
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการ ออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	2	3	2	4	2
3. สามารถใช้เปรียบเทียบประเพณีเชิงม้งได้ อย่างเหมาะสม (4)	3	3	2	4	2
4. รูปลักษณียานนอกสามารถออกแบบให้ดู ร่วมสมัย แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จั่วได้ (5)	3	3	3	4	3
5. สามารถนำ "ศิลปะ + ปรัชญา" มาปรับใช้ ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	2	2	3	3	3
รวมคะแนน	54	57	48	72	48

หมายเหตุ: ระดับความสำคัญ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ตารางที่ 17 พิจารณาการเลือกชนิดของเครื่องประดับที่เหมาะสมกับประเพณีเซ่งเม้ง

ชนิดของเครื่องประดับ เงื่อนไขการพิจารณา	เข็ม กลัด ชาย	แหวน ชาย	ตุ้มหู หญิง	สร้อย คอ หญิง	สร้อย ข้อมือ /กำไล หญิง	แหวน หญิง
1.เหมาะสมกับการเปรียบเทียบ ประเพณีเซ่งเม้งของชาวไทยเชื้อ สายจีนแต้จิ๋ว (4)	4	3	3	3	2	3
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับ ความเชื่อเรื่องการสวมใส่ เครื่องประดับชาวจีน (4)	3	3	3	4	3	3
3. สามารถถ่ายทอดวัตถุประสงค์ ผ่านตัวเครื่องประดับได้อย่าง เหมาะสม (3)	4	3	3	3	3	3
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถ ออกแบบให้ดูร่วมสมัย แต่มีกลิ่น อายความเป็นจีนแต้จิ๋วได้ (2)	4	3	3	3	3	3
5. ขนาดและสัดส่วนเครื่องประดับ เหมาะสมกับการเปรียบเทียบ ประเพณีเซ่งเม้ง(2)	5	2	2	3	4	2
รวมคะแนน	58	43	43	49	43	43

หมายเหตุ: ระดับความสำคัญ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

สรุป ประเพณีเซ่งเม้งของชาวไทยเชื้อสายจีนแต้จิ๋ว

ถ่ายทอดผ่านเครื่องประดับประเภท เข็มกลัด ของผู้ชาย จำนวน 1 ชิ้น โดยอาศัยแนวทางการ
ออกแบบที่ 4 คือ การเปรียบเทียบโดยนำแก่นแท้มาปรับใช้กับเหตุการณ์ปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.5 ด้านพิธีกรรมการแต่งงาน

ตารางที่ 18 พิจารณาการเลือกแนวทางการออกแบบที่เหมาะสมกับพิธีกรรมการแต่งงาน

แนวทางการออกแบบ เงื่อนไขการพิจารณา	1. เปรียบเทียบ สิ่งที่เปลี่ยน แปลงไปจาก อดีตสู่ปัจจุบัน	2. เปรียบเทียบ สาระสำคัญกับ สิ่งรอบตัว	3. เปรียบเทียบ ผลดีของจีน แต่จีว	4. เปรียบเทียบ โดยนำแก่นแท้ มาปรับใช้กับ เหตุการณ์ใน ปัจจุบัน	5. เปรียบเทียบ ภายใต้การ เปลี่ยนแปลงไป ของแต่ละพื้นที่
1.สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ความ เป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมแต่จีวได้ ถูกต้องและชัดเจน (5)	3	4	3	4	3
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการ ออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	4	4	3	3	3
3. สามารถใช้เปรียบเทียบพิธีกรรมการ แต่งงานได้อย่างเหมาะสม (4)	4	4	3	4	3
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถออกแบบให้ดู ร่วมสมัย แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จีวได้ (5)	4	4	4	3	3
5. สามารถนำ "ศิลปะ + ปรัชญา" มาปรับใช้ ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	3	4	2	3	2
รวมคะแนน	72	80	62	69	57

หมายเหตุ: ระดับความสำคัญ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ตารางที่ 19 พิจารณาการเลือกชนิดของเครื่องประดับที่เหมาะสมกับพิธีกรรมการแต่งงาน

ชนิดของเครื่องประดับ เงื่อนไขการพิจารณา	เข็ม กลัด ชาย	แหวน ชาย	ตุ้มหู หญิง	สร้อย คอ หญิง	สร้อย ข้อมือ /กำไล หญิง	แหวน หญิง
1.เหมาะสมกับการเปรียบเทียบพิธี กรรมการแต่งงานของชาวไทยเชื้อ สายจีนแต่จิว (4)	2	5	3	3	3	5
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับ ความเชื่อเรื่องการสวมใส่ เครื่องประดับชาวจีน (4)	3	5	4	4	3	5
3. สามารถถ่ายทอดวัตถุประสงค์ ผ่านตัวเครื่องประดับได้อย่าง เหมาะสม (3)	3	4	3	3	3	4
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถ ออกแบบให้ดูร่วมสมัย แต่มีกลิ่น อายความเป็นจีนแต่จิวได้ (2)	3	3	3	3	3	3
5. ขนาดและสัดส่วนเครื่องประดับ เหมาะสมกับการเปรียบเทียบพิธี กรรมการแต่งงาน(2)	3	3	3	3	3	3
รวมคะแนน	41	64	49	49	45	64

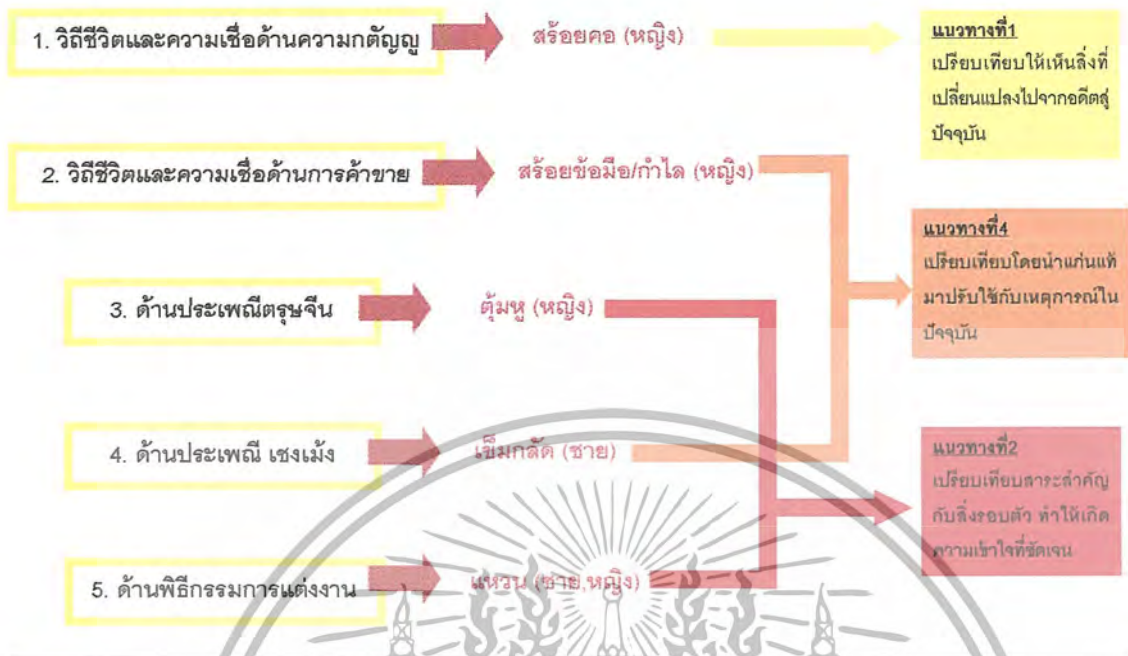
หมายเหตุ: ระดับความสำคัญ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

สรุป พิธีกรรมการแต่งงานของชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว

ถ่ายทอดผ่านเครื่องประดับประเภท แหวน ของชายและ หญิง จำนวน 2 ชิ้นโดยอาศัยแนว
ทางการออกแบบที่ 2 คือ การเปรียบเทียบสาระสำคัญกับสิ่งรอบตัวเพื่อเกิดความเข้าใจที่ชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.6 สรุปข้อมูลโดยแบ่งตามประเภทของเครื่องประดับ

3.3 ขั้นตอนแบบร่าง

การระดมความคิดในการออกแบบ BRAIN STORM

3.3.1 การระดมความคิดของเครื่องประดับตุ้มหู

ภาพที่ 153 แสดงแผนภาพการระดมความคิดชิ้นงานตุ้มหู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ่ายทอดผ่านชิ้นงาน โดยอาศัยการเปรียบเทียบสาระสำคัญของประเพณีตรุษจีนกับสิ่งรอบตัว เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน คือ นำแนวความคิดเรื่องการจุดประทัด เพื่อขับไล่สิ่งที่ไม่ดีออกไป เพื่อเริ่มต้นสิ่งดี ๆ ที่จะเกิดขึ้นต้อนรับปีใหม่ โดยถ่ายทอดผ่านชิ้นงานให้มีการเล่าเรื่อง เพื่อสื่อถึงตำนานและข้อปฏิบัติของประเพณีตรุษจีน

ซึ่งสรุปจากแนวความคิด ได้เป็น 3 แนวทางดังนี้

แนวทางที่ 1 เปรียบเทียบสิ่งที่ดีที่จะเกิดขึ้นใหม่ในปีหน้า กับกิ้งไม้ที่แตกยอดอ่อน เพื่อเริ่มต้นสิ่งที่ดีงาม มีการนำไม้มงคลตามหลักความเชื่อ มาประยุกต์ใช้เป็นลวดลาย เช่น ต้นไผ่ ดอกเหมย ใบสน โดยนำมาประยุกต์ใช้ในหลายหลายรูปแบบทั้งนำลักษณะโดยตรงของไม้มงคลนั้นมาใช้เลย หรือนำลวดลายของใบ มาประยุกต์ให้ดูทันสมัย เป็นงานศิลปะมากขึ้น ผ่านการจัดองค์ประกอบให้รู้สึกเหมือนว่าสิ่งมงคลกำลังเกิดขึ้นไล่ระดับไปตามใบหูของผู้สวมใส่

แนวทางที่ 2 เปรียบเทียบโดยใช้เส้นสายเพื่อสื่อให้เห็นถึงความดีงามที่กำลังเริ่มต้นขึ้น เสมือนงอกเกิดขึ้นมา ไล่ระดับไปตามใบหูของผู้สวมใส่ โดยด้านหลังได้ลองคิดวิเคราะห์รูปทรงที่จะทำให้เกิดเสียงเมื่อกระทบกัน ให้รู้สึกถึงการจุดของประทัดเพื่อขับไล่สิ่งเลวร้ายออกไป

แนวทางที่ 3 ใช้สัญลักษณ์มงคล แทนสิ่งดี ๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้นในปีข้างหน้า รวมทั้งยังเสมือนเป็นคำอวยพรที่ผู้สวมใส่จะรู้สึกอุ่นใจตลอดเวลา โดยมีการนำสัญลักษณ์มงคลนั้น มาประยุกต์ให้เป็นลวดลาย เส้นสายทางศิลปะมากขึ้น สื่อถึงความงามตามแบบฉบับของศิลปะจีนประเพณี

3.3.1.1 เครื่องประดับตุ้มหู แนวความคิดที่ 1

ภาพที่ 154 แสดงแบบร่างตุ้มหูแนวความคิดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.1.2 เครื่องประดับตุ้มหู แนวความคิดที่ 2

ภาพที่ 155 แสดงแบบร่างตุ้มหูแนวความคิดที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.1.3 เครื่องประดับตุ้มหู แนวความคิดที่ 3

ภาพที่ 156 แสดงแบบร่างตุ้มหูแนวความคิดที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.2 พิจารณาเลือกแบบร่างเครื่องประดับต้น

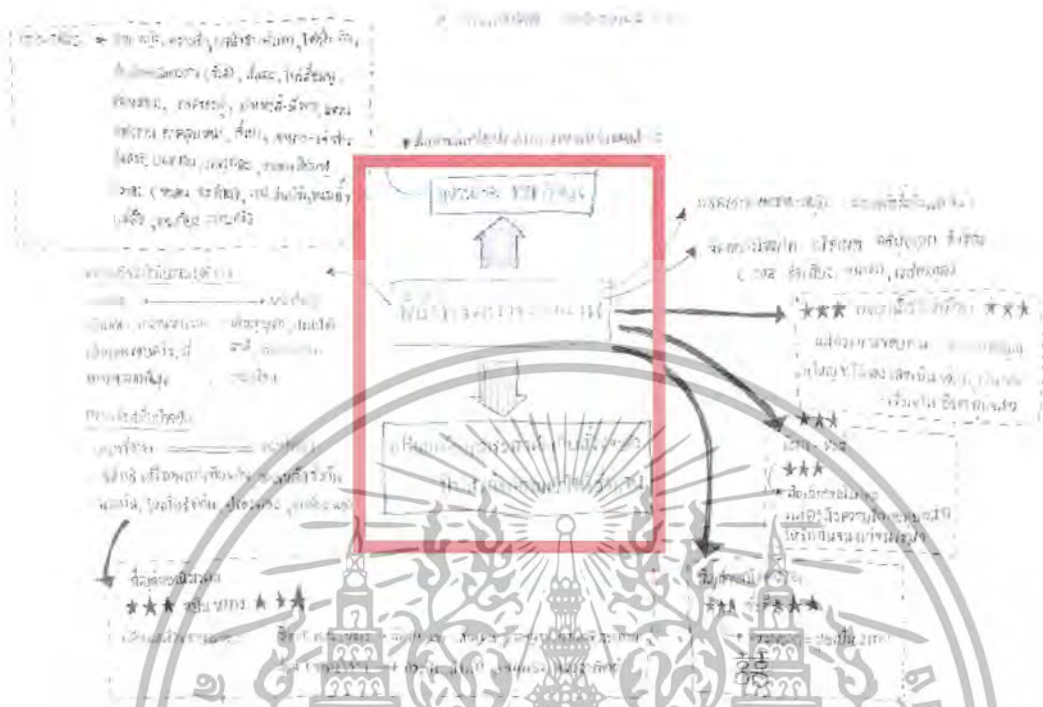
ตารางที่ 20 แสดงการพิจารณาการเลือกแบบร่างเครื่องประดับต้น

เงื่อนไขการพิจารณา	แบบร่างที่ 1	แบบร่าง 2	แบบร่าง 3
	1	2	3
1.สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ความเป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมแต่จิวได้ถูกต้องและชัดเจน (5)	3	4	4
2.เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	4	4	4
3.สามารถใช้เปรียบเทียบอารยธรรม ตามแบบฉบับจีนแต่จิว ได้อย่างเหมาะสม (4)	3	4	4
4.รูปลักษณะภายนอกสามารถออกแบบให้ดูร่วมสมัยแต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จิวได้ (5)	3	4	4
5.สามารถนำ “ศิลปะ + ปรัชญา” มาปรับใช้ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	3	3	4
รวมคะแนน	63	77	80

สรุป เลือกแบบร่างที่ 3 คือ ใช้สัญลักษณ์มงคล แทนสิ่งดีๆที่กำลังจะเกิดขึ้นในปีข้างหน้า รวมทั้งยังเสมือนเป็นคำอวยพรที่ผู้สวมใส่จะรู้สึกอุ่นใจตลอดเวลา โดยมีการนำสัญลักษณ์มงคลนั้นๆ มาประยุกต์ให้เป็นลวดลาย เส้นสายทางศิลปะมากขึ้น สื่อถึงความงามตามแบบฉบับของศิลปะจีนประเพณี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.3 การระดมความคิดของเครื่องประดับแหวน

ภาพที่ 157 แสดงแผนภาพการระดมความคิดชิ้นงานแหวน

ถ่ายทอดผ่านชิ้นงาน โดยอาศัยการเปรียบเทียบสาระสำคัญของพิธีกรรมแต่งงานกับสิ่งรอบตัวเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน คือ นำสาระสำคัญของทรวงศ์ มาเปรียบเทียบเพื่อเป็นคติเตือนใจให้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือ และปรับตัวเข้าหากันทั้งสองฝ่าย โดยใช้แนวคิดการประกอบกันของสองสิ่ง เพื่อก่อให้เกิดสิ่งล้ำค่า มีความเจริญงอกงาม ยิ่งขึ้นกว่าเดิม

ซึ่งสรุปจากแนวความคิด ได้เป็น 3 แนวทางดังนี้

แนวทางที่ 1 ใช้ส่วนหนึ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของพิธีการแต่งงาน คือการคงได้ ที่เปรียบเสมือนการขอพรเพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ของคู่บ่าวสาว กับญาติผู้ใหญ่ที่นับถือ โดยนำสัญลักษณ์ของถ้วยชาสี่ถ้วยมาประยุกต์ภายใต้แนวความคิดการประกอบเข้าด้วยกันของสองสิ่ง เพื่อความสำเร็จ

แนวทางที่ 2 ใช้รูปทรงพื้นฐาน เช่น สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม วงกลม มาเปรียบเทียบแทนลักษณะของคู่บ่าวสาว เปรียบเทียบโดยนำลักษณะเฉพาะ หน้าที่ ฯลฯ ซึ่งเมื่อนำมาประกอบเข้าด้วยกัน ก็จะสมบูรณ์ลงตัวในทุกๆรายละเอียด

แนวทางที่ 3 เปรียบเทียบโดยใช้อักษรมงคล ซ้ำๆ ที่เปรียบเสมือนเป็นสัญลักษณ์เด่นของการแต่งงานมาใช้ พร้อมนำแนวคิดการประกอบเข้าไว้ด้วยกัน มาประยุกต์ เพื่อให้เกิดเป็นความหมายมงคลว่า "สุขเป็นสองเท่า"

3.3.3.1 เครื่องประดับแหวน แนวความคิดที่ 1

ภาพที่ 158 แสดงแบบร่างแหวนแนวความคิดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.3.2 เครื่องประดับแหวน แนวความคิดที่ 2

ภาพที่ 159 แสดงแบบร่างแหวนแนวความคิดที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

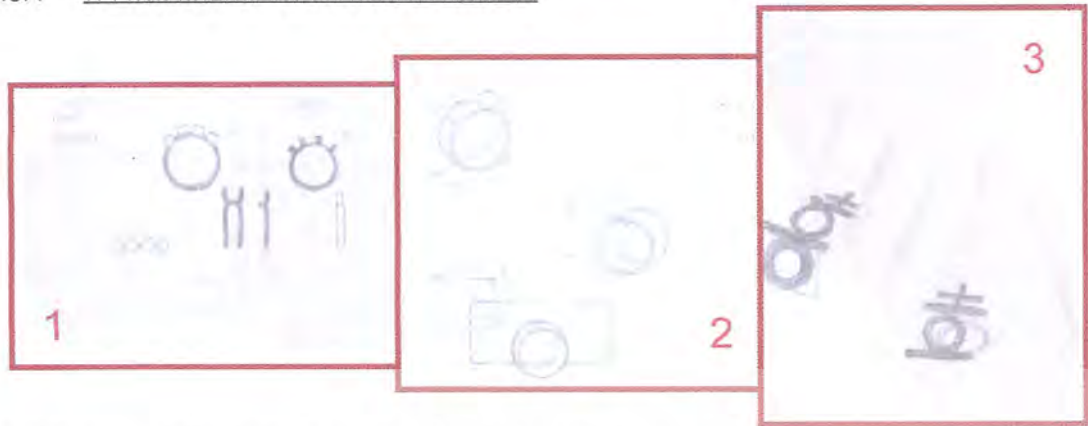
3.3.3.3 เครื่องประดับแหวน แนวความคิดที่ 3

ภาพที่ 160 แสดงแบบร่างแหวนแนวความคิดที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.4 พิจารณาเลือกแบบร่างเครื่องประดับแหวน

ตารางที่ 21 แสดงการพิจารณาการเลือกแบบร่างเครื่องประดับแหวน

เงื่อนไขการพิจารณา	แบบร่างที่ 1	แบบร่าง 2	แบบร่าง 3
	1	2	3
1.สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ความเป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมแต่จิวได้ถูกต้องและชัดเจน (5)	3	2	4
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	3	3	3
3. สามารถใช้เปรียบเทียบอารยธรรม ตามแบบฉบับจีนแต่จิว ได้อย่างเหมาะสม (4)	3	3	3
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถออกแบบให้ดูร่วมสมัย แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จิวได้ (5)	3	4	3
5. สามารถนำ “ศิลปะ + ปรัชญา” มาปรับใช้ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	3	4	2
รวมคะแนน	60	63	62

สรุป เลือกแบบร่างที่ 2 คือใช้รูปทรงพื้นฐาน เช่น สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม วงกลม มาเปรียบเทียบแทนลักษณะของคู่บ่าวสาว เปรียบเทียบโดยนำลักษณะเฉพาะ หน้าที่ ฯลฯ ซึ่งเมื่อนำมาประกอบเข้าด้วยกัน

ก็จะสมบูรณ์ ลงตัวในทุกๆรายละเอียด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.5.1 เครื่องประดับเข็มกลัด แนวความคิดที่ 1

ภาพที่ 162 แสดงแบบร่างเข็มกลัดแนวความคิดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.5.2 เครื่องประดับเข็มกลัด แนวความคิดที่ 2

ภาพที่ 163 แสดงแบบร่างเข็มกลัดแนวความคิดที่ 2

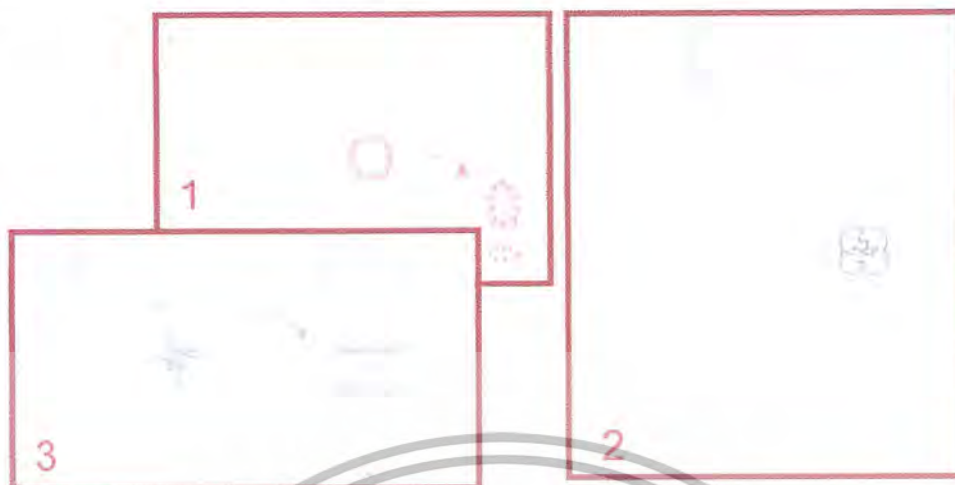
3.3.5.3 เครื่องประดับเข็มกลัด แนวความคิดที่ 3

ภาพที่ 164 แสดงแบบร่างเข็มกลัดแนวความคิดที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.4 พิจารณาเลือกแบบร่างเครื่องประดับเพิ่มกลัด

ตารางที่ 22 แสดงการพิจารณาการเลือกแบบร่างเครื่องประดับเพิ่มกลัด

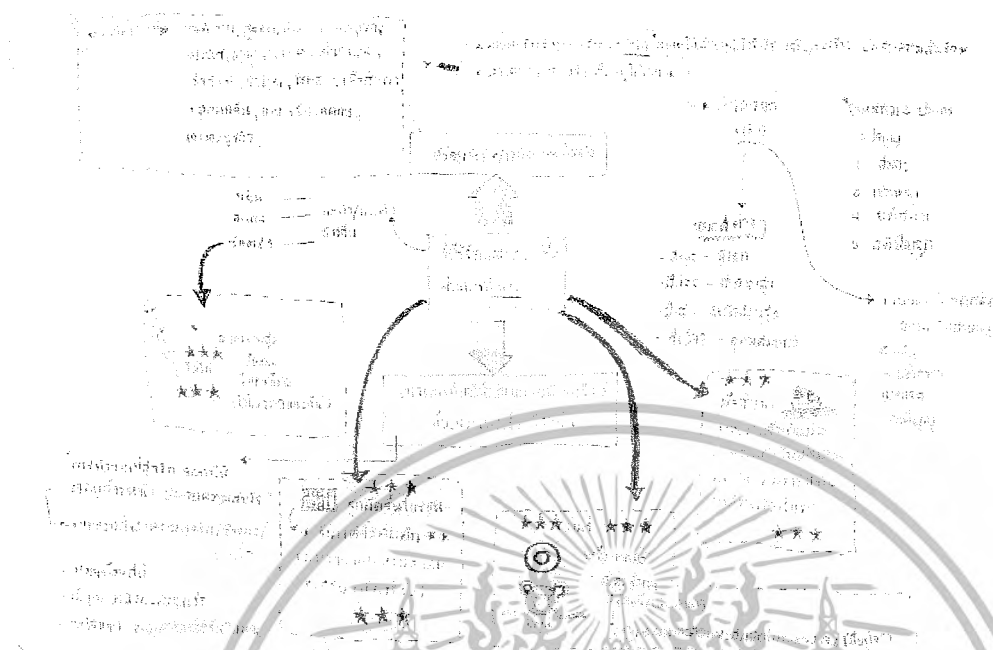
เลือกแบบร่างที่	แบบร่าง 1	แบบร่าง 2	แบบร่าง 3
1.สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ความเป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมแต่จิวได้ถูกต้องและชัดเจน (5)	3	3	3
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	3	3	3
3. สามารถใช้เปรียบเทียบอารยธรรม ตามแบบฉบับจีนแต่จิว ได้อย่างเหมาะสม (4)	3	3	4
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถออกแบบให้ดูร่วมสมัย แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จิวได้ (5)	3	3	3
5. สามารถนำ "ศิลปะ + ปรัชญา" มาปรับใช้ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	3	4	4
รวมคะแนน	60	63	67

สรุป เลือกแบบร่างที่ 3 คือ ใช้สัญลักษณ์อันโดดเด่นที่สื่อถึงความเป็นจีนแต่จิวได้ดี คือ เชือกถักผ่านการประยุกต์ลวดลายให้ดูเรียบง่ายขึ้น โดยสามารถประกอบและแยกจากกันได้ ตามแนวความคิดที่

ต้องการสื่อถึงความคิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.5 การระดมความคิดของเครื่องประดับกำไล

ภาพที่ 165 แสดงแผนภาพการระดมความคิดชิ้นงานกำไล

ถ่ายทอดผ่านชิ้นงาน โดยอาศัยการเปรียบเทียบกันแท้ของวิถีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขาย เพื่อนำมาปรับใช้กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน คือถ่ายทอดประเด็นหลักของการค้าขาย ที่สุจริตจะนำมาซึ่งความสำเร็จ ถ้าเราค้าขายไม่ซื่อสัตย์ คดโกง ไม่โปร่งใส เงินที่เราได้รับมานั้น ก็ถือว่าไม่ใช่ของเราย่างแท้จริง เงินหามาได้ก็หมดไปได้ง่ายเช่นเดียวกัน ดังนั้นเราควรนำหลักที่ว่าค้าขายกันอย่างโปร่งใส สุจริต แล้วก็จะประสบความสำเร็จ เงินทองก็จะเป็นของเราอย่างถูกต้อง ถ้าวร มาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน

ซึ่งสรุปจากแนวความคิด ได้เป็น 3 แนวทางดังนี้

แนวทางที่ 1 เปรียบเทียบโดยได้แรงบันดาลใจมาจากข้อดีที่ล้ำต้นตั้งตรง เปรียบเสมือนการค้าขายที่ซื่อตรง ไม่คดโกง โดยนำมาเปลี่ยนรูปแบบให้ดูมีความหลากหลายน่าสนใจ เพื่อให้ได้ทราบถึงแก่นแท้ได้อย่างถูกต้อง

แนวทางที่ 2 ใช้ลักษณะการสั่นไหวของเม็ดกลมที่เปรียบเสมือนเงินตราที่จะเข้ามาได้อย่างคล่องตัว ถ้าเราเข้าใจแก่นแท้ คือต้องค้าขายอย่างซื่อตรง สุจริต โปร่งใส ก็จะเจริญก้าวหน้า โดยมีการเพิ่มลูกเล่นให้กับตัวชิ้นงานเช่นการบิดของข้อ สื่อถึงการขดโกงบเป็นผลให้ค้าขายได้ไม่ประสบผลสำเร็จ

แนวทางที่ 3 ใช้ลูกคิดเป็นสัญลักษณ์แทนการค้าขาย และเอกลักษณ์ของความเป็นจีนแต่จีว ถ่ายทอดผ่านการเคลื่อนไหวของตัวเม็ดลูกคิด ที่เปรียบกับเงินตราที่จะเข้ามาเป็นของเราอย่างถาวร ถ้าเราค้าขายอย่างโปร่งใส สุจริต

3.3.7.1 เครื่องประดับกำไล แนวความคิดที่ 1

ภาพที่ 166 แสดงแบบร่างกำไลแนวความคิดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.7.2 เครื่องประดับกำไล แนวความคิดที่ 2

ภาพที่ 167 แสดงแบบร่างกำไลแนวความคิดที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.7.3 เครื่องประดับกำไล แนวความคิดที่ 3

ภาพที่ 168 แสดงแบบร่างกำไลแนวความคิดที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.6 พิจารณาเลือกแบบร่าง เครื่องประดับกำไล

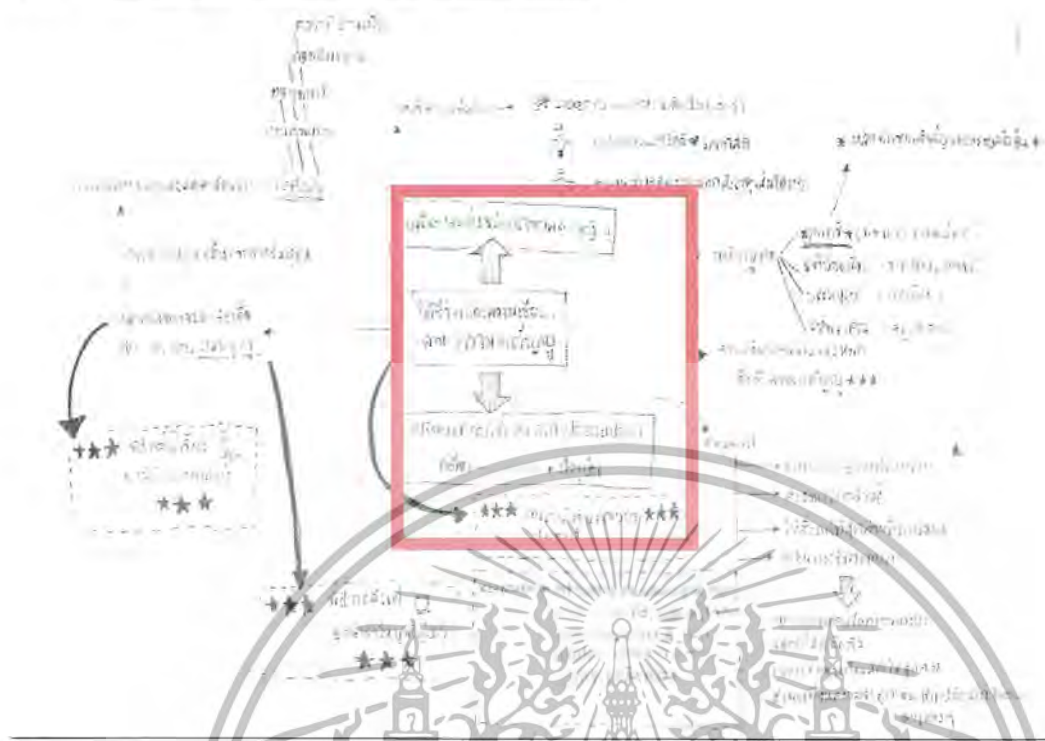
ตารางที่ 23 แสดงการพิจารณาการเลือกแบบร่างเครื่องประดับกำไล

เงื่อนไขการพิจารณา	แบบร่างที่ 1	แบบร่าง 2	แบบร่าง 3
	1	2	3
1.สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ความเป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมแต่จิวได้ถูกต้องและชัดเจน (5)	3	3	3
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	3	4	4
3. สามารถใช้เปรียบเทียบอารยธรรม ตามแบบฉบับจีนแต่จิวได้อย่างเหมาะสม (4)	3	4	4
4. รูปลักษณ์ภายนอกสามารถออกแบบให้ดูร่วมสมัย แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จิวได้ (5)	4	3	4
5. สามารถนำ “ศิลปะ + ปรัชญา” มาปรับใช้ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	3	3	4
รวมคะแนน	65	67	75

สรุป เลือกแบบร่างที่ 3 คือ ใช้ลูกคิดเป็นสัญลักษณ์แทนการค้าขาย และเอกลักษณ์ของความเป็นจีนแต่จิว ถ่ายทอดผ่านการเคลื่อนไหวของตัวเม็ดลูกคิด ที่เปรียบกับเงินตราที่จะเข้ามาเป็นของเราอย่างถาวร ถ้าเร้าขายอย่างโปร่งใส สุจริต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.7 การระดมความคิดของเครื่องประดับสร้อยคอ

ภาพที่ 169 แสดงแผนภาพการระดมความคิดชิ้นงานสร้อยคอ

ถ่ายทอดผ่านชิ้นงาน โดยอาศัยการเปรียบเทียบให้เห็นถึงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตสู่ปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญวิถีชีวิตและความเชื่อด้านความกตัญญู คือ ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับคำสั่งสอนของบิดามารดา ตั้งแต่เด็กจนโต ที่ท่านได้พร่ำสอนเรามา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งที่ละขั้นตอนกับเนื้อหาที่น่าสนใจ อันนำไปสู่การตระหนักถึงพระคุณที่บุญพาวรามีให้แก่เรา และก่อให้เกิดความกตัญญูต่อบุพการีตามมา

ซึ่งสรุปจากแนวความคิด ได้เป็น 3 แนวทางดังนี้

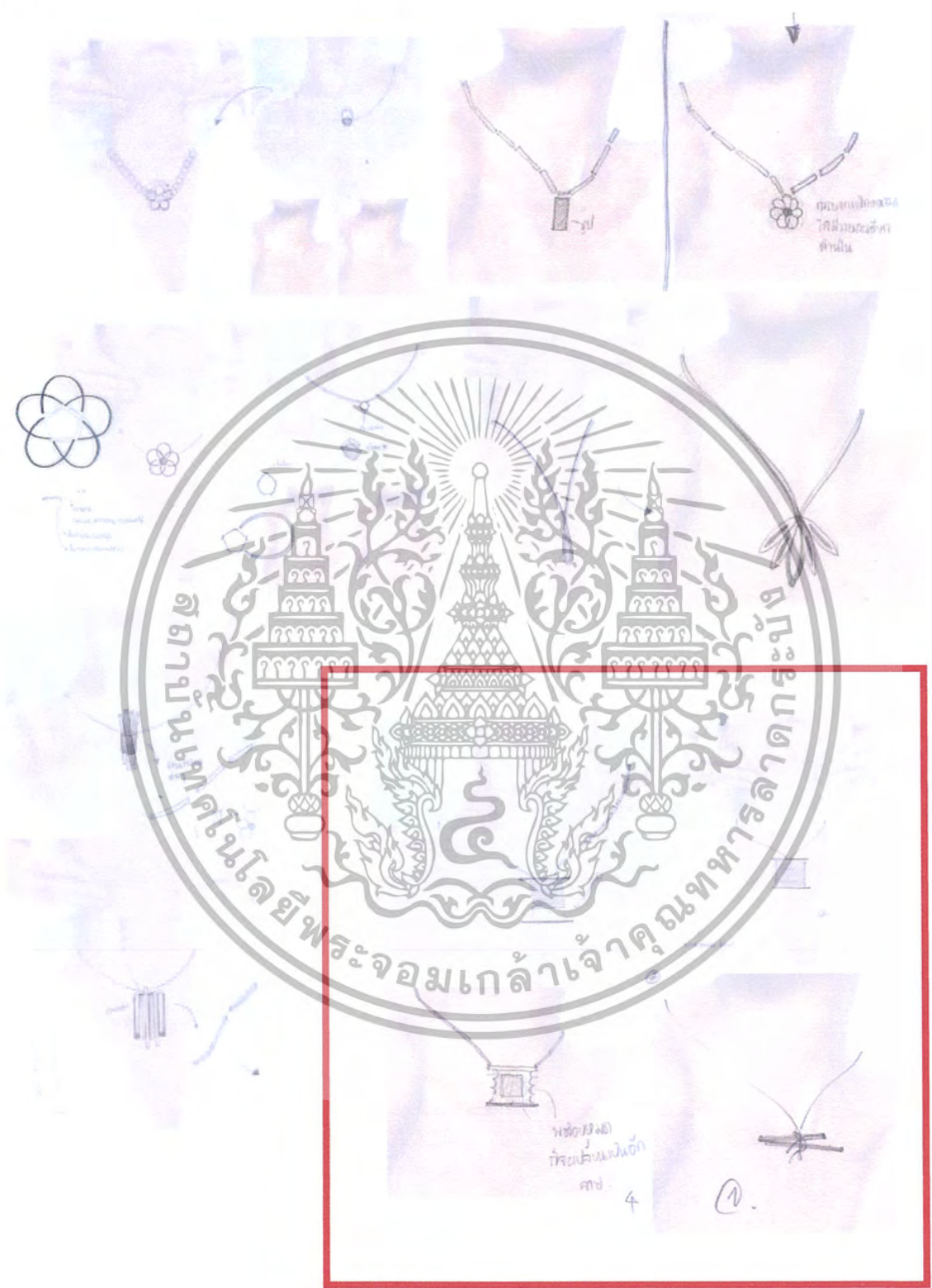
แนวทางที่ 1 ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านส่วนประกอบต่างๆ ในตัวชิ้นงาน โดยเล่าเนื้อหาที่ละส่วน เมื่อนำทุกส่วนมาประกอบกัน ก็จะสมบูรณ์ ทำให้ระลึกถึงคุณบิดามารดา โดยที่ผู้สวมใส่สามารถเป็นผู้กำหนดการเล่าเรื่องเองได้

แนวทางที่ 2 ถ่ายทอดผ่านการเล่าเรื่องที่ละตอน โดยให้ผู้สวมใส่สามารถเลือกดูเนื้อหาที่ละตอนได้ ซึ่งเครื่องประดับจะเป็นโครงไว้ โดยที่มีสิ่งหนึ่งที่เปรียบเสมือนตัวเราเป็นผู้ดำเนินเรื่อง ว่าตอนนี้อยู่ ณ ที่แห่งนี้นี้ ทำให้ระลึกถึงคุณบิดา มารดา

แนวทางที่ 3 ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านการเคลื่อนที่ของชิ้นงาน คือเปรียบเสมือนตัวเราผ่านเหตุการณ์ต่างๆ มาตั้งแต่เด็กจนปัจจุบัน ทำให้ผู้สวมใส่ นึกย้อนตระหนักถึงบุญคุณบิดา มารดาผู้ให้กำเนิดเรา โดยเมื่อเคลื่อนที่ลงมาจนสิ้นสุด ที่จุดสุดท้ายเหมือนเป็นจุดสำคัญที่เราควรจะแสดงความกตัญญูต่อบิดา มารดา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

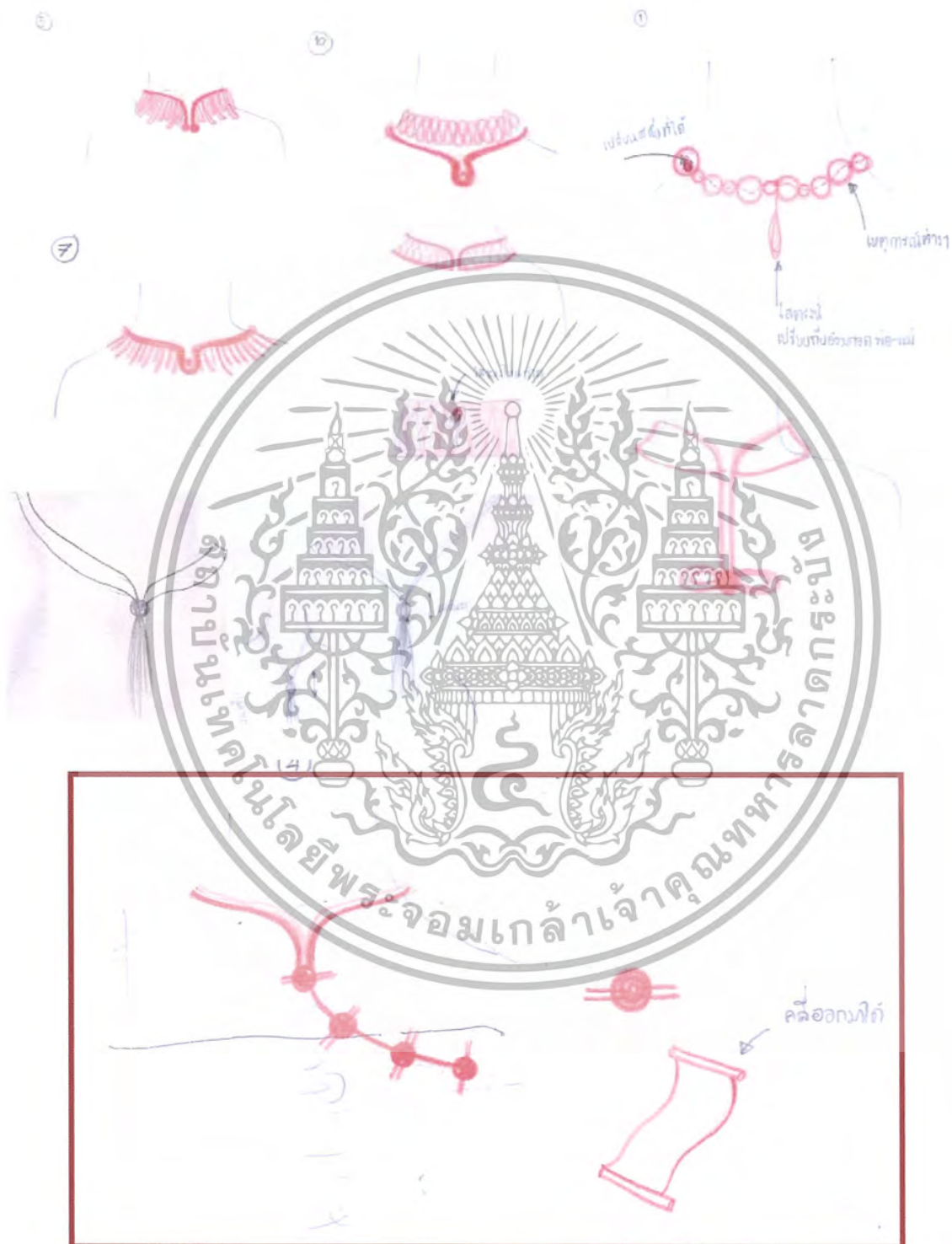
3.3.7.1 เครื่องประดับสร้อยคอ แนวความคิดที่ 1

ภาพที่ 170 แสดงแบบร่างสร้อยคอแนวความคิดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.9.2 เครื่องประดับสร้อยคอ แนวความคิดที่ 2

ภาพที่ 171 แสดงแบบร่างสร้อยคอแนวความคิดที่ 2

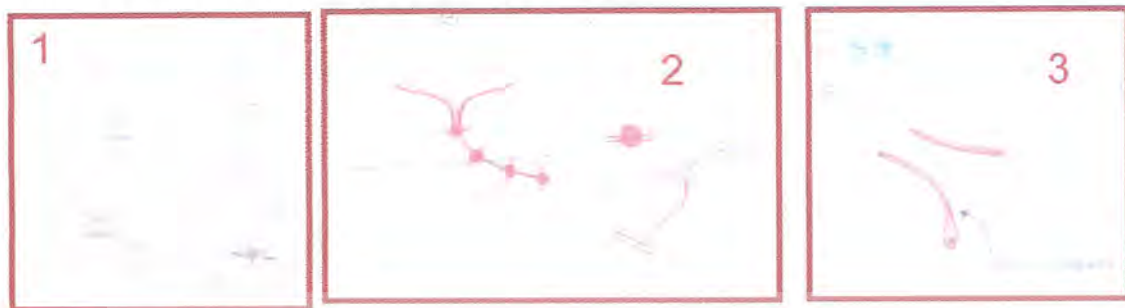
3.3.9.3 เครื่องประดับสร้อยคอ แนวความคิดที่ 3

ภาพที่ 172 แสดงแบบร่างสร้อยคอแนวความคิดที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.8 พิจารณาเลือกแบบร่าง เครื่องประดับสร้อยคอ

ตารางที่ 24 แสดงการพิจารณาการเลือกแบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอ

แบบร่างที่	แบบร่าง 1	แบบร่าง 2	แบบร่าง 3
เงื่อนไขการพิจารณา			
1. สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ความเป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมแต่จิวได้ถูกต้องและชัดเจน (5)	3	3	3
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	3	3	4
3. สามารถใช้เปรียบเทียบอารยธรรม ตามแบบฉบับจีนแต่จิว ได้อย่างเหมาะสม (4)	3	4	3
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถออกแบบให้ดูร่วมสมัย แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จิวได้ (5)	3	3	3
5. สามารถนำ “ศิลปะ + ปรัชญา” มาปรับใช้ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	3	3	4
รวมคะแนน	60	63	66

สรุป เลือกแบบร่างที่ 3 คือ ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านการเคลื่อนที่ของชิ้นงาน คือเปรียบเสมือนตัวเราผ่านเหตุการณ์ต่างๆ มาตั้งแต่เด็กจนปัจจุบัน ทำให้ผู้สวมใส่ นึกย้อนตระหนักถึงบุญคุณบิดา มารดาผู้ให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำเนิดเรา โดยเมื่อเคลื่อนที่ลงมาจนสิ้นสุด ที่จุดสุดท้ายเหมือนเป็นจุดสำคัญที่เราควรจะต้องแสดงความกตัญญูต่อบิดามารดา

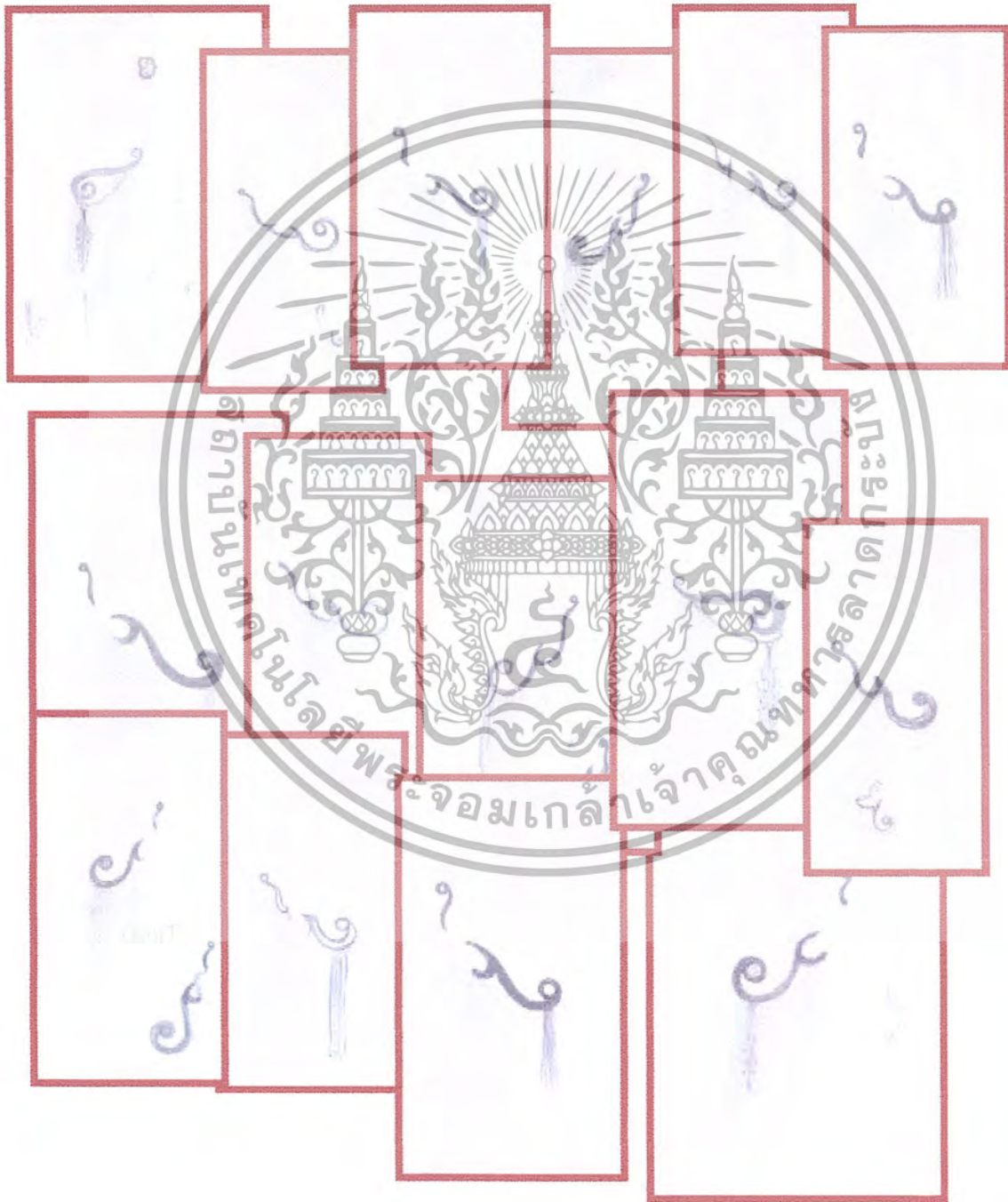
3.3.9 ข้อเสนอแนะของอาจารย์ในขั้นตอนแบบร่างและการพัฒนาแบบ

1. รูปแบบโดยรวมต้องสื่อให้เห็นว่ามีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จี๋ ด้วยลวดลายและรูปแบบที่เลือกมาใช้อาจจะยังไม่เด่นชัดพอ
2. เครื่องประดับควรมีความสวยงามในทุกๆด้าน ทั้งขนาดสัดส่วนก็ควรเหมาะสมกับผู้สวมใส่ และสามารถสวมใส่ได้จริงตามขอบเขตของโครงการที่ระบุไว้
3. รูปทรงของเครื่องประดับควรบ่งบอกถึงวิธีการสวมใส่ได้ด้วยตัวมันเอง
4. การนำรูปทรง แบบร่าง ลวดลายมาใช้ ควรมีการประยุกต์ให้เข้ากับชิ้นงาน และยุคสมัย ไม่ควรยกแบบตรงนั้นมาเลยตรงๆ ควรมีการพัฒนา ในด้านการออกแบบด้วย
5. กลไกบางชิ้นงานมันยุ่งยากเกินไปสำหรับงานเครื่องประดับควรลดทอนให้เหลือไว้เฉพาะสิ่งที่จำเป็นต่อแนวความคิด
6. เครื่องประดับจะต้องมีโลหะเป็นส่วนประกอบไม่น้อยกว่า 70%
7. การที่จะเลือกใช้วัสดุอื่นมาประกอบ ควรคำนึงถึงการใช้งานด้วย (เช่นถ้ามีการนำผ้ามาประกอบควรสามารถถอดทำความสะอาดได้)

3.4 แบบปรับปรุงครั้งที่ 1

3.4.1 แบบปรับปรุงดุ่มครั้งที่ 1

เลือกใช้สัญลักษณ์มงคล "อวิณโณ" หรือลวดลายหัวเมฆที่มีความหมายว่าสมปรารถนามาแทนสิ่งดีที่กำลังจะเกิดขึ้นในปีข้างหน้า รวมทั้งยังเสมือนเป็นคำอวยพรที่ผู้สวมใส่จะรู้สึกอุ่นใจตลอดเวลา ซึ่งนำลวดลายนั้นมาประยุกต์ให้เข้ากับสรีระของใบหู และต้องสื่อถึงความงามตามแบบฉบับของศิลปะจีนประเพณี

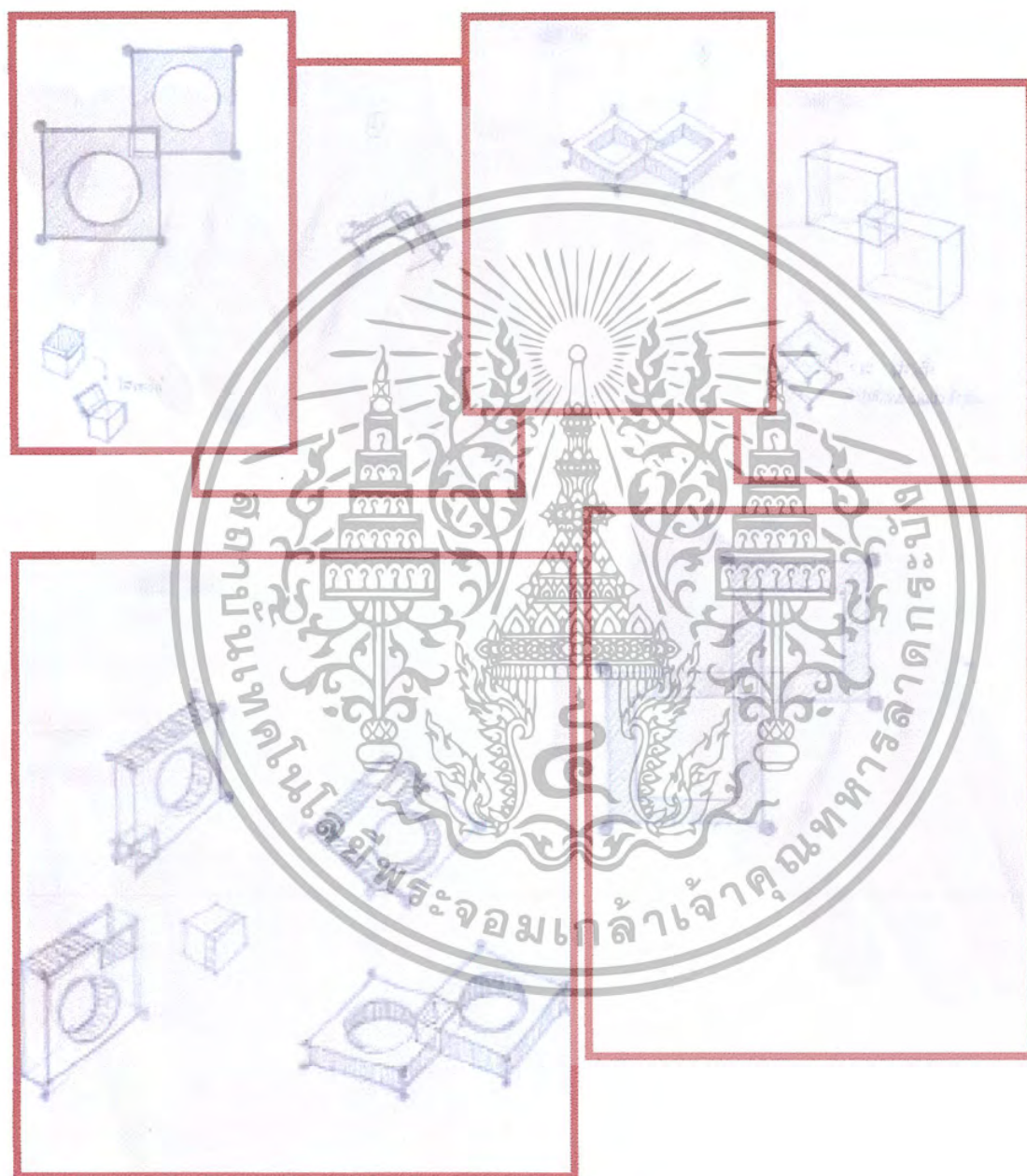

ภาพที่ 173 แสดงแบบปรับปรุงดุ่มครั้งที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.2 แบบปรับปรุงแหวนครั้งที่ 1

อาศัยสัญลักษณ์มงคลที่มีลักษณะของรูปทรงพื้นฐาน คือลายสี่เหลี่ยมแห่งชัยชนะ หรือลาย "ฟ้างสิง" มาประยุกต์เพื่อเปรียบเทียบแทนลักษณะของคู่บ่าวสาว ซึ่งเมื่อนำมาประกอบเข้าด้วยกัน ก็จะสมบูรณ์ ลงตัวในทุกๆรายละเอียด

ภาพที่ 174 แสดงแบบปรับปรุงแหวนครั้งที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.3 แบบปรับปรุงเข็มกลัดครั้งที่ 1

ใช้สัญลักษณ์อันโดดเด่นที่สื่อถึงความเป็นจีนแต่จับได้ไม่ดี คือเชือกถัก ผ่านการประยุกต์ ลวดลายให้ดูเรียบง่ายขึ้น โดยสามารถประกอบและแยกจากกันได้ ตามแนวความคิดที่ต้องการสื่อถึง ความสามัคคี

ภาพที่ 175 แสดงแบบปรับปรุงเข็มกลัดครั้งที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.4 แบบปรับปรุงกำไรครั้งที่ 1

ใช้ลูกคิดเป็นสัญลักษณ์แทนการค้าขาย และเอกลักษณ์ของความเป็นจีนแต่จ้าว ถ่ายทอดผ่านการเคลื่อนไหวของตัวเม็ดลูกคิด ที่เปรียบกับเงินตราที่จะเข้ามาเป็นของเราอย่างถาวร ถ้าเรค้าขายอย่างโปร่งใส สุจริต

ภาพที่ 176 แสดงแบบปรับปรุงกำไรครั้งที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.5 แบบปรับปรุงสร้อยคอ ครั้งที่ 1

ใช้ไม้มุงคลตามความเชื่อของจีน คือกิ้งโม่ อาศัยส่วนประกอบของกิ้งโม่เป็นตัวถ่ายทอดเรื่องราวที่สื่อถึงความกตัญญู เนื่องจากชาวจีนมีความเชื่อว่าลำต้นของโม่จะงอได้แต่ไม่หัก ลู่ไปตามลม เปรียบกับตัวเราที่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ และถ่ายทอดด้วยการเคลื่อนไหวของตัวชิ้นงานเครื่องประดับเพื่อให้เล่าเรื่องแทนเหตุการณ์ที่ค่อยๆเปลี่ยนแปลงไป

ภาพที่ 177 แสดงแบบปรับปรุงสร้อยคอครั้งที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 แบบปรับปรุงครั้งที่ 2

3.5.1 แบบปรับปรุงตุ้มหู ครั้งที่ 2

พัฒนา Form เพื่อให้รับกับหูมากที่สุด โดยยังคงความเป็นลายหัวเมฆไว้ ซึ่งเป็นลายสิริมงคลตามความเชื่อ ที่ให้ความหมายว่า สมปรารถนาในทุกๆสิ่ง และมีการประยุกต์เพื่อให้มีส่วนที่สามารถเพิ่มอัญมณีมงคลตามความเชื่อ คือ หยกและเพชรใส่เข้าไปได้ด้วยได้ และสรุปแบบก้านด้านหลังที่ได้แรงบันดาลใจมาจากเสียงของประทัดเพื่อขับไล่สิ่งชั่วร้าย โดยสรุปจำนวนก้านตามเลขมงคล คือ 16ก้าน

ภาพที่ 178 แสดงแบบปรับปรุงตุ้มหูครั้งที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.2 แบบปรับปรุงแหวนครั้งที่ 2

ปรับเปลี่ยนรูปทรงให้รับกับนิ้วมือทั้งชายและหญิงให้มากขึ้น โดยใส่รายละเอียดความแตกต่างระหว่างวงของชายและหญิงลงไป เช่น ความมีเหลี่ยมมุมในวงของผู้ชาย และความโค้งมนในวงของผู้หญิง โดยที่วงของผู้หญิงจะมีลักษณะเล็กกว่าวงของผู้ชาย เนื่องจากขนาดนิ้วของชายและหญิงไม่เท่ากัน และจากความเชื่อของจีนโบราณที่ทุกสิ่งหญิงผู้หญิงมักจะให้เกียรติผู้ชาย ถือว่าเป็นเพศที่เหนือกว่า ซึ่งเมื่อนำมาประกอบกันยังคงความเป็นลายมงคล คือสี่เหลี่ยมแห่งชัยชนะเอาไว้

3.5.3 แบบปรับปรุงเข็มกลัดครั้งที่ 2

เพื่อรายละเอียดลงไปในงาน เช่นเกลียวของขดเชือก และขนาดที่แตกต่างกันของเข็มกลัดแต่ละชิ้น ที่จะเปลี่ยน 4 ช่วงรุ่นอายุ คือ ช่วงรุ่นอายุที่มากสืบทอดด้วยเข็มกลัดที่มีขนาดใหญ่ แต่เกลียวค่อยคลายออก เปรียบกับผู้ใหญ่ที่เมื่อเติบโตขึ้นก็ผ่านเรื่องราวประสบการณ์มากมายขึ้นด้วย และช่วงรุ่นอายุที่ยังน้อยอยู่ ขนาดของเข็มกลัดก็จะเล็กลงล้นกันไป และเกลียวของขดเชือกก็ยังคงแน่นอยู่มาก

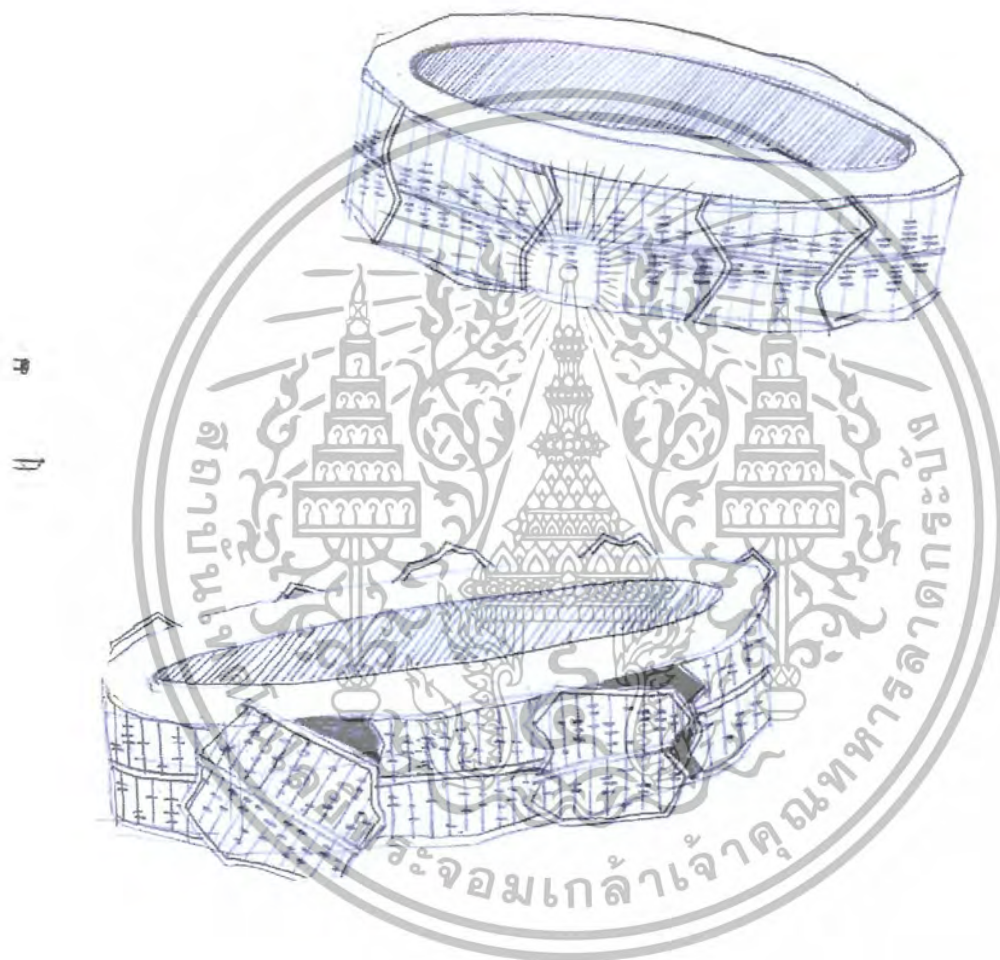

ภาพที่ 180 แสดงแบบปรับปรุงเข็มกลัดครั้งที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.4 แบบปรับปรุงกำไลครั้งที่ 2

ปรับเปลี่ยนรูปทรงของกำไลให้สามารถสวมใส่ได้จริง โดยกลไลต้องเป็นไปตามแนวความคิดที่ตั้งไว้ อาจมีกลุ่มของลูกคิดที่หมุนได้เพียงครึ่งหนึ่ง คือสลับหมุนได้และตายตัวรอบๆ กันไป โดยที่ร่องของแต่ละกลุ่มจะต้องสนิทกันพอดีเมื่อกลับมาเข้าในแนวตรง คือสื่อถึงการค้าขายที่สุจริต ชื้อตรง

ภาพที่ 181 แสดงแบบปรับปรุงกำไลครั้งที่ 2

3.5.5 แบบปรับปรุงสร้อยคอ ครั้งที่ 2

อาศัยส่วนประกอบของกิ่งไผ่เป็นตัวยึดทอดเรื่องราวที่สื่อถึงความมั่งคั่ง เนื่องจากชาวจีนมีความเชื่อว่าลำต้นของไผ่จะงอได้แต่ไม่หัก ฐไปตามลม เปรียบกับตัวเราที่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ โดยนำเอาเอกลักษณ์การแต่งกายของจีนเข้ามาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบ คือ เสื้อกั๊ก และคอเสื้อตั้งแบบจีน โดนที่สร้อยจะสามารถปรับเปลี่ยนให้สวมใส่ได้สองแบบ คือแบบยาวตรง และแบบโค้งไปด้านหลังคล้ายเสื้อกั๊ก โดยที่ไผ่จะทำหน้าที่คล้ายกระดูกงูเงินเวลาทางออก และสร้อยคอก็จะมีลักษณะโค้งขดลง ลักษณะคล้ายเสื้อคอจีน ที่เป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่นของจีนแต่จีว

ภาพที่ 182 แสดงแบบปรับปรุงสร้อยคอครั้งที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 แบบที่เลือก Fix design

3.6.1 เครื่องประดับตุ้มหู

ตุ้มหูที่ถ่ายทอดถึงประเพณีและความเชื่อในวันตรุษจีน ที่มีการจุดประทัดขับไล่สิ่งชั่วร้ายตามความเชื่อแบบจีนโบราณ เพื่อเริ่มต้นปีใหม่ด้วยความเป็นสิริมงคล

โดยลักษณะการใส่ตุ้มหูจะเริ่มจากด้านหลังที่เปรียบเสมือนเสียงกระทบกันของประทัดที่คอยขับไล่สิ่งชั่วร้ายโดยไล่จากทางด้านหลังทะลุมาด้านหน้า ที่พร้อมจะเริ่มต้นปีใหม่ด้วยสิ่งดีงาม จึงนำสัญลักษณ์มงคล “อว้นโถว” หรือลายหัวเมฆ มาถ่ายทอดแทนความเป็นสิริมงคลตลอดปีและตลอดไป

ลวดลายของตุ้มหูจะไล่ระดับขึ้นไปตามใบหู โดยด้านบนเปรียบกับความดีงาม ความสำเร็จขั้นสูงสุด ที่อาศัยเพชรซึ่งถือเป็นที่สุดของอัญมณีเป็นตัวถ่ายทอด

ภาพที่ 183 แสดงหุ่นจำลองชิ้นงานเครื่องประดับตุ้มหู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.2 เครื่องประดับแหวน

แหวนของชายหญิงที่เปรียบเทียบการครองคู่เสมือนเป็นการเริ่มต้นสิ่งที่ดีงาม ซึ่งจะประสบความสำเร็จได้นั้นทั้งสองฝ่ายต้องปรับตัวเข้าหากัน ช่วยเหลือกันและกัน โดยถ่ายทอดออกมาผ่านสัญลักษณ์มงคลลายสี่เหลี่ยมแห่งชัยชนะ ตามความเชื่อของจีนโบราณที่สื่อถึงชัยชนะ ที่ทั้งสองจะครองคู่อยู่กันอย่างมีความสุขจากวันนี้และตลอดไป

แหวนผู้ชายเป็นเงิน ฝังด้วยหยกสีเข้มที่สื่อถึงความแข็งแกร่งอดทน กล้าหาญ มีความเป็นผู้นำ

แหวนผู้หญิงเป็นทองคำ ฝังด้วยหยกสีอ่อน สื่อถึงความอ่อนโยนแต่เปี่ยมไปด้วยความรักและความเมตตา โดยแหวนทั้งสองวงสามารถนำมาประกอบต่อกันเป็นสัญลักษณ์มงคล ตามความเชื่อของชาวจีนแต่จีวได้

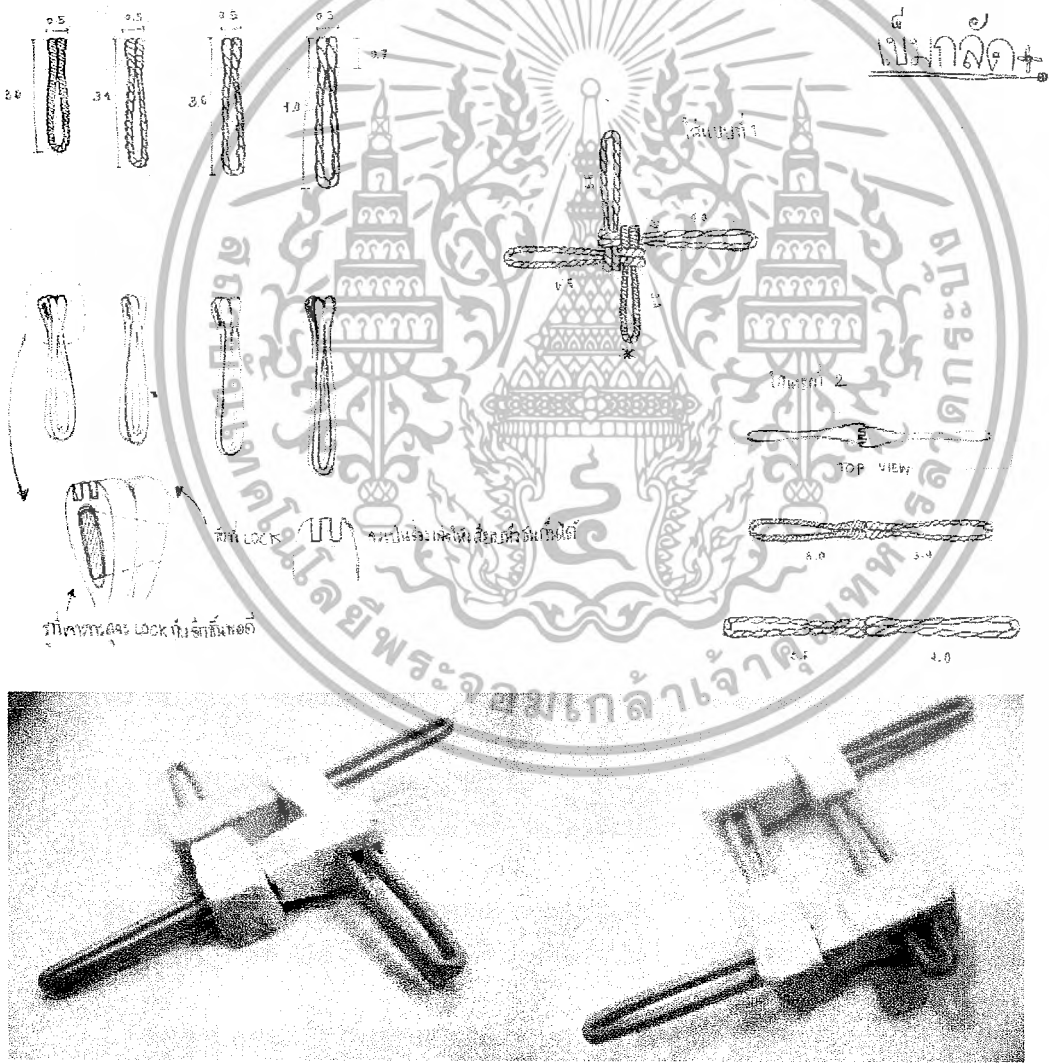
ภาพที่ 184 แสดงหุ่นจำลองชิ้นงานเครื่องประดับแหวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.3 เครื่องประดับเข็มกลัด

เข็มกลัดที่ถ่ายทอดเรื่องราวความสามัคคีของญาติมิตรในประเพณีเซ่งเม้ง ที่ญาติพี่น้องจะได้มาร่วมตัวกันเพื่อแสดงความระลึกถึงต่อบรรพบุรุษ โดยชิ้นงานนี้อาศัยเชือกถักจีนที่เรียกว่าเป็นเอกลักษณ์เด่นของจีนแต่จีว มาเป็นสัญลักษณ์ในการถ่ายทอด สื่อถึงคน 4 ช่วงอายุ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันในรายละเอียดของขนาดและลายของขดเชือก ที่เมื่ออายุมากขึ้นผ่านเรื่องราวต่างๆ มากเกลียวของขดเชือกจะใหญ่ขึ้นและค่อยๆ คลายตัวออก

โดยลักษณะของเข็มกลัดสามารถใส่ได้สองแบบ คือแบบประกอบเข้า 4 อัน หรือใส่แบบประกอบกันเป็นคู่ก็ได้ แต่ทั้งสองแบบนี้ก็สื่อถึงสิ่งเดียวกัน คือเมื่อประกอบเข้าด้วยกันแล้วจะเกิดความงดงาม ความสมบูรณ์และความแข็งแกร่งขึ้นกว่าอยู่เพียงชิ้นเดียว เปรียบได้ดังกับความสามัคคีกันภายในครอบครัว

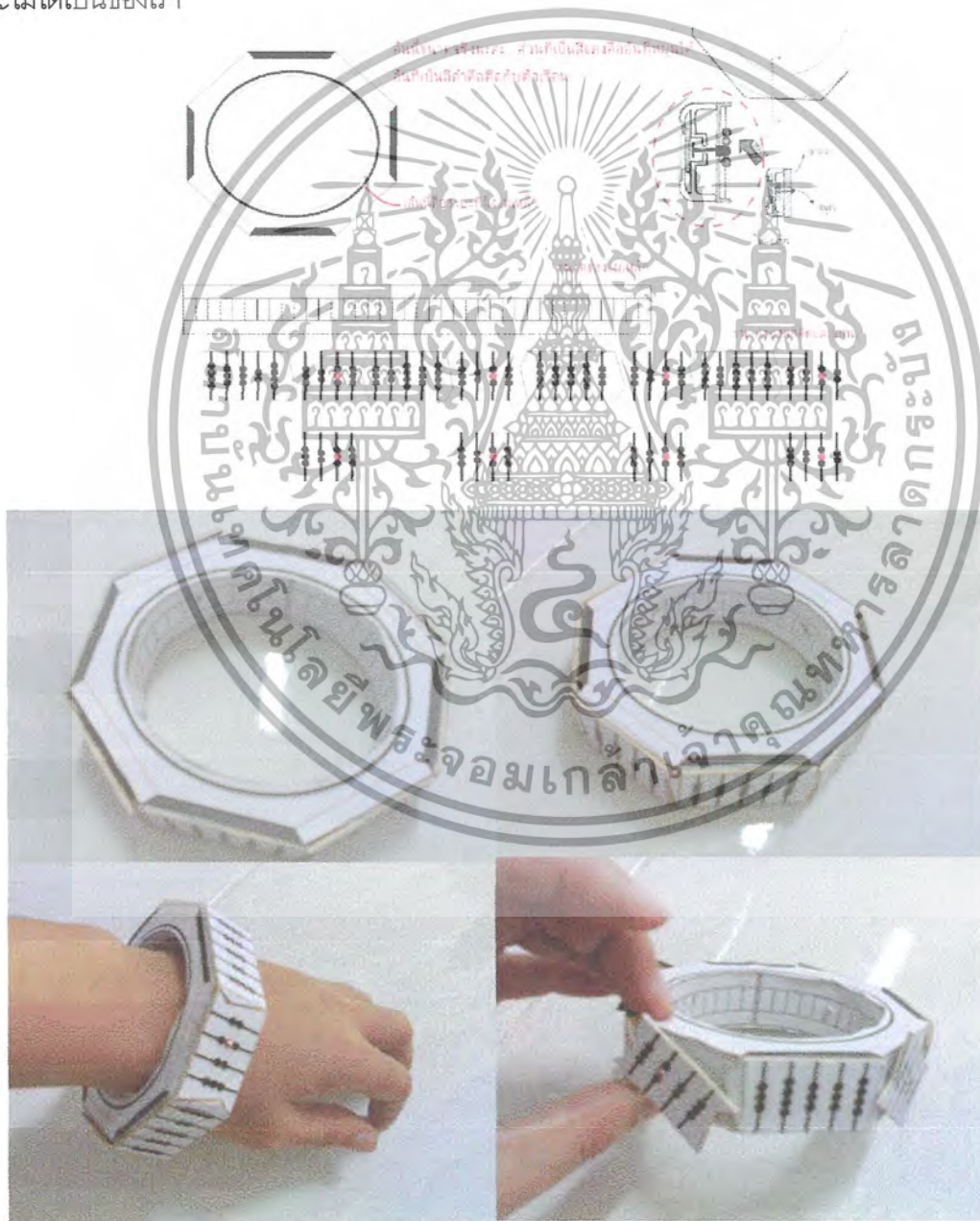
ภาพที่ 185 แสดงหุ่นจำลองชิ้นงานเครื่องประดับเข็มกลัด

3.6.4 เครื่องประดับกำไล

วิถีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขาย ถูกถ่ายทอดในรูปแบบเครื่องประดับกำไล ตามความเชื่อของจีนที่ว่าคนทำค้าขายต้องใส่กำไล เพื่อให้ค้าขายเจริญรุ่งเรืองได้กำไรเป็นกอบเป็นกำ

เปรียบเทียบให้เห็นแก่นแท้ของการค้าขายว่า "การค้าขายที่สุจริตจะนำพาซึ่งความสำเร็จ" โดยรูปทรงของกำไลเป็นแปดเหลี่ยมตามความเชื่อที่ว่าเลข 8 เป็นเลขมงคลนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองในการค้าขาย ผสมผสานกับรูปลักษณะของลูกคิด ที่เป็นสัญลักษณ์การติดต่อค้าขายของคนจีนโบราณ

โดยเปรียบเทียบการสวมใส่ แบบปกติแทนการค้าขายที่สุจริต ซื่อตรง ลูกคิดที่สื่อถึงเงินทองก็จะเป็นของเราแต่ถ้าเราเริ่มบิดกำไลก็จะสื่อถึงการค้าขายที่คดโกงไม่โปร่งใส ลูกคิดก็จะขยับขึ้นลง เงินทองก็จะไม่ได้เป็นของเรา

ภาพที่ 186 แสดงหุ่นจำลองชิ้นงานเครื่องประดับกำไล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.5 เครื่องประดับสร้อยคอ

สร้อยคอที่บอกเล่าเรื่องราวตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ถ่ายทอดผ่านวิถีชีวิตของคนจีนแต่จิวในด้านความมั่งคั่งที่มีต่อบุพการี เปรียบเสมือนเป็นสิ่งที่ช่วยเตือนให้เรานึกถึงคำสอนในความทรงจำครั้งเก่าที่พ่อแม่เคยพร่ำสอนเรามา

กิ่งไม้ใช้แทนสัญลักษณ์ของความมั่งคั่งที่ลำต้นของไม้จะงอได้แต่ไม่หัก ลู่ไปตามลม เปรียบกับตัวเราที่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ ไม้ที่ไม่หักจะกางออกเมื่อลูกหยกกลิ้งลงมาถึง แทนเรื่องราวต่างๆที่ผ่านเข้ามาจนกระทั่งปัจจุบัน ที่ทำให้เราประสบความสำเร็จได้จนถึงทุกวันนี้

ลักษณะของสร้อยคอสามารถใส่ได้ 2 แบบ คือแบบปล่อยตรง ที่ปล่อยให้ลูกหยกสามารถเคลื่อนที่ได้อิสระ และแบบโค้งที่ลักษณะคล้ายเสื่อที่ฟ้าของจีนโบราณ

ภาพที่ 187 แสดงหุ่นจำลองชิ้นงานเครื่องประดับสร้อยคอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.7 วิเคราะห์และสรุปผลการออกแบบ

3.7.1 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

เครื่องประดับในโครงการสามารถบอกเล่าเรื่องราวทางด้านวิถีชีวิตความเชื่อ และด้านประเพณี พิธีกรรม ที่ได้วิเคราะห์และสรุปแล้วว่า เป็นสิ่งที่สำคัญที่ควรสืบทอดต่อไป โดยเครื่องประดับในโครงการ จะบอกเล่าถึงแก่นแท้ สาระสำคัญ ที่ลูกหลานจีนแต่จิวในประเทศ ควรรับรู้ เพื่อให้เข้าใจอารยธรรม บรรพบุรุษของตน ซึ่งเมื่อเข้าใจแล้ว ความรู้สึกรักและหวงแหน จะนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมนั้นๆต่อไป

โดยเมื่อมีการอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมที่ดั่งกลั่นไว้แล้ว ก็จะสามารถจะนำหลัก แก่นแท้ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน แก้ปัญหาต่างๆ ช่วยให้เข้าใจถึงเหตุและผลของการปฏิบัติ พร้อมกับสามารถถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้สืบต่อไป

3.7.2 ด้านความงาม

เครื่องประดับในโครงการจะเน้นการออกแบบที่สร้างสรรค์ให้มีความร่วมสมัยแต่ไม่ทิ้งความเป็น จีนแต่จิว ที่มีอารยธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ที่สืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น โดยชิ้นงานแต่ละชิ้นสามารถ บอกเล่าเรื่องราวที่ต้องการถ่ายทอดได้เป็นอย่างดี สามารถสวมใส่ได้ในโอกาสพิเศษต่างๆ ทำให้เกิดความโดดเด่นและไม่เหมือนใคร ดึงดูดสายตาแก่ผู้พบเห็น

รูปลักษณะของชิ้นงานเครื่องประดับในโครงการจะมีการผสมผสานลวดลายมงคลสัญลักษณ์ทาง ความเชื่อของชาวจีนแต่จิวในประเทศไทย กับการประยุกต์ดัดแปลงให้เข้ากับยุคสมัยและการใช้งาน ซึ่ง ถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสืบสานอารยธรรมของบรรพบุรุษในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ตรงตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ

3.7.3 ด้านการใช้งาน

เครื่องประดับในโครงการทุกชิ้นมีความเหมาะสมกับการสวมใส่โอกาสพิเศษต่างๆ โดยการ เคลื่อนไหวของชิ้นงานเครื่องประดับก็จะเป็นตัวบ่งบอกสาระสำคัญของสิ่งที่ต้องการถ่ายทอด คือเมื่อมี การใช้งานจริง เครื่องประดับในโครงการจะมีการเคลื่อนไหว การกระทบกันแล้วเกิดเสียง การ เปลี่ยนแปลงรูปร่าง การประกอบเข้าด้วยกันและการปรับเปลี่ยนแล้วทำให้เกิดสิ่งใหม่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วน เป็นมีความหมายที่ต้องการถ่ายทอด มีแก่นแท้ สาระสำคัญแฝงอยู่ภายใน ทำให้เมื่อผู้สวมใส่และผู้พบ เห็นได้สัมผัสกับชิ้นงานแล้ว จะเกิดความเข้าใจ ความรักอันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมของ ตนต่อไป

3.8 การออกแบบบรรจุภัณฑ์

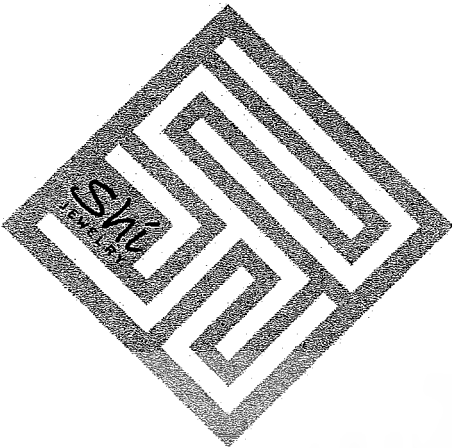
3.8.1 แนวทางการออกแบบ

1. ออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ช่วยส่งเสริมให้ชิ้นงานเครื่องประดับสามารถบอกเล่าเรื่องราว แก่นแท้ สาระสำคัญที่ต้องการถ่ายทอด ได้ดียิ่งขึ้น
2. บรรจุภัณฑ์ช่วยส่งเสริมการขาย ช่วยทำให้ชิ้นงานเครื่องประดับดูมีคุณค่า เหมาะสมกับราคา และสามารถเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติ ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้
3. ออกแบบบรรจุภัณฑ์โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของชิ้นงานเครื่องประดับ คือ ต้องสามารถ ปกป้อง รักษา ไม่ให้เกิดการกระทบกระเทือนได้ง่าย
4. มีความสวยงาม และสะดวกสบายในการเก็บรักษา และใช้งาน โดยมีการออกแบบให้ขนาด แตกต่างกันออกไปอย่างเหมาะสมตามแต่ละประเภทของตัวชิ้นงานเครื่องประดับ แต่มีลักษณะเป็นคอล เลกชั่นเดียวกัน
5. บรรจุภัณฑ์มีการใช้รูปทรง ลวดลาย และสีที่เป็นมงคล ตามความเชื่อของชาวจีน

ภาพที่ 188 แสดงบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับในโครงการ

3.8.2 ตราสัญลักษณ์แบรนด์เครื่องประดับ

“Shi JEWELRY” (ชื้อ จิวเวลรี่)
(ในภาษาจีนแต้จิ๋ว ชื้อ มีความหมายว่า
ประดับประดาให้สวยงาม)

ตราสัญลักษณ์มีลักษณะลวดลาย
คล้ายตัวหอยอู่น ซึ่งเป็นลายมงคลตามความ
เชื่อของชาวจีน มีความหมายว่า เจริญรุ่งเรือง
ต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด

ดังนั้น ตราสัญลักษณ์ Shi Jewelry จึงมีความหมายเป็นแบรนด์เครื่องประดับที่จะช่วย
เสริมสร้างความสวยงามและนำพาความมงคล เจริญรุ่งเรืองมาให้แก่ผู้สวมใส่

โทนสีที่ใช้

C 24 M 11 Y 100 K 0

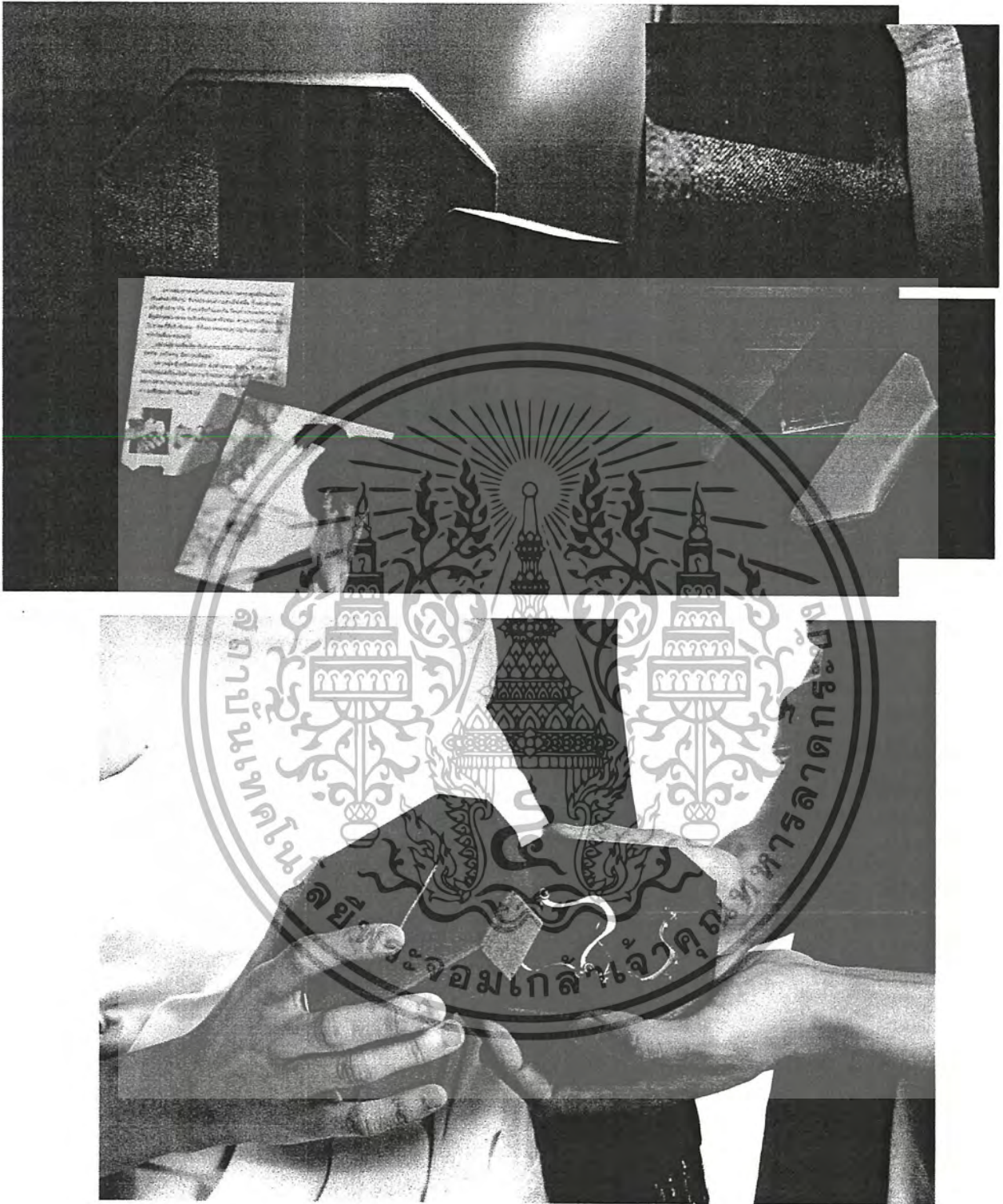

C 25 M 100 Y 87 K 35

3.8.3 ตัวอย่างกล่องบรรจุภัณฑ์

ภาพที่ 189 แสดงบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับในโครงการ

ภาพที่ 190 แสดงลักษณะการใช้งานของบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

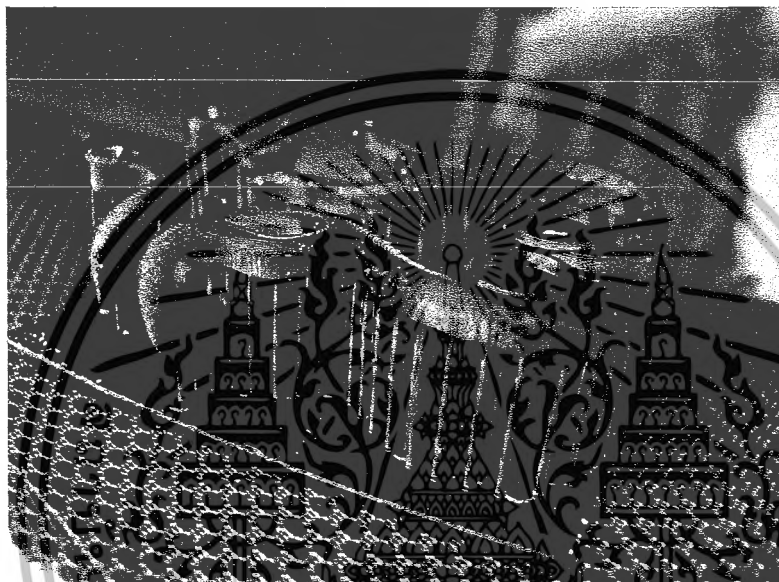
บทที่ 4

การนำเสนอผลงานการออกแบบ

4.1 ขั้นตอนการผลิตชิ้นงานต้นแบบ

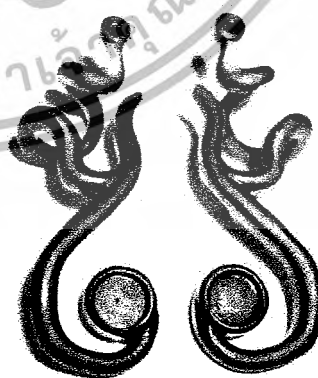
4.1.1 ขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับตุ้มหู

1. (ส่วนแกนหลัก) ขึ้นชิ้นงานต้นแบบด้วยเครื่อง CNC (ใช้วัสดุเรซิน)

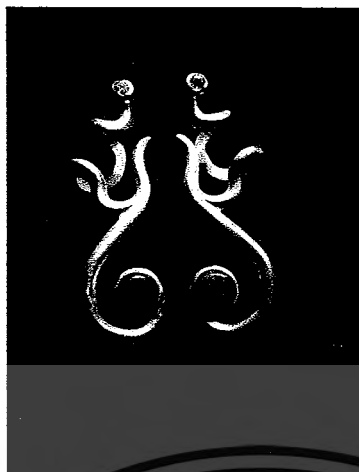
ภาพที่ 191 ภาพต้นแบบตุ้มหูที่ทำการขึ้นต้นแบบจากเรซิน

2. ตกแต่งผิวชิ้นงานให้เรียบเสมอก และนำไปฉีดซิลิโคนเพื่อเป็นแม่พิมพ์สำหรับฉีดเทียน

ภาพที่ 192 ภาพต้นแบบตุ้มหูเรซินที่ตกแต่งผิวเรียบร้อย

3. นำเทียนที่ขีดไว้แล้วไปหล่อ และตกแต่งผิวชิ้นงาน นำไปชุบ และฝังอัญมณี

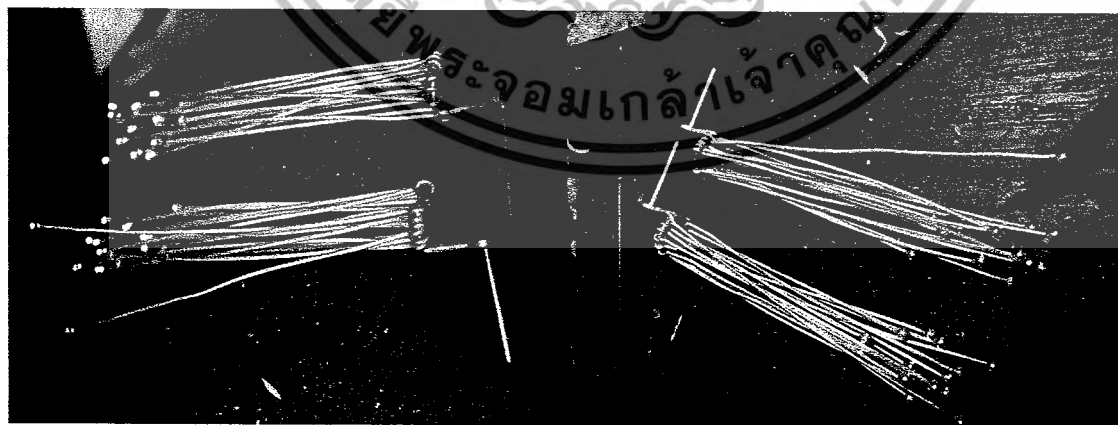
ภาพที่ 193 ภาพต้นแบบดุมหูที่ฝังอัญมณีเรียบร้อยแล้ว เตรียมสำหรับนำไปชุบ

4. (ส่วนก้านเสียบ) ขึ้นเงินเป็นก้านและนำไปเป่าเม็ดเป็นตุ่มด้านล่าง และเชื่อมห่วงด้านบน

ภาพที่ 194 ภาพต้นแบบก้านดุมหูเตรียมนำไปประกอบ

5. นำไปเชื่อมติดกับก้าน และนำไปประกอบ ตกแต่งผิวด้วยการชุบ

ภาพที่ 195 ภาพต้นแบบก้านดุมหูประกอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ประกอบชิ้นงานทั้งสองเข้าด้วยกัน

ภาพที่ 196 ภาพต้นแบบตุ้มหูทั้งสองส่วนเตรียมนำไปชุบ

7. ตกแต่งผิวด้วยการชุบทอง 14k

ภาพที่ 197 ภาพชิ้นงานตุ้มหูที่เสร็จสมบูรณ์

4.1.2 ขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับเข็มกลัด

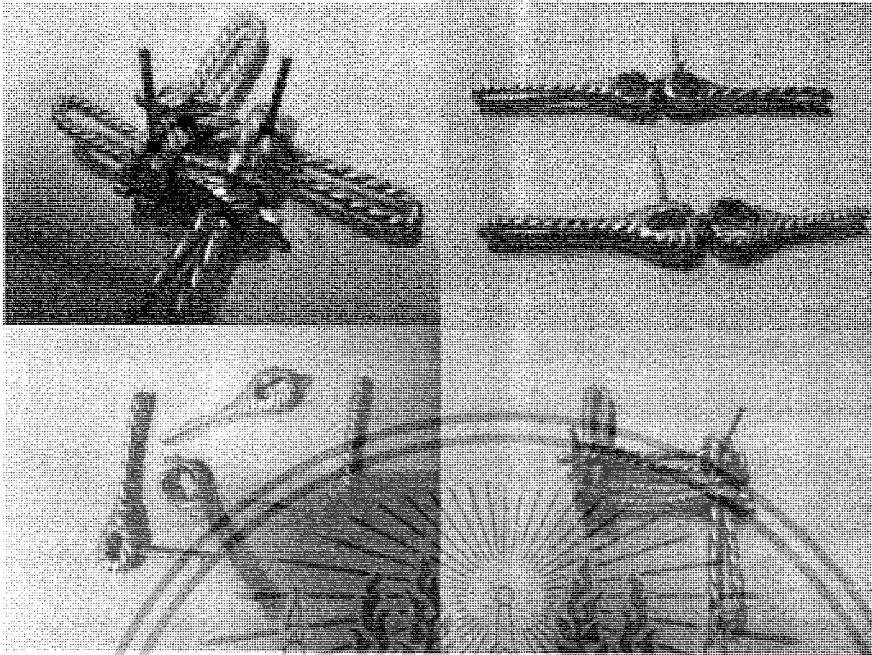
1. แกะซี่ผึ้งเป็นรูปทรงเชือกถักโดยรวม และแกะรายละเอียดบนชิ้นงาน เพื่อนำไปหล่อ

ภาพที่ 198 ภาพต้นแบบเข็มกลัดที่ขึ้นด้วยการแกะซี่ผึ้ง

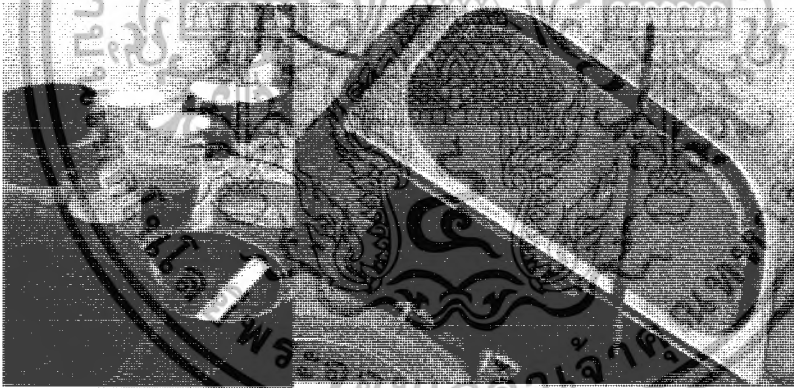
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. นำมาตกแต่งผิว เชื่อมก้านเข็ม และประกอบ

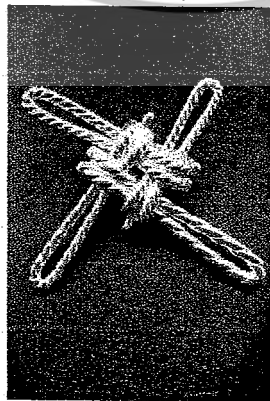

ภาพที่ 199 ภาพเข็มกลัดที่หล่อและตกแต่งผิวเรียบร้อยแล้ว เตรียมนำไปชุบ

3. ตกแต่งผิวด้วยการชุบ (กันชุบทองตรงบริเวณร่อง)

ภาพที่ 200 ภาพขั้นตอนการชุบชิ้นงานเข็มกลัด

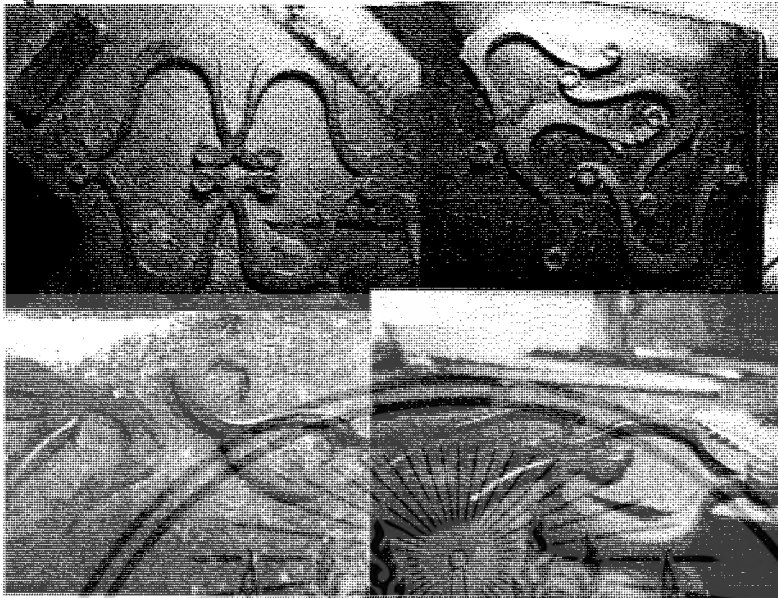

ภาพที่ 201 ภาพชิ้นงานเครื่องประดับเข็มกลัดที่เสร็จสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.3 ขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับแหวน

1. แกะ wax เป็นรูปทรงโดยรวม พร้อมแต่งผิวให้เรียบก่อนที่นำไปส่งโรงหล่อ

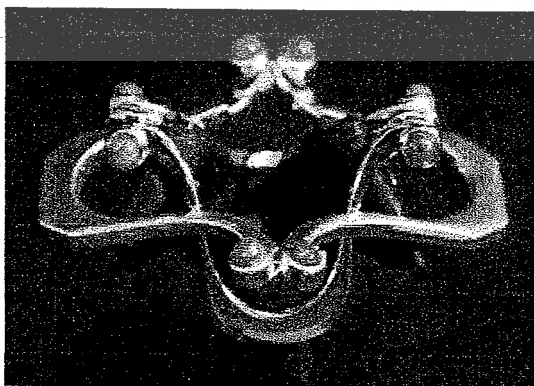
ภาพที่ 202 ภาพต้นแบบแหวนที่ขึ้นด้วยการแกะขี้ผึ้ง

2. ตกแต่งและเชื่อมบานพับ ประกอบสองส่วนเข้าด้วยกัน

ภาพที่ 203 ภาพแหวนที่หล่อ และตกแต่งผิวเรียบร้อย เตรียมนำไปฝังอัญมณี

3. นำไปตกแต่งผิวด้วยการชุบ และนำไปฝังอัญมณี (ผู้ขายชุบเงิน ผิวยกสีเข้ม, ผู้หญิงชุบทอง 14k ผิวยกสีอ่อน)

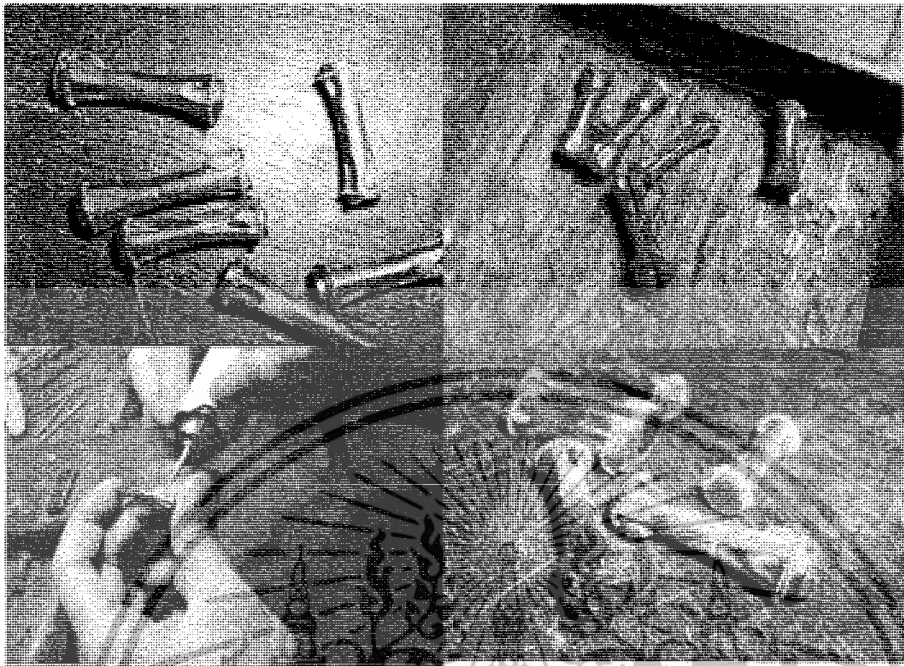

ภาพที่ 204 ภาพชิ้นงานเครื่องประดับแหวนที่เสร็จสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

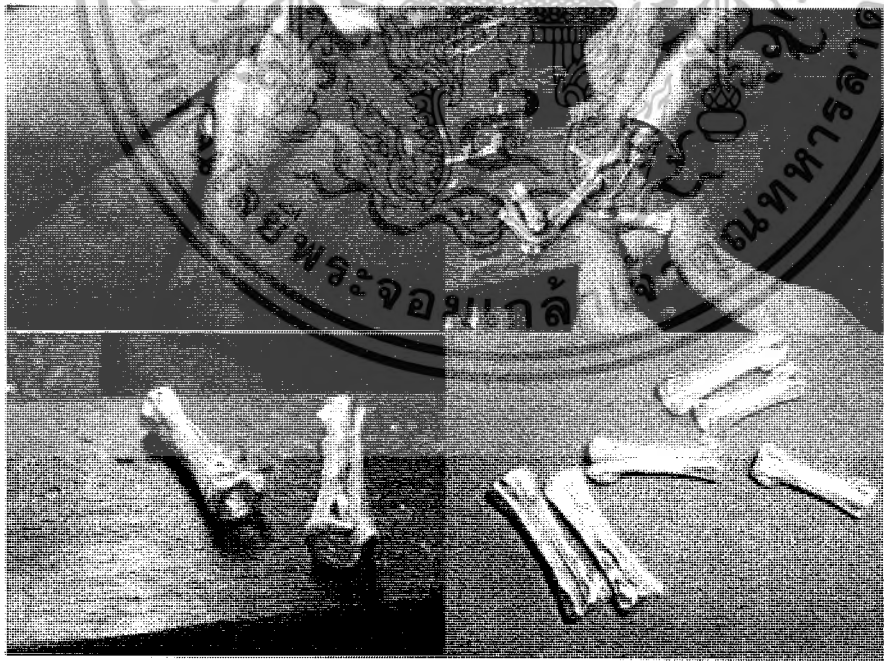
4.1.4 ขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับสร้อยคอ

1. (ส่วนข้อไม้) แกะ wax เป็นข้อ แล้วตกแต่งผิวให้เรียบร้อย

ภาพที่ 205 ภาพต้นแบบข้อไม้ที่ขึ้นด้วยการแกะขี้ผึ้ง

2. นำไปหล่อ ตกแต่งผิวแล้วประกอบ

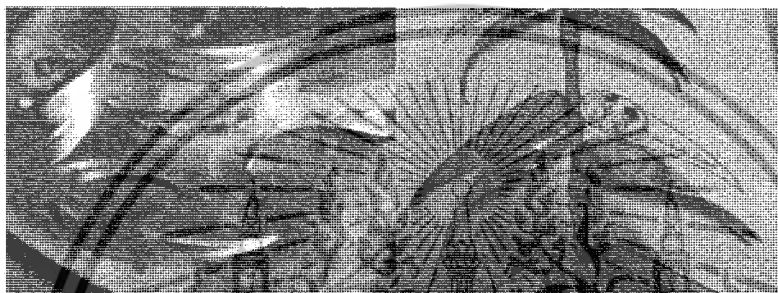
ภาพที่ 206 ภาพต้นแบบข้อไม้ที่หล่อเสร็จสมบูรณ์ กำลังตกแต่งผิว

3. (ส่วนใบไม้) ขึ้นชิ้นงานจากเงินโดยการรีดเงินแผ่น คัดโค้งให้เป็นรูปทรงใบไม้ตามต้องการ

ภาพที่ 207 ภาพต้นแบบใบไม้ที่ขึ้นรูปด้วยการคัดโค้ง

4. นำชิ้นส่วนที่ต้องใส่ลงดลลายไปเลเซอร์ตามลายที่วาดไว้

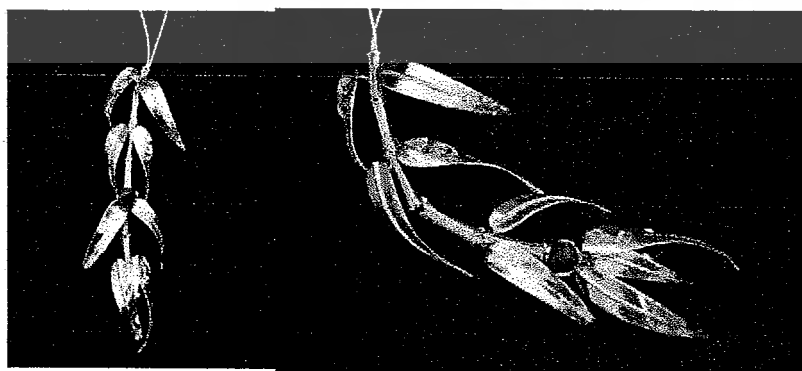
ภาพที่ 208 ภาพใบไม้ที่เลเซอร์ลวดลายเรียบร้อยแล้ว

5. ประกอบชิ้นงานทุกส่วนเข้าไว้ด้วยกัน

ภาพที่ 209 ภาพการประกอบสร้อยคอด้วยการเลเซอร์

6. ตกแต่งด้วยการชุบเงิน

ภาพที่ 210 ภาพต้นแบบเครื่องประดับสร้อยคอที่เสร็จสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

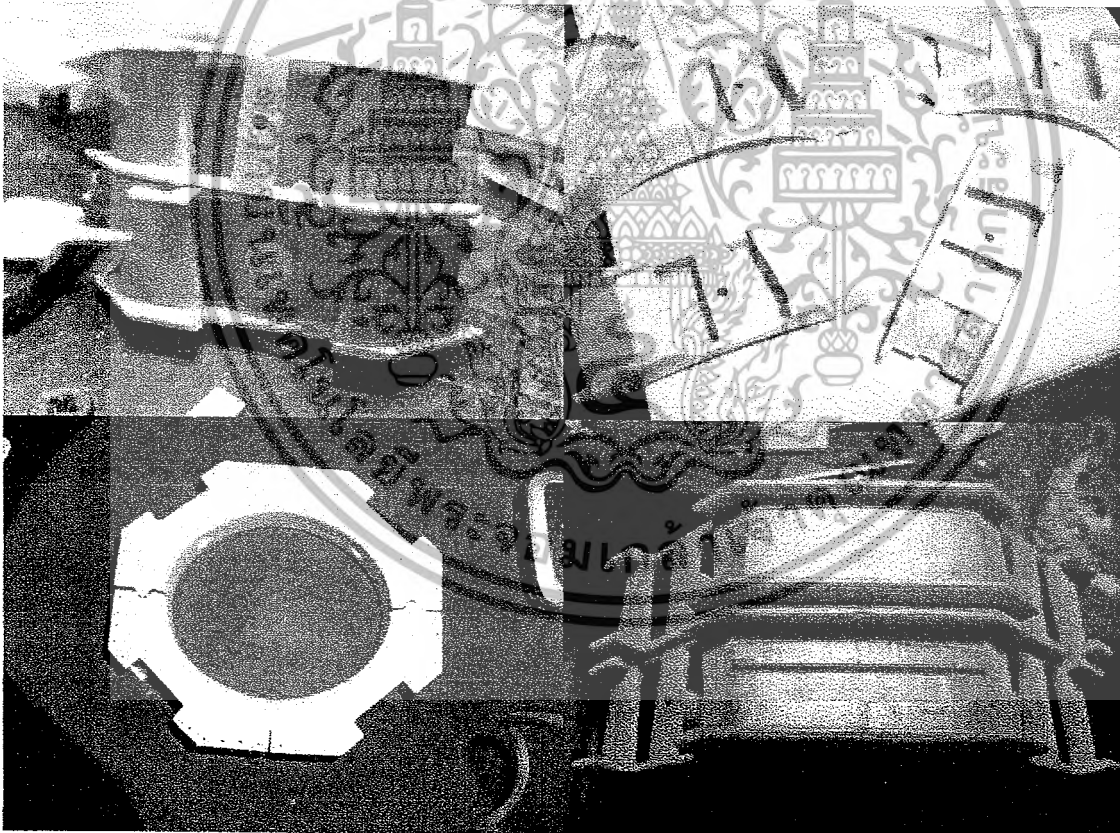
4.1.5 ขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับกำไล

1. ขึ้นชิ้นงานต้นแบบด้วยเครื่อง CNC (ใช้วัสดุเรซิน)

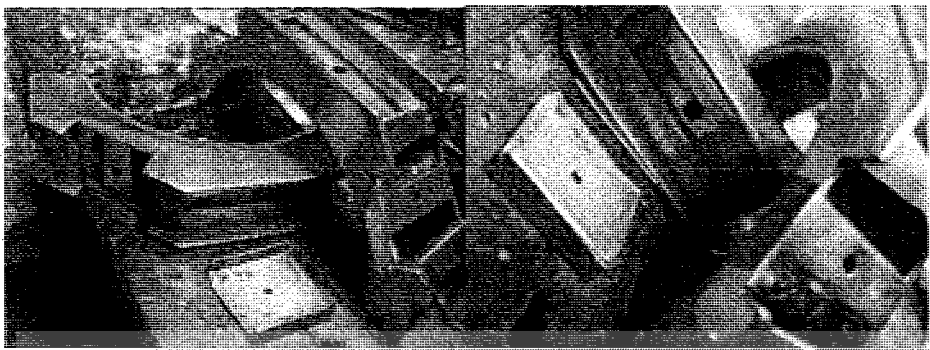
ภาพที่ 211 ภาพต้นแบบกำไลที่ขึ้นต้นแบบด้วยเรซิน

2. ตกแต่งผิวเพื่อเตรียมนำไปอัดซิลิโคนแล้วฉีดเทียน

ภาพที่ 212 ภาพต้นแบบกำไลที่ฉีดเทียนและตกแต่งผิว เตรียมนำไปหล่อ

3. นำไปหล่อ ตกแต่งผิวแล้วประกอบชิ้นงานเข้าด้วยกันด้วยการเลเซอร์

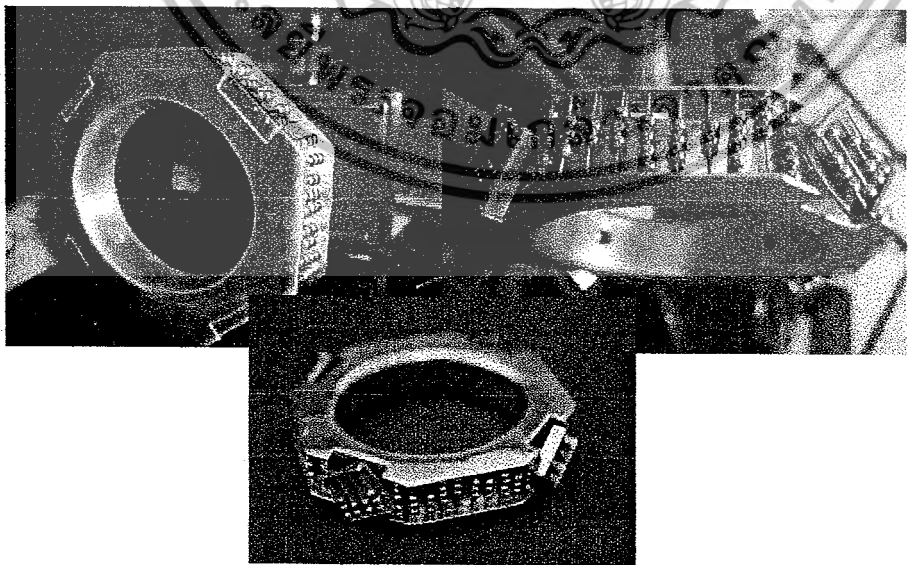
ภาพที่ 213 ภาพกำลังหล่อด้วยทองเหลือง เตรียมนำไปแต่งผิวและประกอบ

4. ประกอบแม่เหล็ก เลเซอร์ปิดรอยรอบตัวชิ้นงาน

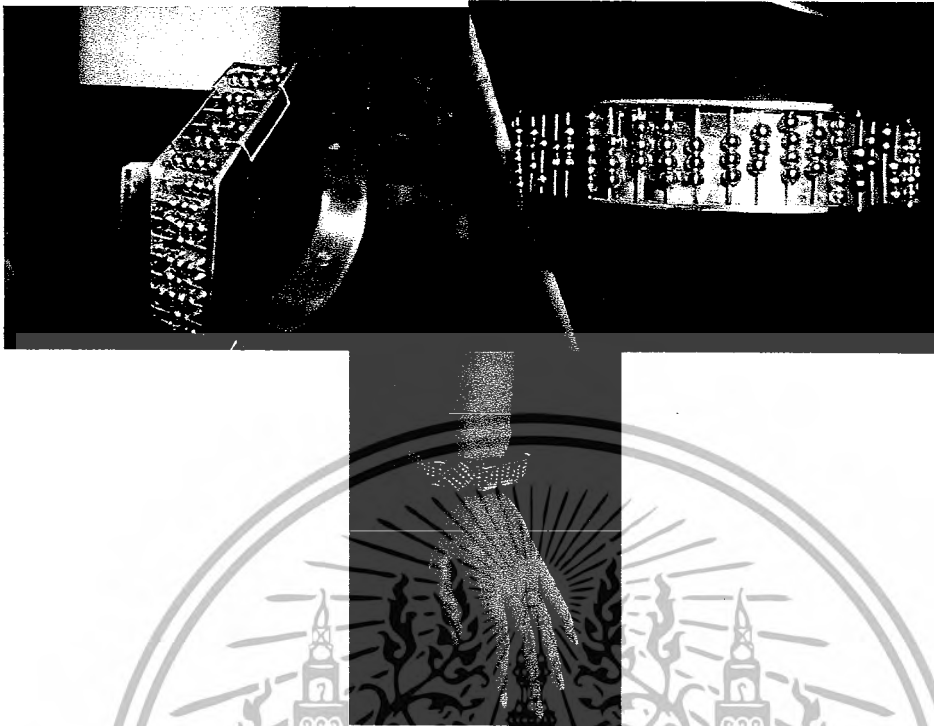
ภาพที่ 214 ภาพต้นแบบกำลังประกอบแม่เหล็กเรียบร้อย และเลเซอร์ปิดตามดรอยชิ้นงาน

5. ประกอบสปริง ตัวก้าน ตัวลูกคิด และชิ้นส่วนทั้งหมดเข้าไปในชิ้นงาน

ภาพที่ 215 ภาพต้นแบบกำลังประกอบชิ้นงานสมบูรณ์ เตรียมนำไปขัดเงา และชุบตัวเรือน

6. ตกแต่งผิวด้วยการขัดเงา และนำไปชุบทอง 14k เฉพาะส่วนที่เป็นตัวเรือน

ภาพที่ 216 ภาพต้นแบบเครื่องประดับกำไลที่เสร็จสมบูรณ์

4.2 ผลงานการออกแบบขั้นสุดท้าย Final Design

4.2.1 เครื่องประดับตุ้มหู

ภาพที่ 217 ภาพชิ้นงานเครื่องประดับตุ้มหู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2 เครื่องประดับเข็มกลัด

ภาพที่ 218 ภาพชิ้นงานเครื่องประดับเข็มกลัด

4.2.3 เครื่องประดับแหวน

ภาพที่ 219 ภาพชิ้นงานเครื่องประดับแหวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 220 ภาพชิ้นงานเครื่องประดับเข็มกลัดเมื่อประกอบเข้าด้วยกันทั้งสองเรือน

4.2.4 เครื่องประดับสร้อยคอ

ภาพที่ 221 ภาพชิ้นงานเครื่องประดับสร้อยคอ

4.2.5 เครื่องประดับกำไล

ภาพที่ 222 ภาพชิ้นงานเครื่องประดับกำไล

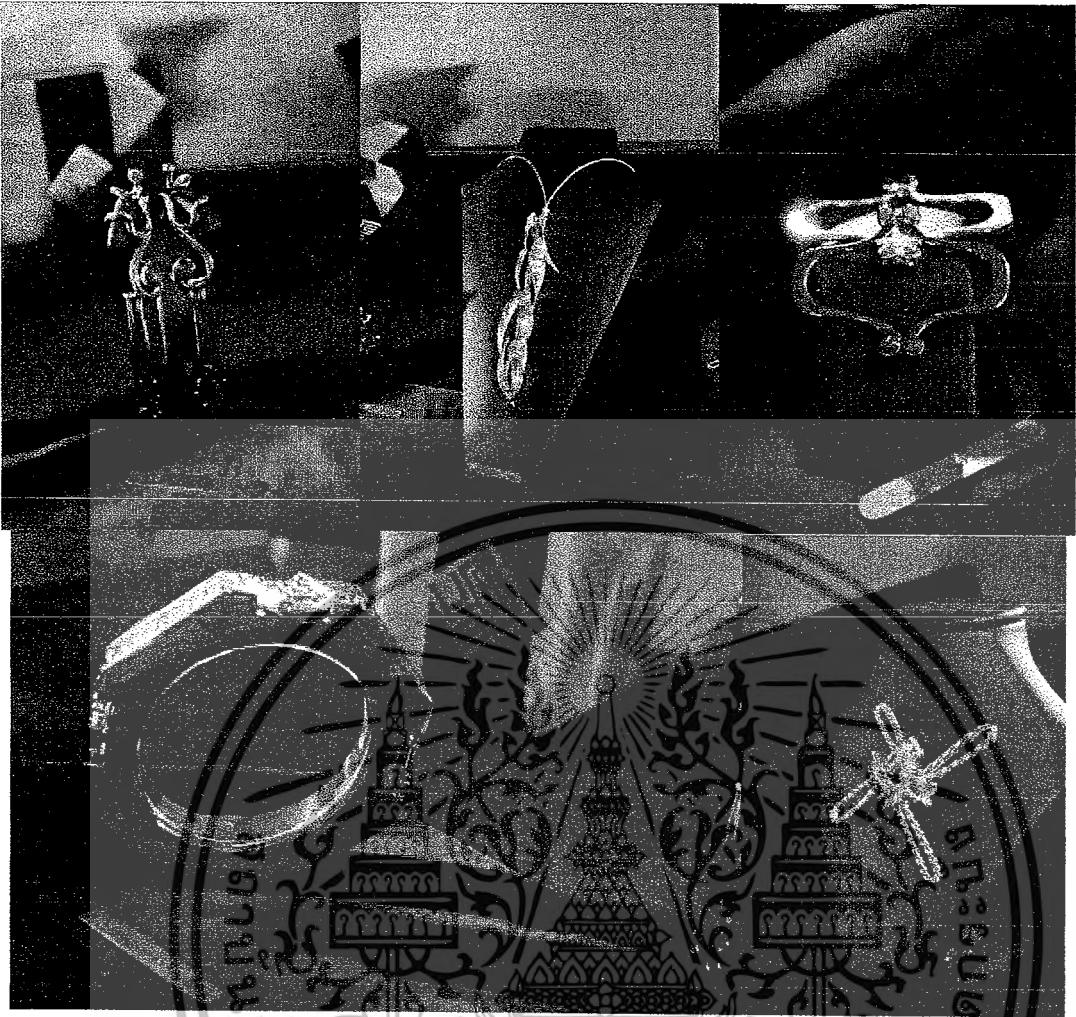
4.3 การนำเสนอผลงาน

4.3.1 การนำเสนอผลงาน Display Presentation

ภาพที่ 223 ภาพรวมการนำเสนอผลงานจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 224 ภาพการนำเสนอชิ้นงานเครื่องประดับแต่ละชนิด

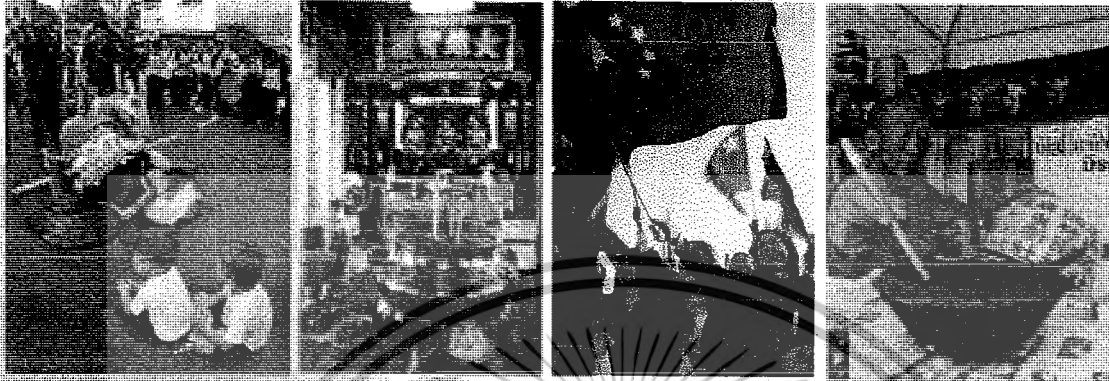
4.3.2 การนำเสนอผลงาน Microsoft Power Point Presentation

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

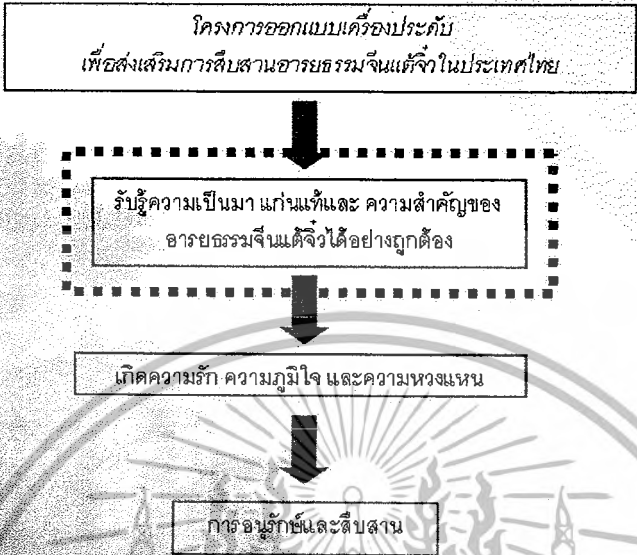
โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

ออกแบบเครื่องประดับที่ส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย เพื่อปลูกจิตสำนึก เพื่อปลูกจิตสำนึก ให้สร้างสรรค์สิ่งดีงามคืนกลับให้แก่สังคมไทย ที่ถือได้ว่าเป็นบ้านเกิดเมืองนอนด้วยการเตือนใจจากเครื่องประดับ ให้ตระหนักถึงความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย และรับรู้ถึงความเป็นมา ความเจริญความสำคัญอย่างถูกต้อง รวมทั้งเกิดความรัก ความภูมิใจ และความหวงแหนในอารยธรรมบรรพบุรุษของตน อันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย และสามารถนำสิ่งต่างๆของบรรพบุรุษ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และแก้ไขปัญหาสังคมในยุคปัจจุบัน พร้อมกับใช้เรื่องสายสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมเป็นกุศโลบายในการสร้างความสามัคคีปรองดองกันภายในสังคมไทยที่ช่วยเหลือหลอมวัฒนธรรมที่ดีงามของไทยและจีนได้อย่างแนบแน่น

METAL DESIGN: JEWELRY
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN: JEWELRY
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ภาพ แสดงกลุ่มเป้าหมาย
กลุ่มลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว (ช่วงรุ่นอายุที่ 3)

เพศ : ชาย และ หญิง
อายุ : 21-30 ปี เป็นช่วงรุ่นอายุที่ 3 (generation3)
เชื้อสาย : เชื้อสายจีนแต่จิว
ระดับการศึกษา : ระดับอุดมศึกษาขึ้นไป เติบโตในประเทศไทย
(ไม่มีความรู้ด้านภาษาจีนหรือมีบ้างแต่ไม่ค่อยมาก)
อาชีพ : นิสิต นักศึกษา และประกอบอาชีพใหม่ในช่วงเวลาไม่เกิน 8 ปี
ฐานะ : ฐานะปานกลางถึงค่อนข้างดี อยู่ในระดับ C+ - B+ *

หมายเหตุ กลุ่มเป้าหมายทางการตลาดสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ระดับดังนี้
1. ระดับ A เป็นกลุ่มบุคคลที่จัดอยู่ในประเภทเศรษฐี
2. ระดับ B เป็นกลุ่มบุคคลที่จัดอยู่ในประเภทฐานะดี มีบ้าน มีรถยนต์ใช้
3. ระดับ C เป็นกลุ่มบุคคลที่จัดอยู่ในระดับปานกลาง
4. ระดับ D เป็นกลุ่มบุคคลที่จัดอยู่ในระดับพอใช้รายรับ อาจไม่มีเงินเหลือเก็บ
5. ระดับ E เป็นกลุ่มบุคคลที่จัดอยู่ในระดับยากจน
อ้างอิงจาก : หนังสือหลักการตลาด : มผ. ศีลธรรม บุญรัตน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

ความสนใจเป็นพิเศษ : มีความสนใจในอารยธรรมจีนแต่จี๊วจงรากเหง้าบรรพบุรุษของตน
อยากทราบความเป็นมา แก่นแท้ที่ถูกต้อง และมีความสนใจในทางด้านศิลปะ จึงเลือกชื่อ
เครื่องประดับที่เน้นการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ ไม่ยึดติดอยู่กับกรอบความคิดแบบเดิมๆ เพื่อ
นำมาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพสังคมในปัจจุบัน

รูปแบบการดำเนินชีวิต : เติบโตมาภายใต้วัฒนธรรมไทย-จีน จึงมีความดำเนินชีวิตภายใต้
รูปแบบที่ผสมผสานระหว่างวัฒนธรรม แต่ได้มีการปรับให้เข้ากับลักษณะสังคม และการดำเนิน
ชีวิตในยุคปัจจุบัน

ลักษณะชีวิตประจำวัน : เวลาส่วนใหญ่ใช้ไปกับหน้าที่การงาน และการศึกษาเป็นหลัก ส่วน
เวลาว่าง มักใช้ไปกับความชื่นชอบส่วนบุคคล เช่น ออกกำลังกาย ช่างนาฬิกา ดูภาพยนตร์
เล่นกีฬา เล่นดนตรี ท่องเที่ยว ช้อปปิ้ง เป็นต้น

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

ทัศนคติและค่านิยมของกลุ่มเป้าหมาย

1. สนใจในอารยธรรมของบรรพบุรุษ และอยากทราบความเป็นมา รวมถึงแก่นแท้ที่ถูกต้อง
2. ชอบค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ไม่ยึดติดกับกรอบความคิดแบบเดิมๆ มากนัก
3. สนใจในงานด้านศิลปะ เน้นการออกแบบอย่างสร้างสรรค์
4. ให้ความสำคัญกับเรื่องความกตัญญูต่อบุพการี และถือว่าสถาบันครอบครัวเป็น
รากฐาน และเป็นหลักในการดำเนินชีวิต
5. มีความเชื่อในหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถพิสูจน์ได้ แต่ถ้าวางใจเพื่อ
ศรัทธาใจตามความเชื่อแบบของครอบครัว ก็จะทำไปเพื่อให้ส่งผลดีแก่ตนเองและครอบครัว

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

ภาพแสดง การแต่งกายของกลุ่มเป้าหมายในโอกาสทั่วไป

ภาพแสดง การแต่งกายของกลุ่มเป้าหมายในโอกาสพิเศษ

ข้อมูลอธิบายในการแต่งกายของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มนิสิต นักศึกษา และผู้ทำงานเริ่มประกอบอาชีพไม่เกิน 8 ปี ดังนั้นการแต่งกายจึงเป็นนิยมแต่งตัวตามแฟชั่น โดยเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับบุคลิกของตนเองมาปรับให้เหมาะสมกับกาลเทศะ และเหมาะสมกับวัย สำหรับโอกาสพิเศษก็มักจะแต่งตัวให้เข้ากับเทศกาล โอกาส และสถานที่ ด้วยโทนสีที่เหมาะสมและความเชื่อประเพณีทางสังคม

โดยส่วนมากมักจะเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตนเอง การแต่งกายจึงเป็นชุดที่เหมาะสมกับพฤติกรรมในการชีวิตประจำวัน หรือตามโอกาสพิเศษต่างๆ แต่ยังคงหลงเหลือความเชื่อ ที่จะช่วยส่งผลดีแก่ตนเองอยู่ เช่น วันนี้ใส่สีนี้แล้วจะโชคดี เป็นสิริมงคล กลุ่มเป้าหมายก็จะเลือกเครื่องแต่งกายที่มีส่วนประกอบของสีนั้น เพื่อความสบายใจของทั้งตนเอง และครอบครัว

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

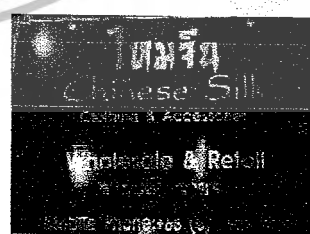
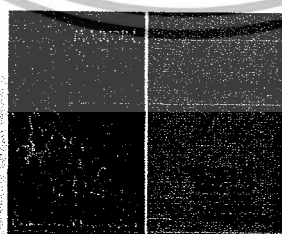
ข้อมูลด้านการตลาด

วิเคราะห์ช่องว่างทางการตลาด

เนื่องจากเครื่องประดับลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิ๋ว จัดได้ว่าเป็นเครื่องประดับที่เจาะจงเฉพาะกลุ่มผู้บริโภค หรือที่เรียกกันว่า " นิชมาร์เก็ต " เป็นตลาดสินค้าที่มีการเฉพาะเจาะจงไปยังกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

ปัจจุบันในประเทศไทยยังไม่มีเครื่องประดับที่สนใจให้ผู้สวมใส่ตระหนักถึงความสำคัญและแก่นแท้ของอารยธรรม อันนำไปสู่การหวนแหนในอารยธรรมบรรพบุรุษของตน และอนุรักษ์สืบสานสิ่งดีงามนี้ต่อไป

รูปลักษณ์ของเครื่องประดับจะเป็นแนวร่วมสมัยแต่มีกลิ่นอายความเป็นจีน ซึ่งรูปลักษณ์เครื่องประดับที่มีลักษณะดังกล่าวที่มีในท้องตลาด ทำให้สามารถแบ่งคู่แข่งได้เป็น 3 ระดับดังนี้

METAL DESIGN: JEWELRY

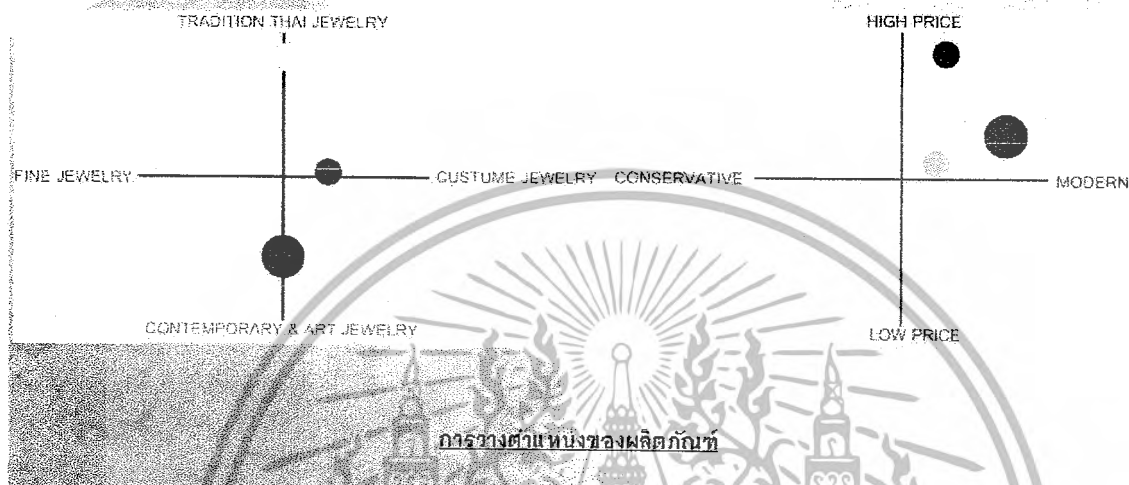
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

● SHANGHAI TANG (ทองแดง)

ร้านไหมจีน (ตลาดล่าง)

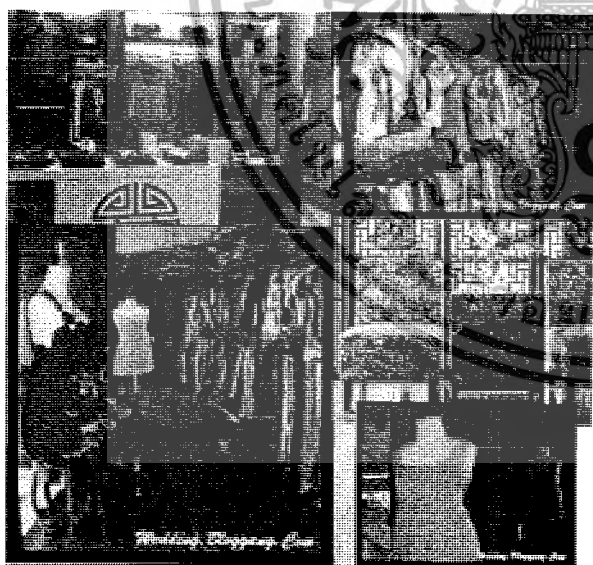
● ร้านมังกร (ตลาดกลาง)

● เครื่องประดับในโครงการ

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

การวางตำแหน่งของผลิตภัณฑ์

ช่องทางการจัดจำหน่าย

เนื่องจากเครื่องประดับในโครงการ เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ยังไม่มีในท้องตลาด คือเป็นเครื่องประดับที่ไม่เพียงแต่ใช้สวมใส่เพื่อความสวยงามเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องมีคุณค่าทางด้านจิตใจแก่กลุ่มเป้าหมาย สามารถถ่ายทอดเรื่องราวทางอารยธรรมจีนได้ จึง รวมทั้งยังสามารถเก็บเป็นมรดกที่สามารถสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้อีกด้วย

โดยมีการวางตำแหน่งของกลุ่มเป้าหมายไว้ในระดับกลางจนถึงระดับบน จึงมีแนวคิดที่จะเปิดแบรนด์ใหม่เป็นร้านภายในห้างสรรพสินค้าชั้นนำ ย่านใจกลางเมือง เช่น ห้าง CENTRAL WORLD เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่าย ซึ่งภายในร้านจะประกอบไปด้วยสินค้าแฟชั่นแนวจีนร่วมสมัย เช่น เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ ตกแต่งร้านแนวร่วมสมัย

แนวทางการออกแบบ

Narrative Design

+

“การกลายของอารยธรรม ภายใต้การผสมผสานอย่างกลมกลืน”

- ศิลปะแบบจีนประเพณี
- ความงดงามจากตัวอักษร
- ศิลปะแบบจีนแต้จิ๋ว (ในจีน สมัยราชวงศ์ชิง)
- (ในไทย สมัยสมเด็จพระเจ้าตากสิน)

ศิลปะ + ปรัชญา

- รากฐานและความเชื่อของชาวจีน
- หงจื่อ (ความกตัญญู)
- เต๋า (ธรรมชาติ)
- มหายาน (เจ้าแม่กวนอิม)
- พุทธเจ้า (เทพโพธิ์เซียน)

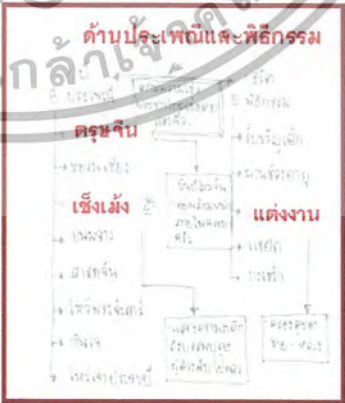
โดยแต่ละชิ้นงานจะมีการนำเสนออารยธรรมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ด้าน ดังนี้

Concept

ด้านวิถีชีวิตและความเชื่อ
ของชาวจีนแต้จิ๋วในประเทศไทย

Concept

ด้านประเพณีและพิธีกรรม
ที่เป็นเอกลักษณ์ของอารยธรรมจีนแต้จิ๋ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

1. วิถีชีวิตและความเชื่อด้านความกตัญญู

2. วิถีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขาย

3. ลานประเพณีสุริยจัน

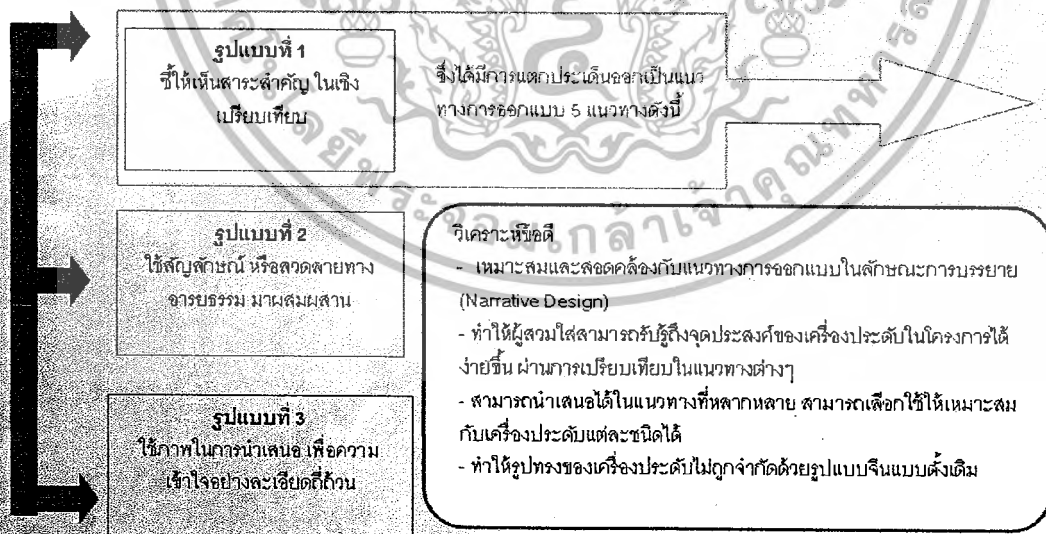
4. ลานประเพณี เซ่งเล้ง

5. ลานพิธีกรรมกรรมแต่งงาน

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

โดยมีรูปแบบการถ่ายทอดโดยเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

แนวทางการออกแบบที่1

เปรียบเทียบให้เห็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตสู่ปัจจุบัน

แนวทางการออกแบบที่2

เปรียบเทียบสาระสำคัญกับสิ่งรอบตัว ทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน

แนวทางการออกแบบที่3

เปรียบเทียบผลดีของจีนแต่จิว โดยแสดงให้เห็นเหตุและผล

แนวทางการออกแบบที่4

เปรียบเทียบโดยนำแก่นแท้มาปรับใช้กับเหตุการณ์ในปัจจุบัน

แนวทางการออกแบบที่5

เปรียบเทียบให้เห็นแก่นแท้อารยธรรมแต่จิว ภายใต้การเปลี่ยนแปลงไปของแต่ละพื้นที่

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

1. วิถีชีวิตและความเชื่อด้านความกตัญญู

สร้อยคอ (หญิง)

แนวทางที่1

เปรียบเทียบให้เห็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตสู่ปัจจุบัน

2. วิถีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขาย

สร้อยข้อมือ/กำไล (หญิง)

3. ด้านประเพณีตรุษจีน

ตุ้มหู (หญิง)

4. ด้านประเพณี เซ่งเม้ง

เข็มกลัด (ชาย)

5. ด้านพิธีกรรมการแต่งงาน

แหวน (ชาย,หญิง)

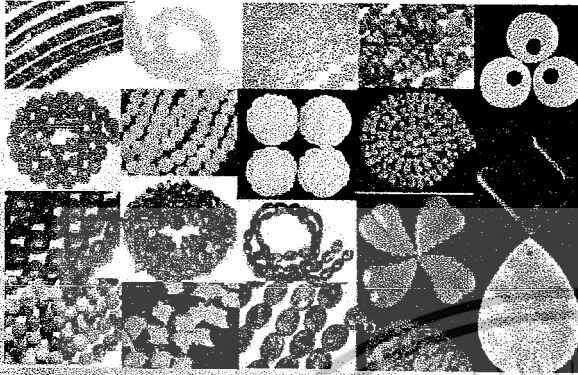
แนวทางที่4

เปรียบเทียบโดยนำแก่นแท้ไปปรับใช้กับเหตุการณ์ในปัจจุบัน

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

หยกกับความเชื่อชาวจีน

หยก หรือ 玉 ในภาษาจีนกลาง หรือ เจ็ก ในภาษาจีนแต้จิ๋ว คือ อัญมณีที่ชาวจีนยกย่องว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งคุณธรรม ประการ คือ ใจบุญ สมณะ กล้าหาญ ยุติธรรม และมีสติปัญญา ชาวจีนมีความผูกพันกับหยกตั้งแต่เกิดจนตายก็ว่าได้ เพราะชาวจีนเชื่อว่าหยกเป็นอัญมณีศักดิ์สิทธิ์ที่นำมาซึ่งสิริมงคล ความเจริญรุ่งเรือง ความร่ำรวย ความมีโชคแก่ผู้ครอบครองและทำให้อายุยืนด้วยดังนั้น ชาวจีนในสมัยก่อนไม่ว่าจะเป็นชนชั้นใดจึงนิยมให้หยกเป็นเครื่องประดับ

หยกสีเขียว คือ สีที่ผู้คนนิยมสวมใส่มากที่สุด แต่นอกจากสีเขียวแล้วหยกยังมีสีอื่น ๆ อีก เช่น แดง ม่วง เหลือง น้ำตาล สีของหยกที่แตกต่างกันเหล่านี้เป็นสัญลักษณ์ของสิริมงคลที่แตกต่างกันไป เช่น หยกสีเขียวเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ร่ำรวย หยกสีขาวเป็นสัญลักษณ์ของความมีโชค หยกสีม่วงเป็นสัญลักษณ์ของชีวิตที่มีความสุขสมบูรณ์พร้อม หยกสีอื่น ๆ เนื้อแก้วเป็นสัญลักษณ์ของจิตใจที่สงบสุข สงบลงขณะที่แข็งแกร่งและหนาแน่นของหยกเปรียบเหมือนความฉลาดและความกล้าหาญ ความดีเป็นมันของนิวหยก คือ ความยุติธรรม และการให้ความรู้ที่เบ่งบานเป็นเครื่องหมายของความกตัญญู

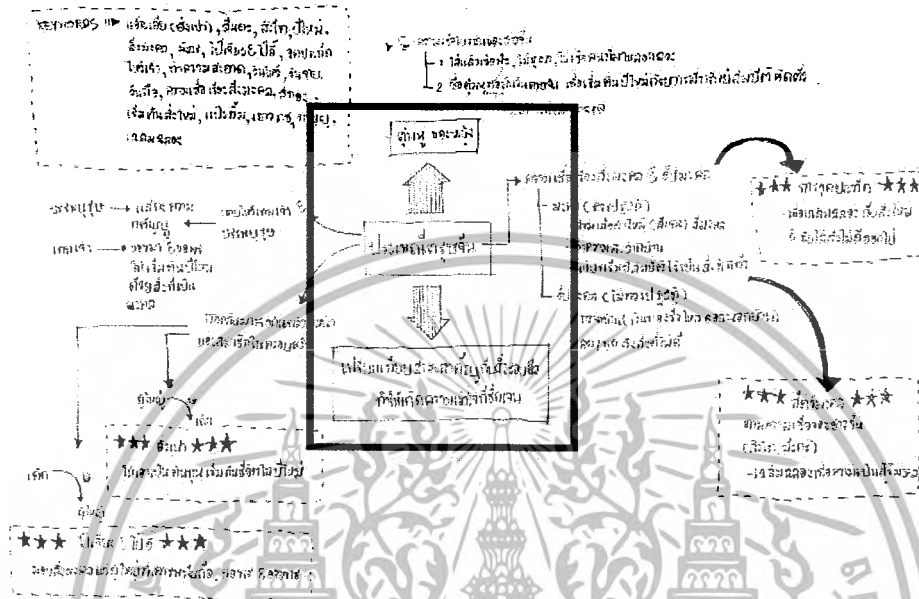
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

การนำเสนอแบบร่างทางการออกแบบ

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

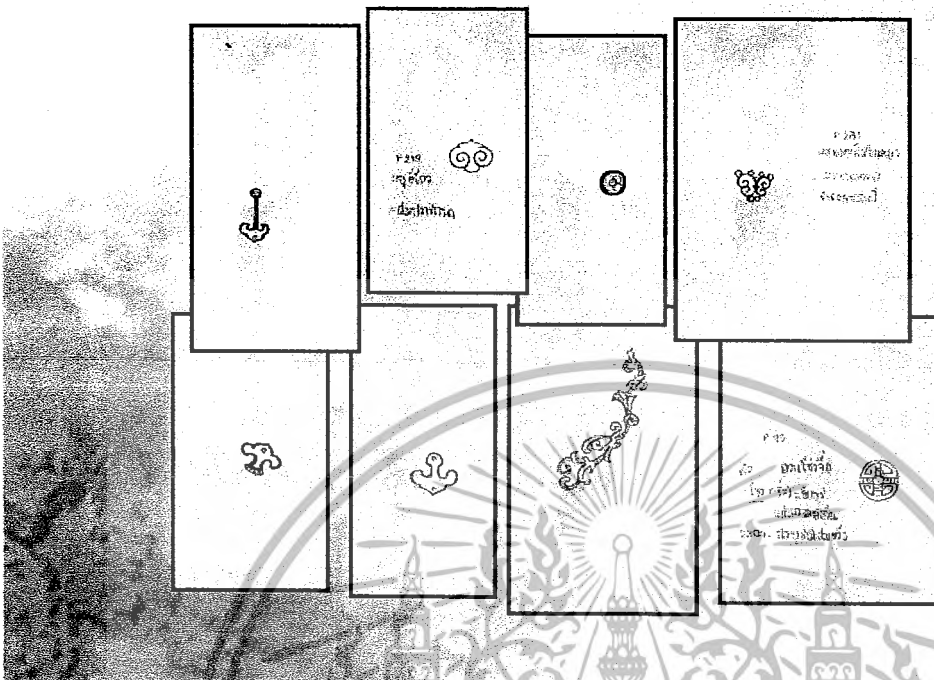
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

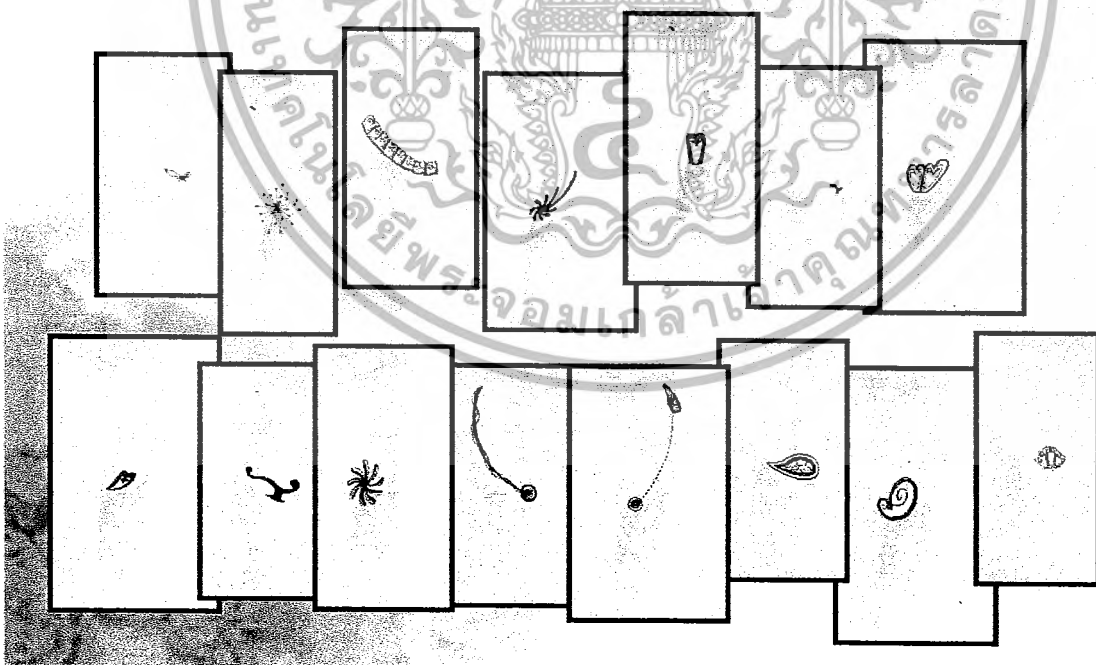
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN: JEWELRY

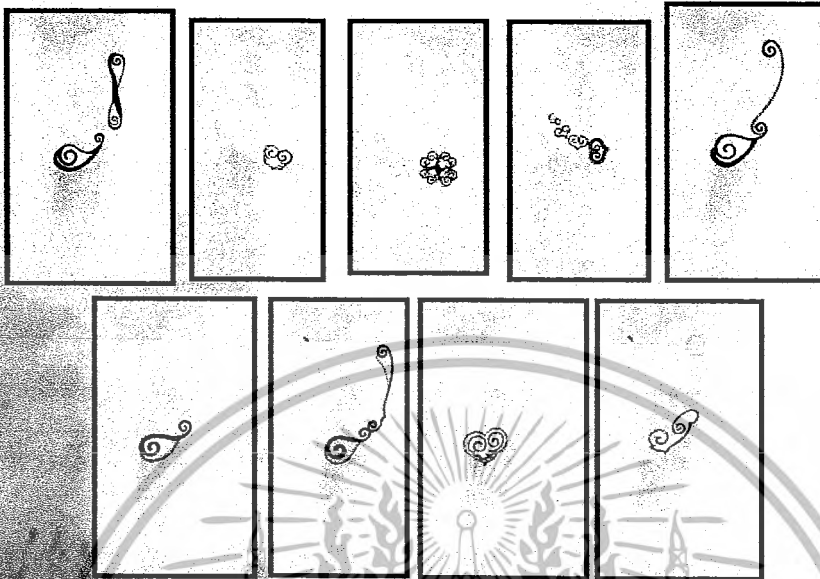
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

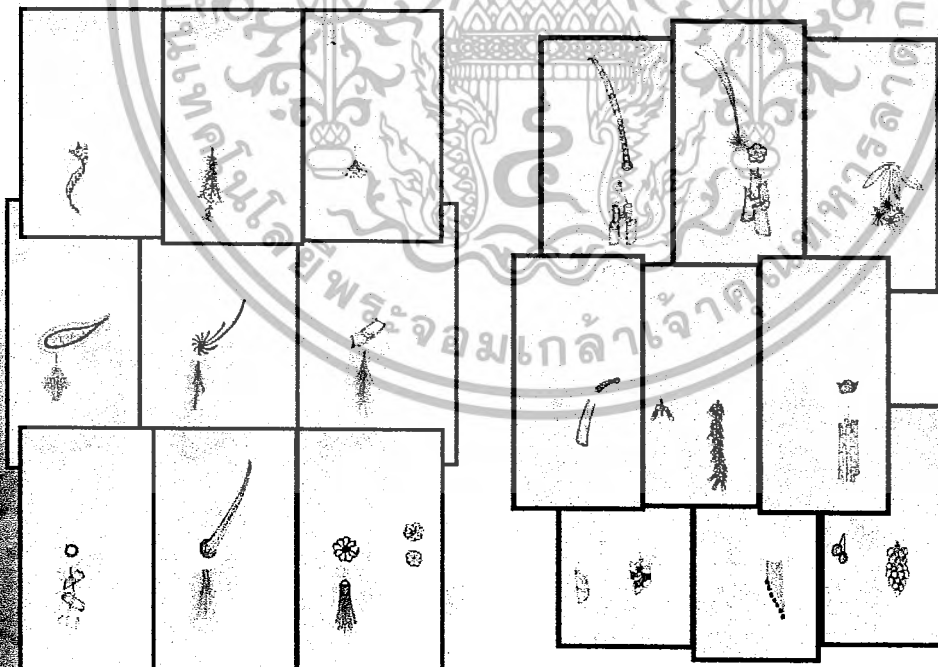
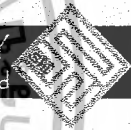
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

ถ่ายทอดผ่านชิ้นงาน โดยอาศัยการเปรียบเทียบสาระสำคัญของประเพณีตรุษจีนกับสิ่งรอบตัวเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน คือ นำแนวความคิดเรื่องการจุดประทัด เพื่อขับไล่สิ่งที่ไม่ดีออกไป เพื่อเริ่มต้นสิ่งดีๆที่จะเกิดขึ้นต้อนรับปีใหม่ โดยถ่ายทอดผ่านชิ้นงานให้มีการเล่าเรื่อง เพื่อสื่อถึงตำนานและข้อปฏิบัติของประเพณีตรุษจีน ซึ่งสรุปจากแนวความคิด ได้เป็น 3 แนวทางดังนี้

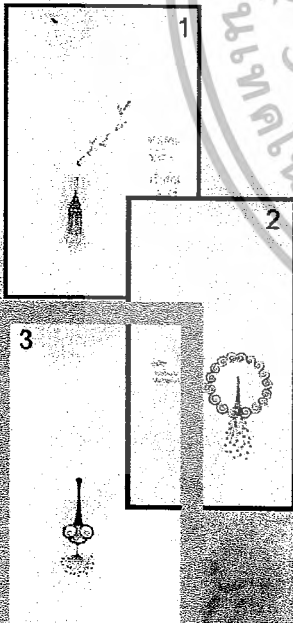
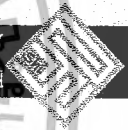
แนวทางที่ 1 เปรียบเทียบสิ่งที่ดีที่จะเกิดขึ้นใหม่ในปีหน้า กับสิ่งที่ไม่ดีที่เคยเจอมา เพื่อเริ่มต้นสิ่งที่ดีงาม มีการนำไม้มงคลตามหลักความเชื่อ มาประยุกต์ใช้เป็นลวดลาย เช่น ต้นไผ่ ดอกเหมย ใบสน โดยนำมาประยุกต์ใช้ในหลายหลายรูปแบบทั้งนำลักษณะโดยตรงของไม้มงคลนั้นมาใช้เลย หรือนำลวดลายของใบมาประยุกต์ให้ดูทันสมัย เป็นงานศิลปะมากขึ้น ผ่านการจัดองค์ประกอบให้รู้สึกเหมือนว่าสิ่งมงคลกำลังเกิดขึ้นไล่ระดับไปตามใบของไม้

แนวทางที่ 2 เปรียบเทียบโดยใช้เส้นสายเพื่อสื่อให้เห็นถึงความดีงามที่กำลังเริ่มต้นขึ้น เสมือนงอกเกิดขึ้นมา ไล่ระดับไปตามใบของไม้ โดยด้านหลังได้ลงคิ้ววิเคราะห์รูปทรงที่จะทำให้เกิดเสียงเมื่อกระทบกัน ให้รู้สึกถึงการจุดของประทัดเพื่อขับไล่สิ่งเลวร้ายออกไป

แนวทางที่ 3 ใช้สัญลักษณ์มงคล แทนสิ่งดีๆที่กำลังจะเกิดขึ้นในปีข้างหน้า รวมทั้งยังเสมือนเป็นคำอวยพรที่ผู้สวมใส่จะรู้สึกอบอุ่นตลอดปี โดยมีการนำสัญลักษณ์มงคลนั้นๆ มาประยุกต์ให้เป็นลวดลาย เส้นสายทางศิลปะมากขึ้น สื่อถึงความงามตามแบบฉบับของศิลปะจีนประเพณี

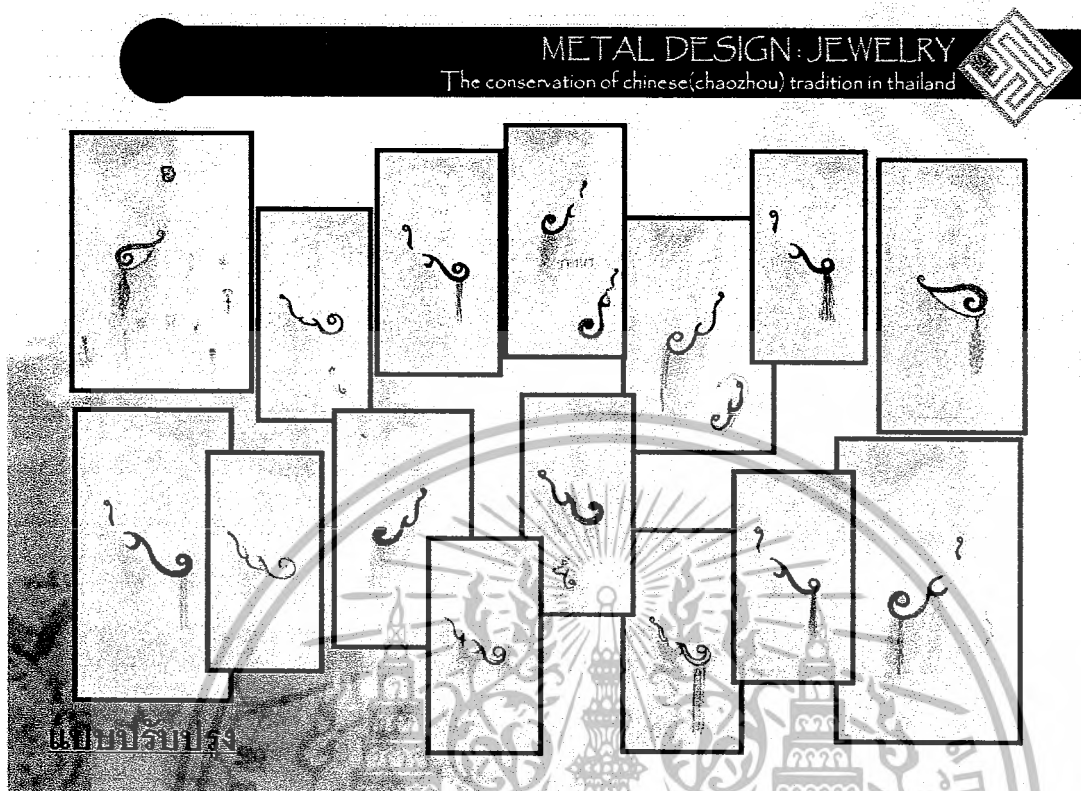
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

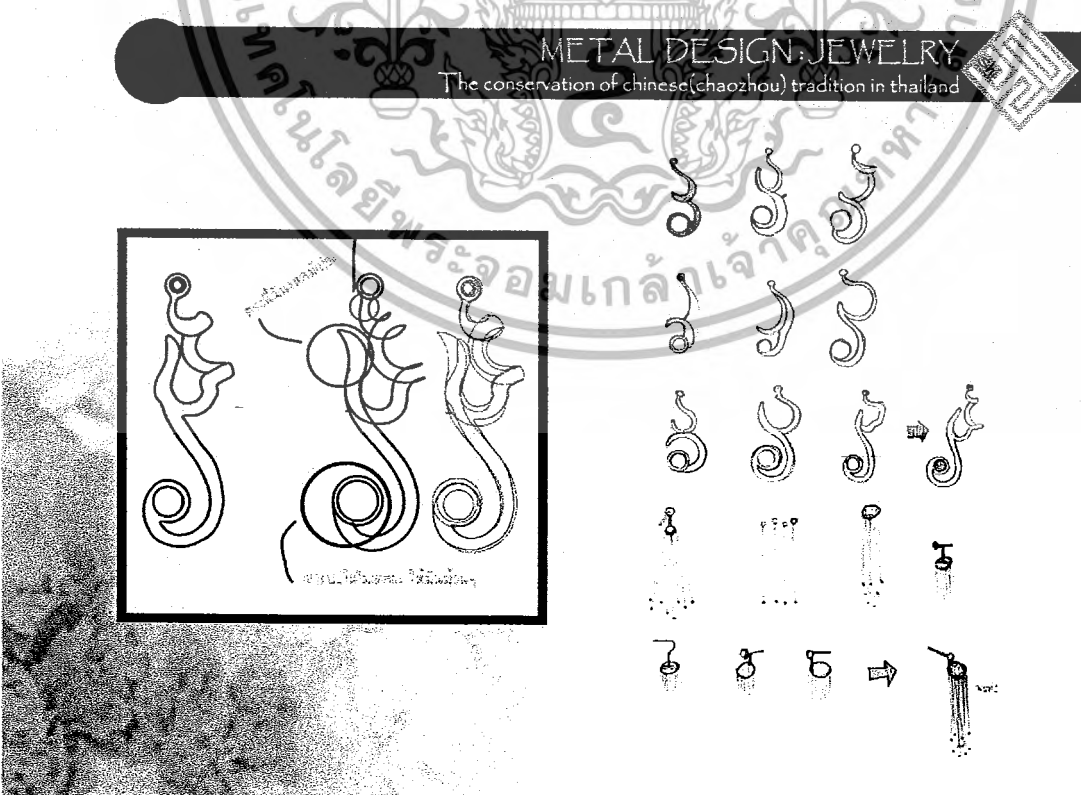

แบบร่างที่	แบบร่าง 1	แบบร่าง 2	แบบร่าง 3
เงื่อนไขการพิจารณา			
1. สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ความเป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมได้ชัดและชัดเจน (5)	3	4	4
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	4	4	4
3. สามารถใช้เปรียบเทียบอารยธรรม ตามแบบฉบับจีนได้ชัด ได้อย่างเหมาะสม (4)	3	4	4
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถออกแบบให้ดูร่วมสมัย แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนได้ชัด (5)	3	4	4
5. สามารถนำ "ศิลปะ + ปรัชญา" มาปรับใช้ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	3	3	4
รวมคะแนน	63	77	80

แบบปรับปรุงตุ้มหู ครั้งที่ 1

แบบปรับปรุงตุ้มหู ครั้งที่ 2

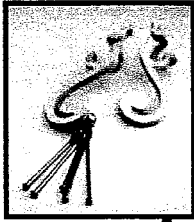
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

MODEL STUDY

FINAL

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

คัมพูที่ถ่ายทอดถึงประเพณีและความเชื่อในวันตรุษจีน ที่มีการจุดประทัดขับไล่สิ่งชั่วร้ายตามความเชื่อแบบจีนโบราณ เพื่อเริ่มต้นปีใหม่ด้วยความป็นสิริมงคล

โดยลักษณะการใส่คัมพูจะเริ่มจากด้านหลังที่เปรียบเสมือนเสื้อเกราะป้องกันโรคภัยที่คอยขับไล่สิ่งชั่วร้ายโดยไล่จากทางด้านหลังทะลุมาด้านหน้า ที่พร้อมจะเริ่มต้นปีใหม่ด้วยสิ่งดีงาม จึงนำสัญลักษณ์มงคล "ฮวงโหว" หรือสายหัวเมฆ มาถ่ายทอดแทนความเป็นสิริมงคลตลอดปีและตลอดไป

ตลอดสายของคัมพูจะไล่ระดับขึ้นไปตามใบหู โดยด้านบนเปรียบกับความสูง ความกล้าแข็งขึ้นสูงสุด ที่อาศัยเพชรซึ่งถือเป็นที่สุดของอัญมณีเป็นความมงคล

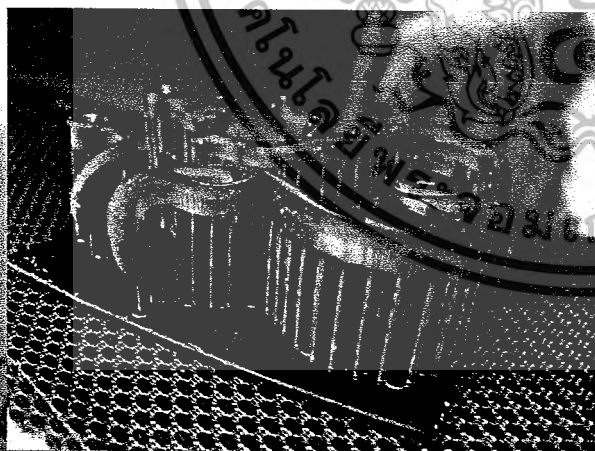

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

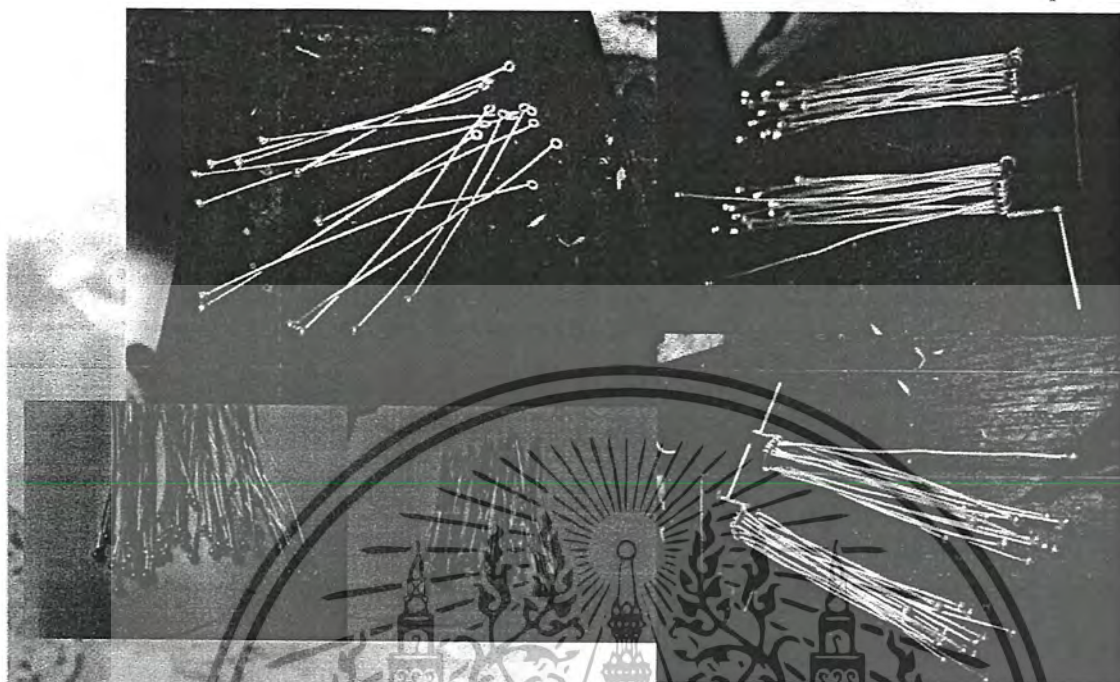

ขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับคัมพู

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN: JEWELRY

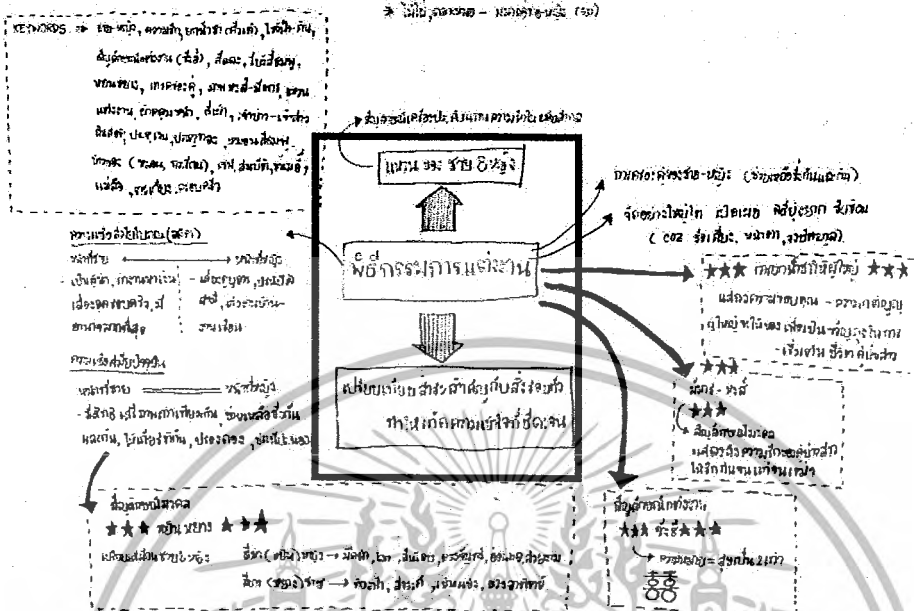
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

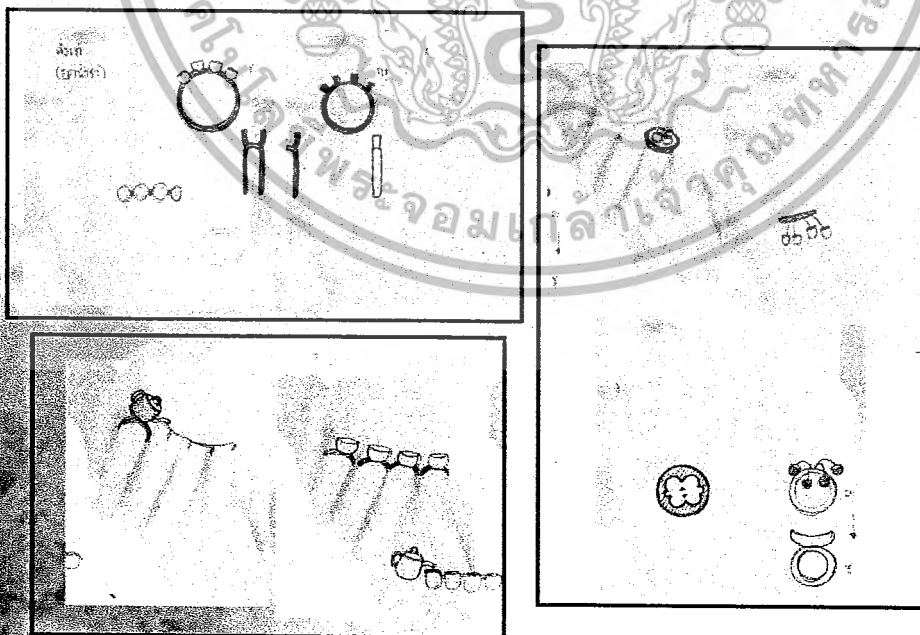
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

แบบร่างแหวน ของชายหญิง

METAL DESIGN JEWELRY
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

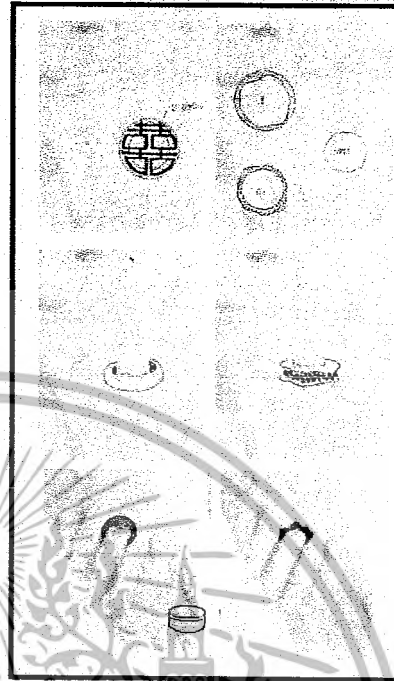
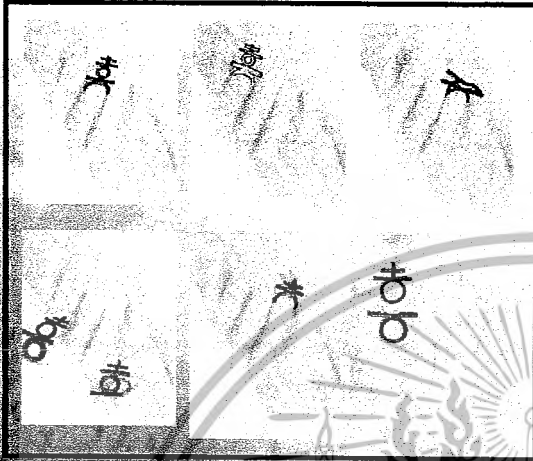

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

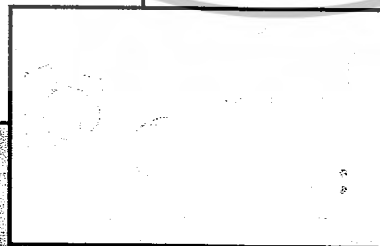
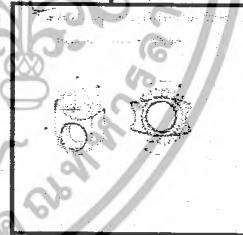
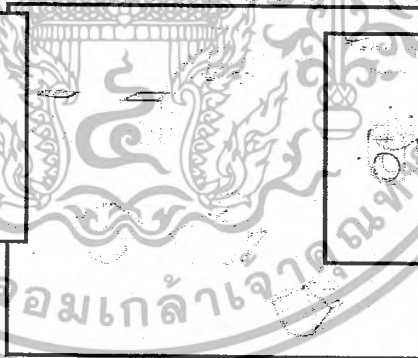

ชื่อ : ชัยสิทธิ์ ชัยสิทธิ์
 วิชา : วิชาออกแบบ

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

ถ่ายทอดผ่านชิ้นงาน โดยอาศัยการเปรียบเทียบสาระสำคัญของพิธีกรรมการแต่งงานกับสิ่งรอบตัวเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน คือ นำสาระสำคัญของการครองคู่ มาเปรียบเทียบเพื่อเป็นคติเตือนใจให้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือ และปรับตัวเข้าหากันทั้งสองฝ่าย โดยใช้แนวความคิดการประกอบกันของสองสิ่ง เพื่อก่อให้เกิดสิ่งล้ำค่า มีความเจริญงอกงาม ยิ่งขึ้นกว่าเดิม ซึ่งสรุปจากแนวความคิด ได้เป็น 3 แนวทางดังนี้

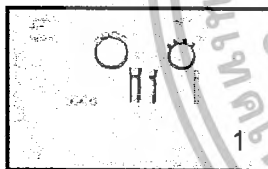
แนวทางที่ 1 ใช้ส่วนหนึ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของพิธีการแต่งงาน คือการคงเค้ ที่เปรียบเสมือนการขอพรเพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ของคู่บ่าวสาว กับญาติผู้ใหญ่ที่นับถือ โดยนำสัญลักษณ์ของถ้วยชาสี่ถ้วยมาประยุกต์ภายใต้แนวความคิดการประกอบเข้าด้วยกันของสองสิ่ง เพื่อความสำเร็จ

แนวทางที่ 2 ใช้รูปทรงพื้นฐาน เช่น สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม วงกลม มาเปรียบเทียบแทนลักษณะของคู่บ่าวสาว เปรียบเทียบโดยนำลักษณะเฉพาะ หน้าที่ ฯลฯ ซึ่งเมื่อนำมาประกอบเข้าด้วยกัน ก็จะสมบูรณ์ ลงตัวในทุกๆรายละเอียด

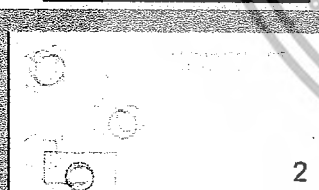
แนวทางที่ 3 เปรียบเทียบโดยใช้ลักษณะมงคล ซึ่งใช้ที่เปรียบเสมือนเป็นสัญลักษณ์เด่นของการแต่งงาน มาใช้ พร้อมนำแนวความคิดการประกอบเข้าไว้ด้วยกัน มาประยุกต์ เพื่อให้เกิดเป็นความหมายมงคลว่า "คู่เป็นสองเท่า"

METAL DESIGN: JEWELRY

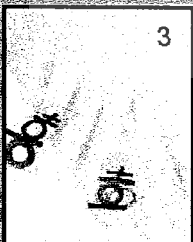
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

1

2

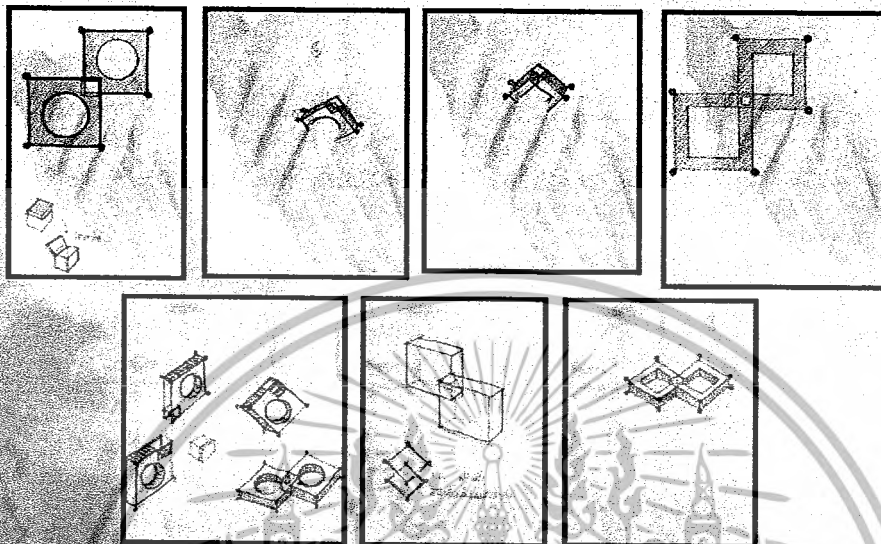
3

แบบร่างที่	แบบร่าง 1	แบบร่าง 2	แบบร่าง 3
เงื่อนไขการพิจารณา			
1. สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ความเป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมแต่จิวได้อย่างชัดเจน (5)	3	2	4
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	3	3	3
3. สามารถใช้เปรียบเทียบของอารยธรรม ตามแบบฉบับจีนแต่จิว ได้อย่างเหมาะสม (4)	3	3	3
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถออกแบบให้ร่วมสมัย แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จิวได้ (5)	3	4	3
5. สามารถนำ "ศิลปะ + ปรัชญา" มาปรับใช้ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	3	4	2
รวมคะแนน	60	63	62

แบบปรับปรุงแหวนครั้งที่ 1

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

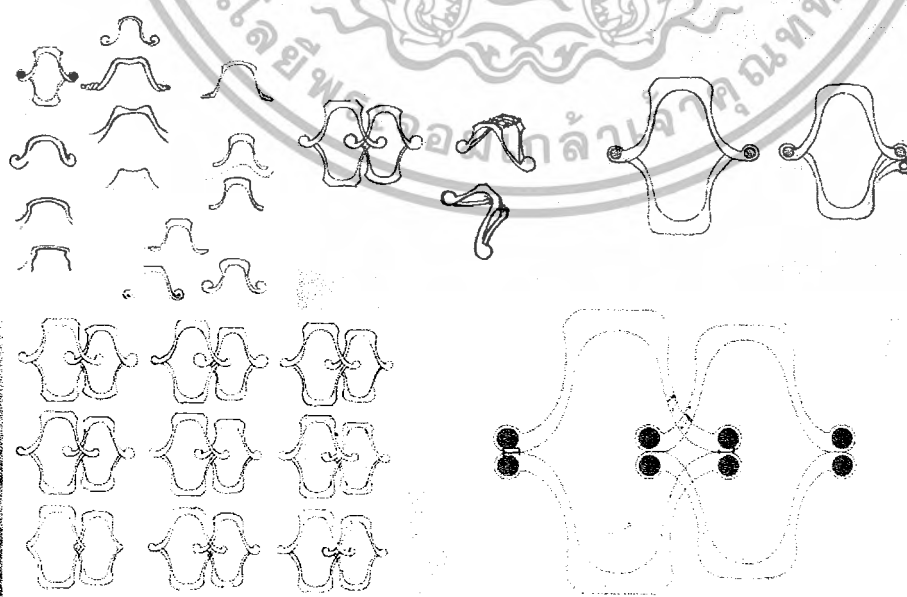

แบบปรับปรุง

แบบปรับปรุงแหวนครั้งที่ 2

METAL DESIGN: JEWELRY

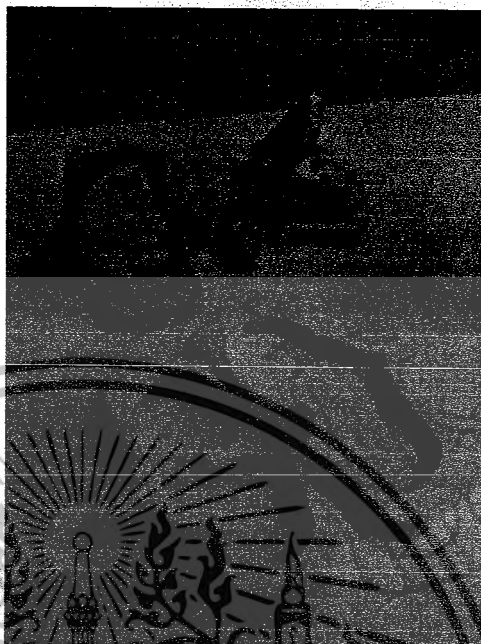
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN JEWELRY

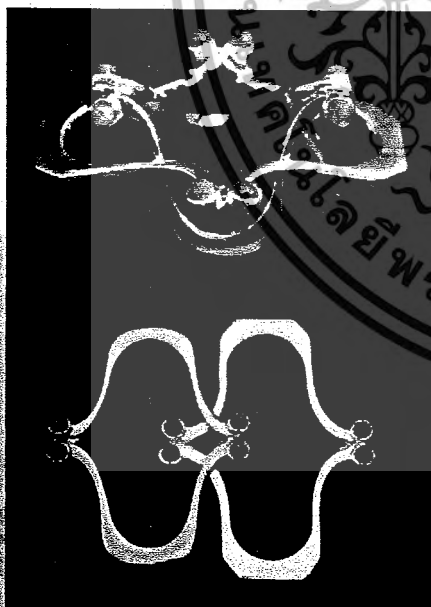
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

MODEL STUDY

METAL DESIGN JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

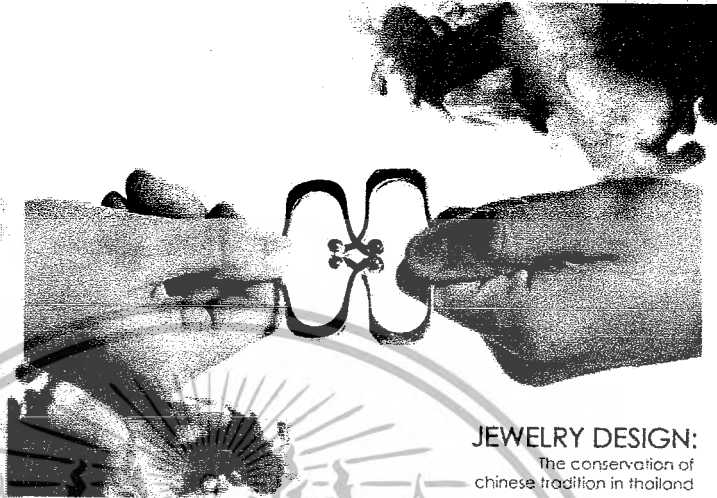
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

แหวนทองขาวหญิงที่เปรียบเทียบการครองคู่
เสมือนเป็นการเริ่มต้นสิ่งที่ดีงาม ซึ่งจะประสบ
ความสำเร็จได้ก็เพราะทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกัน
กัน ซึ่งหมายถึงความรัก โดยที่แหวนทองขาว
คู่กันนั้นจะแสดงถึงความซื่อสัตย์และ ความ
ความซื่อสัตย์ในความรักซึ่งกันและกัน ที่ทั้งสอง
จะครองคู่ อยู่กันอย่างมีความสุขจากกันและ
กันไป

นอกจากนี้ยังมีแหวนทองขาวที่เป็นที่นิยม
ความเชื่อของคนไทยว่า แหวนทองขาวเป็น
แหวนที่คู่กันเป็นคู่กัน เป็นคู่กันที่ซื่อสัตย์
ซื่อสัตย์ในความรักซึ่งกันและกัน และความ
ซื่อสัตย์ในความรักซึ่งกันและกัน และความ
ซื่อสัตย์ในความรักซึ่งกันและกัน และความ
ซื่อสัตย์ในความรักซึ่งกันและกัน และความ

JEWELRY DESIGN:
The conservation of
chinese tradition in thailand

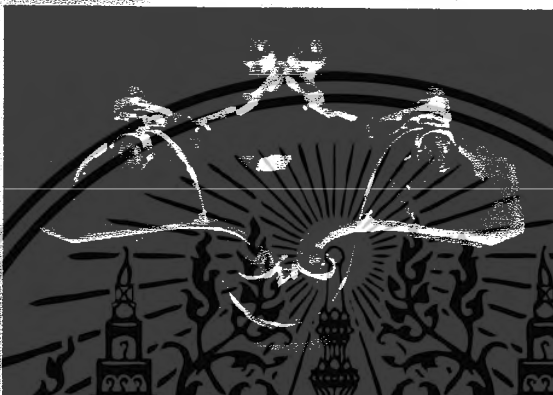
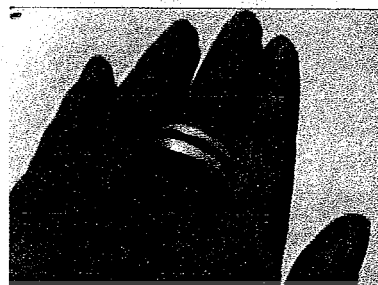
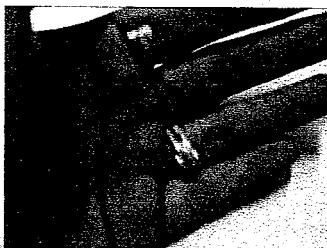
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

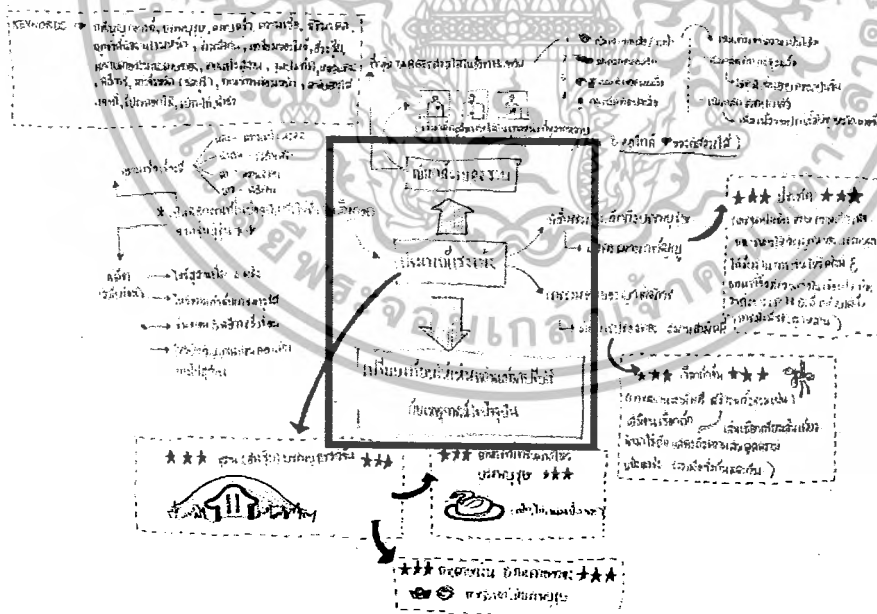
METAL DESIGN: JEWELRY
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

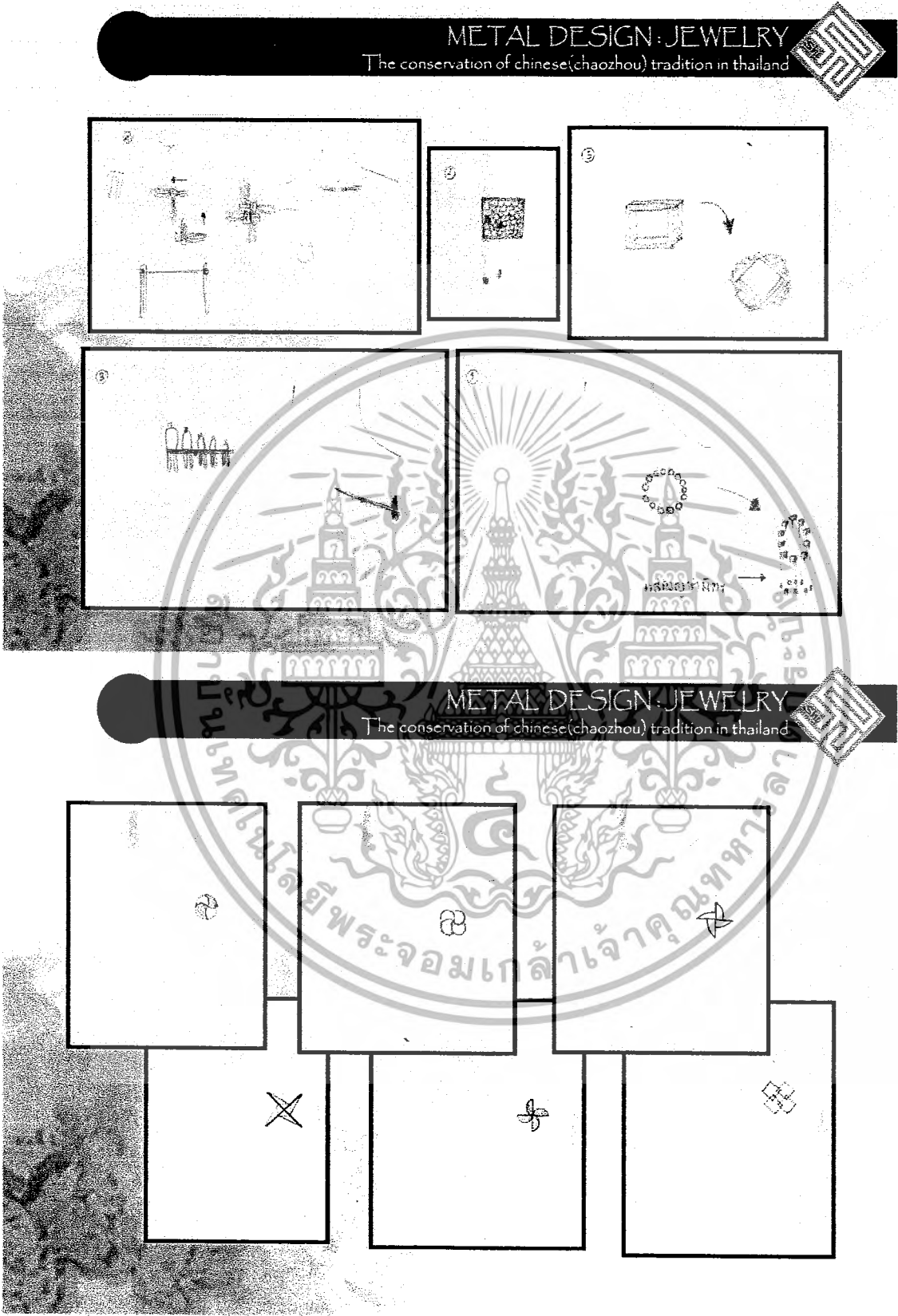

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

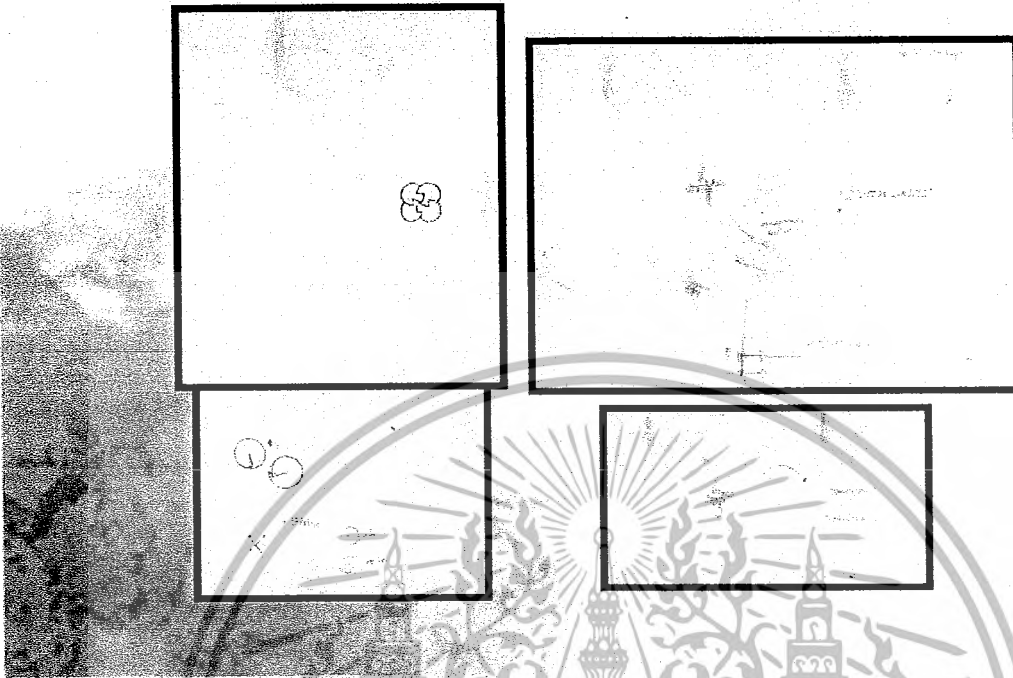
แบบร่าง เช็มกัลด์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

ถ่ายทอดผ่านชิ้นงาน โดยอาศัยการเปรียบเทียบกันทั้งของประเพณีเชิงเมือง เพื่อนำมาปรับใช้กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน คือถ่ายทอดประเด็นหลักของประเพณีเชิงเมือง ที่ต้องการสื่อถึงความสมมาตร สอดคล้องของสมาชิกในครอบครัว ก่อให้เกิดความแข็งแรง การพบเจอกัน ก่อให้เกิดสิ่งดีงาม ความแตกต่างระหว่างวัยสามารถผสมผสานกันได้อย่างลงตัว เพื่อให้ผู้นำแก่นแท้ขึ้นมาเป็นคติเตือนใจ เสมือนเป็นหลักในการใช้ชีวิตยุคปัจจุบัน

ซึ่งสรุปจากแนวความคิด ได้เป็น 3 แนวทางดังนี้

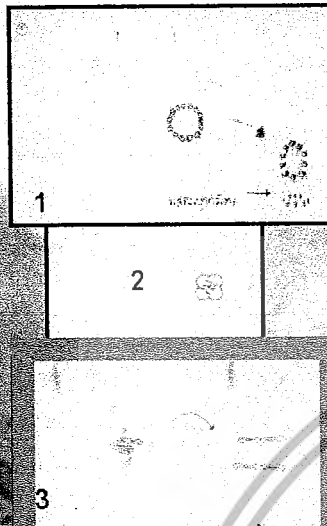
แนวทางที่ 1 เปรียบเทียบโดยใช้หน่วยเล็กๆ ที่แต่ละหน่วยเปรียบเสมือนสมาชิกในครอบครัวมาประกอบเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์มากขึ้น

แนวทางที่ 2 เปรียบเทียบคนสี่ช่วงอายุ โดยใช้รูปแบบที่เกี่ยวข้องกัน แต่ดูเข้ากับยุคสมัย มีความกลมกลืนกัน ประกอบและแยกชิ้นจากกันได้

แนวทางที่ 3 ใช้สัญลักษณ์อันโดดเด่นที่สื่อถึงความเป็นจีนแต่จับได้อย่างดี คือเชือกถัก ผ่านการประยุกต์ลดทอนให้ดูเรียบง่ายขึ้น โดยสามารถประกอบและแยกจากกันได้ ตามแนวความคิดที่ต้องการสื่อถึงความสามัคคี

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

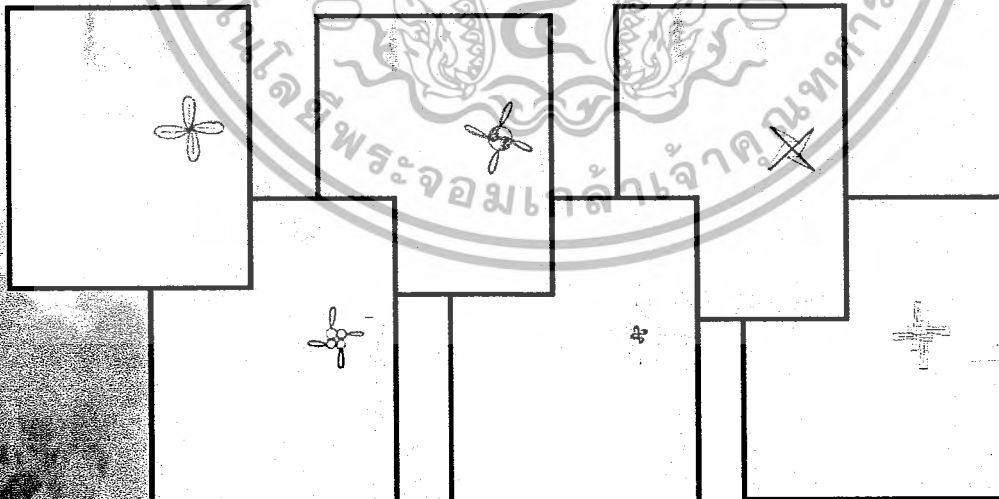

แบบร่างที่	แบบร่าง 1	แบบร่าง 2	แบบร่าง 3
เงื่อนไขการพิจารณา			
1. สามารถทำให้งroupเป้าหมายรับรู้ความเป็นมาและแก่นแท้ของลวดลายวัฒนธรรมแต่จั่วได้ถูกต้องและชัดเจน (5)	3	3	3
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	3	3	3
3. สามารถใช้เปรียบเทียบกับลวดลายวัฒนธรรม ตามแบบฉบับจีนแต่จั่วได้ชัดเจนเหมาะสม (4)	3	3	4
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถออกแบบให้ดูร่วมสมัยแต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จั่วได้ (5)	3	3	3
5. สามารถนำ "ศิลปะ + ปรัชญา" มาปรับใช้ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	3	4	4
รวมคะแนน	60	63	67

แบบปรับปรุงเข็มกลัดครั้งที่ 1

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

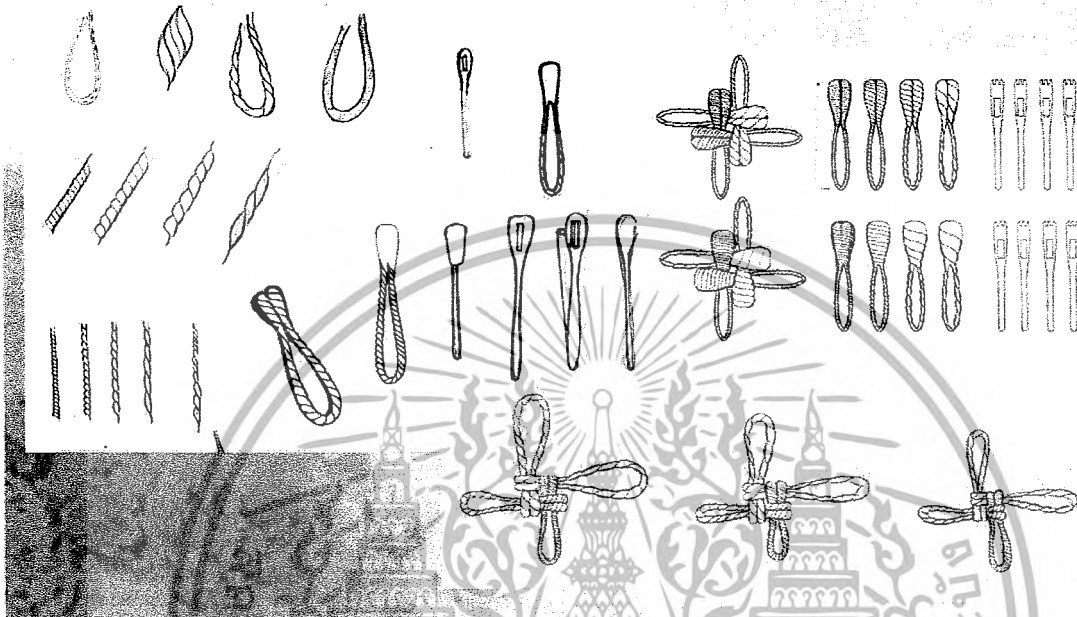

แบบปรับปรุง

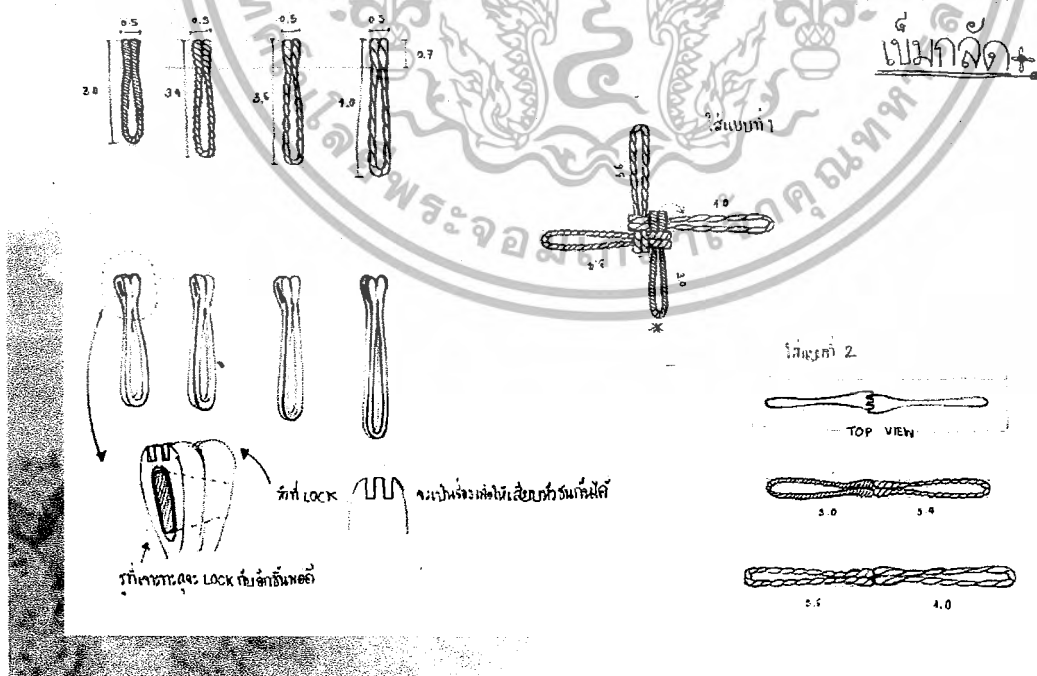
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบปรับปรุงเข็มกลัดครั้งที่ 2

METAL DESIGN: JEWELRY
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

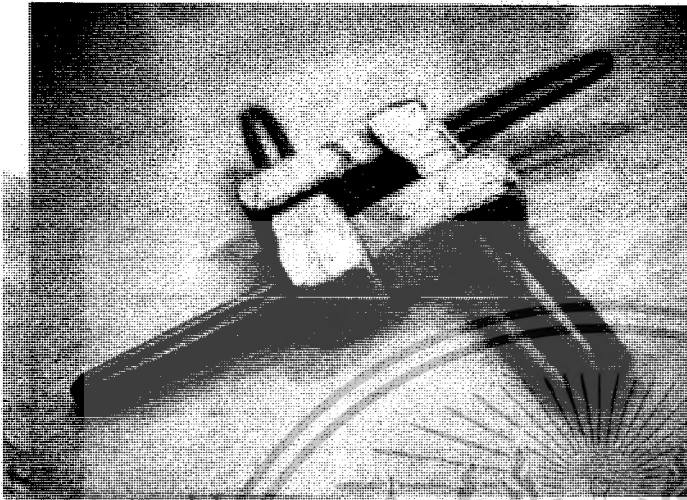
METAL DESIGN: JEWELRY
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

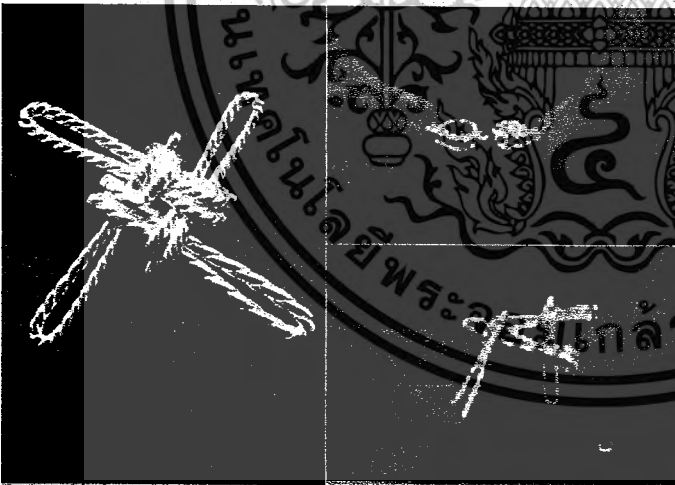
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

MODEL STUDY

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เข็มกลัดที่ถ่ายทอดเรื่องราวความสามัคคีของญาติมิตรใน
ประเทศจีนเมือง ที่ญาติพี่น้องจะได้มาร่วมตัวกันเพื่อแสดงความ
ระลึกถึงครอบครัว โดยชิ้นงานนี้อาศัยเชือกถักจีนที่เรียกได้ว่า
เป็นเอกลักษณ์เด่นของจีนแต่จิว มาเป็นสัญลักษณ์ในการ
ถ่ายทอด สื่อถึงคน 4 ช่วงอายุ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันใน
รายละเอียดของขนาดและลายของขดเชือก ที่เมื่ออายุมากขึ้น
ผ่านเรื่องราวต่างๆ มาก เกือบของขดเชือกจะใหญ่ขึ้นและ
ค่อยๆ คลายตัวออก

โดยลักษณะของเข็มกลัดสามารถใส่ได้สองแบบ คือแบบ
ประกอบเข้า 4 อัน หรือใส่แบบประกอบกันเป็นคู่ก็ได้แต่ทั้งสอง
แบบนี้ก็ยังคงมีสิ่งเดียวกัน คือเมื่อประกอบเข้าด้วยกันแล้วจะ
เกิดความงดงาม ความสมบูรณ์และความแข็งแกร่งขึ้นกว่าอยู่
เพียงชิ้นเดียวเปรียบได้กับความสามัคคีกันภายในครอบครัว

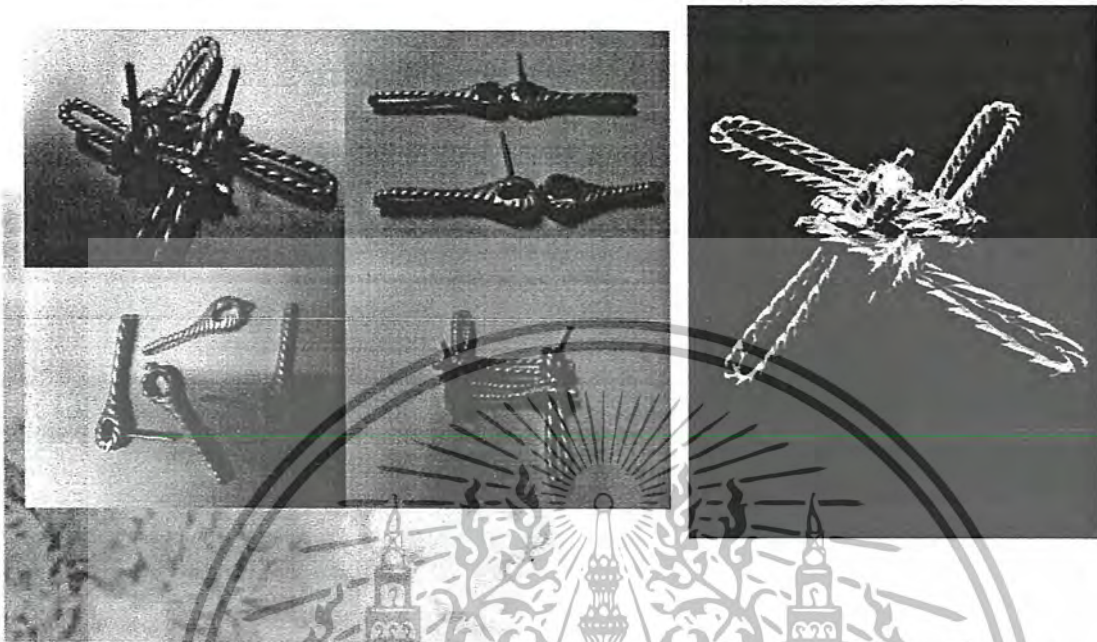
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

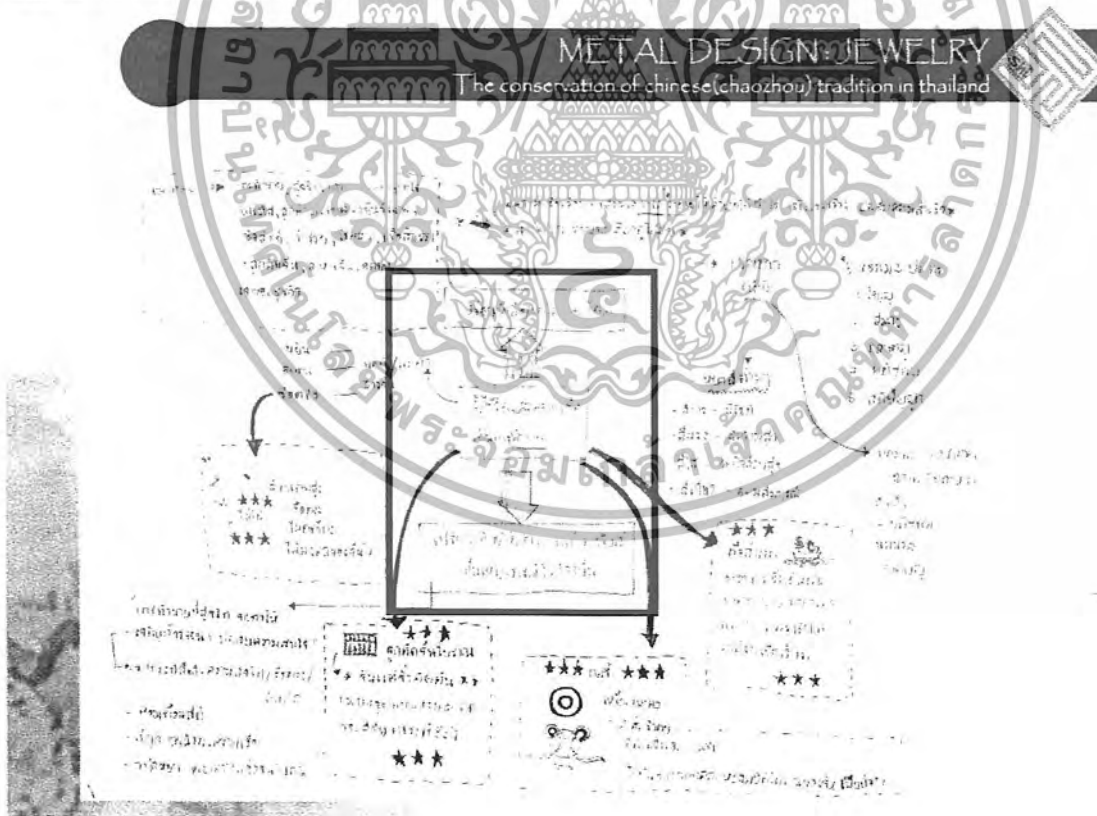
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

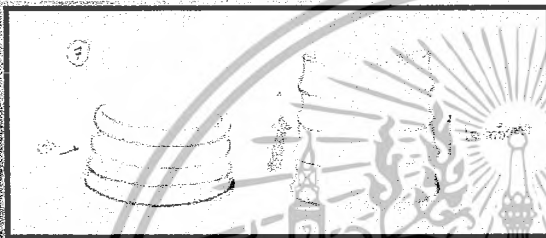
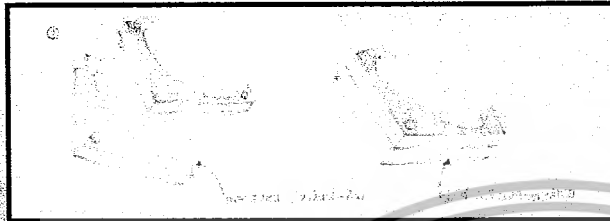
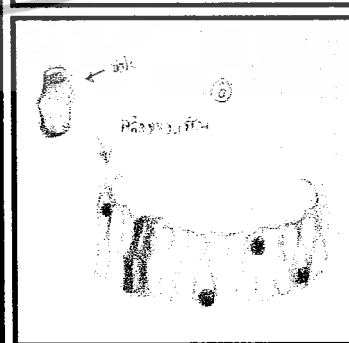
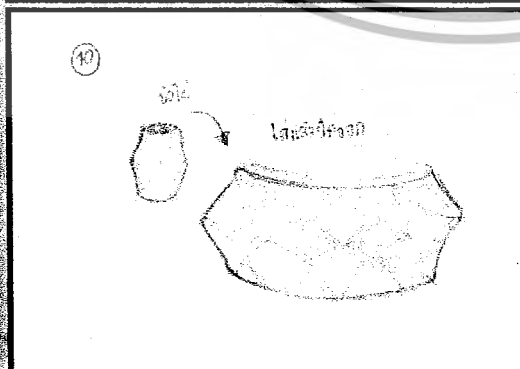
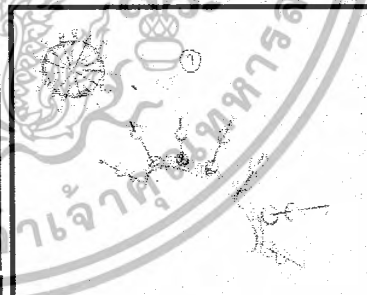
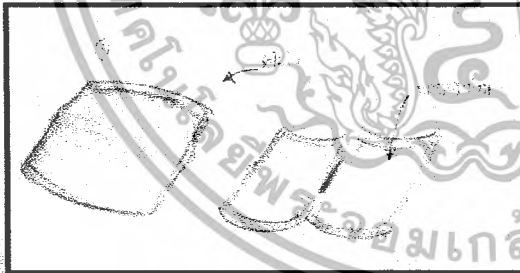
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

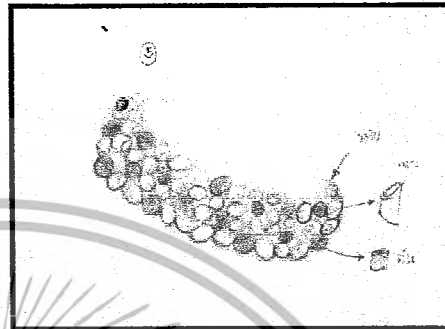
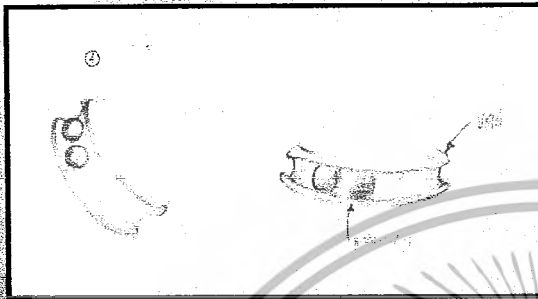
แบบร่าง กำไล

METAL DESIGN: JEWELRY
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailandMETAL DESIGN: JEWELRY
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

ถ่ายทอดผ่านชิ้นงาน โดยอาศัยการเปรียบเทียบแก่นแท้ของวิถีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขาย เพื่อนำมาปรับใช้กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน คือถ่ายทอดประเด็นหลักของการค้าขาย ที่สุจริต จะนำมาซึ่งความสำเร็จ ถ้าเราค้าขายไม่ซื่อสัตย์ คดโกง ไม่โป่งโงะ เงินที่เราได้รับมานั้น ก็ถือว่าไม่ใช่ของเราอย่างแท้จริง เงินหามาได้ก็หมดไปได้ง่ายเช่นเดียวกัน ดังนั้นเราควรนำหลักที่เร้าค้าขายกันอย่างโป่งโงะ สุจริต แล้วก็จะประสบความสำเร็จ เงินทองก็จะเป็นของเราอย่างถูกต้อง ถ้าวร มาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน

จึงสรุปจากแนวความคิด ได้เป็น 3 แนวทางดังนี้

แนวทางที่ 1 เปรียบเทียบโดยได้แรงบันดาลใจมาจากข้อไม่ที่ลำดับตั้งตรง เปรียบเสมือนการค้าขายที่ซื่อตรง ไม่คดโกง โดยนำมาเปลี่ยนรูปแบบให้ดูมีความหลากหลายน่าสนใจ เพื่อให้ได้ทราบถึงแก่นแท้ได้อย่างถูกต้อง

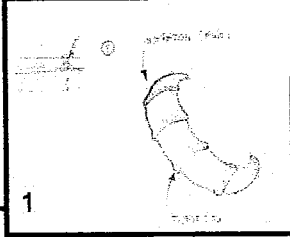
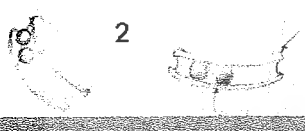
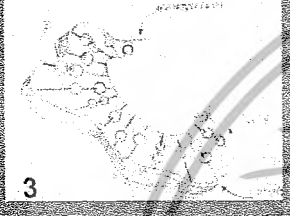
แนวทางที่ 2 ใช้ลักษณะการลื่นไหลของเม็ดกลมที่เปรียบเสมือนเงินตราที่จะเข้ามาได้อย่างคล่องตัว ถ้าเราเข้าใจแก่นแท้ ก็ต้องค้าขายอย่างซื่อตรง สุจริต โป่งโงะ ก็จะเจริญก้าวหน้า โดยมีการเพิ่มลูกเล่นให้กับตัวชิ้นงานเช่นการบิดของข้อ สื่อถึงการขดโกงเป็นเป็นเงาให้ค้าขายได้ไม่ประสบผลสำเร็จ

แนวทางที่ 3 ใช้ลูกคิดเป็นสัญลักษณ์แทนการค้าขาย และเอกลักษณ์ของความเป็นจีนแท้จิว ถ่ายทอดผ่านการสื่อถึงโครงร่างตัวเม็ดลูกคิด ที่เปรียบกับเงินตราที่จะเข้ามาเป็นของเราอย่างถาวร ถ้าเร้าค้าขายอย่างโป่งโงะ สุจริต

METAL DESIGN JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

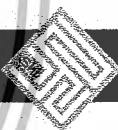

 1	แบบร่างที่	แบบร่าง 1	แบบร่าง 3	แบบร่าง 2
	เงื่อนไขการพิจารณา			
 2	1. สามารถทำใหักลุ่มเป้าหมายรับรู้ความเป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมแต่จิวได้ถูกต้องและชัดเจน (5)	3	3	3
	2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	3	4	4
 3	3. สามารถใช้เปรียบเทียบกับอารยธรรม ตามแบบฉบับจีนแต่จิว ได้ดีพอสมควร (4)	3	4	4
	4. รูปลักษณะภายนอกสามารถออกแบบให้ดูร่วมสมัยแต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนแต่จิวได้ (5)	4	3	4
	5. สามารถนำ "ศิลปะ + ปรัชญา" มาปรับใช้ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	3	3	4
รวมคะแนน		65	67	75

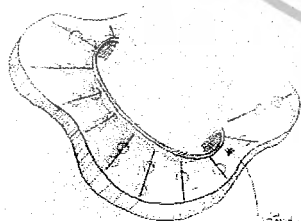
แบบปรับปรุงแก้ไข

METAL DESIGN JEWELRY

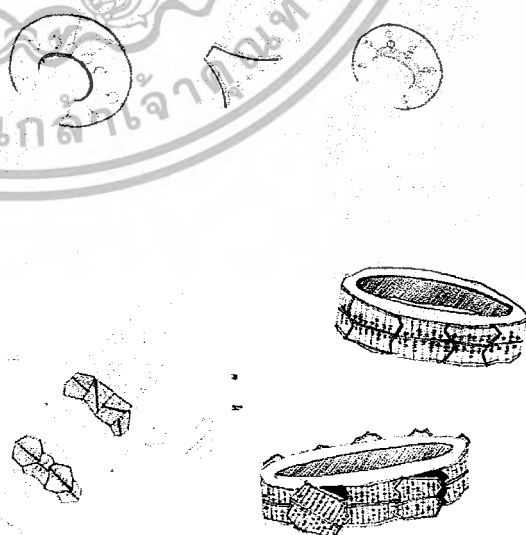
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

แบบปรับปรุง

วัสดุที่ใช้
- อลูมิเนียม
- ทองเหลือง
- ทองแดง
- ทองคำ
- ทองขาว

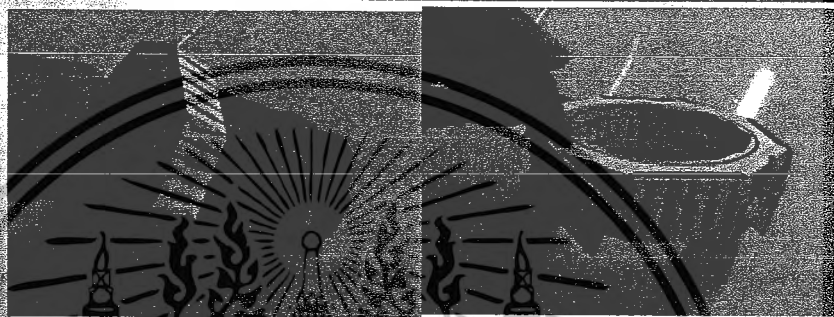
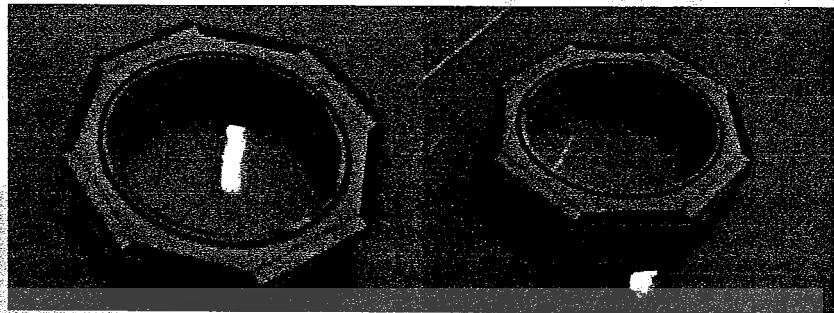
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

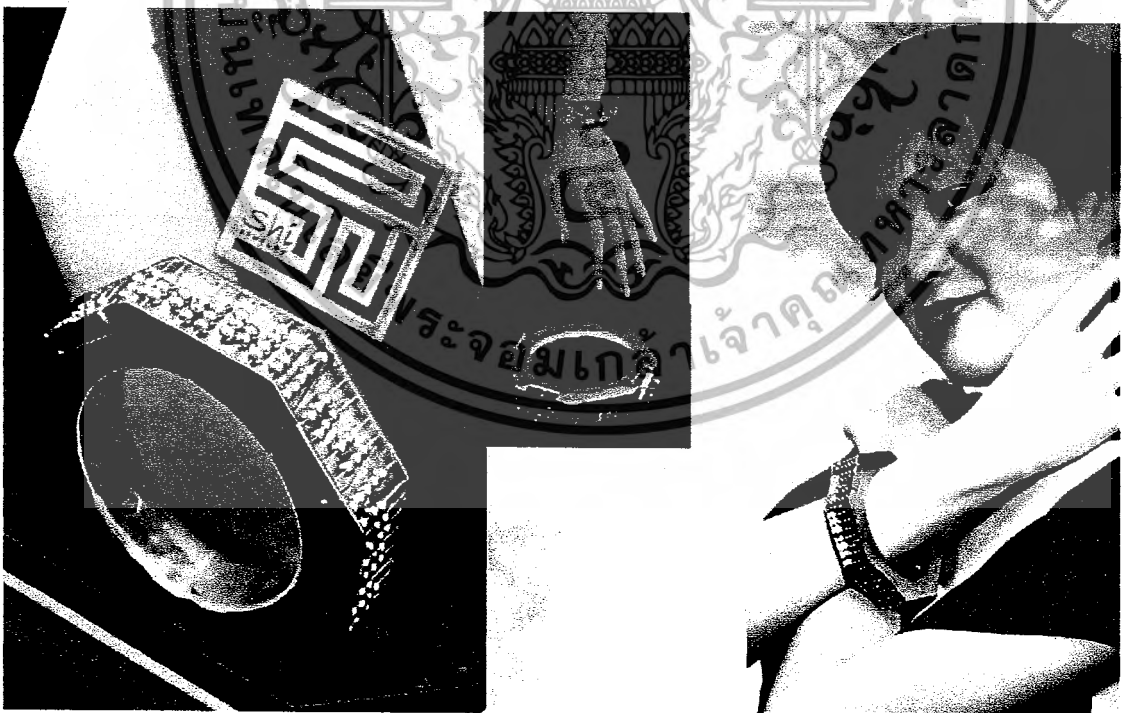

MODEL STUDY

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

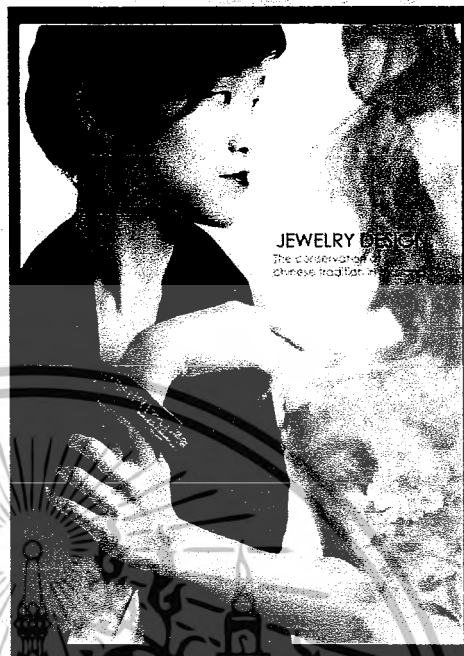
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

วิถีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขาย ถูกถ่ายทอดใน
รูปแบบเครื่องประดับกำไล ตามความเชื่อของจีนที่ว่าคนทำ
ค้าขายต้องใส่กำไล เพื่อให้ค้าขายเจริญรุ่งเรืองได้กำไรเป็น
กอบเป็นกำ

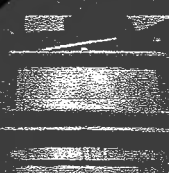
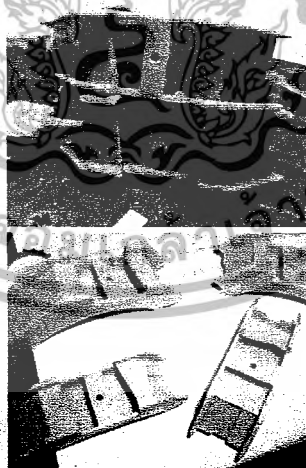
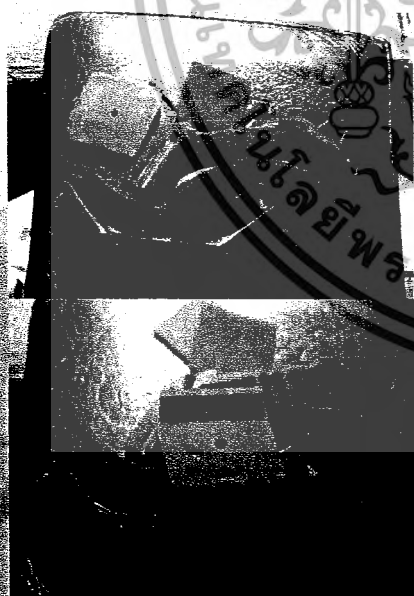
เปรียบเทียบให้เห็นแก่นแท้ของการค้าขายว่า "การค้าขาย
ที่จริงจะนำพาซึ่งความลำบาก" โดยรูปทรงของกำไลเป็น
แปดเหลี่ยมตามความเชื่อที่ว่าเลข 8 เป็นเลขมงคลนำมาซึ่ง
ความเจริญรุ่งเรืองในการค้าขาย ผสมผสานกับรูปลักษณะของ
ลูกคิด ที่เป็นสัญลักษณ์การค้าขายของคนจีนโบราณ

โดยเปรียบเทียบการสวมใส่ แบบปกติแทนการค้าขายที่
สะดวก ง่ายดาย ลูกคิดที่ติดถึงเงื้อมมือจะเป็นของเราแต่ถ้าเรา
เป็นมือใหม่อาจจะเจอปัญหาการค้าขายที่คิดเงินไม่ทันใจ ลูกคิดก็
จะขายขึ้นลง เงินทองก็จะไม่ได้เป็นของเรา

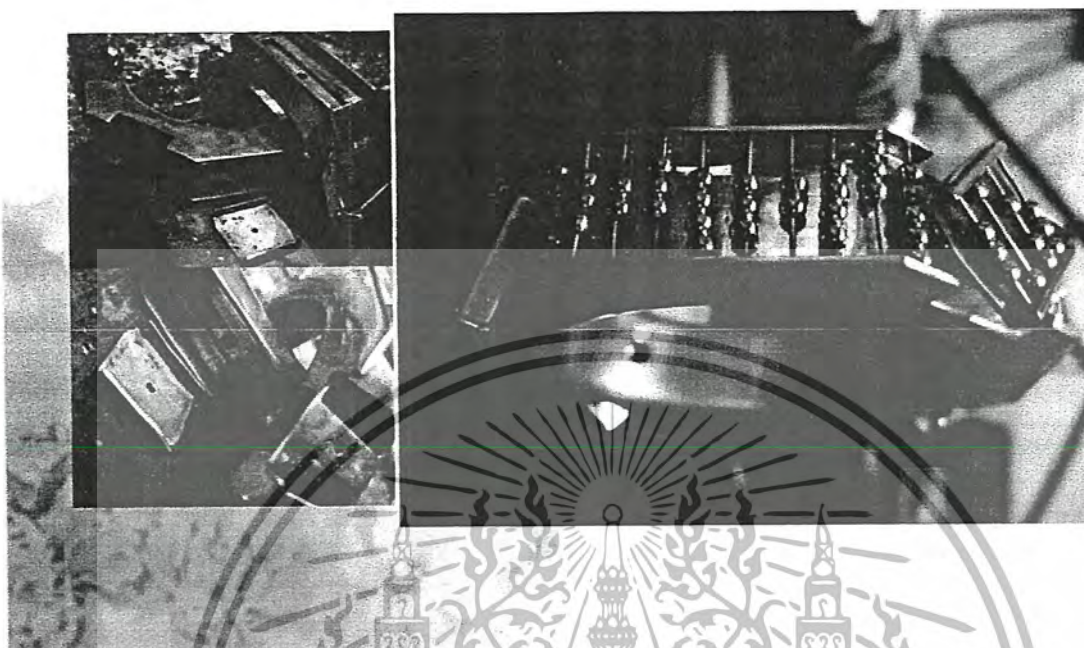
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN: JEWELRY

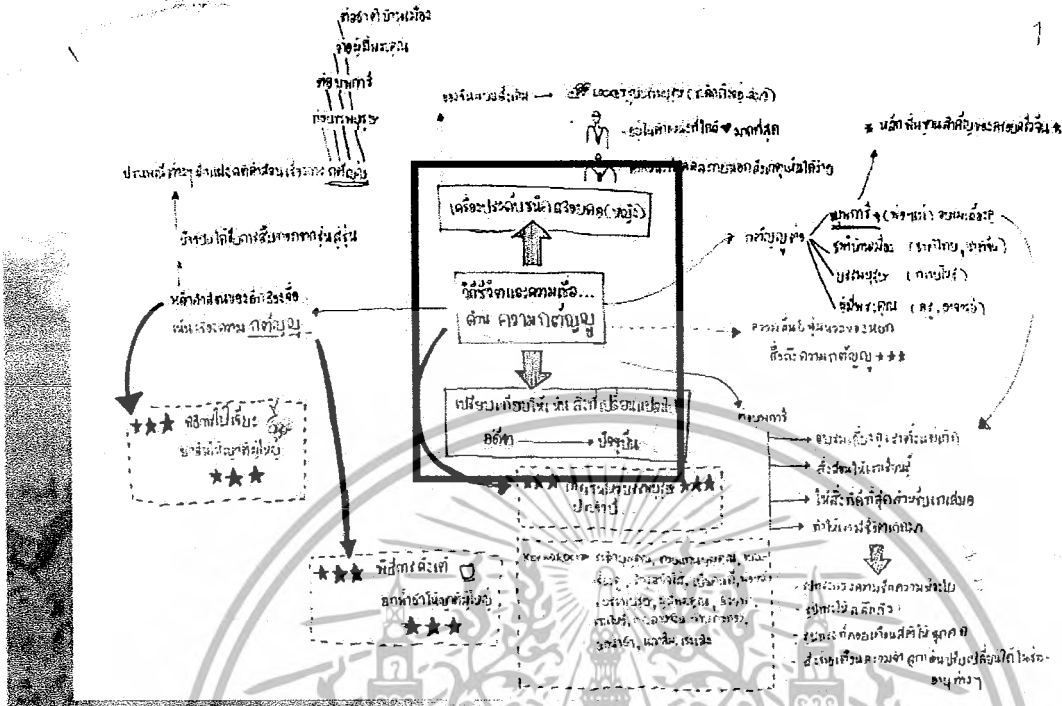
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

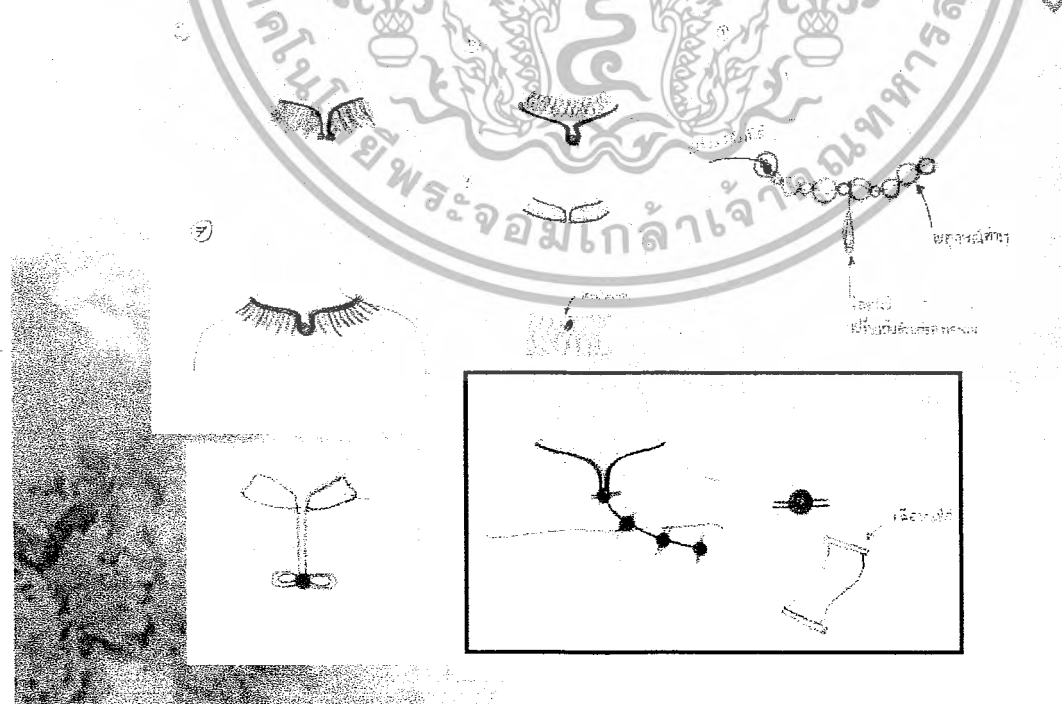
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

แบบร่าง สร้อยขคอ

METAL DESIGN: JEWELRY

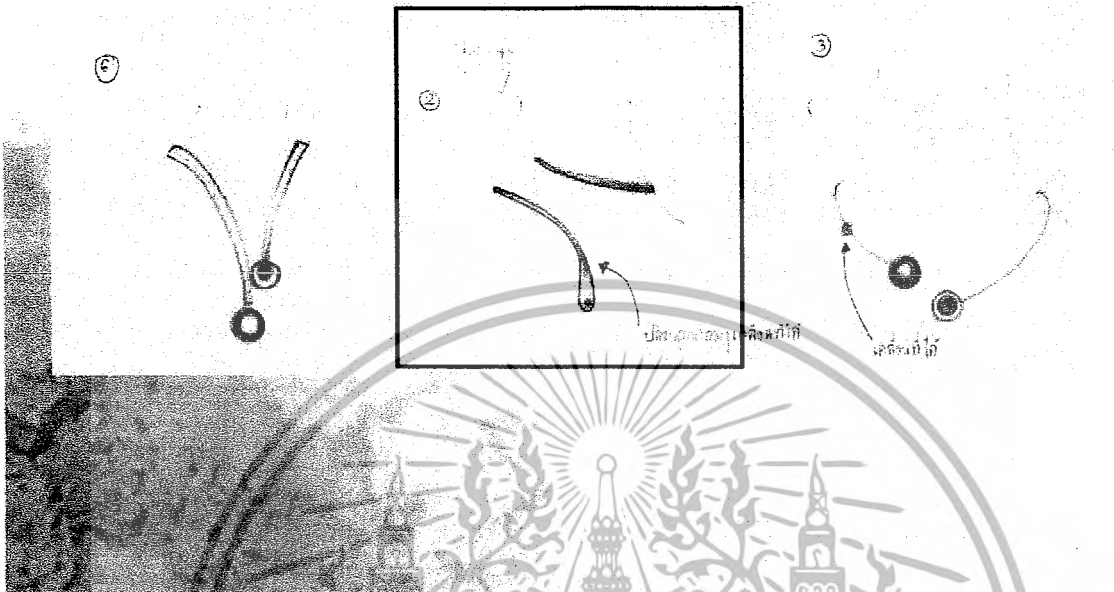
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

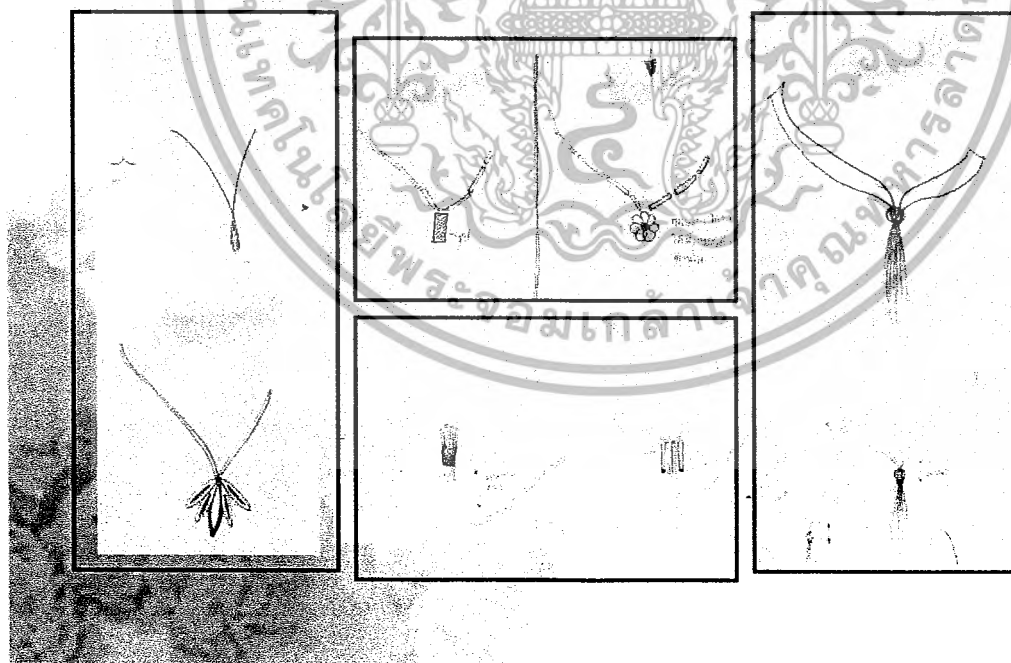
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN: JEWELRY

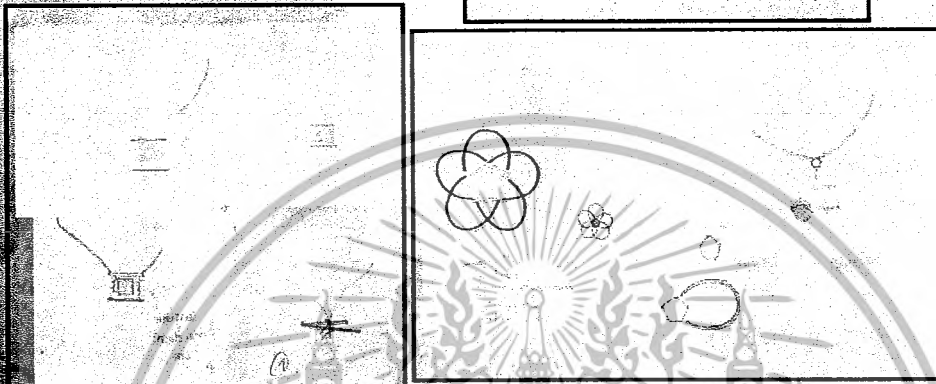
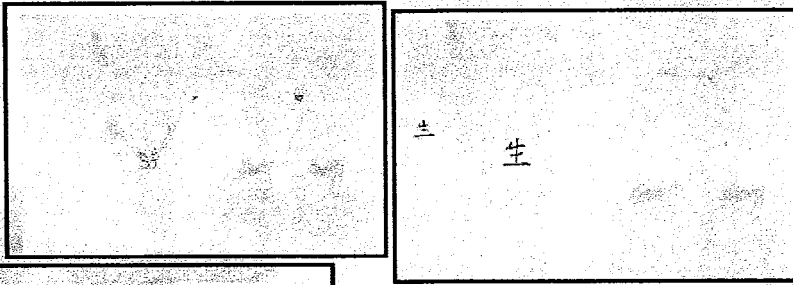
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

ถ่ายทอดผ่านชิ้นงาน โดยอาศัยการเปรียบเทียบให้เห็นถึงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตสู่ปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญวิถีชีวิตและความเชื่อด้านความกตัญญู คือถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับคำสอนเชิงบิฎามารดา ตั้งแต่เด็กจนโต ที่ท่านได้พร่ำสอนเรามา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งที่ละตอนกับเนื้อหาที่น่าเลอน อันนำไปสู่การตระหนักถึงพระคุณที่บุพการีมีให้แก่เรา และก่อให้เกิดความกตัญญูต่อบุพการีตามมา

จึงสรุปจากแนวความคิด ได้เป็น 3 แนวทางดังนี้

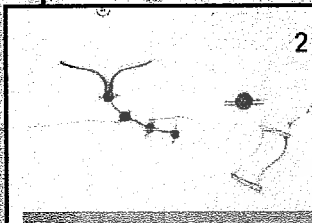
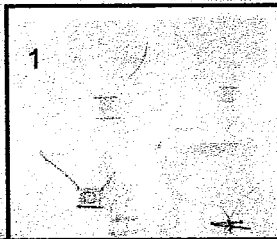
แนวทางที่ 1 ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านส่วนประกอบต่างๆในตัวชิ้นงาน โดยเล่าเนื้อหาทีละส่วน เมื่อนำทุกส่วนมาประกอบกัน ก็จะสมบูรณ์ ทำให้ระลึกถึงคุณบิดามารดา โดยที่ผู้สวมใส่สามารถเป็นผู้กำหนดการเล่าเรื่องเองได้

แนวทางที่ 2 ถ่ายทอดผ่านการเล่าเรื่องที่ละตอน โดยให้ผู้สวมใส่สามารถเลือกดูเนื้อหาทีละตอนได้ ซึ่งเครื่องประดับจะเป็นโครงให้ โดยมีสิ่งหนึ่งที่เปรียบเสมือนตัวเราเป็นผู้ดำเนินเรื่อง ว่าตอนนี้อยู่ ณ ที่แห่งนี้ ทำให้ระลึกถึงคุณบิดามารดา

แนวทางที่ 3 ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านการเคลื่อนไหวของชิ้นงาน คือเปรียบเสมือนตัวเราผ่านเหตุการณ์ต่างๆมาตั้งแต่เด็กจนปัจจุบัน ทำให้ผู้สวมใส่ นึกย้อนตระหนักถึงบุญคุณบิดามารดา ผู้ให้กำเนิดเรา โดยเมื่อเคลื่อนไหวที่ลงมาจากสิ้นสุด ที่จุดสุดท้ายนั้นจะเป็นจุดสำคัญที่เราควรจะแสดงความกตัญญูต่อบิดามารดา

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

แบบร่างที่	แบบร่าง 1	แบบร่าง 2	แบบร่าง 3
เงื่อนไขการพิจารณา			
1. สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ความเป็นมาและแก่นแท้ของอารยธรรมแล้วจึงได้ถูกต้องและชัดเจน (5)	3	3	3
2. เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการออกแบบในลักษณะการบรรยาย (Narrative Design) (3)	3	3	4
3. สามารถใช้เปรียบเทียบกับอารยธรรม ตามแบบฉบับจีนแล้วจึงได้เหมาะสม (4)	4	3	3
4. รูปลักษณะภายนอกสามารถออกแบบให้ดูร่วมสมัยแต่ยังคงรักษาความเป็นจีนไว้ได้ (5)	3	3	3
5. สามารถนำ "ศิลปะ + ปรัชญา" มาปรับใช้ในการออกแบบได้อย่างลงตัว (3)	3	3	4
รวมคะแนน	63	60	66

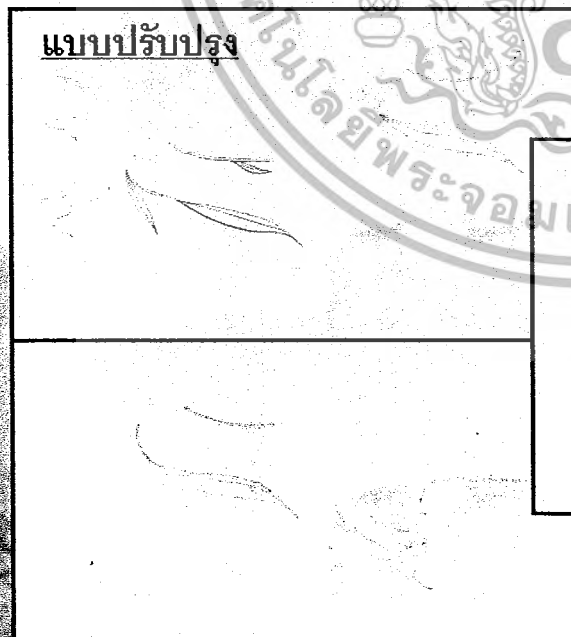
แบบปรับปรุงสร้อยคอครั้งที่ 1

METAL DESIGN: JEWELRY

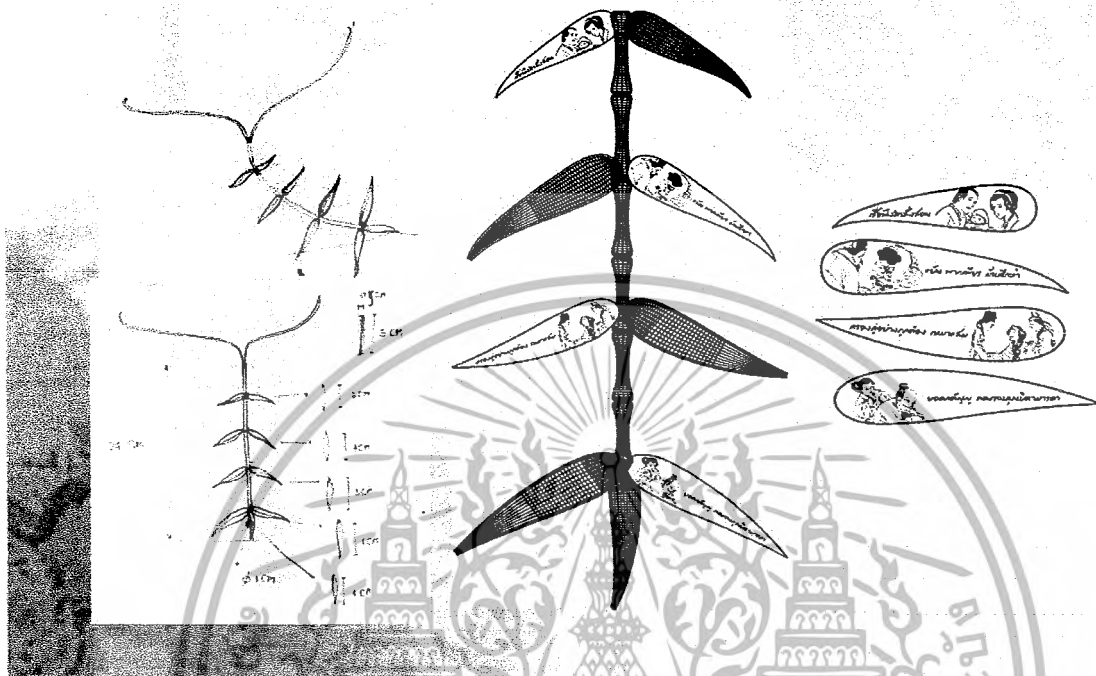
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

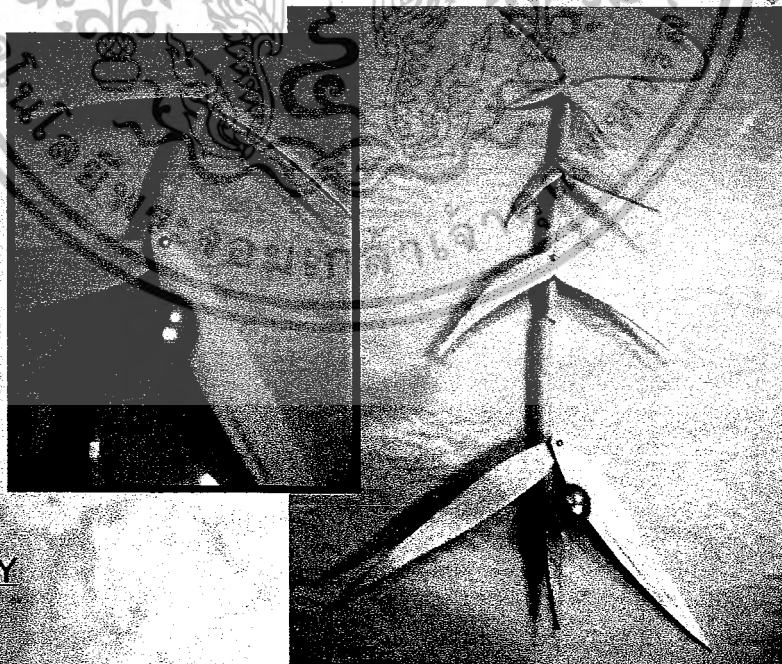
แบบปรับปรุง

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

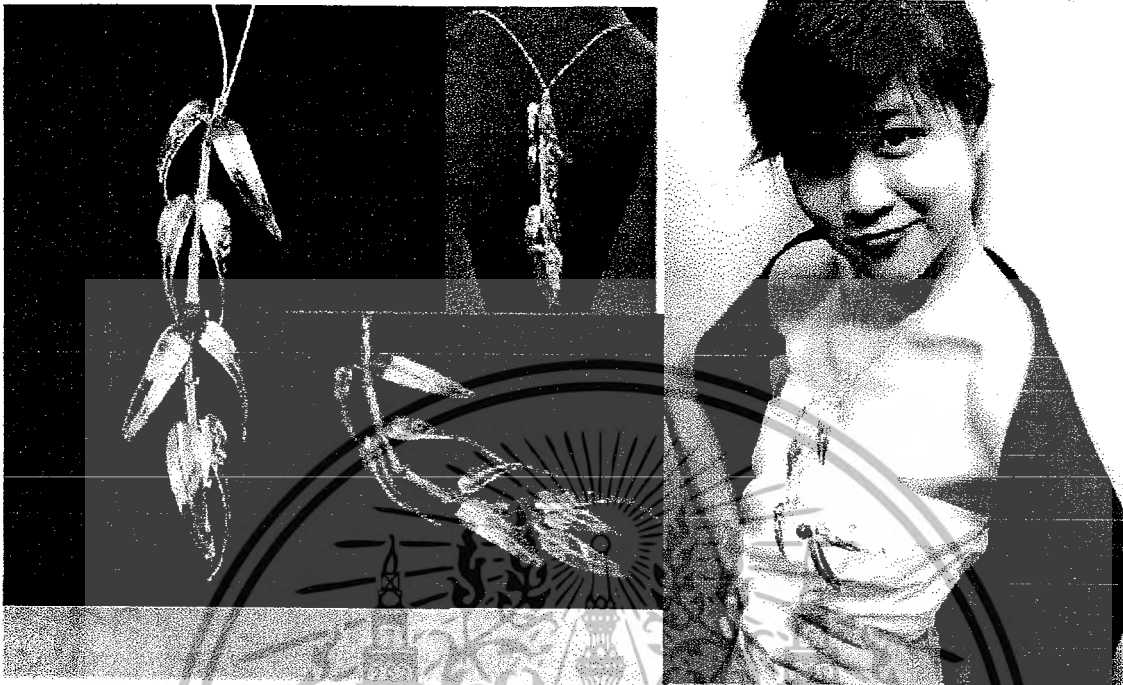
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

MODEL STUDY

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

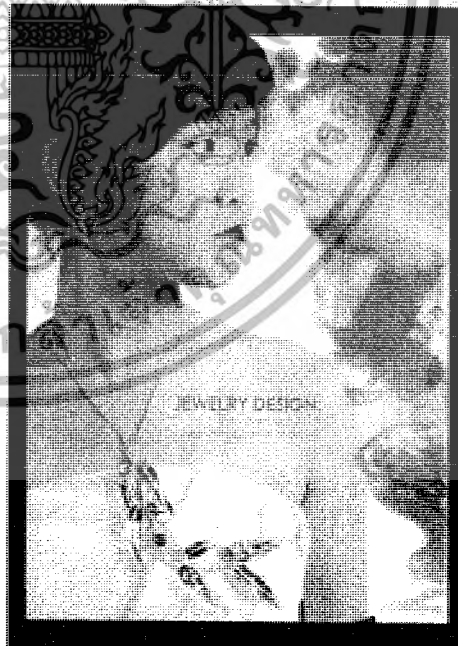
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

สร้อยคอที่บอกเล่าเรื่องราวตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ผ่านทอดผ่านวิถีชีวิตของคนจีนแต่จวบในด้านการคงคุณค่าที่มีต่อพุทธศิลป์เปรียบเสมือนเป็นสิ่งที่ช่วยเตือนให้เรานึกถึงคุณค่าอันในความทรงจำครั้งเก่าที่พ่อแม่เคยหว่าสอนมา

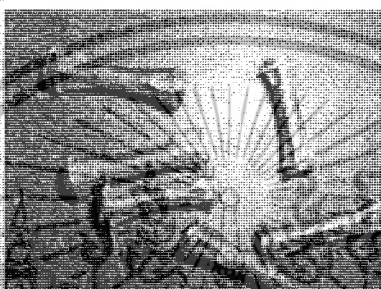
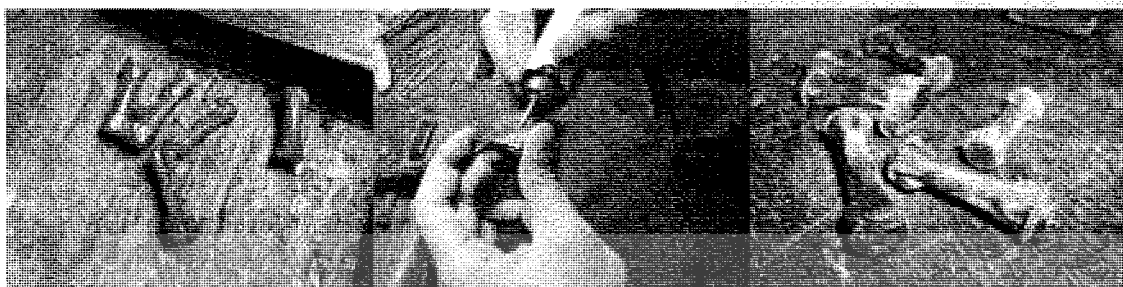
ถึงไม่ใช่แทนสัญลักษณ์ของความศรัทธาที่ลำดับของไมจะงอได้แต่ไม่หัก สูไปตามลม เปรียบกับตำนานที่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ไปไม่ที่จะก้าวออกเมื่อลูกหยกถึงลงมาถึง แทนเรื่องราวต่างๆที่ผ่านเข้ามาจนกระทั่งปัจจุบัน ที่ทำให้เราประสพความสำเร็จได้จนถึงทุกวันนี้

ลักษณะของสร้อยคอสามารถได้ได้2แบบ คือแบบปัสลตรง ที่ปัสลยให้ลูกหยกสามารถเคลื่อนไหวได้อิสระ และแบบโค้งที่ลักษณะคล้ายโล่แก้วของจีนโบราณ

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN: JEWELRY

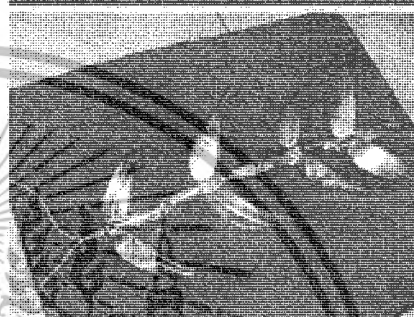
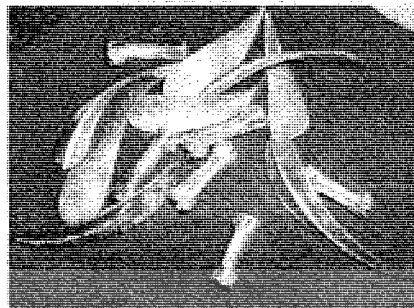
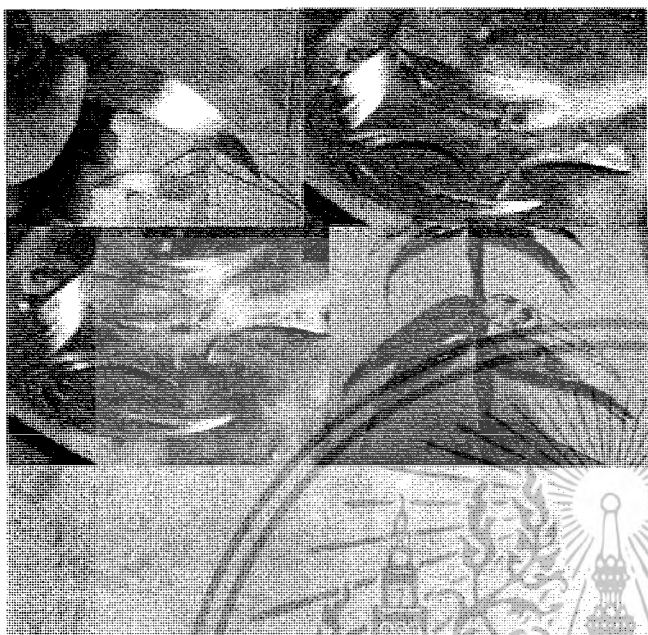
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

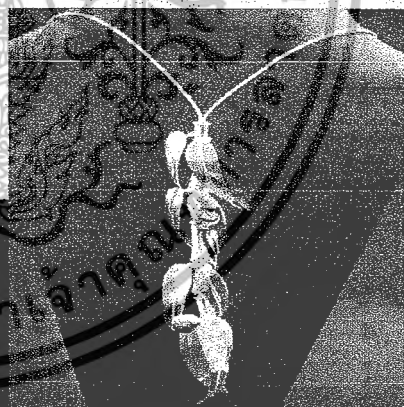
METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

METAL DESIGN: JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

PACKAGING DESIGN

"SHI JEWELRY" (ชื่อ ชีวเจียร) ในภาษาจีนแต้จิ๋ว ซึ่งมีความหมายว่า ประดับประดาให้สวยงาม)ตราสัญลักษณ์มีลักษณะคล้ายค้ายั่วขลุ่ย ซึ่งเป็นลายมงคลตามความเชื่อของชาวจีน มีความหมายว่า เจริญรุ่งเรืองต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด

ดังนั้น ตราสัญลักษณ์ Shi Jewelry จึงมีความหมายเป็นแบบฉบับเครื่องประดับที่จะช่วยเสริมสร้างความสวยงามและนำพาความมงคล เจริญรุ่งเรืองมาให้แก่ผู้สวมใส่

โทสีที่ใช้

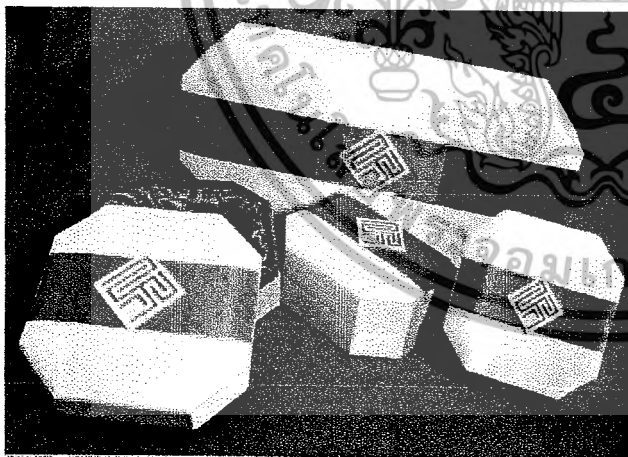
C 24 M 11 Y 100 K 0

C 25 M 100 Y 87 K 35

METAL DESIGN: JEWELRY

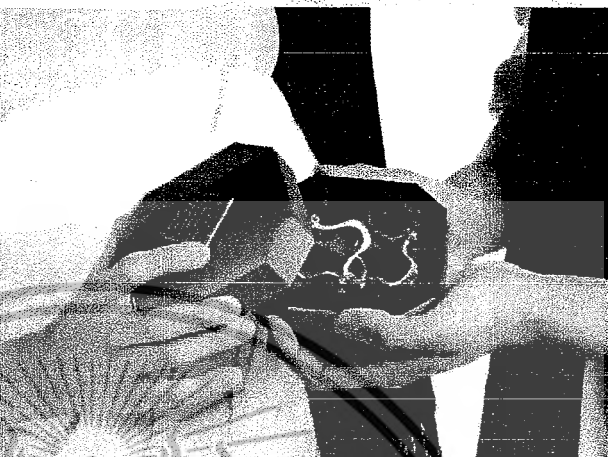
The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

1. ออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ช่วยส่งเสริมให้ชิ้นงานเครื่องประดับสามารถบอกเล่าเรื่องราว แก่นแท้ สาระสำคัญที่ต้องการถ่ายทอด ได้ดียิ่งขึ้น
2. บรรจุภัณฑ์ช่วยส่งเสริมการขาย ช่วยทำให้ชิ้นงานเครื่องประดับมีคุณค่า เหมาะสมกับราคา และสามารถเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติ ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้
3. ออกแบบบรรจุภัณฑ์โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของชิ้นงานเครื่องประดับ คือ ต้องสามารถปกป้อง รักษา ไม่ให้เกิดการกระทบกระเทือนได้ง่าย
4. มีความสวยงาม และสะดวกสบายในการเก็บรักษา และใช้งาน โดยมีการออกแบบให้ขนาดแตกต่างกันออกไปอย่างเหมาะสมตามแต่ละประเภทของตัวชิ้นงานเครื่องประดับ แต่มีลักษณะเป็นคอลเลกชันเดียวกัน
5. บรรจุภัณฑ์มีการใช้รูปทรง ลวดลาย และสีที่เป็นมงคลตามความเชื่อของชาวจีน

METAL DESIGN JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

METAL DESIGN JEWELRY

The conservation of chinese(chaozhou) tradition in thailand

บรรณานุกรม

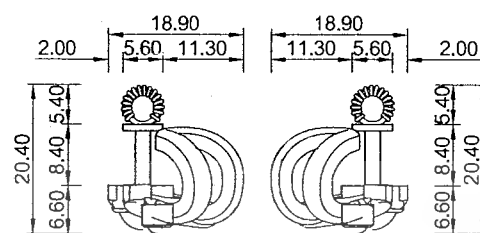
- คำจาง ลุนหงษ์สี. ประวัติศาสตร์ศิลปะจีน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551
- สุพิศลา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2525
- รศ.ดร. พลลัทธิ จิรโชติ. วรรณกรรมของชาวจีนในประเทศไทย.
- 30 ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-จีน ความร่วมมือระหว่างกันด้านวัฒนธรรม 2518-2548. กระทรวงการต่างประเทศ, 2548
- ดวงรัตน์ เชื้อมุลรัตน์. โครงการปรับปรุงและอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมจีนในชุมชนจีนและจีนโพ้นทะเลในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543-2544
- สมบัติ งามเฉลิมศักดิ์. โครงการแลกเปลี่ยนและศึกษาค้นคว้าในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543-2544
- กนกพงศ์ ทิพนนท์. โครงการออกแบบบรรจุภัณฑ์. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543
- ประทีป งาม. สานหัตถศิลป์จีน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อินทรา, 2534
- เสถียร งาม. CHINA TIPS สานหัตถศิลป์จีน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อินทรา, 2551
- เจียง ไป๋ฉวน. ศิลปวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: ปีที่ 12 ฉบับที่ 4: กุมภาพันธ์ 2534
- ไพฑูริย์ มีศักดิ์. มานุษยวิทยาวัฒนธรรม. หน้าที่ 1-7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2541
- วิมลรัตน์ หงษ์กุล. มานุษยวิทยาวัฒนธรรม. หน้าที่ 8-15. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2542
- วิมลรัตน์ หงษ์กุล. มานุษยวิทยาวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549
- เวสาลี. วรรณคดี. กรุงเทพฯ: โอเอซิส, 2561
- พรพรรณ. วรรณคดี. กรุงเทพฯ: โอเอซิส, 2549
- จิรา. วรรณคดี. กรุงเทพฯ: โอเอซิส, 2545
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประวัติศาสตร์จีน. มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์, 2550
- G.William Skinner. สังคมจีนในประเทศไทย: ประวัติศาสตร์เชิงวิวัฒนาการ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2529

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

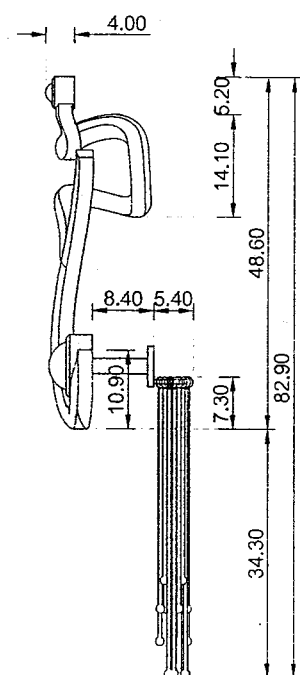
4.4 แบบแสดงรายละเอียด (Working Drawing)

DWG		DWG	
<u>EARRING</u>	-	- PART 14	34
- multiview	1	- PART 15	35
- assembly+specification	2	- PART 16	36
- PART 1	3	- PART 17	37
- PART 2	4	- PART 18	38
- PART 3	5	- PART 19	39
- PART 4	6	- PART 20	40
- PART 5	7	- PART 21	41
- PART 6	8	- PART 22	42
<u>BRACELET</u>	-	<u>BROOCH</u>	-
- multiview	9	- multiview	43
- assembly+specification	10	- assembly+specification	44
- PART 1	11	- PART 1	45
- PART 2	12	- PART 2	46
- PART 3	13	- PART 3	47
- PART 4	14	- PART 4	48
- PART 5	15	- PART 5	49
- PART 6	16	- PART 6	50
- PART 7	17	<u>FEMALE RING</u>	-
- PART 8	18	- multiview	51
<u>NECKLACE</u>	-	- assembly+specification	52
- multiview	19	- PART 1	53
- assembly+specification	20	- PART 2	54
- PART 1	21	- PART 3	55
- PART 2	22	- PART 4	56
- PART 3	23	<u>MALE RING</u>	-
- PART 4	24	- multiview	57
- PART 5	25	- assembly+specification	58
- PART 6	26	- PART 1	59
- PART 7	27	- PART 2	60
- PART 8	28	- PART 3	61
- PART 9	29	- PART 4	62
- PART 10	30		
- PART 11	31		
- PART 12	32		
- PART 13	33		

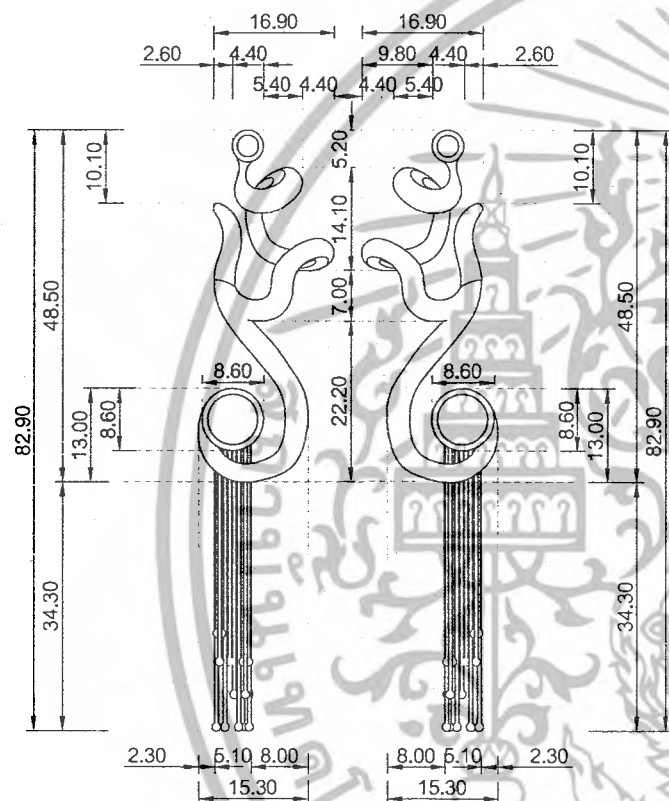
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

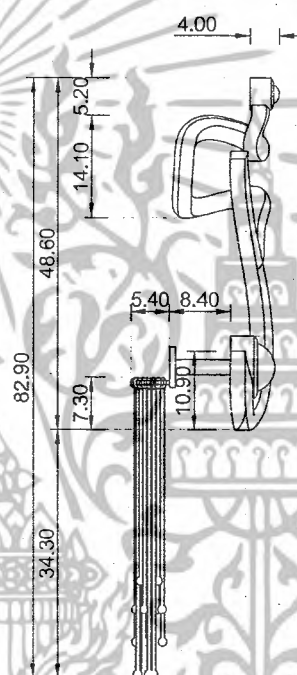
TOP VIEW

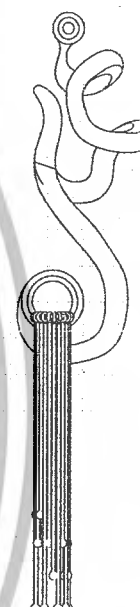
L SIDE VIEW

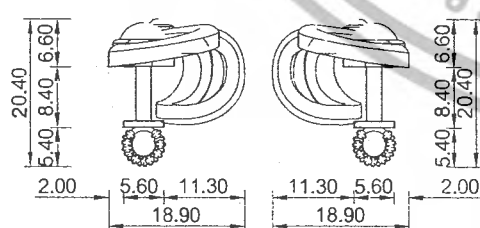
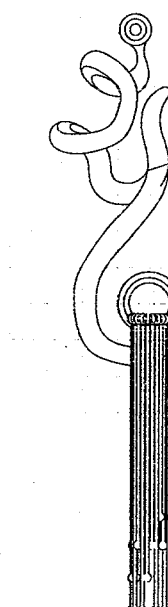
FRONT VIEW

R SIDE VIEW

BACK VIEW

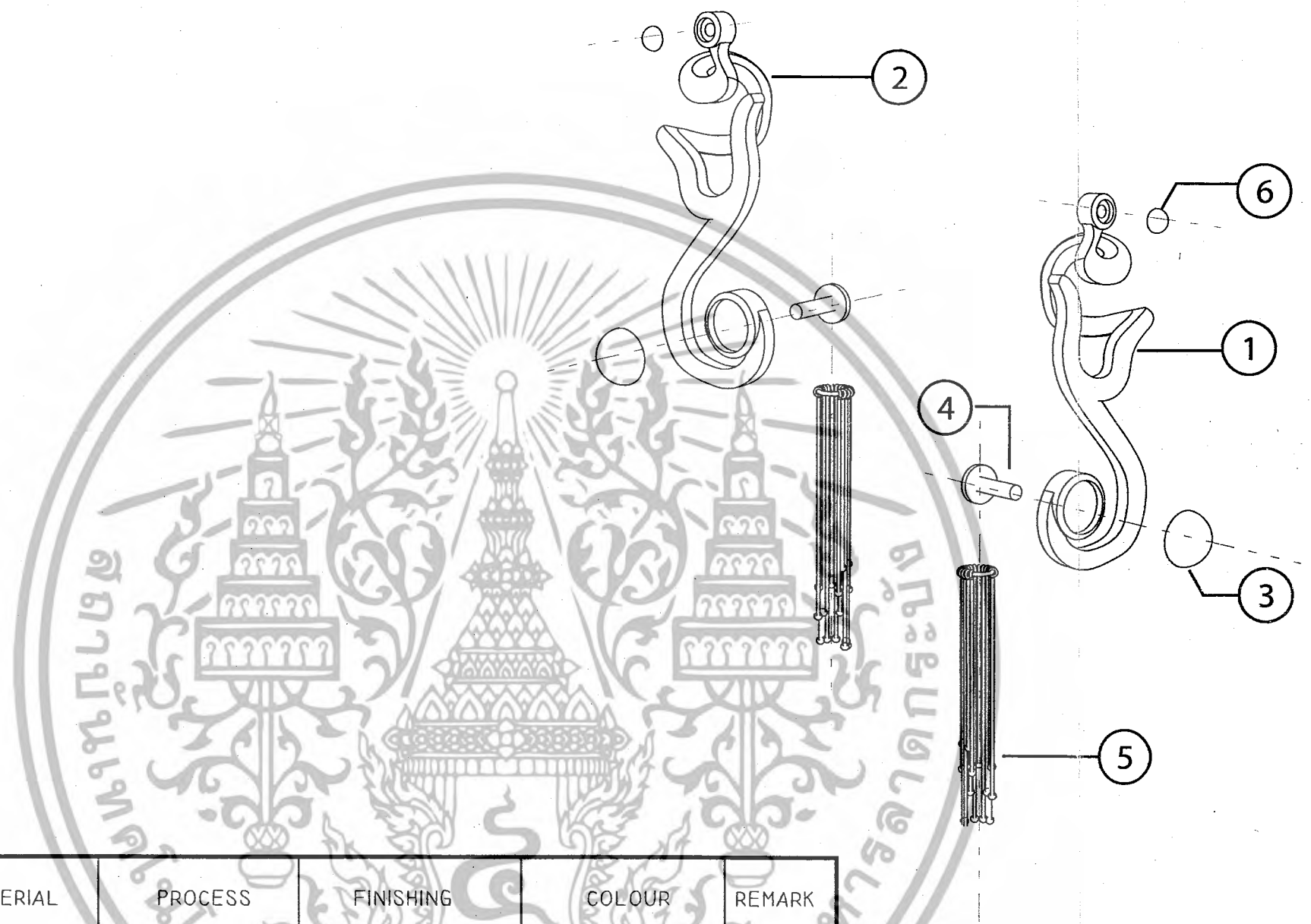

BOTTOM VIEW

MULTIVIEW EARING

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย		
นางสาว ปริญธร รตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551	
หน่วย มม	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ	
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		แผ่นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารไปใช้

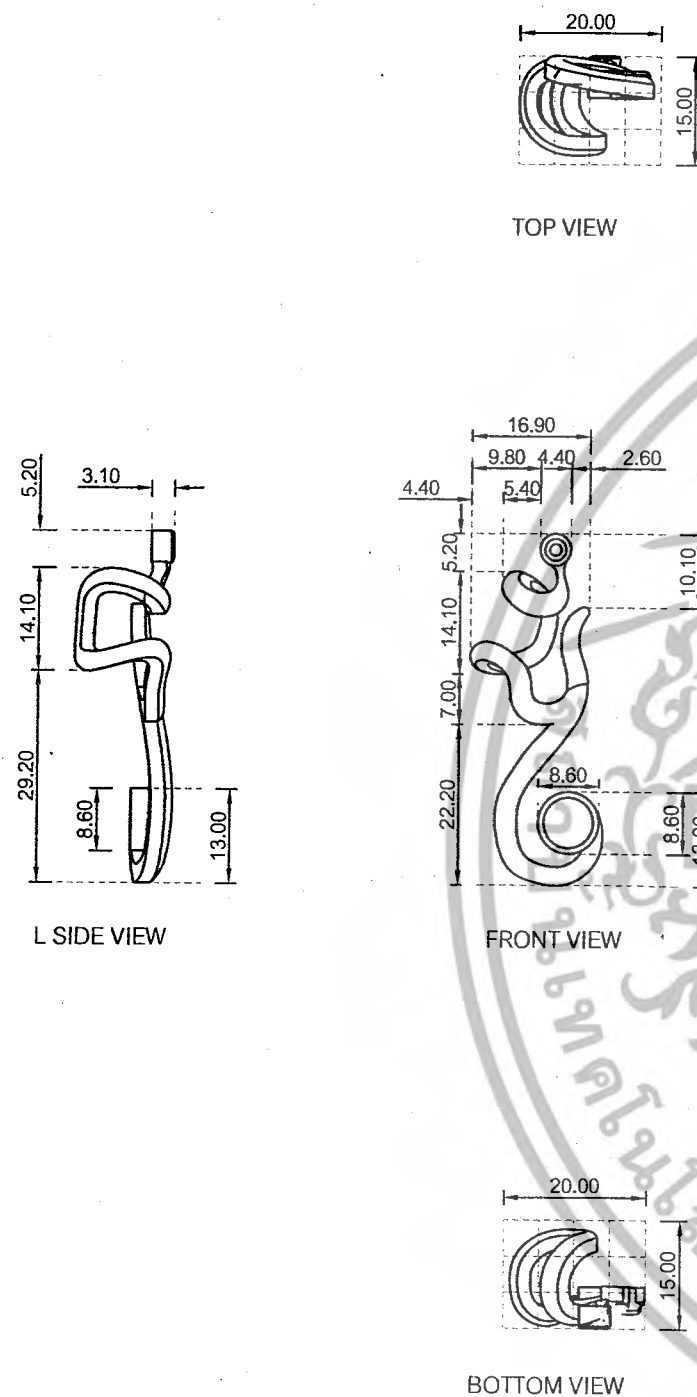

ASSEMBLY EARRING

PART	NAME	QTY.	MATERIAL	PROCESS	FINISHING	COLOUR	REMARK
1	ตัวเรือนซ้าย	1	ทอง ๑2.5๙	หล่อ	ขัดมัน, ขัดทอง	ทอง 14k	-
2	ตัวเรือนขวา	1	ทอง ๑2.5๙	หล่อ	ขัดมัน, ขัดทอง	ทอง 14k	-
3	อัญมณีใหญ่	2	หยก	-	เจียรหลังเต่า	เขียว	ชิ้นส่วน มาตรฐาน
4	ก้านเลียบ	2	ทอง ๑2.5๙	หล่อ	ขัดมัน, ขัดทอง	ทอง 14k	-
5	แท่งด้านหลัง	2	ทอง ๑2.5๙	โลหะเส้นเป่าเม็ด	ขัดมัน, ขัดทอง	ทอง 14k	-
6	อัญมณีเล็ก	2	หยก	-	เจียรหลังเต่า	เขียว	ชิ้นส่วน มาตรฐาน

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมเงินแท้จิ๋วในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รตนทวิโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย มม	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	2

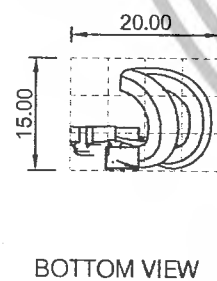
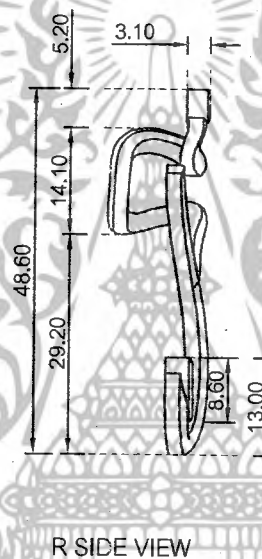
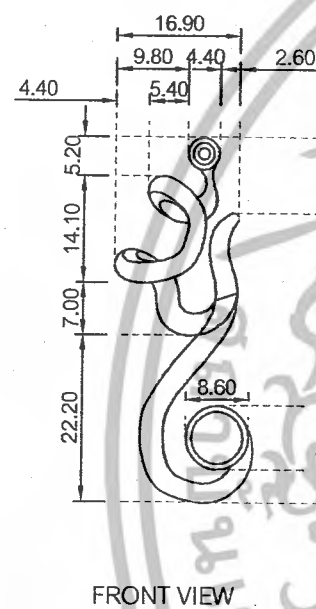
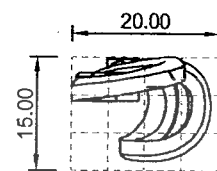
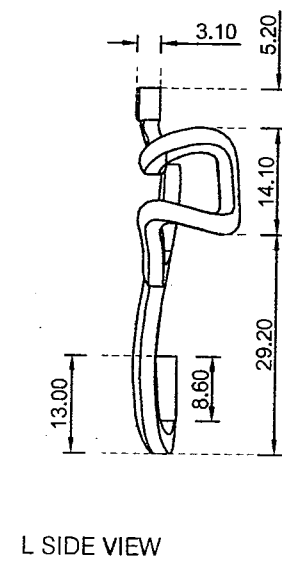
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

LEFT EARRING PART 1 : ตัวเรือนซ้าย

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย	
นางสาว ปริยธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
สถานศึกษา วิทยาลัยการอาชีวศึกษาจันทบุรี	
สาขาวิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการเผยแพร่

RIGHT EARRING PART 2: ตัวเรือนขวา

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมเงินตราในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย ทม	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำใบ

EARRING PART 3 : อัญมณีใหญ่

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย	
นางสาว ปริญญา รัตนวิไลภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่ 5	

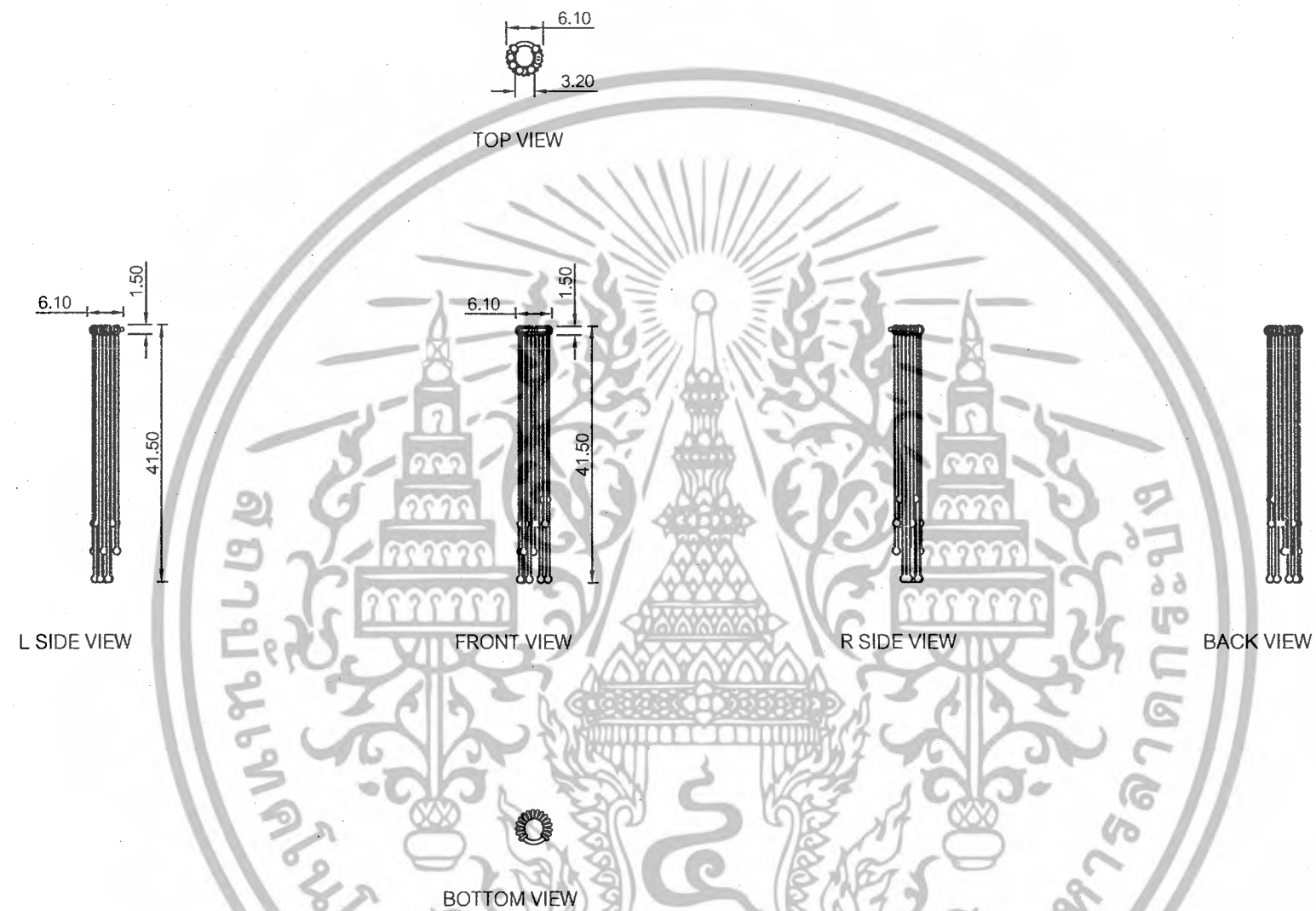
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EARING PART 4 : ก้านเสียบ

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย			
นางสาว ปรีญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551		
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ		
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			แผ่นที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำใบ

EARING PART 5 : แก้งด้านหลัง

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย		
นางสาว ปริญธร รัตนวิไลกุล รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา	2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ	
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		แผ่นที่ 7

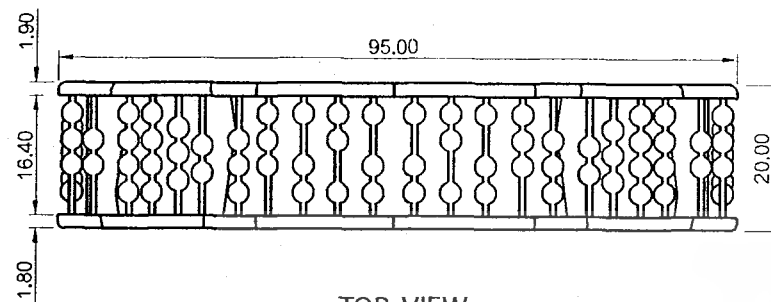
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารไปใช้

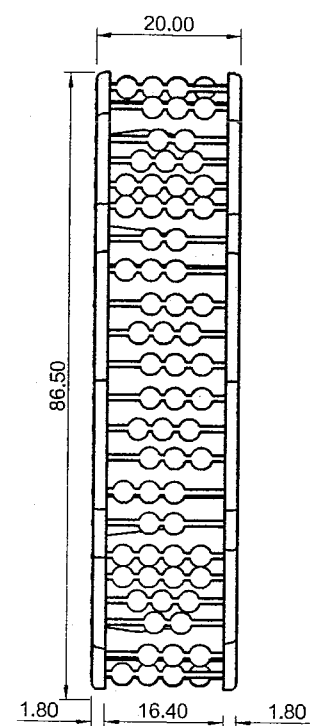
EARING PART 6 : อัญมณีเล็ก

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย		
นางสาว ปริญญา รัตนวิโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา	2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา	อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		แผ่นที่ 8

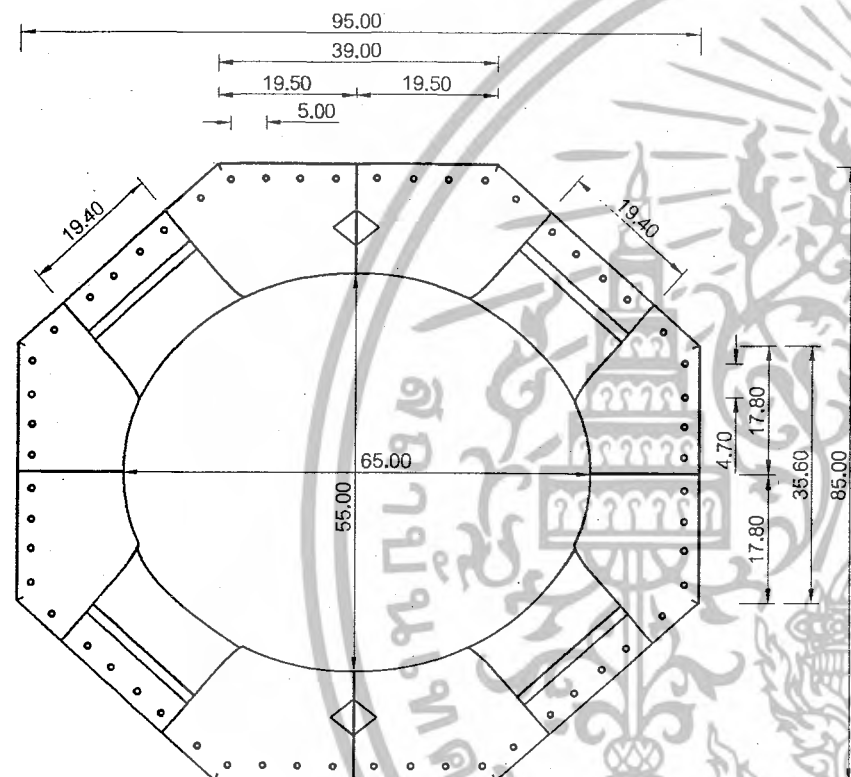
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำใบเสนอ

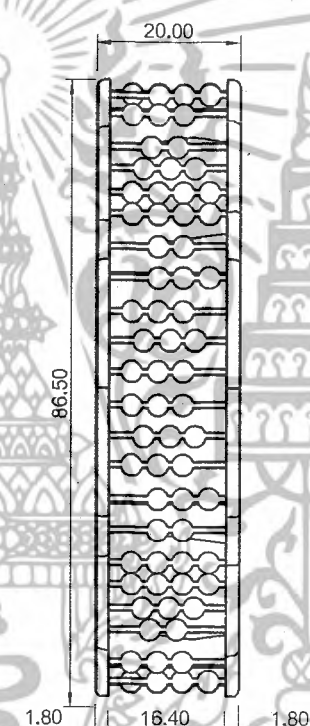
TOP VIEW

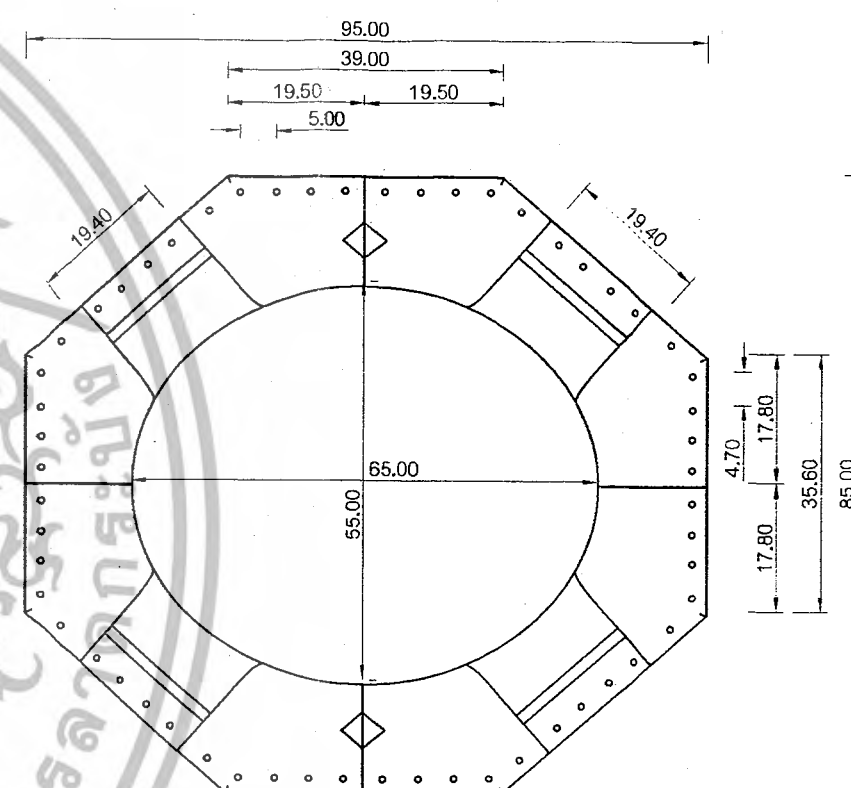
R SIDE VIEW

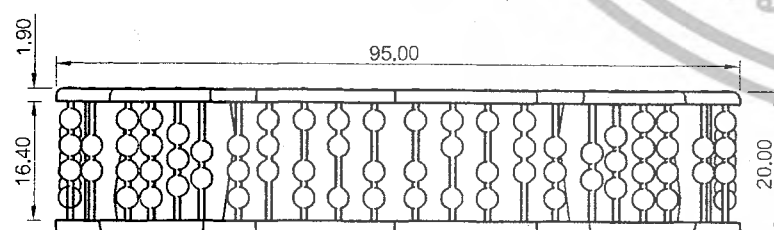
FRONT VIEW

L SIDE VIEW

BACKVIEW

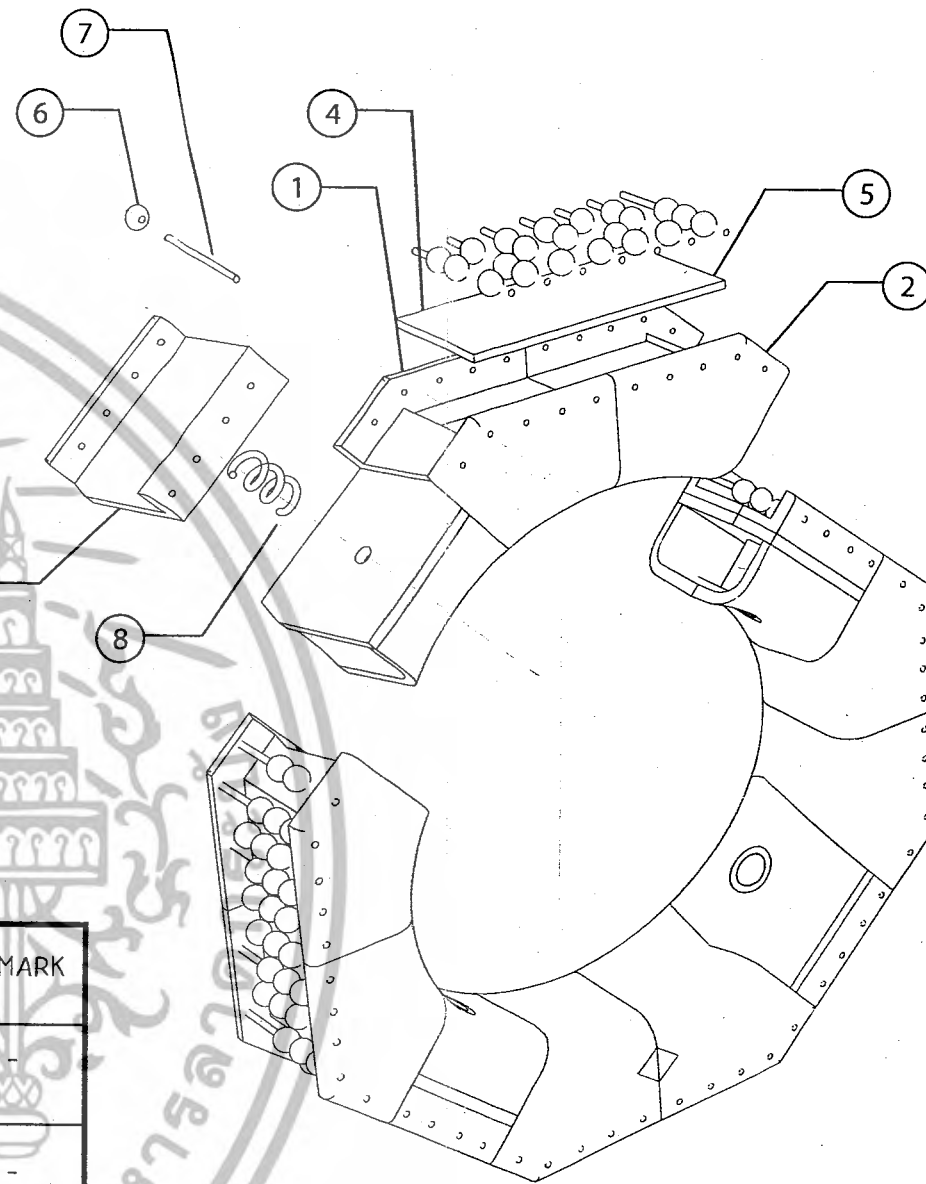
BOTTOM VIEW

MULTIVIEW BRACELACE

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	9

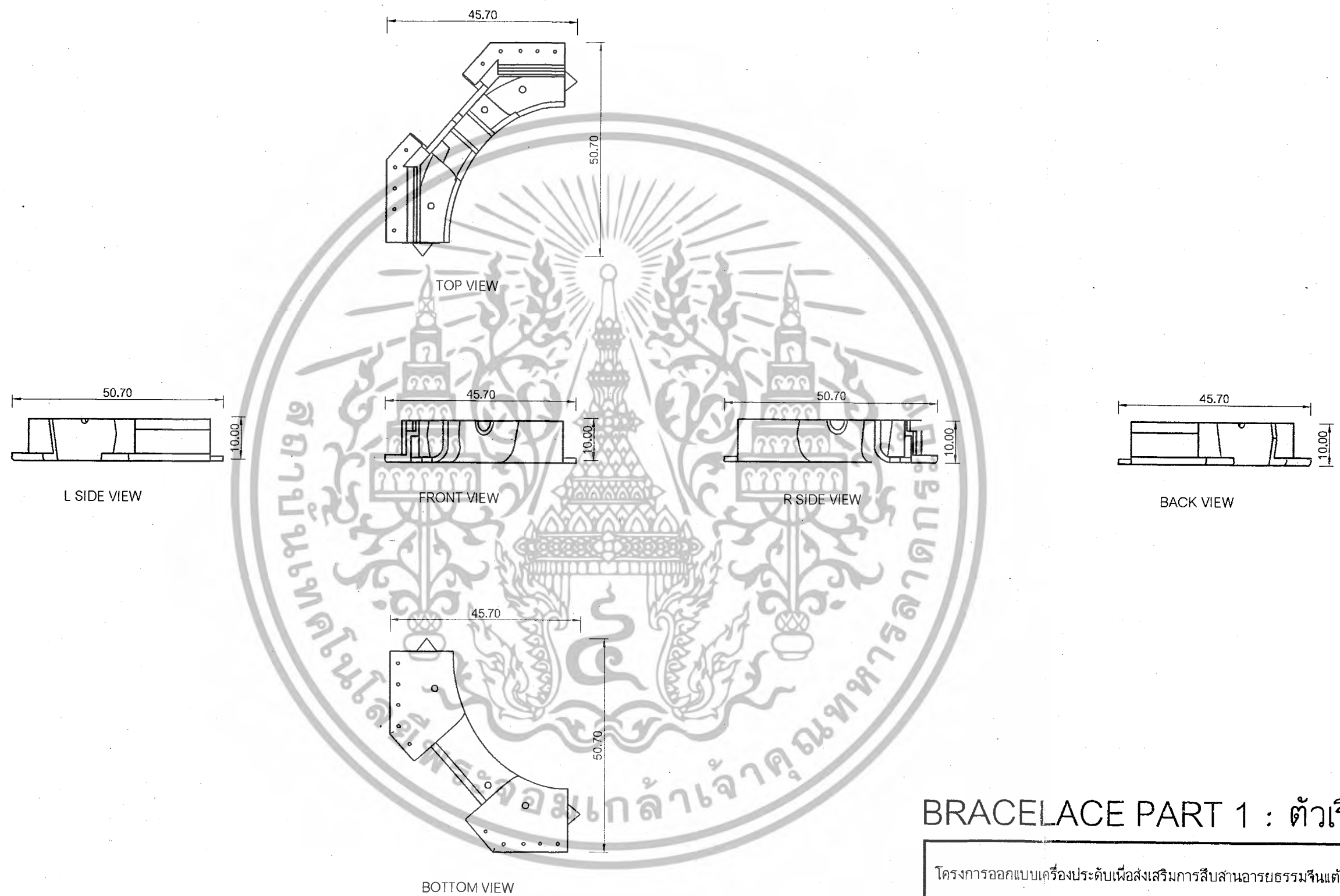
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางธุรกิจ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PART	NAME	QTY.	MATERIAL	PROCESS	FINISHING	COLOUR	REMARK
1	ตัวเรือนส่วน1	4	เงิน	หล่อ	ชุบทอง	ทอง 14k	-
2	ตัวเรือนส่วน2	4	เงิน	หล่อ	ชุบทอง	ทอง 14k	-
3	ตัวเรือนหมุน	4	เงิน	หล่อ	ชุบทอง	ทอง 14k	-
4	แผ่นปิด1	6	เงินแผ่น	-	ชุบทอง	ทอง 14k	-
5	แผ่นปิด2	6	เงินแผ่น	-	ชุบทอง	ทอง 14k	-
6	ลูกเหล็ก	100	เหล็ก	-	-	-	ชิ้นส่วน มาตรฐาน
7	แกนเลียบ	40	เงินเส้น	-	ชุบทอง	ทอง 14k	-
8	สปริง	4	ลวดสปริง	-	-	-	ชิ้นส่วน มาตรฐาน

ASSEMBLY BRACELACE

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมเงินแท้จิวในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย ททท	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	

BRACELET PART 1 : ตัวเรือน

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมเงินแท้จิวในประเทศไทย

นางสาว ปริณัฐ รัตนทวิโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186

มาตราส่วน 1:1

ปีการศึกษา 2551

หน่วย mm

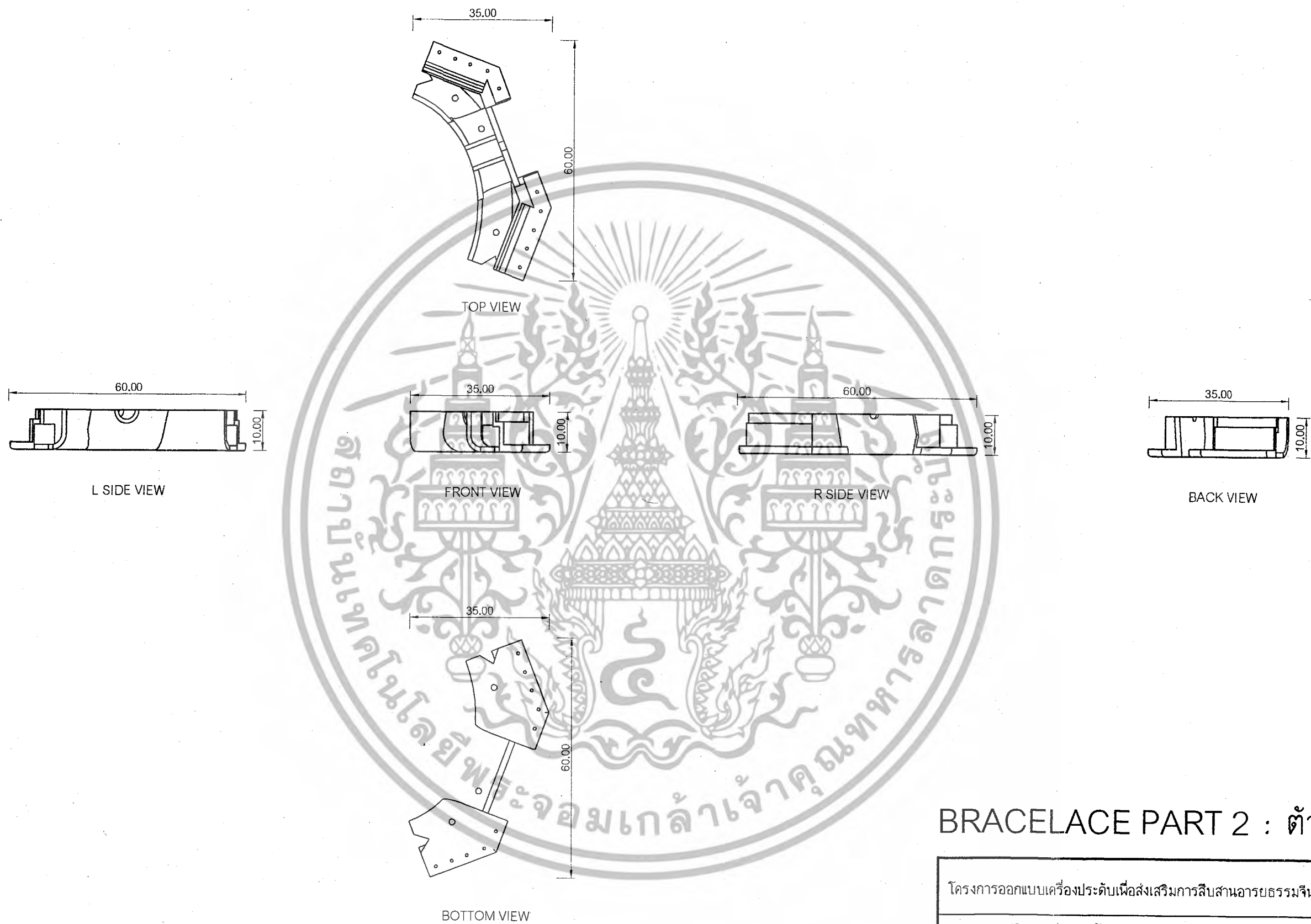
อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นกกมล ชะนะ

สถานศึกษา วิทยาลัยการอาชีพสุพรรณบุรี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

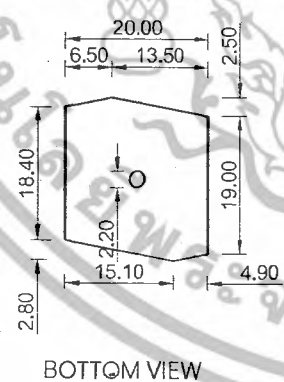
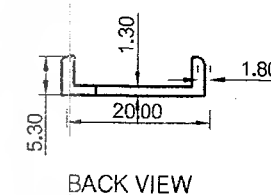
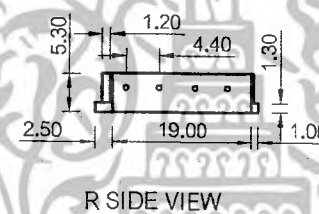
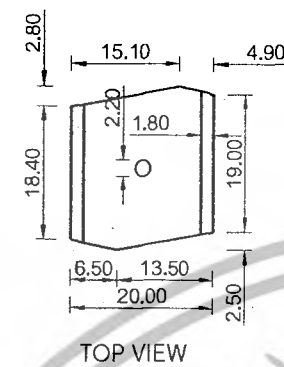
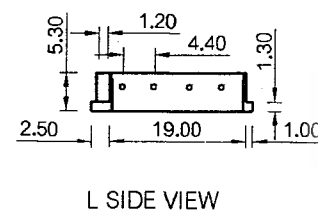
แผ่นที่ 11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BRACELACE PART 2 : ตัวเรือน2

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย	
นางสาว ปริญญา รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด ถ้าผิดวิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	12

BRACELET PART 3: ตัวเรือนหมอน

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รัตนวิโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำ

BRACELACE PART 4 : แผ่นปิด 1

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย	
นางสาว ปริญญา รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่ 14	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มี
การนำไปใช้

BRACELACE PART 5 : แผ่นปิด 2

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย		
นางสาว ปรีญธร รัตนวิไลกุล รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา	2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ	
นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์		แผ่นที่ 15
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารไปใช้

BRACELACE PART 6 : ลูกเหล็ก

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย		
นางสาว ปริญธร รัตนวิไลภณ รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551	
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ	
นักศึกษา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์		แผ่นที่ 16
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการสถาปนาเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

BRACELACE PART 7 : แขนเลียบ

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย

นางสาว ปริญธร รัตนทวิโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186

มาตราส่วน 1:1

ปีการศึกษา 2551

หน่วย mm

อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

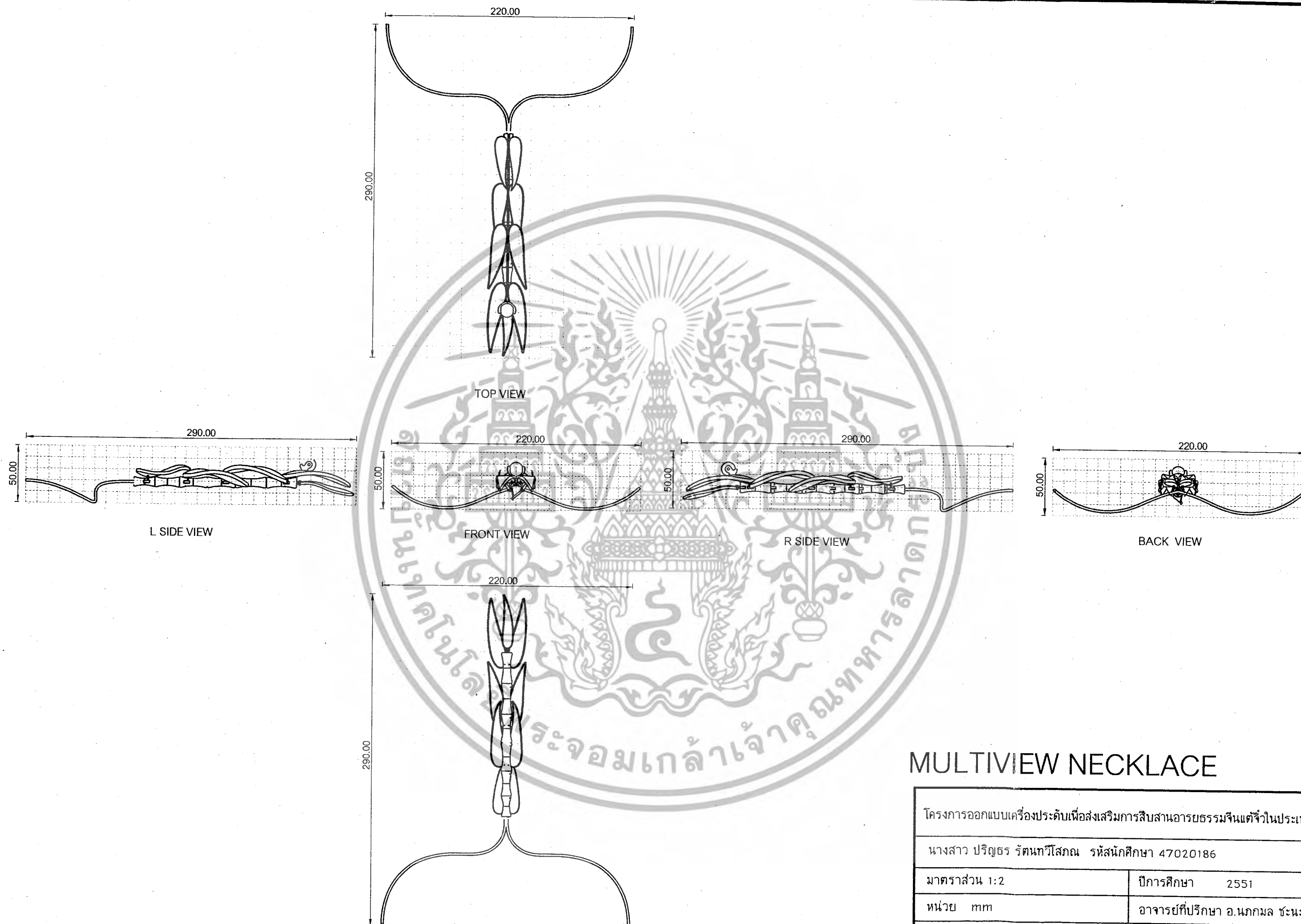
แผ่นที่ 17

BRACELACE PART 8 : สปริง

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทวิถีในประเทศไทย		
นางสาว ปริญญา รัตนกิจโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา	2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ	
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์		แผ่นที่ 18
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		

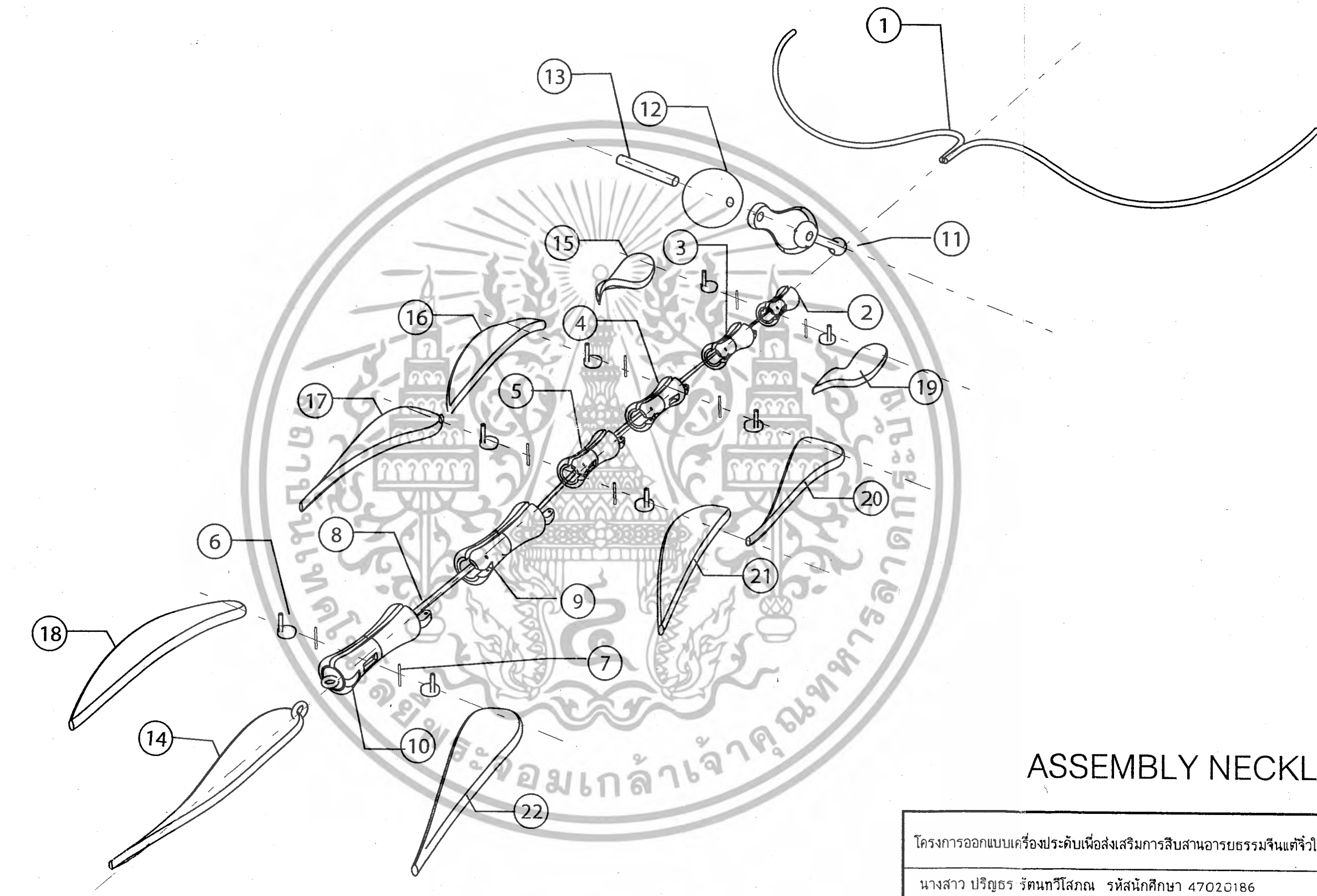
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารไปใช้

MULTIVIEW NECKLACE

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมเงินแท้จิวในประเทศไทย		
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:2	ปีการศึกษา	2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา	อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์		แผ่นที่ 19
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำ

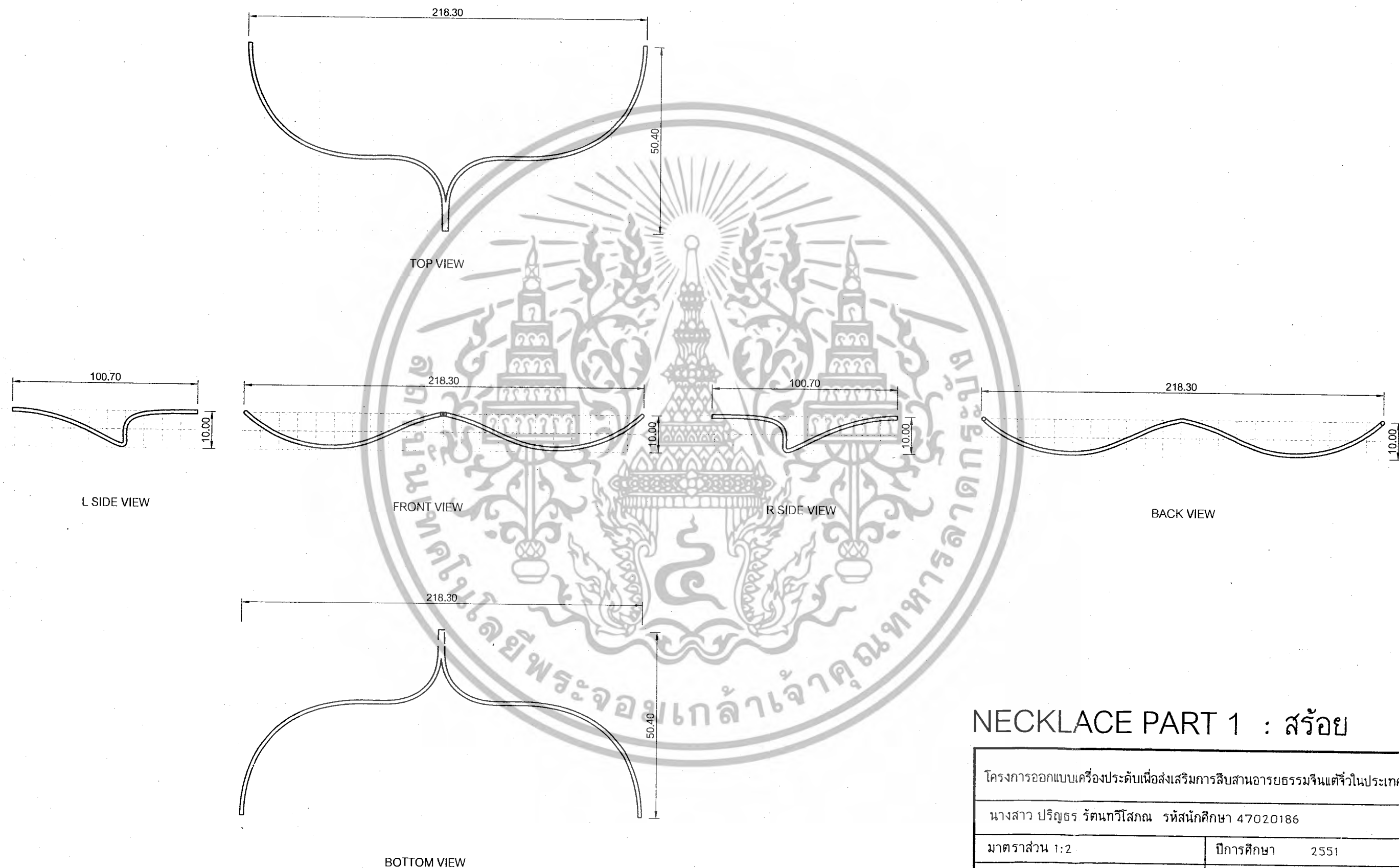
ASSEMBLY NECKLACE

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย	
นางสาว ปริญญา รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำใบ

PART	NAME	QTY.	MATERIAL	PROCESS	FINISHING	COLOUR	REMARK
1	สร้อย	1	เงิน	-	ชุบเงิน	เงิน	-
2	ข้อไฟ1	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน	เงิน	-
3	ข้อไฟ2	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน	เงิน	-
4	ข้อไฟ3	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน	เงิน	-
5	ข้อไฟ4	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน	เงิน	-
6	เดือนหมุน	12	เงิน	-	ชุบเงิน	เงิน	-
7	แกนเสียบเล็ก	12	เงิน	-	ชุบเงิน	เงิน	-
8	ลวด	1	เงิน	-	ชุบเงิน	เงิน	-
9	ข้อไฟ5	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน	เงิน	-
10	ข้อไฟ6	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน	เงิน	-
11	ฐานรองหยก	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน	เงิน	-
12	เคียวเสียบ	1	เงิน	-	ชุบเงิน	เงิน	-
13	หยก	1	หยก	-	ชุบเงิน	เขียว	ชิ้นส่วน มาตรฐาน
14	ใบไฟ1	1	เงิน	ปิดขึ้นรูป	ชุบเงิน	เงิน	-
15	ใบไฟ2	1	เงิน	ปิดขึ้นรูป	ชุบเงิน	เงิน	-
16	ใบไฟ3	1	เงิน	ปิดขึ้นรูป	ชุบเงิน	เงิน	-
17	ใบไฟ4	1	เงิน	ปิดขึ้นรูป	ชุบเงิน	เงิน	-
18	ใบไฟ5	1	เงิน	ปิดขึ้นรูป	ชุบเงิน	เงิน	-
19	ใบไฟ6	1	เงิน	ปิดขึ้นรูป	ชุบเงิน	เงิน	-
20	ใบไฟ7	1	เงิน	ปิดขึ้นรูป	ชุบเงิน	เงิน	-
21	ใบไฟ8	1	เงิน	ปิดขึ้นรูป	ชุบเงิน	เงิน	-
22	ใบไฟ9	1	เงิน	ปิดขึ้นรูป	ชุบเงิน	เงิน	-

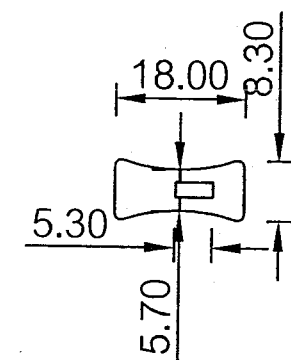
โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมเงินแต่จิ๋วในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รัตนทวิโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด หากวิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่ 20	

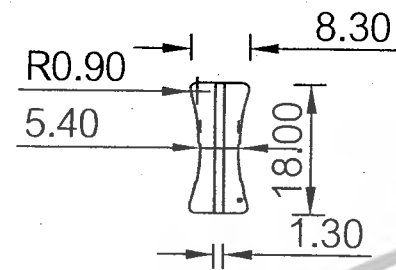
NECKLACE PART 1 : สร้อย

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมเงินแท้จิวในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:2	ปีการศึกษา 2551
หน่วย มม	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	21

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ใด ๆ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำ

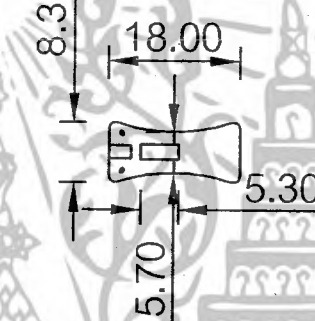
L SIDE VIEW

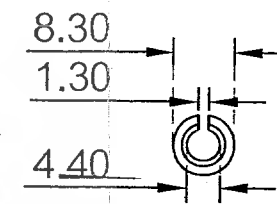
TOP VIEW

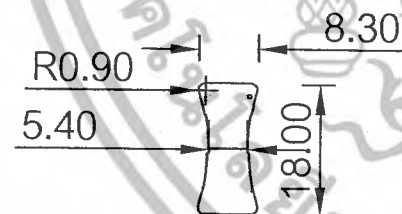
FRONT VIEW

R SIDE VIEW

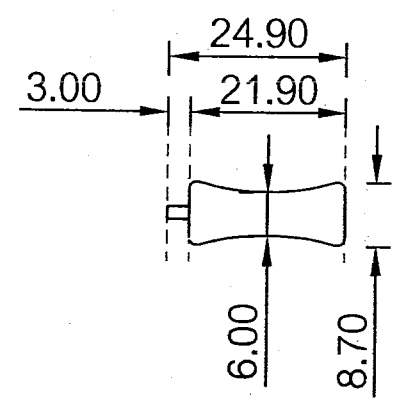
BACK VIEW

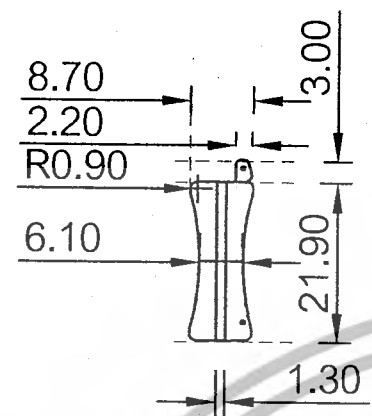
BOTTOM VIEW

NECKLACE PART 2 : ข้อไฟ 1

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่ 22	

L SIDE VIEW

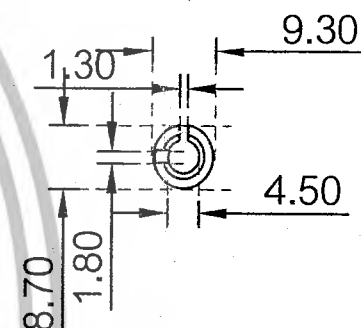

TOP VIEW

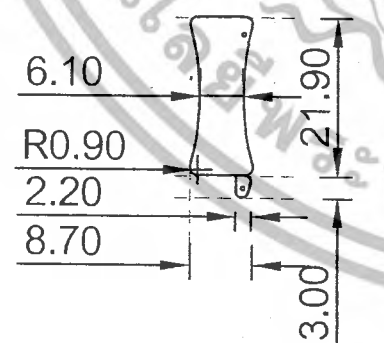

FRONT VIEW

R SIDE VIEW

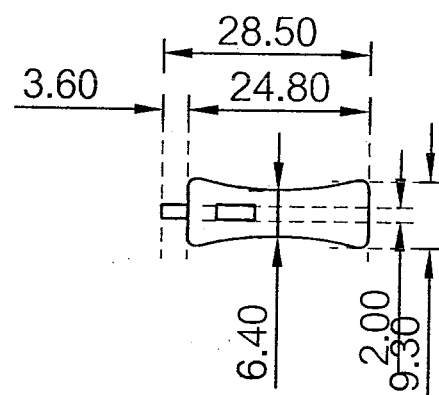
BACK VIEW

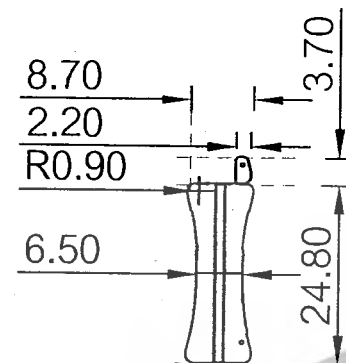
BOTTOM VIEW

NECKLACE PART 3 : ข้อไฟ2

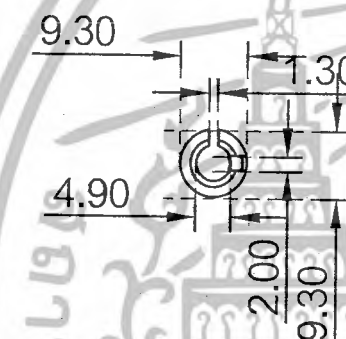
โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย มม	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	23

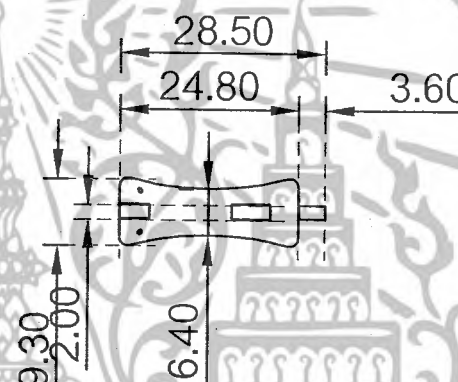
L SIDE VIEW

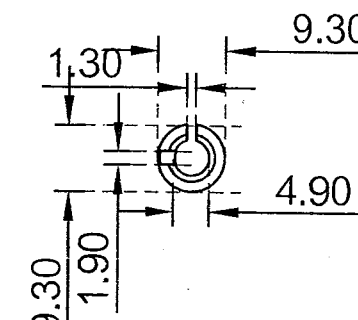
TOP VIEW

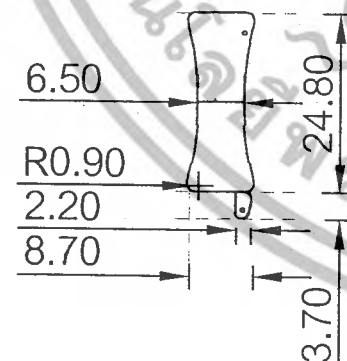
FRONT VIEW

R SIDE VIEW

BACK VIEW

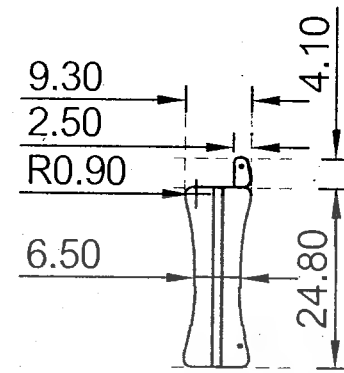

BOTTOM VIEW

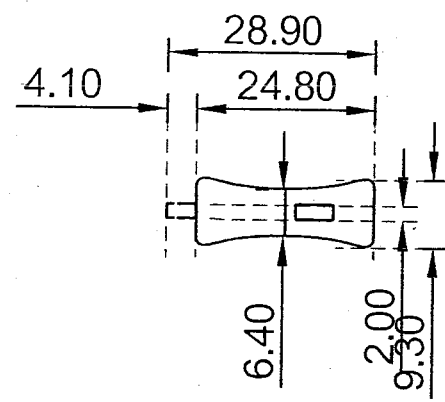
NECKLACE PART 4 : ข้อไฟ3

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รัตนทวิโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่ 24	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

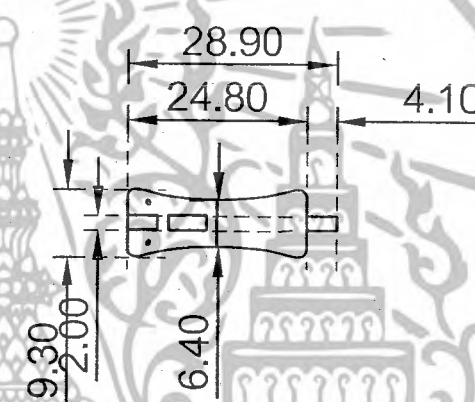
TOP VIEW

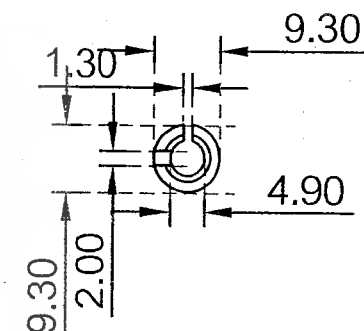
L SIDE VIEW

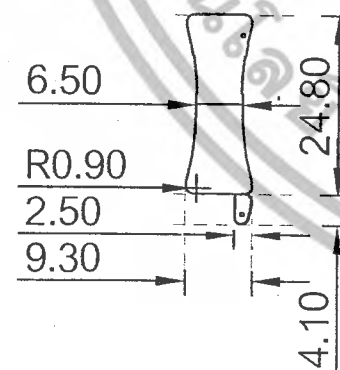
FRONT VIEW

R SIDE VIEW

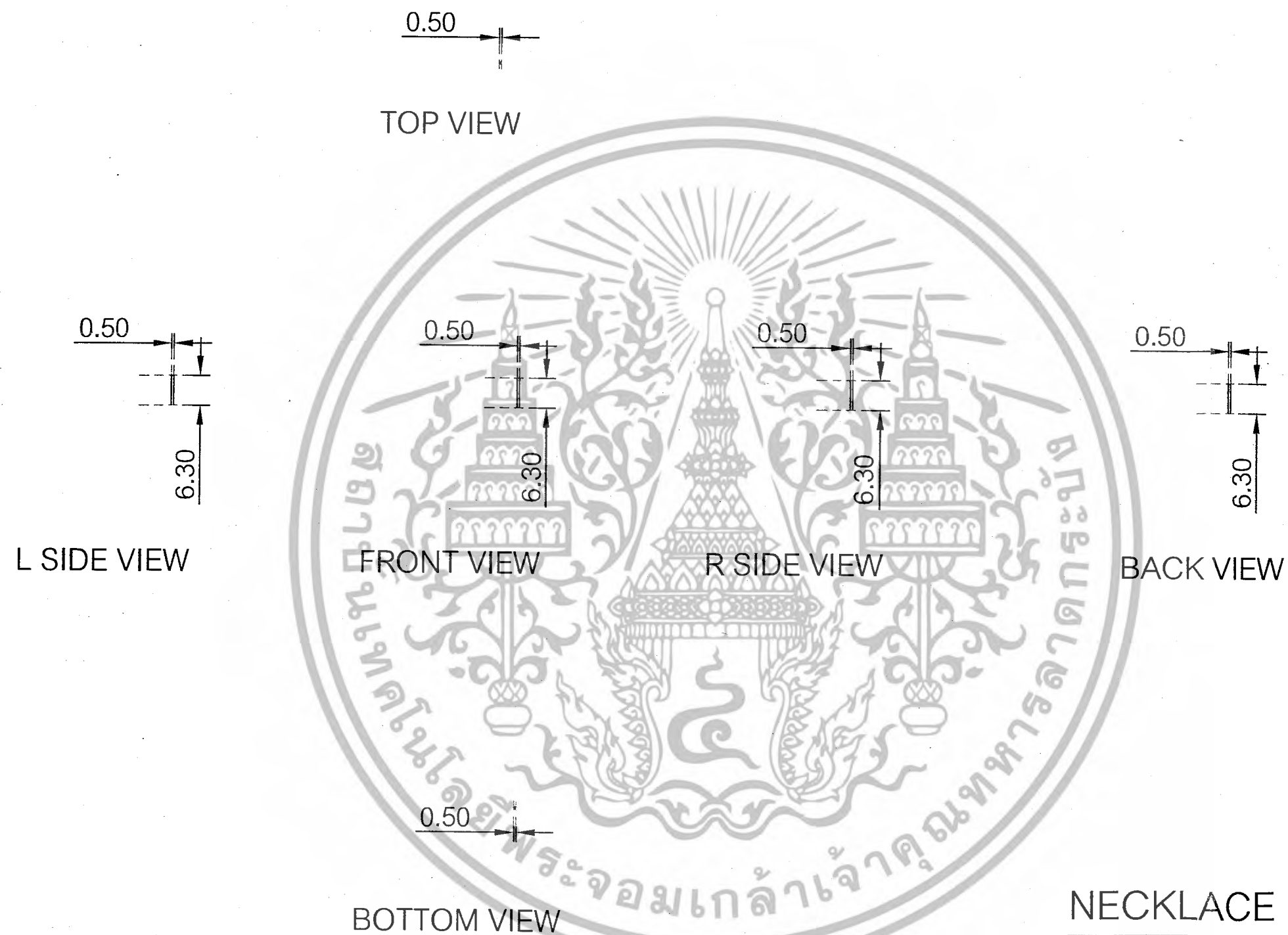
BACK VIEW

BOTTOM VIEW

NECKLACE PART 5 : ข้อไฟ4

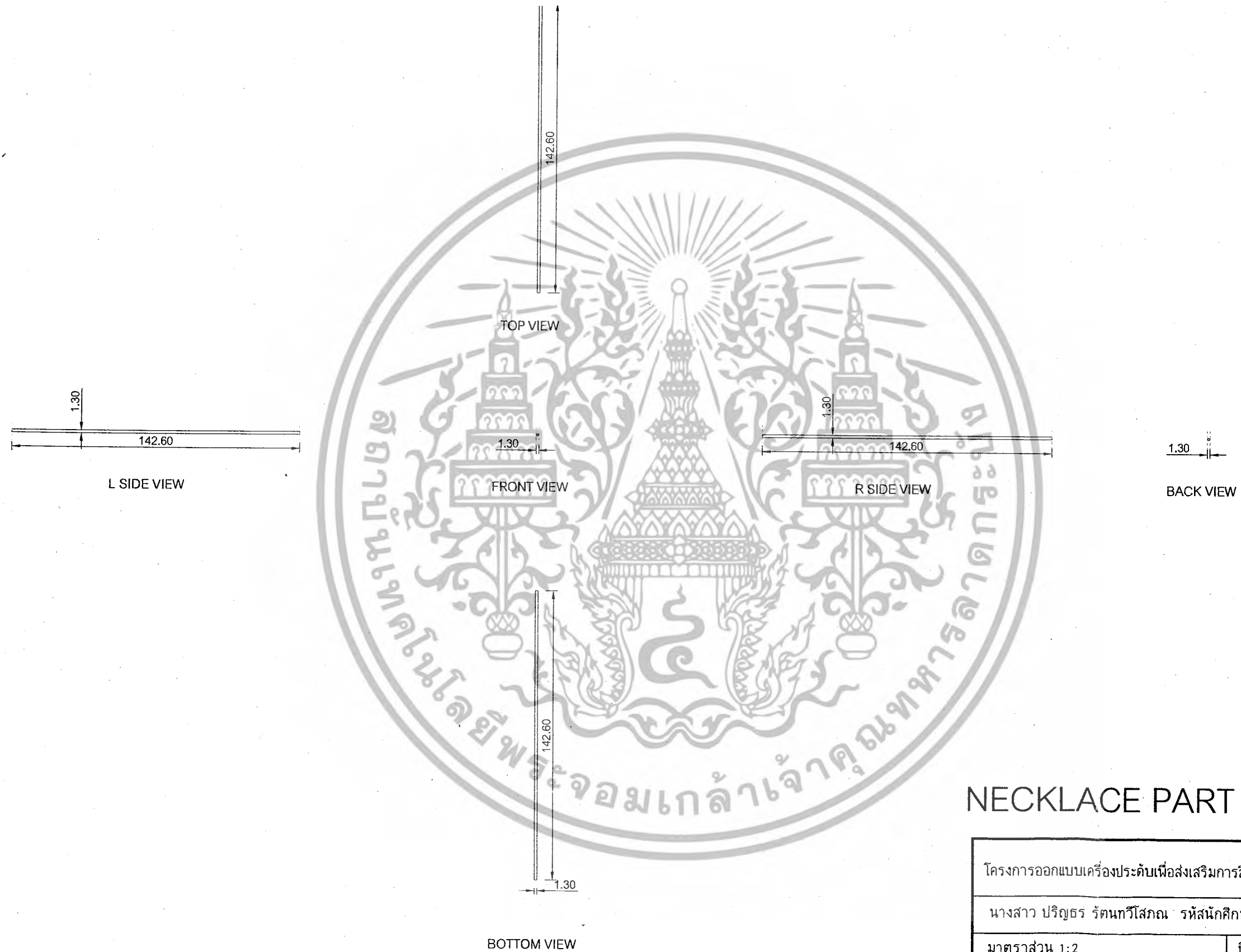
โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย	
นางสาว ปริณิธ รัตนวิไลภรณ์ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่ 25	

NECKLACE PART 7 : แขนเลียบเล็ก

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย		
นางสาว ปริญธร รัตนวิไลภณ รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา	2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ	
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์		แผ่นที่ 27
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		

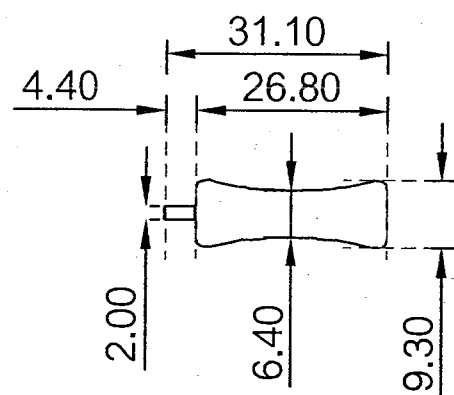
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำ

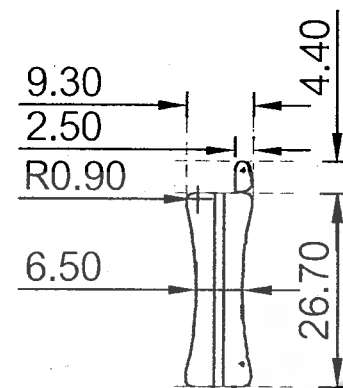
NECKLACE PART 8 : ลวด

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย	
นางสาว ปริญญา รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:2	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นกกมล ชะนะ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่ 28	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีโอกาส

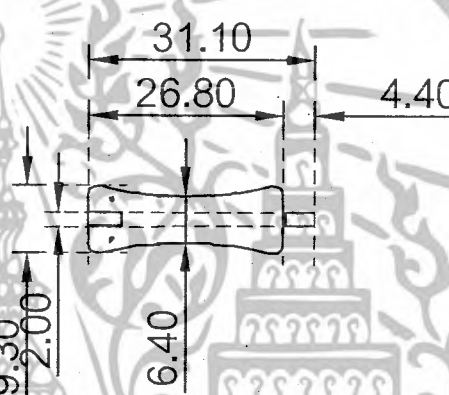
L SIDE VIEW

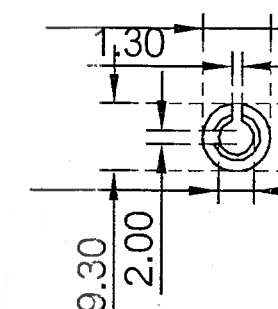
TOP VIEW

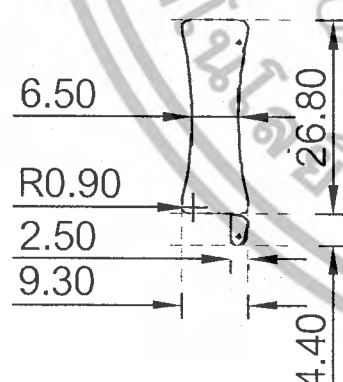
FRONT VIEW

R SIDE VIEW

BACK VIEW

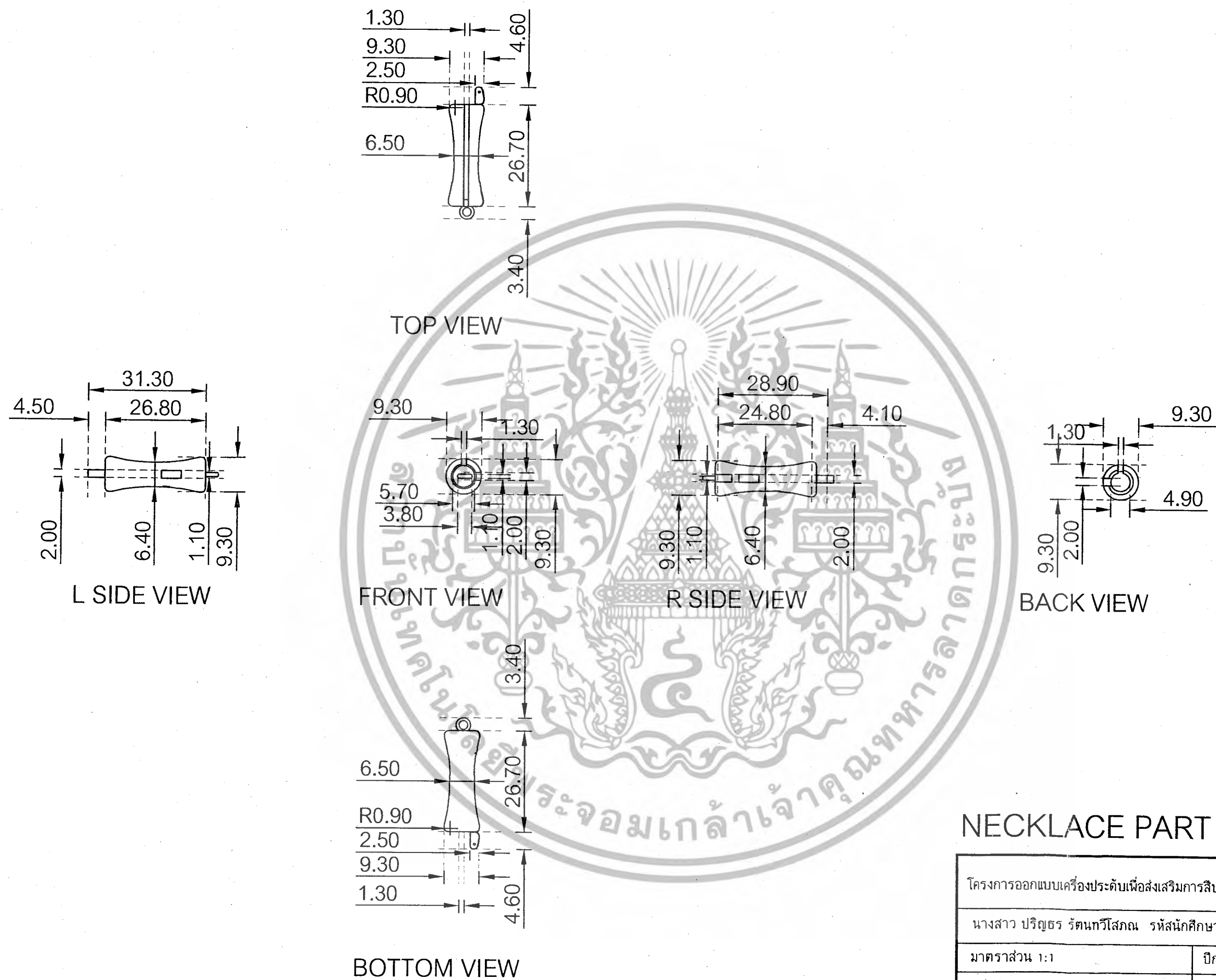

BOTTOM VIEW

NECKLACE PART 9 : ข้อไฟ5

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รัตนทวิโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
สถานศึกษา วิทยาลัยการอาชีวศึกษาจันทบุรี	
แผ่นที่ 29	

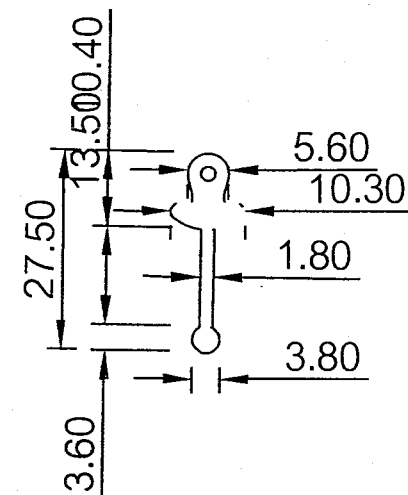
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการใช้

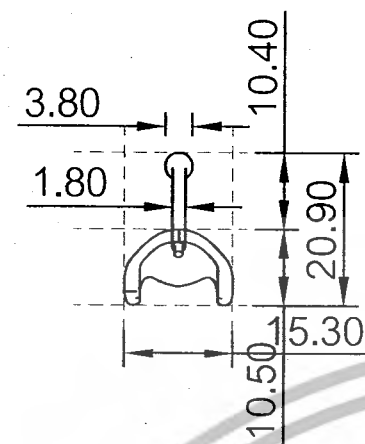
NECKLACE PART 10 : ข้อไฟ 6

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย	
นางสาว ปริณัฐ รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่ 30	

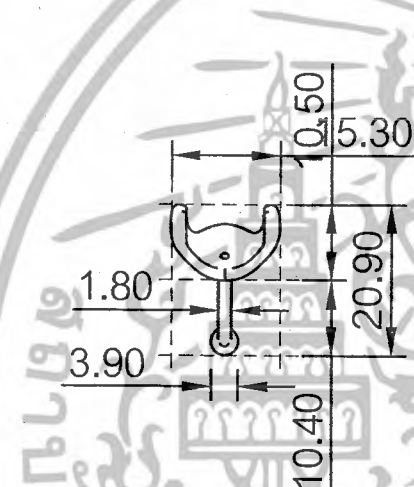
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการเผยแพร่

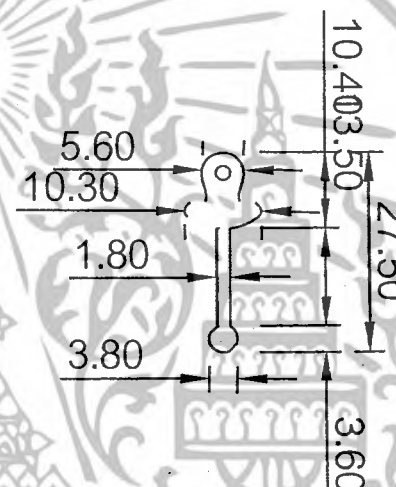
L SIDE VIEW

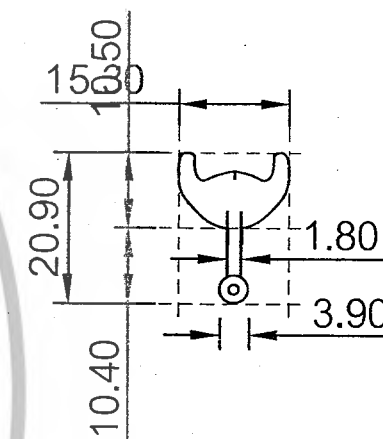
TOP VIEW

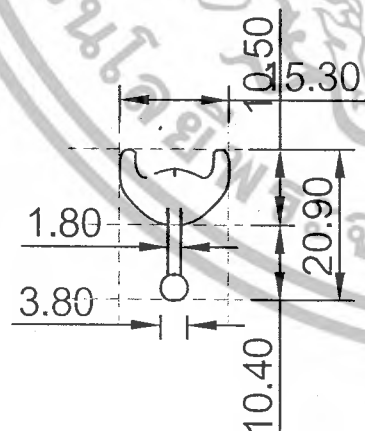
FRONT VIEW

R SIDE VIEW

BACK VIEW

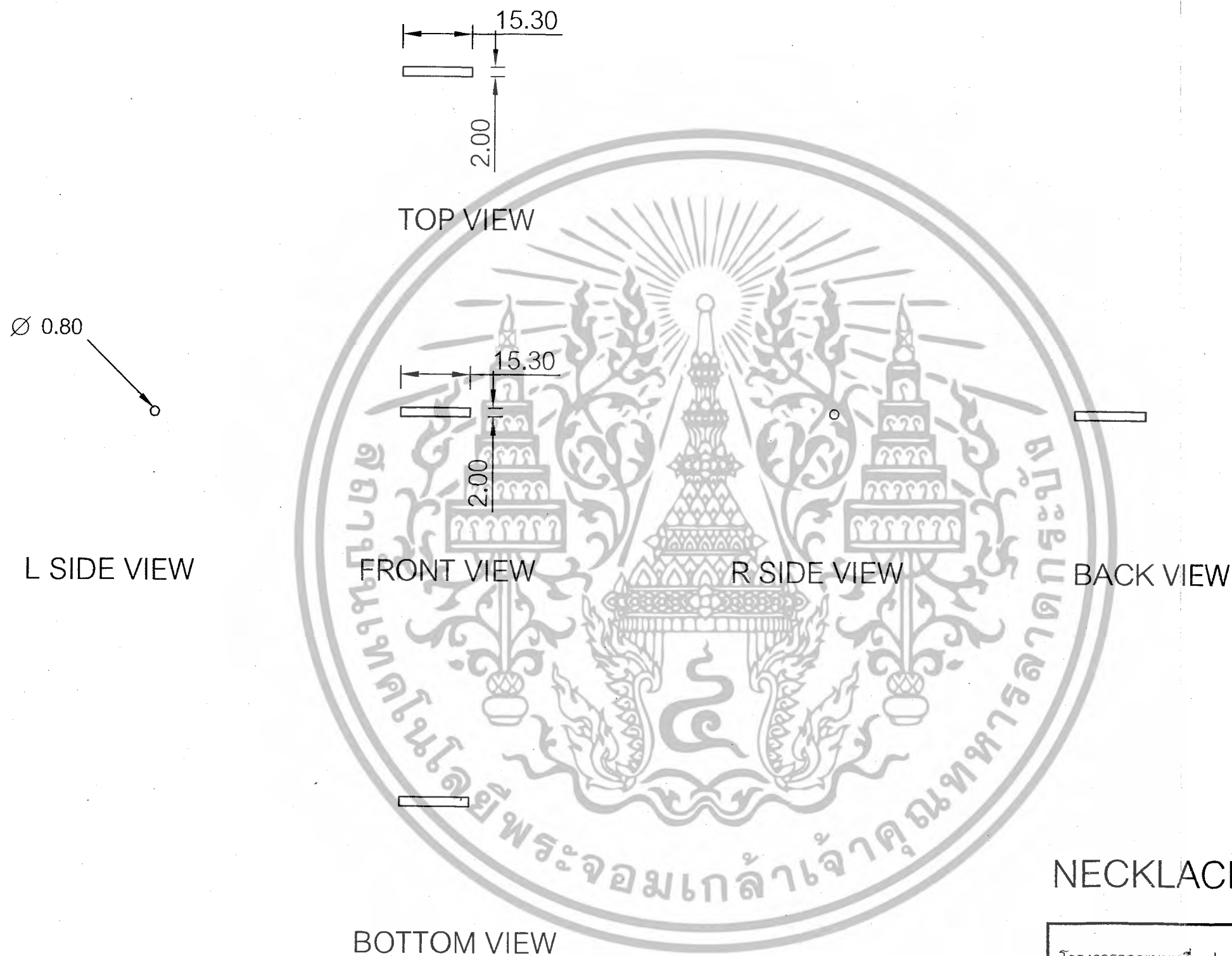

BOTTOM VIEW

NECKLACE PART 11: ฐานรองหยก

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รตนทวิโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
นักศึกษา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการ

NECKLACE PART 12 : เดือยเสียบ

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทวิถีในประเทศไทย			
นางสาว ปริญธร รัตนทวิโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551		
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ		
สถานศึกษา วิทยาลัยพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			แผ่นที่ 32

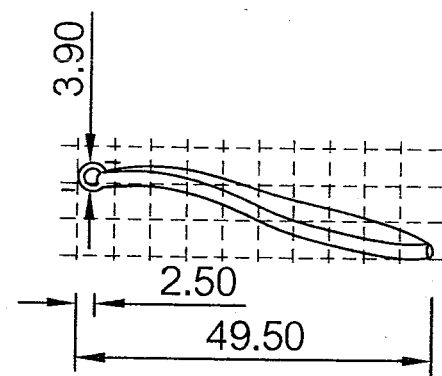
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางอื่นใด
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารไปใช้

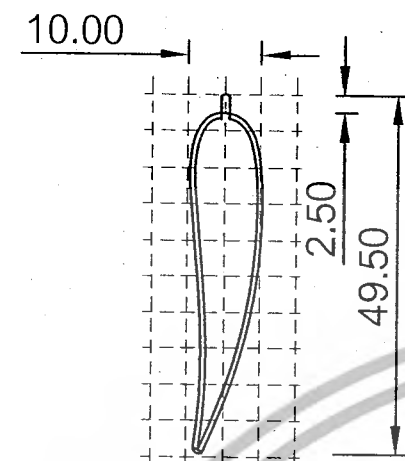
NECKLACE PART 13 : หยก

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจิวเวลรี่ในประเทศไทย		
นางสาว ปริญธร รัตนกิจโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา	2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา	อ.นงกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		แผ่นที่ 33

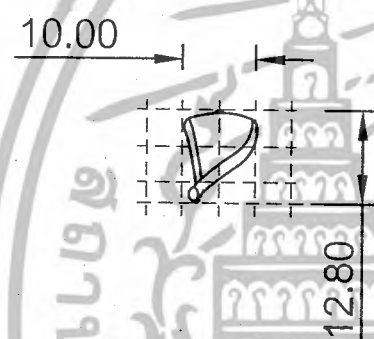
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารไปใช้

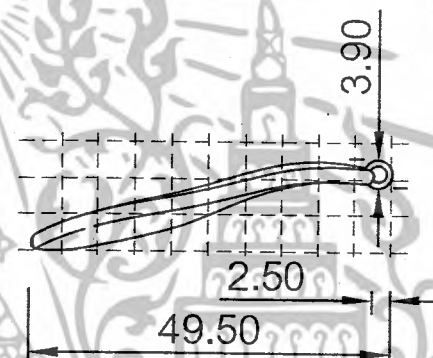
L SIDE VIEW

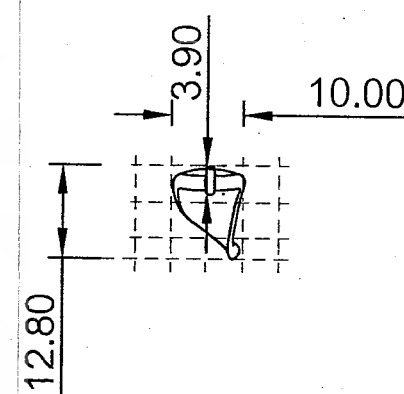
TOP VIEW

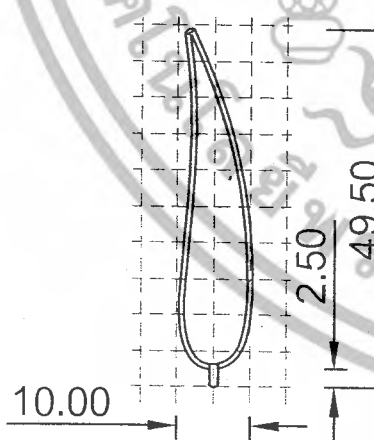
FRONT VIEW

R SIDE VIEW

BACK VIEW

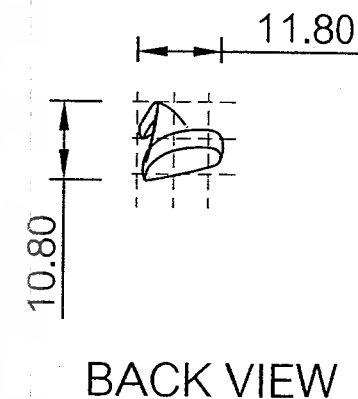
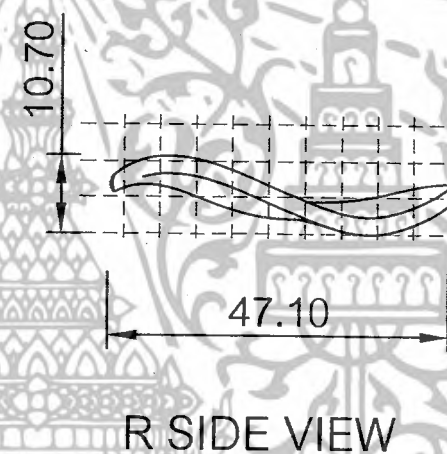
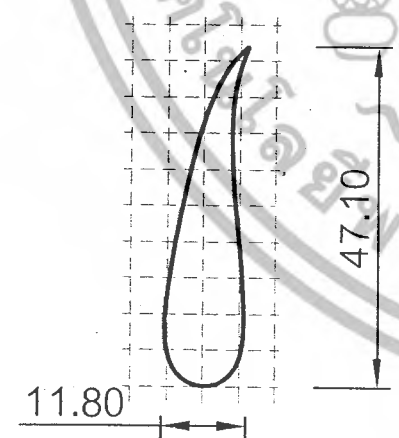
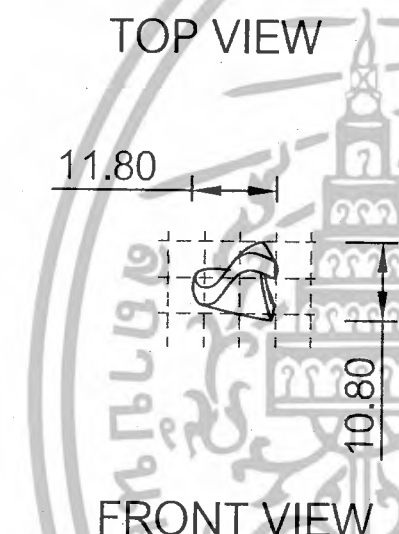
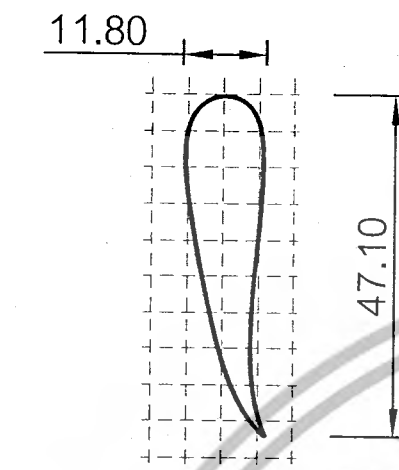
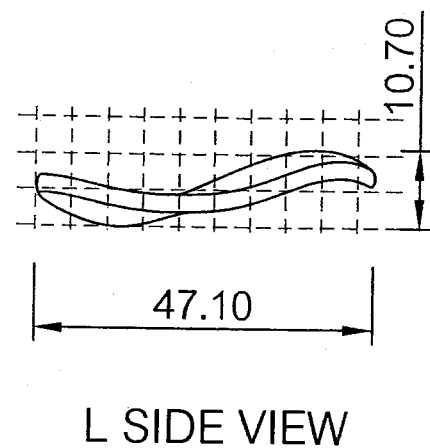

BOTTOM VIEW

NECKLACE PART 14 : ใบไฟ

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย	
นางสาว ปรีชญ์รัตน์ รัตนวิโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด	
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารไปใช้	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่ 34	

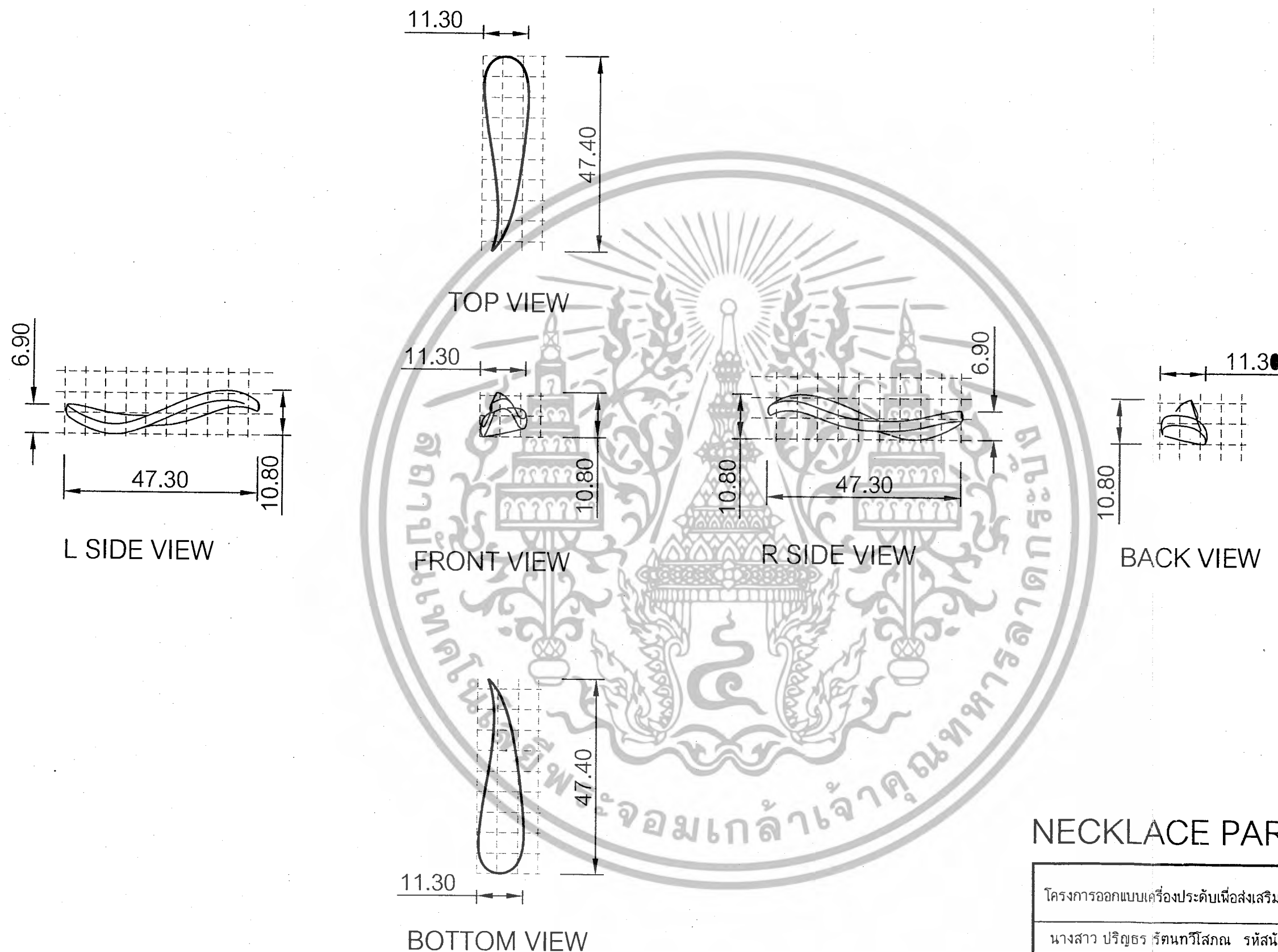
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารไปใช้

NECKLACE PART 15 : ใบไฟ2

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย		
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551	
หน่วย มม.	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ	
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์		35
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		

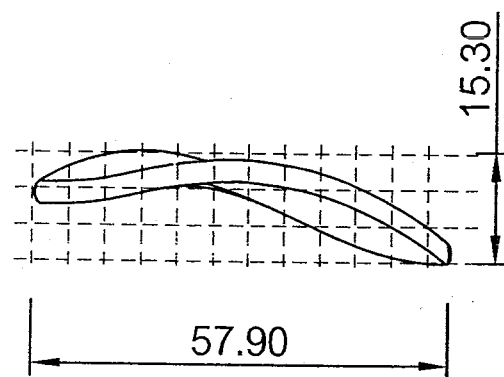
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง

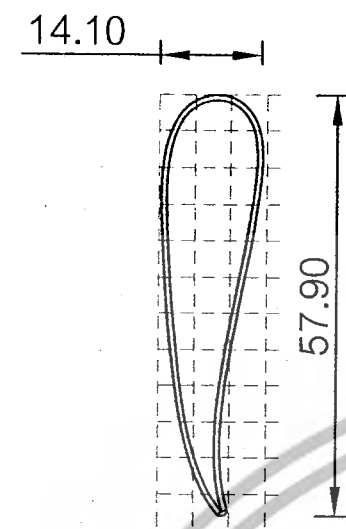
NECKLACE PART 16 : ใบไม้ 3

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมเงินแท้จิวในประเทศไทย			
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551		
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ		
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			แผ่นที่ 36

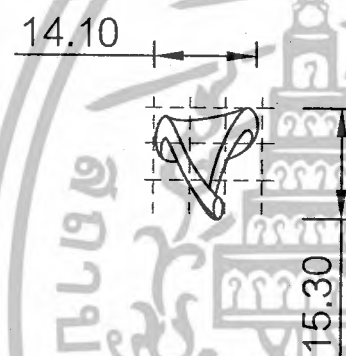
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำ

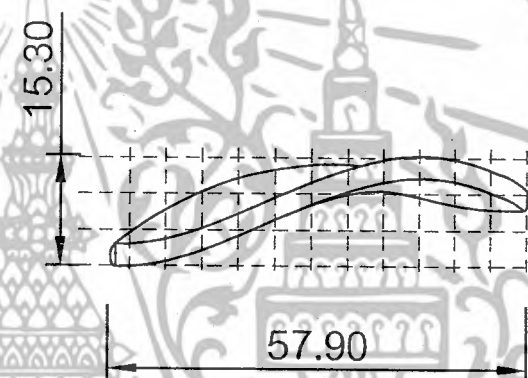
L SIDE VIEW

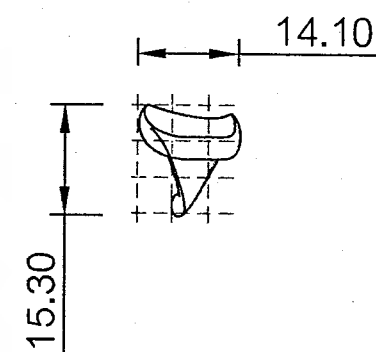
TOP VIEW

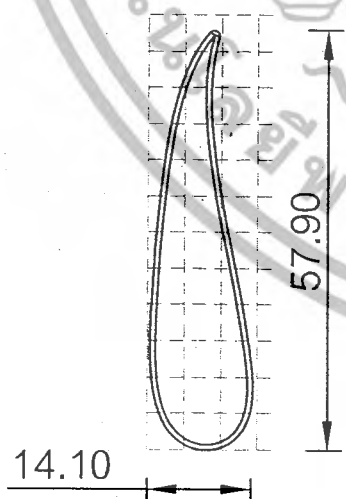
FRONT VIEW

R SIDE VIEW

BACK VIEW

BOTTOM VIEW

NECKLACE PART 17 : ใบไฟ 4

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมเงินแท้จิ๋วในประเทศไทย

นางสาว ปริญญา รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186

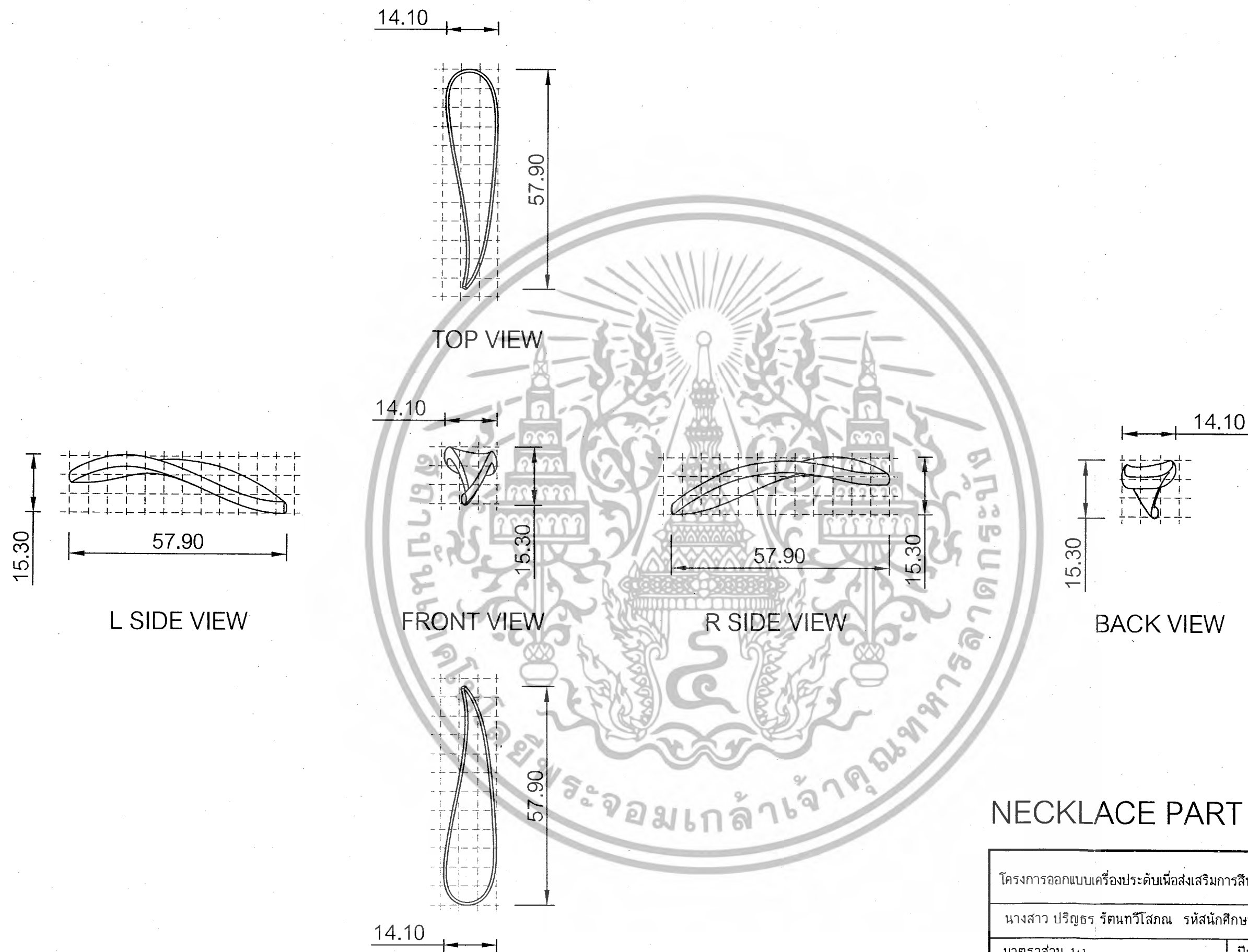
มาตราส่วน 1:1

ปีการศึกษา - 2551

หน่วย mm

อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ

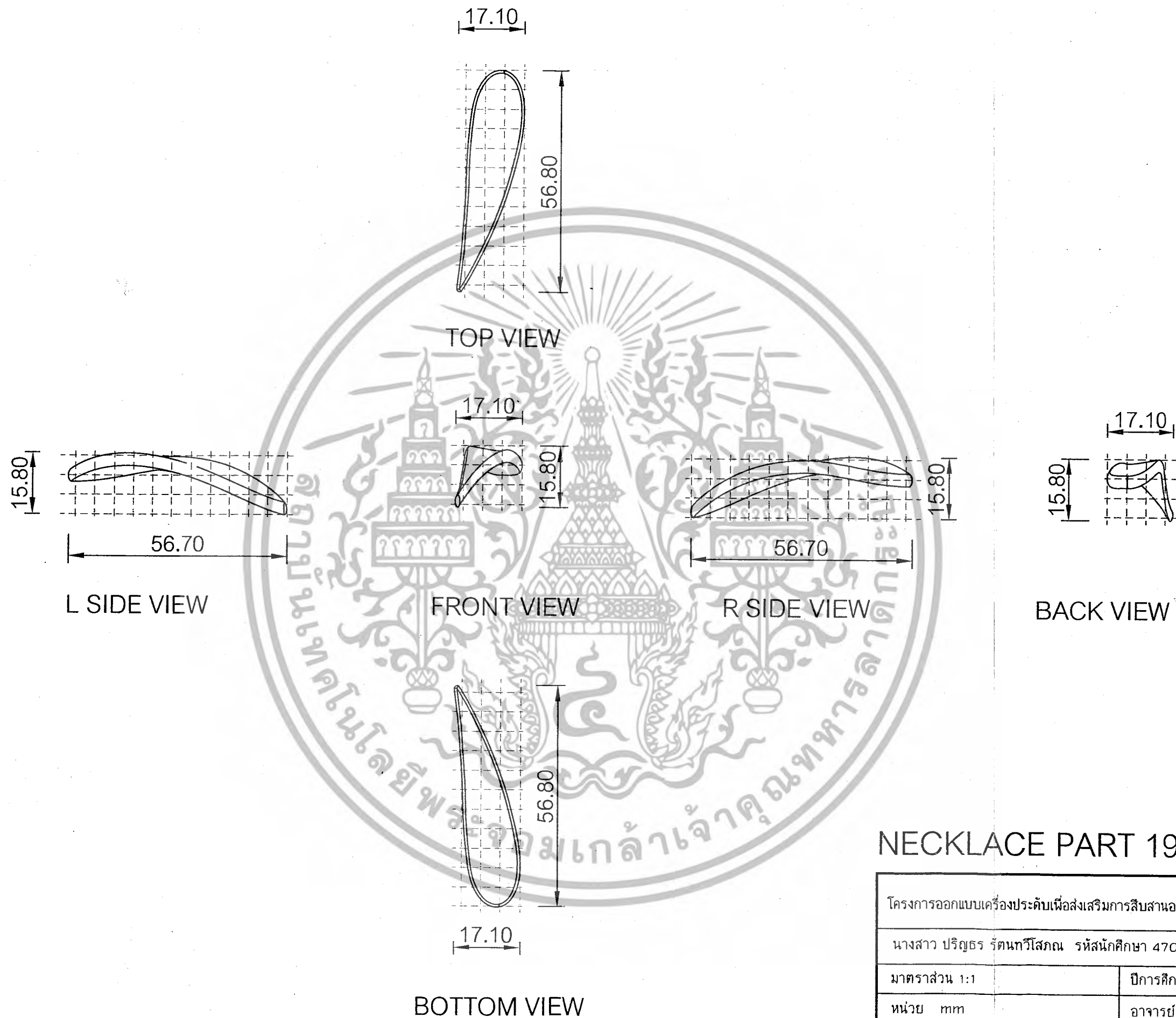
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

NECKLACE PART 18 : ใบไฟ 5

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย			
นางสาว ปริญธร รัตนวิไลกุล รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551		
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ		
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			แผ่นที่ 38

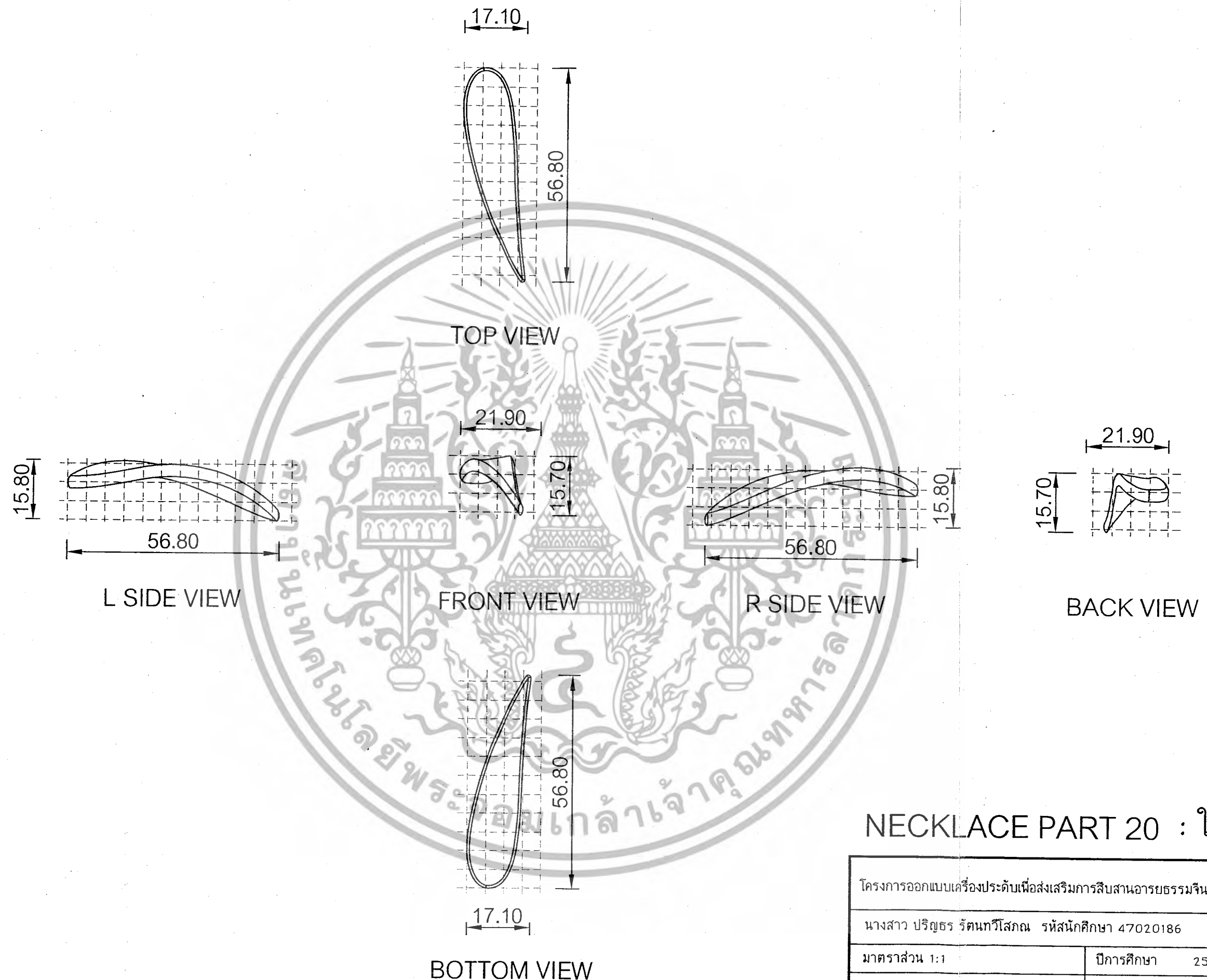
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารไปใช้

NECKLACE PART 19 : ใบไฟ6

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย			
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1		ปีการศึกษา	2551
หน่วย mm		อาจารย์ที่ปรึกษา	อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			แผ่นที่ 39

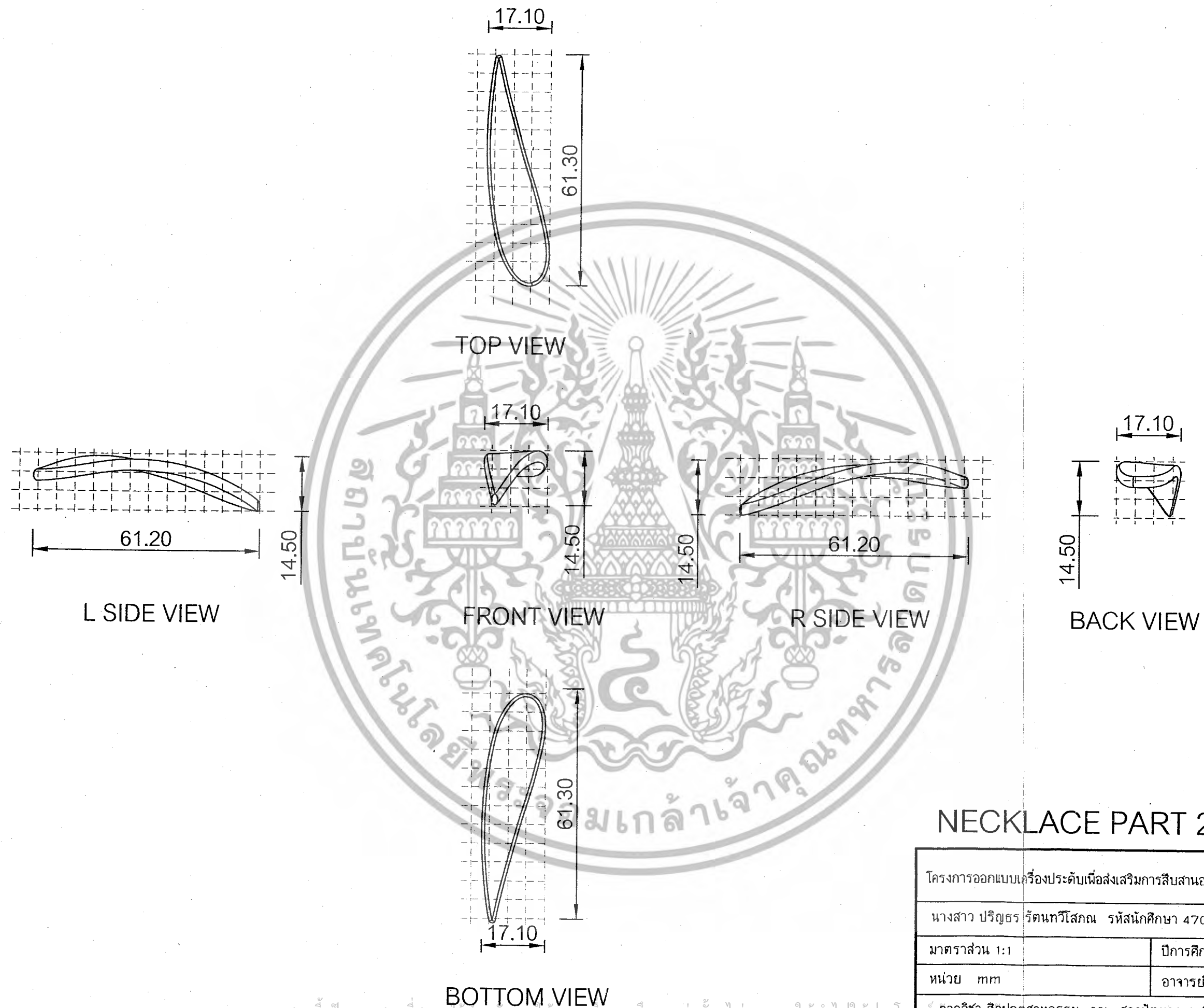
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่ใช้

NECKLACE PART 20 : ใบไม้ 7

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย	
นางสาว ปริญญา รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์	
การศึกษานานาชาติและเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	40

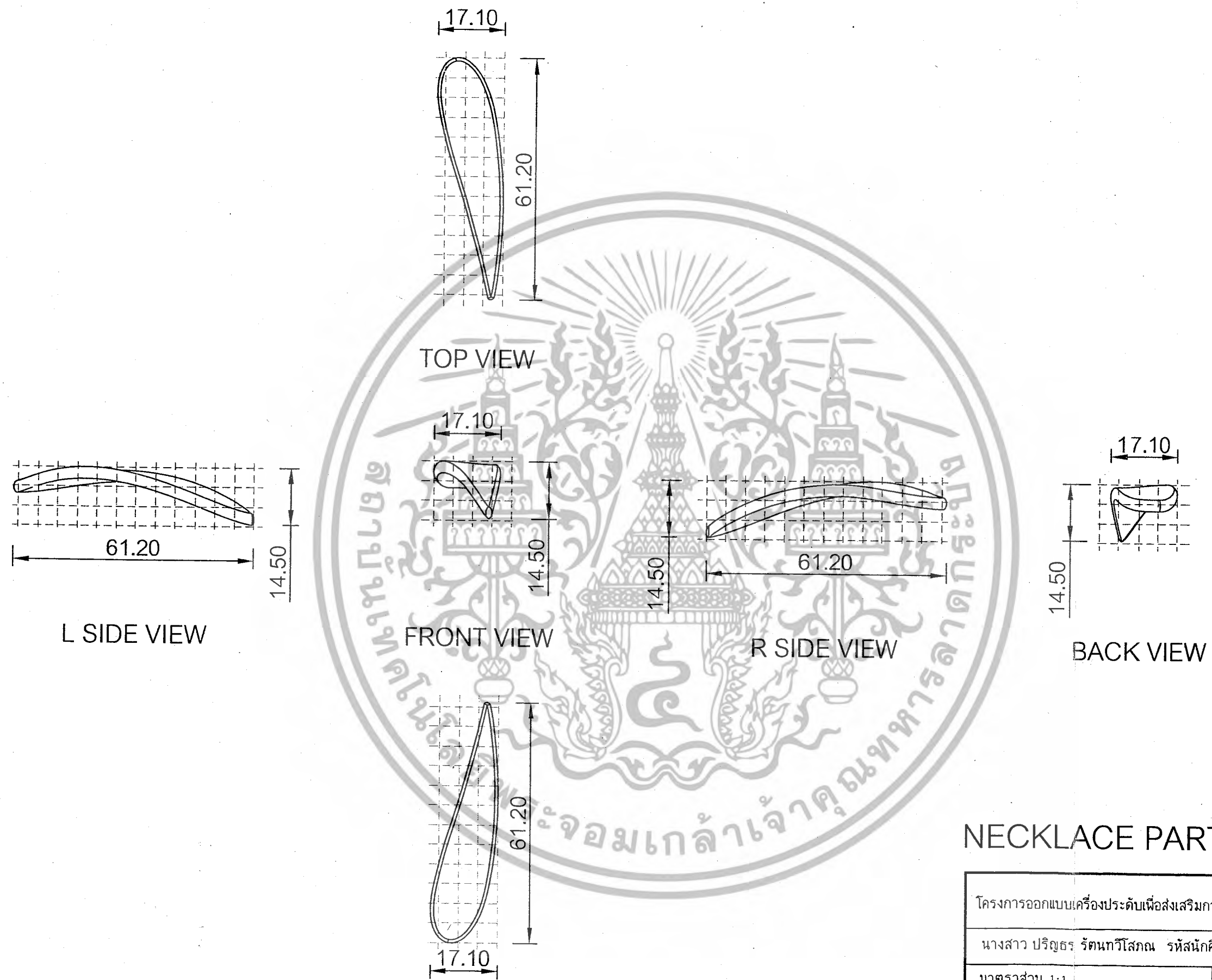
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการ
สลับกันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

NECKLACE PART 21 : ใบฝั่8

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย		
นางสาว ปริญญา รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1		ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm		อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์		แผ่นที่ 41
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการเผยแพร่

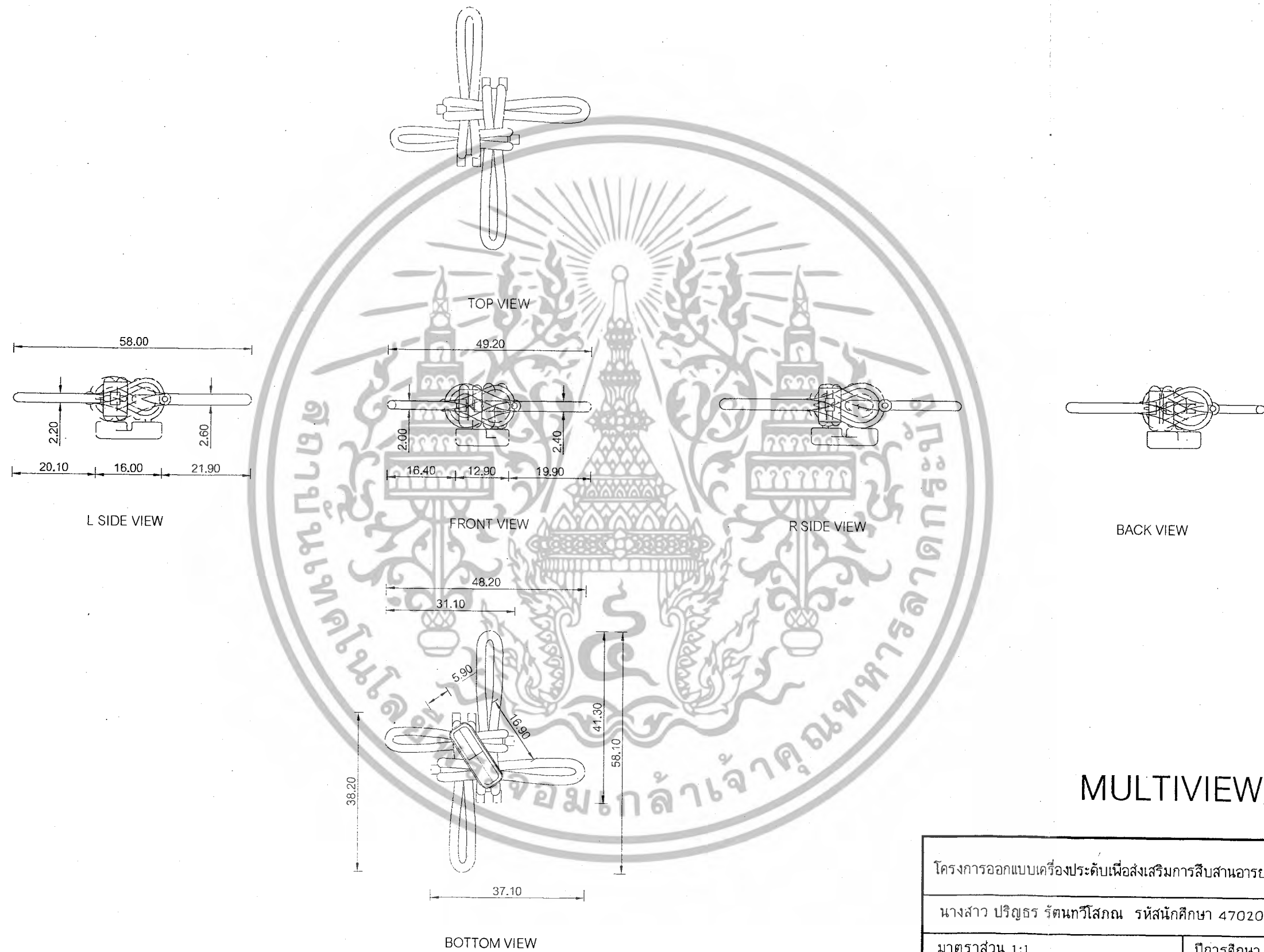

BOTTOM VIEW

NECKLACE PART 22 : ใบไฟๆ

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมเงินแท้จิวในประเทศไทย			
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551		
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ		
สถานศึกษา วิทยาลัยการอาชีวศึกษา วิทยาลัยการอาชีวศึกษา วิทยาลัยการอาชีวศึกษา			แผ่นที่ 42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำใบนี้ไปใช้

MULTIVIEW BROOCH

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย

นางสาว ปริณธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186

มาตราส่วน 1:1

ปีการศึกษา 2551

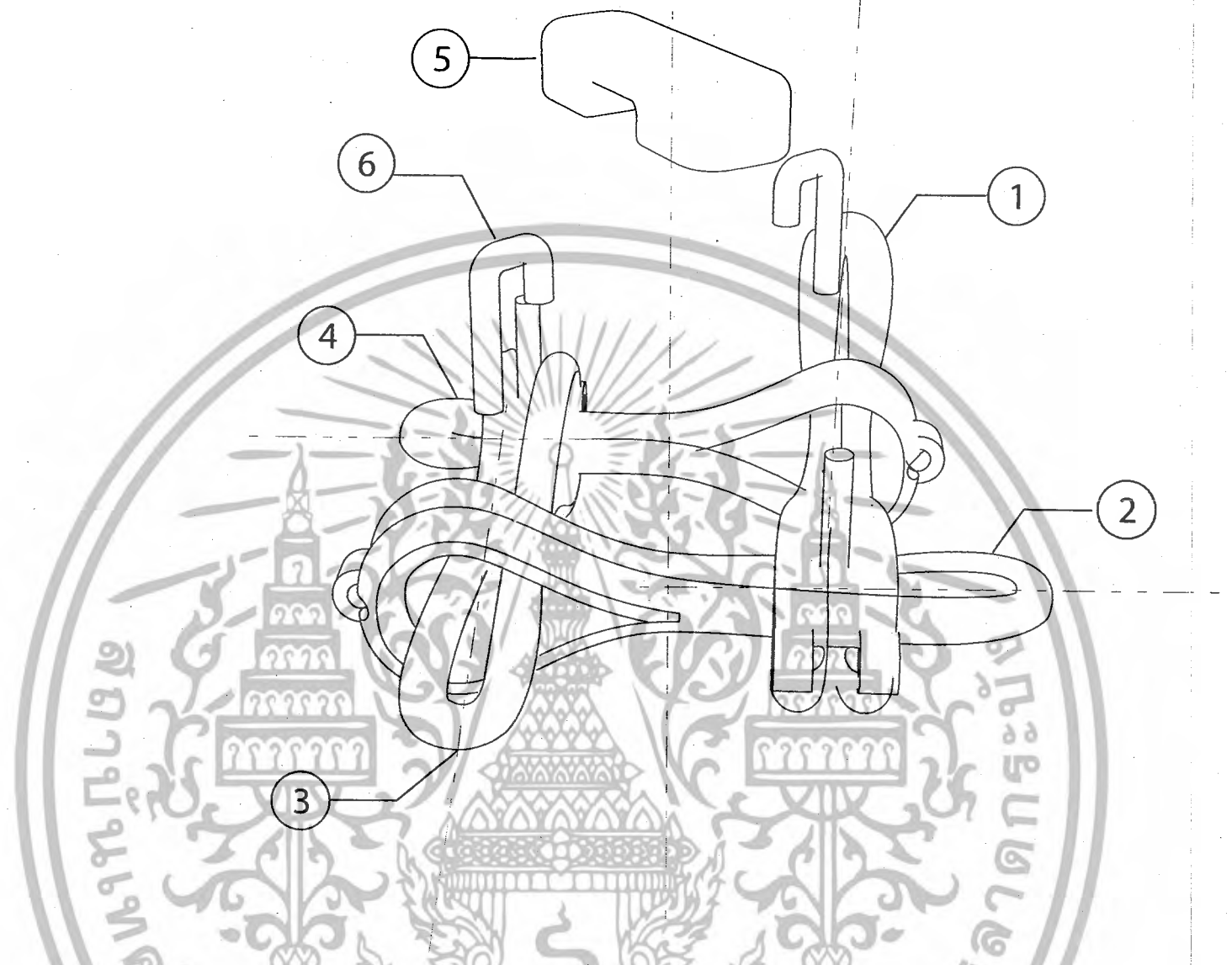
หน่วย mm

อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นงกมล ชะนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำข้อมูลไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

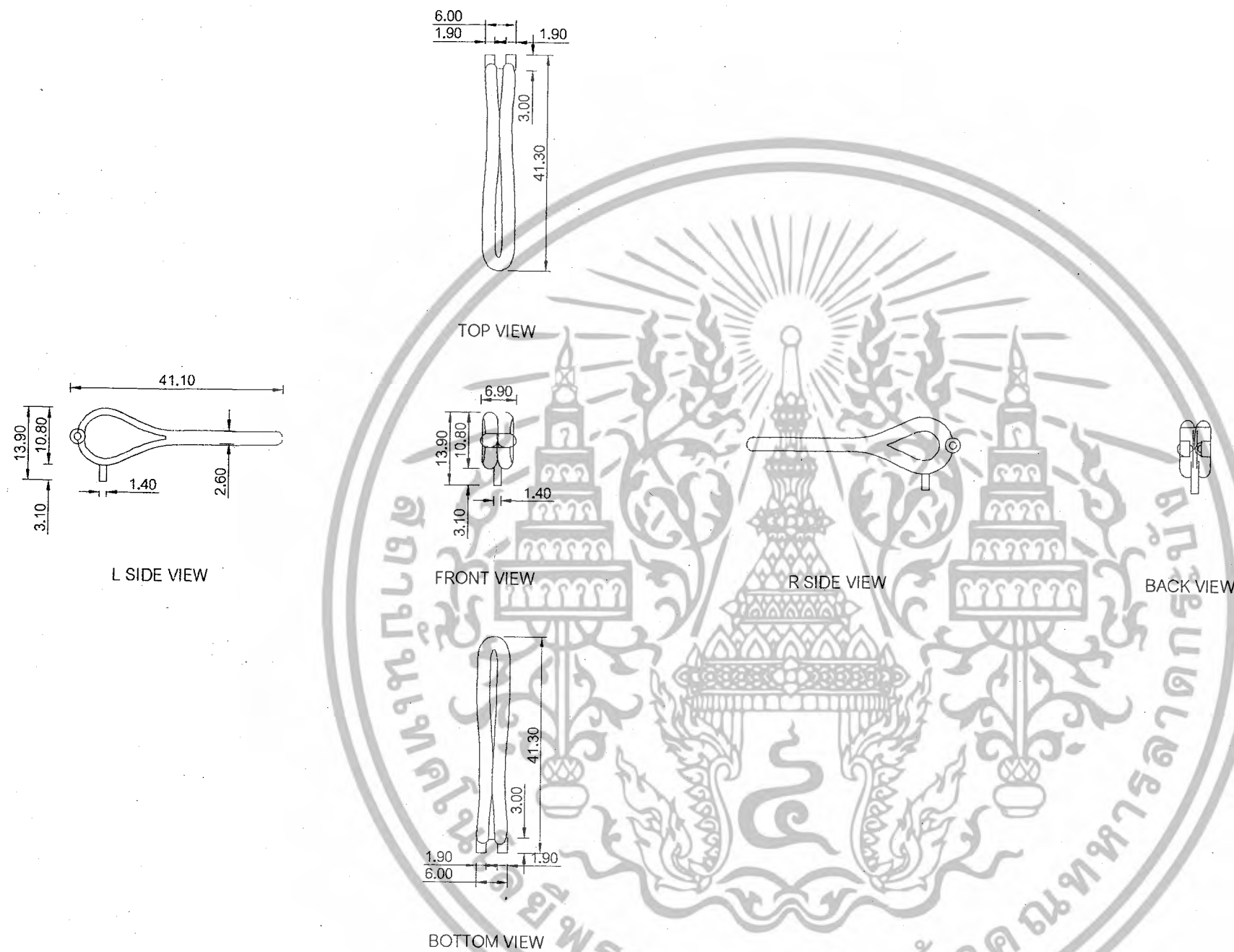
แผ่นที่ 43

PART	NAME	QTY.	MATERIAL	PROCESS	FINISHING	COLOUR	REMARK
1	เข็มกลัด1	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน,ชุบทอง14k	เงิน,ทอง 14k	-
2	เข็มกลัด2	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน,ชุบทอง14k	เงิน,ทอง 14k	-
3	เข็มกลัด3	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน,ชุบทอง14k	เงิน,ทอง 14k	-
4	เข็มกลัด4	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน,ชุบทอง14k	เงิน,ทอง 14k	-
5	แป้น	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน	เงิน,ทอง 14k	-
6	หมุดเสียบ	2	เงิน	ดัดโค้ง	ชุบเงิน	เงิน,ทอง 14k	-

ASSEMBLY BROOCH

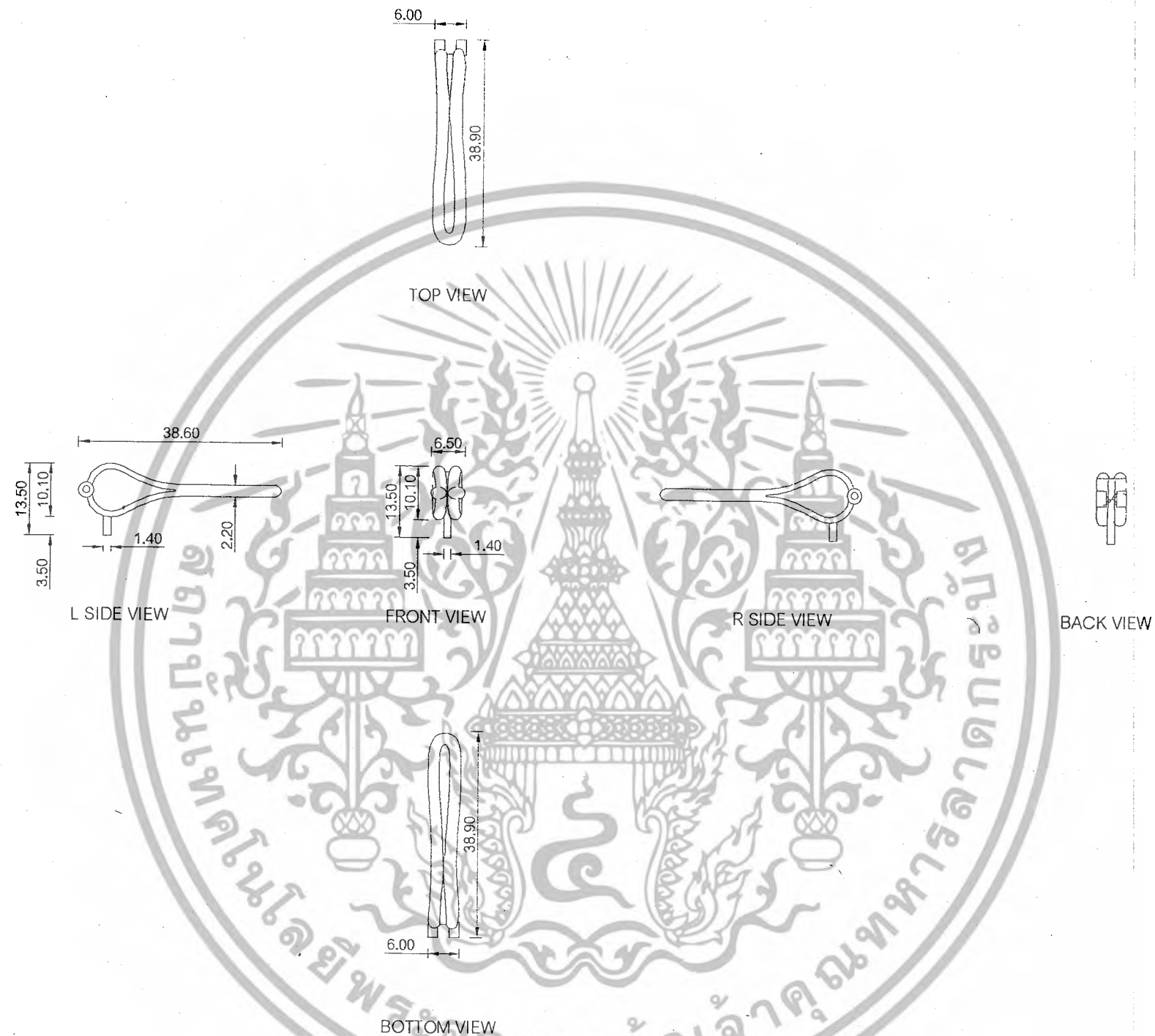
โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย	
นางสาว ปรีญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย มม	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	44

BROOCH PART 1 : ตัวเรือน 1

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย	
นางสาว ปริญญา รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่ 45	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่ใช้

BROOCH PART 2 : ตัวเรือน 2

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทิ์ในประเทศไทย	
นางสาว ปรีญธร รัดนทวิโสภณ รหัสนัศศึษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควัขา ศึลปุตสาหรรม คณะ สถาปตยกรรมศาสร	
สถาบันเทคโนโลยึพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่ 46	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BROOCH PART 3 : ตัวเรือน 3

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย			
นางสาว ปริญญา รัตนวิไลกุล รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551		
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ		
สถานศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			แผ่นที่ 47

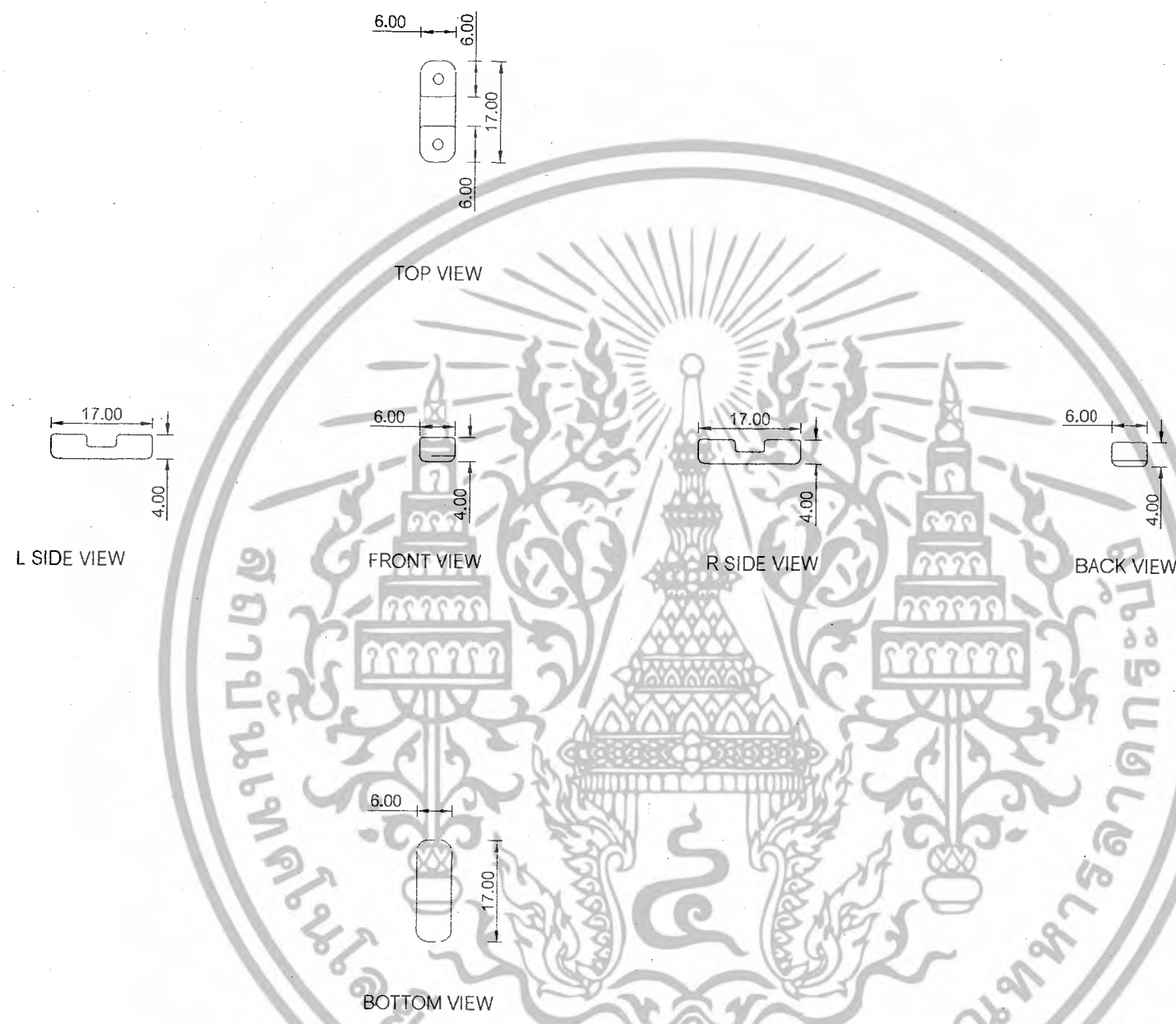
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารไปใช้

BROOCH PART 4 : ตัวเรือน4

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย		
นางสาว ปริญญา รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา	2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา	อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		แผ่นที่ 48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในลักษณะอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BROOCH PART 5 : แป้น

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย			
นางสาว ปรีญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1		ปีการศึกษา	2551
หน่วย mm		อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ	
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์			แผ่นที่ 49
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			

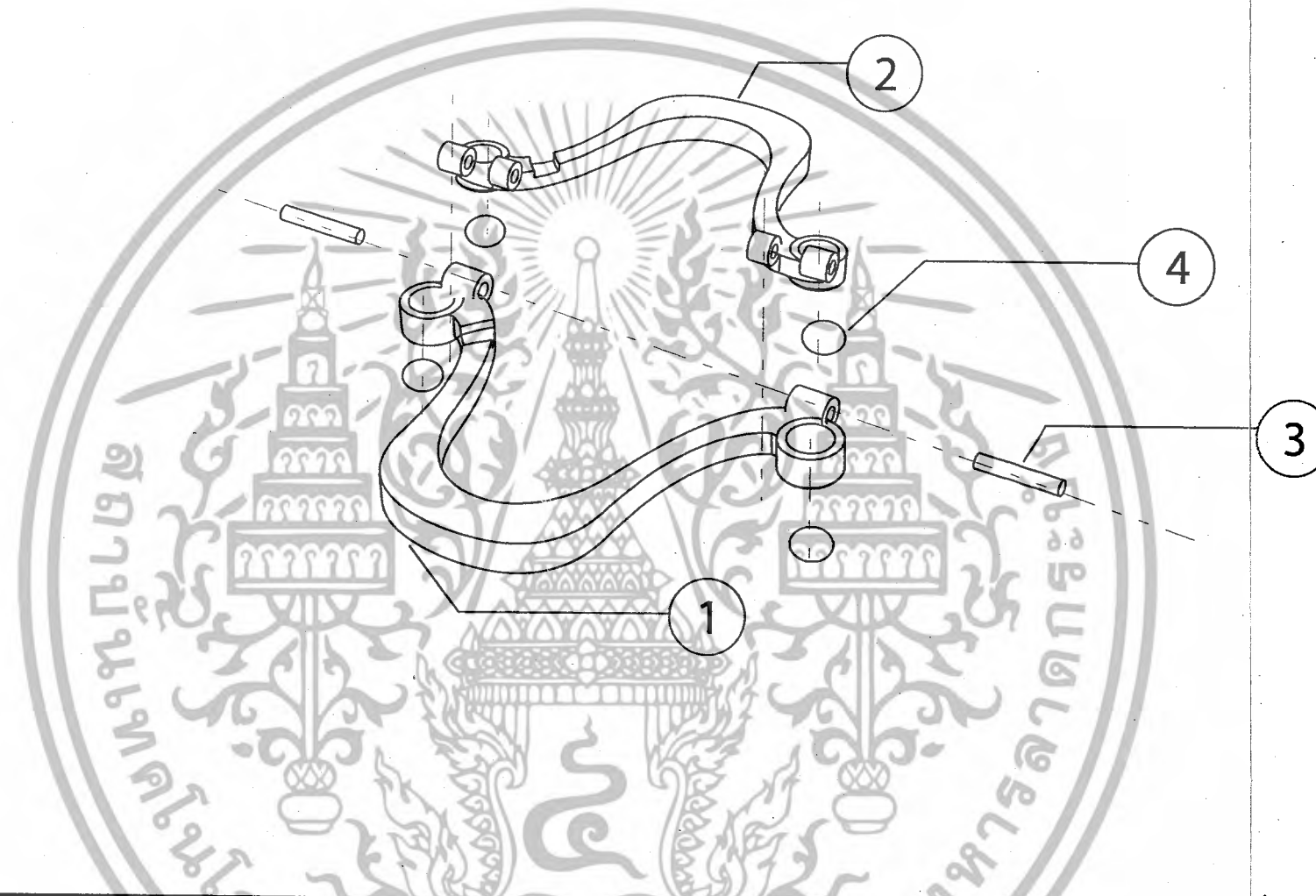
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำใบนี้ไปใช้

BROOCH PART 6 : หมุดเสียบ

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทราในประเทศไทย			
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1		ปีการศึกษา 2551	
หน่วย mm		อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ	
คุณวิชา: ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์			แผ่นที่ 50
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการใช้

PART	NAME	QTY.	MATERIAL	PROCESS	FINISHING	COLOUR	REMARK
1	ตัวเรือน1	1	ทอง	หล่อ	ชุบทอง14k	ทอง 14k	-
2	ตัวเรือน2	1	ทอง	หล่อ	ชุบทอง14k	ทอง 14k	-
3	แกนบานพับ	2	ทอง	-	ชุบทอง14k	ทอง 14k	-
4	อัญมณี	4	หยก	-	เจียรหลังเต่า	เขียวอ่อน	ชิ้นส่วน มาตรฐาน

ASSEMBLY FEMALE RING

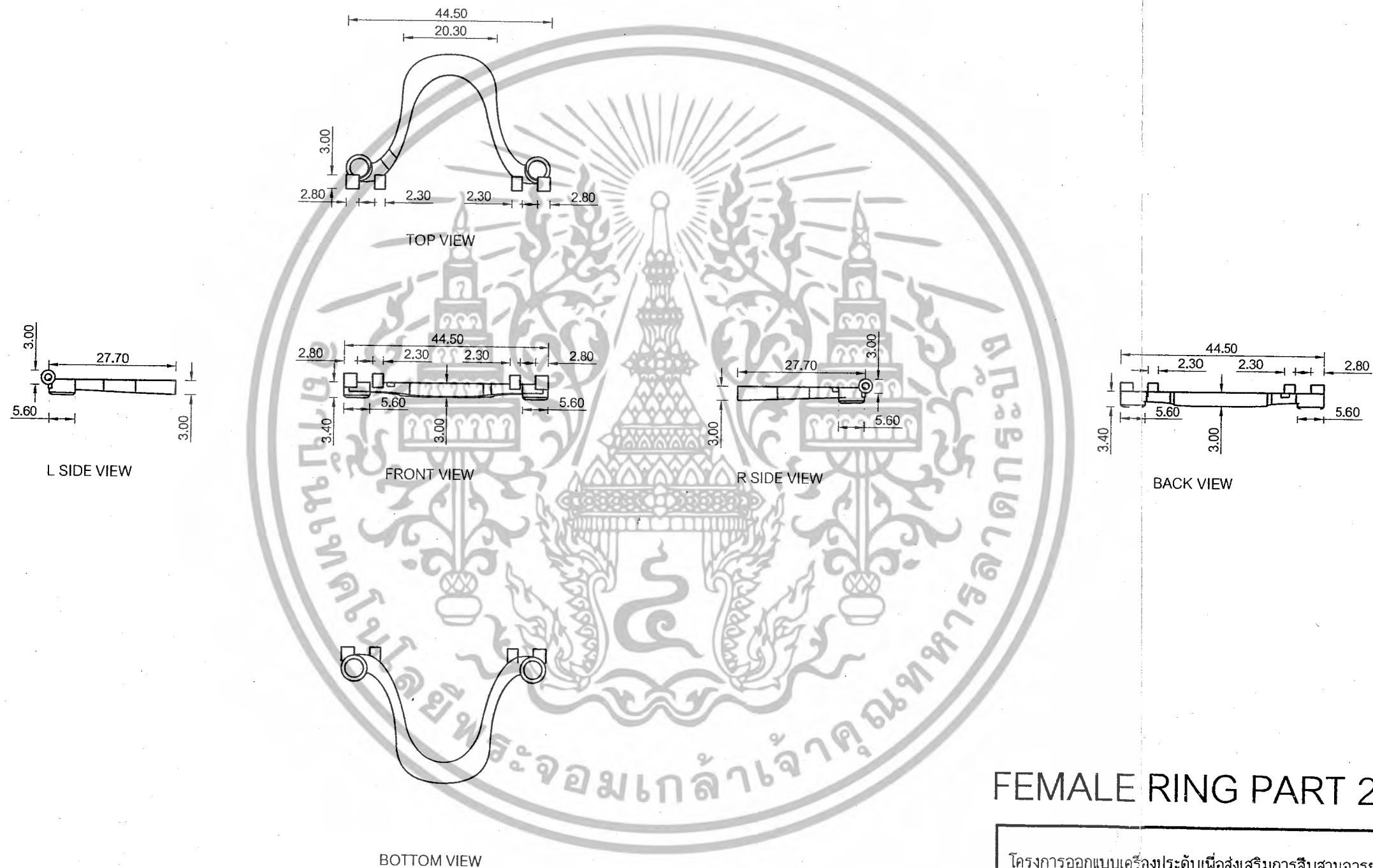
โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย			
นางสาว ปรีญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1		ปีการศึกษา	2551
หน่วย mm		อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ	
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			แผ่นที่ 52

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

FEMALE RING PART 1 : ตัวเรือน 1

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย			
นางสาว ปริญญา รัตนทิโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551		
หน่วย ทท	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ		
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			แผ่นที่ 53

FEMALE RING PART 2: ตัวเรือน 2

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย		
นางสาว ปริญธร รัตนทิโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551	
หน่วย mm.	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ	
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		แผ่นที่ 54

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารนี้ไปใช้

FEMALE RING PART 3 : แกนบานพับ

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย			
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1		ปีการศึกษา 2551	
หน่วย ทท		อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ	
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์		แผ่นที่ 55	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			

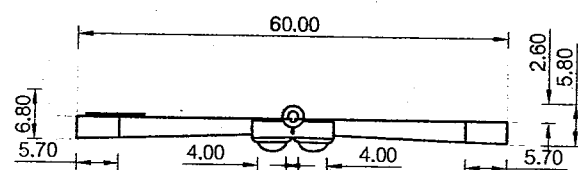
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

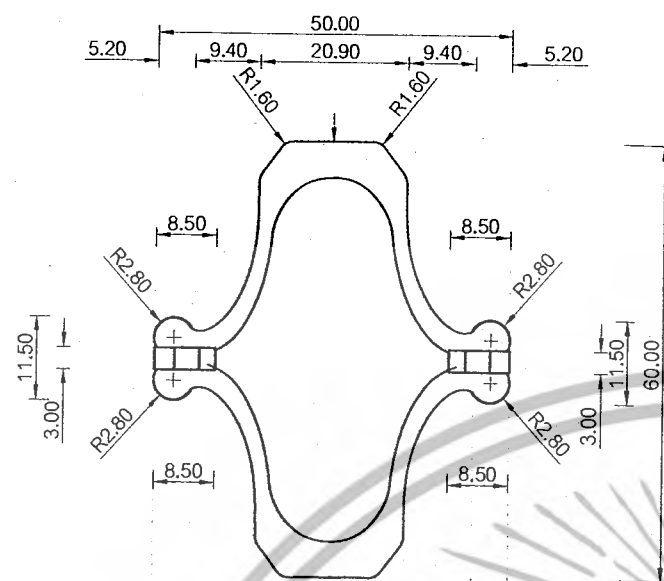
FEMALE RING PART 4 : อัญมณี

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย		
นางสาว ปริณูธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1		ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm		อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์		แผ่นที่ 56
มีการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		

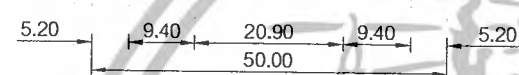
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการ ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

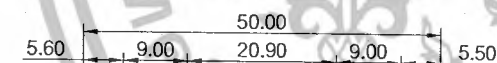
L SIDE VIEW

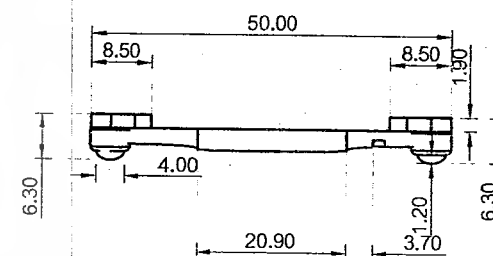
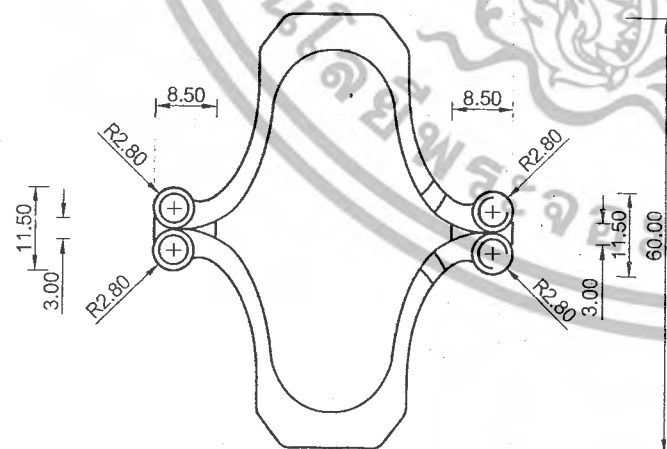
TOP VIEW

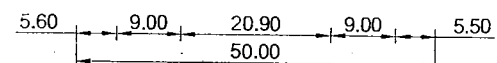
FRONT VIEW

R SIDE VIEW

BACK VIEW

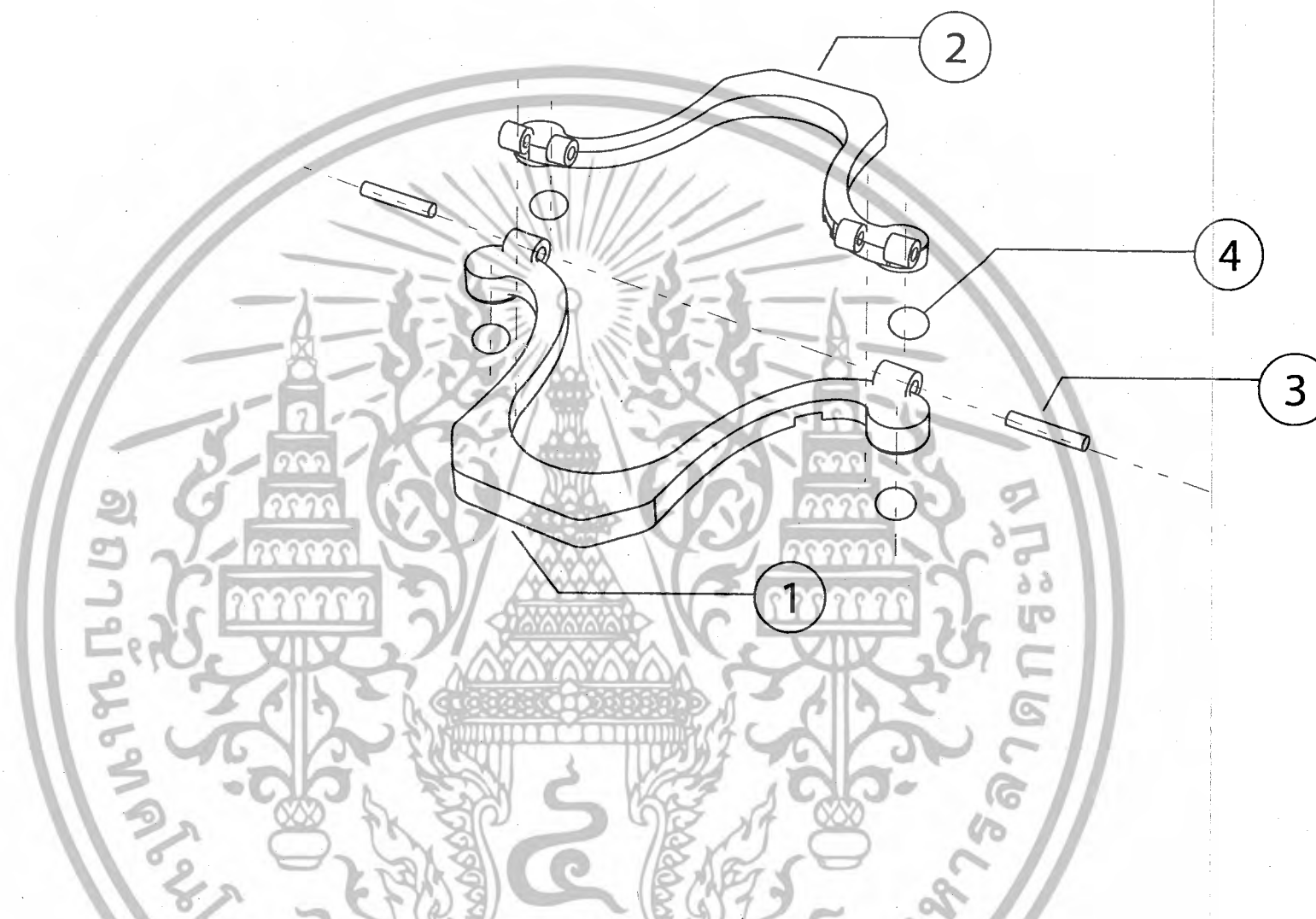

BOTTOM VIEW

MUITIVIEW MALE RING

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมเงินแท้จิวในประเทศไทย			
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551		
หน่วย มม	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ		
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			แผ่นที่ 57

เอกสารนี้เป็นเอกสารตัวอย่างสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารไปใช้

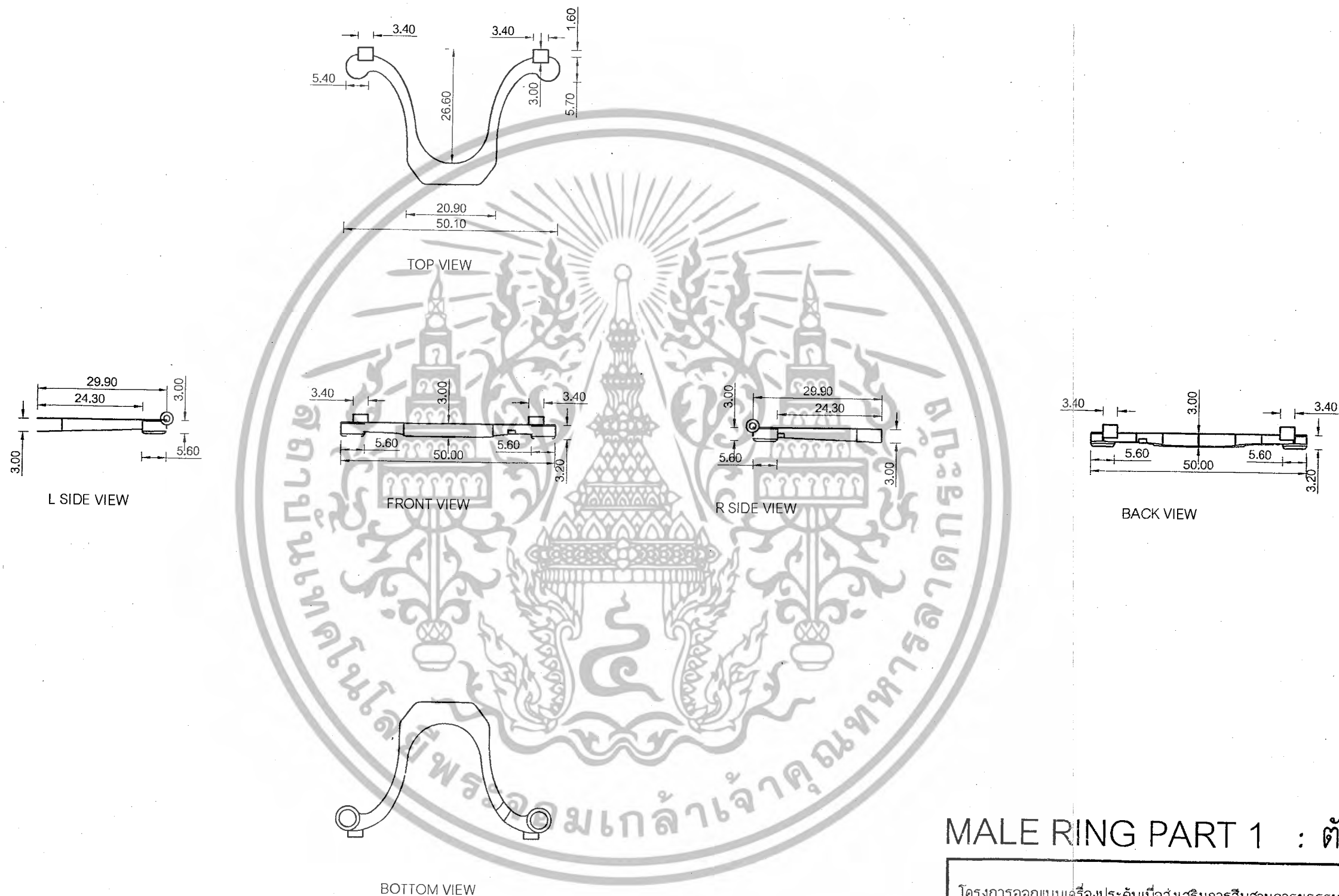

PART	NAME	QTY.	MATERIAL	PROCESS	FINISHING	COLOUR	REMARK
1	ตัวเรือน1	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน	เงิน	-
2	ตัวเรือน2	1	เงิน	หล่อ	ชุบเงิน	เงิน	-
3	แกนบานพับ	2	เงิน	-	ชุบเงิน	เงิน	-
4	อัญมณี	4	หยก	-	เจียรหลังเต่า	เขียวเข้ม	ชิ้นส่วน มาตรฐาน

ASSEMBLY FEMALE RING

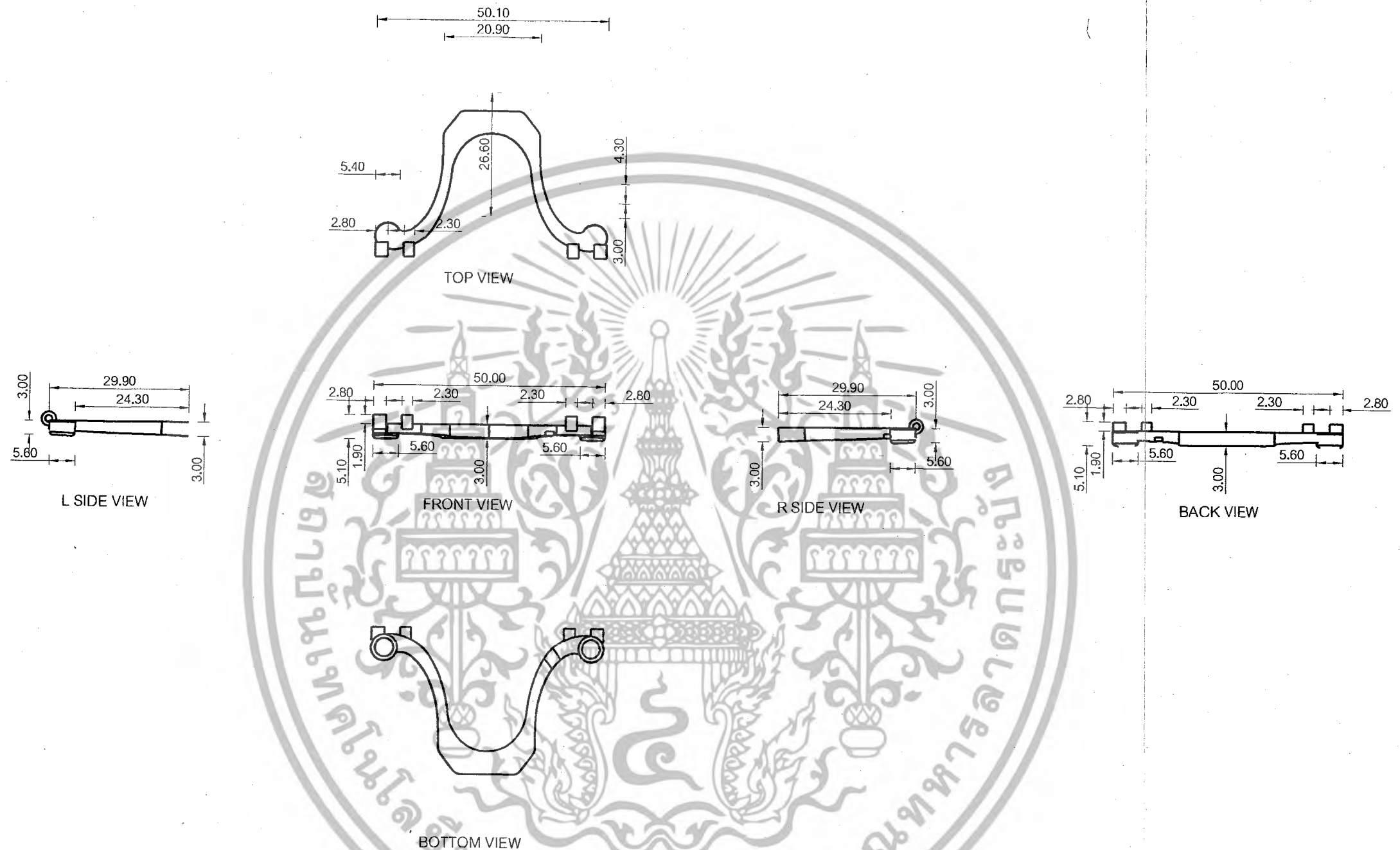
โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย	
นางสาว ปรีญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการ

MALE RING PART 1 : ตัวเรือน 1

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทบุรีในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รัตนวิไลภรณ์ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด	
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารนี้ไปใช้	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่ 59	

MALE RING PART 2 : ตัวเรือน 2

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจันทมรดกในประเทศไทย	
นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186	
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ
ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
แผ่นที่	60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารไปใช้

MALE RING PART 3 : แกนบานพับ

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิ๋วในประเทศไทย		
นางสาว ปริญญา รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186		
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา	2551
หน่วย mm	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ	
ข้าพเจ้าได้ภาคภูมิใจที่ มีอาจารย์ที่ปรึกษา คณาจารย์ทุกท่านได้ช่วย สนับสนุนและให้คำแนะนำเป็นอย่างดี		แผ่นที่ 61

BACK VIEW

MALE RING PART 4 : อัญมณี

โครงการออกแบบเครื่องประดับเพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย			
นางสาว ปริญญา รัตนทวีโสภณ รหัสนักศึกษา 47020186			
มาตราส่วน 1:1	ปีการศึกษา 2551		
หน่วย ทท	อาจารย์ที่ปรึกษา อ.นภกมล ชะนะ		
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			แผ่นที่ 62

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการเผยแพร่

บทที่ 5

สรุปผลงานออกแบบ

5.1 สรุปผลงานการออกแบบ

เครื่องประดับในโครงการมีจำนวน 6 ชิ้นโดยใช้เครื่องประดับนั้นเป็นสิ่งเตือนใจให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ตระหนักถึงความสำคัญของอารยธรรมจีนที่บรรพบุรุษชาวจีนแต่จิวได้สืบทอดต่อกันมาเป็นเวลานาน และกำลังบิดเบือนเลือนหายไป โดยอาศัยการออกแบบที่สื่อถึงเรื่องราวคล้ายการเล่าเรื่อง ผ่านงานศิลปะ (Narrative Design) ให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว รับรู้ถึงความเป็นมา ความเจริญ และความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทยอย่างถูกต้อง โดยนำแนวคิด “การกลายของอารยธรรม ภายใต้การผสมผสานอย่างกลมกลืน” ซึ่งอาศัยหลักอารยธรรมจีนแต่จิว ประยุกต์เป็นแนวทางการออกแบบเชิง ศิลปะ+ ปรัชญา เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงถึงความเป็นกลุ่มก้อนในสังคม โดยออกแบบเครื่องประดับให้มีความร่วมสมัยแต่ไม่ทิ้งความเป็นจีน เพื่อให้เข้ากับสังคมในยุคปัจจุบันที่ความงามนั้นควรมีความร่วมสมัย และใช้งานได้จริงในชีวิตประจำวัน พร้อมกับสามารถนำสิ่งดีๆ เหล่านั้นไปพัฒนาและประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาในสังคม และก่อให้เกิดความรัก ความภูมิใจ ห่วงแหนใน อารยธรรมบรรพบุรุษของตน อันนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบสานอารยธรรมนั้นๆ ต่อไป เนื่องจากอารยธรรมจีนแต่จิวมีประวัติศาสตร์มายาวนาน และกำลังจะสูญสลายไป ประกอบกับเครื่องประดับที่เปรียบเสมือนเป็นสัญลักษณ์ที่บอกถึงวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง และส่งผลต่อจิตใจของผู้สวมใส่ได้เป็นอย่างดี

ซึ่งผลงานแต่ละชิ้นมีเนื้อหา และเรื่องราวการเล่าเรื่องที่แตกต่างกันไปดังนี้

1 เครื่องประดับตุ้มหูของหญิง จำนวน 1 คู่

ถ่ายทอดถึงประเพณีและความเชื่อในวันตรุษจีน ที่มีการจุดประทัดขับไล่สิ่งชั่วร้ายตามความเชื่อแบบจีนโบราณ เพื่อเริ่มต้นปีใหม่ด้วยความป็นสิริมงคล

โดยลักษณะการใส่ตุ้มหูจะเริ่มจากด้านหลังที่เปรียบเสมือนเสียงกระแทกกันของประทัดที่คอยขับไล่สิ่งชั่วร้ายโดยไล่จากทางด้านหลังทะลุมาด้านหน้า ที่พร้อมจะเริ่มต้นปีใหม่ด้วยสิ่งดีงาม จึงนำสัญลักษณ์มงคล “อวีนโถว” หรือลายหัวเมฆ มาถ่ายทอดแทนความเป็นสิริมงคลตลอดปีและตลอดไป

ลวดลายของตุ้มหูจะไล่ระดับขึ้นไปตามใบหู โดยด้านบนเปรียบกับความดีงาม ความสำเร็จขั้นสูงสุด ที่อาศัยเพชรซึ่งถือเป็นที่สุดของอัญมณีเป็นตัวถ่ายทอด

2 เครื่องประดับแหวนของชาย 1 ชิ้น และหญิง 1 ชิ้น

แหวนของชายหญิงที่เปรียบเทียบการครองคู่เสมือนเป็นการเริ่มต้นสิ่งที่ดีงาม ซึ่งจะประสบความสำเร็จได้นั้นทั้งสองฝ่ายต้องปรับตัวเข้าหากัน ช่วยเหลือกันและกัน โดยถ่ายทอดออกมาผ่านสัญลักษณ์มงคลลายสี่เหลี่ยมแห่งชัยชนะ ตามความเชื่อของจีนโบราณที่สื่อถึงชัยชนะ ที่ทั้งสองจะครองคู่อยู่กันอย่างมีความสุขจากวันนี้และตลอดไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหวนผู้ชายเป็นเงิน ผังด้วยหยกสีเข้มที่สื่อถึงความแข็งแกร่งอดทน กล้าหาญ มีความเป็นผู้นำ

แหวนผู้หญิงเป็นทองคำ ผังด้วยหยกสีอ่อน สื่อถึงความอ่อนโยนแต่เปี่ยมไปด้วยความรักและความเมตตา โดยแหวนทั้งสองวงสามารถนำมาประกอบต่อกันเป็นสัญลักษณ์มงคล ตามความเชื่อของชาวจีนแต่จิวได้

3 เครื่องประดับเข็มกลัดของชายจำนวน 1 ชิ้น

เข็มกลัดที่ถ่ายทอดเรื่องราวความสามัคคีของญาติมิตรในประเพณีเซ่งเม้ง ที่ญาติพี่น้องจะได้มาร่วมตัวกันเพื่อแสดงความระลึกถึงต่อบรรพบุรุษโดยชิ้นงานนี้อาศัยเชือกถักจีนที่เรียกว่าเป็นเอกลักษณ์เด่นของจีนแต่จิว มาเป็นสัญลักษณ์ในการถ่ายทอด สื่อถึงคน 4 ช่วงอายุ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันในรายละเอียดของขนาดและลายของขดเชือก ที่เมื่ออายุมากขึ้นผ่านเรื่องราวต่าง ๆ มาก เกลียวของขดเชือกจะใหญ่ขึ้นและค่อยๆคลายตัวออก

โดยลักษณะของเข็มกลัดสามารถใส่ได้สองแบบ คือแบบประกอบเข้า 4 อัน หรือใส่แบบประกอบกันเป็นคู่ก็ได้แต่ทั้งสองแบบนี้ก็สื่อถึงสิ่งเดียวกัน คือเมื่อประกอบเข้าด้วยกันแล้วจะเกิดความงดงาม ความสมบูรณ์และความแข็งแกร่งขึ้นกว่าอยู่เพียงชิ้นเดียว เปรียบได้ดังกับความสามัคคีกันภายในครอบครัว

4 เครื่องประดับกำไลของหญิง จำนวน 1 ชิ้น

วิถีชีวิตและความเชื่อด้านการค้าขาย ถูกถ่ายทอดในรูปแบบเครื่องประดับกำไล ตามความเชื่อของจีนที่ว่าคนทำค้าขายต้องใส่กำไล เพื่อให้ค้าขายเจริญรุ่งเรืองได้กำไรเป็นกอบเป็นกำ

เปรียบเทียบให้เห็นแก่นแท้ของการค้าขายว่า “การค้าขายที่สุจริตจะนำพาซึ่งความสำเร็จ” โดยรูปทรงของกำไลเป็นแปดเหลี่ยมตามความเชื่อที่ว่าเลข 8 เป็นเลขมงคลนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองในการค้าขาย ผสมผสานกับรูปลักษณะของลูกคิด ที่เป็นสัญลักษณ์การติดต่อค้าขายของคนจีนโบราณ

โดยเปรียบเทียบการสวมใส่ แบบปกติแทนการค้าขายที่สุจริต ชื่อบตรง ลูกคิดที่สื่อถึงเงินทองก็จะเป็นของเราแต่ถ้าเราเริ่มบิดกำไลก็จะสื่อถึงการค้าขายที่คดโกงไม่โปร่งใส ลูกคิดก็จะขยับขึ้นลง เงินทองก็จะไม่ได้เป็นของเรา

5 เครื่องประดับสร้อยคอของหญิง จำนวน 1 ชิ้น

สร้อยคอที่บอกเล่าเรื่องราวตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ถ่ายทอดผ่านวิถีชีวิตของคนจีนแต่จิวในด้านความกตัญญูที่มีต่อบุพการี เปรียบเสมือนเป็นสิ่งที่ช่วยเตือนให้เรานึกถึงคำสอนในความทรงจำครั้งเก่าที่พ่อแม่เคยพร่ำสอนเรามา

กิ่งไม้แทนสัญลักษณ์ของความกตัญญู ที่ลำต้นของไม้จะงอได้แต่ไม่หัก ลูไปตามลม เปรียบกับตัวเราที่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ ใบไม้ที่จะกางออกเมื่อลูกหยกกลิ้งลงมาถึง แทนเรื่องราวต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาจนกระทั่งปัจจุบัน ที่ทำให้เราประสบความสำเร็จได้จนถึงทุกวันนี้

ลักษณะของสร้อยคอสามารถใส่ได้ 2 แบบ คือแบบปล่อยตรง ที่ปล่อยให้ลูกหยกสามารถเคลื่อนที่ได้อิสระ และแบบโค้งที่ลักษณะคล้ายเสื่อที่เท้าของจีนโบราณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และนอกจากตัวชิ้นงานเครื่องประดับในโครงการ ยังมีการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับใส่เครื่องประดับทุกชิ้น ดังที่กล่าวมาจำนวน 5 กล่อง เนื่องจากเน้นการออกแบบที่สื่อถึงเรื่องราว โดยเล่าเรื่องผ่านทางผลงานศิลปะองค์ประกอบอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับชิ้นงานเครื่องประดับจึงมีผลส่งเสริมให้ เครื่องประดับนั้นสามารถเล่าเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆที่อยู่เบื้องหลังของชิ้นงานนั้นๆ (Narrative design) ให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนได้จรรีรับรู้ถึงความเป็นมา ความเจริญ และความสำคัญของอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง และชัดเจนยิ่งขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการ

1. เครื่องประดับข้อมือ กำไล ควรคำนึงถึงเรื่องน้ำหนัก เพื่อให้เหมาะสมกับการสวมใส่ และลดเรื่องความถี่ของจำนวนลูกคิด ในบางครั้งอาจไม่ต้องมากเกินไปก็สามารถสื่อถึงแนวความคิดที่ต้องการได้ และเรื่องกลไกไม่จำเป็นต้องซับซ้อนมาก อาจการปรับให้ง่ายขึ้นแต่ยังสามารถสื่อถึงแนวความคิดได้
2. เครื่องประดับสร้อยคอ ตรงบริเวณหยก ลองดูขนาดให้เหมาะสมกับขนาดเครื่องประดับโดยรวม ไม่ให้หยกดูเป็นส่วนเกินของงาน
3. ชิ้นส่วนทุกชิ้น ควรมีการออกแบบให้สอดคล้องกับงาน ไม่ควรใช้ชิ้นส่วนทางอุตสาหกรรมสำเร็จรูปหากสามารถออกแบบเองได้
4. การนำเสนอชิ้นงานจริง Display ควรให้สื่อถึง แนวความคิดโดยรวมของโครงการ

5.3 ข้อเสนอแนะของนักศึกษา

1. ควรวางแผนการทำงาน และปฏิบัติตามอย่างมีระเบียบ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี
2. การทำวิทยานิพนธ์ต้องอาศัยทักษะ และประสบการณ์ วิชาความรู้ที่เรียนมาทั้งหมด ดังนั้นนักศึกษาจึงจำเป็นต้องหมั่นฝึกฝน และพัฒนา ดึงเอาความรู้และความสามารถทั้งหมดออกมาใช้
3. ควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเครื่องประดับรวมทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุดเพื่อเป็นพื้นฐานของความคิด อันนำไปสู่แนวความคิดที่หลากหลายเพื่องานที่ออกมามีความสร้างสรรค์แปลกใหม่และแตกต่าง
4. การทำชิ้นงานต้นแบบควรปฏิบัติตามตารางเวลาที่กำหนดมาอย่างเคร่งครัด เพราะจำเป็นต้องใช้ความพิถีพิถันและละเอียดอ่อนอย่างมาก ในกรณีที่ต้องประสานงานกับช่างฝีมือควรคุยแบบให้ชัดเจน หุ่นจำลองต้นแบบและการเขียนแบบที่ดีจะช่วยสร้างความเข้าใจในชิ้นงานได้ง่ายขึ้น และควรหมั่นตรวจดูความคืบหน้าของชิ้นงานเป็นระยะในกรณีที่เกิดข้อผิดพลาดจะได้แก้ไขได้ทันเวลา
5. การออกแบบเครื่องประดับไม่ควรคำนึงแค่ด้านความงามเพียงด้านเดียวเพราะเครื่องประดับเป็นของที่มีประโยชน์ใช้สอยไม่ได้มีไว้เพียงตั้งโชว์ ทั้งการใช้งานยังอยู่บนสรีระของผู้ใช้จะเห็นได้ว่ามีเรื่องให้คำนึงถึงมากมาย ทั้งขนาดสัดส่วนที่เหมาะสม รูปแบบที่เอื้อต่อการใช้งานและการเคลื่อนไหว การเลือกวัสดุให้เหมาะสมควรคำนึงถึงทั้งด้านภาพลักษณ์ คุณสมบัติที่ตอบสนองต่อความต้องการ ราคา เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 แนวทางการแก้ปัญหาจากข้อเสนอแนะของอาจารย์

1. เครื่องประดับข้อมือ แก้ไขโดยการลดจำนวนลูกคิดลงในชิ้นงานต้นแบบ และมีการแก้ไขส่วนอื่นๆในแบบสั่งงาน (Working Drawing) โดยปรับขนาดทำให้เล็กลง ปรับความบางของชิ้นงาน และระบบกลไกด้านในของชิ้นงาน ให้มีกลไกที่ง่ายขึ้น ลดจำนวนแม่เหล็กที่ใช้ เพื่อเป็นให้ชิ้นงานจริงมีน้ำหนักเบาขึ้นมาก เหมาะสมแก่การสวมใส่
2. ปรับขนาดหยกในเครื่องประดับสร้อยคอ ให้มีขนาดเล็กลง และมีสีหยกที่ใกล้เคียงกับชิ้นงานอื่นๆ
3. เอาชิ้นส่วนอุปกรณ์สร้อยสำเร็จรูปด้านหลังออก และออกแบบใหม่ให้มีลักษณะเหมือนข้อไม้ใช้เป็นข้อต่อ และใช้ลวดสร้อยเข้าไว้ด้วยกัน
4. จัด Display ให้ดูสื่อถึงความเป็นเงินแบบร่วมสมัยมากขึ้น โดยการใช้เส้น สี และองค์ประกอบอื่นๆมาช่วย ช่วยทำให้ชิ้นงานดูมีกลิ่นอายความเป็นเงิน แต่ร่วมสมัยมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- G.William Skinner . สังคมจีนในประเทศไทย : ประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์ . กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2529
- กรพันธุ์ ทังวงศ์ . โครงการออกแบบบรรจุภัณฑ์ & กราฟฟิคที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของจีน . กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ออกแบบสิ่งพิมพ์, 2538-2539
- กำจร สุนพงษ์ศรี . ประวัติศาสตร์ศิลปะจีน . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551
- จิตรา ก่ออันทเกียรติ . ธรรมเนียมจีน มีเหมือน/มีต่าง/มีแปลก . กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2546
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประวัติศาสตร์จีน , มหาวิทยาลัยครุหนานจิง, กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ , 2550
- เจียง ไป๋ฉาว . ศิลปวัฒนธรรม . กรุงเทพฯ ปีที่ 12 ฉบับที่ 4 : กุมภาพันธ์ 2534
- ชัชวรินทร์ ไชยวัฒน์ . รอยสักมังกร . กรุงเทพฯ : สมพันธ์, 2549
- ดวงรัตน์ เขี่ยมอุดมรัตน์ . โครงการปรับปรุงและเสนอแนะออกแบบตกแต่งภายในศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมจีนแต่จิวแห่งประเทศไทย . กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมภายใน, 2543-2544
- ตะเกียงคู่ . สายหยุดพุทจีบจีน . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อินหยาง, 2534
- พรพรรณ จันทโรนานนท์ . ฮก ลก ซิ่ว โชค ลาภ อายุยืน . กรุงเทพฯ : มติชน, 2549
- ไพฑูรย์ มีกุล . มนุษย์กับอารยธรรม หน่วยที่ 1-7 . นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2541
- รศ.ดร. พลศักดิ์ จิระไกรศิริ . บุรณการของเยาวชนจีนในประเทศไทย 30 ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-จีน ความร่วมมือระหว่างกัลยาณมิตร 2518-2548 : กระทรวงการต่างประเทศ, 2548
- วิมลสิทธิ์ ทรายงูร . มนุษย์กับอารยธรรม หน่วยที่ 8-15 : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช , 2542
- สมบัติ งามเฉลิมศักดิ์ . โครงการเสนอแนะศูนย์ศึกษาคนจีนในประเทศไทย . กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมภายใน, 2543-2544
- สุพัตรา สุภาพ . สังคมและวัฒนธรรมไทย . กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525
- เสี่ยวหลง . CHINA TIPS สารชีวิตจากแดนมังกร . กรุงเทพฯ แสงดาว , 2551
- เหล่าตั้ง . ลูกหลานคนแต่จิว . กรุงเทพฯ : นิวเจนจูร์, 2551

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิยามศัพท์

อารยธรรม (น.) ความสงบสุขของสังคมที่ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งศีลธรรม และกฎหมาย; ความเจริญเนื่องด้วยองค์การของสังคม เช่น การเมือง กฎหมาย เศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรม, ความเจริญด้วยขนบธรรมเนียมอันดี
(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542)

(N.) civilization ความเจริญด้วยขนบธรรมเนียมอันดี
(NECTEC's ELXITRON DICTIONARY)

(น.) ธรรมอันดีงาม, ความเจริญด้วยขนบธรรมเนียมอันดี
(อาจารย์ เปลื้อง ณ นคร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก ตัวอย่างแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

วิทยานิพนธ์ โครงการออกแบบเครื่องประดับ

เพื่อส่งเสริมการสืบสานอารยธรรมจีนแผ่นดินไหวในประเทศไทย

วิทยานิพนธ์ทางการออกแบบ นักศึกษาปริญญาตรี ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

แบบสอบถามนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาด้านงานออกแบบ และคำตอบที่ได้จะมีผลต่องานวิชาการทั้งนี้ การตอบแบบสอบถามจะไม่ก่อให้เกิดผลเสียหาใช่ประการใดแก่ตัวท่าน เนื่องจากไม่ต้องระบุชื่อ-สกุล ที่อยู่หรือข้อมูลใดๆ ที่เป็นการบ่งบอกถึงตัวบุคคล คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ หรือหมายเลขตามลำดับลงในรูป () หรือกรอกข้อมูลในช่องว่างที่ให้ไว้ตามที่ท่านคิดว่าเป็นจริงหรือสอดคล้องกับความคิดของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริโภค (หากท่านไม่สะดวกที่จะตอบสามารถเว้นว่างได้)

1.อายุ

() 20-25 ปี () 26-30 ปี () 31-35 ปี () มากกว่า 35 ปี

2.เพศ

() ชาย () หญิง

3.ระดับการศึกษา

() ปวช./ปวส. () ปริญญาตรี

() ปริญญาโทหรือมากกว่า () อื่นๆ (โปรดระบุ)

4.อาชีพ

() นิสิต/นักศึกษา(สาขาที่เรียน).....

() ธุรกิจส่วนตัว (ประเภทธุรกิจ)

() พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ (ลักษณะงาน).....

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

5.เชื้อชาติ

() ไทย () จีน () อื่นๆ (โปรดระบุ)

6.สัญชาติ

() ไทย () จีน () อื่นๆ (โปรดระบุ)

7.ศาสนา

() พุทธ () อื่นๆ (โปรดระบุ)

8.เชื้อสาย

() จีน () ไทย (ข้ามไปตอบข้อ 10)

() อื่นๆ (โปรดระบุ) (ข้ามไปตอบข้อ 10)

9.เชื้อสายจีนประเภทใด

() จีนแต้จิ๋ว (โปรดระบุแซ่.....)

() จีนฮกเกี้ยน (โปรดระบุแซ่.....)

() จีนกวางตุ้ง (โปรดระบุแซ่.....)

() จีนแคะ (โปรดระบุแซ่.....)

() จีนไหหลำ (โปรดระบุแซ่.....)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. รายได้/เดือน

- () ต่ำกว่า 10,000 บาท () 10,001-20,000 บาท
() 20,001-30,000 บาท () 30,001 ขึ้นไป

11. ระดับราคาเครื่องประดับส่วนใหญ่ที่ท่านซื้อ

- () ต่ำกว่า 1,000 บาท () 1,001-5,000 บาท () 5,001-10,000 บาท
() 10,001-20,000 บาท () 20,001-30,000 บาท () 30,001 ขึ้นไป

ตอนที่2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ

12.เครื่องประดับใดที่ท่านสวมใส่ในชีวิตประจำวัน (โปรดเลือกสามอันดับแรก โดยใส่หมายเลข

1-3 ลงไปในช่องว่าง เลข 1 คือเครื่องประดับที่ท่านใส่บ่อยครั้งที่สุด เรียงตามลำดับ)

- () ตุ้มหู () สร้อยคอ () สร้อยข้อมือ/กำไล () แหวน
() เข็มกลัด () เครื่องประดับบนศีรษะ () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

13. ประเภทของเครื่องประดับที่ท่านเลือกซื้อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () เครื่องประดับจากวัตถุมิค่า เช่น ทองคำ ทองคำขาว เงิน อัญมณี
() เครื่องประดับจากวัสดุอื่น เช่น ทองเหลือง สแตนเลส เซรามิก กระจกพลาสติก หินสี
() อื่นๆ (โปรดระบุ).....

14.นอกจากซื้อเครื่องประดับเพราะมูลค่าของวัตถุแล้ว การซื้อเพราะเป็นงานศิลปะ มีความน่าสนใจหรือไม่

- () ไม่น่าสนใจ(ข้ามไปตอบข้อ16) () น่าสนใจ

15. สนใจซื้อเครื่องประดับเพราะเป็นงานศิลปะ เนื่องจากสาเหตุใด

- () ศิลปะแสดงถึงความโดดเด่น และบุคลิกของผู้สวมใส่
() ศิลปะเป็นสิ่งสะท้อนถึงความหมายในตัวชิ้นงาน
() ภูมิคุณค่าในตนเอง เพราะมีความแปลกแตกต่าง
() เพื่อสร้างความภาคภูมิใจ ให้เกิดการยอมรับทางสังคม
() อื่นๆ(โปรดระบุ).....

16. ท่านมีความเห็นอย่างไรกับวงการเครื่องประดับในประเทศไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () น่าสนใจดีแล้ว
() มีความซ้ำกันของรูปแบบเครื่องประดับ
() ยังขาดแนวคิดและทางเลือกใหม่ๆของเครื่องประดับ
() ขาดความหลากหลายในการใช้วัสดุอื่นมาประกอบในงานเครื่องประดับ
() ยังขาดการนำเทคนิคและวิธีการผลิตใหม่ๆมาใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ

17. ปัจจัยด้านใดที่ท่านคิดว่าเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจซื้อเครื่องประดับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ด้านราคาของชิ้นงานเครื่องประดับ
() ด้านความสวยงามในเชิงศิลปะและความคิดสร้างสรรค์
() ด้านความประณีต และกรรมวิธีการผลิต
() ด้านรสนิยมและความชอบส่วนบุคคล
() ด้านอายุของการใช้งานและความแข็งแรงทนทาน
() ด้านความแปลกใหม่ของการออกแบบเครื่องประดับ

(*) ด้านคุณภาพและมูลค่าของวัสดุที่นำมาใช้ประกอบ

- () ด้านคุณค่า สำหรับเก็บเป็นมรดกสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ข้อมูลและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวเกี่ยวกับแนวทางในการออกแบบ

(เฉพาะลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ที่ระบุไว้ในข้อ ๑)

18. ในฐานะที่ท่านเป็นลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ท่านมีความรู้เกี่ยวกับอารยธรรมของบรรพบุรุษชาวจีนมากน้อยเพียงใด

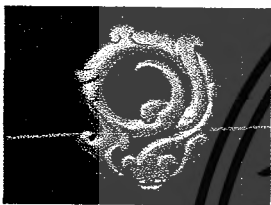
- () มาก () พอสมควร () น้อยมาก

19. ถ้ามีเครื่องประดับที่ช่วยส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอารยธรรมจีนแต่จิวในประเทศไทย ท่านสนใจที่จะซื้อหรือไม่

- () สนใจ () ไม่สนใจ (ข้ามไปตอบข้อ 21)

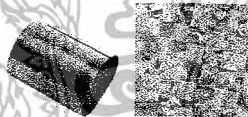
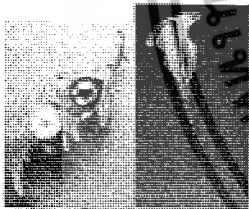
20. รูปลักษณะภายนอกของเครื่องประดับที่ท่านสนใจ และมีความเป็นไปได้ในการซื้อมากที่สุด

- () แนวจีนโบราณ () แนวร่วมสมัย

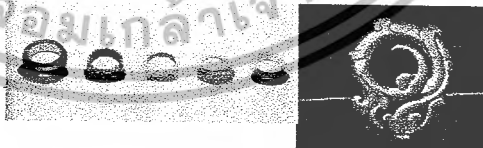

21. รูปทรงของเครื่องประดับที่ท่านสนใจ เพื่อนำมาใช้ในโครงการออกแบบนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

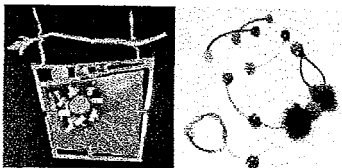
- () รูปทรงธรรมชาติ () รูปทรงเรขาคณิต

- () รูปทรงอิสระ () รูปทรงจากวัฒนธรรม

- () รูปทรงแห่งการผสมผสาน () อื่นๆ(โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

22. ประเภทของวัสดุที่ท่านเห็นเหมาะสมกับการทำเครื่องประดับในโครงการนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ประเภทโลหะ

- () ทองคำ
- () ทองคำขาว
- () โลหะเงิน
- () ทองเหลือง
- () ทองแดง

ประเภทอื่น

- () มีอัญมณีประกอบ
- () มีหินสีประกอบ
- () มีลูกปัดประกอบ
- () ทำจากวัสดุอื่นๆ เช่น พลาสติก ไม้ แก้ว ผ้า
- (โปรดระบุ.....)

23. การออกแบบที่มีเรื่องราว ในลักษณะการบรรยาย (NARRATIVE DESIGN) เล่าเรื่องผ่านงานศิลปะ ท่านเห็นว่าเหมาะสมหรือไม่ กับโครงการออกแบบเครื่องประดับในครั้งนี้

- () เหมาะสม
- () ไม่เหมาะสม เพราะ (โปรดระบุ)..... (ข้ามไปตอบข้อ25)

24. รูปแบบการถ่ายทอดของการออกแบบในลักษณะบรรยาย (NARRATIVE DESIGN) เล่าเรื่องผ่านงานศิลปะของโครงการนี้ ควรถ่ายทอดออกมาในรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ใช้ให้เห็นสาระสำคัญในเชิงเปรียบเทียบ
- () ใช้สัญลักษณ์หรือลวดลายทางอารยธรรมมาผสมผสาน
- () ใช้ภาพในการนำเสนอ เพื่อความเข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน
- () ถ่ายทอดผ่านชิ้นงานด้วยวิธีอื่น (โปรดระบุ.....)

25. อารยธรรมจีนแต่จิวในด้านใดที่ท่านสนใจและเห็นว่าเหมาะสมกับโครงการนี้มากที่สุด (โปรดเลือกสามอันดับแรก โดยใส่หมายเลข 1-3 ลงไปในช่องว่าง เลข 1 คือน่าสนใจและเหมาะสมมากที่สุดเรียงตามลำดับ)

- () อารยธรรมด้านประวัติศาสตร์และศิลปะ
- () อารยธรรมด้านประเพณีและพิธีกรรม
- () อารยธรรมด้านเศรษฐกิจและการปกครอง
- () อารยธรรมด้านวิถีชีวิตและความเชื่อ
- () อารยธรรมด้านการตั้งถิ่นฐานและภาษาท้องถิ่น
- () อารยธรรมด้านอื่นๆ (โปรดระบุ.....)

*** ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถามเป็นอย่างสูง ***

ภาคผนวก ข ประวัติผู้เขียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นางสาว ปริญธร รัตนทวีโสภณ

เกิดวันที่ 11 มีนาคม 2529

ภูมิลำเนา กรุงเทพฯ

ที่อยู่ 220-222 ซ.ทนต์น5 ถ.ทนต์น5 ทุ่งวัดดอน

สาทร กรุงเทพฯ

ประวัติการศึกษา

สำเร็จการศึกษาระดับอนุบาล

โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

ปีการศึกษา 2534

สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา

โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

ปีการศึกษา 2540

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

ปีการศึกษา 2543

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร

ปีการศึกษา 2546

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2551